

PIERWSZY ROK

Nazwa przedmiotu:

Wprowadzenie do psychologii: historia i współczesność

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	1
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	6 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	150
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr Wiesława Sotwin

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
wykład	30	24
ćwiczenia	24	18

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	54	30	42	24
	ćwiczenia		24		18
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	96	22	108	28
	przygotowanie się do kartkówek		10		10
	wykonanie zadań domowych		30		30
	przygotowanie się do egzaminu		32		38
	uczestnictwo w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		150			150

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W01 PSJ_W04 PSJ_W05 PSJ_W06	- Student zna uwarunkowania historyczne i kulturowe głównych szkół i subdyscyplin psychologicznych oraz rozumie w jaki sposób przyczyniły się one do powstania współczesnej psychologii. - Student posiada wiedzę na temat kontrowersyjnych badań psychologicznych i zdyskredytowanych nurtów badawczych i rozumie ich szkodliwość. - Student zna pojęcia i doktryny odnoszące się do filozoficznych podstaw psychologii, w tym relacji między zjawiskami psychicznymi a fizycznymi - Student zna podstawowe obszary współczesnej psychologii naukowej i stosowanej.
PSJ_U01	- Student potrafi wskazać zweryfikowane empirycznie i rozwijane nurty psychologii oraz odróżnić je od nurtów zdyskredytowanych lub niepotwierdzonych. - Student potrafi opisać źródła i rozwój poszczególnych obszarów psychologii (np. psychologii poznawczej, psychologii ewolucyjnej, psychologii pozytywnej). - Student potrafi pozyskiwać wiedzę na temat nowych nurtów badawczych i kierunków rozwoju współczesnej psychologii.
PSJ_K01 PSJ_K02	- Student ma świadomość konieczności nieustannego aktualizowania swojej wiedzy wraz z nieustannym rozwojem psychologii jako nauki. - Student uznaje znaczenie konieczności empirycznej weryfikacji teorii psychologicznych i praktycznych zastosowań psychologii.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
I. PSYCHOLOGIA NAUKOWA, A PSYCHOLOGIA POTOCZNA. 1. Przedstawienie sylabusu: programu i warunków zaliczenia. 2. Co różni psychologię naukową od psychologii potocznej? 3. Dlaczego warto studiować psychologię?	- Brzeziński J. i Zakrzewska M. (2011). Metodologia. Podstawy metodologiczne i statystyczne prowadzenia badań naukowych w psychologii. W: J. Strelau i D. Doliński (red). <i>Psychologia. Podręcznik akademicki</i> (t. 1., roz. 4, s. 175-189). Gdańsk: GWP.
II. KORZENIE PSYCHOLOGII NAUKOWEJ. 1. Filozoficzne dociekania dot. umysłu i zachowania człowieka. 2. Rozwój psychofizyki i psychofizjologii w II poł. XIX.	- Schultz D.P. i Schultz S.E. (2008). <i>Historia współczesnej psychologii</i> (roz.2 i 3). Kraków: Wydawnictwo UJ.
III. PSYCHOLOGIA INTROSPEKCYJNA. 1. Psychologia jako nauka o świadomości: od Wundta i Jamesa do współczesnych poglądów dot. świadomości. Metafora „strumienia świadomości” i cechy świadomości wg Jamesa. 2. Metoda „introspekcji eksperymentalnej”.	- Schultz D.P. i Schultz S.E. (2008). <i>Historia współczesnej psychologii</i> (roz.4). Kraków: Wydawnictwo UJ.

3. Reakcja na psychologię Wundta: szkoła wurzburska, psychologia aktów i psychologia postaci.	
IV. PSYCHOANALIZA. 1. Psychologia jako nauka o nieświadomości: od kozetki Freuda do współczesnych prób badania nieświadomości (np. poprzez zjawisko torowania). 2. Podstawowe kierunki neopsychanalizy. 3. Czy psychoanaliza jest nauką?	– Benjamin L.T. (2008). <i>Historia współczesnej psychologii</i> (roz.7). Warszawa: PWN.
V. BEHAVIORYZM. 1. Psychologia jako nauka o zachowaniu: od Pawłowa i Watsona do współczesnej wiedzy o uczeniu się 2. Neobehawioryzm (radykałny, celowościowy) i neo-neobehawioryzm (teoria społeczno-poznawczego uczenia się Bandury).	– Benjamin L.T. (2008). <i>Historia współczesnej psychologii</i> (roz.8). Warszawa: PWN. – Hock R. R. (2005). <i>40 prac badawczych, które zmieniły oblicze psychologii</i> (roz.3). Gdańsk: GWP.
VI. PSYCHOLOGIA POZNAWCZA 1. Komputerowa metafora umysłu (czy maszyny mogą myśleć?) 2. Psychologia jako nauka o przetwarzaniu informacji. 3. Kognitywistyka (cognitive science)	– Nęcka E., Orzechowski J., Szymura B. i Wichary Sz. (2020). <i>Psychologia poznawcza</i> (roz. 1.1. i 1.2.). Warszawa: Wydawnictwo PWN SA. – Schultz D.P. i Schultz S.E. (2008). <i>Historia współczesnej psychologii</i> (s. 472-492). Kraków: Wydawnictwo UJ.
VII. PSYCHOLOGIA HUMANISTYCZNA I PSYCHOLOGIA POZYTYWNA 1. Psychologia jako nauka o samorealizacji człowieka, czyli psychologia humanistyczna. 2. Psychologia jako nauka o tym jak żyć dobrze i szczęśliwie, czyli psychologia pozytywna	– Kaczmarek Ł.D. (2016). <i>Pozytywne interwencje psychologiczne</i> (roz. 1). Poznań: Zysk i S-ka Wydawnictwo S.J. – Schultz D.P. i Schultz S.E. (2008). <i>Historia współczesnej psychologii</i> (s. 453-467). Kraków: Wydawnictwo UJ.
VIII. PSYCHOLOGIA EWOLUCYJNA 1. Psychologia ewolucyjna, czyli psychologia jako nauka o mechanizmach psychicznych ukształtowanych w procesie ewolucji. 2. Czego uczą nas zwierzęta? 3. O długu psychologii wobec szczurów, szympansów, kapucynek, karaluchów, kotów i gołębi.	– Neckar J. (2018). <i>Ewolucyjna psychologia osobowości</i> (roz. 2). Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Sedno.
IX. PRZEDMIOT I METODY BADAWCZE PSYCHOLOGII OD WUNDTA DO DZISIAJ (PODSUMOWANIE DOTYCHCZASOWYCH WYKŁADÓW). INTERDYSCYPLINARNOŚĆ PSYCHOLOGII. 1. Historia psychologii jako historia sporu o jej przedmiot i metody badawcze. (Ewolucja przedmiotu i metod badawczych w psychologii: jak zmiana przedmiotu wymuszała zmianę metod i odwrotnie – podsumowanie dotychczasowych wykładów). 2. Psychologia współczesna jako nauka przedparadygmaticzna 3. Współczesne obszary badawcze. 4. Interdyscyplinarność psychologii.	– Spielman R.M., Jenkins W. J., Lovett M.D. i Czarnota-Bojarska J. (2020). <i>Psychologia</i> (roz.1). Warszawa: OpenStax Poland. – Dostęp: https://assets.openstax.org/oscms-prodcms/media/documents/Psychologia_OENL2rt.pdf?_gl=1*1vh0gir*_ga*Njl5OTc0NTI4LjE2MzMxMTI0NTk*_ga_T746F8B0QC*MTY5MzkyNDY5MC4xMi4xLjE2OTM5MjQ0MDIuMzcuMC4w

X. PSYCHOLOGIA NAUKOWA, A PSEUDOPSYCHOLOGIA I PARAPSYCHOLOGIA. 1. Psychologia jako pseudonauka; fałszywe tropy (w historii psychologii i współcześnie) i zdyskredytowane nurty badawcze. 2. Jak odróżnić naukę od pseudonauki? 3. Co to jest parapsychologia?	– Wilber K. (1996). <i>Niepodzielone. Wschodnie i zachodnie teorie rozwoju osobowości</i> (roz. IX i X). Poznań: Zys i S-ka Wydawnictwo. – Zimbardo P.G., Johnson R.L. i McCann V. (2017). <i>Psychologia. Kluczowe koncepcje. Tom 1. Podstawy psychologii</i> (podrozdział: Zagrożenia płynące z pseudopsychologii, s. 62-65). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA.
XI. KRYZYS REPLIKACYJNY. 1. Kryzys replikacyjny – przyczyny i konsekwencje. 2. Czy czeka nas zmiana paradygmatu?	– Budzicz Ł. (2015). <i>Wartość poznawcza badań empirycznych w psychologii społecznej. Praca doktorska napisana pod kierunkiem prof. J. Brzezińskiego</i> (s. 1-27 i 142-196). Instytut Psychologii UAM. dostęp: https://repozytorium.amu.edu.pl/bitstream/10593/14025/1/Wartosc_poznawcza_badan_empirycznych.pdf
XII. WIELKIE WYZWANIA DLA PSYCHOLOGII. PRZYSZŁE KIERUNKI BADAŃ 1. Wielkie wyzwania dla psychologii (wolność woli, problem umysł-ciało, złożoność umysłu) 2. Przyszłe kierunki badań: (rozwiązywanie problemu psychofizycznego, nurt ucieleśnienia umysłu, szukanie metod badania złożoności umysłu)	– Sotwin W. (2010). <i>Jak działa wola, czyli dynamika umysłu</i> (s. 96-119 i 146-158). Warszawa: Wydawnictwo SWPS „Academica”.
XIII. PSYCHOLOGIA STOSOWANA. 1. Rozwój psychologii stosowanej 2. Główne obszary psychologii stosowanej kiedyś, dzisiaj i w przyszłości 3. Stare i nowe punkty sporne między psychologami akademickimi, a psychologami praktykami 4. Zawód psychologa	– Schultz, D.P., Schultz, S.E. (2008). <i>Historia współczesnej psychologii</i> (roz. 8). Kraków: Wydawnictwo UJ.
XIV. ETYKA W PSYCHOLOGII. 1. Jak ewoluowała myśl etyczna w psychologii. Historyczne przykłady ze wskazaniem na współczesne rozwiązania w badaniach i w praktyce psychologa. 2. Współczesny kodeks etyczny badacza i praktyka.	– Bednarek D. (2020). <i>Zawód psycholog. Regulacje prawne i etyka zawodowa</i> (roz. 4 i roz. 5.1-5.4). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA.
XV. POLSKA PSYCHOLOGIA. 1. Historia polskiej myśli psychologicznej: od prekursorów do badaczy współczesnych. 2. Rozwój psychologii stosowanej. 3. Dialog polskiej psychologii z wiodącymi ośrodkami na świecie.	– Rzepa T. i Dobroczyński B. (2019). <i>Historia polskiej myśli psychologicznej</i> (roz. 4, 5 i 6). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA.

Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
I. Zajęcia wprowadzające: Dlaczego chcę studiować psychologię? 1. Przedstawienie programu zajęć i wymagań wobec studentów (rozdzielenie projektów) 2. Wzajemne przedstawienie się i poznanie (w formie zabawy)	

3. Dyskusja na tematy: dlaczego chcę studiować psychologię, co chcę robić po studiach, czy znam jakiegoś psychologa, co on robi, co wiem o psychologii jako nauce etc.	
II. Psychologia jako nauka. Aparat pojęciowy i metody badawcze współczesnej psychologii naukowej: zmienna, zmienna zależna, zmienna niezależna, korelacja, eksperyment. <i>Ćwiczenie 1: projekt badania.</i> Studenci w podgrupach projektują proste badanie psychologiczne, tj. formułują pytanie badawcze oraz określają zmienne i metodę badawczą.	- Zimbardo P.G., Johnson R.L. i McCann V. (2017). <i>Psychologia. Kluczowe koncepcje. Tom 1. Podstawy psychologii</i> (roz. 1.7-1.8). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA. - Dostęp w Internecie: baza elektroniczna w naszej bibliotece: Libra.ibuk.pl -
III. Psychologia introspekcyjna. Laboratorium Wundta. Metoda introspekcji (samoobserwacji) eksperymentalnej. Strumień świadomości. <i>Ćwiczenie 1: introspekcyjna analiza świadomości.</i> Studenci pracują w zespołach. Najpierw na kilka minut „puszczają swoje myśli”, ale jednocześnie mają obserwować co się w ich umysłach dzieje. Potem biorą do ręki jakiś prosty przedmiot i mają tak dokładnie jak potrafią opisać jak go doświadczają. W rezultacie poszczególne zespoły mają odpowiedzieć na jedno z następujących pytań: - dlaczego W. James uważa, że najlepszą metaforą dla świadomości jest „strumień”; jakie cechy ma świadomość wg Jamesa? - czym jest „ja podmiotowe” i „ja przedmiotowe” w świadomości (wg Jamesa)? - na czym polegała „introspekcja eksperymentalna” stosowana w laboratorium Wundta? Czy ww. ćwiczenie można nazwać „introspekcją eksperymentalną?”, czy należałoby je jakoś uzupełnić, żeby spełniało kryteria badań Wundta?	- Schultz D.P. i Schultz S.E. (2008). <i>Historia współczesnej psychologii</i> (s. 92-98). Kraków: Wydawnictwo UJ. - James W. (1892/2002). <i>Psychologia. Kurs skrócony</i> (s. 91-119). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
IV. Psychoanaliza w wydaniu Freudowskim. Koncepcja osobowości Freuda, mechanizmy obronne ego. <i>Ćwiczenie 1: mechanizmy obronne ego.</i> Studenci w podgrupach wybierają dowolnego (ale lepiej by był raczej znany) bohatera literackiego lub filmowego i dokonują analizy stosowanych przez niego mechanizmów obronnych oraz ich roli w obronie ego bohatera.	- Spielman R.M., Jenkins W. J., Lovett M.D. i Czarnota-Bojarska J. (2020). <i>Psychologia</i> (roz. 11.2). Warszawa: OpenStax Poland. Dostęp: https://assets.openstax.org/oscms-prodcms/media/documents/Psychologia_OENL2rt.pdf?_gl=1*1vh0gir*_ga*Njl5OTc0NTI4LjE2MzMxMTI0NTk.*_ga_T746F8B0QC*MTY5MzkyNDY5MC4xMi4xLjE2OTM5MjQ4MDIuMzcuMC4w
V. Behawioryzm i uczenie się. Warunkowanie klasyczne i warunkowanie instrumentalne. <i>Ćwiczenie 1: analiza własnego uczenia się w kategoriach warunkowania.</i> Studenci pracują w podgrupach, dyskutują i wybierają z własnego doświadczenia najbardziej obrazowe przykłady na poszczególne rodzaje warunkowania klasycznego i instrumentalnego.	- Zimbardo P.G., Johnson R.L. i McCann V. (2017). <i>Psychologia. Kluczowe koncepcje. Tom 2. Motywacja i uczenie się</i> (roz. 2.1-2.7). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA. Dostęp w Internecie: baza elektroniczna w naszej bibliotece: Libra.ibuk.pl
VI. Psychologia poznawcza. Pojęcia, schematy i	- Zimbardo P.G., Johnson R.L. i McCann V. (2017). <i>Psychologia. Kluczowe koncepcje. Tom 3. Struktura i funkcje świadomości</i> (roz.

skrypty. Rozwiązywanie problemów i podejmowanie decyzji. <i>Ćwiczenie 1: hierarchie pojęć.</i> Studenci pracują w podgrupach. Ich zadaniem jest utworzenie kilku hierarchii pojęć (np. dla „pojazd”, „mebel”) <i>Ćwiczenie 2: schematy i skrypty.</i> Studenci pracują w podgrupach. Ich zadaniem jest podanie różnych przykładów na schematy i skrypty używane w życiu codziennym. <i>Ćwiczenie 3: strategię rozwiązywania problemów.</i> Studenci pracują w podgrupach. Ich zadaniem jest wskazanie przykładów zaczerpniętych z własnego doświadczenia na następujące strategię rozwiązywania problemów: algorytm, heurystyka. <i>Ćwiczenie 4: zniekształcenia i błędy w ocenianiu i podejmowaniu decyzji.</i> Studenci podają przykłady ze swojego życia dla poszczególnych zniekształceń i błędów w procesie oceniania i podejmowania decyzji.	2.1-2.6). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA. Dostęp w Internecie: baza elektroniczna w naszej bibliotece: Libra.ibuk.pl
VII. Psychologia humanistyczna. Teoria samoaktualizacji i piramida potrzeb A. Masłowa. <i>Ćwiczenie 1: analiza motywacji.</i> Studenci pracują w podgrupach. Wybierają dowolnego (ale lepiej by był raczej znany) bohatera literackiego lub filmowego i dokonują analizy jego motywacji wg piramidy potrzeb Masłowa.	– Zimbardo P.G., Johnson R.L. i McCann V. (2017). <i>Psychologia. Kluczowe koncepcje. Tom 2. Motywacja i uczenie się</i> (roz. 1.4). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA. Dostęp w Internecie: baza elektroniczna w naszej bibliotece: Libra.ibuk.pl – Oleś P.K. (2011). <i>Wprowadzenie do psychologii osobowości</i> (roz. 11.2.2). Warszawa: Scholar.
VIII. Psychologia pozytywna. Co to jest interwencja pozytywna? <i>Ćwiczenie 1: przygotowanie interwencji pozytywnej</i> (np. wdzięczności) do praktykowania dla siebie lub wybranej grupy osób. Studenci pracują w podgrupach i opracowują dowolną interwencję pozytywną.	– Kaczmarek Ł.D. (2016). <i>Pozytywne interwencje psychologiczne</i> (roz. 4). Poznań: Zysk i S-ka Wydawnictwo S.J.
IX. Ewolucjonizm i socjobiologia. Kobięce i męskie strategie doboru stałego partnera. <i>Ćwiczenie 1: analiza ogłoszeń matrymonialnych.</i> Studenci pracują w podgrupach, mają zanalizować ogłoszenia pod kątem oczekiwań kobiet wobec mężczyzn i vice versa, a także zestawzić wyniki tej analizy z twierdzeniami psychologii ewolucyjnej	– Buss D. (2020). <i>Ewolucja pożądania. Jak ludzie dobierają się w pary</i> (roz. 2 i 3). Gdańsk: GWP. Dostęp w Internecie: baza elektroniczna w naszej bibliotece: EbookpointBiblio
X-XII. Prezentacja projektów grupowych oraz dyskusja na ich temat. (plus - ewentualnie – mała powtórka dot. szkół psychologicznych, które były przedmiotem prezentacji)	

Literatura uzupełniająca do zajęć wskazana przez koordynatora/wykładowcę przedmiotu na Wydziale:

- Damasio A.R. (2000). *Tajemnica świadomości. Jak ciało i emocje współtworzą świadomość* (s.181-209). Poznań: Wydawnictwo Rebis.
- De Waal F. (2013). *Małpy i filozofowie: skąd pochodzi moralność?* Kraków: Copernicus Center Press.
- Dunbar R. I. M. (2009). *Pchły, plotki a ewolucja języka*. Warszawa: Czarna Owca.
- Dunbar R. (2018). *Człowiek. Biografia*. Kraków: Copernicus Center.
- James W. (1892/2002). *Psychologia. Kurs skrócony* (s. 120- 164). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Hock R.R. (2005). *40 prac badawczych, które zmieniły oblicze psychologii* (pozostałe rozdziały). Gdańsk: GWP.
- Lilienfeld, S.O., Lynn, S.J., Ruscio, J. Beyerstein, B.L. (2017). *50 wielkich mitów psychologii popularnej*. Warszawa: Wydawnictwo CIS.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
wykład i ćwiczenia	Test z całości materiału (wykład + ćwiczenia)	56 (min. 29 pkt)
ćwiczenia	Kartkówki – wejściówki, sprawdzające przeczytanie literatury obowiązkowej na początku ćwiczeń (na wszystkich zajęciach, z wyjątkiem tych na których będą prezentacje)	24 (min. 12 pkt)
ćwiczenia	Projekt grupowy, realizowany przez 3-4 osobowe zespoły. Jeden dzień (lub kilka dni) z życia zawodowego psychologa – przedstawiciela jednego z następujących kierunków (szkół): 1/ psychologii introspekcyjnej 2/ psychoanalizy 3/ behawioryzmu 4/ psychologii poznawczej 5/ psychologii humanistycznej (lub psychologii pozytywnej) 6/ psychologii ewolucyjnej Może to być postać autentyczna lub fikcyjna, badacz, albo praktyk. Zadaniem grupy jest: 1/ nakreślić portret tej postaci, czyli usytuować ją w warunkach kulturowych (określić w jakim okresie historycznym żyje, gdzie mieszka, do jakiej klasy społecznej należy, jak się ubiera etc.), 2/przedstawić jeden dzień (lub kilka dni) jej pracy zawodowej, tak szczegółowo jak to jest możliwe, tj. gdzie pracuje, czy ma jakichś współpracowników, co robi, jakich metod i narzędzi używa etc. (np. jeśli jest to przedstawiciel psychologii introspekcyjnej, to można pokazać jak przeprowadza tzw. introspekcję eksperymentalną). A zatem, jeśli zespół wybierze postać autentyczną, to nie może	20 (min. 10 pkt)

	przedstawić jej życiorysu (ten można przeczytać w Wikipedii), ale np. jakieś jedno wybrane badanie, które ta osoba przeprowadziła. Celem tego projektu jest bowiem to, by studenci mogli poznać i wyobrazić sobie pracę psychologa reprezentującego daną szkołę (podejście). Prezentacja ma trwać ok. 20 minut (ale nie dłużej niż 25 minut). Może być przygotowana w Power Poincie, ale może też być to filmik, w którym studenci odgrywają role psychologa oraz jego klientów/pacjentów/osób badanych. <i>Uwaga: studenci mają się tak podzielić, by zostały zaprezentowane wszystkie ww. szkoły/kierunki, ale jeśli studentów jest dużo w grupie, to max. 2 zespoły mogą zaprezentować daną szkołę/kierunek.</i> Szczegółowe kryteria oceny projektu grupowego są następujące: a/ trafność merytoryczna, czyli poprawność portretu psychologa i jego pracy zawodowej – do 12 pkt. b/ klarowność i atrakcyjność przedstawionych treści, czyli aspekt formalny prezentacji – do 5 pkt. c/ oryginalność (zarówno merytoryczna, jak formalna) – do 3 pkt.	

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Nazwa przedmiotu:

Wprowadzenie do psychologii społecznej

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	1
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	6 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	150
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab. Wojciech Kulesza, prof. Uniwersytetu SWPS, wkulesza@swps.edu.pl

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
wykład	30	24
ćwiczenia	18	12

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	48	30	42	24
	ćwiczenia		18		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	96	22	108	28
	przygotowanie się do kartkówek		10		10
	wykonanie zadań zaliczeniowych		30		30
	przygotowanie się do egzaminu		32		38
	uczestnictwo w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		150	150		

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W10	- Student zna podstawowe teorie psychologii społecznej, wyjaśniające mechanizmy funkcjonowania człowieka w jego otoczeniu oraz badania empiryczne, których wyniki pomagające rozumieć i wyjaśniać różne procesy społeczne. - Student zna i rozumie podstawowy aparat pojęciowy właściwy dla psychologii społecznej w zakresie wiedzy i sądów o świecie społecznym, samowiedzy i samowartościowania, postaw i zmiany postaw, komunikacji interpersonalnej. - Student zna i rozumie zarówno klasyczne koncepcje i badania, jak i w stopniu podstawowym aktualny dorobek psychologii społecznej w tym dorobek światowej psychologii, jak i wyniki badań polskich psychologów społecznych.
PSJ_U12	- Student posługuje się podstawową terminologią stosowaną w psychologii społecznej i jej subdyscyplinach, zarówno w mowie, jak i w piśmie. - Student przygotowuje wystąpienie lub tekst zgodnie z wymaganymi kryteriami merytorycznymi i formalnymi związanymi ze studiowanym obszarem wiedzy psychologii społecznej. - Student planuje i organizuje pracę zespołową, współdziała z innymi osobami w ramach pracy zespołowej przygotowującej wspólne zadania. - Student potrafi aplikować teoretyczną wiedzę z zakresu psychologii społecznej do rozumienia konkretnych sytuacji życia codziennego.
PSJ_K01 PSJ_K08	- Student dostrzega i uznaje znaczenie wiedzy z obszaru psychologii społecznej; stosuje ją do rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych. - Student poddaje krytycznej ocenie swoją wiedzę i umiejętności, a także postawy i zachowania. - Student refleksywnie i krytycznie posługuje się wiedzą, poszukuje informacji o świecie społecznym; ocenia umiejętności własne i innych studentów w tym obszarze. - Student zdaje sobie sprawę z wpływu czynników sytuacyjnych i przyjmowanej perspektywy na spostrzeżenie świata społecznego.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Czym i jak zajmuje się psychologia społeczna Wykład prowadzi: dr hab. Wojciech Kulesza	- Wojciszke, B. (2011). Psychologia społeczna. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar. - o ROZDZIAŁ 1: Czym i jak zajmuje się psychologia społeczna.
Postawy Wykład prowadzi: dr hab. Wojciech Kulesza	- Wojciszke, B. (2011). Psychologia społeczna. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar. - o ROZDZIAŁ 8: Postawy.
Psychologia grupy Wykład prowadzi: dr Joanna Sweeklej	- Wojciszke, B. (2011). Psychologia społeczna. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar. - o ROZDZIAŁ 18: Grupa społeczna.

Agresja Wykład prowadzi: dr Joanna Sweklej	– Wojciszke, B. (2011). Psychologia społeczna. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar. ○ ROZDZIAŁ 15: Agresja.
Prospołeczność Wykład prowadzi: dr Joanna Sweklej	– Wojciszke, B. (2011). Psychologia społeczna. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar. ○ ROZDZIAŁ 14: Prospołeczność.
Ja a inni: spostrzeganie innych Wykład prowadzi: dr Joanna Sweklej	– Wojciszke, B. (2011). Psychologia społeczna. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar. ○ ROZDZIAŁ 5: Spostrzeganie osób. – Skarżyńska K. (red). (2012). Między ludźmi...oczekiwania, interesy, emocje. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar. ○ ROZDZIAŁ 1.
Ja a inni: spostrzeganie siebie Wykład prowadzi: Joanna Sweklej	– Wojciszke, B. (2011). Psychologia społeczna. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar. ○ ROZDZIAŁ 6: Spostrzeganie siebie. ○ ROZDZIAŁ 7: Samoocena.
Motywy społeczne Wykład prowadzi: dr Joanna Sweklej	– Wojciszke, B. (2011). Psychologia społeczna. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar. ○ ROZDZIAŁ 2: Motywy społeczne.

*Tematy mogą być zablokowane. Kolejność realizacji tematów określi osoba prowadząca.

Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Czym i jak zajmuje się psychologia społeczna	– Wojciszke, B. (2011). Psychologia społeczna. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar. ○ ROZDZIAŁ 1: Czym i jak zajmuje się psychologia społeczna.
Postawy	– Wojciszke, B. (2011). Psychologia społeczna. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar. ○ ROZDZIAŁ 8: Postawy.
Psychologia grupy	– Wojciszke, B. (2011). Psychologia społeczna. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar. ○ ROZDZIAŁ 18: Grupa społeczna.
Agresja	– Wojciszke, B. (2011). Psychologia społeczna. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar. ○ ROZDZIAŁ 15: Agresja.
Prospołeczność	– Wojciszke, B. (2011). Psychologia społeczna. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar. ○ ROZDZIAŁ 14: Prospołeczność.
Ja a inni: spostrzeganie innych	– Wojciszke, B. (2011). Psychologia społeczna. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar. ○ ROZDZIAŁ 5: Spostrzeganie osób. – Skarżyńska K. (red). (2012). Między ludźmi...oczekiwania, interesy, emocje. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar. ○ ROZDZIAŁ 1.
Ja a inni: spostrzeganie siebie	– Wojciszke, B. (2011). Psychologia społeczna. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar. ○ ROZDZIAŁ 6: Spostrzeganie siebie. ○ ROZDZIAŁ 7: Samoocena.
Motywy społeczne	– Wojciszke, B. (2011). Psychologia społeczna. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar. ○ ROZDZIAŁ 2: Motywy społeczne.

Tematy mogą być zablokowane. Kolejność realizacji tematów określi osoba prowadząca.
Literatura uzupełniająca do zajęć wskazana przez koordynatora/koordynatorkę / wykładowcę/wykładowczynię przedmiotu na Wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Metoda 1	SPRAWDZIAN TESTOWY Oceniana jest wiedza przekazana podczas wykładów oraz z literatury.	(25) - 50
Metoda 2	AKTYWNY UDZIAŁ W ZAJĘCIACH Aktywny udział w ćwiczeniach, dyskusjach, dzielenie się swoimi opiniami w oparciu o wiedzę naukową, aktywne słuchanie innych, nie przeszkadzanie. Zasady punktacji oraz to, co jest uznawane za pożądaną aktywność, przedstawi osoba prowadząca ćwiczenia.	0 - 10**
Metoda 3	WIEDZA Z LEKTUR Sprawdzana w formie jednej/kilku wejściówek/wyjściówek.	(11) - 20**/**
Metoda 4	ZADANIE ZESPOŁOWE Wskazane przez osobę prowadzącą ćwiczenia, np. komentarz medialny, projekt interwencji społecznej, przygotowanie materiału popularyzującego naukę, itp..Zadanie zaliczeniowe (do wyboru przez prowadzącego: komentarz medialny; przykład interwencji społecznej; esej; projekt filmowy)	(11) - 20**

*Uwaga! Do zaliczenia ćwiczeń wymagane jest uzyskanie co najmniej 26 punktów na 50. Minimalna liczba punktów za wiedzę z lektur i zadanie to za mało, aby zaliczyć ćwiczenia.

Nazwa przedmiotu:

Biologiczne podstawy zachowania

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	1
Semestr	zimowy/letni
Liczba punktów ECTS	8 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	200
Język wykładowy	polski
Koordinator	prof. dr hab. Paweł Ostaszewski

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
wykład	30	24
ćwiczenia	18	12

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	48	30	36	24
	ćwiczenia		18		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	152	35	164	41
	wykonanie zadań zaliczeniowych		35		35
	przygotowanie się do sprawdzianu zaliczeniowego		35		35
	przygotowanie się do egzaminu		45		51
	uczestnictwo w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		200			200

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W09	- Student posiada kluczową dla psychologa wiedzę w zakresie anatomii i fizjologii układu nerwowego jak i metod badania czynności mózgu. - Student zna mózgowo mechanizmy funkcji psychicznych: percepcji, pamięci, emocji itp. - Student rozumie znaczenie wpływu genów i czynników środowiskowych na ludzkie zachowania.
PSJ_U03	- Student potrafi wykorzystać uzyskaną wiedzę biologiczną do wyjaśnienia zachowań człowieka.
PSJ_K03 PSJ_K06	- Student jest otwarty na współpracę z innymi, nowe idee i różne punkty widzenia. - Student potrafi współpracować ze specjalistami z różnych dziedzin. - Student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Podstawy genetyki człowieka: Geny a zachowanie DNA. Ekspresja genów – droga od genu do białka. Dziedziczenie epigenetyczne	Kalat, J. (2020). <i>Biologiczne podstawy psychologii</i> . str. 120-128. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.
Rozwój i plastyczność układu nerwowego: ▪ Rozwój układu nerwowego ▪ Plastyczność rozwojowa	– Kalat, J. (2020). <i>Biologiczne podstawy psychologii</i> . str. 137-157. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.
Komórki nerwowe: budowa, rodzaje i czynność ▪ Neuron jako podstawowa jednostka sieci neuronowej ▪ Komórki gładkie – budowa i funkcje ▪ Potencjał czynnościowy i spoczynkowy	– Kalat, J. (2020). <i>Biologiczne podstawy psychologii</i> . str. 18-28; 31-43. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.
Synapsy: budowa, rodzaje i transfer informacji ▪ Budowa, rodzaje i działanie synaps ▪ Etapy neurotransmisji	– Kalat, J. (2020). <i>Biologiczne podstawy psychologii</i> . str. 48-56. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.
Budowa i funkcje układu nerwowego ▪ Budowa i funkcje rdzenia kręgowego ▪ Pień mózgu. Układ siatkowaty ▪ Mózdzek – zarys budowy i funkcji ▪ Wzgórze i podwzgórze	– Kalat, J. (2020). <i>Biologiczne podstawy psychologii</i> . str. 78-93; 284-290. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.
Układ dokrewny i system jego regulacji ▪ Mechanizmy mózgowo regulacji temperatury, pragnienia i głodu ▪ Układ podwzgórzowo-przysadkowy ▪ Hormony a zachowanie	– Kalat, J. (2020). <i>Biologiczne podstawy psychologii</i> . str. 70-72; 352-354; 357-361; 363-376; 386-391. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.
Kora mózgu i układy funkcjonalne mózgu: ▪ Budowa i funkcje płatów kory	– Kalat, J. (2020). <i>Biologiczne podstawy psychologii</i> . str. 95-103; 277-284; Warszawa,

▪ Układ limbiczny ▪ Układ nagrody ▪ Wybrane sieci korowe ▪ Mózgowe mechanizmy kontroli ruchowej	Wydawnictwo Naukowe PWN.
Organizacja układów czuciowych ▪ Czucie somatyczne ▪ Wzrok ▪ Słuch ▪ Smak ▪ Węch ▪ Ból	– Kalat, J. (2020). <i>Biologiczne podstawy psychologii</i>. 174-182; 192-197; 222-233; 236-245; 251-255; 257-261. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.
Organizacja funkcji mózgu ▪ Specyfika uszkodzeń mózgu ▪ Metody badania funkcji psychicznych ▪ Deficyty neuropsychologiczne a uszkodzenie płatów mózgowych	– Grabowska, A., Jaśkowski P. i Seniów, J. (2008). Mózgowe mechanizmy funkcji psychicznych i ich zaburzeń z perspektywy neuropsychologii i neuronauki. W: Strelau, J., Doliński, D. (red.), <i>Psychologia, Podręcznik akademicki</i>. str. 581-642, Gdańsk, Wydawnictwo GWP. – Kalat, J. (2020). <i>Biologiczne podstawy psychologii</i>. str. 106-116. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.
Zaburzenia wyższych funkcji psychicznych: ▪ Zaburzenia pamięci – rodzaje i mózgowe podłoże ▪ Neuropsychologiczne przejawy zaburzeń uwagi ▪ Funkcje wykonawcze i ich związek z płacami czołowymi ▪ Zachowania emocjonalne	– Grabowska, A., Jaśkowski P. i Seniów, J. (2008). Mózgowe mechanizmy funkcji psychicznych i ich zaburzeń z perspektywy neuropsychologii i neuronauki. W: Strelau, J., Doliński, D. (red.), <i>Psychologia, Podręcznik akademicki</i>. str. 581-642, Gdańsk, Wydawnictwo GWP. – Kalat, J. (2020). <i>Biologiczne podstawy psychologii</i>. str. 424-435; 441-449; 464-476; 479- 489. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.
Funkcje językowe. ▪ Asymetria półkulowa ▪ Zaburzenia mowy wskutek uszkodzenia mózgu ▪ Split brain - skutki chirurgicznego odseparowań półkul mózgowych ▪ Zaburzenia komunikacji językowej po uszkodzeniach prawej półkuli	– Grabowska, A., Jaśkowski P. i Seniów, J. (2008). Mózgowe mechanizmy funkcji psychicznych i ich zaburzeń z perspektywy neuropsychologii i neuronauki. W: Strelau, J., Doliński, D. (red.), <i>Psychologia, Podręcznik akademicki</i>. str. 581-642, Gdańsk, Wydawnictwo GWP. – Kalat, J. (2020). <i>Biologiczne podstawy psychologii</i>. str. 514-533. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.

Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
UCZENIE SIĘ I NEUROPLASTYCZNOŚĆ – Powtórka z neuroanatomii – Neuroprzekaźniki układu nerwowego – Mechanizmy plastyczności mózgu: LDP, LTD, plastyczność kory mózgu – Uczenie się: typy pamięci, powstawanie śladów pamięciowych, rola hipokampa w procesach pamięci, inne struktury odpowiedzialne za pamięć	– Kalat, J. W. (2020). <i>Biologiczne podstawy psychologii</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, str. 48-70; 78-93; 95-103; 284-290; 464-476; 479-489; 492-502.
MÓZG A ZACHOWANIE – Zniewolony mózg – o biologii uzależnienia. Układ nagrody Mechanizmy działania substancji psychoaktywnych. – Mózg we śnie- o biologii snu. Rytmy, cykle snu i czuwania. Fazy snu i ich mechanizmy mózgowo. Rola snu – Błędne koło stresu – zmiany w naszym mózgu w trakcie stresu	– Kalat, J. (2020). <i>Biologiczne podstawy psychologii</i>. str. 67-70; 110-115; 306-317; 320-333; 455-460; 559-567. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN. - Nestler, M. (2004). Zniewolony mózg. <i>Świat Nauki</i> 4:54-64.

Literatura uzupełniająca do zajęć wskazana przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na Wydziale.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Wykład ćwiczenia	Egzamin testowy	60 (31)
ćwiczenia	Kartkówki na ćwiczeniach	30 (15)
Ćwiczenia	grupowe prezentacje w trakcie zajęć	10 (5)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Nazwa przedmiotu:

Podstawowe umiejętności psychologiczne

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	1
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	4 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	100
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Małgorzata Godlewska

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
warsztaty	24	18

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	warsztaty	24		18	
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	76	40	82	42
	wykonanie zadań zaliczeniowych		36		40
Łączny nakład pracy studenta		100		100	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W18	- Student zna i rozumie pojęcie komunikacji interpersonalnej, teorie opisujące i wyjaśniające funkcjonowanie człowieka w tym zakresie. - Student w stopniu zaawansowanym zna możliwości zastosowania psychologii w obszarze budowania kontaktu, aktywnego słuchania i otwartości w relacjach.
PSJ_U12	- Student opisuje i wyjaśnia zachowania człowieka w zakresie komunikacji i budowania relacji. - Student potrafi zaplanować i zorganizować pracę zespołową i współdziałać z innymi osobami.
PSJ_K01	- Student dostrzega i uznaje znaczenie zaawansowanej wiedzy psychologicznej w rozwiązywaniu problemów praktycznych w obszarze komunikacji i budowania relacji z ludźmi. - Student zauważa pojawiające się możliwości rozwoju w obszarze budowania kontaktu z drugą osobą i jest gotowy do ich wykorzystania zgodnie z zasadami etyki zawodowej i z dbałością o wysoki standard działań profesjonalnych.

Treści programowe i formy zajęć

Warsztaty

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Integracja: ▪ Poznawanie innych i samego siebie.	
Samoświadomość. Moje zasoby	- Steward, J. (2007). <i>Mosty zamiast murów</i> . s. 160-172). Warszawa: PWN.
Otwartość w relacjach: ▪ otwartość w relacjach interpersonalnych ▪ rola informacji zwrotnej w budowaniu otwartości na innych ludzi ▪ wiedza o sobie samym	- Strumska-Cylwik, L. (2005). <i>Pomiędzy otwartością i zamknięciem</i> (s. 26-40). Kraków: Wydawnictwo Impuls.
Komunikacja interpersonalna. Modele komunikacji. Komunikacja jako proces jawny i niejawny ▪ Czym jest komunikacja? ▪ Modele komunikacji ▪ Komunikacja jako proces jawny i niejawny (rola aspektów niewerbalnych w komunikacji)	- Morreale, S. P., Spitzberg B. H., Barge, J. K. (2007). <i>Komunikacja między ludźmi</i> (s. 27-93). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
Budowanie kontaktu. Postawa w relacjach interpersonalnych	- Okun, B.F. (2002). <i>Skuteczna pomoc psychologiczna</i> (rozdz. 3., s. 57-90). Warszawa: Instytut Psychologii Zdrowia PTP.

▪ Zaciekawienie, koncentrowanie się na drugiej osobie, radzenie sobie z barierami w słuchaniu ▪ Rola nastawień emocjonalnych i poznawczych w budowaniu kontaktu z drugą osobą ▪ Asertywność jako świadoma postawa	– Król-Fijewska, M. (2005). <i>Stanowczo, łagodnie, bez lęku</i>. Warszawa: Wydawnictwo W.A.B.
Płaszczyzny komunikacyjne. Aktywne słuchanie ▪ Płaszczyzny komunikacyjne (anatomia wypowiedzi). ▪ Parafrazowanie, klaryfikowanie, odzwierciedlanie, podsumowywanie ▪ Zadawanie pytań – cel, rodzaje pytań.	– Karpeta, D. E. (2005). Podstawowy warsztat. W: K. Drat-Ruszczak, E. Drążkowska-Zielińska (red.) <i>Podręcznik pomagania</i> (rozdz. 3, s.33-44). Warszawa: Wydawnictwo SWPS Academica. – Ustjan, D. (2009). Pytania i inne instrumenty konwersacyjne. Zastosowania praktyczne podczas wywiadu diagnostycznego. W: K. Stemplewska-Żakowicz, K. Krejtz (red.) <i>Wywiad psychologiczny</i> (t. 2, s. 152-187). Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP. – Von Thun, F.S. (2001). <i>Sztuka rozmawiania</i> (cz. 1, s. 23-69). Kraków: Wydawnictwo WAM.
Błędy komunikacyjne. Informacja zwrotna FUO. ▪ Błędy komunikacyjne ▪ Jak udzielać informacji zwrotnych ▪ Model asertywnego wyrażania krytyki (FUO)	– Steward, J. (2007). <i>Mosty zamiast murów</i> (s. 172-186). Warszawa: PWN. – Zalewski, B. (2009). <i>Informacja zwrotna w różnych kontekstach</i>. W: K. Stemplewska-Żakowicz, K. Krejtz (red.) <i>Wywiad psychologiczny</i> (t. 2, s. 219-239). Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.
Porozumienie bez przemocy: ▪ Komunikacja potrzeb jako podstawa porozumienia bez przemocy (NVC)	– Rosenberg, M. (2009). <i>Porozumienie bez przemocy. O języku serca</i>. Warszawa: Jacek Santorski & Co Agencja Wydawnicza (rozdz. 1, rozdz. 2, rozdz. 7 i rozdz. 8 + tabela ze str. 180 - Stosowanie modelu PBP w praktyce).

Literatura uzupełniająca do zajęć wskazana przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na Wydziale.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Praca na warsztacie	Udział w dyskusjach i ćwiczeniach podczas spotkań w sali, wykonywanie <u>w wyznaczonych terminach</u> zadań poleconych przez osobę prowadzącą. <u>Obecność na warsztacie jest obowiązkowa</u> . W przypadku nieobecności <u>konieczne jest odrobienie zajęć</u> z inną grupą. Jeśli nie jest to możliwe, to <u>w wyjątkowych przypadkach</u> możliwe jest ustalenie z osobą prowadzącą innych sposobów nadrobienia zaległości.	60 pkt (min 30 pkt)
Zadanie sprawdzające praktyczne wykorzystanie wiedzy	Projekt zespołowy – zadaniem studentów będzie przygotowanie pracy o charakterze wizualnym (plakat), w której studenci wykażą się znajomością podstawowych kompetencji społecznych oraz umiejętnością ich identyfikacji w konkretnym wybranym przez siebie przypadku – według wyznaczonych kryteriów.	40 pkt (min 21 pkt)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Nazwa przedmiotu:

Umiejętności akademickie

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	1
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	3 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	75
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Joanna Szen-Ziemiańska

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
ćwiczenia	18	12
e-learning	6	6

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	ćwiczenia	24	18	18	12
	e-learning		6		6
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	51	11	57	17
	przygotowanie zadania zaliczeniowego		20		20
	wykonanie zadań domowych		20		20
Łączny nakład pracy studenta		75			75

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W25 PSJ_W26	- Student ma wiedzę na temat organizacji, w tym wiedzę na temat organizacji uczelni wyższej. - Student ma wiedzę o rodzajach tekstów naukowych: teoretycznych, empirycznych, i popularyzujących wiedzę. - Student wie, czym jest nauka i rozumie potrzebę pogłębiania swojej wiedzy i uczenia się przez całe życie.
PSJ_U02 PSJ_U13	- Student potrafi stosować typowe technologie informacyjne w praktyce oraz w poszukiwaniu informacji z różnych źródeł. - Student potrafi efektywnie korzystać ze źródeł wiedzy pozyskanej online. - Student potrafi stosować standardy bibliograficzne oraz standardy pisania prac naukowych zgodnych z APA.
PSJ_K3	- Student jest gotów korzystać z Internetu jako narzędzia komunikacji, poszukiwania i pozyskiwania informacji.

Treści programowe i formy zajęć

Ćwiczenia

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Blok I – Uniwersytet czyli jak “poruszać się” po uczelni: ▪ Integracja ▪ Struktura uczelni, komunikacja na uczelni ▪ Gdzie szukać informacji (WU, sylabus) ▪ Najważniejsze dokumenty i obieg dokumentacji Uczelnia-Student ▪ Narzędziownia - obsługa narzędzi wykorzystywanych w e-learningu i google classroom	Informacje przekazywane na zajęciach i materiały prowadzącego.
Blok II – Student ▪ Akademicki savoir vivre - podstawowe zasady kulturalnego zachowania na Uczelni ▪ Możliwości (organizacje studenckie, SONA itd.) ▪ Rola studenta, motywacja i zaangażowanie ▪ Usprawnienie procesów uczenia się i zapamiętywania	Informacje przekazywane na zajęciach i materiały prowadzącego.
Blok III – Szukanie źródeł i czytanie ▪ Podręczniki - jak poruszać się po “ceglach” ▪ Artykuły naukowe: dlaczego są ważne, jakie są typy, jak powstają, gdzie ich szukać ▪ Czasopisma naukowe (wykazy, IF) ▪ Zaawansowane wykorzystanie Internetu ▪ Korzystanie z zasobów bibliotecznych i baz danych	- Skimina, E., Harasimczuk, J., Ciecuch, J. (2022). <i>Podstawowe standardy edytorskie naukowych tekstów psychologicznych w języku polskim na podstawie reguł APA 7</i>. Wydawnictwo Liberi Libri. https://doi.org/10.47943/lib.9788363487560 https://apa7.liberilibri.pl/ Informacje przekazywane na zajęciach i materiały prowadzącego.

Poszukiwanie samodzielne źródeł na dany temat i ocena ich wiarygodności	
Blok IV - Pisanie - Standardy edytorskie obowiązujące w nauce, standardy APA - tworzenie tekstu z zachowaniem standardów APA - cytowanie i bibliografia - programy ułatwiające pracę	- Skimina, E., Harasimczuk, J., Ciecuch, J. (2022). <i>Podstawowe standardy edytorskie naukowych tekstów psychologicznych w języku polskim na podstawie reguł APA 7</i>. Wydawnictwo Liberi Libri. https://doi.org/10.47943/lib.9788363487560 https://apa7.liberilibri.pl/ - Informacje przekazywane na zajęciach i materiały prowadzącego.

E-learning

Link: <https://learnonline.swps.edu.pl/course/view.php?id=4977>

Hasło: UA2023

Termin realizacji e-learningu 30 listopada 2023

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Biblioteka: - Korzystanie z zasobów biblioteki Uniwersytetu SWPS - Bazy publikacji biblioteki Uniwersytetu SWPS oraz ogólnodostępne	Kurs e-learningowy (1 godzina) - kurs dedykowany Wydziałowi.
Własność intelektualna: - Prawa autorskie, plagiat i autoplgiat. - Wykrywanie zapożyczeń, system Plagiat.	Kurs e-learningowy (5 godzin).

Literatura uzupełniająca do zajęć wskazana przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na Wydziale.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
e-learning	Zadanie 1 Wykonanie zadań i quizów na platformie e-learningowej (punktacja za blended-learning). Link: https://learnonline.swps.edu.pl/course/view.php?id=4977 Hasło: UA2023 Termin realizacji e-learningu 30 listopada	15 - 30
ćwiczenia	Zadanie 2 Aktywność na zajęciach, wykonywanie zadań i prac domowych zadanych przez prowadzącego.	25 - 50
ćwiczenia	Zadanie 3 Przygotowanie w parach wykazu min. 10 źródeł (bibliografii) wg standardów APA na ustalony z prowadzącym temat.	11 - 20

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Język angielski

Rok akademicki 2023/24

INFORMACJE OGÓLNE

Prowadząca/y zajęcia		Nazwa przedmiotu	Język angielski
Adres email			
Dzień i godzina zajęć		Kurs/ poziom	Kurs 5- B2/B2+ Upper-Intermediate
Nazwa kursu na platformie PEC	Np. 22/23_lato_JAngK4(B1)-AS z-sr10.15	Identyfikator kursu na platformie PEC	Np. 9M47-EPF4
Liczba godzin kontaktowych	30 godz. zajęć stacjonarnych w klasie 6 godz. w e-learningu (PEC)	Forma studiów	Stacjonarna
Punkty ECTS	3	Semestr	Zimowy
Nakład pracy studentki/a	75 godzin (w tym 39 godzin pracy samodzielnej)		

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Podręcznik (literatura obowiązkowa)	Speakout Upper- Intermediate (3 rd edition)- wersja z kodem do platformy e-learningowej PEC (Pearson English Connect)
Materiały dodatkowe	Treści na platformie e-learningowej oraz materiały dydaktyczne dostarczone przez lektora, uwzględniające treści kształcenia związane z kierunkiem studiów.

Założenia i cele kursu

Kod kierunkowego efektu uczenia się PSJ_U11	Przedmiotowe efekty uczenia się – Student(ka) potrafi posługiwać się językiem angielskim na poziomie B2, uwzględniając zarówno bierną stronę znajomości języka: słuchanie, czytanie, jak i czynną: mówienie, pisanie. Student(ka) operuje słownictwem, które pozwala mu/jej się komunikować swobodnie na poziomie B2. – Student(ka) potrafi komunikować się z anglojęzycznymi osobami i grupami należącymi do różnych środowisk społecznych, ekonomicznych i kulturowych.	Weryfikacja efektów uczenia się Metoda: 1/2/3/4

WERYFIKACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (szczegółowe warunki zaliczenia przedmiotu)

Uzyskanie zakładanych efektów uczenia się następuje w dwojaki sposób, poprzez naukę face-to-face oraz realizację komponentu online. Zarówno podczas zajęć stacjonarnych jak i w e-learningu studenci ćwiczą wszystkie umiejętności językowe, z naciskiem na rozwój umiejętności komunikacyjnych niezbędnych do uzyskania efektów kształcenia dla danego poziomu. Zajęcia są dostosowane do wyjściowego poziomu znajomości języka przez studentów

Zajęcia stacjonarne

Testy (metoda 1 i 2)	Praca własna (metoda 3)	Dopuszczalne nieobecności
1 test MID- TERM (zaliczony na min. 60%). 1 test FINAL na koniec semestru (zaliczony na min. 60%). W przypadku nieobecności student umawia się z prowadzącym na napisanie testu w drugim terminie w ciągu 2 tygodni od wystąpienia nieobecności. W przeciwnym razie test jest niezaliczony i może mieć wpływ na niezaliczenie całości kursu.	Aby uzyskać maks. 20 punktów, w poniższych obszarach student/ ka powinien/ na wykazać: Aktywność na zajęciach (maks.5), umiejętności mówienia (maks. 5), obecność na zajęciach, w tym na testach w pierwszym terminie (maks.5), wywiązywanie się z prac dodatkowych (maks.5).	Na dwóch zajęciach. Trzecia i czwarta nieobecność skutkuje odjęciem po 5 punktów od punktacji końcowej. Nieobecność na więcej niż czterech zajęciach skutkuje oceną niedostateczną, ponieważ uniemożliwia uzyskanie zakładanych efektów uczenia się dla lektoratu z języka obcego.

E-learning (PEC)

Wykonanie zadań na platformie (metoda 4)

Student ma do wykonania **90 zadań** z listy zadań na stronie głównej kursu.
Aby uzyskać punkty musi wykonać min. **60% zadań** tj. **54 zadania na 60%** poprawności, ale należy pamiętać, że każde niewykonane zadanie obniża próg poprawności.
Uzyskane wyniki progu poprawności przekładają się na punkty poniżej:
0-59%- 0 punktów
60%> 6 punktów
70%> 7 punktów
80%> 8 punktów
90%> 9 punktów
100%> 10 punktów

Kryteria oceniania

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest jednoczesne spełnienie poniższych wymogów:

1. Zaliczenie każdego z testów MID-TERM i końcowego- FINAL na min. 60% punktów możliwych do zdobycia.
2. Obecność na zajęciach stacjonarnych w wymiarze określonym w sylabusie.
3. Uzyskanie min. 60 punktów ze wszystkich części składowych kursu tj. punkty za testy, pracę własną oraz MEL (Metoda 1/2/3 i 4).

Niespełnienie jednego lub więcej z wyżej wymienionych wymogów skutkuje oceną niedostateczną (2,0) z danego semestru.

Jeśli wszystkie trzy wymogi zostały spełnione, ocena semestralna wystawiana jest na podstawie punktów zebranych na zajęciach stacjonarnych w poniższym wymiarze:

MID-TERM TEST: 35 pkt (próg zaliczeniowy: 21 pkt) - metoda 1

FINAL TEST: 35 pkt (próg zaliczeniowy: 21 pkt) - metoda 2

Praca własna: maks. 20 pkt - metoda 3

PEC: maks. 10 pkt - metoda 4

Zdobyte punkty przekładają się na ocenę końcową wg następującej skali:

00-59 - niedostateczny (2,0)

60-67 - dostateczny (3,0)

68- 75 - dostateczny+ (3,5)

76- 83 - dobry (4,0)

84- 91 - dobry+ (4,5)

92- 100 - bardzo dobry (5,0)

INNE WAŻNE INFORMACJE

1. Jeśli nie posiadasz konta użytkownika, wejdź na stronę: ....., wpisz kod dostępu do platformy z podręcznika (lub z oddzielnego kodu dostępu zakupionego online) i wypełnij formularz, aby się zarejestrować.

2. Jeśli posiadasz konto na Pearson English Connect (PEC) oraz dostęp do platformy (z podręcznika lub z kodu dostępu), zaloguj się do platformy: .....za pomocą posiadanych danych. Następnie dołącz do kursu za pomocą właściwego identyfikatora kursu. Jeśli zapomniałeś/łaś hasła wejdź na stronę logowania i wybierz opcję "zapomniałem hasła", następnie podaj swój adres email. Otrzymasz wiadomość z łączem do zmiany hasła.

3. Wykonuj **zadania** przypisane przez lektora znajdujące się na **Liście zadań** na **stronie głównej**. Pilnuj terminu wykonania **zadań**, gdyż po jego upływie uznaje się je za **niezaliczone** (nie będą punktowane w ogólnym rozliczeniu wykonania i poprawności wszystkich zadań w kursie). **Po upływie terminu wykonania, zadanie staje się niepunktowanym ćwiczeniem.**

4. „**Zapisz**” swoją pracę. „**Prześlij**” jeśli zadanie zostało ukończone i jest gotowe do wysłania do oceny.

5. Wykonuj **zadania systematycznie**, na każdy kolejny termin zajęć, który ustala lektor w zależności od dnia, w którym odbywają się zajęcia stacjonarne.

6. Spędzaj **minimum 1,5h zegarowej** na nauce w tygodniu.

7. Problemy techniczne zgłaszaj poprzez infolinię: 22 306 07 79 lub online:

<https://support.pearson.com/globalelt/s/contactsupport?language=pl>

8. Korespondencja z uczelnią jest korespondencją formalną prowadzoną na kontaktach mailowych dostępnych na domenie swps.edu.pl i w sytuacjach spornych może być udostępniona osobom decyzyjnym.

9. Student jest zobowiązany do poszanowania praw własności intelektualnej i dóbr osobistych osób trzecich, w szczególności majątkowych i osobistych praw autorskich oraz przestrzegania uczelnianych przepisów dotyczących praw własności intelektualnej. Naruszenie praw własności intelektualnej (w tym poprzez tzw. plagiat) może skutkować odpowiedzialnością dyscyplinarną na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz odpowiednich aktach wewnętrznych uczelni.

10. Szczegółowe warunki zaliczenia kursu językowego zamieszczone są w sylabusie i stanowią swoisty kontrakt pomiędzy studentami, a lektorem (uczestnictwo w zajęciach jest równoznaczne z akceptacją warunków zapisanych w sylabusie).

DOTYCZY ZAJĘĆ ONLINE:

11. Posiadanie włączonej kamery i sprawnego mikrofonu jest podstawą wpisania obecności podczas zajęć, a w przypadku testów, podstawą do zaliczenia sprawdzianu.

12. Zapoznaj się z netykietą dotyczącą zajęć zamieszczoną na Google classroom/ udostępnianą przez Wydziały.

TREŚCI PROGRAMOWE

Lp. Data zajęć	Zajęcia stacjonarne	Data wykonania	E-learning (PEC)
1	UNIT 1- IDENTITY 1A- My ID Present Perfect Simple and Continuous; personality adjectives; suffixes		1A- zadania 1- 6
2	1B- Memory Infinitive and -ing forms; collocations and idioms on memory; communication		1B- zadania 1-5
3	1C- I'd much rather Expressing personal preferences; emotions and feelings; collaboration		1C- zadania 1-4
4	UNIT 2- Different worlds 2A- Real or virtual Future- probability; science and technology; word families; critical thinking		2A- zadania 1-5
5	2B- Closer to nature Quantifiers; nature; leadership		2B- zadania 1-5
6	2C- Amazing lives How to speculate; lifestyle adjectives		2C- zadania 1-4
7	BBC lessons- 1D and 2D or an extra class based on students' suggestions While, whereas and whilst; extreme adjectives		1D- zadania 1-2 2D- zadania 1-2 Units 1 and 2 Review- 10 zadań wybranych przez osobę prowadzącą zajęcia
8	MID- TERM TEST (units 1- 2) After the test: group discussion/ time for extra materials with the group		
9	UNIT 3- Showtime 3A- Festival Relative clauses; festivals and environment; collaboration		3A- zadania 1- 7
10	3B- Performers Cleft sentences; phrasal verbs; performing; self- management		3B- zadania 1-5
11	3C- Binge- watch How to use vague language; film and TV		3C- zadania 1-4

12	UNIT 4- Lifestyle 4A- Making changes Future continuous and future perfect; health and lifestyle; illness and treatment; communication		4A- zadania 1- 5
13	4B- Sleep Passive; sleep		4B- zadania 1- 5
14	4C- Keep moving How to express agreement and disagreement; exercise; sport: motivation and benefits		4C- zadania 1- 5 Units 1 and 2 Review- 11 zadań wybranych przez osobę prowadzącą zajęcia
15	FINAL TEST (units: 3-4)		

Język angielski

Rok akademicki 2023/24

INFORMACJE OGÓLNE

Prowadząca/y zajęcia		Nazwa przedmiotu	<i>Język angielski</i>
Adres email			
Dzień i godzina zajęć		Kurs/ poziom	<i>Kurs 5- Upper- Intermediate B2/ B2+</i>
Nazwa kursu na platformie PEC	<i>Np. 22/23_lato_JAngK4(B1)-AS z-śr10.15</i>	Identyfikator kursu na platformie PEC	<i>Np. 9M47-EPF4</i>
Liczba godzin w planie studiów	<i>24 godz. zajęć stacjonarnych w klasie 6 godz. w e-learningu (PEC)</i>	Forma studiów	<i>Niestacjonarna</i>
Punkty ECTS	<i>3</i>	Semestr	<i>Zimowy</i>
Nakład pracy studentki/a	<i>75 godzin (w tym 45 godzin pracy samodzielnej)</i>		

INFORMACJE SZCZEGÓLNE

Podręcznik (literatura obowiązkowa)	<i>Speakout Upper- Intermediate (3rd edition) NEW- wersja z kodem do platformy e-learningowej PEC (Pearson English Connect)</i>
Materiały dodatkowe	<i>Treści na platformie e-learningowej oraz materiały dydaktyczne dostarczone przez lektora, uwzględniające treści kształcenia związane z kierunkiem studiów.</i>

Założenia i cele kursu

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się	Weryfikacja efektów uczenia się
PSJ_U11	- Student(ka) potrafi posługiwać się językiem angielskim na poziomie B2, uwzględniając zarówno bierną stronę znajomości języka: słuchanie, czytanie, jak i czynną: mówienie, pisanie. Student(ka) operuje słownictwem, które pozwala mu/ jej się komunikować swobodnie na poziomie B2. - Student(ka) potrafi komunikować się z anglojęzycznymi osobami i grupami należącymi do różnych środowisk społecznych, ekonomicznych i kulturowych.	Metoda 1/2/3/4

WERYFIKACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (szczegółowe warunki zaliczenia przedmiotu)

Uzyskanie zakładanych efektów uczenia się następuje w dwojaki sposób, poprzez naukę face-to-face oraz realizację komponentu online. Zarówno podczas zajęć stacjonarnych jak i w e-learningu studenci ćwiczą wszystkie umiejętności językowe, z naciskiem na rozwój umiejętności komunikacyjnych niezbędnych do uzyskania efektów kształcenia dla danego poziomu. Zajęcia są dostosowane do wyjściowego poziomu znajomości języka przez studentów

Zajęcia stacjonarne

Testy (metoda 1 i 2)	Praca własna (metoda 3)	Dopuszczalne nieobecności
1 test MID- TERM (zaliczony na min. 60%). 1 test FINAL na koniec semestru (zaliczony na min. 60%). W przypadku nieobecności student umawia się z prowadzącym na napisanie testu w drugim terminie w ciągu 2 tygodni od wystąpienia nieobecności. W przeciwnym razie test jest niezaliczony i może mieć wpływ na niezaliczenie całości kursu.	Aby uzyskać maks. 20 punktów, w poniższych obszarach student/ka powinien/na wykazać: Aktywność na zajęciach (maks.5), umiejętności mówienia (maks. 5), obecność na zajęciach, w tym na testach w pierwszym terminie (maks.5), wywiązywanie się z prac dodatkowych (maks.5).	Na dwóch zajęciach. Trzecia nieobecność skutkuje odjęciem 5 punktów od punktacji końcowej. Nieobecność na czterech i więcej zajęciach, skutkuje oceną niedostateczną, ponieważ uniemożliwia uzyskanie zakładanych efektów uczenia się dla lektoratu z języka obcego.

E-learning (PEC)

Wykonanie zadań na platformie (metoda 4)

Student/ka ma do wykonania **80 zadań** z listy zadań na stronie głównej kursu.
Aby uzyskać punkty musi wykonać min. 60% zadań tj. **48 zadań** na 60% poprawności, ale należy pamiętać, że każde niewykonane zadanie obniża próg poprawności.
Uzyskane wyniki progu poprawności przekładają się na punkty poniżej:
0-59%- 0 punktów
60%> 6 punktów
70%> 7 punktów
80%> 8 punktów
90%> 9 punktów
100%> 10 punktów

Kryteria oceniania

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest jednoczesne spełnienie poniższych wymogów:

- 1. Zaliczenie każdego z testów MID-TERM i końcowego- FINAL na min. 60% punktów możliwych do zdobycia.*
- 2. Obecność na zajęciach stacjonarnych w wymiarze określonym w sylabusie.*
- 3. Uzyskanie min. 60 punktów ze wszystkich części składowych kursu tj. punkty za testy, pracę własną*

oraz MEL (Metoda 1/2/3 i 4).

Niespełnienie jednego lub więcej z wyżej wymienionych wymogów skutkuje oceną niedostateczną (2,0) z danego semestru.

Jeśli wszystkie trzy wymogi zostały spełnione, ocena semestralna wystawiana jest na podstawie punktów zebranych na zajęciach stacjonarnych w poniższym wymiarze:

MID-TERM TEST: 35 pkt (próg zaliczeniowy: 21 pkt) - metoda 1

FINAL TEST: 35 pkt (próg zaliczeniowy: 21 pkt) - metoda 2

Praca własna: maks. 20 pkt - metoda 3

PEC: maks. 10 pkt - metoda 4

Zdobyte punkty przekładają się na ocenę końcową wg następującej skali:

00-59 - niedostateczny (2,0)

60-67 - dostateczny (3,0)

68- 75 - dostateczny+ (3,5)

76- 83 - dobry (4,0)

84- 91 - dobry+ (4,5)

92- 100 - bardzo dobry (5,0)

INNE WAŻNE INFORMACJE

1. Jeśli nie posiadasz konta użytkownika, wejdź na stronę: ....., wpisz kod dostępu do platformy z podręcznika (lub z oddzielnego kodu dostępu zakupionego online) i wypełnij formularz aby się zarejestrować.

2. Jeśli posiadasz konto na Pearson English Connect (PEC) oraz dostęp do platformy (z podręcznika lub z kodu dostępu), zaloguj się do platformy: .....za pomocą posiadanych danych. Następnie dołącz do kursu za pomocą właściwego identyfikatora kursu. Jeśli zapomniałeś/łaś hasła wejdź na stronę logowania i wybierz opcję "zapomniałem hasła", następnie podaj swój adres email. Otrzymasz wiadomość z łączem do zmiany hasła.

3. Wykonuj **zadania** przypisane przez lektora znajdujące się na **Liście zadań** na **stronie głównej**. Pilnuj terminu wykonania **zadań**, gdyż po jego upływie uznaje się je za **niezaliczone** (nie będą punktowane w ogólnym rozliczeniu wykonania i poprawności wszystkich zadań w kursie). **Po upływie terminu wykonania, zadanie staje się niepunktowanym ćwiczeniem.**

4. „**Zapisz**” swoją pracę. „**Prześlij**” jeśli zadanie zostało ukończone i jest gotowe do wysłania do oceny.

5. Wykonuj **zadania systematycznie**, na każdy kolejny termin zajęć, który ustala lektor w zależności od dnia w którym odbywają się zajęcia stacjonarne.

6. Spędzaj **minimum 1,5h zegarowej** na nauce w tygodniu.

7. Problemy techniczne zgłaszaj poprzez infolinię: 22 306 07 79 lub online:

<https://support.pearson.com/globalelt/s/contactsupport?language=pl>

8. Korespondencja z uczelnią jest korespondencją formalną prowadzoną na kontaktach mailowych dostępnych na domenie swps.edu.pl i w sytuacjach spornych może być udostępniona osobom decyzyjnym.

9. Student jest zobowiązany do poszanowania praw własności intelektualnej i dóbr osobistych osób trzecich, w szczególności majątkowych i osobistych praw autorskich oraz przestrzegania uczelnianych przepisów dotyczących praw własności intelektualnej. Naruszenie praw własności intelektualnej (w tym poprzez tzw. plagiat) może skutkować odpowiedzialnością dyscyplinarną na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz odpowiednich aktach wewnętrznych uczelni.

10. Szczegółowe warunki zaliczenia kursu językowego zamieszczone są w sylabusie i stanowią swoisty kontrakt pomiędzy studentami, a lektorem (uczestnictwo w zajęciach jest równoznaczne z akceptacją warunków zapisanych w sylabusie).

DOTYCZY ZAJĘĆ ONLINE:

11. Posiadanie włączonej kamery i sprawnego mikrofonu jest podstawą wpisania obecności podczas zajęć, a w przypadku testów, podstawą do zaliczenia sprawdzianu.

12. Zapoznaj się z netykietą dotyczącą zajęć zamieszczoną na Google classroom/ udostępnianą przez Wydział.

TREŚCI PROGRAMOWE

Lp. Data zajęć	Zajęcia stacjonarne	Data wykonania	E-learning (PEC)
1	UNIT 1- IDENTITY 1A- My ID Present Perfect Simple and Continuous; personality adjectives; suffixes 1B- Memory Infinitive and -ing forms; collocations and idioms on memory; communication		1A- zadania 1- 6 1B- zadania 1-5
2	1C- I'd much rather Expressing personal preferences; emotions and feelings; collaboration UNIT 2- Different worlds 2A- Real or virtual Future- probability; science and technology; word families; critical thinking		1C- zadania 1-4 2A- zadania 1-5
3	2B- Closer to nature Quantifiers; nature; leadership 2C- Amazing lives How to speculate; lifestyle adjectives		2B- zadania 1-5 2C- zadania 1-4 Units 1 and 2 Review- 10 zadań wybranych przez osobę prowadzącą zajęcia
4	MID- TERM TEST (units: 1-2) After the test: BBC lessons- 1D and 2D or an extra class based on students' suggestions		

5	UNIT 3- Showtime 3A- Festival Relative clauses; festivals and environment; collaboration 3B- Performers Cleft sentences; phrasal verbs; performing; self- management		3A- zadania 1- 7 3B- zadania 1-5
6	3C- Binge- watch How to use vague language; Film and TV UNIT 4- Lifestyle 4A- Making changes Future continuous and future perfect; health and lifestyle; illness and treatment; communication		3C- zadania 1-4 4A- zadania 1- 5
7	4B- Sleep Passive; sleep 4C- Keep moving How to express agreement and disagreement; exercise; sport: motivation and benefits		4B- zadania 1- 5 4C- zadania 1- 5 Units 1 and 2 Review- 10 zadań wybranych przez osobę prowadzącą zajęcia
8	FINAL TEST (units: 3-4) After the test: group discussion/ time for extra materials with the group		

Nazwa przedmiotu:

Psychologia społeczna

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	1
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	6 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	150
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab. Wojciech Kulesza, prof. Uniwersytetu SWPS

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
wykład	30	24
ćwiczenia	18	12

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	48	30	36	24
	ćwiczenia		18		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	102	35	114	41
	wykonanie zadania zaliczeniowego		30		30
	przygotowanie się do egzaminu		35		41
	uczestnictwo w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		150		150	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W10	- Student w stopniu zaawansowanym zna teorie psychologii społecznej, wyjaśniające mechanizmy funkcjonowania człowieka w jego otoczeniu oraz badania empiryczne, których wyniki pomagają rozumieć i wyjaśniać różne procesy społeczne. - Student zna zaawansowany aparat pojęciowy właściwy dla psychologii społecznej w zakresie wiedzy i sądów o świecie społecznym, samowiedzy i samowartościowania, postaw i zmiany postaw, komunikacji interpersonalnej. - Student zna zarówno klasyczne koncepcje i badania, jak i w stopniu zaawansowanym aktualny dorobek psychologii społecznej w tym dorobek światowej psychologii, jak i wyniki badań polskich psychologów społecznych.
PSJ_U09 PSJ_U12	- Student potrafi aplikować zaawansowaną wiedzę z zakresu psychologii społecznej do rozumienia konkretnych sytuacji życia codziennego. - Student potrafi wykorzystać zaawansowaną wiedzę z zakresu psychologii społecznej do analizowania i wyjaśniania zachowań społecznych ludzi. - Student biegle posługuje się aparatem pojęciowym właściwym dla psychologii społecznej. - Student potrafi wykorzystać - jako punkt wyjścia do planowania badań naukowych - koncepcje i badania, jak i aktualny dorobek psychologii społecznej, w tym dorobek światowej psychologii, jak i wyniki badań polskich psychologów społecznych. - Student odróżnia wiedzę psychologiczną opartą na dowodach empirycznych od wiedzy potocznej.
PSJ_K01 PSJ_K08	- Student identyfikuje wpływ czynników sytuacyjnych i rozpoznaje rolę przyjmowanej perspektywy na spostrzeganie świata społecznego. - Student dostrzega przejawy niesprawiedliwości społecznej, nietolerancji i dyskryminacji.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Wpływ społeczny Prowadzenie: dr Konrad Maj	- Doliński, D. (2008). <i>Techniki wpływu społecznego</i>. Wydawnictwo Naukowe Scholar. - ROZDZIAŁ 1 i 2.
Poznanie społeczne Prowadzenie: dr hab. Aleksandra Cisłak - Wójcik, prof. Uniwersytetu SWPS	- Wojciszke, B. (2011). <i>Psychologia społeczna</i>. Wydawnictwo Naukowe Scholar. - ROZDZIAŁ 3: Poznanie społeczne.
Atrakcyjność Prowadzenie: dr hab. Wojciech Kulesza, prof. Uniwersytetu SWPS	- Wojciszke, B. (2011). <i>Psychologia społeczna</i>. Wydawnictwo Naukowe Scholar. - ROZDZIAŁ 12: Atrakcyjność.

Miłość i bliskie związki Prowadzenie: dr Dorota Wiśniewska-Juszczak	- Wojciszke, B. (2011). <i>Psychologia społeczna</i>. Wydawnictwo Naukowe Scholar. - ROZDZIAŁ 13: Miłość.
Przekonania społeczne Szczęśliwy człowiek w szczęśliwym społeczeństwie. Możliwe. Prowadzenie: dr Marzena Cypryańska-Nezlek	- Wojciszke, B. (2011). <i>Psychologia społeczna</i>. Wydawnictwo Naukowe Scholar. - ROZDZIAŁ 4: Przekonania społeczne. Literatura dodatkowa/dla chętnych: - Wojciszke, B. (2011). <i>Psychologia społeczna</i>. Wydawnictwo Naukowe Scholar. - ROZDZIAŁ 10: Szczęście.
Moralność Człowiek wobec zmian klimatu i... przyszłych pokoleń Prowadzenie: dr Marzena Cypryańska - Nezlek	- Wojciszke, B. (2011). <i>Psychologia społeczna</i>. Wydawnictwo Naukowe Scholar. - ROZDZIAŁ 9: Moralność. Literatura dodatkowa/dla chętnych: - Budziszewska, M., Kardaś, A., Bohdanowicz, Z. (2021) (red.). <i>Klimatyczne ABC. Interdyscyplinarne podstawy współczesnej wiedzy o zmianie klimatu</i>. Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego. https://www.wuw.pl/product-pol-13475-Klimatyczne-ABC-Interdyscyplinarne-podstawy-wspolczesnej-wiedzy-o-zmianie-klimatu-PDF.html
Stereotypy i uprzedzenia Prowadzenie: dr Joanna Sweklej	- Wojciszke, B. (2011). <i>Psychologia społeczna</i>. Wydawnictwo Naukowe Scholar. - ROZDZIAŁ 19: Stosunki międzygrupowe.
Tolerancja i wielokulturowość: Po co psychologom świadomość kulturowa? Prowadzenie: dr Maria Baran	- Wojciszke, B. (2011). <i>Psychologia społeczna</i>. Wydawnictwo Naukowe Scholar. - ROZDZIAŁ 19: Stosunki międzygrupowe.
Funkcjonowanie w grupach i podejmowanie decyzji grupowych Prowadzenie: dr Dorota Wiśniewska - Juszczak	Literatura dodatkowa/dla chętnych: - Oyster, C. (2002). <i>Grupy</i>. Zysk i s-ka. (r. 6 i 7)
Konflikt społeczny (studia stacjonarne) Prowadzenie: dr Piotr Rycielski	- Wojciszke, B. (2011). <i>Psychologia społeczna</i>. Wydawnictwo Naukowe Scholar. - ROZDZIAŁ 16: Konflikt społeczny

Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Atrakcyjność, miłość i bliskie związki	Literatura obowiązkowa: - Wojciszke, B. (2011). <i>Psychologia społeczna</i>. Wydawnictwo Naukowe Scholar. - o ROZDZIAŁ 12: Atrakcyjność. - o ROZDZIAŁ 13: Miłość. Literatura dodatkowa/dla chętnych: - Buss, D. (2003 lub nowsze). <i>Ewolucja pożądania. Jak ludzie dobierają się w pary</i>. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. (Rozdziały 1-3, 12) - Wojciszke, B. (2011). <i>Psychologia miłości</i>. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. - Kamińska, O. (2021). <i>#LOVE. Jak kochać w XXI wieku</i>. Znak Literanova.
Przekonania społeczne	Literatura obowiązkowa: - Wojciszke, B. (2011). <i>Psychologia społeczna</i>. Wydawnictwo Naukowe Scholar. - o ROZDZIAŁ 4: Przekonania społeczne. Literatura dodatkowa/dla chętnych:

	- Kossowska, M., Szumowska, E., Szwed, P. (2018). <i>Tolerancja w czasach niepewności</i>. Wydawnictwo Smak Słowa. (Rozdziały 1 - 3). - Wojciszke B., Baryła W., (2005). <i>Kultura narzekania, czyli o psychicznych pułapkach ekspresji niezadowolenia</i>, W: M. Drogosz (Red.), <i>Jak Polacy przegrywają, jak Polacy wygrywają</i>. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
Moralność	Literatura obowiązkowa: - Wojciszke, B. (2011). <i>Psychologia społeczna</i>. Wydawnictwo Naukowe Scholar. - o ROZDZIAŁ 9: Moralność. Literatura dodatkowa/dla chętnych: - Bloom, P. (2015). <i>To tylko dzieci. Narodziny dobra i zła</i>. Smak Słowa. (Rozdziały 1 - 3). - Haidt, J. (2014). <i>Prawy umysł. Dlaczego dobrych ludzi dzieli religia i polityka?</i> Wydawnictwo Smak Słowa. (Rozdziały 1 - 3)
Stereotypy i uprzedzenia	Literatura obowiązkowa: - Wojciszke, B. (2011). <i>Psychologia społeczna</i>. Wydawnictwo Naukowe Scholar. - o ROZDZIAŁ 19: Stosunki międzygrupowe. Literatura dodatkowa/dla chętnych: - Aronson, E., Bridgeman, D. (2001). „Grupy układankowe”, a klasa szkolna po zniesieniu segregacji rasowej: w dążeniu do wspólnych celów. W: E. Aronson (Red.), <i>Człowiek istota społeczna. Wybór tekstów</i>. PWN - Besta, T., Kosakowska-Berezecka, N. (2017). <i>Między grupami. Przewodnik po relacjach z ludźmi, którzy się od nas różnią</i>. Smak słowa. (Rozdziały 3 - 5).
Najnowsza psychologia społeczna	Problematyka i literatura określana przez osobę prowadzącą na ćwiczeniach**. **Temat oraz literatura do zajęć zostanie przedstawiona przez osobę prowadzącą na pierwszych ćwiczeniach.

Literatura uzupełniająca do zajęć wskazana przez koordynatora/ wykładowcę/wykładowczynię przedmiotu na Wydziale

*Osoba prowadząca ćwiczenia może podjąć decyzję o blokowaniu kilku zagadnień na jednych zajęciach albo jedno zagadnienie omawiać na więcej niż jednym spotkaniu. Szczegółowy program dotyczący tego, kiedy i jakie zajęcia się odbywają zostaną przedstawione na pierwszych zajęciach.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Metoda 1	SPRAWDZIAN TESTOWY Oceniana jest wiedza przekazana podczas wykładów oraz z literatury.	(25) - 50
Metoda 2	AKTYWNY UDZIAŁ W ZAJĘCIACH Aktywny udział w ćwiczeniach, dyskusjach, dzielenie się swoimi opiniami w oparciu o wiedzę naukową, aktywne słuchanie innych, nie przeszkadzanie. Zasady punktacji oraz to, co jest uznawane za pożądaną aktywność, przedstawi osoba prowadząca ćwiczenia.	0 - 10
Metoda 3	WIEDZA Z LEKTUR Sprawdzana w formie jednej/kilku wejściówek/wyjściówek.	(11) - 20
Metoda 4	ZADANIE Zadanie, indywidualne lub zespołowe, wykonywane na zajęciach lub w domu. *Zadanie oraz kryteria wykonania zostaną przedstawione przez osobę prowadzącą na pierwszych zajęciach.	(11) - 20

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Uwaga! Do zaliczenia ćwiczeń wymagane jest uzyskanie co najmniej 26 punktów na 50. Minimalna liczba punktów za wiedzę z lektur i zadanie to za mało, aby zaliczyć ćwiczenia.

Nazwa przedmiotu:

Psychologia emocji i motywacji

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	1
Semestr	zimowy/letni
Liczba punktów ECTS	6 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	150
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab., prof. USWPS Elżbieta Zdzankiewicz-Ścigała

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
wykład	30	24
ćwiczenia	24	18

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	54	30	42	24
	ćwiczenia		24		18
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	96	20	108	26
			12		12
	przygotowanie projektu indywidualnego: Motywacja celowa		32		32
	przygotowanie projektu grupowego: Studium przypadku				
	przygotowanie się do egzaminu		30		36
	uczestnictwo w egzaminie	2	2		
Łączny nakład pracy studenta		150		150	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W11	- Student zna klasyczne i współczesne koncepcje oraz główne nurty badawcze dotyczące psychologii emocji i motywacji. - Student posiada zaawansowaną wiedzę na temat komponentów emocji, mechanizmów wzbudzenia emocji, ekspresji i kontroli emocjonalnej, a także rodzajów i mechanizmów motywacji. - Student w stopniu zaawansowanym zna teorie i wyniki badań empirycznych nad wzajemnymi relacjami między emocjami, poznaniem, zachowaniem i motywacją. - Student rozumie, że ludzkie emocje i motywacje są pochodną zarówno procesów biologicznych, jak i kulturowych.
PSJ_U03 PSJ_U09	- Student potrafi aplikować zaawansowaną wiedzę z zakresu psychologii emocji i motywacji do rozumienia konkretnych sytuacji życia codziennego. - Student potrafi wykorzystać - jako punkt wyjścia do planowania badań naukowych - koncepcje i badania z zakresu psychologii emocji i motywacji. - Student odróżnia wiedzę psychologiczną opartą na dowodach empirycznych od wiedzy potocznej.
PSJ_K02 PSJ_K05	- Student jest świadomy konieczności ustawicznego aktualizowania posiadanej wiedzy i umiejętności dotyczących psychologii emocji i motywacji. - Student zdaje sobie sprawę z ograniczeń epistemicznych psychologii emocji i motywacji jako obszaru badań i dociekań teoretycznych w naukowej psychologii.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Podstawowe pojęcia. ▪ Emocja, nastrój, afekt. ▪ Funkcje emocji. Czy emocje mogą być dysfunkcjonalne? ▪ Perspektywa potoczna i naukowa.	- Maruszewski, T., Doliński, D., Łukaszewski, W., Marszał-Wiśniewska, M. (2018). Emocje i motywacja. W: J. Strelau, J. i D. Doliński (red.), <i>Psychologia. Podręcznik akademicki, tom 1</i> (7.2, s. 513-525). GWP. - Keltner, D., Oatley, K., Jenkins, J.M. (2021). <i>Zrozumieć emocje</i> (s. 3-37). Wydawnictwo Naukowe PWN.
Neurobiologia emocji. ▪ Neurobiologia emocji. ▪ Mózg, AUN a emocje. ▪ Mózgowe mechanizmy emocji strachu.	- LeDoux, J. E., Phelps, E.A. (2005). Sieci emocjonalne w mózgu. W: M. Lewis i J.M. Haviland – Jones (red.), <i>Psychologia emocji</i> (s. 210-229). GWP. - Keltner, D., Oatley, K., Jenkins, J.M. (2021). <i>Zrozumieć emocje</i> (s. 199-230). Wydawnictwo Naukowe PWN.

Klasyczne koncepcje emocji. Teoria Jamesa-Langego, Cannon-Barda, Schachter-Singera.	Maruszewski, T., Doliński, D., Łukaszewski, W., Marszał-Wiśniewska, M. (2018). Emocje i motywacja. W: J. Strelau i D. Doliński (red.), <i>Psychologia, tom 1</i> (7.2.7, s. 537-553). GWP.
Emocje a procesy poznawcze. - Oceny poznawcze jako procesy wzbudzające emocje. - Spór o pierwszeństwo emocji versus poznania. - Emocje a procesy pamięciowe, uwaga.	Ekman, P., Davidson, R. (1999). <i>Natura emocji. Podstawowe zagadnienia</i> (s. 159-204). GWP. Keltner, D., Oatley, K., Jenkins, J.M. (2021). <i>Zrozumieć emocje</i> (s. 298-316). Wydawnictwo Naukowe PWN.
Różnice indywidualne w rozwoju emocjonalności. - Przywiązanie a rozwój emocjonalny. - Zmiany rozwojowe w wyzwalaniu emocji. - Empatia jako podstawa rozwoju emocjonalnego.	Keltner, D., Oatley, K., Jenkins, J.M. (2021). <i>Zrozumieć emocje</i> (s. 329-361). Wydawnictwo Naukowe PWN. Eisenberg, N. (2005). Empatia i współczucie. W: M. Lewis i J.M. Haviland-Jones (red.), <i>Psychologia emocji</i> (s. 849-862). GWP.
Regulacja emocji. - Modele regulacji emocji. - Rodzaje i konsekwencje regulacji różnych emocji. - Aleksytymia – rozpoznawanie i rozumienie emocji, dysregulacja emocji.	Maruszewski, T., Doliński, D., Łukaszewski, W., Marszał-Wiśniewska, M. (2018). Emocje i motywacja. W: J. Strelau, J. i D. Doliński (red.), <i>Psychologia. Podręcznik akademicki, tom 1</i> (7.3.6, s. 564-570). GWP. Maruszewski, T., Ścigała, E. (1998). <i>Emocje. Aleksytymia. Poznanie</i> (s. 133-140). Wydawnictwo Fundacji Humaniora.
Mechanizmy rozwoju emocji destrukcyjnych. - Psychologiczne czynniki ryzyka i mechanizmy rozwoju emocji destrukcyjnych. - Potrzeba opanowywania trwogi (TMT) jako mechanizm regulujący zachowania społeczne.	Lemerise, E.A., Dodge, K.A. (2005). Rozwój złości i wrogich interakcji. W: M. Lewis i J.M. Haviland-Jones (red.), <i>Psychologia emocji</i> (s. 745-757). GWP. Öhman, A. (2005). Strach i lęk z perspektywy ewolucyjnej, poznawczej i klinicznej. W: M. Lewis i J.M. Haviland-Jones (red.), <i>Psychologia emocji</i> (s. 719-740). GWP.
Stres i radzenie sobie w sytuacjach trudnych. Stres traumatyczny i stres krytycznych wydarzeń życiowych. - Transakcyjna koncepcja stresu Lazarusa i Folkman, koncepcja Hobfolla. - Stres chroniczny, trauma, trauma rozwojowa. - Mechanizmy zaburzeń potraumatycznych i wzrostowych. - Aleksytymia i skłonność do patologicznej dysocjacji jako konsekwencja traumy wczesnodziecięcej.	Miller, S.M., Scholl, R. (2005). Gdy widzieć znaczy czuć – poznawczo-emocjonalne podejście do radzenia sobie ze stresem zdrowotnym. W: M. Lewis i J.M. Haviland-Jones (red.), <i>Psychologia emocji</i> (s. 676-694). GWP. Zdankiewicz-Ścigała, E. (2017). <i>Aleksytymia i dysocjacja jako podstawowe czynniki zjawisk potraumatycznych</i> (s. 19-51, 82-119). Scholar.
Motywacja w najważniejszych systemach teoretycznych. Natura motywacji w różnych ujęciach, m.in. socjobiologiczne, behawioralne i poznawcze teorie motywacji. Teorie potrzeb.	Franken, R.E. (2005). <i>Psychologia motywacji</i> (s. 15-45). GWP
Typy motywacji. - Motywacja wewnętrzna i zewnętrzna. - Motywacja celowa, teoria społecznego uczenia się. - Cele i zadania w samoregulacji motywacji. - Motywacja – rozwój, sens życia. - Motywacyjne funkcje struktury Ja.	Franken, R. E. (2006). <i>Psychologia motywacji</i> (s. 393-428, 490-524). GWP.

Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Emocje – wprowadzenie. Koncepcje emocji podstawowych i złożonych. • Pojęcie emocji a inne zjawiska afektywne, nastroj i temperament. • Koncepcja emocji podstawowych Ekmana. • Wzorce mimiczne i behawioralne w wyrażaniu emocji. • Uniwersalne <i>versus</i> kulturowo specyficzne: ekspresje emocji, rozpoznawanie emocji.	– Maruszewski, T., Doliński, D., Łukaszewski, W., Marszał-Wiśniewska, M. (2018). Emocje i motywacja. W: Strelau, J. i Doliński, D. (red.). <i>Psychologia. Podręcznik akademicki, tom 1</i> (7.3., s. 553-570). GWP. – Keltner, D., Ekman, P. (2005). Wyrażanie emocji twarzą. W: Lewis, M. i J.M. Haviland-Jones (red.). <i>Psychologia emocji</i> (s. 307-318). GWP.
Emocje samoświadomościowe. • Wstyd i poczucie winy jako emocje wymagające samoświadomości. • Strukturalny model emocji samoświadomościowych. • Funkcje wstydu i poczucia winy.	– Lewis M. (2005). Emocje samoświadomościowe. M. Lewis i J.M. Haviland-Jones (red.), <i>Psychologia emocji</i> (s. 780-797). GWP.
Motywacja – wprowadzenie. Podstawowe mechanizmy motywacyjne. • Mechanizmy afektywne, poznawcze i fizjologiczne. • Uruchomienie i podtrzymywanie czynności celowych. • Czynniki wpływające na rozpoczęcie, kontynuację i porzucanie działania. • Specyficznie ludzkie mechanizmy motywacyjne.	– Maruszewski, T., Doliński, D., Łukaszewski, W., Marszał-Wiśniewska, M. (2018). Emocje i motywacja. W: J. Strelau i D. Doliński (red.). <i>Psychologia, tom 1</i> (7.6, s. 598-605). GWP. – Franken, R.E. (2005). <i>Psychologia motywacji</i> (s. 46-82). GWP.
Typy motywacji. • Motywacja osiągnięć. • Motywacje symultaniczne i hierarchiczne oraz konflikty motywacyjne. • Siła woli, wytrwałość, skuteczność w działaniu. Samokontrola, samoregulacja motywacji. • Motywacja a sukces. Psychologia porażki. • Teoria rozwoju kompetencji Dweck.	– Maruszewski, T., Doliński, D., Łukaszewski, W., Marszał-Wiśniewska, M. (2018). Emocje i motywacja. W: J. Strelau i D. Doliński (red.). <i>Psychologia, tom 1</i> (7.6., 7.7., s. 605-612, 612-629). GWP. – Franken, R.E. (2005) <i>Psychologia motywacji</i> (s. 461-489, 490-524). GWP.
Motywacja a perspektywa czasu. • Perspektywa temporalna. • Perspektywy czasu - funkcja regulacyjna w przebiegu zachowania. • Zrównoważona perspektywa czasowa.	– Zimbardo, P., Sword, R., Sword, R. (2013). <i>Siła czasu</i> (s. 25-36). PWN.
Wydarzenia odbierane jako poważne, niosące istotne zmiany w dotychczasowym życiu. • Kryzys sytuacyjny - reakcje psychologiczne na sytuacje trudne (koncepcja Lazarusa i Folkman, koncepcja Hobfolla). • Istotne znaczenie przekonań dla jakości funkcjonowania człowieka (model Ellisa). • Identyfikacja procesów emocjonalnych i motywacyjnych kluczowych dla doświadczania i radzenia sobie z sytuacjami zagrażającymi.	– Kubacka-Jasiecka, D. (2010). <i>Interwencja kryzysowa. Pomoc w kryzysach psychologicznych</i> (s. 247-265). Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne. <u>Literatura (projekt)</u> – Strelau, J., Doliński, D. (2008). <i>Psychologia. Podręcznik akademicki, tom 2. Psychologia ogólna</i> (s. 701-719). GWP. – Popiel, A., Pragłowska, E. (2008). <i>Psychoterapia poznawczo-behawioralna</i>.

	<i>Teoria i praktyka</i> (s. 35-36). Wydawnictwo Paradygmat.
Wydarzenia odbierane jako krytyczne, związane z skrajnie negatywnymi emocjami i zaburzeniem dotychczasowego funkcjonowania. ▪ Kryzys utraty i żałoba - reakcje na śmierć stratę (koncepcja Kubler-Ross). ▪ Istotne znaczenie przekonań dla jakości funkcjonowania człowieka (model Ellisa). ▪ Identyfikacja procesów emocjonalnych i motywacyjnych kluczowych dla doświadczania i radzenia sobie z sytuacjami zagrażającymi.	– Kubacka-Jasiecka, D. (2010). <i>Interwencja kryzysowa. Pomoc w kryzysach psychologicznych</i> (s. 266-277). Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne. <u>Literatura (projekt)</u> – Steuden, S., Tucholska, S. (2009). <i>Psychologiczne aspekty doświadczania żałoby</i> (s. 11-30). Wydawnictwo KUL. – Worden, J.W. (2021). <i>Poradnictwo i terapia w żałobie</i> (s. 57-82). PWN. – Popiel, A., Pragłowska, E. (2008). <i>Psychoterapia poznawczo-behawioralna. Teoria i praktyka</i> (s. 35-36). Wydawnictwo Paradygmat.
Wydarzenia odbierane jako krytyczne, związane z skrajnie negatywnymi emocjami i zaburzeniem dotychczasowego funkcjonowania. ▪ Trauma - reakcje na traumę (koncepcja Horowitza). ▪ Istotne znaczenie przekonań dla jakości funkcjonowania człowieka (model Ellisa). ▪ Identyfikacja procesów emocjonalnych i motywacyjnych kluczowych dla doświadczania i radzenia sobie z sytuacjami zagrażającymi.	– Kubacka-Jasiecka, D. (2010). <i>Interwencja kryzysowa. Pomoc w kryzysach psychologicznych</i> (s. 408-413). Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne. <u>Literatura (projekt)</u> – Lis - Turlejska, M. (2002). <i>Stres traumatyczny. Występowanie, następstwa, terapia</i> (s. 55-60). Wydawnictwo Akademickie Żak. – Dudek, B. (2003). <i>Zaburzenie po stresie traumatycznym</i> (s. 37-40). GWP. – Popiel, A., Pragłowska, E. (2008). <i>Psychoterapia poznawczo-behawioralna. Teoria i praktyka</i> (s. 35-36). Wydawnictwo Paradygmat.

Literatura uzupełniająca do zajęć wskazana przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na Wydziale:

Baumeister, R.F., Tierney, J. (2013). *Siła woli. Odkryjmy na nowo to, co w człowieku najpotężniejsze*. Media Rodzina.

Barrett, L. F. (2017). *How emotions are made: The secret life of the brain*. Houghton Mifflin Harcourt.

Deckers, L. (2018). *Motivation: Biological, psychological, and environmental*. Routledge.

Ekman, P. (2012). *Natura emocji: podstawowe zagadnienia*. GWP.

LeDoux, J. E. (2019). *Lęk. Neuronauka na tropie źródeł lęku i strachu*. Copernicus Center Press.

Reeve, J. (2014). *Understanding motivation and emotion*. John Wiley & Sons.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Wykład	Sprawdzian Wszystkie treści programowe (wykład i ćwiczenia) i literatura obowiązkowa (wykład i ćwiczenia).	31-60 pkt.
ćwiczenia	Projekt: Motywacja celowa Projekt indywidualny. Schemat i wymagania dotyczące projektu zostaną omówione na zajęciach.	10-20 pkt.
ćwiczenia	Projekt: Studium przypadku Projekt grupowy, prezentacja ustna na zajęciach. Schemat i wymagania dotyczące projektu zostaną omówione na zajęciach.	10-20 pkt.

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Nazwa przedmiotu:

Psychologia rozwoju człowieka

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	1
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	6 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	150
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr Radosław Kaczan

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
wykład	30	24
ćwiczenia	24	18

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	54	30	42	24
	ćwiczenia		24		18
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	96	32	108	38
	wykonanie zadań zaliczeniowych		30		30
	przygotowanie się do egzaminu		32		38
	uczestnictwo w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta			150		150

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W09 PSJ_W15	- Student w stopniu zaawansowanym zna i rozumie psychologiczną perspektywę ujęcia rozwoju człowieka w cyklu życia oraz teorie wyjaśniające w tym zakresie i specyfikę badań. - Student zna i rozumie wpływ czynników biologicznych i środowiskowych, a także interakcji pomiędzy nimi na przebieg procesu rozwojowego. - Student zna i rozumie przebieg rozwoju człowieka w różnych jego aspektach: motorycznym, poznawczym i społecznym.
PSJ_U01 PSJ_U03 PSJ_U09	- Student opisuje i wyjaśnia zachowania człowieka na różnych etapach jego rozwoju, wykorzystując zaawansowaną wiedzę z zakresu psychologii rozwoju. - Student posługuje się zaawansowaną terminologią stosowaną w psychologii rozwoju. - Student formułuje problemy badawcze dotyczące rozwoju człowieka; proponuje ich rozwiązanie, posługując się wiedzą z zakresu psychologii rozwoju poprzez odwołanie do badań, aparatu pojęciowego i metodologii badawczej w tej dziedzinie.
PSJ_K01 PSJ_K08	- Student dostrzega i uznaje znaczenie wiedzy z zakresu psychologii rozwoju w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych dotyczących rozwoju człowieka. - Student poddaje krytycznej ocenie swoją wiedzę i umiejętności.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
- Wprowadzenie do wykładu. - Wprowadzenie do psychologii rozwoju człowieka - podstawowe pojęcia, problemy i zagadnienia	- Mark H. Johnson, Michelle de Haan (2018), Neurokognitywistyka rozwoju. Wprowadzenie. Gdańsk: Harmonia Universalis (rozdział 1 - biologia zmiany) - Brzezińska, A.I., Ziólkowska, B., Appelt, K. (2016). Psychologia rozwoju człowieka. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, rozdziały 2.1 i 2.2.
- Perspektywy teoretyczne psychologii rozwoju. - Periodyzacja rozwoju i rozwój człowieka w cyklu życia - Kryzysy i zadania rozwojowe.	- Schaffer, D.R., Kipp, K. (2015). Psychologia rozwoju. Od dziecka do dorosłości. Gdańsk: Harmonia Universalis, rozdział 1. - Brzezińska, A.I., Ziólkowska, B., Appelt, K. (2016). Psychologia rozwoju człowieka. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, rozdział 2.5.
- Metodologia badań empirycznych w psychologii rozwoju	- Schaffer, D.R., Kipp, K. (2015). Psychologia rozwoju. Od dziecka do dorosłości. Gdańsk: Harmonia Universalis, rozdział 1.

- Naukowe badanie rozwoju. Strategie i schematy badawcze wykorzystywane w psychologii rozwoju człowieka. Badania nad dzieciństwem. Dziecko i nastolatek jako osoby biorące udział w badaniach	- Hariss, P., L. (2023). Psychologia dziecka w 12 pytaniach. Kraków: Copernicus Center Press. (rozdział 11)
- Znaczenie natury i środowiska w rozwoju człowieka	- Schaffer, D.R., Kipp, K. (2015). Psychologia rozwoju. Od dziecka do dorosłości. Gdańsk: Harmonia Universalis, rozdział 2. str. 95-114. - Schaffer, D.R., Kipp, K. (2015). Psychologia rozwoju. Od dziecka do dorosłości. Gdańsk: Harmonia Universalis, rozdział 14.str. 579-603 i 15 str. 615-630.
- Rozwój w okresie prenatalnym i niemowlęcym.	- Schaffer, D.R., Kipp, K. (2015). Psychologia rozwoju. Od dziecka do dorosłości. Gdańsk: Harmonia Universalis, rozdział 3,4 i 5. - L. Alan Sroufe, Byron Egeland, Elizabeth A. Carlson, W. Andrew Collins (2021). Rozwój osoby. Ryzyko i adaptacja od narodzin do dorosłości. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego (rozdział 5)
- Rozwój w okresie dzieciństwa: wczesne dzieciństwo, okres przedszkolny i szkolny - Szkoła i nowe technologie.	- Schaffer, D.R., Kipp, K. (2015). Psychologia rozwoju. Od dziecka do dorosłości. Gdańsk: Harmonia Universalis, rozdział 9,10 - Hariss, P., L. (2023). Psychologia dziecka w 12 pytaniach. Kraków: Copernicus Center Press. (rozdział 2 i 3)
- Rozwój w okresie dorastania.	- Schaffer, D.R., Kipp, K. (2015). Psychologia rozwoju. Od dziecka do dorosłości. Gdańsk: Harmonia Universalis, (rozdział 11 i 12).
- Agresja i altruizm.	- Schaffer, D.R., Kipp, K. (2015). Psychologia rozwoju. Od dziecka do dorosłości. Gdańsk: Harmonia Universalis, rozdział 13.
- Rozwój w okresie dorosłości - wczesna dorosłość. - Wyłaniająca się dorosłość i wczesna dorosłość: podejmowanie i odraczanie realizacji zadań rozwojowych; dojrzałość społeczna i emocjonalna -	- L. Alan Sroufe, Byron Egeland, Elizabeth A. Carlson, W. Andrew Collins (2021). Rozwój osoby. Ryzyko i adaptacja od narodzin do dorosłości. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego (rozdział 10)
- Rozwój w okresie dorosłości - Role i zadania w środkowej dorosłości - Starzenie się poznawcze i warunki dobrego starzenia się - Role i zadania w późnej dorosłości. - Śmierć i umieranie.	- Oleś, P. (2020). Psychologia człowieka dorosłego: Ciągłość-zmiana-integracja. Wydaw. Nauk. PWN. (rozdział 1,2,3,4).

Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
- Omówienie sylabusu i warunków zaliczenia, - Wprowadzenie do psychologii rozwoju człowieka- podstawowe pojęcia, problemy i zagadnienia.	- Mark H. Johnson, Michelle de Haan (2018), Neurokognitywistyka rozwoju. Wprowadzenie. Gdańsk: Harmonia Universalis (rozdział 1.5 i 1.6 - biologia zmiany) - Schaffer, R.H. (2010). Psychologia rozwojowa. Podstawowe pojęcia. Kraków: WUJ. rozdział 1.
- Perspektywy teoretyczne psychologii rozwoju. - Jak analizować proces rozwojowy? - Periodyzacja rozwoju i rozwój człowieka w cyklu życia.	- Brzezińska, A.I., Ziótkowska, B., Appelt, K. (2016). Psychologia rozwoju człowieka. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, rozdziały 2.1., 2.2., 2.5. - Schaffer, R.H. (2010). Psychologia rozwojowa. Podstawowe pojęcia. Kraków: WUJ. rozdział 1.
- Metodologia badań empirycznych w psychologii	- Schaffer, D.R., Kipp, K. (2015). Psychologia rozwoju. Od dziecka do dorosłości. Gdańsk: Harmonia Universalis, rozdział 1. Literatura uzupełniająca: - E. Soroko Metody stosowane w psychologicznej diagnozie klinicznej dzieci i młodzieży W: I Grzegorzewska, L. Cierpiałkowska, A. Borkowska Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży . Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2020 (rozdział 7.1 i 7.2) - Materiały na classroomie
- Znaczenie natury i środowiska w rozwoju człowieka. Najważniejsze pojęcia do zajęć: - środowisko - interakcje geny a środowisko - epigenetyka - zasada zakresu reakcji - współczynnik konkordancji, odziedziczalności, - rozłączne i wspólne oddziaływania środowiska - teoria systemów ekologicznych U. Bronfenbrennera - czynniki ryzyka i czynniki wzrostu	- Schaffer, D.R., Kipp, K. (2015). Psychologia rozwoju. Od dziecka do dorosłości. Gdańsk: Harmonia Universalis, rozdział 2. str. 95-114. - Schaffer, D.R., Kipp, K. (2015). Psychologia rozwoju. Od dziecka do dorosłości. Gdańsk: Harmonia Universalis, rozdział 14 str. 579-603 i 15 str. 615-630.
- Rozwój motoryczny. - Pojęcie normy rozwojowej cz-1. -	- Schaffer, D.R., Kipp, K. (2015). Psychologia rozwoju. Od dziecka do dorosłości. Gdańsk: Harmonia Universalis, rozdział 5 (str. 213-225)

- Rozwój językowo-komunikacyjny. - Pojęcie normy rozwojowej cz-2.	- Schaffer, R.H. (2005). Psychologia dziecka. PWN, rozdział 9.
- Rozwój poznawczy. - Rozwój poznawczy - narzędzia i pomiar. - Jak analizować proces rozwojowy na przykładzie badania IDS.	- Schaffer, D.R., Kipp, K. (2015). Psychologia rozwoju. Od dziecka do dorosłości. Gdańsk: Harmonia Universalis, Rozdział 6. - Podręcznik IDS: IDS Skale Inteligencji i Rozwoju dla Dzieci w wieku 5-10 lat Aleksandra Jaworowska, Anna Matczak, Grob Alexander, Meyer Christine S., Hagmann-von Arx Priska, Fecenec Diana Wydawca: PTP/PTP Rok: 2012 ROZDZIAŁY: 11 (str. 90-106) i 14 (str. 185-194).
- Rozwój emocjonalny.	- Schaffer, D.R., Kipp, K. (2015). Psychologia rozwoju. Od dziecka do dorosłości. Gdańsk: Harmonia Universalis, rozdział 10 + strony 540-550.
- Rozwój społeczny i rozwój osobowości. - Rozwój tożsamości	- Schaffer, D.R., Kipp, K. (2015). Psychologia rozwoju. Od dziecka do dorosłości. Gdańsk: Harmonia Universalis, rozdział 11, strony 551-558.

Literatura uzupełniająca do zajęć wskazana przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na Wydziale.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Egzamin – wykład	Sprawdzian (testowy, obejmujący treści z całości przedmiotu) UWAGA: dla osób uczestniczących we wszystkich wykładach pojawi się możliwość uzyskania dodatkowych punktów (max.5) za aktywność. Punkty te wchodzi wyłącznie w pulę punktów za egzamin i nie sumują się z punktami z ćwiczeń. Student, który na egzaminie uzyska maksymalną liczbę punktów (60pkt) i równocześnie, będzie szczęśliwym posiadaczem 5 punktów za aktywność, nie będzie mógł ich przenieść do puli punktów za ćwiczenia – w takiej sytuacji punkty dodatkowe po prostu stają się nie aktywne. Warunkiem uzyskania dodatkowych punktów jest udział w quizach przygotowanych przez prowadzącego.	60 max-31min
Ćwiczenia	1. Obecność na zajęciach	40 max – 20 min

	UWAGA! Obecność na ćwiczeniach jest OBOWIĄZKOWA - dopuszczalne są: 2 nieobecności (forma stacjonarna) 1 nieobecność (form niestacjonarna) 2. Quizy min. 1 pkt., max. 35 pkt. Dotyczą literatury dedykowanej do zajęć. Quizy są niezapowiedziane Każdy quiz składa się z pytań zamkniętych jednokrotnego wyboru (1 pkt.), i pytań otwartych (2pkt.). Quizy przeprowadzane są podczas zajęć z wykorzystaniem classroom. Każdy quiz trwa 7 min. Quizy oddane po terminie (przekroczenie czasu pow. 10 minut) nie będą sprawdzane. Nieobecność = 0 pkt. za quiz. 0 pkt. ze wszystkich quizów uniemożliwia zaliczenie przedmiotu. 3. Pojęcie do opracowania (praca indywidualna, prezentowana na wskazanych zajęciach). min. 1 pkt., max. 5 pkt. Do każdego zajęcia jest przypisana pula pojęć, które mają być prezentowane na zajęciach. Na pierwszych zajęciach studenci wybierają i zapisują się na pojęcie, które będą prezentować (1 osoba 1 pojęcie z 1 tematu). Na każdym zajęciach odbywa się prezentacja pojęć. Nieobecność na zajęciach w terminie prezentacji skutkuje koniecznością nagrania filmu i wrzucenia go do odpowiedniego folderu w classroomie, ale nie daje możliwości uzyskania max. liczby punktów! WAŻNE: po wystąpieniu należy umieścić materiały z prezentacji w sekcji: Zajęcia/Pojęcia do opracowania/Kompendium pojęć. 0 pkt. za prezentację pojęcia uniemożliwia zaliczenie przedmiotu	

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Nazwa przedmiotu:

Krytyczna analiza tekstów psychologicznych

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	1
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	3 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	75
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Magdalena Leśnierowska

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
ćwiczenia	18	12

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	ćwiczenia	18		12	
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć		12		18
	wykonanie zadania zaliczeniowego- przygotowanie mapy argumentacji	57	15	63	15
	wykonanie zadania zaliczeniowego- przygotowanie pracy pisemnej		30		30
Łączny nakład pracy studenta		75		75	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W02 PSJ_W26	- Student w stopniu zaawansowanym zna i rozumie specyfikę psychologii jako nauki. - Student zna i różnicuje jakość dowodów empirycznych będących podstawą wiedzy naukowej. - Student zna specyfikę tekstów o charakterze naukowym oraz popularnonaukowym. - Student odróżnia wiedzę psychologiczną opartą na dowodach od wiedzy potocznej.
PSJ_U02 PSJ_U13	- Student planuje, realizuje i monitoruje własny proces uczenia się. - Student potrafi wyszukać wiarygodne informacje na określony temat. - Student potrafi ocenić stopień wiarygodności różnych źródeł informacji. - Student potrafi znaleźć w tekście omawianą tezę i przeanalizować poprawność dostępnych na jej poparcie przesłanek. - Student potrafi formułować logiczne wnioski i formułować alternatywne wyjaśnienia dla określonych obserwacji. - Student potrafi stosować standardy APA. - Student potrafi przedstawić swoje argumenty oraz dokonać krytycznej analizy wnioskowania innych osób, a także przyjąć informacje zwrotne dotyczące własnej pracy.
PSJ_K01	- Student dostrzega i uznaje znaczenie wiedzy psychologicznej w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych.

Treści programowe i formy zajęć

Ćwiczenia

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Wprowadzenie do tematyki krytycznej analizy tekstów naukowych. ▪ Dlaczego ważna jest wiedza naukowa? ▪ Czym zajmują się naukowcy? ▪ Gdzie znajdują się efekty działań naukowców? ▪ Do czego przydaje się świadomość tego jak powstaje wiedza naukowa? ▪ Czy psychologia jest w tym względnie wyjątkowa? ▪ Co sprawia, że źródło informacji jest rzetelne?	- Skimina, E., Harasimczuk, J., Ciecuch, J. (2022). <i>Podstawowe standardy edytorskie naukowych tekstów psychologicznych w języku polskim na podstawie reguł APA 7</i>. Warszawa: Liberi Libri https://apa7.liberilibri.pl/ - Lilienfeld, S, Lynn, S., Ruscio, J., Beyerstein, B. (2017). <i>50 wielkich mitów psychologii popularnej</i>. Warszawa: CIS. - McBurney, D. (2002). <i>Myśleć jak psycholog</i>. Sopot: GWP. - Parzuchowski, M., Roczniewska, M. (2019). <i>Krytyczna analiza tekstów</i>. Niepublikowane materiały dydaktyczne. - Szymanek, K., Wieczorek, K. A. (2021). <i>Sztuka argumentacji. Rozszerzone ćwiczenia w badaniu argumentów</i>. Warszawa: PWN.
Kluczowe umiejętności związane z krytycznym myśleniem. ▪ Gdzie i jak znaleźć rzetelne informacje na potrzebny temat?	

▪ Jak znaleźć publikacje naukowe na wybrany temat? ▪ Jak zawęzić pole wyszukiwania? ▪ Analiza tekstów zgodnie z zasadami krytycznego myślenia. Najczęstsze błędy we wnioskowaniu.	
Od odkrycia do publikacji. ▪ Konstrukcja tekstu naukowego. ▪ Rodzaje tekstów naukowych. ▪ Jak odróżnić tekst popularnonaukowy od tekstu naukowego? ▪ Czym jest predatory journal? ▪ Koszty publikowania w modelu Open-Access.	
Proces recenzji tekstów naukowych (peer-review). ▪ Na czym polega peer-review. ▪ Dlaczego peer-review jest gwarancją rzetelności literatury naukowej?	
Odnajdowanie tez i przesłanek w tekście naukowym i popularnonaukowym. ▪ Analiza przesłanek i jakości argumentacji (dowodzenia) w wybranym tekście. ▪ Logika dowodzenia. ▪ Ćwiczenie w budowaniu mapy argumentacji (od przesłanek do tezy).	
Budowanie przewidywań i wyjaśnień w oparciu o jakościowe/iłościovye związki między zmiennymi. ▪ Ćwiczenia z analizy odnalezionych informacji. ▪ Ćwiczenia z rzetelnej analizy stanu wiedzy. ▪ Tworzenie przekonującej i wyczerpującej argumentacji w oparciu o aktualny stan wiedzy. ▪ Tworzenie narracji ułatwiającej zrozumienie przesłanek.	

Literatura uzupełniająca do zajęć wskazana przez koordynatora/wykładowcę przedmiotu na Wydziale.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Praca pisemna	Studenci, pracując w 2-3 osobowych zespołach przygotowują tekst popularnonaukowy na podstawie jednego z 2-3 artykułów zaproponowanych przez osobę prowadzącą zajęcia. Limit długości tekstu to 700 słów. Kryteria oceny zostaną podane wraz z listą proponowanych artykułów.	26-50
Test sprawdzający znajomość tekstu zadanego na zajęcia	Artykuł zostanie wskazany przez osobę prowadzącą.	10-20
Aktywność w trakcie zajęć	Punkty za realizację zadaných w trakcie zajęć zadań	15-30

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Nazwa przedmiotu:

Umiejętności pracy w grupie

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	1
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	3 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	75
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Małgorzata Wawrzyniak

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
warsztaty	24	18

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	warsztaty	24		18	
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć - Quiz	51	25	57	31
	wykonanie Zadań		26		26
Łączny nakład pracy studenta		75		75	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W01 PSJ_W18	- Student zna możliwości zastosowania psychologii – ma wiedzę na temat funkcjonowania grupy, dynamiki jej rozwoju w różnych obszarach funkcjonowania grupy. - Student zna i rozumie problematykę funkcjonowania poszczególnych członków i lidera w grupie rozumianej jako otoczenie społeczne.
PSJ_U03 PSJ_U12	- Student opisuje i wyjaśnia zachowania człowieka w obszarze współpracy z innymi, ról grupowych i faz funkcjonowania zespołu. - Student potrafi zaplanować i zorganizować pracę zespołu, a także podejmować współpracę z innymi członkami grupy w realizacji celów.
PSJ_K01 PSJ_K07	- Student dostrzega i uznaje znaczenie zaawansowanej wiedzy psychologicznej w rozwiązywaniu problemów pojawiających się w funkcjonowaniu grupy. - Student jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej i dbałości o wysoki standard działań profesjonalnych związanych z kierowaniem pracą zespołową oraz w sytuacji bycia członkiem grupy.

Treści programowe i formy zajęć

Warsztat

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Grupa – zespół. Dynamika grupy ▪ Elementy grupy – bycie członkiem grupy, spójność i wielkość grupy, realizacja zadań, normy grupowe, relacje interpersonalne, role. ▪ Proces grupowy - poziom jawny i niejawny, modele. ▪ Modele rozwoju grupy. ▪ Dynamika grupy – biznes, psychologia kliniczna, społeczna.	- Brown, R. (2006). <i>Procesy grupowe. Dynamika wewnątrzgrupowa i międzygrupowa</i> (s. 17-35, 153-175). GWP. - Kozak, A. (2014). <i>Proces grupowy</i> (s. 11-56). Onepress, Wydawnictwo Helion SA. - Vinogradov, S., Yalom, I.D. (2007). <i>Psychoterapia grupowa. Krótki przewodnik dla terapeutów</i> (s. 78 – 101). Instytut Psychologii Zdrowia PTP.
Zespół i praca w zespole ▪ Praca zespołowa – zalety i wady. ▪ Budowanie i integracja zespołu. ▪ Określanie celów pracy zespołu. ▪ Metody i techniki pracy grupowej. ▪ Zadaniowe funkcjonowanie zespołu. ▪ Grupowe podejmowanie decyzji. ▪ „Pułapki” w pracy zespołowej i sposoby radzenia sobie z nimi.	- Belbin, M. R. (2014). <i>Nie tylko zespół</i> (s. 33-37; 79-84; 85-90). Wolters Kluwer Polska.
Role w zespole ▪ Role w dobrze działającym zespole.	- Belbin, M.R. (2003/2008). <i>Twoja rola w zespole</i> (s. 34-51, 66-96, 109-137). GWP. - Jedliński, K., Golińska, L., Karczewska, M., Łabędź, D., Ossowska, T., Szczepańska, H.

▪ Etapy pracy zespołu a aktywność określonej roli, mocne i słabe strony każdej roli. ▪ Rola lidera zespołu – fazy, zadania. ▪ Role w zespole – biznes, psychologia kliniczna, relacje międzyludzkie, szkolenia itd.	(2000). <i>Trening interpersonalny</i> (s. 19-21). Wydawnictwo W.A.B.
Facylitacja ▪ Jak oddziaływać na pracę grupy, by osiągnąć zaplanowane rezultaty w optymalnym czasie przy wykorzystaniu potencjału członków grupy/zespołu.	– Mann, T., Marszewska, J. (2015). <i>Facylitacja - wiedza, umiejętności, sztuka czy magia</i> (s. 12-62). Wydawnictwo: RP.
Myślenie systemowe – grupa, zespół, organizacja ▪ System – podstawowe pojęcia, myślenie systemowe w kontekście grupy. ▪ Organizacja jako organizm wzajemnych zależności.	– De Barbaro, B. (1999). <i>Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny</i> (s. 9-17). Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
Konflikty i ich rozwiązywanie ▪ Analiza sytuacji konfliktowej ▪ Zaufanie i dysfunkcje pracy zespołowej. ▪ Konflikt a komunikacja.	– Deutsch, M., Coleman, P.T. (2005). <i>Rozwiązywanie konfliktów. Teoria i praktyka</i> (s. 21-40; 65-105; 131-143). Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
1	Praca na warsztacie - udział w dyskusjach, ćwiczeniach i pracy zespołowej. Wykonanie Zadań 1-6.	31-60 pkt.
2	Quiz sprawdzający wiedzę.	20-40 pkt.

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Nazwa przedmiotu:

Wykład humanistycznospołeczny

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	fakultatywny (student wybiera jeden przedmiot z oferty przygotowanej przez wydział; kursy proponowane w ofercie odnoszą się do niżej opisanych efektów uczenia się, ale różnią się szczegółowymi treściami programowymi)
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	1
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	3 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	75
Język wykładowy	polski
Koordinator	Prof. dr hab. Paweł Ostaszewski

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
wykład	30	18

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30		18	
Samodzielna praca studenta*	przygotowanie się do egzaminu	45	43	57	55
	uczestnictwo w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		75		75	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W27	- zna i rozumie wybrane paradygmaty humanistycznej wiedzy o człowieku.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład Projektowanie polityk publicznych, prof. USWPS Igor Lyubashenko, prof. USWPS Karol Olejniczak

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1. Wyzwania współczesności Kurs zaczniemy od rozważań na temat najważniejszych wyzwań, z którymi mierzymy się jako ludzkość w skali globalnej. Co ważniejsze, spróbujemy wyjaśnić implikacje lokalne tych wyzwań. Innymi słowy, naszkicujemy szeroki kontekst, w którym funkcjonują współczesne państwa i społeczeństwa.	- Bendyk, E. (2020). W Polsce czyli wszędzie. Rzecz o upadku i przyszłości świata. Warszawa: Wydawnictwo Polityka (s. 61-80; 119-234). - World Economic Forum: Davos 2023 Agenda: https://www.weforum.org/events/world-economic-forum-annual-meeting-2023/
2. Polityka, władza, instytucje Ten blok poświęcimy zrozumieniu pewnych fundamentalnych prawidłowości, które leżą u podstaw funkcjonowania każdej społeczności ludzkiej. W szczególności, wyjaśnimy pojęcia takie jak polityka, władza, instytucje, system polityczny, państwo. Pozwoli to zrozumieć podstawowe „reguły gry”, które pozwalają nam jako społeczeństwu stawiać czoła najróżniejszym wyzwaniom (choć czasem samie w sobie stanowią źródło konfliktów i nieporozumień).	- Dahl, R., Stinebrickner B. (2013). Współczesna analiza polityczna. Warszawa: Scholar (Część I „Podstawy”; Część II „Systemy polityczne: podobieństwa i różnice”). - Harari, Y. N. (2014). Sapiens. Od zwierząt do bogów. Warszawa: PWN (Rozdział 6 „Budując piramidy”).
3. Polityki publiczne: funkcje, proces, narzędzia W tej części zawężymy problematykę i skupimy się na sferze działania państwa i społeczeństwa mającej na celu rozwiązanie konkretnych problemów. Innymi słowy, poznamy podstawy polityk publicznych: ich funkcję we współczesnych państwach, kluczowe etapy (projektowanie, wdrażanie, ewaluację) oraz skrzynkę narzędziową polityk publicznych. Dowiemy się też jak współczesna psychologia może pomóc w projektowaniu lepszych rozwiązań publicznych.	- Kozaczka, D. (2016). Polityki publiczne jako proces. Zoon Politikon, 7, 323-341. - Olejniczak, K., Śliwowski, P., & Wojtowicz, D. (2019). Projektowanie rozwiązań publicznych na ludzką miarę – behavioral insights. Samorząd Terytorialny, 10, 7-19. - Wildavsky, A. (2018). The Art and Craft of Policy Analysis. Berkeley, CA: Palgrave Macmillan (Rozdział: "Introduction by Guy B. Peters", xvii-xxxi).
4. Zastosowania praktyczne W ostatnim bloku odejdziemy od teorii i zajrzymy „pod maskę” procesu	- Olejniczak, K., Śliwowski, P., & Leeuw, F. (2020). Comparing Behavioral Assumptions of Policy Tools: Framework for Policy Designers. Journal

projektowania konkretnych rozwiązań publicznych by pokazać, jak teoria poznana w pierwszych trzech blokach działa w praktyce. Przyjrzymy się różnym przykładom, ale też zaproponujemy Państwu możliwość sprawdzenia się w roli projektanta/projektantki polityk publicznych.	of Comparative Policy Analysis, 22(6), 498-520. https://doi.org/10.1080/13876988.2020.1808465
5. Podsumowanie W ostatnim – najkrótszym – bloku tematycznym podsumujemy całość wykładu, odpowiemy na wszelkie pytania i wątpliwości.	

Literatura dodatkowa:

- Fukuyama, F. (2012). Historia ładu politycznego. Od czasów przedludzkich do rewolucji francuskiej. Poznań: Dom Wydawniczy Rebis (Część I „Zanim powstały państwa”).
- Marshall T. (2017). Więżniowie geografii, czyli wszystko, co chciałbyś wiedzieć o globalnej polityce. Poznań: Zysk i S-ka
- Ruggeri, K. (Ed.). (2018). Behavioral Insights for Public Policy. Concepts and Cases. London, New York: Routledge.
- Stone, D. (2011). Policy Paradox: The Art of Political Decision Making. W. W. Norton & Company.
- Zakaria F. (2020). Ten Lessons for a Post-Pandemic World. New York, NY: Norton & Company

Treści programowe i formy zajęć

Wykład: Estetyka praktyczna, dr Mateusz Skrzeczkowski

Współczesny świat dość skutecznie odseparował przeżycie estetyczne od pozostałych teoretycznych i praktycznych wymiarów ludzkiego życia. Za pomocą murów galerii, muzeów, teatrów, oper czy filharmonii została dla niego wydzielona autonomiczna, niemalże sakralna przestrzeń. Nieustannie podkreślała się również prymat ludzkiego rozumu nad doświadczeniem, co dodatkowo sprzyja utrzymywaniu potocznego przekonania o jego elitarnym, bezcelowym wręcz fanaberycznym charakterze. Czy jednak ta obsesyjna niemal skłonność do dyskredytowania jego wartości - poznawczej oraz krytycznej - nie jest najlepszą przesłanką do rewizji tej dość popularnej opinii? Czy obsesja nie jest przypadkiem podszyta lękiem przed rewolucyjnym potencjałem sztuki i estetycznego doświadczenia? W trakcie zajęć przyjrzymy się współczesności właśnie przez pryzmat estetycznego doświadczenia. „Odwiedzimy” laboratoria współczesnej kultury artystycznej. Skonfrontujemy się z brzydotą, ohydą, odrazą, które zdają się wypierać klasyczne piękno i szturmować przestrzeń galerii. Sprawdzimy czy piękno przerodziło się w kicz i czy kicz to domena tylko kultury popularnej. Zmierzymy się z pytaniem czy współczesne doświadczenie estetyczne podlega ocenie etycznej. W trakcie tych, jak i wielu innych wędrówek będą towarzyszyły nam postulaty Arnolda Berleanta wzywającego do prze-myślenia estetyki:

Powinniśmy patrzeć na estetykę nie jak na wyjątkową domenę wartości, która drastycznie różni się od wszelkich innych rodzajów wartości - moralnych, praktycznych, społecznych i politycznych, ale szukać specyficznego wkładu, jaki wartość estetyczna może wnieść do tej złożoności, która stanowi nieodłączną część ludzkiego świata.*

Powinniśmy budować fundament pod, opartą o estetyczność krytykę nie tylko sztuki, ale także kultury i wiedzy, ponieważ one również posiadają wymiar estetyczny. Taka krytyka powinna być wymierzona nie tylko w ich treści, ale co ważniejsze założenia.*

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
ARTYŚCI REWOLUCJONIŚCI	P. Bürger, <i>Teoria awangardy</i> , Universitas, Kraków 2006, s. 44-68.
POPART - MIĘDZY GALERIĄ SZTUKI A GALERIĄ HANDLOWĄ	—

POTĘGA OBRZYDZENIA	—
CAMP – KICZ KTÓRY KICZEM NIE JEST	– S. Sontag, <i>Zapiski o kampie</i> , w: S. Sontag, <i>Przeciw interpretacji i inne eseje</i> , Karakter, s. 369-393.
THE MATRIX HAS YOU... - CZY RZECZYWISTOŚĆ ISTNIEJE?	– J. Baudrillard, <i>Symulakry i symulacja</i> , Sic!, Warszawa 2005, 5-56.
ESTETYKA JAKO POLITYKA	– J. Rancière, <i>Estetyka jako polityka</i> , Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2007.

Literatura uzupełniająca:

- Berleant A., *Prze-myśleć estetykę*, Universitas, Kraków 2007, s. 1-94.
- Bürger P., *Teoria awangardy*, Universitas, Kraków 2006, s. 44-68.
- Clair J., *De Immundo*, słowo/obraz terytoria, Gdańsk 2007.
- Eco U., *Semiologia życia codziennego*, Czytelnik, s. 11-73.
- Richter H., *Dadaizm*, Wydawnictwo Artystyczne i Filmowe, Warszawa 1983, s. 7-172.
- Shusterman R., *Myślenie poprzez ciało. Rozwinięcie nauk humanistycznych – uzasadnienie dla soma estetyki*, w: Wilkoszewska K. (red.), *Wizje i re-wizje*, Universitas, Kraków 2007.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład: Kultura cyfrowa. Praktyki medialne dzieci i młodzieży, dr Karol Jachymek

Głównym celem zajęć będzie dostarczenie studentom_tkom narzędzi, które pozwolą im zrozumieć współczesne praktyki medialne i rolę, jaką pełnią w życiu dzieci i młodzieży. Nie ulega bowiem wątpliwości, że kultura i media cyfrowe – na przykład TikTok, Discord, YouTube, Twitch czy Instagram – są dzisiaj niezwykle ważnym elementem kodu generacyjnego młodych osób, stanowiąc dla nich m.in. przestrzeń budowania wspólnoty (ale też prowadząc do różnego rodzaju wykluczeń czy konfliktów międzygeneracyjnych). Podczas kolejnych spotkań w empatyczny sposób przyjrzymy się więc temu, co przedstawiciele_ki generacji Z i generacji Alpha robią najczęściej w swoim czasie wolnym, w jaki sposób się komunikują, czym jest dla nich Internet, na jakie platformy wchodzą i z jakich aplikacji korzystają – wszystko po to, aby zdobytą w ten sposób wiedzę można było później wykorzystać w zawodowych kontekstach praktycznych.

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Pułapki myślenia generacyjnego – o pokoleniach Z i Alpha	– Jean Twenge, „iGen” (fragmenty)
Co dzieci robią w sieci? – o praktykach medialnych młodych osób	– Amy Orben, “The Sisyphean Cycle of Technology Panics”
Cyfrowe wspólnoty – o więziotwórczym potencjale mediów cyfrowych	– Jolanra Jarczyńska, „Tożsamość młodzieży w świecie mediów cyfrowych” (fragmenty)
Nieczne memy – o działaniach oddolnych i emancypacyjnym wymiarze internetu	– Magdalena Kamińska, „Nieczne memy” (fragmenty)
TikTok, Instagram, YouTube – o komunikacji (audio)wizualnej i fenomenie krótkich form wideo	– Nathan Jurgenson, „Fotka. O zdjęciach i mediach społecznościowych” (fragmenty)
Po co nam gry cyfrowe? – o gamingu, streamingu i innych współczesnych praktykach medialnych	– Damian Gałuszka, “Zrozumieć gry cyfrowe. Wprowadzenie nie tylko dla graczy” (https://tiny.pl/w4m4z)

Literatura uzupełniająca:

- Krzysztof Gajewski, „Tryumf amatora. O społecznościowych praktykach tekstualnych w świecie mediów elektronicznych”, Warszawa 2020.
- Damian Gałuszka, „Gry wideo w środowisku rodzinnych”, Kraków 2017.
- Henry Jenkins, “Kultura konwergencji. Zderzenie starych i nowych mediów”, Warszawa 2007.

- Magdalena Kamińska, „Memosfera”, Poznań 2017.
- Roberta Katz, Sarah Ogilvie, Jane Shaw, Linda Woodhead, „Gen Z. Explained. The Art of Living in a Digital Age”, Chicago and London 2021.
- Jordan Shapiro, „Nowe cyfrowe dzieciństwo”, Warszawa 2020.
- Paul Levinson, „Nowe nowe media”, Kraków 2010.
- „Generacja Z wchodzi do gry” (raport)
- „Generacja Z. Rzeczywistość młodych w kontrze do utrwalonych stereotypów” (raport)
- „Kim są polscy użytkownicy TikToka?” (raport)
- „Nastolatki 3.0” (raport)

Treści programowe i formy zajęć

Wykład: Kultura gier cyfrowych, dr Mateusz Felczak

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1. Miejsce gier cyfrowych we współczesnej kulturze: gatunki, platformy, grupy docelowe	– Dyer-Witthford, N., De Peuter, G. (2019). <i>Gry imperium. Globalny kapitalizm i gry wideo</i>. Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. [wybór] – Garda, M. B. (2016). <i>Interaktywne fantasy. Gatunek w grach cyfrowych</i>. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego. [wybór]
2. Cyfrowe opowieści: emergencja, immersja, ergodyczność, retoryka proceduralna	– Majkowski, T. (2019). <i>Język grupowicści. Studia o różnorodności gier cyfrowych</i>. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego. [wybór] – Sterczewski, P. (2012). Czytanie gry. O proceduralnej retoryce jako metodzie analizy ideologicznej gier komputerowych. <i>Teksty Drugie</i>, (6), 210–228.
3. Kategorie wiekowe oraz formalne i praktyczne regulacje rynku gier	– Felini, D. (2015). Beyond Today's Video Game Rating Systems: A Critical Approach to PEGI and ESRB, and Proposed Improvements, <i>Games and Culture</i> 10, no. 1, 106–22.
4. Masowe narracje kultury gier: sport elektroniczny oraz sprawczość i tożsamość fanowska	– Hamari, J., & Sjöblom, M. (2017). What is eSports and why do people watch it? <i>Internet Research</i>, 27(2), 211–232.
5. Gry poważne – <i>serious games</i> w edukacji i praktyce terapeutycznej	– Fleming T.M. et al. (2017). Serious Games and Gamification for Mental Health: Current Status and Promising Directions, <i>Frontiers in Psychiatry</i> 1(7). – Tłuściak-Deliowska A. (2021). Wykorzystanie poważnych gier cyfrowych w profilaktyce przemocy rówieśniczej, <i>Problemy opiekuńczo-wychowawcze</i> 3/2021 [fragmenty].
6. Problematyka uzależnień w kontekście mechanizmów monetyzacji i przemian cyklu produkcyjnego	– Griffiths, M.D. (2016). Gaming Addiction and Internet Gaming Disorder, [w:] <i>The Video Game Debate. Unravelling the Physical, Social, and Psychological Effects of Digital Games</i>, ed. R. Kowert, T. Quandt, New York & London: Routledge.

Literatura uzupełniająca:

- Aarseth, E. J. (1997). *Cybertext: Perspectives on Ergodic Literature*. Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- Bogost, I. (2007). *Persuasive Games. The Expressive Power of Videogames*. Mass.: The MIT Press.
- Crogan, P. (2011). *Gameplay Mode. War, Simulation, and Technoculture*. Minneapolis, London: University of Minnesota Press.

- Dyer-Witheford, N., & de Peuter, G. (2021). Postscript: Gaming While Empire Burns. *Games and Culture*, 16(3), 371–380.
- Filiciak, M. (Ed.). (2010). *Światy z pikseli. Antologia studiów nad grami komputerowymi*. Warszawa: Wydawnictwo SWPS Academica.
- Harvey, C. B. (2015). *Fantastic Transmedia. Narrative, Play and Memory Across Science Fiction and Fantasy Storyworlds*. London: Palgrave Macmillan.
- Kubiński, P. (2016). *Gry wideo. Zarys poetyki*. Kraków: Universitas.
- Leino, O. T. (2017). Pętla śmierci jako komponent. *Teksty Drugie*, (3), 116–145.
- Mukherjee, S. (2018). Playing Subaltern: Video Games and Postcolonialism. *Games and Culture*, 13(5), 504–520.
- Soler-Adillon, J. (2019). The Open, the Closed and the Emergent: Theorizing Emergence for Videogame Studies. *Game Studies*, 19(2). <http://gamestudies.org/1902/articles/soleradillon>.
- Taylor, T. L. (2018). *Watch Me Play: Twitch and the Rise of Game Live Streaming*. Princeton and Oxford: Princeton University Press.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład: Polacy po przejściach: społeczeństwo polskie po 1989 roku, prof. USWPS Mikołaj Cześniak

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1. Człowiek w kontekście społecznym: populacja, zbiorowość, wspólnota, stowarzyszenie, społeczeństwo.	– Giddens, Anthony i Philip W. Sutton. 2012. <i>Socjologia. Kluczowe pojęcia</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, str. 44-56; 258-263. – Sztompka, Piotr. 2002. <i>Socjologia. Analiza społeczeństwa</i>. Kraków: Znak, str. 11-31.
2. Podziały i nierówności społeczne.	– Sztompka, Piotr. 2002. <i>Socjologia. Analiza społeczeństwa</i>. Kraków: Znak, str. 242-284.
3. Demografia społeczeństwa polskiego, migracje.	– Rocznik demograficzny. 2018. Warszawa: GUS. – Okólski, Marek. 2007. <i>Przemiany ludnościowe we współczesnej Polsce z perspektywy minionego stulecia</i>. W: Mirosława Marody (red.) <i>Wymiary życia społecznego</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar. – Okólski, Marek. 2005. <i>Demografia</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, str. 180-192.
4. Polska gospodarka i rynek pracy.	– Kozek, Wiesława. 2007. <i>Bezrobocie jako zjawisko społeczne</i>. W: Mirosława Marody (red.) <i>Wymiary życia społecznego</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar. – Pańków, Julian i Marek Ziółkowski. 2001. <i>Przemiany w sferze gospodarczej. Produkcja – praca – zatrudnienie – bezrobocie</i>. W: E. Wnuk-Lipiński i M. Ziółkowski (red.) <i>Pierwsza dekada niepodległości</i>. Warszawa: ISP PAN, str. 91-115.
5. Struktura społeczeństwa polskiego: stratyfikacja, hierarchie, nierówności, bieda.	– Domański, Henryk. 2007. <i>Mechanizmy stratyfikacji i hierarchie społeczne</i>. W: Mirosława Marody (red.) <i>Wymiary życia społecznego</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar. – Tarkowska, Elżbieta. 2008. <i>Co wiemy i czego nie wiemy o polskiej biedzie</i>. W: J. Mucha, E. Narkiewicz-Niedbalec i M. Zielińska (red.) <i>Co nas łączy, co nas dzieli?</i> Zielona Góra: Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, str. 139-165.
6. Poziom i jakość życia Polaków.	– Bendowska, Marta, Anna Bieńkuńska, Paweł Ciecieląg, Paweł Luty, Karol Sobestjański, Joanna Wójcik. 2018. <i>Jakość życia w Polsce</i>. Warszawa: GUS. – Gucwa-Leśny, Ewa. 2007. <i>Zmiany poziomu życia i ich społeczne uwarunkowania</i>. W: Mirosława Marody (red.) <i>Wymiary życia społecznego</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.
7. Polska wieś, opozycja „wieś vs miasto”.	– Wilkin, Jerzy i Andrzej Hałasiewicz (red.). 2020. <i>Polska wieś 2018. Raport o stanie wsi</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.

	– Wilkin, Jerzy. 2007. Polska wieś i rolnictwo w obliczu wielkiej zmiany. W: Mirosława Marody (red.) Wymiary życia społecznego. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.
8. Systemy wartości, religijność, tożsamość narodowa.	– Grabowska, Mirosława. 2018. Bóg a sprawa polska. Poza granicami teorii sekularyzacji. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.
9. Polki: obywatelki, profesjonalistki, matki, żony, kochanki.	– Pawlikowska, Katarzyna i Dominika Maison. 2016. Polki. Spełnione profesjonalistki, rodzinne panie domu czy obywatelki świata? Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
10. Płeć, rodzina, system społeczny.	– Izdebski, Zbigniew. 2012. Seksualność Polaków na początku XXI wieku. Studium badawcze. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego. – Giza-Poleszczuk, Anna. 2007. Rodzina i system społeczny. W: Mirosława Marody (red.) Wymiary życia społecznego. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.
11. Wzory konsumpcji w społeczeństwie polskim.	– Łaciak, Beata. 2008. Konsumpcja w Polsce czasu transformacji – wzory prezentowane i realizowane. W: J. Mucha, E. Narkiewicz-Niedbalec i M. Zielińska (red.) Co nas łączy, co nas dzieli? Zielona Góra: Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, str. 367-388. – Rocznik Polskiego Towarzystwa Badaczy Rynku i Opinii. 2016/17, edycja XXI. Permanentna transgresja. PTBRIO.
12. Polskie patologie I.	– Pospiszyl Irena. 2011. Patologie społeczne, Wydawnictwo Naukowe PWN, zakres stron: 94-123.
13. Polskie patologie II.	– Pospiszyl Irena. 2011. Patologie społeczne, Wydawnictwo Naukowe PWN, zakres stron: 124-157; 224-245.
14. Polski „homo politicus”.	– Cześniak, Mikołaj i Mirosława Grabowska. 2017. Popękane polskie społeczeństwo jako pole badawcze – dane, fakty, mity. Przegląd Socjologiczny LXVI/3: 9-43 – Cześniak, Mikołaj i Rafał Miśta. 2021. Zamożność, wpływy, poważanie – społecznie cenione dobra oczami polskich wyborców. Studia Socjologiczne 242(3): 57-88

Literatura uzupełniająca:

- Domański, Henryk (red.). 2008. Zmiany stratyfikacji społecznej w Polsce. Warszawa: IFiS PAN.
- Dudek, Antoni. 2008. PRL bez makijażu. Kraków: Społeczny Instytut Wydawniczy Znak.
- Flis, Mariola, Krzysztof Frysztacki, Grażyna Skąpska i Paulina Polak (red.). 2011. Co się dzieje ze społeczeństwem? Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Grabowska, Mirosława. 2018. Bóg a sprawa polska. Poza granicami teorii sekularyzacji. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- Izdebski, Zbigniew. 2012. Seksualność Polaków na początku XXI wieku. Studium badawcze. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Marody, Mirosława (red.). 2007. Wymiary życia społecznego. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- Mucha, Janusz, Ewa Narkiewicz-Niedbalec i Maria Zielińska (red.). 2008. Co nas łączy, co nas dzieli? Zielona Góra: Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego.
- Musiał, Filip i Jarosław Szarek (red.). 2012. PRL – normalny kraj. Warszawa: Ośrodek Myśli Politycznej.
- Okólski, Marek. 2005. Demografia. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- Pawlikowska, Katarzyna i Dominika Maison. 2016. Polki. Spełnione profesjonalistki, rodzinne panie domu czy obywatelki świata? Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- Rocznik demograficzny. 2018. Warszawa: GUS.
- Rocznik Polskiego Towarzystwa Badaczy Rynku i Opinii. 2016/17, edycja XXI. Permanentna transgresja. PTBRIO.
- Rychard, Andrzej (red.). 2008. Strukturalne podstawy demokracji. Warszawa: IFiS PAN.
- Wilkin, Jerzy i Iwona Nurzyńska (red.). 2018. Polska wieś 2018. Raport o stanie wsi. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- Wnuk-Lipiński, Edmund i Marek Ziółkowski (red.). 2001. Pierwsza dekada niepodległości. Warszawa: ISP PAN.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
1.	Sprawdzian testowy	0-100 (51*)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

DRUGI ROK

Nazwa przedmiotu:	
Psychologia osobowości	
Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	2
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	6 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	150
Język wykładowy	polski
Koordinator	Prof. dr hab. Jerzy Trzebiński

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
wykład	30	24
ćwiczenia	24	18

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	54	30	42	24
	ćwiczenia		24		18
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	96	32	108	38
	projekt grupowy		32		32
	przygotowanie się do egzaminu		30		36
	uczestnictwo w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		150			150

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W13	– Student ma zaawansowaną wiedzę na temat klasycznych i współczesnych teorii osobowości. – Student w stopniu zaawansowanym zna i rozumie pojęcia teoretyczne psychologii osobowości i ich rolę w wyjaśnianiu zachowań człowieka. – Student w stopniu zaawansowanym zna i rozumie fundamentalne paradygmaty badawcze w psychologii osobowości.
PSJ_U01 PSJ_U03 PSJ_U09	– Student posługuje się zaawansowaną terminologią stosowaną w psychologii osobowości. – Student opisuje i wyjaśnia zachowania człowieka, wykorzystując wiedzę z zakresu psychologii osobowości, potrafi powiązać tę wiedzę z podejściem badawczym oraz wskazać implikacje praktyczne.
PSJ_K1 PSJ_K8	– Student dostrzega i uznaje znaczenie wiedzy z zakresu psychologii osobowości w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych – Student refleksywnie i krytycznie posługuje się wiedzą z zakresu psychologii osobowości.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
▪ Przedmiot badań i podstawowe pojęcia psychologii osobowości	– Cervone D. i Pervin L. A. (2011). <i>Osobowość. Teoria i badania</i>. Wydawnictwo UJ. Rozdział 1 oraz Rozdział 2.
▪ Psychodynamiczne koncepcje osobowości	– Cervone D. i Pervin L. A. (2011). <i>Osobowość. Teoria i badania</i>. Wydawnictwo UJ. Rozdział 3 oraz Rozdział 4.
▪ Humanistyczne koncepcje osobowości	– Cervone D. i Pervin L. A. (2011). <i>Osobowość. Teoria i badania</i>. Wydawnictwo UJ. Rozdział 5 oraz Rozdział 6.
▪ Poznawcze podejście w badaniu osobowości	– Oleś, P. K. (2018). <i>Wprowadzenie do psychologii osobowości. Wydanie nowe</i>. Wydawnictwo Naukowe Scholar. Rozdział 8.
▪ Teorie uczenia się, uczenia się społecznego, podejście społeczno-poznawcze	– Cervone D. i Pervin L. A. (2011). <i>Osobowość. Teoria i badania</i>. Wydawnictwo UJ. Rozdziały 10, 12, 13.
▪ Teorie cechowe	– Oleś, P. K. (2018). <i>Wprowadzenie do psychologii osobowości. Wydanie nowe</i>. Wydawnictwo Naukowe Scholar. Rozdział 13.
▪ Narracyjne podejście do osobowości	– Trzebiński, J. (2002). <i>Narracja jako sposób rozumienia świata</i>. GWP. Rozdział 1 oraz Rozdział 2.
▪ Osobowość a stres i zdrowie	– Ogińska-Bulik, N. i Juczyński, Z. (2008). <i>Osobowość stres a zdrowie</i>. Difin. Rozdziały 3, 4, 5.

Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Przedmiot badań i podstawowe pojęcia psychologii osobowości	Cervone D. i Pervin L. A. (2011). <i>Osobowość. Teoria i badania</i>. Wydawnictwo UJ. Rozdział 1 oraz Rozdział 2.
Psychodynamiczne podejście do osobowości	Oleś, P. K. (2018). <i>Wprowadzenie do psychologii osobowości. Wydanie nowe</i>. Wydawnictwo Naukowe Scholar. Rozdział 2 oraz Rozdział 4.1.
Osobowość w ujęciu psychologii humanistycznej. Motywacyjne składniki osobowości	Oleś, P. K. (2018). <i>Wprowadzenie do psychologii osobowości. Wydanie nowe</i>. Wydawnictwo Naukowe Scholar. Rozdział 5 oraz Rozdział 11.2.
Poznawcze podejście w badaniu osobowości	- Cervone D. i Pervin L. A. (2011). <i>Osobowość. Teoria i badania</i>. Wydawnictwo UJ. Rozdział 11 oraz Rozdział 12. - Oleś, P. K. (2018). <i>Wprowadzenie do psychologii osobowości. Wydanie nowe</i>. Wydawnictwo Naukowe Scholar. Rozdział 8.
Teorie uczenia się, uczenia się społecznego, podejście społeczno-poznawcze	Cervone D. i Pervin L. A. (2011). <i>Osobowość. Teoria i badania</i>. Wydawnictwo UJ. Rozdziały 10, 12, 13.
Teorie cechowe	Cervone D. i Pervin L. A. (2011). <i>Osobowość. Teoria i badania</i>. Wydawnictwo UJ. Rozdział 7 oraz Rozdział 8.
Narracyjne podejście do osobowości	- Trzebiński, J. (2002). <i>Narracja jako sposób rozumienia świata</i>. GWP. Rozdział 1 oraz Rozdział 2. - Budziszewska, M. (2013). Wywiad biograficzny Dana McAdamsa – adaptacja polska i niektóre możliwości interpretacyjne. <i>Przegląd Psychologiczny</i>, 3, 347-362.

Literatura uzupełniająca do zajęć wskazana przez koordynatora/wykładowcę przedmiotu na Wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
1	Egzamin	26 - 50
2.	Kolokwium	15 - 30
3.	Referat	10 - 20
4.	SUMA	51 - 100

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Nazwa przedmiotu:

Psychologia poznawcza

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	2
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	6 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	150
Język wykładowy	polski
Koordynator	Dr hab. Hanna Bednarek, prof. Uniwersytetu SWPS

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
wykład	30	24
ćwiczenia	24	18

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	54	30	42	24
	ćwiczenia		24		18
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	96	32	108	38
	przygotowanie projektu grupowego (planowanie i raport)		30		30
	przygotowanie się do egzaminu		32		38
	uczestnictwo w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		150		150	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W12	- Student w stopniu zaawansowanym zna pojęcia w zakresie procesów poznawczych. - Student w stopniu zaawansowanym zna aktualne teorie w zakresie procesów poznawczych. - Student w zaawansowanym stopniu zna metody badawcze w zakresie procesów poznawczych. - Student dostrzega powiązania poszczególnych procesów poznawczych między sobą. - Student w zaawansowanym stopniu rozumie znaczenie procesów poznawczych dla codziennego funkcjonowania w różnych sytuacjach.
PSJ_U01 PSJ_U03 PSJ_U09	- Student potrafi formułować problemy badawcze z obszaru psychologii poznawczej. - Student opisuje, analizuje i interpretuje zachowania człowieka, wykorzystując wiedzę z zakresu procesów poznawczych. - Student posługuje się terminologią stosowaną w psychologii procesów poznawczych.
PSJ_K02 PSJ_K08	- Student refleksyjnie i krytycznie posługuje się wiedzą dotyczącą procesów poznawczych, jest świadomy ograniczeń epistemologicznych psychologii poznawczej. - Student poddaje krytycznej refleksji cele własne i zespołowe oraz sposoby ich osiągnięcia.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Czym zajmuje się psychologia poznawcza? ▪ Podstawowe założenia paradygmatu poznawczego. ▪ Przedmiot zainteresowań psychologii poznawczej. ▪ Narodziny i rozwój dyscypliny. ▪ Kluczowe dylematy psychologii poznawczej. ▪ Pojęcie procesu przetwarzania informacji.	- Maruszewski, T. (2016). <i>Psychologia poznania. Umysł i świat</i>. Gdańsk: GWP. Rozdział 1. Problemy podstawowe
W jaki sposób postrzegamy świat? ▪ Podstawowa terminologia i charakterystyka procesu spostrzegania. ▪ Etapy procesu spostrzegania. ▪ Percepcja jako proces rozpoznawania i kategoryzacji. ▪ Spostrzeganie jako proces oddolny i odgórny. ▪ Złudzenia i błędy percepcji. ▪ Klasyczne teorie percepcji. ▪ Ekologiczna teoria percepcji ▪ Wkład spostrzegania w kierowanie zachowaniem. ▪ Deficyty percepcji (przykłady)	- Maruszewski, T. (2016). <i>Psychologia poznania. Umysł i świat</i>. Gdańsk: GWP. Rozdział 2. Spostrzeganie
Natura i funkcje uwagi ▪ Opis uwagi jako systemu selekcji informacji. ▪ Mechanizm selekcji danych na różnych etapach przetwarzania informacji. ▪ Teorie wczesnej i późnej selekcji.	- Maruszewski, T. (2016). <i>Psychologia poznania. Umysł i świat</i>. Gdańsk: GWP. Rozdział 3. Uwaga

▪ Zasada przetargu pomiędzy szybkością a poprawnością. ▪ Teoria przeszukiwania pola percepcyjnego. ▪ Teoria detekcji sygnału. ▪ Rodzaje błędów procesu selekcji. ▪ Teorie uwagi podzielnej. ▪ Teorie modułowe vs teorie zasobowe. ▪ Paradygmat podwójnego zadania. ▪ Interferencja strukturalna a interferencja zasobowa. ▪ Neurobiologiczne podłoże procesów uwagi. ▪ Uwaga a świadomość.	
Rozumienie pamięci – zdolność czy proces? ▪ Pamięć jako zdolność, magazyn, proces. ▪ Typologie pamięci. ▪ Klasyczny wielomagazynowy model pamięci. ▪ Alternatywne sposoby widzenia pamięci: pamięć operacyjna i teoria poziomów przetwarzania. ▪ Fazy procesu pamięciowego: kodowanie, przechowywanie, wydobywanie. ▪ Różnice w zakresie informacji, operacji i sposobów wykorzystania poszczególnych rodzajów pamięci. ▪ Teorie zapominania: rozpad śladu pamięciowego, zjawisko interferencji (proaktywnej i retroaktywnej), utrata dostępu, wyparcie. ▪ Adaptacyjność procesu utraty informacji. ▪ Neurobiologiczne podłoże pamięci.	– Maruszewski, T. (2016). <i>Psychologia poznania. Umysł i świat</i>. Gdańsk: GWP. Rozdział 4 Pamięć – Rozdział 5. Procesy pamięciowe
Pamięć autobiograficzna ▪ Adaptacyjność procesu utraty informacji. Neurobiologiczne podłoże pamięci. ▪ Skrypty poznawcze jako forma przechowywania doświadczenia, pojęcie skryptu ▪ Właściwości zapisów autobiograficznych ▪ Metody badania pamięci autobiograficznej ▪ Trwałość przechowywania informacji ▪ Wpływ czasu na przechowywanie informacji -efekt względnej świeżości - efekt reminiscencji - amnezja dziecięca Psychologia zeznań świadka, co zapamiętują naoczni świadkowie badania Loftus i Palmer	– Maruszewski, T. (2016). <i>Psychologia poznania. Umysł i świat</i>. Gdańsk: GWP. Rozdział 6. Pamięć autobiograficzna
Czym jest wyobraźnia? ▪ Pojęcie i przedmiot reprezentacji umysłowej. ▪ Główne stanowiska w sporze na temat formy reprezentacji umysłowych. ▪ Rola wyobrażeń w sporze o naturę reprezentacji umysłowych. ▪ Cechy wyobrażeń. ▪ Możliwe manipulacje wyobrażeniem. ▪ Teoria podwójnego kodowania Paivio. ▪ Wzajemne relacje pomiędzy słowem a obrazem.	– Maruszewski, T. (2016). <i>Psychologia poznania. Umysł i świat</i>. Gdańsk: GWP. Rozdział 7. Wyobraźnia
Czym są pojęcia, jak są tworzone? ▪ Pojęcie, kategoria, egzemplarz. Istota, rodzaje i funkcje poznawcze pojęć. ▪ Rdzeń pojęcia a procedura identyfikacyjna. ▪ Cechy definicyjne a cechy charakterystyczne.	– Maruszewski, T. (2016). <i>Psychologia poznania. Umysł i świat</i>. Gdańsk: GWP. Rozdział 8. Pojęcia

▪ Klasyczne teorie pojęć. ▪ Teorie probabilistyczne. ▪ Teorie prototypów. ▪ Teorie egzemplarzowe. ▪ Pojęcia jako teorie naiwne.	
Czym jest myślenie? ▪ Charakterystyka ludzkiego myślenia. ▪ Typy myślenia. ▪ Rozumowanie dedukcyjne. ▪ Rozumowanie warunkowe. ▪ Rozumowanie sylogistyczne. ▪ Błędy rozumowania i ich przyczyny. ▪ Rozumowanie indukcyjne. ▪ Zasady szacowania prawdopodobieństwa. ▪ Heurystyka reprezentatywności, dostępności psychicznej, zakotwiczenia, symulacji.	– Maruszewski, T. (2016). <i>Psychologia poznania. Umysł i świat</i>. Gdańsk: GWP. Rozdział 9. Myślenie i rozwiązywanie problemów. –
Strategie rozwiązywania problemów ▪ Cykl rozwiązywania problemów. ▪ Ustrukturalizowanie problemu. ▪ Rola algorytmów i heurystyk w rozwiązywaniu problemów. ▪ Przeszkody i ułatwienia w rozwiązywaniu problemów. ▪ Sądy. ▪ Problemy decyzyjne. ▪ Inhibitory i stymulatory rozwiązywania problemów.	– Maruszewski, T. (2016). <i>Psychologia poznania. Umysł i świat</i>. Gdańsk: GWP. Rozdział 9. Myślenie i rozwiązywanie problemów. – Nęcka, E., Orzechowski, J., Szymura, B., Wichary, S. (2020). <i>Psychologia poznawcza</i>. Warszawa: PWN. – Rozdział 11: Rozwiązywanie problemów (s. 458-519).
Podejmowanie decyzji ▪ Decyzje refleksyjne i impulsywne ▪ Prawdopodobieństwo subiektywne i obiektywne ▪ Wartość gratyfikacyjna celu a podejmowanie decyzji ▪ Rola heurystyk w podejmowaniu decyzji ▪ Teoria D. Kahnemana	– Nęcka, E., Orzechowski, J., Szymura, B., Wichary, S. (2020). <i>Psychologia poznawcza</i>. Warszawa: PWN. Rozdział 12: Wydawanie sądów i podejmowanie decyzji (s. 520-559).
Praktyczne zastosowania psychologii poznawczej	– Doliński, D. (2001). <i>Psychologia reklamy</i>. Agencja Reklamowa Aida (s. 91-128). – Stasiuk, K., Maison, N. (2014). <i>Psychologia konsumenta</i>. PWN (s. 85-135, 167-182).
Kontrola poznawcza – jak człowiek steruje własnymi procesami psychicznymi?	– Nęcka, E., Orzechowski, J., Szymura, B., Wichary, S. (2020). <i>Psychologia poznawcza</i>. Warszawa: PWN. Rozdział 6: Kontrola poznawcza (s. 211-258).
Poznawcza psychologia starzenia się. Co się dzieje, gdy umysł się starzeje? Prezentacje badań własnych.	– Kennedy, G. J. (2010). W jaki sposób nauka wyjaśnia związane z wiekiem zmiany procesów poznawczych: przesłanki wczesnego rozpoznawania otępienia. <i>Psychiatria po Dyplomie</i>, 7(5), 66-70.

	- Dodatkowa literatura zostanie podana w trakcie wykładu

Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Psychologia poznawcza w relacji do innych dziedzin psychologii: ▪ Psychologia a inne dziedziny badań nad poznaniem. ▪ Miejsce psychologii procesów poznawczych wśród innych działów współczesnej psychologii.	- Maruszewski, T. (2016). <i>Psychologia poznania. Umysł i świat</i>. Gdańsk: GWP. Rozdział 1 - Nęcka, E., Orzechowski, J., Szymura, B., Wichary, S. (2020). <i>Psychologia poznawcza</i>. Warszawa: PWN (s. 21-54).
Spostrzeganie ▪ Podstawowe właściwości percepcji. ▪ Spostrzeganie jako proces oddolny. ▪ Spostrzeganie jako proces odgórny. ▪ Złudzenia percepcyjne. ▪ Stałości percepcyjne. ▪ Nastawienie percepcyjne. ▪ Obronność percepcyjna. ▪ Ekologiczna teoria spostrzegania ▪ Wpływ kontekstu na spostrzeganie. ▪ Rozpoznawanie ludzkiej twarzy i oraz czytanie.	- Maruszewski, T. (2016). <i>Psychologia poznania. Umysł i świat</i>. Gdańsk: GWP. Rozdział 2. Spostrzeganie - Nęcka, E., Orzechowski, J., Szymura, B., Wichary, S. (2020). <i>Psychologia poznawcza</i>. PWN. Rozdział 7: Percepcja (s. 259-297).
Uwaga ▪ Selektywność, przeszukiwanie, czujność, podzielność, przerzutność uwagi. ▪ Koncepcja sieci uwagi M. Posnera. ▪ Podstawowe paradygmaty badawcze uwagi. ▪ Badanie efektu interferencji za pomocą klasycznego i zmodyfikowanego zadania Stroopa. ▪ Interpretacja danych w kategoriach procesów automatycznych i kontrolowanych. ▪ Facylitacja, automatyzacja, kontrola poznawcza. ▪ Hamowanie jako mechanizm kontrolny.	- Maruszewski, T. (2016). <i>Psychologia poznania. Umysł i świat</i>. Gdańsk: GWP. Rozdział 3. Uwaga - Nęcka, E., Orzechowski, J., Szymura, B., Wichary, S. (2020). <i>Psychologia poznawcza</i>. PWN. Rozdział 5: Uwaga i świadomość (s. 167-210).
Różne typy pamięci ▪ Charakterystyka magazynów pamięci sensorycznej. ▪ Eksperymenty Sperlinga nad magazynem informacji ikonicznej. ▪ Badania Crowdera nad magazynem informacji echoicznej. ▪ Sprawozdanie częściowe a sprawozdanie całkowite, maskowanie wsteczne. ▪ Pojemność, zapominanie, wydobywanie informacji i kody pamięci krótkotrwałej. ▪ Badanie charakterystyki pamięci krótkotrwałej zadaniem Sternberga. ▪ Zależność procesu przechowywania danych w pamięci krótkotrwałej od wielkości zestawu. ▪ Przeszukiwanie seryjne, równoległe, wyczerpujące, samokończące się. ▪ Dowody przemawiające za magazynowym modelem pamięci.	- Maruszewski, T. (2016). <i>Psychologia poznania. Umysł i świat</i>. GWP (rozdz. 4 i 5). - Nęcka, E., Orzechowski, J., Szymura, B., Wichary, S. (2020). <i>Psychologia poznawcza</i>. PWN. Rozdział 8: Pamięć (s. 298-349) i Rozdział 9: Czynności pamięciowe (s. 350-392).

▪ Efekt pierwszeństwa i efekt świeżości. ▪ Procesualne ujęcie pamięci. ▪ Operacjonalizacja poziomów przetwarzania w eksperymencie Craika i Lockharta ▪ Koncepcja głębokości przetwarzania. ▪ Ocena modelu poziomów przetwarzania. ▪ Koncepcja wielokomponentowej teorii pamięci roboczej A. Baddeleya. Właściwości i współdziałanie notesu wizualnego, pętli fonologicznej, buforu epizodycznego i centralnego systemu wykonawczego. ▪ Efekt podobieństwa fonologicznego. ▪ Efekt długości słowa. ▪ Koncepcja aktywacyjnej pamięci roboczej N. Cowana	
Pamięć autobiograficzna ▪ Skrypty poznawcze jako forma przechowywania doświadczenia ▪ Właściwości zapisów autobiograficznych ▪ Trwałość przechowywania informacji ▪ Wpływ czasu na przechowywanie informacji -efekt względnej świeżości - efekt reminiscencji - amnezja dziecięca	– Maruszewski, T. (2016). <i>Psychologia poznania. Umysł i świat</i>. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. Rozdział 6: Pamięć autobiograficzna.
▪ Pojęcia i wyobraźnia ▪ Cechy reprezentacji pojęciowej w ujęciu klasycznym. ▪ Uczenie się pojęć metodą różnicową. ▪ Pojęcia matrycowe w eksperymencie Lewickiego. ▪ Cechy reprezentacji pojęciowej w ujęciu opartym na prototypach. ▪ Wymiar pionowy i poziomy kategorii. ▪ Cechy wymiaru podstawowego. ▪ Empiryczne dowody prototypowej organizacji pojęć naturalnych wg Rosch. ▪ Ocena typowości egzemplarzy. ▪ Charakterystyka prototypu. ▪ Schemat jako relacja pomiędzy pojęciami. ▪ Rola wyobrażeń w sporze o naturę reprezentacji umysłowych. ▪ Cechy wyobrażeń. ▪ Możliwe manipulacje wyobrażeniem. ▪ Teoria podwójnego kodowania Paivio. ▪ Wzajemne relacje pomiędzy słowem a obrazem.	– Maruszewski, T. (2016). <i>Psychologia poznania. Umysł i świat</i>. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. Rozdział 7: Pojęcia oraz Rozdział 8: Wyobraźnia. – Nęcka, E., Orzechowski, J., Szymura, B., Wichary, S. (2020). <i>Psychologia poznawcza</i>. Warszawa: PWN. Rozdział 2: Istota i forma reprezentacji umysłowych (s. 57-91) i Rozdział 3: Pojęcia i schematy (s. 92-125).
Myślenie i rozwiązywanie problemów i podejmowanie decyzji ▪ Cykliczny charakter rozwiązywania problemów. ▪ Reguły, algorytmy, heurystyki. ▪ Dedukcja i indukcja. ▪ Rozumowanie warunkowe. ▪ Taksonomia sytuacji problemowych. ▪ Inhibitory i stymulatory rozwiązywania problemów. ▪ Sposoby rozwiązania problemów: umocowanie świecy, Wieża z Hanoi, promieni X, dwóch sznurków.	– Maruszewski, T. (2016). <i>Psychologia poznania. Umysł i świat</i>. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. Rozdział 9: Myślenie i rozwiązywanie problemów. – Nęcka, E., Orzechowski, J., Szymura, B., Wichary, S. (2020). <i>Psychologia poznawcza</i>. Warszawa: PWN. Rozdział 10: Myślenie i rozumowanie (s. 397-457) oraz Rozdział 11:

- Teoria D. Kahnemana istota i zastosowanie - Decyzje konsumenckie - Decyzje refleksyjne i impulsywne	Rozwiązywanie problemów (s. 458-519). – Nęcka, E., Orzechowski, J., Szymura, B., Wichary, S. (2020). <i>Psychologia poznawcza</i>. Warszawa: PWN. Rozdział 12: Wydawanie sądów i podejmowanie decyzji (520-558).
Poznawcza psychologia starzenia się - Procesy poznawcze a wiek. - Starzenie się a pamięć, kontrola hamowania, uwaga, szybkość przetwarzania informacji. - Koncepcje wyjaśniające.	– Jagodzińska, M. (2013). <i>Psychologia pamięci. Badania, teorie, zastosowania</i>. Wyd. Helion (rozdz. 14, s. 445-468). – Kennedy, G. J. (2010). W jaki sposób nauka wyjaśnia związane z wiekiem zmiany procesów poznawczych: przesłanki wczesnego rozpoznawania otępienia. <i>Psychiatria po Dyplomie</i>, 7(5), 66-70.
Rola emocji w procesach poznawczych - Wpływ emocji na procesy uwagi. - Udział emocji w procesach kodowania i wydobywania zdarzeń z pamięci. - Zaangażowanie emocjonalne świadków zdarzeń a trafność pamięci. - Wpływ nastroju na pamięć. - Wpływ afektu pozytywnego na twórcze rozwiązywanie problemów.	– Maruszewski, T. (2017). <i>Psychologia poznania. Umysł i świat</i>. GWP (rozdz. 10). Literatura dodatkowa wskazana przez prowadzącego

Literatura uzupełniająca do wykładów i ćwiczeń wskazana przez koordynatora/wykładowcę przedmiotu na Wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Wykład	Sprawdzian (Zdobywanie punktów z części wykładowej odbywa się formie testowej. Test sprawdza wiedzę przekazaną w trakcie wykładu oraz wiedzę z zadanej literatury).	(26-50) (min. próg zaliczenia (50%+1 = 26 pkt. z testu)
ćwiczenia	Udział w zajęciach jest obowiązkowy, można mieć max. 2 nieobecności. Obowiązkowe zaliczenie 2 zadań sprawdzających efekty uczenia (realizowanych podczas ćwiczeń i w domu): 1. Praca pisemna popularyzująca wiedzę naukową (omówienie artykułu naukowego wybranego z listy podanej przez prowadzącego). Tekst popularnonaukowego artykułu należy	(25-50)

	zamieścić w formie elektronicznej na classroom, najpóźniej na 10 dni przed spodziewanym terminem zaliczenia, czyli w trakcie trwania zajęć w danym semestrze. Prace oddane po zakończeniu zajęć nie mogą być podstawą zaliczenia. Kryteria oceny prac pisemnych zostaną przedstawione i omówione przez prowadzącego na zajęciach. 2. Plakat naukowy (poster). Poster prezentuje w skrótovej formie podstawy teoretyczne, metodę, wyniki badań oraz praktyczne zastosowania wiedzy przedstawionej w artykule, na podstawie którego redagowana jest praca pisemna na zaliczenie. Poster powstaje pod opieką prowadzącego, na wskazanych w sylabusie zajęciach. Osoby nieobecne na zajęciach będą pracować nad posterem na konsultacjach wskazanych przez prowadzącego. Formalne wymagania związane z prezentacją posterową zostaną omówione na konsultacjach. Sesja plakatowa odbywa się w trakcie trwania zajęć. Końcową ocenę prezentacji wyraża się na 25 stopniowej skali (gdzie 1-w ogóle nie spełnia kryteriów; 12-spełnia kryteria w zadawalającym stopniu; 25-w pełni spełnia kryteria). Wszystkie prace studentów będące podstawą zaliczenia podlegają archiwizacji.	25 (min. próg zaliczenia 13 pkt.) 25 (min. próg zaliczenia 12 pkt.)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Nazwa przedmiotu:

Podstawy metodologii i statystyki

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	2
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	8 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	200
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Rafał Albiński

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
wykład	30	24
ćwiczenia	24	18

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	54	30	42	24
	ćwiczenia		24		18
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	146	30	158	36
	wykonanie prac domowych		10		10
	przygotowanie się do sprawdzianu zaliczeniowego		52		52
	przygotowanie się do egzaminu		52		58
	uczestnictwo w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta			200		200

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W22	- Student w stopniu zaawansowanym zna kluczowe pojęcia z zakresu metodologii badań eksperymentalnych i korelacyjnych, ma wiedzę na temat metod i planów badawczych w psychologii, - Student w stopniu zaawansowanym zna kluczowe zagadnienia statystyki opisowej i indukcyjnej, - Student rozumie współzależności zachodzące między wymaganiami metodologicznymi a wymaganiami etycznymi w prowadzeniu badań.
PSJ_U09	- Student potrafi opracować statystycznie wyniki prostych badań eksperymentalnych i korelacyjnych, - Student potrafi posługiwać się wybranym pakietem statystycznym.
PSJ_K08	- Student jest świadomy ograniczeń związanych z korzystaniem z empirycznych źródeł wiedzy, - Student jest przekonany o konieczności przestrzegania zasad etycznych w badaniach naukowych.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1. Wprowadzenie do zagadnień metodologii badań. Nauki empiryczne a nauki formalne.	- Shaughnessy, J. Zechmeister, E., Zechmeister J. (2002). <i>Metody badawcze w psychologii</i>. Gdańsk: GWP.
2. Konceptualizacja badania. Hipotezy, zmienne, wskaźniki, przegląd i porównanie schematów badawczych oraz planów eksperymentalnych	- Babbie, E. (2003). <i>Badania społeczne w praktyce</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. - Shaughnessy, J. Zechmeister, E., Zechmeister J. (2002). <i>Metody badawcze w psychologii</i>. Gdańsk: GWP. - Brzeziński, J. (2005). <i>Metodologia badań psychologicznych</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN
3. Wybór modelu badawczego - paradygmat eksperymentalny, paradygmat quasi-eksperymentalny a paradygmat korelacyjny	- Shaughnessy, J. Zechmeister, E., Zechmeister J. (2002). <i>Metody badawcze w psychologii</i>. Gdańsk: GWP.
4. Próba i jej dobór.	- Brzeziński, J. (2005). <i>Metodologia badań psychologicznych</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN (str. 343-346). - Shaughnessy, J. Zechmeister, E., Zechmeister J. (2002). <i>Metody badawcze w psychologii</i>. Gdańsk: GWP.
5. Podstawy wnioskowania statystycznego.	- Shaughnessy, J. Zechmeister, E., Zechmeister J. (2002). <i>Metody badawcze w psychologii</i>. Gdańsk: GWP
6. Statystyka opisowa. Miary tendencji centralnej i miary rozproszenia wyników. Statystyczny rozkład wyników.	- Bedyńska, S., i Cypryańska, M. (2013). <i>Statystyczny drogowskaz. Tom 1</i>. Warszawa: Sedno/SWPS. - Shaughnessy, J. Zechmeister, E., Zechmeister J. (2002). <i>Metody badawcze w psychologii</i>. Gdańsk: GWP.
7. Wybrane zagadnienia testów statystycznych.	- Bedyńska, S., i Cypryańska, M. (2013). <i>Statystyczny drogowskaz. Tom 2</i>. Warszawa: Sedno/SWPS.

Testy różnic średnich (testy t, analiza wariancji) .	– Shaughnessy, J. Zechmeister, E., Zechmeister J. (2002). <i>Metody badawcze w psychologii</i> . Gdańsk: GWP.
8. Wybrane zagadnienia testów statystycznych. Testy związków między zmiennymi. wprowadzenie do analizy regresji.	– Bedyńska, S., i Cypriańska, M. (2013). <i>Statystyczny drogowskaz. Tom 3</i> . Warszawa: Sedno/SWPS.
9. Etyka badań psychologicznych.	– Shaughnessy, J. Zechmeister, E., Zechmeister J. (2002). <i>Metody badawcze w psychologii</i> . Gdańsk: GWP (str. 59-100). – Brzeziński, J. i Toeplitz-Winiewska, M. (red.). (2004). <i>Etyczne dylematy psychologii</i> . Warszawa: Academica Wydawnictwo SWPS (224-268).
Wydziałowy blok tematyczny (maks. 40% godzin) - treści programowe	Literatura obowiązkowa
10. Wybrane metody badań w psychologii: badania poprzeczne i podłużne: badania dziennikowe; analiza treści danych archiwalnych, analiza danych zastanych (przegląd systematyczny i metaanaliza).	– Krejtz, K. i Krejtz, I. (2012) <i>Metoda analizy treści-teoria i praktyka badawcza</i> . w Stemplewska-Żakowicz i Krejtz, K. (red.) <i>Wywiad psychologiczny 1</i> , 129-149
11. Wybrane metody badań w psychologii: badania kwestionariuszowe i testy psychologiczne a metody behawioralne i oparte o czasy reakcji .	– Shaughnessy, J. Zechmeister, E., Zechmeister J. (2002). <i>Metody badawcze w psychologii</i> . Gdańsk: GWP. – Cronbach, L. J. (2006). <i>Dwa nurty psychologii naukowej</i> . W: J. Brzeziński (red.), <i>Metodologia badań psychologicznych. Wybór tekstów</i> . Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
12. Komunikowanie wyników badań społeczności naukowej. Struktura pracy naukowej. Standardy APA. Upublicznianie i popularyzacja wyników badań. Open science i open access.	– Kulesza, W. i Doliński, D. (2020). <i>Jak pisać prace dyplomowe z psychologii. Poradnik nie tylko dla psychologów</i> .

Ćwiczenia

Treści programowe

Międzywydziałowy blok tematyczny (min. 60% godzin) - treści programowe	Literatura obowiązkowa
1. Pomiar w psychologii i opis statystyczny zmiennych.	– Bedyńska, S., Cypriańska, M. (red.) (2013). <i>Statystyczny drogowskaz 1. Praktyczne wprowadzenie do wnioskowania statystycznego</i> . Warszawa: Wydawnictwo SWPS „Academica” (str. 17-82).
2. Podstawowe operacje na danych i przekształcenia danych.	– Bedyńska, S., Cypriańska, M. (red.) (2013). <i>Statystyczny drogowskaz 1. Praktyczne wprowadzenie do wnioskowania statystycznego</i> . Warszawa: Wydawnictwo SWPS „Academica” (str. 47-82 i 113-132).
3. Wskaźniki opisowe dla zmiennych i ich interpretacja.	– Bedyńska, S., Cypriańska, M. (red.) (2013). <i>Statystyczny drogowskaz 1. Praktyczne wprowadzenie do wnioskowania statystycznego</i> . Warszawa: Wydawnictwo SWPS „Academica” (str. 83-112).
4. Wprowadzenie do wnioskowania statystycznego.	– Babbie, E. (2004). <i>Badania społeczne w praktyce</i> . Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN (str. 497-510).
5. Testy różnic między średnimi.	– Bedyńska, S., Cypriańska, M. (red.) (2013). <i>Statystyczny drogowskaz 1. Praktyczne wprowadzenie do wnioskowania statystycznego</i> . Warszawa: Wydawnictwo SWPS „Academica” (str. 159-184)

6. Współczynniki korelacji i kontyngencji.	– Bedyńska, S., Cypryańska, M. (red.) (2013). <i>Statystyczny drogowskaz 1. Praktyczne wprowadzenie do wnioskowania statystycznego</i> . Warszawa: Wydawnictwo SWPS „Academica” (str. 197-222).
7. Wprowadzenie do regresji liniowej.	– Bedyńska, S., Cypryańska, M. (red.) (2013). <i>Statystyczny drogowskaz 1. Praktyczne wprowadzenie do wnioskowania statystycznego</i> . Warszawa: Wydawnictwo SWPS „Academica” (str. 223-233).

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punktacja*
1. Test końcowy weryfikujący wiedzę z wykładu. Test sprawdza wiedzę przekazaną w trakcie wykładu oraz wiedzę z zadanej literatury. Zdobywanie punktów z części wykładowej modułu odbywa się w formie testowej (25 pytań, w każdym pytaniu poprawna jest jedna z czterech zaprezentowanych odpowiedzi). Poprawna odpowiedź na każde z pytań jest warta 2 pkt.	(26-50)
2. Kolokwium (sprawdzian praktyczny) z zakresu obsługi programu SPSS. W ramach sprawdzianu testowana będzie znajomość metod pracy z danymi oraz metod analizy danych prezentowanych w trakcie zajęć ćwiczeniowych.	(15-30)
3. Prace domowe. Prace domowe wykonywane w programie SPSS - student wykonuje zleczone przez prowadzącego obliczenia, po czym zamieszcza na platformie plik z wynikami analiz. Prace sprawdzają praktyczne umiejętności obsługi programu SPSS.	(10-20)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Nazwa przedmiotu:

Obszary zastosowań psychologii

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	2
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	3 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	75
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Natalia Jakubowska

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
e-learning	12	12

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	e-learning	12		12	
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć		43		43
	przygotowanie się do wykonania zadań na platformie e-learningowej	63	20	63	20
Łączny nakład pracy studenta		75		75	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W03 PSJ_W08	- Student w stopniu zaawansowanym zna możliwości zastosowania psychologii oraz rozumie specyfikę pracy psychologa w różnych obszarach i specjalnościach. Wie jakiego rodzaju ścieżki rozwoju pozwalają uzyskać uprawnienia lub kompetencje potrzebne specjalistom pracującym w poszczególnych obszarach. - Student wie z jakiego rodzaju wyzwaniami zawodowymi stykają się w swojej pracy przedstawiciele poszczególnych specjalności psychologicznych.
PSJ_U02	- Student potrafi zaplanować sobie pracę; potrafi zarządzać swoim czasem pracy.
PSJ_K06	- Student potrafi identyfikować sytuacje, w których wiedza i kompetencje psychologa danej specjalności mogą być pomocne w rozwiązywaniu problemów. - Student potrafi identyfikować okazję do rozwoju zawodowego i korzystać z nich w budowaniu swojego profilu kompetencji.

Treści programowe i formy zajęć

E-learning

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Psychologia kliniczna ▪ zakres zainteresowań psychologii klinicznej, ▪ omówienie roli psychologa, psychologia klinicznego, psychoterapeuty i innych certyfikowanych specjalistów, ▪ wprowadzenie do koncepcji i modeli w psychologii klinicznej ▪ z kim i jak pracuje psycholog kliniczny – grupy odbiorców usług psychologicznych, rola diagnozy psychologicznej, typy pomocy psychologicznej	- Bednarek, D. (2016). <i>Zawód psycholog. Regulacje prawne i etyka zawodowa</i>. Warszawa: PWN. Rozdział 1. Zawód psychologa w świetle prawa; str. 19-56. - Kubitsky, J. (2017). <i>Pomóc i samemu przeżyć. Poradnik psychoterapeuty</i>. Warszawa: Wydawnictwo PZWL. Rozdział TERAPEUTA; str. 11-50. - Milska-Wrzościńska, Z. (red.) (2018). <i>Psychoterapia dziś. Rozmowy</i>. Warszawa: PWN. Rozdział XV Droga do zawodu; str 299-311. - Lauveng, A. (2009). <i>Niepotrzebna jak róża. Sopot: Smak słowa</i>. Rozdział: Niepotrzebna jak róża; str 13- 29. - Podgrodzka-Niell, M., Ryszkowa, M. (2014). <i>Stygmatyzacja na drodze zdrowienia w chorobach psychicznych – czynniki związane z funkcjonowaniem społecznym</i>. <i>Psychiatria Polska</i>, 48(6), 1201–1211.
Psychologia w biznesie i organizacjach ▪ czym zajmuje się psychologia organizacji i pracy – czym zajmuje się psycholog w	- Rożnowski, B., Fortuna, P. (2020). <i>Psychologia biznesu. Psychologia w</i>

organizacjach; jak wygląda praca psychologia w biznesie, kluczowe kompetencje psychologia biznesu ▪ psychologia kariery i rozwoju pracownika ▪ klasyczne i współczesne teorie kariery ▪ psychologia pracy – praca ludzka i jej analiza, praca emocjonalna ▪ psychologia organizacji – metafory organizacji, tożsamość organizacji i przywiązanie organizacyjne, różnorodność w organizacji ▪ psychologia marketingu i reklamy – zastosowanie psychologii w marketingu i reklamie, procesy poznawcze i emocjonalne w reklamie, badania marketingowe ▪ psychologia ekonomiczna ▪ psychologia konsumenta – decyzje konsumenckie, trendy w zachowaniach konsumentów, postawy konsumenckie	biznesie. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. – Ratajczak, Z. (2007). Psychologia pracy i organizacji. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
Psychologia rozwojowo-kliniczna dzieci i młodzieży ▪ zastosowania psychologii rozwoju w specjalności klinicznej dzieci i młodzieży ▪ Primum non nocere, czyli czego psychologia rozwoju uczy w kontekście etyki badań ▪ emocje - królewska droga do poznania społecznego – wczesny rozwój emocjonalno-społeczny, rozumowanie sensoryczno-motoryczne, symptomy zaburzenia rozwoju ▪ kojący dotyk - odkrycie miłości – etologia przywiązania, mechanizmy i wzorce ▪ fizjologia i psychologia snu ▪ rozwój moralny ▪ Mój ból jest większy niż twój - o egocentryzmie rozwojowo i klinicznie	– Robert Goodman, Stephen Scott (2000/03): Psychiatria dzieci i młodzieży. Wrocław: Urban&Partner. – Bee H. (2004). Psychologia rozwoju człowieka. Poznań: Zysk i spół. – Schaffer R, Keep K (2010/2015). Psychologia rozwoju. Od dzieciństwa do dorosłości. Gdańsk: Harmionia Universalis. – Grzegorzewska I., Cierpiątkowska L., Borkowska A.R. (red.) (2020). Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży. Warszawa: PWN.
Psychoseksuologia ▪ wprowadzenie - czym się zajmuje psychoseksuologia ▪ fizjologia seksualności i wpływ psychiki na nią ▪ motywacje seksualne ▪ pożądanie seksualne – praca z zaburzeniami ▪ podniecenie fizjologiczne i problemy z podnieceniem ▪ orgazm i problemy z orgazmem	– Wszystkie źródła literaturowe, o których przeczytanie będą proszeni studenci, będą zamieszczone w materiałach na kursie e-learningowym.
Psychologia sądowa ▪ wprowadzenie w tematykę modułu, obszary zastosowań w praktyce ▪ psychologia a prowadzenie śledztwa ▪ psychologia a prawo karne – opiniowanie ▪ psychologia a sprawy nieletnich ▪ psychologia a sprawy rodzinne i cywilne ▪ psychologia penitencjarna	– Rode, Dukąła, Kabzińska, Zalewska-Łunkiewicz (2020). <i>Kliniczna psychologia sądowa</i>. Rozdział 1 (str. 15-53).
Psychologia sportu ▪ wprowadzenie - komu służy psychologia sportu?	– Wszystkie źródła literaturowe, o których przeczytanie będą proszeni studenci,

▪ zagadnienia społeczne i kliniczne w psychologii sportu ▪ psychologia sportu dzieci i młodzieży ▪ trening mentalny w sporcie	będą zamieszczone w materiałach na kursie e-learningowym.
Psychologia edukacyjna ▪ czym zajmuje się psycholog edukacyjny? ▪ wyzwania psychologa szkolnego ▪ specyficzne potrzeby edukacyjne: między psychologią a pedagogiką ▪ psycholog wobec przemocy w szkole ▪ psycholog edukacyjny wobec nauczycieli ▪ edukacja alternatywna (szkoła demokratyczna)	– Wszystkie źródła literaturowe, o których przeczytanie będą proszeni studenci, będą zamieszczone w materiałach na kursie e-learningowym.
Psychologia w negocjacjach ▪ wprowadzenie do negocjacji ▪ fazy negocjacji ▪ strategie negocjacji ▪ manipulacja i taktyki w negocjacjach ▪ techniki radzenia sobie z manipulacjami i okiełznanie konfliktu ▪ fiasko negocjacji - i co dalej? ▪ istota negocjacji - kim jest dobry negocjator	– Opracowanie zbiorowe. <i>Sztuka prowadzenia zwycięskich negocjacji</i>. ICAN 2013. – Niemczyk, A., Kędziński, M. (2014). <i>O negocjacjach i negocjatorach. Poradnik praktyka</i>. Gliwice: Wydawnictwo Helion. – Fisher, R., Ury, W., Patton, B. (2007). <i>Dochodząc do TAK</i>. Warszawa: PWE II wyd. – Rządca, R., A., Wujec, P. (2001). <i>Negocjacje</i>. Warszawa: PWE. – Ury, W. (2013). <i>Odchodząc od NIE</i>. Warszawa: PWE. – Cialdini, R. B. (2010). <i>Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka</i>. Gdańsk: GWP. – Dawson, R. (2007). <i>Sekrety negocjacji dla biznesmenów</i>. Warszawa: MT Biznes
Kariera naukowo-badawcza w psychologii ▪ ABC ścieżki naukowo-badawczej ▪ Jak to jest być naukowcem/naukowczynią ▪ Aspekty kariery naukowej ▪ Przenoszenie nauki w praktykę – aspekty wdrożenia wyników badań naukowych	

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
E-learning	Aktywności realizowane na platformie e-learningowej	51-100

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Nazwa przedmiotu:

Esej psychologiczny: projekt indywidualny

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	2
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	4 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	100
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Joanna Sweeklej

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
ćwiczenia	6	6
projekt	12	12

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	ćwiczenia	18	6	18	6
	projekt		12		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	82	20	82	20
	przygotowanie zadania domowego		12		12
	samodzielne poszukiwanie i analiza literatury oraz przygotowanie eseju		50		50
Łączny nakład pracy studenta		100		100	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się	
Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W02 PSJ_W26	- Student odróżnia wiedzę psychologiczną opartą na dowodach empirycznych od wiedzy potocznej.
PSJ_U01 PSJ_U02 PSJ_U03	- Student opisuje i wyjaśnia zachowania człowieka, wykorzystując zaawansowaną wiedzę z zakresu wybranej subdyscypliny. - Student przygotowuje tekst zgodnie z wymaganymi kryteriami merytorycznymi i formalnymi. - Student potrafi zaplanować sobie pracę; potrafi zarządzać swoim czasem pracy.
PSJ_K01 PSJ_K02	- Student dostrzega i uznaje znaczenie wiedzy psychologicznej w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych. - Student refleksyjnie i krytycznie posługuje się wiedzą: jest świadomy ograniczeń epistemologicznych psychologii jako nauki. - Student rozumie ważność terminowości wykonywania zadań.

Treści programowe i formy zajęć	
Ćwiczenia / Projekt	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Przedstawienie ogólnej tematyki zajęć – prowadzący przedstawiają zagadnienie, które studenci będą podejmować w eseju.	Do ustalenia przez osoby prowadzące zajęcia – literatura zostanie przedstawiona na pierwszych zajęciach
Esej naukowy – co to za forma i jak go przygotować.	- Kulesza, W., Doliński, D. (2020). <i>Jak pisać prace dyplomowe z psychologii</i>. Sopot: Smak Słowa. Część I. Rady ogólne. Źródła uzupełniające: APA po polsku: - Skimina, E., Harasimczuk, J., Ciecuch, J. (2022). Podstawowe standardy edytorskie naukowych tekstów psychologicznych w języku polskim na podstawie reguł APA 7. Wydawnictwo Liberi Libri. https://apa7.liberilibri.pl/ - Najczęściej zadawane pytania o APA (po angielsku): https://apastyle.apa.org/learn/faqs/index - Blog i poradnik o APA (po angielsku): https://apastyle.apa.org/blog - Poradnik, jak szukać źródeł: https://poradnik-naukowy.gumed.edu.pl/42019.html
Wybór tematu eseju. Tematykę ogólną esejów określa osoba prowadząca zajęcia. Student proponuje dwa tytuły eseju w wyznaczonej przez prowadzącą/ego tematyce,	Literatura samodzielnie wyszukiwana przez studenta/-kę adekwatna do wybranego tematu eseju – co najmniej trzy źródła (artykuły z czasopism peer-review i monografie naukowe).

następnie w konsultacji z prowadzącą/ym wybiera jeden z nich i go doprecyzowuje.	
Konsultacje indywidualne (jedna konsultacja na studenta).	Ewentualnie źródła wskazane przez osobę prowadzącą.

Literatura uzupełniająca:

- * Pinker, S. (2016). *Piękny styl*. Sopot: Smak słowa.
  - Rozdział 1: Dobre pisanstwo.
  - Rozdział 2: Okno na świat.
  - Rozdział 3: Klątwa wiedzy.

* osoba prowadząca może uwzględnić to źródło, jako obowiązkowe (informacja na pierwszych zajęciach)

- Wrycza-Bekier, J. (2021). *Magia słów. Jak pisać teksty, które porwą tłumy*. Onepress.

Opis zajęć

Cel zajęć

Celem zajęć jest trening umiejętności pisania eseju naukowego.

Zajęcia służą nabyciu następujących umiejętności cząstkowych:

- umiejętność jasnego komunikowania informacji na piśmie, w tym znajomość reguł i dobrych praktyk pisania akademickiego;
- umiejętność korzystania ze źródeł naukowych, w tym umiejętność oceny jakości i trafności źródeł;
- umiejętność krytycznego myślenia, zwłaszcza odróżniania dowodów naukowych od wiedzy potocznej oraz wnikliwej i obiektywnej analizy problemu.

Produktem końcowym jest esej w formie elektronicznej o objętości około 3-4 stron, czcionka 12, odstęp 1,5.

Organizacja zajęć

Na zajęcia składają się:

- dwa (w trybie NST) / trzy (w trybie ST) spotkania w grupie,
- indywidualna praca nad esejem,
- jedna konsultacja pierwszej wersji eseju z prowadzącą/ym (opcjonalnie – z asystentami dydaktycznymi*).

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się *		Punktacja**
Praca 1	Znajomość zasad pisania weryfikowana poprzez zadanie domowe, sprawdzian lub zadanie na zajęciach – zgodnie z wytycznymi prowadzącego.	5-10
Praca 2	Przygotowanie tematu eseju wraz z proponowaną listą źródeł. Na spotkanie w klasie, zgodnie z wytycznymi prowadzącego.	5-10
Esej – wersja I	Przygotowanie i terminowe przesłanie pierwszej wersji eseju, spełniającej kryteria formalne. Wymagana jest jedna konsultacja pierwszej wersji eseju z prowadzącym w wyznaczonym terminie. Brak udziału w konsultacji oznacza 0 punktów za pierwszą wersję eseju, choć nadal istnieje możliwość zaliczenia zajęć na podstawie ostatecznej wersji eseju. Student otrzymuje informację zwrotną, na jaką punktację, zgodnie z kryteriami oceny eseju, kwalifikuje się pierwsza wersja eseju.	0 – brak pracy 14 – terminowe oddanie pracy spełniającej wymogi formalne
Finalny esej	Oceniany jest poziom umiejętności studenta w trzech kryteriach: • Umiejętność komunikowania informacji na piśmie, • Umiejętność korzystania ze źródeł naukowych, • Umiejętność krytycznego myślenia. Szczegółowe kryteria punktacji za esej są przedstawione osobno jako załącznik. Esej, który nie uzyska minimalnej wymaganej liczby punktów, może zostać poprawiony w terminie dwóch tygodni od otrzymania punktacji.	33-66
	Jedna nieobecność Wymagana jest obecność na wszystkich zajęciach w klasie. Nieobecność na jednym (w trybie NST) lub dwóch (w trybie ST) spotkaniach w klasie oznacza utratę możliwości zaliczenia zajęć.	-5
	Nieterminowość Student, który nie odda eseju w terminie, ma dwa tygodnie na dostarczenie pracy. W wyniku spóźnienia traci możliwość poprawy i 10 punktów za nieterminowość. Prace oddane z opóźnieniem większym niż dwa tygodnie nie będą przyjmowane – student traci możliwość zaliczenia zajęć.	-10

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Nazwa przedmiotu:

Psychopatologia

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	2
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	6 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	150
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Anna Orylska

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
wykład	30	24
ćwiczenia	24	18

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	54	30	42	24
	ćwiczenia		24		18
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	96	32	108	38
	wykonanie zadań zaliczeniowych		30		30
	przygotowanie się do egzaminu		32		38
	uczestnictwo w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		150			150

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W16	- Student w stopniu zaawansowanym zna pojęcia psychopatologii ogólnej i szczegółowej, etiologię i patogenezę oraz epidemiologię zaburzeń psychicznych. - Student w stopniu zaawansowanym zna współczesne modele zdrowia, co pozwala na określenie uwarunkowań i możliwości poprawy jakości życia osób ujawniających problemy ze zdrowiem psychicznym. - Student zna osiągnięcia i obszary kontrowersji związane z prewencją, diagnozowaniem i pomocą psychologiczną udzielaną osobom zgłaszającym problemy ze zdrowiem psychicznym.
PSJ_U01 PSJ_U03	- Student potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu psychopatologii do rozpoznawania i wyjaśniania trudności psychologicznych. Potrafi określić, kiedy zagrażają one zdrowiu psychicznemu, - Student potrafi wskazać adekwatne do tych trudności formy pomocy, - Posługuje się zaawansowaną terminologią z zakresu psychopatologii.
PSJ_K05	- Student wykazuje się odpowiedzialnością za własne decyzje na rzecz dobra osób ujawniających problemy ze zdrowiem psychicznym.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Norma a psychopatologia ▪ historyczne i współczesne poglądy na temat zaburzonego zachowania	- Butcher, J.N., Hooley, J.N., Mineka, S. (2018). <i>Psychologia Zaburzeń</i>. Sopot: GWP. - o Rozdział 1, 2.
Psychopatologia ogólna ▪ Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) ▪ Amerykańskie Towarzystwo Psychologiczne (APA) ▪ ocena kliniczna i diagnoza	- Butcher, J.N., Hooley, J.N., Mineka, S. (2018). <i>Psychologia Zaburzeń</i>. Sopot: GWP. - o Rozdział 1, 4.
Zaburzenia wczesnorozwojowe ADHD, ASD	- Butcher, J.N., Hooley, J.N., Mineka, S. (2018). <i>Psychologia Zaburzeń</i>. Sopot: GWP. - o Rozdział 15.
Zaburzenia lękowe ▪ lęk i strach ▪ rodzaje zaburzeń lękowych	- Butcher, J.N., Hooley, J.N., Mineka, S. (2018). <i>Psychologia Zaburzeń</i>. Sopot: GWP. - o Rozdział 6.
Zaburzenia stresowe pourazowe ▪ stres a zdrowie fizyczne i psychiczne ▪ występowanie PTSD w następstwie doświadczeń traumatycznych	- Butcher, J.N., Hooley, J.N., Mineka, S. (2018). <i>Psychologia Zaburzeń</i>. Sopot: GWP. - o Rozdział 5.
Zaburzenia afektywne ▪ zaburzenia afektywne jednobiegunowe ▪ zaburzenia afektywne dwubiegunowe ▪ ryzyko samobójstwa: obraz kliniczny i przyczyny	- Butcher, J.N., Hooley, J.N., Mineka, S. (2018). <i>Psychologia Zaburzeń</i>. Sopot: GWP. - o Rozdział 7.

Zaburzenia psychotyczne ▪ schizofrenia	– Butcher, J.N., Hooley, J.N., Mineka, S. (2018). <i>Psychologia Zaburzeń</i> . Sopot: GWP. ○ Rozdział 13.
Dysfunkcje i zaburzenia seksualne ▪ parafilie i dysfunkcja płciowa ▪ wykorzystanie seksualne: w dzieciństwie, pedofilie, kazirodztwo, gwałt	– Butcher, J.N., Hooley, J.N., Mineka, S. (2018). <i>Psychologia Zaburzeń</i> . Sopot: GWP. ○ Rozdział 12.
Zaburzenia osobowości ▪ model dymensjonalny ▪ zaburzenia osobowości z wiązki A ▪ zaburzenia osobowości z wiązki B ▪ zaburzenia osobowości z wiązki C	– Butcher, J.N., Hooley, J.N., Mineka, S. (2018). <i>Psychologia Zaburzeń</i> . Sopot: GWP. ○ Rozdział 10.
Zaburzenia związane z zażywaniem substancji psychoaktywnych ▪ zaburzenia związane z alkoholem ▪ zaburzenia związane z konopiami ▪ zaburzenia związane z halucynogenami	– Butcher, J.N., Hooley, J.N., Mineka, S. (2018). <i>Psychologia Zaburzeń</i> . Sopot: GWP. ○ Rozdział 11.
Zaburzenia odżywiania i otyłość ▪ jadłowstręt psychiczny (Anorexia nervosa) ▪ żarłoczność psychiczna (Bulimia nervosa)	– Butcher, J.N., Hooley, J.N., Mineka, S. (2018). <i>Psychologia Zaburzeń</i> . Sopot: GWP. Rozdział 9.
Zaburzenia otępienne ▪ choroba Parkinsona ▪ choroba Huntingtona ▪ choroba Alzheimera	– Butcher, J.N., Hooley, J.N., Mineka, S. (2018). <i>Psychologia Zaburzeń</i> . Sopot: GWP. ○ Rozdział 14.

Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Norma a psychopatologia ▪ Co decyduje o zdrowiu psychicznym? ▪ Definicja zdrowia WHO. ▪ Model kompletnego zdrowia psychicznego Keyes i Lopez. ▪ Wymiar psychopatologii - kryteria zaburzeń. ▪ Wymiar dobrostanu - opis zasobów. ▪ Omówienie możliwych sposobów rozwijania zasobów.	– Trzebińska, E. (2008). <i>Psychologia pozytywna</i> . Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne; ○ podrozdział 7.1. Model zdrowia psychicznego: str. 135 – 148.
Zaburzenia wczesnorozwojowe (ADHD/ASD) ▪ Psychopatologia: Uwaga	– Jarema, M. (Red.), (2016). <i>Psychiatria. Wydanie II uaktualnione i rozszerzone</i> . Warszawa: Wydawnictwo lekarskie PZWL. ○ Rozdział 3.4.
Zaburzenia lękowe ▪ Psychopatologia: Zaburzenia uczuć i emocji	– Jarema, M. (Red.), (2016). <i>Psychiatria. Wydanie II uaktualnione i rozszerzone</i> . Warszawa: Wydawnictwo lekarskie PZWL. ○ Rozdział 3.10,
Zaburzenia afektywne ▪ Psychopatologia: Aktywność i wola	– Jarema, M. (Red.), (2016). <i>Psychiatria. Wydanie II uaktualnione i rozszerzone</i> . Warszawa: Wydawnictwo lekarskie PZWL. ○ Rozdział 3.9.
Zaburzenia psychotyczne ▪ Psychopatologia: Spostrzeganie, myślenie i mowa	– Jarema, M. (Red.), (2016). <i>Psychiatria. Wydanie II uaktualnione i rozszerzone</i> . Warszawa: Wydawnictwo lekarskie PZWL.

	o Rozdział 3.3; 3.5.
Zaburzenia osobowości ▪ Psychopatologia: Zaburzenia nawyków i popędów (impulsów)	– Jarema, M. (Red.), (2016). <i>Psychiatria. Wydanie II uaktualnione i rozszerzone.</i> Warszawa: Wydawnictwo lekarskie PZWL. o Rozdział 3.11
Zaburzenia związane z zażywaniem substancji psychoaktywnych. ▪ Psychopatologia: Świadomość i zaburzenia świadomości	– Jarema, M. (Red.), (2016). <i>Psychiatria. Wydanie II uaktualnione i rozszerzone.</i> Warszawa: Wydawnictwo lekarskie PZWL. o Rozdział 3.2.
Psychopatologia: pamięć	– Jarema, M. (Red.), (2016). <i>Psychiatria. Wydanie II uaktualnione i rozszerzone.</i> Warszawa: Wydawnictwo lekarskie PZWL. o Rozdział 3.7.
Problematyka samobójstw	– Jarema, M. (Red.), (2016). <i>Psychiatria. Wydanie II uaktualnione i rozszerzone.</i> Warszawa: Wydawnictwo lekarskie PZWL. o Rozdział 7.

Literatura uzupełniająca do zajęć wskazana przez koordynatora/wykładowcę przedmiotu na Wydziale.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0) Dobra plus (4,5) Dobra (4,0) Dostateczna plus (3,5) Dostateczna (3,0) Niedostateczna (2,0)	od 91 punktów do 100 punktów od 81 punktów do 90 punktów od 71 punktów do 80 punktów od 61 punktów do 70 punktów od 51 punktów do 60 punktów poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Wykłady, ćwiczenia, lektury obowiązkowe	TEST WIADOMOŚCI: Test jednokrotnego wyboru zawierający 30 pytań. Test z treści całego przedmiotu, tzn. tematy omawiane na wszystkich zajęciach składowych (wykłady, ćwiczenia) oraz wszystkie lektury obowiązkowe. Termin pisania testu: koniec semestru – wg planu sesji.	(31-60)
Ćwiczenia	Szczegółowe wymagania i warunki zaliczenia ćwiczeń zostaną przedstawione w formie pisemnej w classroom przed pierwszymi zajęciami oraz omówione przez prowadzących na pierwszych zajęciach.	(20-40)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Nazwa przedmiotu:

Psychologia różnic indywidualnych

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	2
Semestr	/letni
Liczba punktów ECTS	6 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	150
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr Anna Siwy-Hudowska

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
wykład	30	24
ćwiczenia	24	18

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	54	30	42	24
	ćwiczenia		24		18
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	96	25	108	31
	wykonanie zadań zaliczeniowych (raport z badania, trening twórczości)		25		25
	przygotowanie się do kolokwium		12		12
	przygotowanie się do egzaminu		32		38
	uczestnictwo w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		150	150		

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W14	- Student w stopniu zaawansowanym zna fundamentalne pojęcia stosowane do opisu różnic indywidualnych oraz klasyczne i współczesne koncepcje wyjaśniające różnice w podstawowych sferach funkcjonowania (w szczególności takich jak inteligencja i zdolności, temperament, osobowość, style poznawcze, twórczość). - Student posiada wiedzę o związkach łączących psychologię różnic indywidualnych z innymi subdyscyplinami psychologii. - Student w stopniu zaawansowanym zna wybrane metody do pomiaru różnic indywidualnych oraz zasady i ograniczenia związane z tym pomiarem.
PSJ_U03 PSJ_U09	- Student potrafi wykorzystać zaawansowaną wiedzę dotyczącą znaczenia zdolności, cech temperamentu i stylów do obserwacji, interpretacji i oceny zachowań człowieka. - Student potrafi wykorzystać zaawansowaną wiedzę dotyczącą adaptacyjnego znaczenia różnic indywidualnych do analizy i oceny zachowań człowieka, formułować propozycje zmian sytuacji lub zachowania. - Student potrafi wybrać odpowiednie metody diagnozy różnic indywidualnych.
PSJ_K02 PSJ_K07	- Student jest świadomy możliwości, problemów i ograniczeń funkcjonowania osób o zróżnicowanym poziomie zdolności, różnych temperamentach czy stylach. - Student jest przekonany o konieczności przestrzegania zasad etyki zawodowej w procesie diagnozowania różnic indywidualnych.

Treści programowe i formy zajęć**Wykład**

Treści programowe (kolejność omawiania tematów ustala osoba prowadząca wykład)	Literatura obowiązkowa
<u>Paradygmat psychologii różnic indywidualnych</u> ▪ Rodzaje różnic indywidualnych (różnice interindywidualne i intraindywidualne). ▪ Pojęcia służące do opisu różnic indywidualnych. ▪ Geneza różnic indywidualnych. ▪ Współczynnik odziedziczalności.	- Strelau, J. (2014). <i>Różnice indywidualne: historia-determinanty-zastosowania</i>. Wydawnictwo Naukowe „Scholar”. - o R2: Różnice indywidualne i pojęcia służące do ich opisu (s.28-46); - o R3. Determinanty różnic indywidualnych (s.47-60).

<u>Cechy temperamentu i osobowości</u> - Temperament z perspektywy historycznej: początek badań empirycznych nad temperamentem, Konstytucjonalna koncepcja temperamentu Kretschmera jako przykład obciążonej błędami metodologicznymi teorii, Typologia Pawłowa. - Pojęcie aktywacji i aktywowalności, Trójczynnikiowa teoria Eysencka, neuropsychologiczna koncepcja temperamentu Gray'a i jej współczesne ujęcia, Regulacyjna teoria temperamentu Strelaua, Transakcyjny model temperamentu Eliasza. - Interakcyjny model temperamentu Thomasa i Chess. - Funkcjonalne znaczenie temperamentu, m.in: związki temperamentu z radzeniem sobie ze stresem, temperamentalny czynnik ryzyka, modele interakcji temperamentu i środowiska, temperament a dobrostan. - Teorie osobowości oparte na pojęciu cechy.	- Bojanowska, A., Zalewska, A. M. (2017). Happy temperament? Four types of stimulation control linked to four types of well-being. <i>Journal of Happiness Studies</i>, 18(5), 1403-1423. DOI 10.1007/s10902-016-9777-2 - Bojanowska, A., Zalewska, A. M. (2018). Temperamental predictors of subjective well-being from early adolescence to mid-life: The role of temporal and energetic regulation. <i>International Journal of Psychology</i>, 53 (6), 458–467. DOI: 10.1002/ijop.12414. - Strelau, J. (1998). <i>Psychologia temperamentu</i>. Wydawnictwo Naukowe PWN: - o R.1.1. Temperament z perspektywy historycznej (s. 15-41). - o R.7.2. Temperament jako moderator zjawisk związanych ze stresem (s. 388-418). - Strelau, J. (2006). <i>Psychologia różnic indywidualnych</i> (wyd. 2.). Wydawnictwo Naukowe „Scholar”: - o R.10.3. Związek cech temperamentalnych ze zjawiskami stresu. Badania na populacji dorosłych (s. 272-280). - Strelau, J. (2014). <i>Różnice indywidualne: historia-determinanty-zastosowania</i>. Wydawnictwo Naukowe „Scholar”. - o R.1.2.3. Różnice indywidualne w temperamentcie (s. 21-25). - o R.9.2. Teoria PEN – koncepcja trzech superczynników w ujęciu Eysencka (s. 236-244). - o R.9.3. Model temperamentu Thomasa i Chess oparty na stylach zachowania (s. 244-249). - o R.12.1. Neuropsychologiczny model temperamentu Graya (s. 307-311). - o R.12.5. Regulacyjna Teoria Temperamentu (s. 329-340). - o R.13.1. Miejsce aktywacji w badaniach nad temperamentem (s.345-350). - o R.13.2-13.4.1. Argumenty uzasadniające poszukiwanie związku między temperamentem a stresem... Związek cech temperamentu osób dorosłych z psychopatologią... (s. 350-361). - o R.14. Osobowość jako zespół cech: od Allporta do modelu Wielkiej Piątki: wstęp oraz 14.3 i 14.4 (s. 384-386, 393-410). - o R.15.3. Czy Spearmanowski czynnik g znajdzie swój odpowiednik w obszarze osobowości? (s. 428-437) - Zalewska, A., Marszał-Wiśniewska, M. (2011). Transakcyjny model temperamentu Andrzeja Eliasza. W: M. Marszał-Wiśniewska, J. Strelau (red.), <i>Uwikłany temperament</i> (s. 41-69). Wyd. Naukowe Scholar.
<u>Inteligencja i zdolności</u> - definicje inteligencji, rodzaje inteligencji, inteligencja A, B i C,	- Nęcka, E. (2003). <i>Inteligencja. Geneza – struktura – funkcje</i>. GWP. - o R. 7.2.4. Zmiany jakościowe (s. 158-161). - o R. Próba syntezy (s. 244-246).

- podstawowe pojęcia dotyczące zdolności; - teorie inteligencji: strukturalne i rozwojowe; - biologiczne, poznawcze i kulturowe korelaty inteligencji; - czym jest iloraz inteligencji, jakie są metody pomiaru inteligencji i kontrowersje z tym związane? - znaczenie inteligencji i zdolności w życiu, m.in. inteligencja a osiągnięcia edukacyjne, dochody, funkcjonowanie społeczne; - inteligencja wysoka i niepełnosprawność intelektualna.	- Strelau, J. (2014). <i>Różnice indywidualne: historia-determinanty-zastosowania</i>. Wydawnictwo Naukowe „Scholar”. - o R.4. Definicja i struktura inteligencji (s. 72-97). - o R.7.3 i 7.4 Czym jest iloraz inteligencji. Kontrowersje i konsekwencje (s. 171-178). - o R.8.3.3. Rola inteligencji w selekcji i aktywności zawodowej (s.219-223). - o R.8.3.5. Longitudinalne badania nad powodzeniem życiowym przeprowadzane na warszawskich 11-latkach... (s.225) - o R.8.4.1. Wnioski z dotychczasowych badań nad funkcjonalnym znaczeniem inteligencji (s.226-227).
<u>Teorie twórczości</u> - Pojęcie twórczości i jej kryteria. - Teorie procesu twórczego. - Teorie twórczości. - Indywidualne cechy twórców.	- Nęcka, E. (2012). <i>Psychologia twórczości</i>. GWP. - o R.1. Pojęcia i kryteria twórczości (s. 11-34). - o R.2. Struktura procesu twórczego (s. 35-52). - Strelau, J. (2014). <i>Różnice indywidualne: historia-determinanty-zastosowania</i>. Wydawnictwo Naukowe „Scholar”. - o R.21.1-21.2 Pojęcie kreatywności i Modele prezentujące wkład zmiennych determinujących twórczość (s. 552-555).
<u>Style poznawcze i typy umysłowości</u> - pojęcie stylu poznawczego - teorie stylów poznawczych, m. in. zależność-niezależność od pola, refleksyjność-impulsywność, style poznawczego samokierowania) - próby integracji – system funkcjonalny; uniwersalny styl poznawczy.	- Strelau, J. (2014). <i>Różnice indywidualne: historia-determinanty-zastosowania</i>. Wydawnictwo Naukowe „Scholar”. - o R.17.3. Style poznawcze jako system funkcjonalny (s.485-490). - Matczak, A. (2000). <i>Style poznawcze</i>. W: J. Strelau (red.), <i>Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom 2</i> (Roz. 40; str. 761-782). GWP.
<u>Inteligencja emocjonalna</u> - definicje i modele inteligencji emocjonalnej - rozwój inteligencji emocjonalnej - rola inteligencji emocjonalnej m.in. w funkcjonowaniu zawodowym, osiągnięciach edukacyjnych, relacjach interpersonalnych, satysfakcji z życia - trenowanie inteligencji emocjonalnej - inteligencja emocjonalna a inne konstrukty psychologiczne	- Strelau, J. (2014). <i>Różnice indywidualne: historia-determinanty-zastosowania</i>. Wydawnictwo Naukowe „Scholar”. - o R.19.2 Co rozumiemy przez inteligencję emocjonalną i jak przebiega jej rozwój? (s. 509-516). - o R.20. Funkcjonalne znaczenie inteligencji emocjonalnej (531-549).

Ćwiczenia	
Treści programowe (kolejność omawiania tematów ustala osoba prowadząca ćwiczenia)	Literatura obowiązkowa
Wprowadzenie do tematyki różnic indywidualnych: ▪ determinanty różnic indywidualnych ▪ pojęcie cechy, typu, wymiaru- przykłady	– Strelau, J. (2014). <i>Różnice indywidualne: historia-determinanty-zastosowania</i>. Wydawnictwo Naukowe „Scholar”. - o R2. Różnice indywidualne i pojęcia służące do ich opisu. - o R3. Determinanty różnic indywidualnych.
Cechy temperamentu i osobowości ▪ definicje temperamentu ▪ PEN Eysencka, pomiar cech kwestionariuszem EPQ-R(S) ▪ Teoria poszukiwania doznań Zuckermana, pomiar cech kwestionariuszem SSS-V ▪ Regulacyjna teoria temperamentu (RTT) Strelaua, pomiar cech kwestionariuszem FCZ-KT(R) ▪ funkcjonalne znaczenie temperamentu, m.in. temperament a stres (pomiar stylów radzenia sobie ze stresem wg Endlera i Parkera kwestionariuszem CISS) ▪ związki temperamentu z osobowością	– Strelau, J. (2014). <i>Różnice indywidualne: historia-determinanty-zastosowania</i>. Wydawnictwo Naukowe „Scholar”. - o R9.1. Definicje temperamentu - o R9.2. Teoria PEN – koncepcja trzech superczynników w ujęciu Eysencka - o R12.2. Teoria poszukiwania doznań - o R12.5. Regulacyjna teoria temperamentu - o R13. Funkcjonalne znaczenie temperamentu i jego mechanizmów biologicznych u osób dorosłych - o R15.1. Od temperamentu do osobowości - o R15.2. Stałość i zmienność cech temperamentu i osobowości - o R18 Style radzenia sobie ze stresem – Cyniak-Cieciura, M., Zawadzki, B., Strelau, J. (2016). <i>Formalna Charakterystyka Zachowania – Kwestionariusz Temperamentu: Wersja Zrewidowana</i>. Pracownia Testów Psychologicznych PTP. [do skorzystania w bibliotece] – Eysenck, H.J., Eysenck, S.B.G. (2011). <i>Podręcznik do Skali Osobowości Eysencka. Eysenck Personality Scales (EPS Adult). (EPS dla Dorosłych)</i>. Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego. [do skorzystania w bibliotece] – Jaworowska, A. (2011). <i>Kwestionariusze Osobowości Eysencka. EPQ-R. EPQ-R w wersji skróconej. Polskie normalizacje</i>. Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego. – Strelau, J., Jaworowska, A., Wrześniewski, K., Szczepaniak, P. (2005). <i>Kwestionariusz Radzenia Sobie w Sytuacjach Stresowych CISS : podręcznik</i>. Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego. – Zuckerman, M. (1994). <i>Behavioral Expressions and Biosocial Bases of Sensation Seeking</i> (chapter 2: Test development). Cambridge University Press.
Inteligencja i zdolności ▪ czym jest inteligencja? ▪ wybrane teorie inteligencji (m.in. dwuczynnikowa teoria zdolności Spearmana, inteligencja płynna i skryształizowana wg Cattella)	– Strelau, J. (2014). <i>Różnice indywidualne: historia-determinanty-zastosowania</i>. Wydawnictwo Naukowe „Scholar”. Fragmenty: R. 4 podrozdział 4.1 str. 73-76 (definicje inteligencji), 4.2 str. 76-96 (fragmenty dotyczące teorii wskazanych w pierwszej kolumnie) – Nęcka, E. (2003). <i>Inteligencja. Geneza – struktura – funkcje</i>. GWP. Fragmenty: R. 1 str. 15- 26 (pojęcie inteligencji) i R. 2 str. 27-44 (struktura inteligencji)

▪ pomiar inteligencji i jego ograniczenia ▪ funkcjonalne znaczenie inteligencji ▪ pomiar inteligencji płynnej Testem Matryc Ravena	– Zajenkowski, M. (2021). Inteligencja: ogólna zdolność o praktycznym znaczeniu dla szkoły, pracy, zdrowia i długości życia. W: M. Zajenkowski (red.), <i>Inteligencja w codziennym życiu</i> (s. 13–31). Wydawnictwo Liberi. – Jaworowska, A., Szustrowa, T. (2000). <i>Testy Matryc Ravena w Wersji Standard. Formy: Klasyczna, Równoległa, Plus</i>. Pracownia Testów Psychologicznych.
Inteligencja emocjonalna ▪ Wybrane teorie inteligencji emocjonalnej (m.in. model Mayera, Saloveya i Caruso) ▪ Inteligencja emocjonalna - zdolności czy cechy osobowości? ▪ Diagnoza inteligencji emocjonalnej – pomiar kwestionariuszem INTE oraz prezentacja Testu Inteligencji Emocjonalnej	– Strelau, J. (2014). <i>Różnice indywidualne: historia-determinanty-zastosowania</i>. Wydawnictwo Naukowe „Scholar”. Fragmenty: R. 19 podrozdział 19.1 i 19.2 str. 508-517 (teorie inteligencji emocjonalnej) – Leniarska, M., Zajenkowski, M. (2021). Inteligencja a funkcjonowanie w bliskich związkach. W: M. Zajenkowski (red.), <i>Inteligencja w codziennym życiu</i> (s. 275–291). Wydawnictwo Liberi Libri. – Jaworowska, A., Matczak, A. (2008). <i>Kwestionariusz Inteligencji Emocjonalnej INTE. Podręcznik</i>. Pracownia Testów Psychologicznych PTP. – Śmieja, M., Orzechowski, J., Beouvalé, A. (2007). TIE – Test Inteligencji Emocjonalnej. <i>Studia Psychologiczne</i>, 45(1), 19-31.
Style poznawcze ▪ wybrane koncepcje stylów poznawczych ▪ prezentacja Testu Porównywania Znanych Kształtów Kagana	– Strelau, J. (2014). <i>Różnice indywidualne: historia-determinanty-zastosowania</i>. Wydawnictwo Naukowe „Scholar”. Fragmenty: R. 17 str. 472 - 483. – Brzóska, P., Nowak, B. (2019). <i>Fałsz w erze mediów społecznościowych, czyli różnice indywidualne, bańki informacyjne i podatność na fake newsy</i>. Badania i Rozwój Młodych Naukowców w Polsce Nauki humanistyczne i społeczne, 21. – Matczak, A. (2000). Style poznawcze. W: J. Strelau (red.), <i>Psychologia. Podręcznik akademicki</i>. Tom 2. GWP. – Matczak, A. (1992). <i>Test Porównywania Znanych Kształtów (MFF) J. Kagana. Podręcznik</i>. Pracownia Testów Psychologicznych.
Twórczość ▪ pojęcia i teorie twórczości ▪ uwarunkowania twórczości ▪ trening twórczości ▪ twórczość a zaburzenia psychiczne	– Strelau, J. (2014). <i>Różnice indywidualne: historia-determinanty-zastosowania</i>. Wydawnictwo Naukowe „Scholar”. ○ Fragmenty: R. 22 podrozdziały 22.1 i 22.2 str. 571-579 (kreatywność a inteligencja i osobowość) R. 23 str. 600-606. – Nęcka, E. (2012). <i>Psychologia twórczości</i>. GWP. ○ Fragmenty: R. 1 str. 11-34 (pojęcia i kryteria twórczości) i R. 6 str. 120-143 (cechy twórców). – Nęcka, E., Orzechowski, J., Gruszka, A., Szymura, B. (2019). <i>Trening twórczości</i>. GWP.

Literatura uzupełniająca do wykładów:

- Bouchard, T. J. Jr (2013). The Wilson Effect: The Increase in Heritability of IQ With Age. *Twin Research and Human Genetics*, 1-8. The Authors 2013 doi:10.1017/thg.2013.54
- Corr, P. J. (2009). Lęk i behawioralny system hamowania. w: M. Fajkowska, B. Szymura (red.), *Lęk. Geneza- mechanizmy-funkcje* (s. 50-76). Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR.
- Elias, A. (2004). Transakcyjny model temperamentu: analiza właściwości temperamentu z perspektywy nomotetycznego oraz idiograficznego badania osobowości. W: Z. Chlewiński i A. E. Sękowski (red.), *Psychologia w perspektywie XXI wieku* (s.49-95). Towarzystwo Naukowe KUL.
- Gruszka, A., Matthews, G., Szymura, B. (2010). *Handbook on individual differences in cognition : attention, memory, and executive control*. Springer.

- Ledzińska, M., Stolarski, M., Zajenkowski, M. (2013). *Temperament i poznanie: energetyczne i czasowe zaplecze umysłu*. Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- Marszał-Wiśniewska, M., Strelau, J. (2011). *Uwikłany temperament*. Wyd. Naukowe Scholar.
- Matczak, A. (1994). *Diagnoza intelektu*. Wyd. Instytutu Psychologii PAN.
- Matczak, A., Knopp, K., (2013). *Znaczenie inteligencji emocjonalnej w funkcjonowaniu człowieka*. Liberi Libri.
- McCrae, R. R., Costa, P. T. jr. (2005). *Osobowość dorosłego człowieka*. Wydawnictwo WAM. R.10. Pięcioczynnikowa Teoria osobowości (s.220-243).
- Nęcka, E. (2000). *Pobudzenie intelektu. Zarys formalnej teorii inteligencji*. Universitatis.
- Nęcka, E. (2003). *Inteligencja. Geneza – struktura – funkcje*. GWP. R.1. Pojęcie inteligencji (s. 15-26); R.2. Struktura inteligencji (s. 27-44); R.7. Geneza inteligencji (s. 137-165); R.8. Bieguny inteligencji (s. 166-191); R.9. Inteligencja w praktyce (s. 192-220).
- Nosal, C.S. (1990). *Psychologiczne modele umysłu*. PWN.
- Nosal, C (2010). The structure and regulative function of the cognitive styles: A new theory. *Polish Psychological Bulletin*, 41, 122-126.
- Oniszczenko, W. (2017). Genetyka zachowania: Co wnosi do wiedzy o człowieku? *Polskie Forum Psychologiczne*, 22(1), s. 5-19.
- Oniszczenko, W., Dragan, W. (2008). *Genetyka zachowania w psychologii i psychiatrii*. Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- Śmieja, M., Orzechowski, J. (2008). *Inteligencja emocjonalna. Fakty, mity, kontrowersje*. Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Zawadzka, A., Kościelniak, M., & Zalewska, A. M. (2018). The Big Five and Burnout among Teachers: the Moderating and Mediating Role of Self-Efficacy. *Polish Psychological Bulletin*, 49 (2), 149-157. DOI - 10.24425/119482.
- Zeigler-Hill, V., Shackelford, T.K. (2018). *The SAGE Handbook of Personality and Individual Differences*. Sage.

Literatura uzupełniająca do ćwiczeń:

- Marszał-Wiśniewska, M., Strelau, J. (2011). *Uwikłany temperament*. Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- McCrae, R. R., Costa, P. T. jr. (2005). *Osobowość dorosłego człowieka*. Wydawnictwo WAM.
- Nosal, C.S. (2007). Psychologia poznania naukowego – umysły i problemy. *Nauka*, 2, 57-76.
- Strzałecki, A. (2003). *Psychologia twórczości. między tradycją a ponowoczesnością*. Wydawnictwo UKSW.
- Zawadzki, B., Strelau, J., Szczepaniak, P., Śliwińska, M. (1998). *Inwentarz osobowości NEO-FFI Costy i McCrae. Adaptacja polska. Podręcznik*. Pracownia Testów Psychologicznych PTP.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Wykład	Test wiadomości	(26-50)
Ćwiczenia	Sprawdzian pisemny	(8-16)
	Zadania domowe (oddawane w Classroom) Zadania realizowane w trakcie zajęć (w tym dyskusje)	(10-20) (7-14)

* Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Nazwa przedmiotu:

Podstawy psychometrii

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	2
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	6 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	150
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Adam Sobolewski

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
wykład	30	24
ćwiczenia	24	18

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	54	30	42	24
	ćwiczenia		24		18
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	96	20	108	26
	wykonanie prac domowych		10		10
	przygotowanie się do sprawdzianu zaliczeniowego		32		32
	przygotowanie się do egzaminu		32		38
	uczestnictwo w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		150			150

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W20	- Student ma zaawansowaną wiedzę dotyczącą konstrukcji, oceny jakości, zasad interpretacji oraz zastosowania psychometrycznych narzędzi diagnostycznych; - Student w zaawansowanym stopniu zna pojęcia stosowane w psychometrii - Student ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych oraz etyki zawodowej; zna prawne, organizacyjne i etyczne uwarunkowania wykonywanej działalności zawodowej;
PSJ_U01 PSJ_U03	- Student potrafi dokonać oceny jakości pomiaru psychologicznego; - Student potrafi korzystać z norm; - Student potrafi tworzyć przedział ufności dla wyniku otrzymanego; - Student potrafi zinterpretować wyniki badania testowego;
PSJ_K05	- Student jest gotów do odpowiedzialnego używania standaryzowanych miar zmiennych psychologicznych; - Student jest przekonany do ustawicznego aktualizowania własnej wiedzy i umiejętności dotyczących pomiaru psychologicznego.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1. Podstawowe pojęcia w psychometrii. 2. Klasyfikacja i historia testów psychologicznych. Literatura i źródła na temat testów. 3. Psychologiczne, metodologiczne, psychometryczne i etyczne uwarunkowania testowania i pomiaru psychologicznego. 4. Rzetelność pomiaru w psychologii. 5. Trafność pomiaru w psychologii. Rodzaje trafności. 6. Zniekształcenia, biasy i tendencyjności w pomiarze psychologicznym. 7. Normalizacja wyników testu psychologicznego. 8. Konstruowanie i adaptacja kulturowa testu psychologicznego. 9. Model wyniku testowego; od KTT do IRT	Hornowska, E. (2018). <i>Testy psychologiczne. Teoria i praktyka.</i> Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.

Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1. Postępowanie diagnostyczne „krok po kroku”, począwszy od celu diagnozy poprzez dobór narzędzi po informację zwrotną, reguły oceny narzędzi diagnostycznych, kwestie etyczne. Jak wybrać dobry test? Przedmiot pomiaru, cel badania, Normy, właściwości psychometryczne. 2. Pojęcie trafności treściowej, ćwiczenia w formułowaniu i ocenie pozycji testowych 3. Analizy jakości pozycji testowych, ćwiczenia z pakietem SPSS lub/i Jamovi. 4. Analiza czynnikowa, ćwiczenia z pakietem SPSS lub/i Jamovi. 5. Prezentacja kwestionariusza osobowości lub temperamentu, budowa przedziałów ufności metodą uproszczoną, stosowanie norm, analiza danych korelacyjnych dokumentujących trafność 6. Prezentacja testu inteligencji lub zdolności, budowa przedziałów ufności, stosowanie norm, analiza profilowa	Hornowska, E. (2018). <i>Testy psychologiczne. Teoria i praktyka</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar. Podręczniki do testów prezentowanych na zajęciach.

Literatura uzupełniająca do zajęć wskazana przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na Wydziale.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0) Dobra plus (4,5) Dobra (4,0) Dostateczna plus (3,5) Dostateczna (3,0) Niedostateczna (2,0)	od 91 punktów do 100 punktów od 81 punktów do 90 punktów od 71 punktów do 80 punktów od 61 punktów do 70 punktów od 51 punktów do 60 punktów poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
1.	Sprawdzian wiedzy	50 (min 26)
2.	Kolokwium	50 (min 25)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Nazwa przedmiotu:

Rozmowa psychologiczna: projekt indywidualny

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	2
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	6 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	150
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr Magdalena Borawska-Charko

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
ćwiczenia	24	18
projekt	10	10

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	ćwiczenia	34	24	28	18
	projekt		10		10
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	116	40	122	46
	przygotowanie i przeprowadzenie wywiadu		20		20
	przygotowanie nagrania i raportu pisemnego z przeprowadzonego wywiadu		56		56
Łączny nakład pracy studenta		150	150		

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W18	– Student w stopniu zaawansowanym zna i rozumie pojęcia związane z komunikacją interpersonalną oraz teorie opisujące i wyjaśniające zjawisko budowania dialogu.
PSJ_U03 PSJ_U08	– Student formułuje problem praktyczny – cel rozmowy psychologicznej, planuje jej przebieg i podsumowanie. – Student planuje pracę własną w celu realizacji indywidualnego projektu rozmowy psychologicznej.
PSJ_K01 PSJ_K07	– Student dostrzega i uznaje znaczenie wiedzy psychologicznej dla realizacji wywiadu w praktyce. – Student przestrzega zasad etyki w podejmowaniu rozmowy psychologicznej.

Treści programowe i formy zajęć

Ćwiczenia

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Wybór rozmówcy. Zawieranie kontraktu na rozmowę. Świadoma zgoda.	– Zalewski, B. (2013). Kontrakt. W: K. Stemplewska-Żakowicz i K. Krejtz (red.), <i>Wywiad psychologiczny 2. Wywiad jako spotkanie z człowiekiem</i> (s.102-113 i 121-130). Pracownia Testów Psychologicznych PTP.
Etyczne aspekty prowadzenia rozmowy. Jasność komunikacji. Budowanie tzw. przymierza z rozmówcą.	– Stemplewska-Żakowicz, K. (2013). Relacja diagnostyczna. W: K. Stemplewska-Żakowicz i K. Krejtz (red.), <i>Wywiad psychologiczny 2. Wywiad jako spotkanie z człowiekiem</i> (s. 27-53). Pracownia Testów Psychologicznych PTP. – Engel-Bernatowicz, A. (2013). Specyfika kontaktu w wywiadzie psychologicznym. W: K. Stemplewska-Żakowicz i K. Krejtz (red.), <i>Wywiad psychologiczny 2. Wywiad jako spotkanie z człowiekiem</i> (s. 54-80). Pracownia Testów Psychologicznych PTP.
Trudne sytuacje i silne emocje w rozmowie.	– Romanowska, K. (2013). Opór, praca z oporem. W: K. Stemplewska-Żakowicz i K. Krejtz (red.), <i>Wywiad psychologiczny 2. Wywiad jako spotkanie z człowiekiem</i> (s. 188-214). Pracownia Testów Psychologicznych PTP.
Techniki prowadzenia wywiadu psychologicznego. Pogłębione aktywne słuchanie.	– Ustjan, D. (2013). Instrumenty konwersacyjne. Rozróżnienia, klasyfikacje i badania. W: K. Stemplewska-Żakowicz i K. Krejtz (red.), <i>Wywiad psychologiczny 2. Wywiad jako spotkanie z człowiekiem</i> (s. 131-151). Pracownia Testów Psychologicznych PTP.
Techniki prowadzenia wywiadu psychologicznego. Zaawansowane typy pytań.	– Ustjan, D. (2013). Pytania i inne instrumenty konwersacyjne. Zastosowania praktyczne podczas wywiadu diagnostycznego. W: K. Stemplewska-Żakowicz i K. Krejtz (red.), <i>Wywiad psychologiczny 2. Wywiad jako spotkanie z człowiekiem</i> (s. 152-187). Pracownia Testów Psychologicznych PTP.
Planowanie rozmowy – moc danych i operacjonalizacje.	– Stemplewska-Żakowicz, K. (2013). Metoda wywiadu w psychologii. W: K. Stemplewska-Żakowicz i K. Krejtz (red.), <i>Wywiad psychologiczny 1. Wywiad jako postępowanie badawcze</i> (s. 31-89). Pracownia Testów Psychologicznych PTP. – Stemplewska-Żakowicz, K. (2013). Jak zrobić dobry wywiad (recepta metodologiczna). W: K. Stemplewska-Żakowicz i K. Krejtz (red.), <i>Wywiad psychologiczny 1: Wywiad jako</i>

	<i>postępowanie badawcze</i> (s. 90-116). Pracownia Testów Psychologicznych PTP.
Interpretacja rozmowy – analiza mocy uzyskanych danych.	– Grzesiak-Feldman, M. (2013). Kilka słów o sztuce interpretacji. W: K. Stemplewska-Żakowicz i K. Krejtz (red.), <i>Wywiad psychologiczny 1. Wywiad jako postępowanie badawcze</i> (s. 117-128). Pracownia Testów Psychologicznych PTP.
Informacje zwrotne – kiedy i jak udziela się ich po rozmowie.	– Zalewski, B. (2013) Informacje zwrotne. W: K. Stemplewska-Żakowicz i K. Krejtz (red.), <i>Wywiad psychologiczny 2. Wywiad jako spotkanie z człowiekiem</i> (s. 215-239). Pracownia Testów Psychologicznych PTP.

Projekt	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Konsultacja – przygotowanie pracy informacje zwrotne dotyczące pracy zaliczeniowej	– Literatura z ćwiczeń – Literatura wskazana przez prowadzącego dotycząca tematu rozmowy oraz – Podręcznik: Engel-Bernatowicz, A. Diagnosta jako instrument własnej pracy. Tom 2. Rozdział 11. Strony: 240-269.

Literatura uzupełniająca do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punktacja*
1. Przygotowanie planu rozmowy wraz z kontraktem na rozmowę.	5-10
2. Przeprowadzenie rozmowy psychologicznej (oceniane na podstawie nagrania, transkryptu i raportu pisemnego). Na ocenę składa się ocena poziomu trzech kluczowych umiejętności: – umiejętności przygotowania do rozmowy, – umiejętności prowadzenia rozmowy, – umiejętności analizy i interpretacji rozmowy. Rozmowa powinna trwać ok. 20 min. Produktem końcowym jest raport z rozmowy o objętości około 3 stron, czcionka 12, odstęp 2. Szczegółowe kryteria punktacji przedstawione są w rubryce kryteriów oceny. Student/ka, który/-a za zadanie nie uzyska minimalnej wymaganej liczby punktów (46), może ją poprawić w terminie dwóch tygodni od otrzymania oceny. Aby zaliczyć cały przedmiot konieczne jest uzyskanie co najmniej 51 punktów na 100.	46-90

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Nazwa przedmiotu:

Fakultet humanistyczny/psychologiczny 1;

Fakultet humanistyczny/psychologiczny 2

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	wybieralny (student wybiera jeden przedmiot z oferty przygotowanej przez wydział; kursy proponowane w ofercie odnoszą się do niżej opisanych efektów uczenia się, ale różnią się szczegółowymi treściami programowymi)
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	2 / 3
Semestr	letni / letni
Liczba punktów ECTS	3 / 3 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	75 / 75
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Katarzyna Growiec

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
ćwiczenia	30 / 30	18 / 18

Forma zajęć	Prowadzący	Prowadzący
ćwiczenia	Zgodnie ze zgłoszona ofertą	Zgodnie ze zgłoszona ofertą

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	ćwiczenia	30		18	
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	45	20	57	32
	wykonanie zadania zaliczeniowego		25		25
Łączny nakład pracy studenta		75		75	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się	
Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W_	<i>Przedmiotowy efekt uczenia się zależny od tematyki i zakresu fakultetu</i>
PSJ_U01	- Student posługuje się terminologią stosowaną w określonej subdyscyplinie z obszaru nauk społecznych lub humanistycznych.
PSJ_K05	- Student terminowo i rzetelnie wykonuje powierzone mu zadania.

Treści programowe i formy zajęć	
Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Przedmiot fakultatywny służy realizacji jednego lub więcej z poniższych celów dydaktycznych: ▪ przedstawiać fragment wiedzy i/lub działalności praktycznej w dziedzinie psychologii i/lub nauk pokrewnych (humanistycznych lub społecznych) zbudowanej przy pomocy powszechnie akceptowanych w tej dziedzinie metod naukowych. ▪ prezentować tę wiedzę/praktykę w sposób komunikatywny, całościowy i spójnie zorganizowany. ▪ pogłębiać wiedzę i/lub rozwijać umiejętności uzyskiwane przez studentów w toku kształcenia. ▪ rozszerzać horyzonty intelektualne studentów poprzez prezentację problemów z pogranicza psychologii i innych nauk (humanistycznych lub społecznych). ▪ prezentować autorskie, nowe (także w trakcie realizacji) podejście badawcze (teoretyczne i empiryczne) i/lub praktyczne. Przedmioty na etapie tworzenia puli fakultetów podlegają recenzji przez wewnętrznych ekspertów. Przygotowana przez pełnomocnika ds. fakultetów podlega zatwierdzeniu przez dziekana. W trakcie studiów student jest zobligowany zrealizować co najmniej jeden fakultet humanistyczny.	- literatura zgodna z tematyką fakultetu wskazana przez koordynatora/wykładowcę w sylabusie.

Literatura uzupełniająca do zajęć wskazana przez koordynatora/wykładowcę przedmiotu na Wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punktacja*
Zadanie 1 zadanie zaliczeniowe właściwe dla realizowanych treści**	51/100

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

TRZECI ROK

Nazwa przedmiotu:

Psychologia kliniczna i zdrowia

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	3
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	6 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	150
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Zuzanna Kwissa-Gajewska

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
wykład	30	18
ćwiczenia	24	12

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	54	24	30	18
	ćwiczenia		12		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	96	30	120	42
	wykonanie zadań zaliczeniowych		32		32
	przygotowanie się do egzaminu		32		44
	uczestnictwo w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		150		150	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W16	- Student zna obszar zainteresowań psychologii klinicznej i zdrowia. Potrafi wskazać na różnice między dziedziną psychologii klinicznej i psychologii zdrowia a dziedzinami pokrewnymi. - Student w stopniu zaawansowanym zna teorie zdrowia psychicznego i somatycznego w kontekście kierunków i podejść w psychologii klinicznej i zdrowia. - Student w stopniu zaawansowanym zna dziedziny zastosowań psychologii klinicznej i zdrowia.
PSJ_U01 PSJ_U03	- Student potrafi opisać sytuację, w której potrzebna jest pomoc psychologiczna z różnych perspektyw teoretycznych. - Student potrafi wskazać w jakich sytuacjach niezbędna jest pomoc psychologiczna. Potrafi określić rodzaj pomocy najbardziej właściwy w danej sytuacji. - Student potrafi odróżnić kompetencje psychologa od kompetencji lekarza i innych specjalistów dziedzin pokrewnych, przy czym wykazuje postawę współpracy z zespołem.
PSJ_K1 PSJ_K5	- Student jest uwrażliwiony na zagadnienia etyczne związane z działalnością psychologa w obszarze psychologii klinicznej i zdrowia.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
PODSTAWY PSYCHOLOGII KLINICZNEJ I ZDROWIA, W TYM PODSTAWY PRAKTYKI OPARTEJ O DOWODY EMPIRYCZNE rys historyczny sposoby definiowania, obszar zainteresowań, zadania związki psychologii klinicznej z innymi dziedzinami praktyka psychologiczna oparta na dowodach empirycznych	- Cierpiałkowska, L. i Sęk, H. (2016). <i>Psychologia kliniczna</i>. Warszawa: Wydawnictwo PWN. Rozdział 1.; Załącznik (s. 739-758). - Heszen-Celińska, I. i Sęk, H. (2020). <i>Psychologia zdrowia</i>. Wydanie nowe. Warszawa: PWN. Rozdziały 1, 2.
KONCEPCJE I POJĘCIE ZDROWIA I CHOROBY W PSYCHOLOGII ORAZ NAUKACH POKREWNYCH. MODELE I PODEJŚCIA STOSOWANE W PSYCHOLOGII KLINICZNEJ I ZDROWIA → zdrowie vs choroba (zaburzenia) → paradygmaty analizy zaburzeń: biomedyczny, biopsychospołeczny, holistyczno-funkcjonalny, socjokulturowy	- Cierpiałkowska, L. i Sęk, H. (2016). <i>Psychologia kliniczna</i>. Warszawa: Wydawnictwo PWN. Rozdział 2.1, 2.2. i 3. - Heszen-Celińska, I. i Sęk, H. (2020). <i>Psychologia zdrowia</i>. Wydanie nowe. Warszawa: PWN. Rozdziały 3, 4.

STRES PSYCHOLOGICZNY: TEORIA, BADANIA I PRAKTYKA → sposoby definiowania stresu (stres jako bodziec, stan i relacja) → model Lazarusa i Folkman → rola oceny poznawczej → radzenie sobie ze stresem: styl, strategię, proces. → rozszerzenie modelu dokonane przez Folkman: radzenie sobie skoncentrowane na znaczeniu	– Heszen, I. (2013). <i>Psychologia stresu</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. Podrozdziały 1.1- 1.3, 1.6, 2. – Heszen-Celińska, I. i Sęk, H. (2020). <i>Psychologia zdrowia. Wydanie nowe</i>. Warszawa: PWN. Rozdział 9 (oprócz podrozdziału 9.1.3.).
EFEKTYWNOŚĆ RADZENIA SOBIE ZE STRESEM → efektywność radzenia sobie ze stresem (poziomy i aspekty oceny; uwarunkowania efektywności) → kwestia opłacalności radzenia sobie	– Heszen, I. (2013). <i>Psychologia stresu</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. Rozdział 7. –
WSPARCIE SPOŁECZNE → definicja wsparcia społecznego, rodzaje → model mobilizacji wsparcia → związek wsparcia społecznego z chorobą – efekt główny a efekt buforowy → poszukiwanie wsparcia: strategia czy styl? → negatywne skutki wsparcia społecznego	– Heszen-Celińska, I, Sęk, H. (2020). <i>Psychologia zdrowia. Wydanie nowe</i>. Warszawa: PWN. – Rozdział 10.1.2.
PODEJŚCIE PATOGENETYCZNE I SALUTOGENETYCZNE. ZASOBY → właściwości podejścia patogenetycznego a koncepcja salutogenezy → pojęcie, rodzaje i funkcje zasobów → teoria poczucia koherencji (SOC) A. Antonovsky'ego → teoria zachowania zasobów S. Hobfolla → w kierunku psychologii pozytywnej: koncepcja hedonicznego młyna	– Cierpiałkowska, L. i Sęk, H. (2016). <i>Psychologia kliniczna</i>. Warszawa: Wydawnictwo PWN. Podrozdział 2.3. – Heszen-Celińska, I. i Sęk, H. (2020). <i>Psychologia zdrowia. Wydanie nowe</i>. Warszawa: PWN. Rozdział 5; 9.1.3.
TYPY POMOCY PSYCHOLOGICZNEJ W ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH: POMOC PSYCHOLOGICZNA. 1. Pomoc psychologiczna. → relacja pomagania, jej elementy i determinanty → podstawowe rodzaje pomocy psychologicznej → nurty teoretyczne a ujęcie eklektyczne i integracyjne	– Cierpiałkowska, L. i Sęk, H. (2016). <i>Psychologia kliniczna</i>. Warszawa: Wydawnictwo PWN. Rozdziały 18.1, 28, 29, 31, 34.
TYPY POMOCY PSYCHOLOGICZNEJ W ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH: PSYCHOTERAPIA. → czynniki leczące w psychoterapii – w poszukiwaniu metamodelu → sposoby ewaluacji skuteczności oddziaływań psychoterapeutycznych – badania typu <i>efficacy</i> i typu <i>effectiveness</i> → dane o skuteczności pomocy psychologicznej	– Cierpiałkowska, L. i Sęk, H. (2016). <i>Psychologia kliniczna</i>. Warszawa: Wydawnictwo PWN. Rozdziały 18.1, 28, 29, 31, 34.
ZARYS PSYCHOLOGICZNEJ PROBLEMATYKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ → pojęcia: stres – kryzys – trauma → stres pourazowy (<i>post-traumatic stress disorder</i>, PTSD) → specyfika interwencji kryzysowej	– Cierpiałkowska, L i Sęk, H. (2016). <i>Psychologia kliniczna</i>. Warszawa: Wydawnictwo PWN. Rozdziały 31.
BEHAWIORALNE UWARUNKOWANIA ZDROWIA I CHOROBY. → pojęcie i istota zachowań zdrowotnych → rodzaje zachowań zdrowotnych → badania nad strukturą zachowań zdrowotnych → styl życia a zdrowie → styl życia a zdrowie cd.	– Heszen-Celińska, I. i Sęk, H. (2020). <i>Psychologia zdrowia. Wydanie nowe</i>. Warszawa: PWN. Rozdział 6.

→ zagrożenia „zdrowego” stylu życia	
PROMOCJA ZDROWIA I PREWENCJA CHOROBY: BADANIA I PRAKTYKA → promocja zdrowia w naukach o zdrowiu → prewencja zdrowia – terminologia i poziomy → promocja i prewencja – podobieństwa i różnice	– Cierpiałkowska, L. i Sęk, H. (2016). <i>Psychologia kliniczna</i> . Warszawa: Wydawnictwo PWN. Rozdział 30.
DZIEDZINY ZASTOSOWAŃ, W TYM ROLA DIAGNOZY W PSYCHOLOGII KLINICZNEJ → ścieżki kariery psychologa w obrębie psychologii klinicznej: specjalista psycholog kliniczny vs psychoterapeuta → kliniczna psychologia człowieka dorosłego → kliniczna psychologia dziecka → kliniczna psychologia zdrowia → neuropsychologia kliniczna → psychologia niepełnosprawności i rehabilitacja psychologiczna → psychologia kliniczna seniorów → psychologia sądowa i penitencjarna	– Cierpiałkowska, L. i Sęk, H. (2016). <i>Psychologia kliniczna</i> . Warszawa: Wydawnictwo PWN. Rozdziały 22.1 (tylko wstęp); 22.1.1.-22.1.2.; 23.1.; 24.1.; 25, 26.1., 27.1.

Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
PROFESJONALNE KOMPETENCJE PSYCHOLOGA KLINICZNEGO → kompetencje psychologa klinicznego w zespole leczącym → etyka postępowania psychologa klinicznego → praktyka oparta na dowodach empirycznych	– Anczyk, A. et al. (2019). Wielokulturowość w pracy psychologa: etyka i praktyka w kontekście diagnozy klinicznej i pracy terapeutycznej. <i>Psychologia Wychowawcza</i> , 15, 111-125. [dostępne online] – Waszkiewicz, A., Nizio, A. (2014). Rola psychologa klinicznego w szpitalu psychiatrycznym. <i>Psychiatria i Psychoterapia</i> , 10(1), 3-10. [dostępne online]
ZDROWIE I CHOROBA → sposoby odróżniania zachowań zdrowych od patologicznych: kryterium statystyczne, społeczno-kliniczne, rozwojowe i psychiatryczne	– Butcher, J. N., Mineka, S., i Hooley, J. M. (2020). <i>Psychologia zaburzeń</i> . GWP. (r. 1: 23-38) – Vaillant, G. E. (2012). Pozytywne zdrowie psychiczne: czy istnieje definicja międzykulturowa. <i>Postępy Psychiatrii i Neurologii</i> , 21(4), 229-239. [dostępne online]
TYPY POMOCY PSYCHOLOGICZNEJ → Podstawowe zagadnienia pomocy psychologicznej–wybór właściwej ścieżki	– Czabała, J. C. (2016). Poradnictwo psychologiczne a psychoterapia. <i>Roczniki psychologiczne</i> , 19(3), 519-533. – Czabała, Cz., Kluczyńska, S. (2015). <i>Poradnictwo psychologiczne</i> (s. 22-43). Wydawnictwo PWN.
ZARYS PSYCHOLOGICZNEJ PROBLEMATYKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	– Kubacka-Jasiecka, D. (2013). Interwencyjna pomoc psychologiczna w sytuacji katastrofy. <i>Czasopismo Psychologiczne</i> , 19(20), 159-170. [dostępne online]:
STRES I RADZENIE SOBIE ZE STRESEM → pomiar zjawisk związanych ze stresem → od czego zależy efektywność radzenia sobie ze stresem? → techniki wspierające radzenie sobie ze	– Heszen, I. (2013). <i>Psychologia stresu</i> . PWN. (r. 5 i 7: 167-211; 231-253). – Rygiel K. (2017). Wybrane techniki relaksacyjne oraz możliwości ich zastosowania w kontekście zaburzeń i chorób psychofizycznych związanych ze stresem. <i>Neuropsychiatria i Neuropsychologia</i> , 12, 126-133.

stresem.	– Sapolsky, R.M. (2012). <i>Dlaczego zebry nie mają wrzodów? Psychofizjologia stresu.</i> (s. 384-415). Wydawnictwo Naukowe PWN.
WSPARCIE SPOŁECZNE → rodzaje i typy wsparcia → rola wsparcia społecznego w radzeniu sobie ze stresem i zachowaniu/wzmacnianiu zdrowia	– Sęk, H. (2004). Rola wsparcia społecznego w sytuacjach stresu życiowego. O dopasowaniu wsparcia do wydarzeń stresowych. W: Sęk, H., Cieślak, R. (red.), <i>Wsparcie społeczne, stres i zdrowie.</i> PWN. – Sęk, H. i Cieślak, R. (2004). Wsparcie społeczne - sposoby definiowania, rodzaje i źródła wsparcia, wybrane koncepcje teoretyczne. W: Sęk, H., Cieślak, R. (red.), <i>Wsparcie społeczne, stres i zdrowie.</i> PWN.
INDYWIDUALNE ZASOBY VS. DEFICYTY ODPORNOŚCIOWE → przekonanie o własnej skuteczności → pojęcie kontroli w kontekście radzenia sobie ze stresem → sprężystość psychiczna → inne zasoby osobiste	– Juczyński, Z. (2000). Poczucie własnej skuteczności – teoria i pomiar. <i>Acta Universitatis Lodzianis Folia Psychologica</i>, 4, 11-24. [dostępne online] – Kaczmarek, Ł., Sęk, I. i Ziarko, M. (2011). Sprężystość psychiczna i zmienne pośredniczące w jej wpływie na zdrowie. <i>Przegląd Psychologiczny.</i> [dostępne online] – Poprawa, R. (2001). Zasoby osobiste w radzeniu sobie ze stresem. W: G. Dolińska-Zygmunt (red.), <i>Podstawy psychologii zdrowia</i> (s. 103-141). Uniwersytet Wrocławski. – Ryś, M., & Trzęsowska-Greszta, E. (2018). Kształtowanie się i rozwój odporności psychicznej. <i>Kwartalnik Naukowy Fides et Ratio</i>, 34(2), 164-196.
PROMOCJA ZDROWIA I PREWENCJA CHOROBY → związek zachowania ze zdrowiem → zasady kształtowania i zmiany zachowań zdrowotnych KOŁOKWIUM ZALICZENIOWE Podczas zajęć 4 (NST)/ 10 (ST)	– Łuszczynska, A. (2004). <i>Zmiana zachowań zdrowotnych. Dlaczego dobre chęci nie wystarczają?</i> GWP (r. 1: 14-21). – Stawiarska, P., (2019). Kierunki współczesnej promocji zdrowia i prewencji zaburzeń.(rozdział 1). DIFIN.
DZIEDZINY ZASTOSWAŃ PSYCHOLOGII KLINICZNEJ → interdyscyplinarne zastosowania psychologii klinicznej → kompetencje diagnostyczne psychologa klinicznego w różnych dziedzinach zastosowań psychologii klinicznej	– Izydorczyk, B. (2016). Psychologia kliniczna – specjalizacja mająca zastosowanie w ochronie zdrowia. <i>Acta Universitatis Lodzianis Folia Psychologica</i>, 20, 31-43. – Waszkiewicz, A. i Nizio, A. (2014). Przyszłość i uprawianie psychologii klinicznej. <i>Psychiatria</i>, 11(1), 29-33. – Trzebińska, E. i Filipiak, M. (2015). Rola doświadczenia klinicznego w diagnozie zdrowia psychicznego. <i>Roczniki Psychologiczne</i>, 18(1), 61-78.

Literatura uzupełniająca do zajęć wskazana przez koordynatora/wykładowcę przedmiotu na Wydziale.

Literatura uzupełniająca:

- Blog Europejskiego Towarzystwa Psychologii Zdrowia (w jęz. polskim) <http://practicalhealthpsychology.com/>
- Brzeziński, J., Chyrowicz, B., Toeplitz, Z., Toeplitz-Winiewska, M. (2017). *Etyka zawodu psychologa* (wyd. 2). PWN. (r. 3, 4, 6, 12-16, 22 i 23).
- Czabała J. (2009). *Czynniki leczące w psychoterapii.* Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Drewa, A., Zorena, K. (2017). Profilaktyka nadwagi i otyłości u dzieci i młodzieży w krajach europejskich. *Pediatric Endocrinology Diabetes and Metabolism*, 23(3), 152-158.
- Hobfoll, S.E. (2006). *Stres, kultura i społeczność. Psychologia i filozofia stresu.* GWP.
- Horodyska, K., Łuszczynska, A., van den Berg, M., Hendriksen, M, Roos, G., De Bordauidhuij, I., Brug, J. (2015). Good practice characteristics of diet and physical activity interventions and policies: an umbrella review. *BMC Public Health*, 15(19), 1-16.
- Januszewicz, A., Łuszczynska, A. (2011). Czy teoria jest stosowana w praktyce? Aplikacje modeli zachowań zdrowotnych w programach prewencji otyłości wśród dzieci i młodzieży realizowanych w Polsce w latach 2005-2009. *Przegląd Psychologiczny*, 54(1), 15-28.

- Słysz, A. (2011). Rozwój zawodowy psychologów w zakresie kompetencji diagnostycznych – wybrane aspekty. *Psychologia Rozwojowa*, 16(4), 47-53.
- Stemplewska-Żakowicz k. (2009). *Diagnoza psychologiczna. Diagnozowanie jako kompetencja profesjonalna*. GWP.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Sprawdzian testowy w sesji egzaminacyjnej	Sprawdzian będzie obejmować zagadnienia omawiane na wykładach oraz ujęte w lekturach obowiązkowych.	(31-60)*
Kolokwium zaliczeniowe	Sprawdzian pisemny (pytania otwarte, problemowe i zamknięte, testowe) obejmować będzie zagadnienia omawiane podczas ćwiczeń oraz z treści ujęte w lekturach obowiązkowych do ćwiczeń. Kolokwium odbędzie się podczas ćwiczeń nr 10 (ST)/ 4 (NST).	(20-40)*

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Nazwa przedmiotu:

Psychologia pracy i organizacji

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	3
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	4 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	100
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Maria Sidoruk-Grymuza

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
wykład	24	12
ćwiczenia	12	12

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	36	24	24	12
	ćwiczenia		12		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	64	22	76	34
	przygotowanie do sprawdzianów		20		20
	przygotowanie się do egzaminu		20		20
	uczestnictwo w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		100			100

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W03 PSJ_W07 PSJ_W08	- Student ma zaawansowaną wiedzę na temat roli psychologii w zarządzaniu organizacją oraz ludźmi w organizacji. - Student ma zaawansowaną wiedzę na temat zastosowań psychologii w biznesie. - Student ma wiedzę na temat psychospołecznych warunków pracy oraz wpływu tych warunków na funkcjonowanie ludzi w organizacji oraz funkcjonowanie organizacji jako całości.
PSJ_U08	- Student potrafi rozpoznać zjawiska negatywne w organizacji i zaproponować odpowiednie działania prewencyjne i interwencyjne. - Student umie zaplanować działania komunikacyjne w oparciu o wiedzę psychologiczną.
PSJ_K01 PSJ_K04	- Student cechuje się zaangażowaniem w projektowaniu oddziaływań w obszarze pracy i organizacji oraz marketingu. - Student ma świadomość konieczności nieustannego doskonalenia swoich umiejętności oraz poszerzania swojej wiedzy.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Organizacja i kontekst jej funkcjonowania ▪ organizacja w ujęciu zarządczym i psychologicznym ▪ kontekst kulturowy, polityczny i ekonomiczny funkcjonowania organizacji ▪ historia psychologii pracy i organizacji jako nauki oraz wyzwania stojące przed współczesną psychologią pracy i organizacji	- Kożusznik, B. (2014). <i>Zachowania człowieka w organizacji</i>. Warszawa: PWE - Ratajczak, Z. (2007). <i>Psychologia pracy i organizacji</i>. Warszawa: PWN - Rożnowski, B., Fortuna, P. (2020). <i>Psychologia biznesu</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN
Wybrane aspekty roli psychologa w kontekście procesów w całej organizacji ▪ wybrany proces ZZL ▪ zagadnienie z psychologii marketingu ▪ zagadnienie z obszaru zachowań konsumenckich ▪ zagadnienie z psychologii ekonomicznej	- Chmiel, N. (2007). <i>Psychologia pracy i organizacji</i>. Gdańsk: GWP - Stasiuk K., Maison D. (2014). <i>Psychologia konsumenta</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN - Zaleśkiewicz, T. (2011). <i>Psychologia ekonomiczna</i>. Warszawa: PWN
Wybrane aspektów roli psychologa w odniesieniu do pracowników organizacji ▪ pozytywne zachowania pracownicze ▪ stres i jego konsekwencje ▪ patologiczne zachowania pracownicze	- Chmiel, N. (2007). <i>Psychologia pracy i organizacji</i>. Gdańsk: GWP - Rożnowski, B., Fortuna, P. (2020). <i>Psychologia biznesu</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN
Etyczny biznes – CSR ▪ kontekst wewnętrzny – pracownicy (w tym mobbing) ▪ kontekst zewnętrzny – klienci ▪ kontekst zewnętrzny – otoczenie społeczne	- Chudzicka-Czupała, A. (2013). <i>Etyczne zachowanie się człowieka w organizacji</i>. Katowice: Wyd. Uniwersytetu Śląskiego

▪ kontekst środowiska naturalnego	– Rożnowski, B., Fortuna, P. (2020). <i>Psychologia biznesu</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN
Podstawowe kwestie definiowania i badania zachowań konsumenckich. Mechanizmy reklamy ▪ zachowania konsumenckie jako dziedzina badań naukowych ▪ znaczenie badań marketingowych ▪ iluzja odporności na reklamy ▪ skuteczność reklamy - od podejścia ekonomicznego do psychologicznego ▪ influencerzy, celebryci i współczesne formy reklamowania produktów	– Stasiuk K., Maison D. (2014). <i>Psychologia konsumenta</i>. Wydawnictwo Naukowe PWN. Rozdział 1 i 2. – Doliński D. (2003). <i>Psychologiczne mechanizmy reklamy</i>. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. ○ Rozdział 2 i 6.
Segmentacja rynku ▪ segmentacja demograficzna i psychograficzna – zastosowanie na rynku ▪ model VALS ▪ mikrotargetowanie – korzyści i zagrożenia	– Stasiuk, K., Maison, D. (2014). <i>Psychologia konsumenta</i>. Wydawnictwo Naukowe PWN. ○ Rozdział 7.4.
Organizacja jako marka ▪ piramida marki według K.L. Kellera ▪ skojarzeniowa struktura marki w umyśle konsumenta ▪ osobowość marki ▪ pozycjonowanie marki ▪ marka i produkt: Pięć poziomów rozumienia marki i produktu	– Keller, K.L. (2014). <i>Strategiczne zarządzanie marką</i>. Wolters Kluwer SA.
Postawy wobec pieniędzy ▪ psychologiczne znaczenie pieniędzy a samoocena, koncentracja na sobie, redukcja lęku ▪ symboliczne znaczenie pieniędzy	– Gąsiorowska, A. (2014). <i>Psychologiczne znaczenie pieniędzy</i>. Wydawnictwo Naukowe PWN. ○ Rozdział 2 i 3.

Ćwiczenia

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Kultura i klimat organizacyjny ▪ typy kultur organizacyjnych ▪ społeczne warunki pracy (zaufanie i relacje międzyludzkie w organizacji, kooperacja, rywalizacja) ▪ praca zespołowa	– Hofstede, G.H., Hofstede, G. J., & Mankiv, M. (2000). <i>Kultury i organizacje</i>. Warszawa: Polskie wydawnictwo ekonomiczne. – Kożusznik, B. (2011). <i>Zachowania człowieka w organizacji</i>. Warszawa: Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne. – Zawadzka, A. M. (red.) (2019). <i>Psychologia zarządzania w organizacji</i>. Warszawa: PWN.
Pozytywne i negatywne zjawiska w pracy Dopasowanie do pracy i organizacji - przyczyny i konsekwencje: ▪ cechy pracy/organizacji i cechy pracownika ▪ satysfakcja z pracy i zaangażowanie w pracę ▪ frustracja i stres Wybrane negatywne zjawiska w pracy: ▪ stres zawodowy	– Czerw, A., Czarnota-Bojarska, J. (2016). Dopasowanie człowiek-środowisko i postawa wobec pracy jako motywatory zachowań organizacyjnych. <i>Psychologia Społeczna</i>, 11(36), 8-19. Doi: 10.7366/1896180020163601. – Maslach, C., Leiter, M. P., Sęk, H., & Guzowska-Dąbrowska, M. (2011). <i>Prawda o wypaleniu zawodowym: co robić ze stresem w organizacji</i>. Wydawnictwo Naukowe PWN. – Schulz, D., Schulz, S.E. (2015). <i>Psychologia a wyzwania dzisiejszej pracy</i>. Warszawa: PWN.

▪ pracoholizm ▪ wypalenie zawodowe ▪ dyskryminacja i mobbing ▪ brak równowagi praca-życie	
Psychologia a zachowania ekonomiczne człowieka ▪ założenia psychologii ekonomicznej ▪ Podejmowanie decyzji finansowych	– Zaleśkiewicz, T. (2011). <i>Psychologia ekonomiczna</i> . Polskie Wydawnictwo Naukowe [rozdz. 1: Między ekonomią a psychologią (1.1-1.3); o rozdz. 2: Racjonalność i nieracjonalność zachowań ekonomicznych (2.5); o rozdz. 3: Podejmowanie decyzji finansowych (3.4-3.5)]
Psychologia a marketing ▪ marketing mix – tradycyjne i nowoczesne koncepcje: 4P, 4C, 5P, 7P ▪ segmentacja konsumentów ▪ budowanie strategii marketingowej ▪ psychologia reklamy	– Kotler, P., Armstrong, G., Saunders J., (2002). <i>Marketing. Podręcznik europejski</i> . Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne o rozdz. 1: Przypadek wprowadzający (s. 8) o rozdz. 1.2: Czym jest marketing? (s.10-14) – Doliński, D. (2003). <i>Psychologiczne mechanizmy reklamy</i> . Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne o rozdz. 2: Ogólne determinanty skuteczności reklamy – Maison, D. Noga-Bogomilski, A. (2007). <i>Badania marketingowe. Od teorii do praktyki</i> . Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne o rozdz. 10: Badania segmentacyjne – Michalski, E. (2017). <i>Marketing</i> . Polskie Wydawnictwo Naukowe o rozdz. 1.6: Marketing Mix
Praktyczne aspekty zastosowania psychologii w obszarze pracy i organizacji/ psychologii marketingowej/ ekonomicznej - do wyboru przez osobę prowadzącą zajęcia	Do wyboru przez osobę prowadzącą zajęcia.

Literatura uzupełniająca do zajęć wskazana przez koordynatora/wykładowcę przedmiotu na Wydziale.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0) Dobra plus (4,5) Dobra (4,0) Dostateczna plus (3,5) Dostateczna (3,0) Niedostateczna (2,0)	od 91 punktów do 100 punktów od 81 punktów do 90 punktów od 71 punktów do 80 punktów od 61 punktów do 70 punktów od 51 punktów do 60 punktów poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Wykład	Sprawdzian	(26-50)
ćwiczenia	Jedno lub dwa zadania zaliczeniowe (zgodnie z instrukcją osoby prowadzącej ćwiczenia)	(25-50)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Nazwa przedmiotu:

Psychologia edukacji

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	3
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	4 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	100
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr Monika Pudło

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
wykład	24	12
ćwiczenia	12	12

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	36	24	24	12
	ćwiczenia		12		12
Samodzielna praca studenta*	przygotowanie do zajęć	64	20	76	32
	wykonanie zadań zaliczeniowych		22		22
	przygotowanie się do egzaminu		20		20
	uczestnictwo w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		100			100

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się	
Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W03 PSJ_W07 PSJ_W08	- Student w zaawansowanym stopniu zna obszary i podejścia badawcze w psychologii edukacji - Student w zaawansowanym stopniu zna trudności edukacyjne i rozwojowe w procesie edukacji.
PSJ_U08	- Student potrafi zidentyfikować najczęściej występujące trudności edukacyjno-rozwojowe. - Student potrafi zaprojektować warsztat o wybranym celu edukacyjnym.
PSJ_K01 PSJ_K04	Student ma świadomość konieczności nieustannego doskonalenia swoich umiejętności oraz poszerzania swojej wiedzy.

Treści programowe i formy zajęć	
Wykład	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Specyfika i główne obszary psychologii edukacji: - metody badawcze w psychologii edukacji - proces nauczania/uczenia się w kontekście osób dorosłych i zmieniających się oczekiwań edukacyjnych w kontekście rozwoju sztucznej inteligencji	- Trempała, J. (2020). Przedmiot badań psychologii wychowania. W: H. Liberska i J. Trempała (red.), <i>Psychologia wychowania Wybrane problemy</i>. Wydawnictwo Naukowe PWN. (str. 37-56). - Wstęp oraz Rozdział 1 z: Dehaene, S. (2021). <i>Jak się uczymy?: dlaczego mózgi uczą się lepiej niż komputery... jak dotąd</i>. Copernicus Center Press.
Rola i zadania psychologa szkolnego i psychologa w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.	- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych. - Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych. - Rosiński, D. (2011). Trudności wychowawcze i ich rozwiązywanie w szkole. W: S. Kowalik (red.) <i>Psychologia ucznia i nauczyciela. Podręcznik akademicki</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, rozdz. 4, str. 107-129.

▪ Trudności edukacyjne i rozwojowe w procesie edukacyjnym	– Zasępa, E., Pisula, E., Omelańczuk, I., Borkowska, A.R., Lipowska, M., Krasowicz-Kupis, Bogdanowicz, M. (2020). Zaburzenia rozwoju. W: . Grzegorzewska, L. Cierpiałkowska, A. Borkowska (red.), <i>Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży</i> (rozdz. 10,283-376). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. – Cierpiałowska, L., Grzegorzewska, I. (2020). Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży- salutogenetyczne i patogenetyczne modele empiryczne i teoretyczne. W: I. Grzegorzewska, L. Cierpiałkowska, A. Borkowska (red.), <i>Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży</i> (rozdz. 2). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. str. 31-59.
▪ Rola diagnozy psychologicznej w procesach edukacyjno-wychowawczych. Tworzenie programów dostosowań edukacyjnych na podstawie wyników diagnozy.	– Domagała-Zyśk, E. (2018). Racjonalne dostosowania i modyfikacje w edukacji uczniów mających specjalne potrzeby edukacyjne. W: S. Kwiatkowski (Red.). <i>Kompetencje przyszłości</i>. Wydawnictwo FRSE, 270-285. – Kowalik, S. (2011). Integracja uczniów niepełnosprawnych z uczniami pełnosprawnymi. W: S. Kowalik (red.) <i>Psychologia ucznia i nauczyciela. Podręcznik akademicki</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN (rozdz. 10, str. 275-286; 292-297). – Soroko, E. (2020). Metody stosowane w psychologicznej diagnozie klinicznej dzieci i młodzieży. W: I. Grzegorzewska, L. Cierpiałkowska, A. Borkowska (red.), <i>Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży</i> (rozdz. 7). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
Wsparcie psychologiczne dla rodziców i nauczycieli w procesie edukacji i spotykania się z przemocą w szkole w oparciu o badania naukowe	– Mróz, J. T., Wójcik, M., & Pyżalski, J. (2022). Bullying–prześladowanie rówieśnicze. Prawdy i mity na temat zjawiska. <i>Dziecko Krzywdzone. Teoria, badania, praktyka</i>, 21(4), 34-85. – https://dziekokrzywdzone.fdds.pl/index.php/DK/article/view/854

Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Miejsce i rola psychologa w rzeczywistości edukacyjnej.	– Brzezińska, A., I. (2020). Warunki rozwoju dzieci i młodzieży: czynniki wsparcia i czynniki ryzyka. W: I. Grzegorzewska, L. Cierpiałkowska, A. Borkowska (red.), <i>Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży</i> (rozdz. 3.4). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. – Katra, G., Sokołowska, E. (red.). (2010). <i>Rola i zadania psychologa we współczesnej szkole</i>. Warszawa: Wolters Kluwer Polska. (str: 11-58)
Zdrowie psychiczne w kontekście edukacji	– Cierpiałowska, L., Grzegorzewska, I. (2020). Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży- salutogenetyczne i patogenetyczne modele empiryczne i teoretyczne. W: I. Grzegorzewska, L. Cierpiałkowska, A. Borkowska (red.), <i>Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży</i> (rozdz. 2). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. str. 31-59. Jedna z pozycji do wyboru przez prowadzącego: – Zasępa, E., Pisula, E., Omelańczuk, I., Borkowska, A.R., Lipowska, M., Krasowicz-Kupis, Bogdanowicz, M. (2020). Zaburzenia rozwoju. W: . Grzegorzewska, L. Cierpiałkowska, A. Borkowska (red.), <i>Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży</i> (rozdz. 10.4 ADHD,333-350). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. LUB – Mróz, J. T., Wójcik, M., & Pyżalski, J. (2022). Bullying–prześladowanie rówieśnicze. Prawdy i mity na temat zjawiska. <i>Dziecko Krzywdzone. Teoria, badania, praktyka</i>, 21(4), 34-85.

	– https://dziekokrzywdzone.fdds.pl/index.php/DK/article/view/854
Ocena, diagnoza a środowisko edukacyjne. Cele, funkcje i zadania psychologa.	– Cierpiałkowska, L., Soroko, E., Grzegorzewska, I. (2020). Opiniowanie i orzecznictwo w sprawach dzieci i młodzieży. W: I. Grzegorzewska, L. Cierpiałkowska, A. Borkowska (red.), <i>Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży</i> (rozdz. 6.5). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
Praktyczny wymiar diagnozy psychologicznej w środowisku edukacyjnym.	– Krasowicz-Kupis G., Wiejak K., Filipiak M., Gruszczyńska K. (2019). Diagnoza psychologiczna dla potrzeb edukacji. Standardy dla psychologów pracujących w poradniach psychologiczno - pedagogicznych. Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia. (rozdz. 1) – Czub, M., Wiliński, M. (2014). Diagnoza gotowości szkolnej w ujęciu interakcyjnym. Broszura 1. Pobrane z: http://produkty.ibe.edu.pl/docs/broszury/IBE-gotowosc-1-diagnoza-interakc.pdf
Organizacja procesu uczenia się w oparciu o wiedzę psychologiczną	– Bąbel, P., Wiśniak, M. (2019). <i>12 zasad skutecznej edukacji czyli jak uczyć aby nauczyć</i>. Sopot: GWP. (TYLKO WYBRANE ROZDZIAŁY wskazane przez osobę prowadzącą w czasie zajęć) – Rosenshine, B. (2019). Zasady Nauczania. Fundacja Naukowa Evidence Institute. https://www.evidin.pl/wp-content/uploads/publications/2019-zasady-nauczania-Barak-Rosenshine.pdf – Dunlosky, J. (2020). Jak uczyć uczniów jak się uczyć? Skuteczne strategie uczenia się. Fundacja Evidence Institute i Związek Nauczycielstwa Polskiego. https://www.evidin.pl/wp-content/uploads/2020/12/JAK-UCZYC-U-CZNIOW-JAK-SIE-UCZYC%CC%81-Dunlosky-i.pdf – Rękosiewicz, M., & Jankowski, P. (2014). <i>Rozwój dziecka. Środkowy wiek szkolny.</i>[w:] <i>Niezbędnik Dobrego Nauczyciela</i>. A. Brzezińska (red.). Warszawa, Wybrane rozdziały wskazane przez osobę prowadzącą.

Literatura uzupełniająca do zajęć wskazana przez koordynatora/wykładowcę przedmiotu na Wydziale.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja**
Wykład i ćwiczenia	I. Sprawdzian egzaminacyjny (pytania testowe jednokrotnego wyboru). Egzamin dotyczy zagadnień z całego kursu.	(min 30) 60
ćwiczenia	II. Warunkiem koniecznym zaliczenia ćwiczeń jest OBECNOŚĆ NA ZAJĘCIACH: - Obecność na ćwiczeniach jest OBOWIĄZKOWA. - Dopuszczalna jest 1 nieobecność. - Każda nieobecność ponad dopuszczalny limit skutkuje nie zaliczeniem kursu. Student w takim wypadku ma prawo ubiegać się o indywidualizację. - Każda nieobecność wymaga odpracowania zgodnie z poniższym schematem: - Zapoznaj się ze wszystkimi materiałami umieszczonymi przez prowadzących na GC; - Przeczytaj literaturę dedykowaną do zajęć (uwzględnij informacje w niej zawarte w sprawozdaniu); - Sprawdź u kolegów/koleżanek z grupy, co działo się na zajęciach, a następnie przygotuj odpowiedzi na 3 pytania (odpowiedzi sformułowane są na piśmie i przesłane do prowadzącego nie później niż do kolejnych zajęć): - Czego dowiedziałem/dowiedziałam się po tych zajęciach? (uwzględnij informacje z literatury, platformy oraz zebrane od innych osób)? - Czego jeszcze nie wiem? (sformułuj pytania i wątpliwości, które pojawiają się w związku z analizowanym tematem)? - Co zrobiłem, żeby tego się dowiedzieć? Zaliczenia punktowane: A/ WEJŚCIÓWKI (min. 6 pkt. - maks. 10 pkt.): - Wybrane zajęcia rozpoczynają się napisaniem przez uczestników wejściówki, która dotyczy zagadnień poruszanych w literaturze podstawowej przewidzianej na dane zajęcia (zajęcia 2,3,4,5). - Wejściówka składa się z 5 pytań testowych wielokrotnego wyboru. - każda poprawna odpowiedź = 1 pkt. - Każda wejściówka trwa 8 min. - Oddanie wejściówki po terminie (10 min. po czasie przewidzianym na wykonanie zadania) skutkuje nieprzyjęciem wejściówki do oceny. - Do ostatecznej oceny liczą się punkty z dwóch najlepiej napisanych wejściówek. - Nieobecność na zajęciach jest równoznaczna z uzyskaniem 0 liczby punktów z danej wejściówki. - W TRAKCIE WEJŚCIÓWEK MOŻNA KORZYSTAĆ Z WŁASNYCH NOTATEK przygotowanych na podstawie przeczytanej literatury. B/ Praca zaliczeniowa (min. 16 pkt.-maks. 30 pkt): - Jest zadaniem wykonywanym grupowo (3 - 4 osoby). - Praca wykonywana jest zgodnie ze schematem dostarczonym oraz omówionym przez osobę prowadzącą na pierwszych zajęciach. - Zakres analizy przypadku: - Wstęp teoretyczny - Analiza ilościowa oraz jakościowa dostarczonego materiału - Sformułowanie hipotezy wraz z uzasadnieniem - Refleksje - Literatura cytowana - Kryteria zaliczenia wraz z wytycznymi zostaną przedstawione na pierwszych zajęciach	(min 21) 40

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania

Nazwa przedmiotu:

Umiejętności osobiste

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	3
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	4 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	100
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Małgorzata Wawrzyniak

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
warsztaty	24	18

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	warsztaty	24		18	
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć		28		34
	wykonanie Refleksji i Zadań	76		82	
	przygotowanie projektu indywidualnego		48		48
Łączny nakład pracy studenta		100		100	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W15	- Student definiuje i identyfikuje pojęcia z obszaru rozwoju osobistego. - Student definiuje i wyjaśnia mechanizmy działania metod wspierania siebie w rozwoju.
PSJ_U02 PSJ_U13	- Student potrafi samodzielnie zaplanować i zorganizować pracę wokół realizacji własnych celów rozwojowych.
PSJ_K01 PSJ_K06	- Student dostrzega i uznaje znaczenie wiedzy psychologicznej w rozwiązywaniu problemów praktycznych w obszarze rozwoju osobistego.

Treści programowe i formy zajęć

Warsztaty

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Rozwój osobisty ▪ Definicje pojęcia rozwoju osobistego. ▪ Rozwój osobisty a rozwój osobowości. ▪ Ku czemu chcemy się rozwijać? ▪ Co to znaczy rozwijać się?	- Carr, A. (2004). <i>Psychologia pozytywna</i> (rozdział 9, Pozytywna zmiana, s. 326-373). Zysk i S-ka Wydawnictwo. - Oleś, P. K. (2012). <i>Psychologia człowieka dorosłego. Ciągłość – zmiana – integracja</i> (rozdział 1, 3, 7, 8, 9). Wydawnictwo Naukowe PWN.
Umiejętności niezbędne do wspierania siebie w rozwoju ▪ Atrybucja sukcesu i porażki. ▪ Orientacja na proces vs na wynik.	- Dweck, C. (2018). <i>Nowa psychologia sukcesu</i> (s. 9-65). Wydawnictwo Muza.
Rozwój – cele ▪ Rozwój – podejście skoncentrowane na motywacji celowej.	- Pervin, L.A. (2005). <i>Psychologia osobowości</i> (s. 79-108). GWP. - Oleś, P. K. (2023). <i>Wprowadzenie do psychologii osobowości. Nowe wydanie</i>. Wydawnictwo Naukowe Scholar.
Rozwój – zasoby ▪ Zasoby — podejście skoncentrowane psychologii pozytywnej.	- Najderska, M. (2021). <i>Mocne strony charakteru w strukturze osobowości dorastających i dorosłych. Podejście skoncentrowane na zmiennych i podejście skoncentrowane na osobach</i> (s. 23-60). Wydawnictwo Liberi Libri. - Kobylińska, D. (2009). Wywiad psychologiczny na potrzeby wspierania rozwoju osobowości. W: K. Stemplewska-Żakowicz, K. Krejtz (red.). <i>Wywiad psychologiczny T3</i>. Pracownia Testów Psychologicznych PTP.
Rozwój – wartości ▪ Ku rozpoznaniu i integracji wartości. ▪ Struktura i hierarchia wartości. ▪ Behawioralne wskaźniki wartości.	- Ciecuch, J. (2013). <i>Kształtowanie się systemu wartości. Od dzieciństwa do wczesnej dorosłości</i> (s. 17-64). Wydawnictwo Liberi Libri.
Rozwój – odporność psychiczna ▪ Kształtowanie się i rozwój odporności psychicznej. ▪ Sprężystość psychiczna.	- Ryś, M., Trzęsowska-Greszta, E. (2018). Kształtowanie się i rozwój odporności psychicznej. <i>Kwartalnik Naukowy</i>, 2(34), 164-196.

▪ Defuzja poznawcza, mentalizacja, samowspółczucie.	
Rozwój – pozytywna priorytetyzacja ▪ Pozytywna priorytetyzacja a sens życia i poczucie szczęścia.	– Kaczmarek, Ł. (2016). <i>Pozytywne interwencje psychologiczne</i> (s. 79-116). Zysk i S-ka Wydawnictwo s.j.
Rozwój – wdzięczność ▪ Wdzięczność jako praktyka rozwojowa.	– Wolanin, A. (2019). Przegląd koncepcji wdzięczności w psychologii. <i>Polskie Forum Psychologiczne</i> , 24, 3, 356–372.

Literatura uzupełniająca do zajęć wskazana przez koordynatora/wykładowcę przedmiotu na Wydziale.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
1	Praca na warsztacie, udział w dyskusjach – przygotowanie Refleksji 1-6. Wykonanie Zadań 1-6.	30-60 pkt.
2	Projekt Mój potencjał – analiza swojego potencjału (projekt indywidualny).	21-40 pkt.

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Nazwa przedmiotu:

Praca empiryczna: projekt zespołowy

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Rok studiów	3
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	6 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	150
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr hab. Agnieszka Bojanowska

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
ćwiczenia	12	12
projekt	10	10

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	ćwiczenia	22	12	22	12
	projekt		10		10
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	128	28	128	28
	przygotowanie planu i przeprowadzenie badania naukowego, opracowanie wyników		80		80
	przygotowanie i prezentacja posteru		20		20
Łączny nakład pracy studenta		150			150

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W22	- Student w stopniu zaawansowanym zna i rozumie metodologię badań psychologicznych oraz podstawowe sposoby planowania badań naukowych. - Student w stopniu zaawansowanym zna i rozumie zastosowania statystyki w psychologii, w tym sposoby klarownej prezentacji wyników badań empirycznych.
PSJ_U09 PSJ_U10 PSJ_U12	- Student potrafi sformułować problem badawczy, postawić hipotezy i dobrać odpowiednie do problemu metody badawcze. - Student potrafi opracowywać i przedstawić wyniki badań empirycznych. - Student potrafi aktywnie uczestniczyć w pracy zespołowej na każdym etapie realizacji badania (ustalenie problemu, zbieranie lub pozyskiwanie danych, analiza i prezentacja wyników).
PSJ_K01 PSJ_K06	- Student poddaje krytycznej refleksji cele własne i zespołowe oraz sposoby ich osiągnięcia. - Student dba o przestrzeganie standardów etycznych w zakresie realizacji badań naukowych. - Student potrafi krytycznie ocenić efekty badań naukowych. - Student jest otwarty na dyskusję dotyczącą prowadzonych przez siebie badań empirycznych. - Student potrafi komunikować wyniki swojej pracy.

Treści programowe i formy zajęć**Ćwiczenia**

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
▪ Zaplanowanie procesu badawczego i realizacja badania	- Brzeziński, J. (2019). <i>Metodologia badań psychologicznych</i>. Warszawa: PWN. - Shaugnessy, J., J., Zechmeister, E., B., Zechmeister, J., S. (2002). <i>Metody badawcze w psychologii</i>. Gdańsk: GWP. - Bedyńska, S., Cypryańska, M. (2013). <i>Statystyczny drogowskaz. Tom 1</i>. Warszawa: Sedno/SWPS. - Bedyńska, S., Cypryańska, M. (2013). <i>Statystyczny drogowskaz. Tom 2</i>. Warszawa: Sedno/SWPS. - Bedyńska, S. (2012). <i>Statystyczny drogowskaz. Tom 3</i>. Warszawa: Sedno/SWPS.
▪ Analiza wyników badań (Uwaga: studenci potrafią stosować testy t-Studenta dla grup niezależnych i powtarzanych pomiarów, test Chi kwadrat, korelacje Pearsona i Spearmana)	- Bedyńska, S., Cypryańska, M. (2013). <i>Statystyczny drogowskaz. Tom 1</i>. Warszawa: Sedno/SWPS. - Bedyńska, S., Cypryańska, M. (2013). <i>Statystyczny drogowskaz. Tom 2</i>. Warszawa: Sedno/SWPS. - Bedyńska, S. (2012). <i>Statystyczny drogowskaz. Tom 3</i>. Warszawa: Sedno/SWPS.
▪ Raportowanie wyników	- <i>Publication Manual of the American Psychological Association, Seventh Edition</i> (2020)

Projekt	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Tematyka przeprowadzanego badania jest zależna od Prowadzącego.	- Wyznaczona przez osobę prowadzącą.
Dr Kinga Piber - W ramach zajęć studenci mogą prowadzić badania z zakresu szeroko rozumianej problematyki uprzedzeń i stereotypizacji, w tym m.in.: indywidualne i społeczne uwarunkowania (kto, czyli co to za „typ” ten uprzedzony człowiek, kiedy i gdzie, czyli czy zawsze, czy w określonych okolicznościach osobistych i społecznych, itd.), konsekwencje (czyli poznawcze i społeczne zyski i straty, dla człowieka uprzedzonego, dla stereotypizowanej osoby), możliwości ograniczania stereotypizacji, a w szczególności osobiste i społeczne konsekwencje hamowania (tzw. tłumienia) uprzedzonych myśli, skutki oddziaływań, które są podejmowane dla zwiększenia skuteczności hamowania uprzedzonych myśli (na przykład, plusy i minusy poprawności politycznej, paradoksy skłaniania ludzi do przyjmowania czyjeś perspektywy). W badaniach można wykorzystywać wiedzę z najróżniejszych dziedzin psychologii; nie tylko społecznej.	
Mgr Beata Urbańska - W ramach zajęć studenci mogą prowadzić badania z zakresu psychologii religii i duchowości. Badania mogą dotyczyć zarówno związków między religijnością i duchowością, czynników, które kształtują poziom religijności (takich jak np. osobowość), jak i tego, w jaki sposób religijność i duchowość wpływają na inne aspekty życia. Przykładowe zagadnienia: - religijność i duchowość a dobrostan/zdrowie psychiczne - sposoby radzenia sobie ze stresem związane z religijnością i duchowością - religijność i duchowość a moralność - religijność i duchowość a stosunek do natury, zwierząt, innych ludzi - religijność i duchowość a zachowania prospołeczne i proekologiczne	
dr Joanna Sweklej - W ramach zajęć studenci mogą prowadzić badania dotyczące tematów z zakresu psychologii społecznej, takich jak zaufanie społeczne, pomocność, rywalizacja, kłamstwo, agresja (w tym hejt), stereotypy - uprzedzenia - dyskryminacja, postawy i inne (np. psychologia zmiany).	
dr Marzena Cypryańska-Nezlek - W ramach zajęć studenci mogą prowadzić badania z zakresu zjawisk związanych ze zmianą klimatu, takie jak zdrowie psychiczne, motywacja do działania na rzecz klimatu, zachowania prospołeczne, wartości czy moralność.	
dr Małgorzata Piotrowska-Półrolnik - W ramach zajęć studenci mogą prowadzić badania z zakresu psychosomatyki, nadciśnienia, aleksytymii, regulacji emocji, psychofizjologii, badań eyetrackerowych.	
mgr Oliwia Zaborowska - W ramach zajęć studenci mogą prowadzić badania dotyczące: psychologii stresu (odczuwanego stresu, strategii radzenia sobie), pamięci (krótko- i długoterminowej) oraz metapamięci (oceny własnej pamięci, sądy o rezultacie uczenia, poczucie pamiętania). Badania mogą być interdyscyplinarne łączące powyższe dziedzinami jak i ich oddziaływanie z innymi procesami (np. sen czy inteligencja emocjonalna).	
mgr Agnieszka Skruczaj-Olejnik - W ramach zajęć studenci mogą prowadzić badania z zakresu zniekształceń pamięci, efektu dezinformacji, redukcji tego efektu oraz psychologii różnic indywidualnych skupionej wokół cech osobowości i perspektyw postrzegania czasu. Badania mogą dotyczyć zarówno związków pomiędzy zagadnieniami jak i różnic pomiędzy wybranymi grupami. Przykładowe zagadnienia badawcze: - Czy wszyscy w równym stopniu jesteśmy podatni na zewnętrzną sugestię? - Czy możemy zredukować efekt dezinformacji? - Czy cechy osobowości wpływają na uleganie dezinformacji? - Czy i jak możemy sobie radzić z tzw. fake newsami? - Czy i jak cechy indywidualne wpływają na nasze zachowanie?	
mgr Michał Janewicz - W ramach zajęć studenci mogą prowadzić badania z zakresu psychologii poznawczej, treningów poznawczych, relaksacyjnych, psychologii lotniczej i zagadnień klinicznych. W pracy naukowej zajmują się badaniami związanymi z lotnictwem, ze szczególnym wskazaniem	

lotnictwa wysokomanewrowego samolotami typu MiG-29 i f-16. W badaniach własnych łączę zagadnienia treningowe ze zdolnościami do uczenia się i funkcjonowania w wysoko wymagającym środowisku lotniczym. Podczas zajęć dopuszczam pracę z gotową bazą danych z badań przeprowadzonych przeze mnie.

mgr Magdalena Mazurkiewicz - W ramach zajęć, badania mogą dotyczyć obszaru z zakresu uważności (mindfulness) i współczucia (compassion) a także emocji transcendentnych takich jak wdzięczność, zachwyty (awe) czy kama muta traktując je zarówno jako cechę dyspozycyjną jak i też jako formę praktyki (krótką interwencję lub dłuższy trening) oraz ich wpływ (eksperyment) lub ich powiązanie z innymi konceptami psychologicznymi takimi jak np. stres, depresja, kreatywność czy relacje międzygrupowe. W tym obszarze nie ma żadnych ograniczeń jeżeli oczywiście jest to podparte teorią i wcześniejszymi badaniami.

Drugi obszar badawczy możliwy do eksplorowania to relacje międzygrupowe takie jak: uprzedzenia zarówno jawne (explicite) jak i ukryte (implicit), dyskryminacja, dehumanizacja i humanizacja, wykluczenie, wspólne człowieczeństwo, zachowania prospołeczne.

Dr Dominika Zajusz-Gawędzka - Zapraszam do współpracy przy odkrywaniu psychologicznych korelatów STRESU RODZICIELSKIEGO. Stres rodzicielski to specyficzny rodzaj stresu związany z pełnieniem roli rodzicielskiej. W dzisiejszych czasach rodzice powszechnie narzekają na stres związany z wychowaniem dzieci. Pojawia się więc pytanie, czy ma on związek z dobrostanem człowieka? Na warsztatach zajmiemy się zweryfikowaniem hipotez o związku stresu rodzicielskiego z satysfakcją z życia w podejściu sytuacyjnym (ewentualnie z innymi wymiarami dobrostanu). Studenci będą korzystać z eksperymentalnej wersji Skali Stresu Rodzicielskiego Judith Berry i Warrena Jones'a. Skala ta uwzględnia zarówno pozytywne, jak i negatywne aspekty rodzicielstwa, zgodnie z założeniem, że stres rodzicielski jest wypadkową korzyści i wyzwań związanych z rodzicielstwem.

Dr Maria Baran - W ramach zajęć studenci mogą prowadzić badania dotyczące tożsamości kulturowej, złożoności integracyjnej, akulturacji, dwu i wielokulturowości, kompetencji międzykulturowych, inteligencji kulturowej oraz poczucia wsparcia społecznego.

Dr Krzysztof Krejtz - Projekty badawcze będą dotyczyły szeroko rozumianej interakcji człowieka z systemami komputerowymi (HCI). Rozpatrywać będziemy głównie uwagowe mechanizmy interakcji z systemami komputerowymi. Badania będą dotyczyły m.in. takich zagadnień jak reklama internetowa typu display, tendencyjność uwagowa w trakcie korzystania z mediów społecznościowych, efekty uczenia się za pomocą materiałów multimedialnych czy technologii ułatwiających dostęp do treści w mediach elektronicznych. Badania oparte będą przede wszystkim o metodę okulograficzną (eye tracking), ale również o metody kwestionariuszowe czy badania archiwalne danych zastanych (desk research).

Dr Zuzanna Gazdowska - Zajęcia skierowane są do studentów zainteresowanych zagadnieniami związanymi z psychologią sportu, psychologią aktywności fizycznej i treningiem mentalnym. Projekty badawcze weryfikowały będą determinanty optymalnego funkcjonowania w sporcie amatorskim i wyczynowym, a także zmienne psychologiczne odpowiedzialne za satysfakcję z działalności sportowej.

Dr Anna Duszyk-Bogorodzka - W ramach projektu można wybrać zagadnienia z zakresu psychologii poznawczej w oparciu o pomiar sygnałów bioelektrycznych. Możliwe jest wykonanie badania w oparciu o wskaźniki tylko behawioralne jak i fizjologiczne (EKG, odpowiedź skórno-galwaniczna). Wśród zagadnień, które można podjąć są mechanizmy związane ze świadomą percepcją bodźców, przetwarzaniem językowym oraz związkiem funkcjonowania ciała i procesami poznawczymi (w szczególności związek akcji serca z funkcjonowaniem poznawczym jednostki). Możliwe jest również przeprowadzenie badań w zakresie percepcji bólu. Prace związane z pomiarem psychofizjologicznym będą prowadzone w laboratorium Neuronauki Behawioralnej na SWPS.

dr Agata Zabłocka - W ramach zajęć studenci mogą prowadzić badania z zakresu szeroko rozumianej problematyki przedsiębiorczości społecznej, w tym m.in.: uwarunkowania indywidualne (kim jest przedsiębiorca społeczny?, jakie ma cechy?, co go odróżnia od przedsiębiorcy „ekonomicznego”?, itp.) i społeczne (dlaczego czasem działania społeczne przynoszą efekty, a czasem nie?), konsekwencje działań (kiedy, jak i czy zawsze warto pomagać?).

W badaniach można wykorzystywać wiedzę z najróżniejszych dziedzin psychologii; nie tylko społecznej.

Mgr Kinga Beczek - W ramach zajęć studenci mogą prowadzić badania dotyczące tematów z zakresu psychologii stresu, takich jak radzenie sobie ze stresem, wypalenie zawodowe (rodzicielskie), PTSD oraz wzrost potraumatyczny oraz skuteczność różnych metod pracy z ciałem (medytacji uważności, jogi, Tai Chi, Qigong, etc.) w obniżaniu objawów stresu.

mgr Karolina Pluta - W ramach zajęć studenci będą mogli prowadzić projekt badawczy dotyczący interakcji między ludźmi a technologią. Zajmiemy się badaniami z zakresu psychologii biznesu, marketingu, mediów społecznościowych i nowych technologii. Będziemy zwracać szczególną uwagę na mechanizmy uwagi, komunikacji wizualnej, komunikacji i perswazji, wpływu społecznego, psychologii narracji, a także kwestie etyczne z wykorzystaniem nowych technologii. Badania będą dotyczyły m.in. takich zagadnień jak reklama, wpływ mediów społecznościowych, Deepfake oraz fake newsów, czy wykorzystania AI w świecie nowych technologii.

Dr Magdalena Gašiorowska - W ramach zajęć studenci mogą prowadzić badania dotyczące: zachowań konsumenckich (zielona konsumpcja, marketing szeptany, bezradność i dezorientacja konsumentka, produkty przynoszące szczęście, decyzje konsumenckie); psychologii ekonomicznej (ryzyko w biznesie, przedsiębiorczość, racjonalność, zyski i straty, heurystyki, złudzenie kontroli); marki i reklamy (skojarzenia do marki, wizerunek marki, rozszerzenia znaków towarowych, reklama, pozycjonowanie produktu, mapy umysłowe, percepcja reklam, zniekształcenia pamięciowe); marketingu politycznego (koncepcja wroga, kozła ofiarnego, spiskowe teorie, kontrola, postawy wobec pandemii i szczepień); socjalizacji ekonomicznej (pieniądz i inne pojęcia ekonomiczne, znaczenie psychologiczne pieniędzy, aktywność ekonomiczna dzieci i młodzieży, samokontrola, konsumpcjonizm).

Mgr Maria Matuszkiewicz - W ramach zajęć studenci mogą prowadzić badania z zakresu szeroko rozumianej psychologii rozwoju człowieka oraz neuropsychologii, w tym m.in. z zagadnień z zakresu postaw rodzicielskich (dzieci zdrowych vs z zaburzeniami rozwojowymi), oceny skuteczności metod terapeutycznych, stylów przywiązania, doświadczeń dorosłych z zaburzeniami rozwojowymi (ASD, dysleksja, ADHD).

Literatura uzupełniająca do zajęć wskazana przez koordynatora/wykładowcę przedmiotu na Wydziale.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Praca empiryczna	- Przygotowanie planu badania, w tym sformułowanie problemu badawczego, hipotezy, zaprojektowanie procedury i materiałów, w oparciu o przegląd literatury. - Zebranie lub pozyskanie danych i ich analiza, przekazane w formie pliku zbioru danych (np. .sav) z etykietami zmiennych i opisami ich poziomów oraz opisanego raportu z programu statystycznego (np. .spv) - Plakat konferencyjny oraz jego prezentacja podczas sesji plakatowej.	46-90 Minimalna punktacja wymagana do zaliczenia to 46 punktów

	Na ocenę składa się ocena poziomu trzech kluczowych umiejętności: - umiejętności zaprojektowania badania, - umiejętności realizacji badania - umiejętności przedstawienia wyników i wniosków z badania. Szczegółowe kryteria punktacji przedstawione są w rubryce kryteriów oceny. Student/ka, który/-a za zadanie nie uzyska minimalnej wymaganej liczby punktów (46), może ją poprawić w terminie dwóch tygodni od otrzymania oceny.	
Ocena współpracy zespołowej	Na podstawie oceny pracy zespołowej przez studentów. Osoba, która w ogóle nie brała udziału w pracach zespołu albo robiła w stopniu nieakceptowalnym, nie tylko traci punkty za współpracę, ale także decyzją prowadzącego/-ej może nie otrzymać zaliczenia projektu.	(5-10) Minimalna punktacja wymagana do zaliczenia to 5 punktów

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Nazwa przedmiotu:

**Fakultet 1; Fakultet 2; Fakultet 3; Fakultet 4; Fakultet 5;
Fakultet 6; Fakultet 7; Fakultet 8**

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	wybieralny (student wybiera jeden przedmiot z oferty przygotowanej przez wydział; kursy proponowane w ofercie odnoszą się do niżej opisanych efektów uczenia się, ale różnią się szczegółowymi treściami programowymi)
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	3 - 5
Semestr	zimowy / letni
Liczba punktów ECTS	3 / 3 / 3 / 3 / 3 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	75 / 75 / 75 / 75 / 75
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Katarzyna Growiec

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
ćwiczenia	30 / 30 / 30 / 30 / 30	24 / 24 / 24 / 24 / 24

Forma zajęć	Prowadzący	Prowadzący
ćwiczenia	Zgodnie ze zgłoszona ofertą	Zgodnie ze zgłoszona ofertą

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	ćwiczenia	30		24	
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	45	20	51	26
	wykonanie zadania zaliczeniowego		25		25
Łączny nakład pracy studenta		75		75	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W_	<i>Przedmiotowy efekt uczenia się zależy od tematyki i zakresu fakultetu</i>
PSJ_U02 PSJ_U13	- Student samodzielnie planuje rozwój swoich umiejętności akademickich i praktycznych.
PSJ_K05	- Student jest przygotowany do odpowiedzialnego podejmowania zobowiązań społecznych i zawodowych.

Treści programowe i formy zajęć

Ćwiczenia

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Przedmiot fakultatywny służy realizacji jednego lub więcej z poniższych celów dydaktycznych: ▪ przedstawiać fragment wiedzy i/lub działalności praktycznej w dziedzinie psychologii zbudowanej przy pomocy powszechnie akceptowanych w tej dziedzinie metod naukowych. ▪ prezentować tę wiedzę/praktykę w sposób komunikatywny, całościowy i spójnie zorganizowany. ▪ pogłębiać wiedzę i/lub rozwijać umiejętności uzyskiwane przez studentów w toku kształcenia. ▪ prezentować autorskie, nowe (także w trakcie realizacji) podejście badawcze (teoretyczne i empiryczne) i/lub praktyczne. Przedmioty na etapie tworzenia puli fakultetów podlegają recenzji przez wewnętrznych ekspertów. Przygotowana przez pełnomocnika ds. fakultetów podlega zatwierdzeniu przez dziekana.	- literatura zgodna z tematyką fakultetu wskazana przez koordynatora/wykładowcę w sylabusie.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punktacja*
Zadanie 1 zadanie zaliczeniowe właściwe dla realizowanych treści**	51-100

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Nazwa przedmiotu:

Dylematy etyczne psychologa

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	3
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	5 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	125
Język wykładowy	polski
Koordinator	Mgr Dominika Ustjan

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
ćwiczenia	24	18

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	ćwiczenia	24		18	
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	101	50	107	53
	przygotowanie pracy pisemnej		51		54
Łączny nakład pracy studenta		125		125	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W27	- Student rozumie czym jest etyka jako dziedzina filozofii, wie czym się różni etyka od moralności i etyki zawodowej. - Student rozumie czym jest dylemat etyczny. - Student zna specyfikę realizacji zasad etycznych w badaniach naukowych.

PSJ_U03	- Student potrafi dostrzegać i identyfikować dylematy etyczne związane z używaniem wiedzy psychologicznej. - Student potrafi analizować etyczne aspekty procedur badawczych w psychologii. - Student biorąc udział w debacie potrafi formułować i analizować argumenty dotyczące dylematów etycznych.
PSJ_K04 PSJ_K07 PSJ_K08	- Student jest wrażliwy na uchybienia w sferze naczelnych wartości i jest gotowy im przeciwdziałać. - Student jest gotów włączyć się w działania na rzecz dobra wspólnego.

Treści programowe i formy zajęć

Ćwiczenia

Treści programowe:	Literatura obowiązkowa:
Czym jest etyka jako dziedzina filozofii. Etyka a moralność. Rozwój świadomości etycznej jednostki. Eksperymenty myślowe w etyce (dylemat wagonika). Pochodzenie norm etycznych i ich sankcjonowanie.	- Chyrowicz, B. (2008). O sytuacjach bez wyjścia w etyce. Dylematy moralne, ich natura, rodzaje i sposoby rozstrzygnięcia. Kraków: Wydawnictwo Znak. Rodz. O strukturze dylematu, str. 44-72. - Macko, A. (2018). Umysł moralny. Poltext. str. 117-121. - Tondera, M. (2017). Eksperyment myślowy jako metoda rozumowania prawniczego. Forum prawnicze, 2(40), str. 47-51.
Wartość debaty w typie oxfordzkim dla rozwoju indywidualnej świadomości etycznej. Zapoznanie z 'mechaniką' debaty. Merytoryczne argumenty w dyskusji vs. manipulacje (chwyt erystyczne).	- Podręcznik do debat oxfordzkich: http://debataoxfordzka.pl/ Podręcznik do debat oxfordzkich: Str 15 – przygotowanie do debaty Str 16 – strategia logiczna Str 17 – generowanie argumentów Str 24 – argumentacja (stwierdzenie, uzasadnienie, przykład) Str 28 – kontrargumentacja Str 43 – sędziowanie - Instruktarz Sowarzystwa mówców: https://www.youtube.com/watch?v=jZSPDI14JeM Schopenhauer, A. (dowolne wydanie). Erystyka, czyli sztuka prowadzenia sporów.
Główne teorie etyczne w filozofii	- Kant, I. (1953). Uzasadnienie metafizyki moralności, rozdz. 2, PWN, Warszawa, s. 30-32, 38-41, 50-54, 60-65. - Krajewski, K. (2018). Personalizm etyczny. Filozofuj!, 4(22), s. 18-22. - Zintegrowana Platforma Edukacyjna. (b.d.). Przeczytaj. https://zpe.gov.pl/a/przeczytaj/DinpXICZW Dla chętnych (jęz. Angielski):

	– Wykład Michael Sandel, Harvard University: https://www.youtube.com/watch?v=kBdfcR-8hEY
Czy etyka hamuje postęp nauki? Wartości etyczne zagrożone w badaniach naukowych. Zasada poinformowanej i dobrowolnej zgody. Kompetencje etyczne badacza.	– Shaughnessy, J.J., Zechmeister, E.B. i Zechmeister, J.S. (2002). <i>Metody badawcze w psychologii</i>. GWP, str. 64-68. – Badanie Tuskegee, Wikipedia. – Harvard experiment (Murray)
Zakres informacji niezbędny do podjęcia świadomej decyzji o udziale w badaniu.	– Bednarek, D. (2020). <i>Zawód psycholog. Regulacje prawne i etyka zawodowa</i>. Wydanie 2. PWN, rozdz. 14.
Ryzyko dyskryminacji w usługach psychologicznych (odmowa świadczenia; niedostosowanie świadczenia do specyfiki osoby; stereotypowe traktowanie przedstawicieli mniejszości). Czy psycholog może się powołać na klauzulę sumienia? Konflikt światopoglądów vs. osobiste problemy psychologa.	– Bednarek, D. (2020). <i>Zawód psycholog. Regulacje prawne i etyka zawodowa</i>. Wydanie 2. PWN, rozdz. 11.
Debaty oxfordzkie na zaliczenie Podsumowanie	

Literatura uzupełniająca:

- Bauman, Z. (2006). *Moralność w niestabilnym świecie*. Poznań: Księgarnia św. Wojciecha.
- Bauman, Z. (2012). *To nie jest dziennik*. Wydawnictwo Literackie s. 121-135.
- Brzeziński, J. (2003). *Etyczne problemy psychologii I – Między kodeksem etycznym a laboratorium*. w: J. Brzeziński (red.) *Metodologia badań naukowych*. Warszawa: PWN, s.125-153.
- Cegiela, A. (2014). *Słowa i ludzie. Wprowadzenie do etyki słowa*. Warszawa: Dom Wydawniczy Elipsa. s.31-88.
- Chyrowicz, B. (2008). *O sytuacjach bez wyjścia w etyce. Dylematy moralne, ich natura, rodzaje i sposoby rozstrzygnięcia*. Kraków: Wydawnictwo Znak, ss. 120-158.
- Dupre, B. (2008). *50 teorii filozofii, które powinieneś znać*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, s. 58-127.
- Fromm, E. (1994). *Niech się stanie człowiek*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, s. 38-44, s.57-73, s.83-92.
- Ingarden, R. (2001). *Książeczka o człowieku*. Kraków: Wydawnictwo Literackie. S 73-97.
- Kaczmarek, E. (2017). *Co to właściwie jest ten gender*. Warszawa, Wydawnictwo Kultury Liberalnej.
- Kępiński, A. (1978). *Poznanie chorego*. Warszawa: Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, s. 42-61.
- Krzemiński, I. (1992). *Co się dzieje między ludźmi?* Wydawnictwo Naukowe i Literackie OPEN, Wydawnictwo Jacek Santorski & CO, fragmenty: r. I par. 6, (s.40-44), r. II par. 9 (s.79-83), r. III par. 6 (s.100-110), r. IV par. 5 (s.140-152), r.5 par. 1,2 (s.159-168).
- Lewicka-Strzałocka, A. (2001). *Rozwiązywanie dylematów etycznych generowanych przez życie gospodarcze*. w: J.Dietl, W.Gasparski (red.). *Etyka biznesu w działaniu: doświadczenia i perspektywy*, Warszawa: PWN, s.245-265.
- Opara, S. (2011). *Jak żyć? Wykłady z etyki*. Pułtusk – Warszawa: Akademia Humanistyczna im. A.Gieysztora, Bellona SA, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR.
- Platon. (2011). *Uczta*. Virtualo Klasyka.
- Środa, M. (2011). *Etyka dla myślących*. Warszawa: Wyd. Czarna Owca, s. 303-310.
- Tischner J. (1997). *Jak żyć?* Wrocław: TUM Wyd. Księgarni Archidiecezjalnej, s. 7-41.

- Żylicz P.O., Wolniewicz J.(2004). *Psycholog w trudnym świecie biznesu*, w: J. Brzeziński, M. Toeplitz-Winiewska (red.). *Praktyka psychologiczna w świetle standardów etycznych*, Warszawa: Wyd. SWPS „Academica”, s. 179-199.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
ZAD. 1	Debata oxfordzka	(25 - 50)
ZAD. 2	Świadoma zgoda na udział w badaniu naukowym. Praca pisemna.	(26 - 50)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Nazwa przedmiotu:

Człowiek – perspektywa humanistyczna

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	3
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	4 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	100
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Katarzyna Growiec

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
ćwiczenia	18	12
e-learning	6	6

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	ćwiczenia	24	18	18	12
	e-learning		6		6
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	76	25	82	31
	przygotowanie zadania zaliczeniowego		25		25
	przygotowanie się do wykonywania zadań zaliczeniowych na platformie e-learningowej		26		26
Łączny nakład pracy studenta		100			100

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W27	– Student zna i rozumie wybrane paradygmaty humanistyczne wiedzy o człowieku;
PSJ_U02 PSJ_U13	– Student potrafi planować i organizować pracę własną przy realizacji zadania, monitorując przy tym własny proces uczenia się
PSJ_K03	– Student dostrzega potrzebę korzystania z opinii ekspertów z innych dyscyplin i dziedzin w rozwiązywaniu problemów z obszaru psychologii.

Treści programowe i formy zajęć**Ćwiczenia****Treści programowe****Literatura obowiązkowa**

Treści zgodne z tematyką wykładu.

– wskazana przez prowadzącego

GRUPA PROWADZONA PRZEZ MGR KINGĘ BECZEK

Filozofia wegańska – podstawowe zagadnienia

- Hańderek, J. (2021). Filozofia wegańska. Kraków: Centrum Kultury Dworek Białooprądnicki.
- Gzyra, D. (2022). Podkast Ważne nieważne. Filozofia wegańska z prof. Joanną Hańderek. Krytyka Polityczna. Link do wywiadu: https://soundcloud.com/krytyka/1-filozofia-weganska-z-prof-joanna-handerek?utm_source=krytykapolityczna.pl&utm_campaign=wtshare&utm_medium=widget&utm_content=https%253A%252F%252Fsoundcloud.com%252Fkrytyka%252F1-filozofia-weganska-z-prof-joanna-handerek

Mięsożercy, wegetarianie i weganie.

- Karnizm – niewidzialny intruz w relacjach wegan i nie wegetarian
- Zawieranie sojuszy – zrozumienie różnic i przerzucanie mostów

Debata Oksfordzka

- Joy, M. (2019). Ponad przekonania. Weganie, wegetarianie i mięsożercy przy jednym stole. (s. 67-97, 113-142). Warszawa: Marginesy.

Mięsożercy, wegetarianie i weganie.

- Elastyczność – podstawa zdrowych relacji
- Rozwiązywanie konfliktów – zapobieganie konfliktom i radzenie sobie z nimi

- Joy, M. (2019). Ponad przekonania. Weganie, wegetarianie i mięsożercy przy jednym stole. (s. 29-65, 179-316). Warszawa: Marginesy.

Filozofia wegańska – profilaktyka z zakresu filozofii wegańskiej. Przedstawienie prezentacji przez studentów.

- Hańderek, J. (2021). Filozofia wegańska. (s.75-88). Kraków: Centrum Kultury Dworek Białooprądnicki.

GRUPA PROWADZONA PRZEZ MGR JOLANTĘ CZARNECKĄ

1. Jakie są najważniejsze problemy naszych czasów, które próbuje rozwiązać psychologia?

2. Czym jest humanizm?	- Kruszyńska, S. (2021). Humanizm – ideologiczny czy filozoficzny? W: S. Kruszyńska, <i>Humanizm – stracona idea</i> (s. 11-34). Wydawnictwo Academicon. https://doi.org/10.52097/acapress.9788362475841
3. Dlaczego sztuka jest „cenniejsza niż złoto”?	- Białostocki, J. (1976). „O Leonardo, czemu tak się trudzisz?”. W: J. Białostocki, <i>Pięć wieków myśli o sztuce</i> (s. 17-31). Państwowe Wydawnictwo Naukowe. - Białostocki, J. (1976). O teorii sztuki - Albrechta Dürera. W: J. Białostocki, <i>Pięć wieków myśli o sztuce</i> (s. 32-73). Państwowe Wydawnictwo Naukowe. - Bugaj, E. (2012). Archeologia a sztuka. W: S. Tabaczyński, A. Marciniak, D. Cyngot, A. Zalewska (red.), <i>Przeszłość społeczna. Próba konceptualizacji</i> (s. 885-909). Wydawnictwo Poznańskie. - Warte polecenia (nieobowiązkowe lektury): - Białostocki, J. (1991). <i>Sztuka cenniejsza niż złoto. Opowieść o sztuce europejskiej naszej ery</i>. Tom I. Państwowe Wydawnictwo Naukowe. - Białostocki, J. (1991). <i>Sztuka cenniejsza niż złoto. Opowieść o sztuce europejskiej naszej ery</i>. Tom II. Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
4. W co i po co wierzymy?	- Eliade, M. (2000). Wprowadzenie: struktura i morfologia sacrum. W: M. Eliade, <i>Traktat o historii religii</i> (s. 19-54). Wydawnictwo KR. - Rusecki, M. (2000). Geneza religii. W: H. Zimoń (red.), <i>Religia w świecie współczesnym: Zarys problematyki religiolologicznej</i>, <i>Studia religiolologiczne</i> 1 (s. 71-88). Towarzystwo Naukowe KUL.
5. W poszukiwaniu rozwiązań: perspektywa humanistyczna i interdyscyplinarna	- Dobierana indywidualnie przez zespoły studenckie pod kątem użyteczności w realizacji zadania zaliczeniowego.
GRUPA PROWADZONA PRZEZ DRA HAB. MIROŚLAWA FILICIAKA I DRA KAROLA JACHYMKA	
1. Wprowadzenie do zajęć. Po co nam kultura, czyli pomiędzy dystynkcją a społecznym „klejem” (MF).	
2. Popkultury i ideologie dominujące (KJ)	- L. Althusser, Ideologie i aparaty ideologiczne państwa
3. Gender, nowe męskości i polskie wojny kulturowe (MF).	- K. Pacewicz, Młodzi mężczyźni są prawicowi i samotni, a młode kobiety liberalne i w związkach [SONDAŻ] - K. Pacewicz, Szybcy wściekli i samotni
4. Gender w popkulturze (KJ)	- L. Mulvey, Przyjemność wzrokowa a kino narracyjne
5. Wiedza usytuowana. Na marginesie „ludowych historii Polski”: o kim milczą podręczniki? (MF)	- W Polsce tylko pan był prawdziwym człowiekiem [rozmowa z Kacprem Pobłockim]
6. Popkultura jako przestrzeń (nie)widzialności (KJ)	- M. Radkiewicz, Oblicza kina queer (lektura nieobowiązkowa)

7. Innowacyjność, postęp, wartość. Ekologia i perspektywy posthumanistyczne (MF).	– M. Mazzucato, Wartość wszystkiego
8. Technologia a pułapki generacyjności (KJ)	
9. Podsumowanie zajęć.	
GRUPA PROWADZONA PRZEZ DRA ROBERTA MACKIEWICZA	
1. O co byś chciał zapytać humanistę? Jakie pytania kiedyś stawiali sobie filozofowie? O co chodzi w sztuce? Jaka jest relacja między sercem a rozumem? Czym jest mądrość?	– Thomson, J. (2021). Filozofia dla zabieganych. Mała książeczka o wielkich ideach. Wydawnictwo Insignis – Olasof, I. (2022). Zapytaj filozofa. Wszystkie pytania jakie chcielibyście zadać. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie.
2. Świat, poznanie, język W jaki sposób poznajemy świat: czy można poznać go bezpośrednio O co chodzi w określeniu Teoria Poznania O relacji między językiem a znaczeniem	– K. Ajdukiewicz (1985). Język i poznanie. Warszawa: PWN. (rozdz. Język i znaczenie; Naukowa perspektywa świata, Obraz świata i aparatura pojęciowa)
3. Umysł jako model świata Czy umysł w ogóle istnieje (filozofia behawioralna i ewolucjoniści) Czy nasze umysły tworzą inne światy (hipoteza solipsyzmu) Językoznawstwo kognitywne i metafory	– Johnson, M., Lakoff, G. (2000). Metafory w naszym życiu. Wydawnictwo Aletheia.
4. Czy jesteśmy racjonalni Różne rozumienia pojęcia racjonalności Racjonalność i filozofia Racjonalność i psychologia	– Pinker, S. (2022). Racjonalność: co to jest, dlaczego jej brakuje, dlaczego ma znaczenie. Warszawa: Zysk i s-ka.
5. Sztuczna inteligencja 1: O naturze obliczania i algorytmach Czym jest obliczanie i dlaczego mogły powstać komputery O programach i algorytmach Na czym polega automatyzacja Co to znaczy, że systemy sztucznej inteligencji same się uczą	– Davis, M. (1983). Czym jest obliczanie. w: L.A. Steen. Matematyka współczesna. Dwanaście esejów. Warszawa: Wydawnictwa Naukowo - Techniczne.
6. Sztuczna inteligencja 2: O konieczności regulacji Czy sztuczna inteligencja jest naprawdę inteligentna Czy sztuczną inteligencja może nam pomóc, czy zagrozić Czy sztuczną inteligencję należy kontrolować	– Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Ustanawiające Zharmonizowane Przepisy Dotyczące Sztucznej Inteligencji (Akt W Sprawie Sztucznej Inteligencji) I Zmieniające Niektóre Akty Ustawodawcze Unii
GRUPA PROWADZONA PRZEZ DR KATERYNĘ NOVIKOVĄ	
1. Człowiek w społeczeństwie różnorodnym. Wykład wprowadzający	(zostanie udostępniona studentom przed oraz na zajęciach) – Hannerz Ulf (2007). Siedem argumentów na rzecz różnorodności. In: Piotr Sztompka, Marek Kucia (ed.). Socjologia. Lektury. Znak: Kraków.

2. Tożsamość jednostki ludzkiej w klasycznych oraz współczesnych koncepcjach socjologicznych.	- Lektura 1. Firlit Elżbieta (2016). Kłopoty z tożsamością w ponowoczesnym świecie. Wybrane problemy współczesnego świata w refleksji socjologicznej, red. E.Firlit, J.Gładys- Jakóbiak. Oficyna Wydawnicza SGH. S. 63-88. - Lektura 2. Pyszczek Grzegorz (2013). Nadnormalność według Znanieckiego (1.1.) & Prospołeczność jako cecha nadnormalności. Nadnormalność jako zjawisko społeczne. Wokół klasycznej koncepcji Floriana Znanieckiego. S. 18-30, 179-190.
3. Zaufanie, relacje. Przemiany technologiczne a konsumpcja: zmieniające się środowisko społeczne ludzi.	- Lektura 1. Sztompka Piotr (2016). Kapitał społeczny. Teoria przestrzeni międzyludzkiej. Rozdziały V i VI. Znak. - Lektura 2. Marody Mirosława (2014) Jednostka po nowoczesności. Perspektywa socjologiczna. Wydawnictwo Naukowe Scholar. S. 82-105.
4. Praca w życiu człowieka. Płeć a zatrudnienie.	- Lektura 1. Łucjan Izabela (2017). Przeobrażanie się pracy – jednostkowe i społeczne konsekwencje zmian. Praca w XXI wieku. Wymiary formalne i nieformalne. Katedra Wydawnictwo Naukowe. S. 131-152. - Lektura 2. Karwacki Arkadiusz, Suwada Katarzyna (2022), Kulturowa presja i instytucjonalne warunki jako determinanty feminizacji nieaktywności zarobkowej we współczesnej Polsce. Studia socjologiczne, 2 (245), 5-32.
GRUPA PROWADZONA PRZEZ DR KATARZYNĘ WOJTKIEWICZ	
1. Podejmowanie decyzji strategicznych i zarządzanie ryzykiem niepowodzenia - kompendium menedżera.	- Wojtkiewicz K. (2020). Inteligentny biznes. Zarządzanie Firmą w dobie dygitalizacji.
2. Paradygmat wzrostu jakości życia w naukach o zarządzaniu i jakości. O co chodzi i jakie są alternatywy? Jak mierzyć impakt naszych działań w logice wzrostu jakości życia? Mierniki obiektywne. Czy mamy wartości referencyjne? Jak mogę stwierdzić, czy jakość życia (moja/pacjenta/klientów firmy itp.) jest obiektywnie i subiektywnie dobra?	- Wojtkiewicz K. (2023, w redakcji) "Paradygmat Quality of Life (Jakości Życia) w kształtowaniu strategii rozwojowych instytucji publicznych i organizacji gospodarczych" - Bywalec, C. (2022). Pomiar poziomu życia ludności–dylematy doboru wskaźników. <i>Optimum. Economic Studies</i>, 108(2), 3-21. - Karaś, D., & Ciecuch, J. (2019). Polska adaptacja kwestionariusza dobrostanu (psychological well-being scales) Carroll Ryff. <i>Roczniki Psychologiczne</i>, 20(4), 815-835.
3. Debata oksfordzka. Zasady i opracowanie tezy.	- Kruszyński M., Tarnowski B. (2020), podręcznik do debat oksfordzkich. NIW
4. Debaty na żywo.	

E-learning	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Treści zgodne z tematyką e-learningu.	– wskazana w e-learningu

Literatura uzupełniająca do zajęć wskazana przez koordynatora/wykładowcę przedmiotu na Wydziale.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
W zależności od ustaleń Prowadzącego	Zadania indywidualne lub grupowe na ćwiczeniach	21-40
GRUPA PROWADZONA PRZEZ MGR KINGĘ BECZEK		
	1. Przygotowanie i przeprowadzenie debaty Oksfordzkiej. Wykonanie projektu składającego się z dwóch elementów: pracy pisemnej oraz prezentacji. Projekt dotyczy jednego z dziesięciu tematów: 1. Dobra mowa 2. Zdrowe jedzenia 3. Odpowiedzialne zakupy 4. Wspólnota przestrzeni 5. Odnawialna energia 6. Recykling 7. Odkrywanie lokalności 8. Wzajemność – inne gatunki są równie ważne jak my 9. Nowy ruch społeczny 10. Nowe podejście do polityki Celem zadania jest opracowanie scenariusza profilaktyki z zakresu jednego zagadnienia w oparciu o filozofię wegańską. Szczegóły przygotowania debaty Oksfordzkiej, stworzenia projektu oraz formularz oceny projektu (Załącznik) zostaną przedstawione na pierwszych zajęciach.	
GRUPA PROWADZONA PRZEZ MGR JOLANTĘ CZARNECKĄ		
	Studenci opracowują zadania punktowane pracując zespołowo (5 grup, 3-5 osobowe, dobrane podczas pierwszych zajęć). Końcowym efektem aktywności całej grupy ćwiczeniowej będzie prezentacja zawierająca zakotwiczone w duchu humanizmu międzydyscyplinarne spojrzenie na możliwe rozwiązania wybranych problemów o podłożu psychologicznym, które mają szerokie konsekwencje społeczne.	

	1. Zrozumienie problemu a) wykonanie krótkiego opisu problemu o podłożu psychologicznym przypisanego grupie (1-2 slajdy). b) opracowanie komentarza do problemu przypisanego grupie w duchu humanizmu tj. udzielenie odpowiedzi na pytania: czy humanizm również uznałby go za problem? Jeśli tak/nie, to jak to można uzasadnić? (1-2 slajdy). 2. Poznanie innych dyscyplin naukowych a) przedstawienie dyscypliny naukowej przypisanej grupie podczas zajęć 1. (np. socjologii, historii, kulturoznawstwa, archeologii, architektury, dietetyki) (1-2 slajdy). b) zaprezentowanie celów i sposobów działania, przez które dyscyplina naukowa przypisana grupie realizuje założenia humanizmu (1-2 slajdy). 3. W poszukiwaniu rozwiązań: opracowanie propozycji a) interwencji, sposobów działania lub - jeśli to nie jest możliwe to - b) tematów i obszarów badań, przez które dana dyscyplina (przypisana grupie) mogłaby pomóc w rozwiązaniu dwóch ważnych problemów o podłożu psychologicznym (problemu przypisanego grupie + 1 dodatkowego problemu wskazanego przez prowadzącą). 4. Moderacja dyskusji nasze nowe spojrzenie – perspektywa humanistyczna i interdyscyplinarna: moderowanie dyskusji grupowej nt. wartości podejścia humanistycznego i wady z innych dyscyplin dla psychologów w radzeniu sobie z wybranym problemem o podłożu psychologicznym.	
GRUPA PROWADZONA PRZEZ DRA HAB. MIROŚŁAWA FILICIAKA I DRA KAROLA JACHYMKA		
	Przesyłane przed zajęciami krótkie notatki z 2 lektur (po 10 pkt.), krótka praca będąca analizą wybranego tekstu kultury.	
GRUPA PROWADZONA PRZEZ DRA ROBERTA MACKIEWICZA		
	1. Zadanie indywidualne (projekt): Przygotuj odpowiedź na pytanie „Zapytaj filozofa”. Odpowiedź należy przygotować na piśmie (maks 2 strony A4) oraz przedstawić na jednym z dwóch ostatnich zajęć 2. Przygotuj podcast (projekt grupowy 2 osoby): należy przygotować nagranie 5-7 minut na wybrany przez siebie temat humanistyczno – filozoficzny. Termin do końca tygodnia w którym odbywają się zajęcia nr 7 3. Zadanie podczas zajęć: podczas zajęć pojawią się czasem krótkie zadania (np. napisz definicję, notatkę przygotuj slajd) 4. Przygotuj test wiedzy i na niego odpowiedz – na zajęciach (zgodnie z ustaleniami w trakcie) odbędzie się krótki test wiedzy przygotowany przez samych uczestników zajęć	
GRUPA PROWADZONA PRZEZ DR KATARZYNĘ WOJTKIEWICZ		
	Zadanie 1. (test wiedzy - zarządzanie strategiczne) Zadanie 2. (kwestionariusz - zasady debat oksfordzkich) Zadanie 3. (debata oksfordzka - zadanie grupowe)	
Quizy i testy dostępne w e-learningu	Zadanie zaliczeniowe w e-learningu	30-60

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Nazwa przedmiotu:

Psychologia międzykulturowa

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	3
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	4 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Maria Baran

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
wykład	12	6
e-learning	12	12

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	24	12	18	6
	e-learning		12		12
Samodzielna praca studenta*	przygotowanie się do wykonania zadań zaliczeniowych	96	55	102	62
	przygotowanie się do egzaminu		40		40
	uczestnictwo w egzaminie		1		1
Łączny nakład pracy studenta		120		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się	
Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W17 PSJ_W24	- Student rozumie znaczenie perspektywy międzykulturowej w opisie i wyjaśnianiu zachowań człowieka. - Student rozumie rolę kontekstu kulturowego w działalności zawodowej psychologa. - Student zna w stopniu zaawansowanym zarówno klasyczne koncepcje i badania, jak też aktualny dorobek światowej i polskiej psychologii kulturowej i międzykulturowej.
PSJ_U01 PSJ_U03	- Student posługuje się teoretyczną wiedzą z zakresu psychologii międzykulturowej do opisu i interpretacji zachowań człowieka. - Student posługuje się terminologią z zakresu psychologii międzykulturowej.
PSJ_K01	- Student dostrzega znaczenie wiedzy z zakresu psychologii międzykulturowej; dostrzega punkty widzenia i problemy ludzi funkcjonujących w odmiennych kulturach i zespołach międzykulturowych.

Treści programowe i formy zajęć	
Wykład	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa:
Czym jest psychologia międzykulturowa? Rozumienie kultury w psychologii. Kierunki i paradygmaty w ramach dziedziny psychologii (między-)kulturowej.	- Boski, P. (2022). <i>Kulturowe ramy zachowań społecznych</i>. Wydanie nowe. Warszawa: PWN. Rozdziały: 1 i 2
Wpływ kultury na procesy podstawowe. Natura a Kultura. Przykłady różnic kulturowych w funkcjonowaniu człowieka. Kulturowe style poznania: analityczny vs. holistyczny	- Boski, P. (2022). <i>Kulturowe ramy zachowań społecznych</i>. Wydanie nowe. Warszawa: PWN. Rozdziały: 7 i 9 - Matsumoto, D. i Juang, L. (2007). Psychologia międzykulturowa (s. 281-321). GWP.
Kulturowa psychologia <i>Ja: Ja</i> niezależne vs. <i>Ja Współzależne</i> . Czy dążenie do podnoszenia i utrzymywania poczucia własnej wartości jest uniwersalne? - Kontrowersje teoretyczne (Heine vs. Sedikides).	- Boski, P. (2022). <i>Kulturowe ramy zachowań społecznych</i>. Wydanie nowe. Warszawa: PWN. Rozdziały: 6 i 9
Różnice kulturowe w wartościach i praktykach na przykładzie dużych projektów międzykulturowych. Mapy świata na wymiarach kultury.	- Boski, P. (2022). <i>Kulturowe ramy zachowań społecznych</i>. Wydanie nowe. Warszawa: PWN. Rozdziały: 3 i 5
Psychologia migracji i akulturacji.	- Boski, P. (2022). <i>Kulturowe ramy zachowań społecznych</i>. Wydanie nowe. Warszawa: PWN. Rozdział 13
Psychologia międzykulturowa w praktyce.	- Baran, M. i Grzymała-Moszczyńska, H. (2022). Polityka integracyjna. W: M. Budkowski i M. Duszczyk (red.), <i>Gościnnie Polska 2022+. Jak mądrze wesprzeć Polskę i Polaków w pomocy osobom uciekającym przed wojną w Ukrainie?</i> (s. 105-118). WISE Europa. Strona internetowa: https://wise-europa.eu/wp-content/uploads/2022/06/Raport-Goscinnie-Polska-2022.pdf

E-learning	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Moduł 1: Odmienność kulturowa (w zakresie norm) i etnocentryzm	- Boski, P. (2022). <i>Kulturowe ramy zachowań społecznych</i>. Wydanie nowe. Warszawa: PWN. Rozdziały: 1 i 11 - Materiały umieszczone na e-learningu.
Moduł 2: Podstawy komunikacji międzykulturowej: różnice w stylach komunikacji	- Heine, S. J. (2016). Motivation. W: S. J. Heine (red.), <i>Cultural psychology. Third edition</i> (s. 299-344). Nowy Jork: W. W. Norton & Company. - Materiały umieszczone na e-learningu.
Moduł 3: Kultura Polski i jej miejsce w Europie i w świecie	- Boski, P. (2022). <i>Kulturowe ramy zachowań społecznych</i>. Wydanie nowe. Warszawa: PWN. Rozdział 12 - Materiały umieszczone na e-learningu.
Moduł 4: Życie w społeczeństwie wielokulturowym	- Kwiatkowska, A. (2022). Wielokulturowość a relacje międzygrupowe. W: A. Kwiatkowska (red.), <i>Wielokulturowość w ujęciu interdyscyplinarnym</i> (s. 133-174). Warszawa: PWN. - Boski, P. (2022). <i>Kulturowe ramy zachowań społecznych</i>. Wydanie nowe. Warszawa: PWN. Rozdział 14 - Materiały umieszczone na e-learningu.

Literatura uzupełniająca do zajęć wskazana przez koordynatora/wykładowcę przedmiotu na Wydziale:

- Kwiatkowska, A. (2022). Wielokulturowość a procesy akulturacji. W: A. Kwiatkowska (red.), *Wielokulturowość w ujęciu interdyscyplinarnym* (s. 89-124). Warszawa: PWN.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja *
Wykład	Egzamin pisemny odbywający się w sesji (albo w terminie 1 albo w 2)- oparty o treści omawiane na wykładzie, materiał z kursu e-learningowego oraz literaturę przypisaną do zajęć (zarówno do wykładu, jak i do kursu e-learningowego). Test liczy 30 pytań.	31-60
e-learning	W ramach przedmiotu, poza wykładami, studenci mają do zrealizowania kurs e-learningowy. Kurs jest całkowicie zautomatyzowany i składa się z czterech modułów tematycznych. W ramach każdego modułu dostępne są zarówno prezentacje interaktywne, jak i punktowane ćwiczenia nawiązujące do treści prezentacji. Ćwiczeń do wykonania jest 11. Podejścia do ćwiczeń są nielimitowane i można je będzie powtarzać aż do uzyskania maksymalnej liczby 40 punktów (przy 100% poprawności), w ramach ustalonego <i>deadline</i> 'u, czyli do 23 lutego. Nie ma żadnej możliwości zdobycia punktów czy poprawy zaliczenia po terminie 23.02.2024	20-40

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania

Nazwa przedmiotu:

Zastosowania psychologii: projekt zespołowy

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	3
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	4 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	100
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Konrad Maj

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
ćwiczenia	12	12
projekt	10	10

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna		Liczba godzin - forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	ćwiczenia	22	12	22	12
	projekt		10		10
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	78	30	78	30
	przygotowanie projektu zespołowego (w formie pracy pisemnej i prezentacji)		48		48
Łączny nakład pracy studenta		100		100	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W03 PSJ_W08	– Student opisuje problematykę funkcjonowania człowieka w otoczeniu społecznym, wskazuje teorie wyjaśniające i sposoby prowadzenia badań w psychologii.
PSJ_U02 PSJ_U12	– Student formułuje problem praktyczny i proponuje jego rozwiązanie, posługując się wiedzą psychologiczną przygotowuje projekt zespołowy zgodnie z zaproponowanym schematem i metodyką. – Student przygotowuje wystąpienie i tekst zgodnie z wymaganymi kryteriami merytorycznymi i formalnymi. – Student potrafi aktywnie uczestniczyć w pracy zespołowej na każdym etapie realizacji projektu (ustalenie problemu, zbieranie lub pozyskiwanie danych, analiza i prezentacja wyników).
PSJ_K03 PSJ_K06	– Student wykorzystuje opinie ekspertów w ramach dziedziny i z innych dziedzin w celu rozwiązywania problemu społecznego lub praktycznego. – Student uzasadnia wybór problemu społecznego lub praktycznego i sposób jego rozwiązania, z zachowaniem zasad etyki.

Treści programowe i formy zajęć

Ćwiczenia

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
▪ Wprowadzenie do założeń projektu zespołowego: omówienie założeń i celów projektu, warunków oraz kryteriów zaliczenia. ▪ Tworzenie zespołów projektowych. (2 godziny)	– Literatura obowiązkowa zostanie podana przez prowadzącego w zależności od wybranego tematu.
▪ Analiza potrzeb i wybór grupy docelowej w projekcie. (1 godzina)	
▪ Definiowanie problemu – synteza danych i ich analiza (1 godzina)	
▪ Generowanie pomysłów na rozwiązanie problemu. ▪ Wybór metod i strategii w oparciu o analizę teorii psychologicznych (1 godzina)	
▪ Projektowanie prototypowych rozwiązań problemu. ▪ Zasady tworzenia harmonogramu i budżetu projektu (1 godzina)	
▪ Publiczna prezentacja założeń projektowanej interwencji psychologicznej (w wybranej metodologii np.: SMART, intervention mapping, itp.) wraz z uzasadnieniem dokonanych wyborów (2 godziny)	
Literatura uzupełniająca:	
– Bason, C., & Austin, R. D. (2019). <i>The right way to lead design thinking</i>. Harvard Business Review, 97(2), 85–91 – Brown, T. (2008). <i>Design thinking</i>. Harvard Business Review, 86(6), 84-92.	

- Brown, T. (2011). *Why social innovators need design thinking*. Stanford Social Innovation Review, 15, 31-35.
- Brown, T., & Wyatt, J. (2010). *Design thinking for social innovation*. Development Outreach, 12(1), 29-43.
- Brown, T., Katz, B., Höffner, M., Grech, M., & Wszolek, M. (2016). *Zmiana przez design: jak design thinking zmienia organizacje i pobudza innowacyjność*. Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej, Uniwersytet Wrocławski.
- Brown, T., Martin R. (2016) *Projektowanie służące działaniu*. Harvard Business Review Polska, 156, 58-67.
- Buchanan, R. (1992). *Wicked problems in design thinking*. Design issues, 8(2), 5-21.
- Docherty, Catherine. (2017). *Perspectives on Design Thinking for Social Innovation*. The Design Journal. 20, 719-724.
- Iskander, N. (2018). *Design thinking is fundamentally conservative and preserves the Status Quo*. Harvard Business Review.
- Kalbach, J., & Stron, I. (2017). *Mapowanie wrażeń: kreowanie wartości przy pomocy ścieżek klienta, schematów usług i diagramów*. Wydawnictwo Helion.
- Karlińska, B., & Knosala, R. (2012). *Model procesu twórczego a rozwój innowacji procesowych*. Zarządzanie Przedsiębiorstwem, 3, 22-28.
- Kelley, D., & Kelley, T. (2015). *Twórcza odwaga*. Warszawa: Wydawnictwo MT Biznes.
- Knowles, E. S., & Linn, J. A. (2004). Approach-avoidance model of persuasion: Alpha and omega strategies for change. In E. S. Knowles & J. A. Linn (Eds.), *Resistance and persuasion* (pp. 117-148). Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Knowles, E. S., & Linn, J. A. (2004). *Resistance and persuasion*. Psychology Press.
- Kolko, J. (2015). *Design thinking comes of age*. Harvard Business Review, 93 (9), 66-71.
- Liedtka, J. (2018). *Why design thinking works*. Harvard Business Review, 96(5), 72-79.
- Nęcka, E. (1987). *Proces twórczy i jego ograniczenia*. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Nęcka, E., Orzechowski, J., & Szymura, B. (2008). *Psychologia poznawcza*. Wydawnictwo Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej "Academica". (str. 483-546).
- Wszolek M., Moszczyński K. (2015) Algorytmizacja procesów projektowych [w:] *Communication Design: badanie i projektowanie komunikacji 4* (red.) Grech M., Kraków, Libron, 2015, s. 173-195.

Projekt	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
▪ Wybór przez zespoły obszarów problemowych, wstępna analiza wyzwań projektowych, planowanie działań. ▪ Wybór metod/działań, delegowanie zadań, ustalenie harmonogramu i kosztów. Dyskusja wyników, wskazówki do podsumowania i definiowania problemu. ▪ Przygotowanie krótkiego pisemnego podsumowania uzasadniającego wybór problemu i jego diagnozę. ▪ Wybór kontekstu teoretycznego dla wybranych problemów, generowanie pomysłów rozwiązania problemów. ▪ Przygotowanie pisemnego raportu podsumowującego wszystkie etapy pracy. ▪ Przygotowanie prezentacji proponowanych rozwiązań wybranych problemów osadzonych w wybranej metodologii np.: intervention mapping, SMART (akronim od ang. Specific, Measurable, Achievable, Relevant, Time-bound) połączona z dyskusją.	– Literatura obowiązkowa zostanie podana przez prowadzącego w zależności od wybranego tematu.
Literatura uzupełniająca:	
– Gray, D., Brown, S., Macanufo, J., & Śliżewska, J. (2011). <i>Gamestorming: gry biznesowe dla innowatorów</i>. Oficyna a Wolters Kluwer business.	

- Michalska-Dominiak, B., Grocholiński, P. (2019). *Poradnik design thinking czyli jak wykorzystać myślenie projektowe w biznesie*. Onepress.
- Osterwalder, A., & Pigneur, Y. (2012). *Tworzenie modeli biznesowych. Podręcznik wizjonera*, Wydawnictwo Helion
- Osterwalder, A., Pigneur, Y., Bernarda, G., & Smith, A. (2016). *Projektowanie propozycji wartości*. ICAN Institute.
- Roam, D. (2016). *Narysuj swoje myśli. Jak skutecznie prezentować i sprzedawać pomysły na kartce papieru*. Onepress.
- Roam, D. (2017). *Wizualna strona biznesu. Jak przekonywać, przewodzić i sprzedawać za pomocą rysunków*. Onepress.
- Sibbet, D. (2010). *Visual meetings: How graphics, sticky notes and idea mapping can transform group productivity*. John Wiley & Sons.
- Sutherland, J. V., Kowalik, M., & Sikorski, W. (2015). *Scrum czyli Jak robić dwa razy więcej, dwa razy szybciej*. Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Taipale, I. (2013). *100 fińskich innowacji społecznych*, Warszawa-Katowice: Wydawnictwo Szara Godzina.
- Wyrwa, J. (2015). *Innowacje społeczne w teorii i praktyce*. Warszawa: PWE.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punktacja*
Praca domowa nr 1: <u>Badania i analizy</u>	12,5-25
Określenie grupy docelowej, ogólnego celu i problematyki, przeprowadzenie badań i analiz, kontakt z grupą docelową (trafność, rzetelność, zakres), wstępne zdefiniowanie problemu do rozwiązania, przykłady innowacyjnych projektów w danym obszarze.	
Praca domowa nr 2: <u>Pomysł na rozwiązanie</u>	12,5-25
Tytuł projektu, streszczenie, słowa kluczowe pomysł / pomysły na rozwiązanie problemu (innowacyjność, realizm, zapotrzebowanie, bazowanie na danych naukowych), partnerstwo i model biznesowy (model rozwoju projektu, model biznesowy, model utrzymania projektu - kosztowność i realistyczność), partnerzy oraz współpraca (liczba partnerów, ich jakość oraz przydatność), zadania oraz role w zespole, harmonogram, mierzalne efekty – sposoby pomiaru efektów, wskaźniki	
Praca domowa nr 3: <u>Prezentacja na forum (Pitch deck)</u>	26-50
Prezentacja projektu sposób atrakcyjny i zrozumiały do określonej grupy docelowej (np. inwestorzy, partnerzy, grupa docelowa). Określenie wskaźników realizacji / efektywności, harmonogram, i ewentualne wdrożenie (stopień realizacji). Prezentacja powinna zawierać jedynie krótkie przypomnienie danych przedstawionych w pracy domowej 1 i 2). Koncepcja powinna być spójna i realistyczna. Prezentacja projektu może być również w formie video. Prezentacja finalna powinna zostać zamieszczona na platformie Classroom na min. 24 godziny przed zajęciami, wersja na platformie może być nieco szersza niż to co zostanie zaprezentowane podczas zajęć.	

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Nazwa przedmiotu:

Aktywność naukowo-społeczna

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	3
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	1
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	25
Język wykładowy	polski
Koordinator przedmiotu	Dr Karolina Szutkiewicz-Szekalska

Forma zajęć	Liczba godzin - forma stacjonarna	Liczba godzin - forma niestacjonarna
projekt	18	18

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W01	– Student posiada zaawansowaną wiedzę na temat rodzajów badań psychologicznych prowadzonych na wydziale. – Student w stopniu zaawansowanym zna narzędzia stosowane w badaniach psychologicznych.
PSJ_U02	– Student potrafi zaplanować sobie pracę; potrafi zarządzać swoim czasem pracy.
PSJ_K04	– Student rozumie doświadczenia osób, które są uczestnikami badań psychologicznych. – Student rozumie ważność terminowości wykonywania zadań. – Student potrafi współpracować z innymi osobami przy realizacji projektów społecznych lub badawczych.

Treści programowe i formy zajęć

Projekt

Treści programowe

Możliwe aktywności naukowo-społeczne:

- bierne uczestnictwo w badaniach psychologicznych prowadzonych przez pracowników lub studentów Uniwersytetu SWPS (ich lista znajduje się na portalu SONA);
- czynny udział w konferencjach i seminariach (wygłoszenie referatu, przygotowanie posteru);
- publikacja artykułu w recenzowanym czasopiśmie naukowym (polskim lub zagranicznym);
- staż naukowy (pomoc w realizacji badania naukowego prowadzonego przez pracownika Uczelni);
- aktywna działalność w pracy kół naukowych/projektów społecznych/organizacji studenckich działających na terenie Uczelni (zatwierdzana przez opiekuna);
- staż dydaktyczny (pełnienie roli asystenta dydaktycznego);
- pełnienie funkcji w organizacjach studenckich (np. Samorządzie studenckim, kołach naukowych) lub pełnienie funkcji starosty roku;
- wolontariat (udokumentowany).

Aktywności, które nie będą wynagradzane punktami ECTS:

- działania rozliczane w ramach praktyk zawodowych;
- działania promocyjne na rzecz uczelni;
- bierne uczestnictwo w wykładach, szkoleniach i konferencjach;
- udział w badaniach naukowych realizowanych poza systemem SONA (chyba, że Lab Manager właściwy dla wydziału studenta wcześniej wyrazi na to zgodę).

Wydział ma możliwość wyznaczenia innych aktywności studenckich, które:

- nie stoją w sprzeczności z aktywnościami międzywydziałowymi;
- są ich rozszerzeniem o aktywności możliwe do zrealizowania na terenie Wydziału.

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest kształtowanie odpowiedzialnej postawy wobec własnego rozwoju i zaangażowania w rozwój Uczelni. Ponadto, celem będzie zapoznanie studentów z praktycznymi aspektami pracy badacza oraz zachęcenie ich do podejmowania aktywności społecznej na Uczelni.

Forma przedmiotu

Przedmiot ma formę projektu. Zadaniem studentów jest realizacja wybranych aktywności, służących rozwojowi własnemu studenta oraz jego kompetencji społecznych.

Każda z dostępnych aktywności umożliwia zebranie określonej liczby punktów (1 ECTS wymagany do zaliczenia przedmiotu odpowiada 25 godzinom pracy studenta).

Sposób weryfikacji efektów uczenia się

W celu zaliczenia przedmiotu należy zgromadzić 1500 punktów w systemie SONA (odpowiednik 25 godzin pracy studenta, potwierdzonych przez opiekuna podejmowanych aktywności). Punkty rejestrowane są w informatycznym systemie SONA, do którego dostęp otrzymują wszyscy studenci w momencie rozpoczęcia toku studiów.

Opiekun danej aktywności określa czas, jaki student poświęcił na wskazane zadania (na tej podstawie będą przyznawane punkty ECTS - 1 minuta będzie premiowana jednym punktem w systemie SONA).

Jedynym typem aktywności, który nie wymaga potwierdzenia przez opiekuna jest uczestnictwo w badaniach prowadzonych w systemie SONA - gdzie punkty naliczane są automatycznie.

Studenci powinni zapoznać się z zasadami funkcjonowania systemu SONA - umieszczonymi na stronie internetowej systemu SONA. Przedstawione są tam zarówno aspekty techniczne

wykorzystania portalu, jak również wymagania punktowe i przepisy szczegółowe obowiązujące na poszczególnych wydziałach. Należy więc zweryfikować warunki zaliczenia przedmiotu kierując się rokiem naboru. Szczegółowe informacje znajdują się w wydziałowym regulaminie dotyczącym przyznawania punktów ECTS za aktywność naukowo-społeczną.

Warunki zaliczenia przedmiotu powinny być spełnione do momentu ukończenia przez studenta III roku studiów (dla wszystkich form i poziomów studiów). Zachęca się jednocześnie, aby studenci podejmowali aktywności już od pierwszego semestru studiów. Z początkiem studiów do studentów trafią dane logowania do systemu SONA oraz szczegółowa instrukcja dotycząca korzystania z panelu.

CZWARTY ROK - TRZONOWE

Nazwa przedmiotu:

Zaawansowana psychometria: konstruowanie narzędzi diagnostycznych

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	niestacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	6 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	150
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Adam Sobolewski

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
wykład	18	12
ćwiczenia	12	9
projekt	12	12

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	42	18	33	12
	ćwiczenia		12		9
	projekt		12		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	108	20	117	23
	przygotowanie się do wykonania zadań w ramach projektu grupowego		51		51
	przygotowanie się do egzaminu		35		41
	udział w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		150			150

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W20 PSJ_W21	- Student opisuje i wskazuje zasady konstrukcji, oceny jakości, interpretacji oraz zastosowania i ograniczenia standaryzowanych testów psychologicznych.
PSJ_U07	- Student konstruuje proste testy psychologiczne. - Student analizuje i interpretuje otrzymane wyniki wykorzystując wiedzę z zakresu psychologii i jej subdyscyplin. - Student współpracuje z innymi studentami w trakcie realizacji projektu.
PSJ_K07	- Student identyfikuje zalety i wady diagnozy psychologicznej dokonywanej za pomocą standaryzowanych testów psychologicznych. - Student rozpoznaje etyczne problemy związane z konstruowaniem i używaniem testów psychologicznych.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1. Konstruowanie testów – identyfikacja i operacjonalizacja mierzonego konstruktów 2. Adaptacja kulturowa testów psychologicznych 3. Ocena własności psychometrycznych testów – model wyniku testowego, model rzetelności, planowanie badań walidacyjnych 4. Normalizacja testów psychologicznych - metody normowania i rodzaje norm oraz ich implikacje praktyczne	- Hornowska, E. (2018). <i>Testy psychologiczne. Teoria i praktyka</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.

Ćwiczenia

W zależności od trybu studiów zajęcia z przedmiotu mogą się składać z trzech lub sześciu spotkań. Dla trybu niestacjonarnego przewiduje się sekwencję: 1-2, 3-5, 6.

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1. Przypomnienie podstaw Psychometrii, podział grupy na zespoły badawcze. 2. Prezentacje i dyskusja definicji operacjonalizowanych konstruktów a także planu walidacji narzędzia. 3. Analiza propozycji itemów, procedura sędziów kompetentnych. 4. Analizy itemmetryczne 5. Analizy rzetelności i trafności 6. Prezentacja końcowa	Hornowska, E. (2018). <i>Testy psychologiczne. Teoria i praktyka</i> . Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar. Fronczyk, K. (2009). <i>Psychometria: podstawowe zagadnienia</i> . Warszawa: Vizja Press&IT.
Zespoły badawcze zobligowane są do prezentowania kolejnych etapów prac podczas zajęć.	

Projekt zespołowy

Celem projektu grupowego jest konstrukcja i elementarna walidacja prostego testu psychologicznego, przygotowanie prezentacji wyników analiz konstrukcyjnych, rzetelności i trafności; a także sporządzenie krótkiego raportu.

Oczekiwana zawartość raportu

WPROWADZENIE TEORETYCZNE

- definicja konstruktów
- twierdzenie teoretyczne będące uzasadnieniem badań trafności

PRACE WSTĘPNE

- pula matka itemów
- uzasadnienie zastosowania danego rodzaju testu i przyjętej postaci itemów/ formatów odpowiedzi

ANALIZY ITEMOMETRYCZNE

- analiza czynnikowa w celu sprawdzenia założenia o homogeniczności skali
- analiza mocy dyskryminacyjnych, selekcja itemów

ANALIZA RZETELNOŚCI

- badanie zgodności wewnętrznej
- oszacowanie SEM i półprzedziałów ufności na poziomach 0,05 i 0,15

ANALIZA TRAFNOŚCI

- co najmniej jedno badanie
- uzasadnienie doboru metody
- interpretacja uzyskanego wyniku

NORMY

- propozycja doboru jednostki i próby normalizacyjnej

PODSUMOWANIE

- ocena narzędzia
- możliwości i ograniczenia zastosowań
- pomysły na kontynuację badań

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*	
1.	Sprawdzian pisemny	50	(26)
2.	Raport końcowy	45	50 (25)
3.	Współpraca w grupie	5	

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Zaawansowana metodologia badań

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	6 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	150
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab., prof. SWPS Sylwia Bedyńska

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
wykład	18	12
ćwiczenia	12	9

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	18	21	12
	ćwiczenia		12		9
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	120	40	129	43
	przygotowanie prac pisemnych		38		38
	przygotowanie się do egzaminu		40		46
	udział w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		150	150		

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się	
Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W19 PSJ_W22 PSJ_W24 PSJ_W25	- Student ma pogłębioną wiedzę na temat złożonych metod i planów badawczych w psychologii. - Student uwzględni rolę kontekstu kulturowego w badaniach psychologicznych. - Student ma pogłębioną wiedzę na temat zasad etycznych obowiązujących w badaniach z udziałem ludzi.
PSJ_U09 PSJ_U10 PSJ_U12	- Student przygotowuje materiały niezbędne do replikacji opublikowanego badania naukowego z psychologii. - Student przygotowuje opis planowanej replikacji badania. - Student przygotowuje wniosek do Wydziałowej Komisji Etycznej. - Student potrafi kierować małym zespołem w ramach prac projektowych.
PSJ_K02 PSJ_K07	- Student identyfikuje ograniczenia związane z korzystaniem z empirycznych źródeł wiedzy. - Student przestrzega zasad etycznych w badaniach naukowych.

Treści programowe i formy zajęć	
Wykład	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
▪ Dlaczego i jak za pomocą badań empirycznych testujemy teorie psychologiczne?	- Wojciszke, B. (2004). Systematycznie modyfikowane autoreplikacje: logika programu badań empirycznych w psychologii, W: J. Brzeziński (red.), <i>Metodologia badań psychologicznych. Wybór tekstów</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. - Śpiewak, S., & Kossowska, M. (2008). <i>Eksperymentalne metody badania zjawisk społecznych o możliwościach integracji wiedzy psychologicznej</i>. <i>Psychologia Społeczna</i>, 3, 7-10.
▪ Plany quasi-eksperymentalne oraz eksperymenty w warunkach naturalnych	- West, S. (2004). Poza eksperyment laboratoryjny – plany eksperymentalne oraz quasi-eksperymentalne w otoczeniu naturalnym, W: J. Brzeziński (red.), <i>Metodologia badań psychologicznych. Wybór tekstów</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. - Dymkowski, M. (2009). <i>Uwagi o przydatności porównań historycznych w psychologii społecznej</i>. <i>Psychologia Społeczna</i>, 4, 78-87.
▪ Trafność w planach eksperymentalnych	- Brzeziński, J. (2000). Rozdział 7. <i>Badania eksperymentalne w psychologii i pedagogice</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar - Doliński, D. (2008). <i>O naturze eksperymentowania w psychologii społecznej</i>. <i>Psychologia Społeczna</i>, (3), 87-91.
▪ Nowe nurty w analizie i wnioskowaniu (multiverse, multi-analyst)	- Aczel, B., Szaszi, B., Nilsonne, G., van den Akker, O. R., Albers, C. J., van Assen, M. A., Bastiaansen, J. A., Benjamin, D., Boehm, U., Botvinik-Nezer, R., Bringmann, L. F., Busch, N. A., Caruyer, E., Cataldo, A. M., Cowan, N., Delios, A., van Dongen,

	N. N., Donkin, C., van Doorn, J. B., ... Wagenmakers, E.-J. (2021). Consensus-based guidance for conducting and reporting multi-analyst studies. <i>ELife</i>, 10, e72185. https://doi.org/10.7554/eLife.72185 – Wagenmakers, E.-J., Sarafoglou, A., & Aczel, B. (2022). One statistical analysis must not rule them all. <i>Nature</i>, 605(7910), 423–425. https://doi.org/10.1038/d41586-022-01332-8 – Steegen, S., Tuerlinckx, F., Gelman, A., & Vanpaemel, W. (2016). Increasing Transparency Through a Multiverse Analysis. <i>Perspectives on Psychological Science: A Journal of the Association for Psychological Science</i>, 11(5), 702–712. https://doi.org/10.1177/1745691616658637
▪ Uzasadnianie wielkości próby badawczej	– Lakens, D. (2022). Sample Size Justification. <i>Collabra: Psychology</i>, 8(1), 33267. https://doi.org/10.1525/collabra.33267
▪ Badania korelacyjne, dziennikowe oraz panelowe	– Szatabiński P. (2004). Metodologia badania. <i>Europejski Sondaż Społeczny. ASK. Research & Methods</i>, (13), 27-37. https://kb.osu.edu/bitstream/handle/1811/69531/ASK_2004_27_37.pdf?sequence=1 – Jabkowski P. (2021). <i>Sondażowe zwierciadło europeizacji. Monitorowanie trendów europejskiej opinii publicznej w międzykrajowych sondażach porównawczych jako wyzwanie metodologiczne</i>. Wydawnictwo Naukowe UAM: Seria Socjologia, 85. https://press.amu.edu.pl/pub/media/productattach/j/a/jabkowski_zwierciadlo_europeizacji_2021_amup.pdf
▪ Zasady testowania oddziaływań i interwencji psychologicznych	– http://www.consort-statement.org/Media/Default/Downloads/Translations/Polish_pl/Polish%20CONSORT%20Statement.pdf – Rogala, A., Smoktunowicz, E., Żukowska, K., Kowalska, M., & Cieślak, R. (2016). Stres pomagających–efektywność interwencji internetowej dla osób pracujących z ofiarami traumy w obniżaniu wypalenia zawodowego i wzmacnianiu zaangażowania w pracę. <i>Medycyna Pracy</i>, 67(2), 223-237.

Ćwiczenia

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
W ramach ćwiczeń studenci w grupach 4-6 osobowych: 1. Wybiorą w ostatnich rocznikach preferowanych przez prowadzącego zajęcia czasopismach naukowych opis pojedynczego badania, które następnie przygotują do zreplikowania. 2. Przygotują pełny opis metody oraz pełny zestaw materiałów do badania replikacyjnego. 3. Wypełnią wniosek do Wydziałowej Komisji Etycznej dotyczący planowanego do replikacji badania. Oceniana będzie praca grupy oraz poprawność opisu metody wraz z materiałami do badania replikacyjnego oraz wniosku do Wydziałowej Komisji Etycznej.	– Wojciszke, B. (2004). Systematycznie modyfikowane autoreplikacje: logika programu badań empirycznych w psychologii, W: J. Brzeziński (red.), <i>Metodologia badań psychologicznych. Wybór tekstów</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. – Perez Neider, Dylan & Fuse, Megumi & Suri, Gaurav. (2019). <i>Cockroaches, Performance, and an Audience: Reexamining Social Facilitation 50 Years Later</i>. <i>Journal of Experimental Social Psychology</i>. 85. 10.1016/j.jesp.2019.103851.

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Literatura uzupełniająca (dodatkowa):

- Gilbert, D. T. (1999). What the mind's not. In S. Chaiken & Y. Trope (Eds.), *Dual process theories in social psychology*. New York: Guilford.
<http://www.danielgilbert.com/Gilbert%20%28What%20the%20minds%20not%29.PDF>
- Fiske, S. (2014). Scratch an Itch with a Brick. In H. Reis & C. Judd (Eds.), *Handbook of Research Methods in Social and Personality Psychology* (pp. 1-8). Cambridge: Cambridge University Press. https://assets.cambridge.org/97811070/11779/excerpt/9781107011779_excerpt.pdf
- Batorski, D., & Olcoń-Kubicka, M. (2006). Prowadzenie badań przez Internet-podstawowe zagadnienia metodologiczne. *Studia Socjologiczne*, 3 (182), 99-132.
- Brzeziński J (2019). Psycholog wobec osób uczestniczących w badaniach. W: Brzeziński J., Chyrowicz B., Toeplitz Z., Toeplitz-Winiewska M. (red.) *Etyka zawodu psychologa*, Warszawa: PWN (str. 169-207).
- Field, A. (2018). *Discovering statistics using IBM SPSS statistics 5th ed.* Chapter 3: The phoenix of statistics.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się

		Punktacja*
Wykład	Sprawdzian pisemny	21-40
ćwiczenia	Praca pisemna zawierająca opis procedury replikacji oraz komplet materiałów. Praca pisemna „Wniosek do Wydziałowej Komisji Etycznej”	30-60

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Seminarium magisterskie 1-4

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	wybieralny
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	4 i 5
Semestr	zimowy / letni
Liczba punktów ECTS	6 / 6 / 6 / 8 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	150 / 150 / 150 / 200
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab. prof. USWPS Sylwia Bedyńska

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
seminarium dyplomowe	24 / 24 / 24 / 24	18 / 18 / 18 / 18

Forma zajęć	Prowadzący	Prowadzący
seminarium dyplomowe	Zgodnie ze zgłoszona ofertą	Zgodnie ze zgłoszona ofertą

Bilans punktów ECTS			
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
Liczba godzin kontaktowych	seminarium dyplomowe	24 / 24 / 24 / 24	18 / 18 / 18 / 18
Samodzielna praca studenta*	poszukiwanie i analiza literatury celem wybrania tematyki badań; opracowanie metody badawczej oraz przygotowanie materiałów do badania; przeprowadzenie badania, stworzenie bazy danych, opracowanie statystyczne wyników oraz ich interpretacja; przygotowanie całości pracy magisterskiej	126 / 126 / 126 / 176	132 / 132 / 132 / 182
Łączny nakład pracy studenta		150 / 150 / 150 / 200	150 / 150 / 150 / 200

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W01 PSJ_W07 PSJ_W19 PSJ_W22 PSJ_W26	- Student zna i posługuje się terminami naukowymi do opisu emocji, motywów, procesów poznawczych i zachowania. - Student posiada pogłębioną wiedzę o wybranych metodach i analizach statystycznych stosowanych w badaniach psychologicznych. - Student dostrzega i rozumie różnice między wiedzą potoczną a wiedzą psychologiczną opartą na dowodach empirycznych.
PSJ_U03 PSJ_U09 PSJ_U10 PSJ_U13	- Student potrafi posłużyć się wiedzą z zakresu metodologii badań psychologicznych, by zaproponować weryfikację hipotez i/lub znalezienie odpowiedzi na pytania badawcze. - Student potrafi posłużyć się wiedzą z zakresu analizy danych, by zrozumieć i zinterpretować zależności zaobserwowane w badaniach empirycznych. - Student potrafi opisać i zaprezentować wyniki badań empirycznych.
PSJ_K07 PSJ_K08	- Student zdaje sobie sprawę z ograniczeń płynących ze stosowania konkretnych metod badawczych w psychologii oraz sposobów analizy danych.

Treści programowe i formy zajęć

Celem seminarium magisterskiego jest samodzielne przygotowanie pracy magisterskiej pod opieką promotora. Typowa praca magisterska powinna być raportem z badania empirycznego, a więc studenci będą wybierać problemy badawcze, stawiać hipotezy i je operacjonalizować. A potem realizować badania empiryczne, opracowywać statystycznie jego wyniki i przygotowywać pracę magisterską będącą raportem pisemnym z tego badania.

Seminarium

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Tematyka badawcza uzależniona jest od subdyscypliny psychologii, w jakiej specjalizuje się osoba prowadząca seminarium.	- Brzeziński, J. (2003) <i>Metodologia badań psychologicznych</i>. Warszawa: PWN. (i późniejsze wydania) - Bedyńska, S., Cypryańska, M. (2013). <i>Statystyczny drogowskaz 1. Praktyczne wprowadzenie do wnioskowania statystycznego</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Sedno i Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej. - Bedyńska, S., Cypryańska, M. (2013). <i>Statystyczny drogowskaz 2. Praktyczne wprowadzenie do analizy wariancji</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Sedno i Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej. - Bedyńska, S., Książek, M. (2012). <i>Statystyczny drogowskaz 3. Praktyczny przewodnik wykorzystania modeli regresji oraz równań strukturalnych</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Sedno i Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej. - Doliński, D., Kulesza, W. (2020). <i>Jak pisać prace dyplomowe z psychologii. Poradnik nie tylko dla psychologów</i>. Sopot: Smak Słowa. Dodatkowa literatura ustalana jest z prowadzącym, w zależności od podjętego problemu badawczego.

Sposób weryfikacji efektów uczenia się (warunki zaliczenia)			Forma zaliczenia
Metoda 1	Seminarium magisterskie 1	Raport z prac wykonanych – zgodnie z indywidualnym sylabusem przygotowanym przez prowadzących	zaliczenie z oceną
	Seminarium magisterskie 2	Raport z prac wykonanych – zgodnie z indywidualnym sylabusem przygotowanym przez prowadzących	zaliczenie z oceną
	Seminarium magisterskie 3	Raport z prac wykonanych – zgodnie z indywidualnym sylabusem przygotowanym przez prowadzących	zaliczenie z oceną
	Seminarium magisterskie 4	Raport z prac wykonanych – przedstawienie całości pracy.	zaliczenie z oceną

Rola magistra	Rola promotora
Proponowanie problemu badawczego, zmiennych, hipotez itd.	Wsparcie merytoryczne w generowaniu pomysłów na problem badawczy, zmienne, hipotezy itd.
Wyszukanie odpowiedniej literatury i wykorzystanie jej w pracy magisterskiej.	Wskazywanie na ewentualne braki w przeglądzie literatury.
Wyszukiwanie grupy badawczej lub miejsc, w których można przeprowadzić badanie.	Wsparcie w określeniu grupy badawczej.
Proponowanie narzędzi badawczych. Składanie narzędzia badawczego, formatowanie, wpisywanie pozycji do narzędzia za pomocą którego przeprowadzane będzie badanie itd.	Wsparcie w doborze narzędzi badawczych (kwestionariuszy, manipulacji eksperymentalnej itd.).
Wykonywanie analiz statystycznych.	Pomoc w doborze analiz statystycznych
Napisanie pracy magisterskiej. Edycja i sprawdzenie pracy pod kątem standardów APA, stylu, języka, gramatyki itp.	Sprawdzenie pracy pod kątem merytorycznym.

Nazwa przedmiotu:

Etyka w zastosowaniach psychologii

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	100
Język wykładowy	polski
Koordinator	Mgr Dominika Ustjan dustjan@swps.edu.pl

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
wykład	18	12
ćwiczenia	12	9

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	18	21	12
	ćwiczenia		12		9
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	70	30	79	33
	przygotowanie się do wykonania pracy grupowej		8		8
	przygotowanie się do egzaminu		31		37
	udział w egzaminie		1		1
Łączny nakład pracy studenta		100		100	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się	
Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W17 PSJ_W25 PSJ_W27	- Student zna międzynarodowe standardy etyki psychologa w różnych rolach zawodowych. - Student zna prawny kontekst praktyki psychologicznej i rozumie, że indywidualne sytuacje mogą być związane z konfliktem zasad etycznych i wymogów prawa. - Student rozumie, że oprócz znajomości konkretnych zaleceń mających na celu dobro klienta, psycholog musi być otwarty na rozwiązywanie nowych problemów w kontekście podstawowych wartości ogólnych.
PSJ_U03	- Student potrafi zidentyfikować konflikt wartości etycznych w konkretnych sytuacjach praktyki psychologicznej. - Student potrafi zidentyfikować i analizować dylematy etyczne w celu ich rozwiązania. - Student potrafi przedstawić właściwe argumenty w obronie etycznych zasad zawodu psychologa w wypadku konfliktu z wymogami organizacji lub prawa.
PSJ_K06 PSJ_K07	- Student rozumie, że stosowanie standardów etycznych wymaga otwartości na rozwiązywanie nowych problemów. - Student ma wypracowaną postawę szacunku, poszanowania godności każdego człowieka, umie stosować się do reguł pomocy profesjonalnej i nie przekraczać granic pacjenta/klienta.

Treści programowe i formy zajęć	
Wykład	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Podstawowe zasady etyki zawodowej psychologa – kodeksy etyczne zawodu psychologa (np. wg APA). Prawo wykonywania zawodu i odpowiedzialność prawna i zawodowa psychologa. ▪ zawód psychologa w świetle prawa ▪ zawód zaufania społecznego ▪ odpowiedzialność w zawodzie psychologa ▪ zasady i postawy psychologa	- Toeplitz-Winiewska, M. (2017). Podstawowe zasady, które powinny być respektowane przez psychologa. W Brzeziński, J. i in. (red.), <i>Etyka zawodu psychologa. Wydanie nowe</i> (s. 125-149), Wydawnictwo Naukowe PWN. - Ustawa z dnia 8 czerwca 2001 r. o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów (Dz. U. Nr 73, poz. 763 z późn. zm.). - Nowy Kodeks Etyczny Psychologa z 2.12.2018 r. vs. Kodeks Etyczno-Zawodowy Psychologa z 1991 r. - Bednarek, D. (2020). <i>Zawód psycholog. Regulacje prawne i etyka zawodowa</i>. Wydawnictwo Naukowe PWN (s. 61-75).
Dobrowolność i świadoma zgoda na usługi psychologiczne ▪ prawa klienta związane z dobrowolną zgodą ▪ informacje potrzebne do podjęcia świadomej zgody ▪ usługi psychologiczne wobec osób nieletnich ▪ przymus psychiatryczny	- Bednarek, D. (2020). <i>Zawód psycholog. Regulacje prawne i etyka zawodowa</i>. Wydawnictwo Naukowe PWN (s. 225-245, 287-297, 347-392).

Tajemnica zawodowa – jej wartość i sposoby ochrony ▪ tajemnica zawodowa a złożoność klientów, a terapia grupowa, terapia par ▪ ograniczenia poufności ▪ ujawnianie informacji w określonych celach ▪ dokumentacja psychologiczna	– Stepulak, M. (2000). Tajemnica zawodowa w działalności badawczej i praktycznej psychologów. W J. Brzeziński, M. Toeplitz-Winiewska (red.). <i>Etyczne dylematy psychologii</i> (s. 103-134). Wydawnictwo Fundacji Humaniora. – Bednarek, D. (2020). <i>Zawód psycholog. Regulacje prawne i etyka zawodowa</i>. Wydawnictwo Naukowe PWN (s. 139-177).
Relacje psychologa z wymiarem sprawiedliwości a etyka zawodowa ▪ tajemnica zawodowa psychologa a sąd, prokuratura, policja ▪ psycholog jako biegły sądowy ▪ psycholog a instytucja	– Brzeziński, J., Chyrowicz, B., Toeplitz, Z., Toeplitz-Winiewska, M. (2019). <i>Etyka zawodu psychologa</i>. PWN. (r. 17, 23)
Przeciwdziałanie dyskryminacji w praktyce psychologicznej. przejawy dyskryminacji w praktyce psychologicznej stygmatyzacja w procesie diagnozy i pomocy psychologicznej	– Bednarek, D. (2020). <i>Zawód psycholog. Regulacje prawne i etyka zawodowa</i>. PWN. (r. 11)
Kompetencje psychologa ▪ kompetencje merytoryczne ▪ kompetencje personalne ▪ podejmowanie odpowiedzialnych działań, interwencja oparta na dowodach	– Brzeziński, J., Chyrowicz, B., Toeplitz, Z., Toeplitz-Winiewska, M. (2019). <i>Etyka zawodu psychologa</i>. PWN. (r. 22)

Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Psycholog w roli osoby pomagającej. Postawy wobec wspomaganego w perspektywie etycznej i występujące tu błędy.	Bednarek, D. (2020). <i>Zawód psycholog. Regulacje prawne i etyka zawodowa</i>. PWN. (r. 9) Brzeziński, J., Chyrowicz, B., Toeplitz, Z., Toeplitz-Winiewska, M. (2019). <i>Etyka zawodu psychologa</i>. PWN. (r. 21) <i>Kodeks Etyczny Psychologa PTP (2018)</i>
Psycholog jako diagnosta – aspekty etyczne	Toeplitz-Winiewska, M. (2017). Podstawowe zasady etycznego prowadzenia diagnozy. W J. Brzeziński i in. (red.), <i>Etyka zawodu psychologa. Wydanie nowe</i> (s. 261-284). Wydawnictwo Naukowe PWN. Toeplitz-Winiewska, M. (2017). Dokumentacja psychologiczna. W J. Brzeziński i in. (red.). <i>Etyka zawodu psychologa. Wydanie nowe</i>. Wydawnictwo Naukowe PWN (s. 261-284). Bednarek, D. (2020). <i>Zawód psycholog. Regulacje prawne i etyka zawodowa</i>. Wydawnictwo Naukowe PWN (s. 245-269).
Odpowiedzialna decyzja dotycząca podjęcia się usługi psychologicznej – uwzględnienie społeczności w jakiej żyje klient	Bednarek, D. (2020). <i>Zawód psycholog. Regulacje prawne i etyka zawodowa</i>. PWN. (r. 10, 12, 13)

Etyka psychologa w biznesie	Brzeziński, J., Chyrowicz, B., Toeplitz, Z., Toeplitz-Winiewska, M. (2019). <i>Etyka zawodu psychologa</i> . PWN. (r. 22, 24)
Etyka psychologa w pracy z osobami nieletnimi.	– Brzeziński, J., Chyrowicz, B., Toeplitz, Z., Toeplitz-Winiewska, M. (2019). <i>Etyka zawodu psychologa</i>. PWN. (r. 22, 24) – Bednarek, D. (2020). <i>Zawód psycholog. Regulacje prawne i etyka zawodowa</i>. PWN. (r. 12)
Etyka psychologa klinicznego	– Bednarek, D. (2020). <i>Zawód psycholog. Regulacje prawne i etyka zawodowa</i>. PWN. (r. 5)

Literatura uzupełniająca do zajęć do wskazania przez koordynatora/wykładowcę przedmiotu na wydziale.

- Paluchowski, W.J., Tarnowska, M., Filipiak, M. (2015). Standardy diagnozy psychologicznej. W: M. Filipiak, W.J. Paluchowski, B. Zalewski, M. Tarnowska (red.). *Diagnoza psychologiczna: kompetencje i standardy. Wybrane zagadnienia*. Pracownia Testów Psychologicznych PTP, Warszawa.
- Margasiński A., Probuska D. (red.) (2004), *Etyka. Psychologia. Psychoterapia*, Kraków: Wydawnictwo Aureus.
- Brzezińska, A., Toeplitz, Z. (2007). *Problemy etyczne w badaniach i interwencji psychologicznej wobec dzieci i młodzieży*. Warszawa: Academica.
- Brzeziński J., Toeplitz-Winiewska M. (red.) (2004), *Praktyka psychologiczna w świetle standardów etycznych*, Warszawa: Academica.
- Stepulak, M. (2006). *Dylematy etyczno-zawodowe psychologa*. Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL.
- De Barbaro, B., Drożdżowicz, L. (2006). *Problemy etyczne w terapii małżeńskiej*. *Psychoterapia*, 2, 27-34.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Wykład	Sprawdzian wiedzy (zakres treści sprawdzianu zgodnie z wytycznymi koordynatora na Wydziale)	21-40
ćwiczenia	Praca grupowa realizowana w ramach ćwiczeń (analiza casów z wybranego obszaru praktyki psychologicznej)	15-30
ćwiczenia	Opracowanie kontraktu z klientem w ramach ćwiczeń	15-30

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Nazwa przedmiotu:

Diagnoza psychologiczna: studium przypadku

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	8 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	200
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr Magdalena Nowicka

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
ćwiczenia	30	18
e-learning	8	8
projekt	14	14

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	ćwiczenia	52	30	40	18
	e-learning		8		8
	projekt		14		14
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	148	20	160	32
	przeprowadzenie badania kwestionariuszem NEO-PI-R oraz interpretacja profilu osobowości osoby badanej (praca pisemna)		38		38
	wykonanie projektu indywidualnego (przeprowadzenie procesu diagnostycznego, obejmującego użycie jakościowych i ilościowych metod diagnostycznych oraz przygotowanie pisemnego raportu – studium przypadku)		70		70
	przygotowanie się do sprawdzianu		20		20
Łączny nakład pracy studenta		200	200		

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W18 PSJ_W25	– Student w stopniu pogłębionym zna i rozumie teorie oraz zasady prowadzenia diagnozy opartej na dowodach empirycznych z wykorzystaniem wywiadu psychologicznego i standaryzowanych testów psychologicznych. – Student zna i rozumie aspekty etyczne i wybrane aspekty prawne działalności zawodowej psychologa jako diagnosty.
PSJ_U03 PSJ_U04 PSJ_U05 PSJ_U06	– Na podstawie wybranych teorii psychologicznych student potrafi formułować hipotezy diagnostyczne i przeprowadzić ich weryfikację za pomocą wskaźników zgodnych z tymi teoriami. – Kierując się hipotezą diagnostyczną student potrafi wybrać i zastosować adekwatne narzędzia diagnostyczne, w tym wywiad psychologiczny i standaryzowane testy psychologiczne. – Student potrafi opracować pisemny raport z przeprowadzonego procesu diagnostycznego, analizując i syntetyzując pozyskane informacje i dokonując ich interpretacji w odniesieniu do teorii psychologicznych.
PSJ_K05 PSJ_K07	– Student poddaje krytycznej ocenie swoją wiedzę i umiejętności, nie podejmując się zadań diagnostycznych, do których nie ma przygotowania. – Student jest przekonany o konieczności przestrzegania zasad etyki zawodowej i dbałości o wysoki standard działań profesjonalnych w działalności zawodowej psychologa jako diagnosty.

Treści programowe i formy zajęć**Wykład (e-learning)**

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
▪ Modele diagnozy. ▪ Standardy prowadzenia procesu diagnozy psychologicznej. ▪ Diagnoza oparta na dowodach empirycznych. ▪ Kompetencje diagnostyczne: relacyjna, komunikacyjna i kulturowa.	– Macario L., Rocchi M. (2011). <i>Komunikacja w relacjach niesienia pomocy</i>. Kraków: Wydawnictwo WAM. – Morrison, J., (2016). <i>Wstępny wywiad diagnostyczny</i>. Kraków. WUJ. – Paluchowski, W J., Filipiak, M., Tarnowska, M., Zalewski, B. (2015). Standardy prowadzenia procesu diagnostycznego. W: M. Filipiak, W. J. Paluchowski, B. Zalewski i M. Tarnowska (red.), <i>Diagnoza psychologiczna: kompetencje i standardy</i>. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP. – Paluchowski, W. J., Stemplewska-Żakowicz, K. (2015). Wiarygodność technik projekcyjnych jako narzędzi diagnozy psychologicznej. W: M. Filipiak, W. J. Paluchowski, B. Zalewski i M. Tarnowska (red.), <i>Diagnoza psychologiczna: kompetencje i standardy</i>. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.
▪ Ilościowe metody diagnozowania inteligencji i osobowości. ▪ Prezentacja aktualnie stosowanych i dostępnych metod w różnych kontekstach społecznych np.: klinicznym, biznesowym, wychowawczym, neuropsychologicznym.	
▪ Narzędzia diagnostyczne w świetle badań, zniekształcenia poznawcze, samoświadomość diagnosty, problemy etyczne. ▪ Wytyczne krajowego konsultanta ds. psychologii w sprawie przedstawiania	

i udostępniania danych z diagnozy psychologicznej. Narzędzia projekcyjne – krytyka i dzisiejszy status.	Słysz, A. (2014). <i>Refleksje nad diagnozą psychologiczną. Pytania i odpowiedzi</i>. Poznań: Wyd. Naukowe UAM.
- Wywiad diagnostyczny – typy wywiadów, metodologia budowania i weryfikowania hipotez diagnostycznych. - Obserwacja w diagnozie psychologicznej– typy obserwacji i status wniosków z obserwacji.	- Stemplewska-Żakowicz, K. (2016). <i>Diagnoza psychologiczna</i>. Gdańsk: GWP. - Stemplewska-Żakowicz, K., Krejtz, K. (2005). <i>Wywiad psychologiczny. Tom 2: Wywiad jako spotkanie z człowiekiem</i>. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP. - Tarnowska, M., Filipiak, M. (2015). Wstępna diagnoza kliniczna w kontekście ambulatoryjnego ośrodka psychoterapii. W: M. Filipiak, W. J. Paluchowski, B. Zalewski i M. Tarnowska (red.), <i>Diagnoza psychologiczna: kompetencje i standardy</i>. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP. - Zalewski, B. (2005). Informacje zwrotne. W: K. Stemplewska-Żakowicz, K. Krejtz (red.), <i>Wywiad psychologiczny, tom 2</i> (s. 215-239). Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.

Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
- Zawieranie kontraktu na badania diagnostyczne. - Świadoma zgoda uczestników badania. - Uczestnik badania – kim powinien być, jak szukać?	- Morrison J. (2016). <i>Wstępny wywiad diagnostyczny</i>. Kraków: WUJ. Rozdział. 1, 3. - Bednarek, D. (2023). Świadoma zgoda na badanie psychologiczne. W: D. Bednarek. <i>Zawód psycholog</i>. Warszawa: PWN (s. 225-243)
Wywiad wstępny i obserwacja. Techniki prowadzenia wywiadu – pytania i metody aktywnego słuchania	- Paluchowski W.J. (2007). <i>Diagnoza psychologiczna</i>. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne (s. 28-49). - Suchańska A. (2007). Rozmowa i obserwacja w diagnozie psychologicznej. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne (cz.II, rozdział 2). - Bednarek, D. (2023). Standardy etyczne w diagnozie psychologicznej. W: D. Bednarek. <i>Zawód psycholog</i>. Warszawa: PWN (s. 245-263)
Planowanie wywiadu diagnostycznego – hipotezy, wskaźniki i operacjonalizacje	- Paluchowski W.J. (2007). <i>Diagnoza psychologiczna</i>. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne (s. 49-60). - Suchańska A. (2007). <i>Rozmowa i obserwacja w diagnozie psychologicznej</i>. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne. (cz.II, r.5). - Stemplewska-Żakowicz, K. (2005). Jak zrobić dobry wywiad. W: K. Stemplewska-Żakowicz, K. Krejtz (red.), <i>Wywiad psychologiczny, tom 2</i> (T.1, r. 3, s. 90-110). Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.
Pomiar inteligencji lub osobowości metodami ilościowymi – ujęcie praktyczne I	- Siuta, J. (2006). Inwentarz Osobowości Paula T. Costy Jr i Roberta Mc Crae. Pracownia Testów Psychologicznych PTP. - Brzeziński, J., Gaul, M., Hornowska, E., Jaworowska, A., Machowski, A., Zakrzewska M. (2004). <i>WAIS-R (PL) – Skala Inteligencji Wechslera dla Dorosłych – Wersja</i>

	Zrewidowana. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP. – Matczak J. (1994). <i>Diagnoza intelektu</i>. Warszawa: PAN.(rozdz. 1,3,5).
▪ Pomiar inteligencji lub osobowości metodami ilościowymi – ujęcie praktyczne II	– Graham J.R. (2016) <i>MMPI-2. Ocena osobowości i psychopatologii</i>. Warszawa: Pracownia Testów PTP. – James N. Butcher, John R. Graham, Yossef S. Ben-Porath, Auke Tellegen, W. Grant Dahlstrom. <i>Minnesocki Wielowymiarowy Inwentarz Osobowości®-2 – MMPI®-2</i>. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.
▪ Możliwości zastosowania technik jakościowych w diagnozie psychologicznej	– Jaworowska A., Matczak A. (2008). <i>RISB – Test Niedokończonych Zdań Rottera. Podręcznik</i>. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP. – Stradomska M. (2018). Metody projekcyjne w ujęciu doświadczalnio-analitycznym. <i>Humanum Międzynarodowe Studia Społeczno-Humanistyczne</i>, 28,1, 87-95.
▪ Kontakt – poziom pogłębiony, przymierze diagnostyczne, naprawianie uszkodzeń kontaktu. ▪ Praca z oporem i trudne sytuacje w procesie diagnostycznym	– Romanowska, K. <i>Opór i praca z oporem</i>. W: K. Stemplewska-Żakowicz, K. Krejtz (red.), <i>Wywiad psychologiczny, tom 2</i> (T. 2, r. 9, s. 188-214). Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.
▪ Interpretowanie i integrowanie danych uzyskanych za pomocą różnych metod diagnostycznych i formułowanie końcowych odpowiedzi na pytania diagnostyczne.	– Paluchowski W.J. (2007). <i>Diagnoza psychologiczna</i>. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne (60-84). – Suchańska A. (2007). <i>Rozmowa i obserwacja w diagnozie psychologicznej</i>. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne. (cz.II, r.6 oraz cz.III, r. 4).
▪ Jak tworzyć raporty z badań diagnostycznych oraz udzielać informacji zwrotnych.	– Paluchowski W.J. (2007). <i>Diagnoza psychologiczna</i>. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne (84-94). – Stemplewska-Żakowicz K. (2015). Kontekst odkrycia i kontekst uzasadnienia w diagnozie psychologicznej. W: M.Filipiak, W.J.Paluchowski, B. Zalewski, M.Tarnowska (red.). <i>Diagnoza psychologiczna. Kompetencje i standardy – wybrane zagadnienia</i>. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP. – Zalewski, B. (2005). Informacje zwrotne. W: K. Stemplewska-Żakowicz, K. Krejtz (red.), <i>Wywiad psychologiczny, tom 2</i> (s. 215-239). Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.

Projekt

Treści programowe

Konsultacja 1: Plan wywiadu i stosowanych narzędzi diagnozy

Konsultacja 2: Analiza wywiadu i łączenie jej z wynikami innych narzędzi i technik diagnostycznych

Konsultacja 3: Plan informacji zwrotnych

Metody dydaktyczne: Metody dydaktyczne wspierające osiągnięcie efektów uczenia się oraz działające na rzecz równości i równego zaangażowania wszystkich uczestników:

- Podawcze: drukowane i elektroniczne materiały dydaktyczne
- Angażujące: praca indywidualna oraz praca grupowa (przygotowanie pisemnego raportu z przeprowadzonego przez Studentów procesu diagnostycznego, obejmującego użycie jakościowych i ilościowych metod diagnostycznych oraz nagrania, transkryptu, skanów wypełnionych arkuszy RISB i profilu NEO-PI-R).
- Inkluzywne: praca w terenie

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć i projektu do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na Wydziale.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Metoda 1	Sprawdzian z treści zawartych w e-learningu	20-40
Metoda 2	Pisemna interpretacja profilu osobowości uzyskanego na podstawie badania kwestionariuszem NEO-PI-R – praca wykonywana indywidualnie	10-20
Metoda 3	Projekt – studium przypadku: przygotowany w grupach pisemny raport z przeprowadzonego przez Studentów procesu diagnostycznego, obejmującego użycie jakościowych i ilościowych metod diagnostycznych (do raportu należy załączyć nagranie, transkrypt oraz skany wypełnionych arkuszy RISB i profilu NEO-PI-R).	21-40

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

PIĄTY ROK - TRZONOWE

Nazwa przedmiotu:

Zaawansowana analiza statystyczna

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	6 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	150
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab. prof. USWPS Sylwia Bedyńska

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
wykład	18	12
ćwiczenia	24	18

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	42	18	30	12
	ćwiczenia		24		18
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	108	22	120	28
	wykonanie zadań domowych		15		15
	przygotowanie się do kolokwium		32		32
	przygotowanie się do egzaminu		37		43
	udział w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		150			150

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W23	- Student w pogłębionym stopniu zna pojęcia z zakresu metodologii badań eksperymentalnych i nieeksperymentalnych. - Student rozumie współzależności zachodzące między wymaganiami metodologicznymi a wymaganiami etycznymi w prowadzeniu badań. - Student w pogłębionym stopniu zna zaawansowane metody analizy danych.
PSJ_U09 PSJ_U10	- Student potrafi zaplanować badanie eksperymentalne i nieeksperymentalne, przeanalizować i zaprezentować otrzymane wyniki badań.
PSJ_K01 PSJ_K02	- Student odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych. - Student jest świadomy istnienia etycznego wymiaru w badaniach naukowych.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Powtórzenie podstawowych zagadnień statystycznych i metodologicznych	- Bedyńska, S. i Cypryańska, M. (red.). (2012). <i>Statystyczny drogowskaz 1</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Sedno i SWPS. - o Rozdział 3, 7.
Jednoczynnikowa analiza wariancji w schemacie międzygrupowym. Miary siły efektu, znaczenie liczebności próby dla wielkości poziomu istotności	- Bedyńska, S. i Cypryańska, M. (red.). (2012). <i>Statystyczny drogowskaz 2</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Sedno i SWPS. - o Rozdział 1, 2.
Dwuczynnikowa analiza wariancji w schemacie międzygrupowym.	- Bedyńska, S. i Cypryańska, M. (red.). (2012). <i>Statystyczny drogowskaz 2</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Sedno i SWPS. - o Rozdział 3.
Analiza regresji wielozmiennej.	- Bedyńska, S. i Książek, M. (red.). (2012). <i>Statystyczny drogowskaz 3</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Sedno i SWPS. - o Rozdział 1 i 2.
Znaczenie i wykorzystanie miar siły efektu w badaniach naukowych i praktyce psychologicznej	- Bedyńska, S. i Cypryańska, M. (red.). (2012). <i>Statystyczny drogowskaz 2</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Sedno i SWPS. - Bąbel, P. (2008). Efekt placebo: fakt czy artefakt? <i>Roczniki Psychologiczne</i>, 11(1), 59-76. - Toeplitz-Winiewska, M. & Winiewski, M. (1997). Czy dziewczęta stają się coraz bardziej agresywne. <i>Próba meta-analizy badań z lat</i>, 2011, 117-132.
Mediatory i moderatory w badaniach psychologicznych	- Wojciszke B. (2004). Systematycznie Modyfikowane Autoreplikacje: logika programu badań empirycznych w psychologii. W: J. Brzeziński (red.).

	<i>Metodologia badań psychologicznych. Wybór tekstów.</i> (str. 44-68).
Analiza w planie wewnątrzgrupowym	– Bedyńska, S. i Cypryańska, M. (red.). (2012). Statystyczny drogowskaz 2. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Sedno i SWPS. o Rozdział 4 i 5.

Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Powtórzenie podstawowych zagadnień statystycznych i metodologicznych	Bedyńska, S. i Cypryańska, M. (red.). (2012). Statystyczny drogowskaz 1. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Sedno i SWPS. o Rozdział 3, 7.
Jednoczynnikowa analiza wariancji w schemacie między osobami. Testy post-hoc. Ilustrowanie wyników i raportowanie zgodnie ze standardami APA.	Bedyńska, S. i Cypryańska, M. (red.). (2012). Statystyczny drogowskaz 2. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Sedno i SWPS. o Rozdział 1, 2.
Dwuczynnikowa analiza wariancji w schemacie między osobami. Interpretacja efektów interakcji. Ilustrowanie wyników i raportowanie zgodnie ze standardami APA.	Bedyńska, S. i Cypryańska, M. (red.). (2012). Statystyczny drogowskaz 2. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Sedno i SWPS. o Rozdział 3.
Analiza regresji liniowej. Interpretacja statystyk modelu. Ilustrowanie wyników i raportowanie zgodnie ze standardami APA. Regresja z wieloma predyktorami.	Bedyńska, S. i Książek, M. (red.). (2012). Statystyczny drogowskaz 3. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Sedno i SWPS. o Rozdział 1, 2.
Obliczanie i interpretacja miar siły efektu w różnych testach statystycznych	– Bedyńska, S. i Cypryańska, M. (red.). (2012). Statystyczny drogowskaz 2. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Sedno i SWPS.

Literatura uzupełniająca do zajęć do wskazania przez koordynatora/wykładowcę przedmiotu na wydziale.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0) Dobra plus (4,5) Dobra (4,0) Dostateczna plus (3,5) Dostateczna (3,0) Niedostateczna (2,0)	od 91 punktów do 100 punktów od 81 punktów do 90 punktów od 71 punktów do 80 punktów od 61 punktów do 70 punktów od 51 punktów do 60 punktów poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Wykład	Sprawdzian testowy	20-40
ćwiczenia	Kolokwium (analiza i interpretacja danych przy pomocy pakietu statystycznego).	21-40
ćwiczenia	Dwa zadania domowe z ćwiczeń (plan badania; analiza, interpretacja i prezentacja danych przy pomocy pakietu statystycznego)	10-20

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Nazwa przedmiotu:

Język angielski w zastosowaniu zawodowym – poziom średniozaawansowany

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	wybieralny
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	3 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	75
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr Monika Suchowierska-Stephany

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
ćwiczenia	24	18

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	ćwiczenia	24		18	
Samodzielna praca studenta*	przygotowanie się do zajęć (powtórki materiału/słownictwa)	51	16	57	16
	wykonanie zadań domowych (w tym pracy pisemnej)		20		20
	przygotowanie się do sprawdzianu		15		21
Łączny nakład pracy studenta		75		75	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się	
Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W08	– Student zna i rozumie w stopniu pogłębionym specyfikę wybranych subdyscyplin psychologii;
PSJ_U03 PSJ_U11	– Student opisuje, analizuje i interpretuje zachowania człowieka, wykorzystując wiedzę z zakresu psychologii i jej subdyscyplin; – Student posługuje się w piśmie i mowie językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w tym w zakresie terminologii stosowanej w psychologii i jej subdyscyplinach;
PSJ_K02 PSJ_K03	– Student jest świadomy ograniczeń epistemologicznych psychologii jako nauki stosowanej przy rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych; – Student jest gotów do komunikowania się z ekspertami z zakresu psychologii.

Treści programowe i formy zajęć	
Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Oferowane są przynajmniej dwa warianty przedmiotu, z założeniem, że wybieralność dotyczy poziomu znajomości języka angielskiego na wejściu (B2, powyżej B2). Warianty, oprócz poziomu językowego dotyczą również tematyki przedstawionej w czasie zajęć.	Każdy wykładowca określa swoją literaturę, zależnie od poziomu i tematyki zajęć.
WSPÓLNE DLA WSZYSTKICH PROWADZĄCYCH	
What psychology is and what it is not. Psychologists at work. Truths and myths about psychology.	– Feldman, R.S. (2011). <i>Understanding psychology</i> (10Ed). New York, NY: McGraw-Hill, pp. 1-12.
The science of psychology – the Past, the Present, the Future. Roots of psychology, dominant perspectives. Psychology's Key Issues and Controversies.	– Feldman, R.S. (2011). <i>Understanding psychology</i> (10Ed). New York, NY: McGraw-Hill, pp. 15-20, 23 – 27.
Psychological research What research is and what it isn't. A model of scientific inquiry. Different types of research. What scientific method to use and when?	– Salkind, N. J.. (2012). <i>Exploring research</i> . Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall, pp. 1-16.
Ethics in Psychology APA guidelines for conducting experiments. Controversial experiments. Plagiarism	– Feldman, R.S. (2011). <i>Understanding psychology</i> (10Ed). New York, NY: McGraw-Hill, pp. 49-55.
AUTORSKIE DLA DANEGO PROWADZĄCEGO	
DLA GRUPY C1 (PROWADZĄCY: EWELINA BŁOŃSKA)	

Clinical Psychology	Materiały opracowane przez prowadzącego zamieszczone na Google Classroom
Consumer Psychology	Materiały opracowane przez prowadzącego zamieszczone na Google Classroom
DLA GRUPY C2 (PROWADZĄCY: JANINA SUROWIEC)	
Health Psychology Stress and Coping. Psychological Aspects of Illness and Well-Being. Promoting Health and Wellness.	– Feldman, R.S. (2011). <i>Understanding psychology</i> (10Ed). New York, NY: McGraw-Hill, pp. 470-499.
Social Psychology Attitudes and Social Cognition. Social Influence and Groups. Prejudice and Discrimination	– Feldman, R.S. (2011). <i>Understanding psychology</i> (10Ed). New York, NY: McGraw-Hill, pp. 576-603.
DLA GRUPY C3 (PROWADZĄCY: DR MAGDALENA JABŁOŃSKA)	
Social Psychology Attitudes and social cognition. Social influence and group processes. Positive and negative social behavior.	– Feldman, R.S. (2011). <i>Understanding psychology</i> (10Ed). New York, NY: McGraw-Hill, pp. 576-589. – Dla chętnych: pp. 590 – 615.
Cognitive Psychology Thinking and reasoning. Problem solving. Judgements and decision-making. Heuristics and biases.	– Tversky, A., & Kahneman, D. (1974). Judgment under Uncertainty: Heuristics and Biases. <i>Science</i> , 185(4157), 1124-1131. – Dla chętnych: Feldman, R.S. (2011). <i>Understanding psychology</i> (10Ed). New York, NY: McGraw-Hill, pp. 251 - 264.
DLA GRUPY C4 (PROWADZĄCY: DR MAGDALENA BORAWSKA-CHARKO)	
Clinical assessment, diagnosis, and treatment Assessment tools. Classifications systems. Treatments.	– Comer, R.J. (2014). <i>Fundamentals of Abnormal Psychology</i> (7 th ed.) New York: Worth Publishers, pp. 69- 95.
Psychological Disorders Mood disorders. Anxiety disorders. Schizophrenia. Other psychological disorders.	– Comer, R.J., Gould, E., Furnham, A. (2013). <i>Psychology</i> . Chichester, UK: John Wiley & Sons Ltd., pp. 541-578.
DLA GRUP C5 I C6 (PROWADZĄCY: IGA SZWOCH)	
What Makes Us Distinctive Methods of analyzing personality. Different types of assessment.	– Feldman, R.S. (2011). <i>Understanding psychology</i> (10Ed). New York, NY: McGraw-Hill, pp. 461-468.
Social Influence and Groups Conformity and compliance. What makes people follow orders?	– Feldman, R.S. (2011). <i>Understanding psychology</i> (10Ed). New York, NY: McGraw-Hill, pp. 590-597.

Literatura uzupełniająca do zajęć do wskazania przez koordynatora/wykładowcę przedmiotu na wydziale.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się (zadania zaliczeniowe)*	Punktacja**
Sprawdzian wiedzy – na czterech zajęciach (zajęcia 1. – 4.) jest krótki test z literatury obowiązkowej na te zajęcia (tzw. „wejściówki: max. 10 punktów do uzyskania w każdym teście) jeśli student nie uzyska minimum punktów do zaliczenia (tj. 21) lub jeśli student chce poprawić liczbę punktów uzyskanych na testach z literatury, to przystępuje to testu końcowego (odbędzie się po zakończeniu zajęć) z literatury obowiązkowej dla zajęć 1.-4. (max. liczba punktów do uzyskania to 40, minimalna do zaliczenia – 21)	(21-40)
Zadania wykonywane w czasie zajęć, weryfikujące umiejętność formułowania wypowiedzi ustnych i pisemnych Aktywności wykonywane w czasie zajęć 1. – 4. (w czasie każdych zajęć można uzyskać max. 5 punktów za zadania) Nie ma możliwości uzyskania punktów za zadania wykonywane w czasie zajęć, jeśli student jest nieobecny na zajęciach.	(10-20)
Wypowiedź ustna w języku angielskim – praca grupowa (3-5 osób), prezentacja ustna dotycząca tematyki pracy pisemnej, do przedstawienia w czasie zajęć 5. i 6.; tematyka autorska dla danego prowadzącego; czas trwania prezentacji 15-20 min kryteria oceny przedstawione będą na 1. zajęciach nie ma możliwości poprawienia prezentacji ustnej Kryteria oceny znajdują się poniżej.	(10-20)
Praca pisemna w języku angielskim – praca indywidualna, praca pisemna dotycząca tematyki prezentacji ustnej, do oddania w dniu prezentacji ustnej (zajęcia 5. lub 6.) Celem zadania jest wybranie, opisanie i zaprezentowanie badania empirycznego mającego zdaniem autorów istotny wkład w wybraną dziedzinę psychologii. Jeśli osoba nie uzyska minimalnej liczby punktów (tj. 10) za pracę pisemną, może tę pracę poprawić w terminie ustalonym z wykładowcą. Prace pisemne indywidualne, jeśli będą oddane po terminie, nie będą oceniane. Kryteria oceny znajdują się poniżej.	(10-20)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Nazwa przedmiotu:

Język angielski w zastosowaniu zawodowym – poziom zaawansowany

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	wybieralny
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	3 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	75
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr Monika Suchowierska-Stephany

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
ćwiczenia	24	18

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	ćwiczenia	24		18	
Samodzielna praca studenta*	przygotowanie się do zajęć (powtórki materiału/słownictwa)	51	16	57	16
	wykonanie zadań domowych (w tym pracy pisemnej)		20		20
	przygotowanie się do sprawdzianu		15		21
Łączny nakład pracy studenta		75		75	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W08	Student zna i rozumie w stopniu pogłębionym specyfikę wybranych subdyscyplin psychologii;
PSJ_U03 PSJ_U11	- Student opisuje, analizuje i interpretuje zachowania człowieka, wykorzystując wiedzę z zakresu psychologii i jej subdyscyplin; - Student posługuje się w piśmie i mowie językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w tym w zakresie terminologii stosowanej w psychologii i jej subdyscyplinach;
PSJ_K02 PSJ_K03	- Student jest świadomy ograniczeń epistemologicznych psychologii jako nauki stosowanej przy rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych; - Student jest gotów do komunikowania się z ekspertami z zakresu psychologii.

Treści programowe i formy zajęć

Ćwiczenia

Treści programowe

Oferowane są przynajmniej dwa warianty przedmiotu, z założeniem, że wybieralność dotyczy poziomu znajomości języka angielskiego na wejściu (B2, powyżej B2). Warianty, oprócz poziomu językowego dotyczą również tematyki przedstawionej w czasie zajęć.

Literatura obowiązkowa

Każdy wykładowca określa swoją literaturę, zależnie od poziomu i tematyki zajęć.

WSPÓLNE DLA WSZYSTKICH PROWADZĄCYCH

What psychology is and what it is not.

Psychologists at work.
Truths and myths about psychology.

- Feldman, R.S. (2011). *Understanding psychology* (10Ed). New York, NY: McGraw-Hill, pp. 1-12.

The science of psychology – the Past, the Present, the Future.

Roots of psychology, dominant perspectives.
Psychology's Key Issues and Controversies.

- Feldman, R.S. (2011). *Understanding psychology* (10Ed). New York, NY: McGraw-Hill, pp. 15-20, 23 – 27.

Psychological research

What research is and what it isn't.
A model of scientific inquiry.
Different types of research.
What scientific method to use and when?

- Salkind, N. J.. (2012). *Exploring research*. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall, pp. 1-16.

Ethics in Psychology

APA guidelines for conducting experiments.
Controversial experiments.
Plagiarism

- Feldman, R.S. (2011). *Understanding psychology* (10Ed). New York, NY: McGraw-Hill, pp. 49-55.

AUTORSKIE DLA DANEGO PROWADZĄCEGO

DLA GRUPY C3 (PROWADZĄCY: DR MAGDALENA JABŁOŃSKA)	
Social Psychology Attitudes and social cognition. Social influence and group processes. Positive and negative social behavior.	– Feldman, R.S. (2011). <i>Understanding psychology</i> (10Ed). New York, NY: McGraw-Hill, pp. 576-589. – Dla chętnych: pp. 590 – 615.
Cognitive Psychology Thinking and reasoning. Problem solving. Judgements and decision-making. Heuristics and biases.	– Tversky, A., & Kahneman, D. (1974). Judgment under Uncertainty: Heuristics and Biases. <i>Science</i>, 185(4157), 1124-1131. – Dla chętnych: Feldman, R.S. (2011). <i>Understanding psychology</i> (10Ed). New York, NY: McGraw-Hill, pp. 251 - 264.
DLA GRUPY C4 (PROWADZĄCY: DR MAGDALENA BORAWSKA-CHARKO)	
Clinical assessment, diagnosis, and treatment Assessment tools. Classifications systems. Treatments.	– Comer, R.J. (2014). <i>Fundamentals of Abnormal Psychology</i> (7th ed.) New York: Worth Publishers, pp. 69- 95.
Psychological Disorders Mood disorders. Anxiety disorders. Schizophrenia. Other psychological disorders.	– Comer, R.J., Gould, E., Furnham, A. (2013). <i>Psychology</i>. Chichester, UK: John Wiley & Sons Ltd., pp. 541-578.

Literatura uzupełniająca do zajęć do wskazania przez koordynatora/wykładowcę przedmiotu na wydziale.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0) Dobra plus (4,5) Dobra (4,0) Dostateczna plus (3,5) Dostateczna (3,0) Niedostateczna (2,0)	od 91 punktów do 100 punktów od 81 punktów do 90 punktów od 71 punktów do 80 punktów od 61 punktów do 70 punktów od 51 punktów do 60 punktów poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się (zadania zaliczeniowe)*	Punktacja**
Sprawdzian wiedzy – na czterech zajęciach (zajęcia 1. – 4.) jest krótki test z literatury obowiązkowej na te zajęcia (tzw. „wejściówki: max. 10 punktów do uzyskania w każdym teście) jeśli student nie uzyska minimum punktów do zaliczenia (tj. 21) lub jeśli student chce poprawić liczbę punktów uzyskanych na testach z literatury, to przystępuje to testu końcowego (odbędzie się po zakończeniu zajęć) z literatury obowiązkowej dla zajęć 1.-4. (max. liczba punktów do uzyskania to 40, minimalna do zaliczenia – 21)	(21-40)

Zadania wykonywane w czasie zajęć, weryfikujące umiejętność formułowania wypowiedzi ustnych i pisemnych Aktywności wykonywane w czasie zajęć 1. – 4. (w czasie każdego zajęcia można uzyskać max. 5 punktów za zadania) Nie ma możliwości uzyskania punktów za zadania wykonywane w czasie zajęć, jeśli student jest nieobecny na zajęciach.	(10-20)
Wypowiedź ustna w języku angielskim – praca grupowa (idealna liczba osób w grupie to 4, jeśli są 3 osoby w grupie, to proszę o kontakt z osobą prowadzącą zajęcia), prezentacja ustna dotycząca tematyki pracy pisemnej, do przedstawienia w czasie zajęć 5. i 6.; tematyka autorska dla danego prowadzącego; czas trwania prezentacji 15-20 min kryteria oceny przedstawione będą na 1. zajęciach nie ma możliwości poprawienia prezentacji ustnej Kryteria oceny znajdują się poniżej.	(10-20)
Praca pisemna w języku angielskim – praca indywidualna, praca pisemna dotycząca tematyki prezentacji ustnej, do oddania w dniu prezentacji ustnej (zajęcia 5. lub 6.) Celem zadania jest zaplanowanie badania (research proposal). Planowane badanie musi wpisywać się w tematykę spotkania 5 lub 6. Jeśli osoba nie uzyska minimalnej liczby punktów (tj. 10) za pracę pisemną, może tę pracę poprawić w terminie ustalonym z wykładowcą. Prace pisemne indywidualne, jeśli będą oddane po terminie, nie będą oceniane. Kryteria oceny znajdują się poniżej.	(10-20)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Nazwa przedmiotu:

Praktyki

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	wybieralny
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	4 ECTS
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	100
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Magdalena Przedniczek

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
praktyki	100	100

Forma zajęć	Prowadzący	Prowadzący
praktyki	Osoby prowadzące praktyki instytucjonalne są wskazane w kartach przedmiotu poszczególnych praktyk. Opiekunowie wewnętrzni praktyk indywidualnych są wybierani przez Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk na podstawie przesłanego przez studenta wniosku z opisem praktyki i realizowanych zadań.	Osoby prowadzące praktyki instytucjonalne są wskazane w kartach przedmiotu poszczególnych praktyk. Opiekunowie wewnętrzni praktyk indywidualnych są wybierani przez Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk na podstawie przesłanego przez studenta wniosku z opisem praktyki i realizowanych zadań.

Bilans punktów ECTS			
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
Liczba godzin praktyki	obowiązki zawodowe wykonywane w miejscu realizacji praktyki (w tym wypełnianie Dziennika praktyk)	90	90
	przygotowanie pracy pisemnej*	10	10
Łączny nakład pracy studenta		100	100

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się	
Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W02 PSJ_W08	- Student identyfikuje czynności zawodowe psychologa oraz standardy jego pracy;
PSJ_U08 PSJ_U13	- Student formułuje problem praktyczny i proponuje jego rozwiązanie, posługując się wiedzą psychologiczną; - Student potrafi nawiązać prawidłowy kontakt z klientem/pacjentem/osobą badaną; - Student potrafi nawiązać prawidłową współpracę z zespołem profesjonalistów w miejscu praktyki;
PSJ_K03 PSJ_K04 PSJ_K07	- Student przestrzega zasad etyki zawodowej i wysokich standardów działań profesjonalnych w środowisku; - Student posiada postawę szacunku, akceptacji i zrozumienia dla klienta/pacjenta/ osoby badanej; - Student odpowiedzialnie wypełnia podjęte zobowiązania społeczne i zawodowe.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Dziennik Praktyk	Dziennik Praktyk zawiera informacje na temat profilu praktykodawcy, uzasadnienie wyboru praktykodawcy, wyszczególnienie zadań/zajęć z określonym zakresem czasowym, samoocenę, opis relacji z praktykodawcą oraz trudności, które wystąpiły podczas realizacji praktyki. Dziennik Praktyk jest wypełniany przez studenta oraz oceniany i zatwierdzany podpisem przez Koordynatora (w przypadku praktyk instytucjonalnych) lub Opiekuna Zewnętrznego (w przypadku praktyk indywidualnych).	31-60
Zaświadczenie	Zaświadczenie określa osiągnięcie przedmiotowych efektów uczenia się. Osiągnięcie efektów uczenia się oceniane jest w skali od 0 do 2, gdzie 0 oznacza brak spełnienia oczekiwań wyrażonych w efektach uczenia się, 1 oznacza częściowe spełnienie oczekiwań wyrażonych w efektach uczenia się, a 2 spełnienie oczekiwań wyrażonych w efektach uczenia się. Brak realizacji jednego z efektów uczenia się automatycznie skutkuje oceną negatywną z Praktyk zawodowych oraz koniecznością realizacji kolejnych Praktyk zawodowych.	10-20

	Zaświadczenie jest wypełniane przez Koordynatora (w przypadku praktyk instytucjonalnych) lub Opiekuna Zewnętrznego i Opiekuna Wewnętrznego (w przypadku praktyk indywidualnych).	
Praca pisemna	Praca pisemna lub inne pisemne zadanie poznawcze zgodne z charakterem praktyki (np. studium przypadku) jest zlecane i sprawdzane przez Koordynatora (w przypadku praktyk instytucjonalnych) lub Opiekuna Wewnętrznego (w przypadku praktyk indywidualnych).	10-20

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Minimum 50% godzin praktyk powinno być realizowane w ramach wybranej przez studenta specjalności.

Pozostałe warunki realizacji praktyki zawodowej oraz zaliczenia przedmiotu określa Regulamin praktyk zawodowych.

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

SPECJALNOŚCI

Specjalność: Psychologia kliniczna i zdrowia

Sylabus opracowany w ramach Zintegrowanego programu rozwoju SWPS Uniwersytetu Humanistycznospołecznego, „Zadanie 4 - Wykorzystanie informacji z rynku pracy do projektowania kształcenia Uniwersytetu SWPS dopasowanego do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego”. Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Nazwa przedmiotu:

Transdiagnostyczne mechanizmy zdrowia psychicznego

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia kliniczna i zdrowia
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr Agata Wytykowska-Kaczorek

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
Wykład	16	12
ćwiczenia	14	12

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	16	24	12
	ćwiczenia		14		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć		22		28
	Przygotowanie studium przypadku		24		24
	Przygotowanie analizy artykułów		24		24
	Przygotowanie się do egzaminu		20		20
Łączny nakład pracy studenta		120			120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W16 PSJ_W2 PSJ_W26	– Zna obowiązujące systemy diagnostyczne w psychopatologii ICD-11 i DSM-5 – Zna i rozumie argumenty podnoszone w toczącej się dyskusji wokół podejścia kategorialnego i transdiagnostycznego do zdrowia psychicznego – Zna zasady wyodrębniania procesów transdiagnostycznych w psychopatologii – Zna aktualne modele transdiagnostyczne w psychopatologii i potrafi je krytycznie ocenić – Zna najważniejsze mechanizmy transdiagnostyczne w zaburzeniach psychicznych
PSJ_U3 PSJ_U8	– Opisuje, analizuje i interpretuje problemy osoby w kontekście transdiagnostycznych mechanizmów psychopatologicznych – Potrafi pracować w grupie, stosować wiedzę o transdiagnostycznych mechanizmach w psychopatologii aby opracować studium przypadku. – Potrafi analizować literaturę naukową i identyfikować argumenty pozwalające uznać dany mechanizm psychopatologiczny za transdiagnostyczny – Potrafi wyjaśnić rolę mechanizmów transdiagnostycznych w kształtowaniu się psychopatologii
PSJ_K3 PSJ_K7	– Potrafi komunikować się merytorycznie z ekspertami, również z innych dziedzin, opisując psychopatologię osoby w kontekście mechanizmów transdiagnostycznych – Promuje przestrzeganie zasad etyki zawodowej i wysokiego standardu działań profesjonalnych w kontakcie z osobami zmagającymi się z problemami psychicznymi, a także z profesjonalnym środowiskiem.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Podejście transdiagnostyczne do zaburzeń psychicznych (np: RDoC, HiTOP)	– Vaidyanathan, U., Morris, S. i inni (2022). Research Domain Criteria: projekt NIMH. Dekada translacyjnych badań związku zachowania i mózgu. W: Hayes, S., Hofman. S. (red.). Ponad DSM. GWP, rozdz. 2 – Dalgleish T, Black M, Johnston D, Bevan A. (2020). Transdiagnostic approaches to mental health problems: Current status and future directions. <i>Journal of Consulting and Clinical Psychology</i>, 88(3):179-195. doi:10.1037/ccp0000482. PMID: 32068421; – Bohlmeijer, E., Westerhof, G. (2021). The Model for Sustainable Mental Health: Future Directions for Integrating Positive Psychology Into Mental Health Care. <i>Frontiers in Psychology</i>, 12. DOI=10.3389/fpsyg.2021.747999 Uzupełniająca, uzupełniająca: – Cuthbert, B., Insel, T. (2013). Toward the future of Psychiatric diagnosis: the seven pillars of RDoC. <i>BMC Medicine</i> – Riboni, F.V., Belzung, C. (2017). Stress and psychiatric disorders: from categorical to dimensional approaches. <i>Current opinion in behavioral sciences</i>, 14; 72-77.
Przywiązanie, stres i oś HPA, doświadczenie traumy jako transdiagnostyczne czynniki	– Mikuliner, M i Shaver, P. (2012). An attachment perspective on psychopathology. <i>World Psychiatry</i>, 11; 11-15.

mechanizmy psychopatologii i zdrowia psychicznego	- Wesarg, C., Van Den Akker, A. L., Oei, N. Y. L., Hoeve, M., & Wiers, R. W. (2020). Identifying pathways from early adversity to psychopathology: A review on dysregulated HPA axis functioning and impaired self-regulation in early childhood. <i>European Journal of Developmental Psychology</i>. https://doi.org/10.1080/17405629.2020.1748594 - McLaughlin, K. A., Colich, N. L., Rodman, A. M., & Weissman, D. G. (2020). Mechanisms linking childhood trauma exposure and psychopathology: a transdiagnostic model of risk and resilience. <i>BMC Medicine</i>, 18(1), 1–11. https://doi.org/10.1186/s12916-020-01561-6 - Budziszewska, B. (2016). Stres a depresja. <i>Wszechświat</i>, 117 – Tydzień mózgu. - Pietkiewicz, I., Tomalski, R. (2018). Zaburzenia związane z traumą-perspektywa teoretyczna. <i>Czasopismo psychologiczne</i>, 24,2,261-268 Uzupełniająca - Gunnar, M. R. (2021). Forty years of research on stress and development: What have we learned and future directions. <i>American Psychologist</i>, 76(9), 1372–1384. https://doi.org/10.1037/amp0000893 - Gałęcki, P.; Talarowska, M. (2018). Teoria zapalna depresji – najważniejsze fakty. <i>Psychiatria Polska</i>, 52(3), 437-447
Regulacja emocji jako transdiagnostyczny mechanizm psychopatologii i zdrowia psychicznego	- Jazaieri, H., Urry, H., Gross, J. (2013). Affective Disturbances and psychopathology: an emotion regulation perspective. <i>Journal of Experimental Psychopathology</i>, 4, 584-599. - Claudius, B., Ehring, T., (2020). emotion regulation as a transdiagnostic process. <i>Emotion</i>, 20; 37-42. - Barthel, A., Hofman, S. (2022). Oddziaływania społeczne i kulturowe a różnice indywidualne w zakresie procesów emocjonalnych. W: Hayes, S., Hofman. S. (red.). <i>Ponad DSM</i>. GWP, rozdz. 7 - Aldao, A. Plate, A. (2020). Radzenie sobie z emocjami i regulacja emocji. W: S. Hayes i S. Hoffman (red.). <i>Terapia poznawczo-behawioralna oparta na procesach</i>. GWP, rozdz. 16.
Perfekcjonizm, neurotyzm, elastyczność psychologiczna, perseweratywne myślenie-transdiagnostyczne mechanizmy w psychopatologii i zdrowiu psychicznym	- Egan, S. J., Wade, T. D., & Shafran, R. (2012). The transdiagnostic process of perfectionism. <i>Revista de Psicopatología y Psicología Clínica</i>, 17(3), 279–294. https://doi.org/10.5944/rppc.vol.17.num.3.2012.11844 - Ormel, J., Jeronimus, B. F., Kotov, R., Riese, H., Bos, E. H., Hankin, B., Rosmalen, J. G. M., & Oldehinkel, A. J. (2013). Neuroticism and common mental disorders: Meaning and utility of a complex relationship. <i>Clinical Psychology Review</i>, 33(5), 686–697. https://doi.org/10.1016/j.cpr.2013.04.003 - Kaplan, D. M., Palitsky, R., Carey, A. L., Crane, T. E., Havens, C. M., Medrano, M. R., Reznik, S. J., Sbarra, D. A., & O'Connor, M. (2018). Maladaptive repetitive thought as a transdiagnostic phenomenon and treatment target: An integrative review. <i>Journal of Clinical Psychology</i>, 74(7), 1126–1136. https://doi.org/10.1002/jclp.22585 - Kashdan, T. B., & Rottenberg, J. (2010). Psychological flexibility as a fundamental aspect of health. <i>Clinical Psychology Review</i>, 30(7), 865–878. https://doi.org/10.1016/j.cpr.2010.03.001

Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Wielowymiarowe podejście do rozumienia psychopatologii.	– Podręcznik DSM-5/ICD-11 – Cuthbert, B., Insel, T. (2013). Toward the future of Psychiatric diagnosis: the seven pillars of RDoC. <i>BMC Medicine</i> – Kotov, R., Krueger, R. F., Watson, D., Achenbach, T. M., Althoff, R. R., Bagby, R. M., Zimmerman, M. (2017). The Hierarchical Taxonomy of Psychopathology (HiTOP): A dimensional alternative to traditional nosologies. <i>Journal of Abnormal Psychology, 126</i>(4), 454–477. http://dx.doi.org/10.1037/abn0000258
Wielowymiarowe podejście do rozumienia psychopatologii. Analiza wybranych mechanizmów transdiagnostycznych – studia przypadków.	– Mikuliner, M i Shaver, P. (2012). An attachment perspective on psychopathology. <i>World Psychiatry, 11</i>; 11-15. – McLaughlin, K. A., Colich, N. L., Rodman, A. M., & Weissman, D. G. (2020). Mechanisms linking childhood trauma exposure and psychopathology: a transdiagnostic model of risk and resilience. <i>BMC Medicine, 18</i>(1), 1–11. https://doi.org/10.1186/s12916-020-01561-6 – Lynch SJ, Sunderland M, Newton NC, Chapman C. (2021). A systematic review of transdiagnostic risk and protective factors for general and specific psychopathology in young people. <i>Clin Psychol Rev.</i>, 87. doi: 10.1016/j.cpr.2021.102036. – Klatkiewicz, A. (2011). Traumatyczne zdarzenia w dzieciństwie a rozwój zaburzenia osobowości borderline. <i>Nowiny lekarskie, 80</i>, 6, 484-492. – Sikorska, I. (2014). Dziecięca trauma - psychologiczne konsekwencje dla dalszego rozwoju. <i>Sztuka leczenia, 3-4</i>, 55-70. – Czub, M. (2019). Ukryta trauma – zaniedbywanie i emocjonalne krzywdzenie dzieci. <i>Dziecko Krzywdzone. Teoria, badania, praktyka, 18</i>(2), 38–58. literatura nieobowiązkowa – Taylor, Ch. (2019). Zaburzenia przywiązania u dzieci i młodzieży. GWP. rozdz. 1. – Pietkiewicz, I., Tomalski, R. (2018). Zaburzenia związane z traumą-perspektywa teoretyczna. <i>Czasopismo psychologiczne, 24</i>, 2, 261-268
Wielowymiarowe podejście do rozumienia psychopatologii. Analiza wybranych mechanizmów transdiagnostycznych – studia przypadków.	– Jazaieri, H., Urry, H., Gross, J. (2013). Affective Disturbances and psychopathology: an emotion regulation perspective. <i>Journal of Experimental Psychopathology, 4</i>, 584-599. – Hayes, S., Hofman, S. (red.). Ponad DSM. GWP, rozdz. 4, 7 – Leahy, R., Tirsch, D., Napolitano, L. (2014). Regulacja emocji w psychoterapii. Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego, rozdz. 1. – S. Hayes i S. Hoffman (red.). Terapia poznawczo-behavioralna oparta na procesach. GWP, rozdz. 8, 16, 21,
Wielowymiarowe podejście do rozumienia psychopatologii. Analiza wybranych mechanizmów transdiagnostycznych – studia przypadków.	– Egan, S. J., Wade, T. D., & Shafran, R. (2012). The transdiagnostic process of perfectionism. <i>Revista de Psicopatología y Psicología Clínica, 17</i>(3), 279–294. https://doi.org/10.5944/rppc.vol.17.num.3.2012.11844 – Ormel, J., Jeronimus, B. F., Kotov, R., Riese, H., Bos, E. H., Hankin, B., Rosmalen, J. G. M., & Oldehinkel, A. J. (2013). Neuroticism and common mental disorders: Meaning and utility of a complex relationship. <i>Clinical Psychology Review, 33</i>(5), 686–697. https://doi.org/10.1016/j.cpr.2013.04.003 – Kaplan, D. M., Palitsky, R., Carey, A. L., Crane, T. E., Havens, C. M., Medrano, M. R., Reznik, S. J., Sbarra, D. A., & O'Connor, M. (2018). Maladaptive repetitive thought as a transdiagnostic phenomenon and treatment target: An integrative review. <i>Journal of Clinical Psychology, 74</i>(7), 1126–1136. https://doi.org/10.1002/jclp.22585 – Kashdan, T. B., & Rottenberg, J. (2010). Psychological flexibility as a fundamental aspect of health. <i>Clinical Psychology Review, 30</i>(7), 865–878. https://doi.org/10.1016/j.cpr.2010.03.001

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
1	Sprawdzian testowy obejmujący informacje przekazane na wykładzie i w literaturze obowiązkowej do wykładu.	31-60
2	Analiza badań: wybrany mechanizm transdiagnostyczny i jego związek z psychopatologią. Zadanie grupowe	10-20
3	Opracowanie studium przypadku. Zadanie grupowe	10-20

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Doradztwo psychologiczne

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia kliniczna i zdrowia
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Aneta Dowgiert

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
seminarium	24	18
projekt	6	6

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	seminarium	30	24	24	18
	projekt – konsultacje, spotkanie w grupach projektowych		6		6
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	40	96	40
	przygotowanie do kolokwium		30		36
	Projekt – zapoznanie się z materiałami, pisanie pracy		20		20
Łączny nakład pracy studenta		120		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W15 PSJ_W10 PSJ_W11 PSJ_W12 PSJ_W18	- Opisuując teorie odpowiednio posługuje się pojęciami przez nie proponowanymi. - Porównuje teorie ze sobą. Wskazuje na różnice w definiowaniu pojęć i interpretowaniu zjawisk psychicznych. - Wskazuje na słabe i mocne strony omawianych teorii psychologicznych. - Opisuje przykłady zachowań w języku teorii. - Integruje wiedzę z różnych teorii w celu znalezienia najlepszych rozwiązań opisywanych problemów.
PSJ_U8	- Formułuje problem praktyczny w oparciu o wiedzę zdobytą na zajęciach. - Trafnie planuje sposób rozwiązania problemu.
PSJ_K5 PSJ_K8	- Zabiera głos podczas zajęć, umożliwia innym uczestnikom wypowiedzenie się na temat zajęć, uczestniczy w pracach grupowych. - Respektuje postanowienia wypracowane przez grupę, z którą współpracuje. - Zgodnie z prawdą sprawozdaje autorstwo poszczególnych części pracy grupowej - Dokonuje oceny omawianych rozwiązań w odniesieniu do kodeksu etycznego zawodu psychologa.

Treści programowe i formy zajęć

Seminarium

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Poradnictwo psychologiczne a psychoterapia Teorie przydatne w planowaniu oddziaływań doradczych – dobrostan psychiczny i model kompletnego zdrowia psychicznego	- Czabała, C i Kluczyńska, S. (2015). <i>Poradnictwo psychologiczne</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, rozdział 1. - Czabała, J.C. (2016). Poradnictwo psychologiczne a psychoterapia. <i>Roczniki Psychologiczne</i>, 19, 3 str. 519-533 - Kaczmarek, Ł. D. (2016). Pozytywne interwencje psychologiczne. Dobrostan a zachowania intencjonalne. Poznań: Wydawnictwo Zysk i Sp-ka, rozdział 2 i rozdział 4 - Trzebińska E. (2008). <i>Psychologia pozytywna</i>. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne; rozdział 7.1
Teorie przydatne w planowaniu oddziaływań doradczych: Dobrostan psychiczny: • Rola emocji • Zaangażowanie • Poczucie sensu • Pozytywne relacje interpersonalne Transteoretyczny model zmiany Teorie rozwoju człowieka dorosłego Kryzys: metody stabilizowania klienta w procesie doradztwa psychologicznego	- Fredrickson, B. L. (2009). <i>Pozytywność</i>. Poznań: Wydawnictwo Zysk i Sp-ka, rozdziały 1-4 - Carr, A. (2009) <i>Psychologia pozytywna. Nauka o szczęściu i ludzkich siłach</i>. Poznań: Wydawnictwo Zysk i S-ka. Rozdział 2 – Optymalne doświadczenie; Rozdział 3 – Nadzieja i optymizm; 7 – Pozytywne Ja; Rozdział 8 – Pozytywne związki; Rozdział 9 – Pozytywna zmiana - Kossakowska, M., Kwiatek, P., & Stefaniak, T. (2013). <i>Sens w życiu</i>. Polska wersja kwestionariusza MLQ (Meaning in Life

	Questionnaire). <i>Psychologia Jakości Życia</i>, 12(2), 111-131. Do przeczytania wstęp teoretyczny, str. 111 -117 - Oleś, P. (2012). <i>Psychologia człowieka dorosłego</i>. Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN; rozdział 2 (str. 39-64) i 8 (str. 288-300) - Marcia, J. i Josselson, R. (2013). Eriksonian personality research and its implications for psychotherapy. <i>Journal of Personality</i>, 81, 6, str. 617-629 - Rothschild, B. (2017) Ciało pamięta. rozdziały 2 i 3
Sposoby i narzędzia diagnozy dobrostanu	- Kaczmarek, Ł. D. (2016). <i>Pozytywne interwencje psychologiczne. Dobrostan a zachowania intencjonalne</i>. Poznań: Wydawnictwo Zysk i Sp-ka, rozdział 2 i rozdział 4 - Trzebińska E. (2008). <i>Psychologia pozytywna</i>. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne; rozdział 7.2
Techniki i podejścia przydatne w poradnictwie psychologicznym: • dialog sokratejski, psychoedukacja, warsztat i trening • terapia skoncentrowana na rozwiązaniu i dialog motywujący, NVC; pozytywna psychoterapia	- De Jong, P., Berg, I.K. (2007). <i>Rozmowy o rozwiązaniach</i>. Kraków: Księgarnia Akademicka, rozdziały 1,2, 5, 6, 10 (dodatkowo wybrane strony wskazane przez osobę prowadzącą) - Mille, W. R. i Rollnick, S. (2014). <i>Dialog motywujący. Jak pomóc ludziom w zmianie</i>. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, część pierwsza (dodatkowo wybrane strony wskazane przez osobę prowadzącą) - Rosenberg, M.B. (2020). <i>Porozumienie bez przemocy</i>. Warszawa: Wydawnictwo Czarna Owca; rozdziały 1-4 i 7-8 (dodatkowo wybrane strony wskazane przez osobę prowadzącą) - Rashid, T. i Seligman, M. (2018). <i>Positive psychotherapy. Clinical manual</i>. Oxford: Oxford University Press; część pierwsza, str. 3-64
Prezentacja projektów zaliczeniowych	

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
seminarium	Kolokwium – sprawdzian z treści omawianych na zajęciach oraz zawartej literaturze. Data kolokwium zostanie podana przez prowadzącego na pierwszych zajęciach.	25 – 48
seminarium	1. Uczestnictwo w zajęciach z poszanowaniem zasad współżycia społecznego 2. Punktualne przybycie na zajęcia i pozostanie do końca zajęć 3. Zabieranie głosu podczas dyskusji, umożliwianie innym wypowiedzenia się, zachęcanie do wypowiedzi, zadawanie pytań, zgłaszanie się do uczestnictwa w ćwiczeniach, uczestnictwo w pracach grupowych	6 – 12
projekt	Projekt grupowy – analiza problemu przedstawionego przez prowadzącego w oparciu o wiedzę zdobytą na zajęciach. Zaplanowanie sposobu rozwiązania problemu. Przedstawienie rozwiązania na forum grupy.	20 – 40

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Psychologiczne aspekty zdrowia i choroby

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia kliniczna i zdrowia
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Zuzanna Kwissa-Gajewska

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
wykład	14	12
ćwiczenia	16	12

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	14	24	12
	ćwiczenia		16		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	30	96	30
	wykonanie prac zaliczeniowych		28		28
	przygotowanie się do egzaminu		31		37
	uczestnictwo w egzaminie		1		1
Łączny nakład pracy studenta		120			120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W2 PSJ_W3 PSJ_W26	– Odtwarza wiedzę dotyczącą specyfiki psychologii zdrowia, jej powiązań z innymi dyscyplinami, kierunków rozwoju psychologii zdrowia – W ramach pracy zaliczeniowej uzasadnia swoje zdanie na gruncie wiedzy psychologicznej w obszarze psychologii zdrowia. Argumentując podaje wyniki badań. Proponując rozwiązania, wybiera metody oparte na dowodach empirycznych. Wskazuje na niebezpieczeństwa wynikające ze stosowania wiedzy potocznej – Wskazuje, która wiedza jest oparta na faktach w odniesieniu do udziału czynników psychologicznych w etiologii i przebiegu chorób somatycznych, a która jest wiedzą potoczną w tym zakresie.
PSJ_U3 PSJ_U8 PSJ_U5	– Opisuje, analizuje i interpretuje zachowania człowieka, wykorzystując wiedzę z zakresu psychologii i psychologii zdrowia – Projektuje i realizuje proces diagnozy ryzyka zdrowotnego i opracowuje program oddziaływań psychologicznych w zakresie utrzymania i rozwijania zdrowia somatycznego, posługując się wiedzą psychologiczną z zakresu modeli zachowań zdrowotnych. – Formułuje problem praktyczny i proponuje jego rozwiązanie, posługując się wiedzą psychologiczną: dobiera teorię psychologiczną i metody rozwiązania problemu, przeprowadza kwerendę źródłową, analizuje i syntetyzuje pozyskane informacje
PSJ_K2 PSJ_K3 PSJ_K7	– Wskazuje na ograniczenia epistemologiczne psychologii zdrowia przy rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych – Wskazuje na potrzebę współpracy z ekspertami, również z innych dziedzin, przy rozwiązywaniu problemów badawczych i praktycznych – Wskazuje na konieczność przestrzegania zasad etyki zawodowej i wysokiego standardu działań profesjonalnych w środowisku. Proponuje działania spełniające te wymogi

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Polietiologiczna koncepcja zdrowia i choroby. – Stres psychologiczny jako „przyczyna” chorób? – Drogi oddziaływania, kontrowersje i złożoność zjawiska. – Psychoneuroimmunologia – Osobowość a zdrowie i choroba: Wzór Zachowania A – Rola wsparcia społecznego – Psychologiczne mechanizmy chorób i dysfunkcji somatycznych: stan weryfikacji empirycznej. – behawioralne uwarunkowania zdrowia i choroby	– Cierpiałkowska, L i Sęk, H. (2016). <i>Psychologia kliniczna</i>. Warszawa: Wydawnictwo PWN. Rozdział 24.2.2. – Heszen, I. (2013). <i>Psychologia stresu</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. Rozdział 9. – Heszen-Celińska, I, Sęk, H. (2020). <i>Psychologia zdrowia. Wydanie nowe</i>. Warszawa: PWN. Podrozdziały: 6, 10.1.2.; 11.4.- 11.6. – Sapolsky, R.M. (2012). <i>Dlaczego zebry nie mają wrzodów? Psychofizjologia stresu</i>. (s. 384-415). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. Powtórka: Psychologia zdrowia jako dziedzina stosowana – Heszen-Celińska, I, Sęk, H. (2020). <i>Psychologia zdrowia. Wydanie nowe</i>. Warszawa: PWN. Rozdział: 1 i 2.

Zachowanie a zdrowie i choroba. Modele motywacyjne zmiany zachowań zdrowotnych. – Model przekonań zdrowotnych – Czynniki poznawcze w organizacji zachowań zdrowotnych: lokalizacja kontroli w sprawach zdrowotnych, poczucie własnej skuteczności – Teoria społeczno-poznawcza A. Bandury a zachowania zdrowotne – Model zachowań zdrowotnych w ujęciu teorii autodeterminacji – Teoria uzasadnionego działania i teoria planowanego zachowania	– Heszen-Celińska, I, Sęk, H. (2020). <i>Psychologia zdrowia. Wydanie nowe</i>. Warszawa: PWN. Podrozdziały: 7, 8.1-8.3; – Łuszczynska, A. (2004). <i>Zmiana zachowań zdrowotnych. Dlaczego dobre chęci nie wystarczają?</i> Gdańsk: GWP. Rozdział: 2, 3. – Życińska, J. (2017). <i>Motywacja do zmiany zachowań ryzykownych w chorobie</i>. Warszawa: PWN. Rozdział: 1; 2.2.1;3.
Zachowanie a zdrowie i choroba. Modele postintencjonalne i procesualne zmiany zachowań zdrowotnych – Koncepcja implementacji intencji – rola planowania – Transteoretyczny model zmiany zachowań zdrowotnych – Procesualny model działań zdrowotnych (HAPA) – Modele tworzenia nawyku – Rola wsparcia społecznego w procesie zmiany zachowań zdrowotnych	– Heszen-Celińska, I, Sęk, H. (2020). <i>Psychologia zdrowia. Wydanie nowe</i>. Warszawa: PWN. Rozdział 8.4.1.; 8.4.3.-8.8. – Życińska, J. (2017). <i>Motywacja do zmiany zachowań ryzykownych w chorobie</i>. Warszawa: PWN. Rozdział: 2.2.3
Implementacja wiedzy dot. zmiany zachowań – Zasady kształtowania i zmiany zachowań zdrowotnych – Programy prewencyjne i promocyjne – tworzenie i ewaluacja – Teorie implementacji wiedzy – Najczęstsze błędy a ustalenia psychologii społecznej: komunikaty wzbudzające strach, teoria reaktancji, efekt zaszczerpienia i naduzasadnienia	– Heszen-Celińska, I, Sęk, H. (2020). <i>Psychologia zdrowia. Wydanie nowe</i>. Warszawa: PWN. Rozdział: 16.2, 17.1 i 17.2. – Łuszczynska, A. (2004). <i>Zmiana zachowań zdrowotnych. Dlaczego dobre chęci nie wystarczają?</i> Gdańsk: GWP. Rozdział: 26, 28.

Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Modele teoretyczne wykorzystywane w wyjaśnianiu zagadnień zdrowia i choroby – Metodologiczne podstawy i metody diagnozy poziomów zdrowia i choroby – Cele i problemy diagnostyczne w psychologii zdrowia – Znaczenie ekspertyzy i badań ewaluacyjnych w psychologii zdrowia	– Heszen-Celińska, I, Sęk, H. (2020). <i>Psychologia zdrowia. Wydanie nowe</i>. Warszawa: PWN. Rozdział: 16.
Zmiana motywacyjna i behawioralna – wprowadzenie – Rodzaje motywacji do zmiany – Procesy samoregulacji w zmianie zachowań zdrowotnych	– Buczny, J. i Międzobrodzka, E. (2014). <i>Samokontrola i jej rola w odżywianiu się. Zeszyty Naukowe Akademii Morskiej w Gdyni, 86, 29-42.</i>

- Autonomiczna i nieautonomiczna regulacja zachowania	- Kazikowska-Wrzosek, R. (2011). Wytrwałość i skuteczność działania: wpływ kontekst sytuacyjnego i siły woli. <i>Roczniki Psychologiczne</i>, 14(2), 159–187. - Wojtowicz, E. (2014). Motywowanie do szczęścia poprzez wspieranie autonomii dziecka – perspektywa teorii autodeterminacji. <i>Relacje w rodzinie</i>, 3(19), 29–37.
Procesualny model zachowań zdrowotnych (HAPA) – implikacje praktyczne - Identyfikowanie etapów zmiany - Faza zmiany a interwencje - Faza motywacyjna – specyficzne interwencje, kwestie etyczne - Radzenie sobie z „oporem” - Elementy treningu motywacyjnego w kontekście zmiany stylu życia - Interwencje u osób z intencją zmiany (<i>intenders</i>) - Planowanie i wprowadzanie zmiany - Interwencje wobec osób, które już podjęły nowe zachowanie (<i>actors</i>): radzenie sobie z przeszkodami, zapobieganie nawrotom - Wzmacnianie własnej skuteczności - Rola wsparcia społecznego	- Chodkiewicz, J. (2006) Wywiad motywujący Millera i Rollnicka – koncepcja, zastosowania i ograniczenia. <i>Nowiny Psychologiczne</i>, 1, 37-45. - Gromulska, L., Piotrowicz, M., & Cianciara, D. (2009). Własna skuteczność w modelach zachowań zdrowotnych oraz w edukacji zdrowotnej. <i>Przegląd Epidemiologiczny</i>, 63(3), 427–432. - Łuszczyńska, A. (2004). Zmiana zachowań zdrowotnych. Dlaczego dobre chęci nie wystarczają? Gdańsk: GWP. Rozdział: 4. - Mrozowska, O. (2014) Dialog Motywujący oczami jego twórców – Zaangażowanie jest najważniejsze – rozmowa ze Stephenem Rollnickiem. <i>Terapia Uzależnienia i Współzależnienia</i>, 1,2, 37-40. - Sikorski, W. (1996). Techniki eliminowania niepożądanych wzorców zachowania. Teoria i praktyka. <i>Psychoterapia</i>, 2, 41–51. - Stemplewska-Żakowicz, K., Krejz, K. (2005). Wywiad psychologiczny. Warszawa: PTP. tom II, rozdział „Opór, praca z oporem”, s. 188 – 214.
Modele tworzenia nawyku – implikacje praktyczne.	- Benjamin Gardner (2016, 1 października). Jak kształtuje się nawyk: zastosowanie wiedzy naukowej w życiu codziennym. <i>Praktyczna Psychologia Zdrowia</i>. https://practicalhealthpsychology.com/pl/2016/01/getting-into-the-habit-applying-the-science-of-habit-formation-to-the-real-world/

Literatura dodatkowa:

- Baumeister, R. F., Heatherton, T. F. i Tice, D. M. (2000). Utrata kontroli. Jak i dlaczego tracimy zdolność do samokontroli. Warszawa: Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Buczny, J. i Łukaszewski, W. (2008). Regulacja działania wytrwałego. *Czasopismo Psychologiczne*, 14, 131- 143.
- Jackson P. (2013). Model transteoretyczny. W: C. Feltham, I. Horton. (red.), *Psychoterapia i poradnictwo*. Sopot: GWP. Tom 1., str. 604–611.
- Kottler, J.A. (2003). Opór w psychoterapii. Jak pracować z trudnym klientem? Gdańsk: GWP.
- Leahy, R.L. (2008). *Techniki terapii poznawczej. Podręcznik praktyka*. Kraków: Wydawnictwo UJ. Rozdział 8.
- Miller, W.R., & Rollnick (2014). *Dialog motywujący. Jak pomóc ludziom w zmianie*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Miller, W.R., & Rollnick (2010). *Wywiad motywujący. Jak przygotować ludzi do zmiany*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Mischel, W. (2014). Test Marshmallow. O pożytkach płynących z samokontroli. Warszawa: Smak Słowa.
- Prochaska i in. (2008). *Zmiana na dobre. Rewolucyjny program zmiany który pomoże Ci przezwyciężyć złe nawyki*. Warszawa: Instytut Amity.
- Rollnick, S., Miller, W.R., & Butler, Ch. (2010). *Wywiad motywujący w opiece zdrowotnej*. Warszawa: Wydawnictwo Academica.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Sprawdzian testowy w sesji egzaminacyjnej	Sprawdzian będzie obejmować zagadnienia omawiane na wykładach, ćwiczeniach i literaturze obowiązkowej.	31-60
praca pisemna	praca pisemna według wytycznych osoby prowadzącej	20-40

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Zaburzenia afektywne i lękowe

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia kliniczna i zdrowia
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr Anna Braniecka

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
wykład	10	9
ćwiczenia	20	15

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	10	24	9
	ćwiczenia		20		15
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	40	96	46
	przygotowanie pracy zaliczeniowej		20		20
	przygotowanie się do egzaminu i udział w egzaminie		30		30
Łączny nakład pracy studenta		120			120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W2 PSJ_W11 PSJ_W16 PSJ_W26	– Analizuje wiedzę z zakresu emocji i motywacji oraz psychopatologii – Stosuje wiedzę zdobytą na zajęciach do rozwiązania problemów praktycznych – Dokonuje poprawnego i pogłębionego opisu trudności emocjonalnych pacjenta, trafnie dobiera sposoby diagnozy i pomocy – Dokonując analizy sytuacji pacjenta oraz opisując sposoby diagnozy i pomocy, proponuje metody oparte na dowodach empirycznych
PSJ_U3 PSJ_U4 PSJ_U5 PSJ_U8	– Opisuje, analizuje i interpretuje zachowania człowieka, wykorzystując wiedzę z zakresu psychopatologii emocji – Proponuje trafne jakościowe i ilościowe narzędzia diagnozy psychologicznej – Projektuje i realizuje proces diagnozy psychologicznej w sposób odpowiedni dla osób z zaburzeniem afektywnym i/lub lękowym – Formułuje problem praktyczny i proponuje jego rozwiązanie, posługując się wiedzą psychologiczną dotyczącą zaburzeń afektywnych i lękowych: dobiera teorię psychologiczną i metody rozwiązania problemu, przeprowadza kwerendę źródłową, analizuje i syntetyzuje pozyskane informacje
PSJ_K3 PSJ_K7	– Przygotowując pracę wskazuje na potrzebę współpracy i konsultacji z ekspertami, również z innych dziedzin, przy rozwiązywaniu problemów badawczych i praktycznych, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki zaburzeń afektywnych i lękowych – Przygotowując pracę, proponuje działania zgodne z zasadami etyki zawodowej i wysokiego standardu działań profesjonalnych w kontakcie z osobą z zaburzeniami afektywnymi i lękowymi, jak i z innymi przedstawicielami nauk o zdrowiu

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
– Psycholog kliniczny i psychoterapeuta w pracy z osobami z zaburzeniami afektywnymi i lękowymi	– Cierpiałkowska, L. (2013). Psychopatologia. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR: Podrozdział: 5.3 (Zaburzenia procesów emocjonalnych i motywacyjnych). Str. 149 – 154
– Rozumienie funkcjonowania osób z zaburzeniami afektywnymi i lękowymi	– Bąk, W., Oleś, P. (2009). Lęk w kontekście procesów samoregulacji. W: Lęk: geneza mechanizmy, funkcje (red. M. Fajkowska, B. Szymura). str. 231-259.
– Etiopatogeneza objawów lękowych, depresyjnych i maniakałnych	– Leahy, R., Tirch, .D, Napolitano, L. (2014). Regulacja emocji w psychoterapii. Kraków: WUJ. Rozdziały: 1 i 4.
– Zapobieganie nawrotom zaburzeń afektywnych i lękowych - oddziaływania psychologiczne	– Sęk, H. (2003). Psychologia kliniczna – Tom II. Warszawa: PWN. Str. 75-120. – Wachtel, P.L. (2012). Komunikacja terapeutyczna, wyd.1. Kraków: WUJ. Rodział: 9-11.

Literatura uzupełniająca:

- Carson, R.C., Butcher, J.N., Mineka, S. (2006). *Psychologia zaburzeń* (vol. 1). Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. str. 251-315 oraz str. 319-377.

- Carson, R.C., Butcher, J.N., Mineka, S. (2006). *Psychologia zaburzeń* (vol. 2). Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. str. 683-723 oraz str. 737-793.
- Clarke, D., Beck, A.T. (2018). *Zaburzenia lękowe. Podręcznik z ćwiczeniami opartymi na terapii poznawczo-behawioralnej*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Pużyński, S. (2008). *Depresja i zaburzenia afektywne*. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL.
- Trzebińska, E. (2008). *Psychologia pozytywna*. Warszawa: WAIp. Podrozdział 7.3.

Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
- Oddziaływania psychologiczne wobec problemów w funkcjonowaniu emocjonalnym	- Greenberg, L. S, Watson, J. C. (2014). <i>Terapia depresji skoncentrowana na emocjach</i> . Warszawa: Harmonia. Rozdziały 3-5.
- Praca kliniczna z osobami z zaburzeniami afektywnymi i lękowymi	- Padesky, C. A. i Greenberger, D. (2004). <i>Umysł ponad nastrojem. Zmień nastrój poprzez zmianę sposobu myślenia (podręcznik dla pacjentów)</i> . Kraków: WUJ. Rozdziały 1, 10 i 11.
- Podstawowe metody diagnozy zaburzeń afektywnych	- Stemplewska-Żakowicz, K. (2009). <i>Diagnoza psychologiczna. Diagnozowanie jako kompetencja profesjonalna</i> . Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. str. 135 – 150.
- Metody terapii i profilaktyki zaburzeń afektywnych	- Wells, A. (2010). <i>Terapia poznawcza zaburzeń lękowych. Praktyczny podręcznik i przewodnik po teorii</i> . Kraków: WUJ. Rozdział 1 i 4
- Podstawowe metody diagnozy zaburzeń lękowych	
- Metody terapii i profilaktyki zaburzeń lękowych	
- Integrowanie oddziaływań diagnostycznych, terapeutycznych i profilaktycznych w pracy z osobami z problemami emocjonalnymi	

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

- Hyman, B.M., Pedrick, C. (2013). *Pokonać OCD czyli zaburzenia obsesyjno-kompulsyjne. Praktyczny przewodnik*. Warszawa: Wydawnictwo HARMONIA.
- Segal, Z.V. i in. (2016). *Terapia poznawcza depresji oparta na uważności. Profilaktyka nawrotów*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Westra, H.A. (2016). *Dialog motywujący w terapii zaburzeń lękowych (okładka miękka)*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punktacja*

	Sprawdzian testowy obejmujący materiał przekazany podczas wykładów oraz literaturę obowiązkową do wykładu i ćwiczeń.	41-80
	Zadanie zespołowe przygotowywane w 3-osobowych zespołach. W oparciu o opis pacjenta z problemami emocjonalnymi studenci przygotowują plan diagnozy oraz oddziaływań terapeutycznych wobec tej osoby. Następnie, podczas zajęć, zaprezentują symulację rozmowy terapeutycznej, podczas której zakomunikują pacjentowi swoje wnioski diagnostyczne oraz przedstawią proponowane oddziaływania.	10-20

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Rola psychologa w pracy z osobą chorującą somatycznie

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia kliniczna i zdrowia
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120h
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab. Aleksandra Kroemeke, prof. Uniwersytetu SWPS

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
wykład	14	12
ćwiczenia	16	12

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	14	24	12
	ćwiczenia		16		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć		22		22
	przygotowanie prac pisemnych		20		20
	przygotowanie do kolokwium		23		26
	przygotowanie się do egzaminu		24		27
	udział w egzaminie		1		1
Łączny nakład pracy studenta			120		120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się	
Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W2 PSJ_W3 PSJ_W10 PSJ_W26	Rozpoznaje możliwości zastosowania psychologii w medycynie pozapsychiatrycznej i potrafi określić specyfikę pracy psychologa w służbie zdrowia. Opisuje zależności łączące objawy somatyczne i psychiczne oraz potrafi scharakteryzować zaburzenia o etiologii psycho- i somatogennej. Wymienia i opisuje oparte na faktach cechy wybranych chorób przewlekłych oraz ich somatyczne, psychologiczne, społeczne i behawioralne korelaty. Omawia zadania psychologa pracującego z osobą przewlekle chorującą somatycznie i jej rodziną (w wybranych jednostkach chorobowych oraz na różnych etapach choroby i leczenia). Odróżnia wiedzę opartą na faktach w odniesieniu do udziału czynników psychologicznych w przebiegu i leczeniu przewlekłych chorób somatycznych od potocznej wiedzy w tym zakresie.
PSJ_U3 PSJ_U4 PSJ_U5 PSJ_U8	- Potrafi scharakteryzować sytuację zdrowotną osoby chorującej somatycznie lub jej rodziny oraz identyfikować czynniki ochronne i czynniki ryzyka w procesie adaptacji do choroby przewlekłej. - Potrafi zaproponować interwencje mające na celu minimalizowanie negatywnych psychospołecznych konsekwencji choroby przewlekłej w stosunku do osoby chorującej somatycznie lub jej rodziny, na różnych etapach choroby i leczenia.
PSJ_K3 PSJ_K7	- Wymienia zasady współpracy z innymi przedstawicielami nauk o zdrowiu. - Trafnie rozpoznaje złamanie zasad etyki zawodowej w kontakcie z osobą chorującą somatycznie i jej rodziną oraz innymi przedstawicielami nauk o zdrowiu, potrafi dobrać i uzasadnić etyczne sposoby postępowania.

Treści programowe i formy zajęć	
Wykład	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Psychosomatyka i somatopsychologia ▪ zaburzenia psychogenne i somatogenne - zagadnienia diagnozy różnicowej ▪ najczęstsze „organiczne” przyczyny objawów lękowych, depresyjnych, psychotycznych	- Dudek, D. i Siwek, M. (2007). Współistnienie chorób somatycznych i depresji. <i>Psychiatria</i>, 4(1), 17-24. - Nitsch, K. et al. (2015). Zaburzenia pod postacią somatyczną: problematyczne zjawisko—problematyczna diagnoza. <i>Psychiatria</i>, 12(20), 77-84. - Zabłocka-Żytka, L. i Sokołowska, E. (2016) (red.), <i>Pomoc psychologiczna chorym somatycznie. Wybrane zagadnienia</i>. Difin. Rozdział 1.2-1.4, 3 i 4.

Diagnoza i pomoc psychologiczna wobec osób chorujących somatycznie ▪ cele, obszary i metody diagnozy psychologicznej osób chorujących somatycznie ▪ rola psychologa w leczeniu osób chorujących somatycznie	- Heszen-Celińska, I. i Sęk, H. (2020). Psychologia zdrowia Wydanie nowe. PWN. Rozdział 12 i 13.
Elementy psychoonkologii ▪ opis kliniczny, uwarunkowania i sposoby leczenia chorób nowotworowych ▪ psychologiczne, społeczne i behawioralne konsekwencje chorób nowotworowych ▪ specyfika oddziaływania psychologicznego wobec pacjentów onkologicznych i ich rodzin na różnych etapach leczenia	- Gmiterek, M. (2016). Rozmowy o lęku przed śmiercią, zdrowiu psychicznym i seksualnym z pacjentem onkologicznym. Tabu z perspektywy psychoonkologii. Psychoonkologia, 20(3), 133-141. - Sesiuk, A., Rzepiela, L. (2016). Wybrane zaburzenia psychiczne w przebiegu chorób nowotworowych. Psychiatria i Psychologia Kliniczna, 16(1), 21-26. - Węsierska-Gądek, J. (2018). Czy można świadomym stylem życia zredukować indywidualne ryzyko zachorowania na raka? Fakty i mity o etiologii chorób nowotworowych. Psychoonkologia, 22(1), 23-33.
Elementy psychokardiologii ▪ opis kliniczny, uwarunkowania i sposoby leczenia chorób kardiologicznych ▪ psychologiczne, społeczne i behawioralne konsekwencje chorób kardiologicznych ▪ specyfika oddziaływania psychologicznego wobec pacjentów kardiologicznych na różnych etapach leczenia	- Heszen-Celińska, I. i Sęk, H. (2020). Psychologia zdrowia Wydanie nowe. PWN. Rozdział 18.1. - Sobczak, M., Kasprzak, J., Drygas, W. (2011). Psychokardiologia – wprowadzenie do nowej dziedziny naukowej. Kardiologia Polska, 69(8), 838-843. - Ślusarska, B. (2012). Zachowania zdrowotne w prewencji ryzyka sercowo-naczyniowego. Folia Cardiologica Excerpta, 7(1), 51-59. - Wrześniewski, K. i Włodarczyk, D. (2004). (red.). Choroba niedokrwienności serca. Psychologiczne aspekty leczenia i zapobiegania. GWP. Rozdział 1 i 2.
Elementy psychogeriatрії ▪ pozytywne i patologiczne starzenie się ▪ zaburzenia otępienne i psychiczne u osób starszych ▪ specyfika oddziaływania psychologicznego wobec osób starszych	- Domańska, Ł. (2018). Depresja wieku podeszłego– wyzwania diagnostyczne. Annals Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, 31(3), 327-338. - Heszen-Celińska, I. i Sęk, H. (2020). Psychologia zdrowia Wydanie nowe. PWN. Rozdział 14.4 i 18.5. - Kotapka-Minc, S. (2007). Znaczenie badania neuropsychologicznego w diagnostyce otępienia. Polski Przegląd Neurologiczny, 3(2), 61-68. - Zawadzka, D. i Stalmach, M. (2015). Problemy psychologiczne osób w okresie starości. Cz. I. Najważniejsze wyzwania i trudności. Hygeia Public Health, 50(2), 298-304.
Zastosowanie psychologii w ginekologii i położnictwie	- Bielawska-Batorowicz E. (1999). Psychologia prokreacji jako dziedzina badań i obszar praktycznej działalności psychologa. Przegląd Psychologiczny, 42(1), 221-239.

	– Heszen-Celińska, I, i Sęk, H (2020). Psychologia zdrowia Wydanie nowe. PWN. Rozdział 18.4. – Malina, A., Błaszkiwicz, A i Owczarz, U. (2016). Psychosocial aspects of infertility and its treatment. Ginekologia Polska, 87(7), 527-31.
Psychologiczne problemy związane z terminalną fazą choroby dynamika stanu terminalnego i opieka paliatywna żałoba i radzenie sobie z nią logoteoria i logoterapia prawo do godnej śmierci i eutanazja jako problemy etyczne w medycynie	– Dzierżanowski, T. (2021). Definicja opieki paliatywnej – przegląd narracyjny i nowa propozycja. Medycyna Paliatywna, 13(4), 187-200. – Gałuszka, A. (2016). Blisko, coraz bliżej...: psychologiczne aspekty umierania i śmierci. W: R. Kleszcz-Szczyrba, A. Gałuszka (red.), Utrata i żałoba: teoria i praktyka (s. 11-20). Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego. – Niemiec, M. (2016). Aspekty etyczne dotyczące końca życia. Medycyna Paliatywna w Praktyce, 10(1), 1-7.

Literatura uzupełniająca:

- Cybulski, M. et al. (2022) (red.). *Psychogeriatrya*. PZWL.
- Dorhmüller, M. & Dietzfelbinger, H. (2009). *Psychoonkologia. Diagnostyka-metody terapeutyczne*. Urban & Partner.
- Maximin, A., Stevic-Rust, L., White Kenyon, L. (2002). *Choroby serca. Powrót do zdrowia*. GWP.
- Morrison, J. (2002). *Kiedy objawy psychiczne maskują choroby ciała*. GWP.
- Mukherjee, S. (2013). *Cesarz wszech chorób. Biografia raka*. Wydawnictwo Czarne.
- Orzechowska, A. et al. (2015). Kiedy podejrzewać podłoże psychiczne w zaburzeniach układu krążenia? *Medycyna po Dyplomie*, 81-88.
- Pilecka, W. (2002). *Przewlekła choroba somatyczna w życiu i rozwoju dziecka. Problemy psychologiczne*. Wydawnictwo UJ.
- Rogiewicz (2015) (red.). *Praktyczny podręcznik psychoonkologii dorosłych*. Medycyna Praktyczna.
- Rogiewicz, M. (2015) (red.). *Praktyczny podręcznik psychoonkologii dzieci i nastolatków*. Medycyna Praktyczna.
- Steuden, S. (2020). *Psychologia starzenia się i starości*. Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Talarowska, M. i Gałeczki, P. (2013). *Zaburzenia funkcji poznawczych w wybranych chorobach somatycznych*. Continuo.

Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Rola i zadania psychologa w obszarze medycyny somatycznej ▪ miejsce psychologa w zespole leczącym ▪ kompetencje profesjonalne psychologa w odniesieniu do pacjentów chorujących somatycznie i ich rodzin ▪ dylematy etyczne	- Chomienne, M.H., Grenier, J., Gaboury, I., Hogg, W., Ritchie, P. and Farmanova-Haynes, E. (2011). Family doctors and psychologists working together: Doctors' and patients' perspectives. <i>Journal of Evaluation in Clinical Practice</i>, 17(2), 282-287. - Motyka, K. (2018). Model pracy psychologa w oddziale dziecięcym. <i>Sztuka Leczenia</i>, 2, 53-60. - Zabłocka-Żytka, L., Sokołowska, E. (2016) (red.), <i>Pomoc psychologiczna chorym somatycznie. Wybrane zagadnienia</i>. Difin. Rozdział 3 i 4.
Diagnoza i pomoc psychologiczna wobec osób chorujących somatycznie	– Heszen-Celińska, I. i Sęk, H. (2020). Psychologia zdrowia Wydanie nowe. PWN. Rozdział 12 i 13.

▪ cele, obszary i metody diagnozy psychologicznej osób chorujących somatycznie ▪ rola psychologa w leczeniu osób chorujących somatycznie	
Rola psychologa w leczeniu pacjentów onkologicznych ▪ istota kryzysu w sytuacji choroby onkologicznej ▪ charakterystyka i wsparcie przebiegu procesu adaptacji pacjenta do choroby onkologicznej i leczenia ▪ charakterystyka opieki psychologicznej nad członkami rodziny osoby chorej	Fopka-Kowalczyk, M. (2013). Wsparcie społeczne w chorobie nowotworowej. <i>Psychoonkologia</i>, 17(4), 156-162. Izdebski, P., Tujakowski, J. (2006). Psychologiczne metody pomocy chorym na raka piersi. <i>Journal of Oncology</i>, 56(6), 685-692. Rogiewicz, M. (2004). Pomoc psychologiczna u chorych na raka płuca. <i>Polska Medycyna Paliatywna</i>, 3(3), 301-313. Zabłocka-Żytka, L. i Sokołowska, E. (2016) (red.), <i>Pomoc psychologiczna chorym somatycznie. Wybrane zagadnienia</i>. Difin. Rozdział 9 i 12.
Rola psychologa w leczeniu pacjentów kardiologicznych i kardiochirurgicznych specyfika sytuacji kryzysowych w chorobach kardiologicznych pomoc psychologiczna w adaptacji do chorób kardiologicznych pomoc psychologiczna wobec trudności związanych z różnymi formami leczenia kardiologicznego	- Kiwit, U. (2018). Pacjent kardiochirurgiczny – pomoc psychologiczna w okresie okołoperacyjnym. <i>Sztuka Leczenia</i>, 1, 43-49. - Trzcieniecka-Green, A. (2002). Program rehabilitacji psychologicznej i wtórnej prewencji po przebytych zawałach i operacyjnych wstawieniach pomostów aortalno-wieńcowych. <i>Psychoterapia</i>, 4(123), 77-82. - Wrześniewski, K. i Włodarczyk, D. (2004). Rola wsparcia społecznego w leczeniu i rehabilitacji osób po zawale serca. W: Sęk, H., Cieślak, R. (red.), <i>Wsparcie społeczne, stres i zdrowie</i>. PWN. - Zabłocka-Żytka, L. i Sokołowska, E. (2016) (red.), <i>Pomoc psychologiczna chorym somatycznie. Wybrane zagadnienia</i>. Difin. Rozdział 10.
Rola psychologa w leczeniu pacjentów geriatrycznych zadania psychologa na oddziale geriatrycznym wsparcie w problemach psychologicznych seniorów	- Mokrzyńska, K., Dolińska-Zygmunt, G. (2013). Rola psychologa na oddziale geriatrycznym. <i>Psychogeriatrya Polska</i>, 10(4), 137-144. - Zalewska-Puchała, J., Kostrz, M., Majda, A., Kamińska, A. (2015). Poczucie samotności starszych osób. <i>Problemy Pielęgniarstwa</i>, 23(2), 233-238.
Rola psychologa w leczeniu pacjentek oddziałów ginekologicznych i położniczych psychologiczne aspekty badań ginekologicznych problemy psychologiczne w chirurgii ginekologicznej psychologia prenatalna i psychoprofilaktyka porodu niepłodność i jej leczenie – wpływ na funkcjonowanie indywidualne i par	- Kornas-Biela, D. (2020). Ocena opieki perinatalnej jako przedmiot badań kobiet po poronieniu. <i>Kwartalnik Naukowy Fides et Ratio</i>, 43(3), 2082-7067. - Thorn, P. (2009). Infertility counselling: Alleviating the emotional burden of infertility and infertility treatment. <i>International Journal of Fertility and Sterility</i>, 3, 1-4.
Rola psychologa w terminalnej fazie chorób przewlekłych	- Breitbart, W. i in. (2004). Psychotherapeutic interventions at the end of life: A focus on

wsparcie osób umierających i ich rodzin opieka końca życia i opieka paliatywna	meaning and spirituality. Canadian Journal of Psychiatry, 49(6), 366-372. - Gołąb, D. (2013). Trudne sytuacje w opiece paliatywnej – możliwości pomocy psychologicznej. Psychoonkologia, 4, 151-155.
KOŁOKWIUM ZALICZENIOWE Psycholog wobec wypalenia i wyczerpania sił wypalenie a wyczerpanie sił (osób chorujących, opiekunów formalnych i nieformalnych) wyzwania i problemy etyczne	- Glac, I. (2020). Jak wspierać #Cichych Bohaterów? Formy pomocy rodzinom dzieci objętych opieką hospicyjną. Studia Paedagogica, 13, 58-73. - Sęk, H. (2005). Poznawcze i kompetencyjne uwarunkowania wypalenia w pracy z chorymi. Postępy Psychiatrii i Neurologii, 14(2), 93-98. - Szluz, B. (2017). Rodzinny wymiar troski – rola opiekuna osoby z chorobą Alzheimera. Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, 30(4), 147-157.

Literatura uzupełniająca:

- Bętkowska-Korpała, B, Gierowski, J. (2007) (red.), *Psychologia lekarska w leczeniu chorych somatycznie*. Wydawnictwo UJ.
- Cepuch, G., Domańska, D. i Dębska, G (2013). Ból i cierpienie a godność i prawa dziecka chorego w aspekcie uporczywej terapii. *Psychoonkologia*, 4, 163-169.
- Gulla, B. (2006). Psychologiczne aspekty transplantacji serca. *Psychiatria Polska*, 40(2), 323-334.
- Gulla, B. (2010). *Transplantacja serca. Problemy adaptacji psychologicznej*. Kraków: [Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego](#).
- Jakubowska-Winecka, A. i Włodarczyk, D. (2007). (red.), *Psychologia w praktyce medycznej*. PZWL.
- Jegier, A. i in. (2021). Comprehensive cardiac rehabilitation as the keystone in the secondary prevention of cardiovascular disease Expert Opinion of the Cardiac Rehabilitation and Exercise Physiology Section of the Polish Cardiac Society. *Kardiologia Polska*, 79(7-8), 901-916.
- Maultsby M. (2013). *Racjonalna Terapia Zachowania*. Wydawnictwo Wulkan: Żnin
- Mierzyńska, A., Jurczak, K., Piotrowicz, R. (2017). Psychological interventions in cardiology – short-term motivational strategies. *Archives of Psychiatry and Psychotherapy*, 2, 15-24.
- Mierzyńska, A., Kowalska, M., Stepnowska, M., Piotrowicz, R. (2010). Psychological support for patients following myocardial infarction. *Cardiology Journal*, 17(3), 319-324.
- Moorey, S. & Greer, S. (2007). *Terapia poznawczo-behawioralna osób z chorobą nowotworową*. Alliance Press.
- Rogiewicz (2015) (red.). *Praktyczny podręcznik psychoonkologii dorosłych*. Medycyna Praktyczna.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Wykład	Egzamin w letniej sesji egzaminacyjnej: sprawdzian testowy z treści poruszanych na wykładach oraz w lekturach obowiązkowych do wykładu (w tym tych do samodzielnego opracowania)	31-60
Ćwiczenia	Kolokwium zaliczeniowe podczas ostatnich zajęć (ćwiczenia nr 4): sprawdzian testowy z treści poruszanych w lekturach obowiązkowych do ćwiczeń (w tym tych do samodzielnego opracowania)	10-20
Ćwiczenia	Praca pisemna: studium procesu adaptacji do sytuacji choroby i leczenia osoby chorującej przewlekle na podstawie wybranego materiału filmowego zgodnie z podanym wzorem	10-20

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Zaburzenia osobowości

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia kliniczna i zdrowia
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Prof. dr hab. Ewa Trzebińska

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
wykład	12	9
ćwiczenia	18	15

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	12	24	9
	ćwiczenia		18		15
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć		20		25
	przygotowanie prac pisemnych		30		30
	przygotowanie się do egzaminu		39		40
	udział w egzaminie		1		1
Łączny nakład pracy studenta		120		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W13 PSJ_W14 PSJ_W16 PSJ_W26	- odtwarza wiedzę dotyczącą zaburzeń osobowości oraz systemów klasyfikacji zaburzeń osobowości i sposobów ich diagnozowania - analizuje rolę pojęcia osobowości w wyjaśnianiu zachowań człowieka realizując zadania podczas zajęć używa wiedzy psychologicznej zdobytej w ramach przedmiotu w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych
PSJ_U8	- omawia problemy praktyczne dotyczące zaburzeń osobowości i proponuje ich rozwiązanie, posługując się wiedzą z zdobytą w ramach przedmiotu - posługuje się podstawową terminologią stosowaną w odniesieniu do zaburzeń osobowości, zarówno w mowie, jak i w piśmie
PSJ_K8	- poddaje krytycznej ocenie swoją wiedzę i umiejętności, a także postawy i zachowania

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Kliniczne modele zaburzeń osobowości Kategorialna klasyfikacja zaburzeń osobowości wg DSM-5. Kontrowersje dotyczące ujęcia kategorialnego. Model alternatywny (hybrydowy) wg DSM-5. Zaburzenia osobowości w ICD-11.	- Adsheed, G i Sarkar, J. (2012). Istota zaburzeń osobowości. <i>Advances in Psychiatric Treatment. Psychiatria po dyplomie</i>. 18, 162-172 - Cierpiałkowska, L., Sęk, H. (2016). <i>Psychologia kliniczna</i>. Warszawa: PWN. Rozdział 14. - Gałęcki, P. (2022). <i>Badanie stanu psychicznego rozpoznania według ICD-11</i>. Wrocław: Edra Urban & Partner. Rozdział 17. - <i>Kryteria diagnostyczne zaburzeń psychicznych DSM-5</i>. Wrocław: Edra Urban & Partner. Części poświęcone zaburzeniom osobowości oraz alternatywnemu modelowi zaburzeń osobowości.
Patologiczna dysfunkcja osobowości Funkcje i dysfunkcje osobowości na tle ogólnej wiedzy o osobowości. Kryteria zaburzeń osobowości dotyczących poziomu funkcjonowania osobowości.	- Fonagy, P., Luyten, P., Bateman, A., Gergely, G. i inni (2013). Przywiązanie a patologia osobowości. Rozdz. 2. Gałęcki, P. (2022). <i>Badanie stanu psychicznego W: John F. Clarkin, Peter Fonagy, Glen O. Gabbard (red.). Psychoterapia psychodynamiczna zaburzeń osobowości</i>. Wyd UJ. - Tomalski, R., Pietkiewicz, I.J. (2020). Złożony zespół stresu pourazowego – przełom w leczeniu zaburzeń osobowości. <i>Psychiatria i Psychologia Kliniczna</i>, 20(1), 54–60.
Patologiczne cechy osobowości Pojęcie cechy osobowości na tle ogólnej wiedzy o osobowości. Patologiczne cechy osobowości wg modelu	- Strus, W., Rowiński, T., Ciecuch, J., Kowalska-Dąbrowska, M., Czuma, I., Żechowski, C. (2017). Patologiczna wielka piątka: próba zbudowania pomostu pomiędzy psychiatryczną klasyfikacją zaburzeń a cechowym modelem osobowości zdrowej. <i>Roczniki Psychologiczne</i>, 20 (2), s. 429-450.

alternatywnego DSM-5 oraz w ujęciu ICD-11.	
Patologiczna struktura osobowości Charakterystyka osobowości jako systemu na tle ogólnej wiedzy o osobowości. Wybrane koncepcje zaburzeń osobowości kładące nacisk na nieprawidłową organizację osobowości. Organizacja borderline jako dodatkowego kryterium zaburzeń osobowości wg ICD-11.	– Adamczyk, L. (2013). Zaburzenie osobowości typu borderline jako następstwo upośledzenia rozwoju zdolności do mentalizacji w kontekście relacji przywiązania. <i>Psychoterapia</i>, 4, 167, 5- 19. – Popiel, A. (2021). Zaburzenie osobowości z pogranicza – współczesne standardy psychoterapii. <i>Psychiatria i Psychologia Kliniczna</i>, 21(1), 36-44.
Geneza zaburzeń osobowości Rozwój osobowości na tle ogólnej wiedzy o osobowości. Zaburzenia osobowości jako zaburzenia rozwojowe: biologiczne i środowiskowe czynniki nieprawidłowego rozwoju osobowości. Zaburzenie procesów mentalizacji. Mechanizm niekorzystnego wpływu na rozwój osobowości traumatyzujących doświadczeń (wczesno)dziecięcych.	– Fonagy, P i Adshed, G. (2013). Jak mentalizacja zmienia umysł. <i>Psychiatria po dyplomie</i>, 2, 10, 31-39. – Klatkiewicz, A. (2011). Traumatyczne zdarzenia w dzieciństwie a rozwój zaburzenia osobowości borderline. <i>Nowiny Lekarskie</i>, 80, 6, 484–492. – Lyddon, W. i Sherry, A., (2001). Developmental personality styles: an attachment theory conceptualization of personality disorders. <i>Journal of Counseling and Development</i>, 79.

Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Przejawy zaburzeń osobowości w relacjach społecznych i w warunkach klinicznych Specyficzne dla zaburzeń osobowości trudności i ograniczenia w pracy klinicznej wynikające ze charakteru tych zaburzeń.	– Chojnacka, A. i Ustjan, D. (2009). Zaburzenia osobowości: opis zjawiska. W: Trzebińska, E. (red.) <i>Szaleństwo bez utraty rozumu. Z badań nad zaburzeniami osobowości</i>. Warszawa: Academica Wydawnictwo SWPS. – Krzysztof-Świdorska, A., Małek, D. (2022). Osobowość typu borderline w ICD-11 i DSM-5 – relacyjna natura kryteriów zaburzenia. <i>Psychiatria i Psychologia Kliniczna</i>, 22 (3), 175– 179.
Diagnoza zaburzeń osobowości Podstawowe narzędzia do diagnozy zaburzeń osobowości stosowane w praktyce klinicznej. Inne sposoby oceny poziomu funkcjonowania osobowości.	– Ciecuch i in. (2022). Pomiar zaburzeń osobowości w systemie diagnostycznym ICD-11: Polska adaptacja Inwentarza osobowości PiCD. <i>Psychiatria Polska</i>, 56(6), 1185–1202. – First, B. F., Williams, J. B. W., Benjamin, L. S., Spitzer, R. L. (2018). <i>Ustrukturalizowany Wywiad do Badania Zaburzeń Osobowości Według DSM5 SCID-5-PD. Podręcznik Klinicysty</i>. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP. s. 5- 56. – Łakuta i in. (2022). Właściwości psychometryczne polskiej adaptacji Samoopisowej skali poziomu funkcjonowania osobowości według DSM-5 (LPFS-SR). <i>Psychiatria Polska ONLINE FIRST</i>, 263, 1-14.
Kontakt: akceptacja	– Bateman, A., Fonagy, P. (2013). Terapia oparta na mentalizacji a zaburzenie osobowości borderline. W: Clarkin, J.F., Fonagy, P., Gabbard, G.O. (red.)
Kontakt: kontrola i wykorzystanie przeciwprzeniesienia	

Wsparcie emocjonalne: zapewnienie bezpieczeństwa	<i>Psychoterapia Psychodynamiczna Zaburzeń Osobowości.</i> Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego. – Beck, A.T., Freeman, A., Davis, D.D. (2005). <i>Terapia poznawcza zaburzeń osobowości.</i> Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego. Rozdziały 4 i 5. – Klatkiewicz, A. (2015). Relacja terapeutyczna w terapii pacjentów z zaburzeniem osobowości typu borderline. <i>Psychoterapia 2 (173)</i> , 23-32. – Miller, W.R., Rollnick, S. (2014). <i>Dialog motywujący. Jak pomóc ludziom w zmianie.</i> Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego. Rozdział 6. – Prochaska, J.O., Norcross, J.C. (2006). <i>Systemy Psychoterapeutyczne. Analiza transteoretyczna.</i> Warszawa: Instytut Psychologii Zdrowia PTP. Rozdział 15, s. 568-573.
Wsparcie emocjonalne: empatia	
Relacja kliniczna: komunikacja	
Relacja kliniczna: współpraca	
Diagnoza: konceptualizacja przypadku	

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć będzie wskazana przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Wykład	Sprawdzian testowy obejmujący informacje przekazane na wykładzie i w literaturze obowiązkowej do wykładu zawierający 30 pytań po 2 punkty.	31 - 60
Ćwiczenia	Zadanie praktyczne wykonywane podczas zajęć. Szczegółowy opis zadania i kryteria oceny zostaną omówione przez wykładowcę podczas zajęć	20 - 40

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Zaburzenia wczesnorozwojowe i współwystępujące

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia kliniczna i zdrowia
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Anna Orylska

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
seminarium	30	24

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	Seminaria	30	30	24	24
Samodzielna praca studenta*	Czytanie literatury do zajęć	90	60	96	65
	Przygotowanie raportu (praca indywidualna + praca w grupie)		10		10
	Przygotowanie prac pisemnych (opracowanie raportu)		3		3
	Przygotowanie się do egzaminu		16		17
	Udział w egzaminie		1		1
Łączny nakład pracy studenta		120		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się	
Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W15 PSJ_W16 PSJ_W26	– Student odtwarza wiedzę dotyczącą etiologii zaburzeń wczesnorozwojowych i współwystępujących. – Student opisuje obszary i metody badań z zakresu zaburzeń wczesnorozwojowych i współwystępujących – Student trafnie stosuje wiedzę zdobytą w ramach przedmiotu do opisu problemu oraz sposobów jego rozwiązania – Student proponuje rozwiązania oparte na dowodach naukowych
PSJ_U9	– w ramach pracy na zajęciach student formułuje problem praktyczny w oparciu o wiedzę zdobytą w ramach przedmiotu – w ramach pracy na zajęciach student trafnie stosuje wiedzę zdobytą w ramach przedmiotu do opisu problemu oraz sposobów jego rozwiązania
PSJ_K5 PSJ_K8	– Student dokonuje oceny omawianych rozwiązań w odniesieniu do kodeksu etycznego zawodu psychologa – Dyskutując/sprzecząc się w grupie student komunikuje się prezentując postawę szacunku i zrozumienia dla drugiego człowieka – Dąży do porozumienia i współpracy – Student respektuje postanowienia wypracowane przez grupę, z którą współpracuje

Treści programowe i formy zajęć	
Seminarium	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1. Psychopatologia rozwojowa. Integrujące podejście do zdrowia i zaburzeń dzieci i młodzieży: – Psychopatologia rozwojowa jako subdyscyplina integracyjna. – Podatność i odporność dzieci młodzieży – znaczenie czynników ryzyka i czynników ochronnych w cyklu życia.	– Grzegorzewska, I., Cierpiątkowska, L., Borkowska, A R., (2020). Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN SA, Rozdział 5.
2. Podstawy psychologicznej diagnozy klinicznej dzieci i młodzieży w kontekście społecznym: – Typy diagnozy klinicznej. – Diagnoza kliniczna dla celów terapeutycznych. – Opiniowanie i orzecznictwo w sprawach dzieci i młodzieży. Wprowadzenie do kwestionariusza Conners	– Grzegorzewska, I., Cierpiątkowska, L., Borkowska, A R., (2020). Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN SA, Rozdział 6. – Conners, C. K., adaptacja polska: Wujcik, R., Wrocławska – Warchała, E. (2018). Conners. Wydanie trzecie. Podręcznik. PTP Warszawa, Rozdział 7.
3. Zaburzenia neurorozwojowe: – Niepełnosprawność intelektualna. – Zaburzenia ze spektrum autyzmu (ASD). – Zespół nadpobudliwości psychoruchowej z deficytami uwagi (ADHD).	– Grzegorzewska, I., Cierpiątkowska, L., Borkowska, A R., (2020). Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN SA, Rozdział 10.1-4.
4. Zaburzenia zachowania (opozycyjno-buntownicze, poważne zaburzenia zachowania): – Typologia zaburzeń destrukcyjnych, – Kryteria zaburzeń zachowania. - Zaburzenia nastroju: – Obraz kliniczny depresji u dzieci i młodzieży,	– Grzegorzewska, I., Cierpiątkowska, L., Borkowska, A R., (2020). Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN SA, Rozdział 11 i 12.2.

– Wymiar biologiczny i psychologiczny.	
5. Zaburzenia lękowe: – Klasyfikacja zaburzeń lękowych, – Obraz kliniczny, – przebieg i współwystępowanie zaburzeń klinicznych.	– Grzegorzewska, I., Cierpiatkowska, L., Borkowska, A R., (2020). Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN SA, Rozdział 12.3. – Namysłowska, I., (2016). <i>Psychiatria dzieci i młodzieży</i> . Warszawa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Rozdział 10.
6. Diagnoza psychologiczna dzieci i młodzieży z wykorzystaniem case study i wybranych narzędzi (CONNERS3)	– Conners, C. K., adaptacja polska: Wujcik, R., Wrocławska – Warchała, E. (2018). Conners. Wydanie trzecie. Podręcznik. PTP Warszawa.
7. Zaburzenia odżywiania dzieci i młodzieży: – Podział i epidemiologia zaburzeń odżywiania, – Kryteria diagnostyczne zaburzeń odżywiania, – Leczenie zaburzeń odżywiania.	– Janas-Kozik, M., Wolańczyk, T., (2021). <i>Psychiatria dzieci i młodzieży</i> . Tom 2, Warszawa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Rozdział 20. –
8. Cele oddziaływań terapeutycznych w zaburzeniach wczesnorozwojowych i współwystępujących: – Specyfika pomocy psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci, młodzieży i rodzin, – Podejście poznawczo – behawioralne, – Interwencje oparte na dowodach.	– Grzegorzewska, I., Cierpiatkowska, L., Borkowska, A R., (2020). Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN SA, Rozdział 29 i 32

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Metoda 1	TEST WIADOMOŚCI: Test jednokrotnego wyboru zawierający 30 pytań. Test z treści całego przedmiotu, tzn. tematy omawiane na wszystkich zajęciach oraz lektury obowiązkowe. Termin pisania testu: koniec semestru – wg planu sesji.	(31-60)
Metoda 2	Praca zajęciach indywidualna i grupowa: 1. Dwie kartkówki na koniec zajęć – za każdą kartkówkę można uzyskać 10 punktów/ 5pytań = 2 punkty [3 pytania jednokrotnego wyboru + 2 pytania wielokrotnego wyboru]/. 2. Praca w grupie 5-6 osobowej. Na 6 zajęciach zaprezentowanie raportów diagnostycznych na podstawie case study i kwestionariusza Conners3: ocenie podlega zaprezentowanie hipotez diagnostycznych oraz wytycznych dotyczących strategii terapeutycznych w sposób zrozumiały i uzasadniony	(20-40)

	merytorycznie a także odpowiedzi na pytania. Za prezentacje raportu można uzyskać 20 punktów: (1)prezentacja hipotez diagnostycznych w sposób zrozumiały i uzasadniony merytorycznie – 8 punktów, (2)prezentacja wytycznych do strategii terapeutycznych w sposób zrozumiały i uzasadniony merytorycznie - 8 punktów, (3) merytoryczne odpowiedzi na pytania 4 - punkty. Szczegółowe wymagania i warunki zaliczenia seminarium zostaną przedstawione w formie pisemnej w classroom przed pierwszymi zajęciami oraz omówione przez prowadzących na pierwszych zajęciach.	

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Zaburzenia ze spektrum schizofrenii

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia kliniczna i zdrowia
Forma studiów	Stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Mgr Dominika Ustjan

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
wykład	14	12
ćwiczenia	16	12

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	14	24	12
	ćwiczenia		16		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	30	96	36
	przygotowanie pracy zaliczeniowej		30		30
	przygotowanie się do egzaminu		30		30
Łączny nakład pracy studenta		120			120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W16 PSJ_W2 PSJ_W20	– Student definiuje specyfikę zaburzeń psychotycznych – Student streszcza wiedzę dotyczącą różnych teorii i wymienia wyniki badań empirycznych wyjaśniających mechanizmy powstawania zaburzeń ze spektrum schizofrenii – Student streszcza wiedzę dotyczącą metod diagnozy psychologicznej oraz metod interwencji psychologicznej, stosowanych w leczeniu zaburzeń psychotycznych
PSJ_U3 PSJ_U6 PSJ_U8 PSJ_U10	– Student identyfikuje, rozróżnia i interpretuje przejawy zaburzeń ze spektrum schizofrenii – Student planuje proces diagnozy psychologicznej oraz interpretuje jego wyniki w zakresie różnicowania zaburzeń psychotycznych – Student planuje metody interwencji psychologicznej odpowiedniej dla osoby cierpiącej na zaburzenia ze spektrum schizofrenii – Student klarownie prezentuje swoją wiedzę w formie pisemnej i ustnej.
PSJ_K7 PSJ_K5	– Student projektuje proces diagnozy i interwencji psychologicznej spełniający standardy profesjonalne i etyczne. – Student identyfikuje potrzeby osób cierpiących na zaburzenia ze spektrum schizofrenii i projektuje działania świadczące o odpowiedzialności związanej z diagnozą i interwencją w obszarze zdrowia psychicznego.

Treści programowe i formy zajęć**Wykład**

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1. Kryteria diagnostyczne schizofrenii: – kryteria wg DSM-V – kryteria wg ICD-11 2. Definicja spektrum zaburzeń psychotycznych 3. Obraz kliniczny i przebieg schizofrenii i innych zaburzeń psychotycznych (z odniesieniem do kryteriów diagnostycznych) 4. Omówienie charakterystycznych cech przebiegu schizofrenii	– Cierpiałkowska, L. (2018). <i>Psychopatologia</i>. Warszawa: Scholar. – Drat – Ruszczak, K. (2005). <i>Psychologia schizofrenii</i>. W: H. Sęk (red.). <i>Psychologia kliniczna, tom 2</i>. Warszawa: Wydawnictwo PWN. – Seligman, M.E.P, Walker, E.F., Rosenhan, D.L. (2017). <i>Psychopatologia</i>. Warszawa: Zysk i S-ka
1. Zaburzenia podobne do psychotycznych – omówienie zagadnienia. 2. Objawy prodromalne schizofrenii. 3. Zdefiniowanie pojęcia podwyższonego ryzyka psychozy 4. Problemy diagnostyczne schizofrenii	
1. Modele rozumienia schizofrenii modele klasyczne (teorie biologiczne, psychologiczne: psychodynamiczne, poznawczo-behawioralne, systemowe, narracyjne) 2. Mechanizmy powstawania schizofrenii w modelach interakcyjnych i wieloosiowych np. model podatności na stres	
1. Metody leczenia schizofrenii. 2. Koncepcje zdrowienia i umacniania	

Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Omówienie przykładów objawów psychopatologicznych osób cierpiących na schizofrenię i inne zaburzenia psychotyczne.	- Cierpiałkowska, L. (2018). <i>Psychopatologia</i>. Warszawa: Scholar. - Drat – Ruszczak, K. (2005). <i>Psychologia schizofrenii</i>. W: H. Sęk (red.). <i>Psychologia kliniczna, tom 2</i>. Warszawa: Wydawnictwo PWN. - Seligman, M.E.P, Walker, E.F., Rosenhan, D.L. (2017). <i>Psychopatologia</i>. Warszawa: Zysk i S-ka
Sposoby i narzędzia używane w diagnostyce schizofrenii: - diagnoza różnicowa - diagnoza psychologiczna - stosowane narzędzia psychologiczne - rola psychologa w procesie diagnostycznym	
Diagnoza funkcjonalna osób cierpiących na schizofrenię i inne zaburzenia psychotyczne. Specyfika pracy terapeutycznej z osobami z różnymi diagnozami.	
Oddziaływania terapeutyczne skierowane do osób z zaburzeniami psychotycznymi (psychoterapia, oddziaływania psychospołeczne, treningi, warsztaty). Planowanie procesu zdrowienia.	

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Jones, S.R., Fernyhough, C. (2007). A new look at the neural diathesis–stress model of schizophrenia: The primacy of social-evaluative and uncontrollable situations. *Schizophrenia Bulletin*, 33, 1171-1177.

Lysaker, P.H., Lysaker, J.T. (2010). Schizophrenia and alterations in self experience: A comparison of 6 perspectives. *Schizophrenia Bulletin*, 36, 331-340.

Moritz, S., Vitzthum, F., Randjbar, S., Veckenstedt, R., Woodward (2010). Detecting and defusing cognitive traps: metacognitive intervention in schizophrenia. *Curr Opin Psychiatry*, 23, 561–569.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Wykład	Sprawdzian wiedzy, test pisemny	26-50
ćwiczenia	Praca pisemna (analiza studium przypadku) przygotowywana w zespołach, obejmująca identyfikację objawów psychopatologicznych, specyfikę funkcjonalną (zasoby i trudności) oraz planowanie procesu zdrowienia.	25-50

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Psychoterapia: metody i procesy

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia kliniczna i zdrowia
Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	zimowy/letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr Olga Kriegelewicz Czarnecka

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
Wykład	18	15
Seminarium	12	9

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	Wykład	30	18	24	15
	Seminarium		12		9
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	31	96	35
	przygotowanie prac pisemnych		30		30
	przygotowanie się do egzaminu		28		30
	udział w egzaminie		1		1
Łączny nakład pracy studenta		120			120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się	
Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W4	– odtwarza wiedzę dotyczącą obszaru psychoterapii, teorii oraz badań
PSJ_W2	– analizuje problemy w funkcjonowaniu jednostki w oparciu o wiedzę zdobytą na zajęciach i proponuje oddziaływania oparte na dowodach naukowych
PSJ_W26	– Student/Studentka uzasadnia stosowania wiedzy. psychologicznej opartej na dowodach empirycznych w rozwiązywaniu problemów praktycznych oraz niebezpieczeństwa wynikające ze stosowania wiedzy potocznej.
PSJ_U8	– formułuje problem praktyczny dotyczący psychoterapii i proponuje jego rozwiązanie, posługując się wiedzą psychologiczną: dobiera metody rozwiązania problemu, przeprowadza kwerendę źródłową, analizuje i syntetyzuje pozyskane informacje – posługuje się podstawową terminologią stosowaną w psychoterapii i jej różnych modelach
PSJ_K8	– poddaje krytycznej ocenie swoją wiedzę i umiejętności, a także postawy i zachowania

Treści programowe i formy zajęć	
Wykład	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
– Modele psychoterapii	– Czabała, Cz. (2006). Czynniki leczące w psychoterapii, cz.1, kontrowersje wokół psychoterapii. Warszawa: PWN.
– Terapie poznawcze i behawioralne	– Popiel, A i Pragłowska E. (2009). Psychoterapia poznawczo-behawioralna - praktyka oparta na dowodach empirycznych. Psychiatria w praktyce klinicznej. – Rafaeli E., Bernstein D. P., Young J. E. (2011). Psychoterapia skoncentrowana na schematach. Warszawa: Wydawnictwo Zielone Drzewo, Instytut Psychologii Zdrowia PTP. – Jankowski T., Holas P. (2009). Poznawcze mechanizmy uważności i jej zastosowanie w psychoterapii. Studia Psychologiczne, 47 (4), 59–79. – Dudek J.E., Ostaszewski P. (2015) Psychoterapia oparta na analizie funkcjonalnej (Functional Analytic Psychotherapy, FAP): kliniczne zastosowanie współczesnej psychologii behawioralnej. Przegląd Psychologiczny, 58 (4), 423-440.
– Integracja psychoterapii	– Prochaska, J.O., Norcross, J.C. (2006). Systemy Psychoterapeutyczne. Analiza transteoretyczna. Warszawa: Instytut Psychologii Zdrowia PTP. Rozdziały 14, 15, 16.
– Terapie innowacyjne	– Trzebińska E.(2011): Psychoterapia pozytywna. W: Grzesiuk L., Suszek H. (red) Psychoterapia. Szkoły i metody. Tom VII. Warszawa: Eneteia.
– Psychoterapia oparta na faktach	– Trzebińska, E. (2012). Psychoterapia. Ujęcie integracyjne. W: J. Wciórka, S. Płużyński i J. Rybakowski (red.) Psychiatria. Metody leczenia. Zagadnienia etyczne, prawne, publiczne, społeczne (s. 298-310). Wrocław: Elsevier Urban & Partner.

	- Trzebińska E.(2011): Psychoterapia pozytywna. W: Grzesiuk L., Suszek H. (red) Psychoterapia. Szkoły i metody. Tom VII. Warszawa: Eneteia.
- Terapie psychoanalityczne i psychodynamiczne	- Cierpiałkowska, L. (2020). Współczesna psychoanaliza i jej znaczenie dla psychologii klinicznej. [W:] L.Cierpiałkowska i H.Sęk (red.). Psychologia kliniczna, r.6, s.101-126. W-wa: PWN. - Kokoszka, A. (2011). Psychodynamiczna psychoterapia. Współczesne koncepcje. [W:] L.Grzesiuk, H. Suszek (red.). Psychoterapia: Szkoły i metody, podręcznik akademicki, t.6, s. 149-172
- Terapie humanistyczne i egzystencjalne	- Jakubowska, U. (2011). Terapia humanistyczno-egzystencjalna. [W:] L.Grzesiuk, H. Suszek (red.). Psychoterapia: Teoria, podręcznik akademicki, t.1, s. 177-188. - Sęk, H. (2020). Podejście fenomenologiczne, egzystencjalne i humanistyczne w psychologii klinicznej. [W:] L.Cierpiałkowska i H.Sęk (red.). Psychologia kliniczna, r.8, s.157-169. W-wa: PWN. - Grzesiuk, L., Jakubowska, U. (2011). Terapia systemowa. [W:] L.Grzesiuk, H. Suszek (red.). Psychoterapia: Teoria, podręcznik akademicki, t.1, s.189-198.
- Terapie systemowe - Terapie konstruktywistyczne	- de Barbaro, B (1999, red.) <i>Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny</i>. Kraków: WUJ. - Józefik, B. (2020). <i>Koncepcje systemowe i ich znaczenie dla psychologii klinicznej</i>. [W:] L.Cierpiałkowska i H.Sęk (red.). <i>Psychologia kliniczna, r.9, s.171-194</i>. W-wa: PWN.

Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1. Mechanizm zmiany w psychoterapii	- Czabała, Cz. (2006). Czynniki leczące w psychoterapii, r. 13, s.209-298. Warszawa: PWN. - Grzesiuk, L. (2011). Procesy i zjawiska w psychoterapii. [W:] L.Grzesiuk, H. Suszek (red.). Psychoterapia: Teoria, podręcznik akademicki, t.1, s.351-462. - Leahy, R.L, Trich, D., Napolitano, L.A. (2014). Regulacja emocji w psychoterapii. Podręcznik praktyka. Kraków: WUJ. - Padesky, Ch.A. i Greenberger, D. (2017). Umysł ponad nastrojem. Podręcznik terapeuty. Kraków: WUJ. - Padesky, Ch.A. i Greenberger, D. (2009). Umysł ponad nastrojem. Podręcznik terapeuty. Kraków: WUJ. - Czabała, Cz. (2006). Czynniki leczące w psychoterapii, r. 13, s.209-298. Warszawa: PWN.
2. Setting	
3. Więż terapeutyczna	
4. Emocjonalne przepracowanie	
5. Poznawcze przepracowanie	
6. Uczenie się umiejętności	

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Wykład	Sprawdzian testowy obejmujący informacje przekazane na wykładzie, w literaturze obowiązkowej do wykładu, informacje przekazane podczas ćwiczeń wraz z literaturą obowiązkową do ćwiczeń	31-60
Seminarium	Pisemne zadanie domowe przygotowane w 3-osobowych grupach (w oparciu o opis pacjenta studenci dokonują diagnozy potrzeb klienta w zakresie emocjonalnego przepracowania oraz nauki umiejętności, a także proponują uzasadnione oddziaływania terapeutyczne wobec tego klienta)	20-40

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:
Terapie trzeciej fali CBT

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia kliniczna i zdrowia
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr Agata Wytykowska-Kaczorek

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
wykład	16	12
ćwiczenia	14	12

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	16	24	12
	ćwiczenia		14		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	22	96	28
	Przygotowanie studium przypadku		24		24
	Przygotowanie analizy artykułów		24		24
	Przygotowanie się do egzaminu		20		20
Łączny nakład pracy studenta			120		120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W16 PSJ_W2 PSJ_W26	- Zna podstawowe założenia podejścia terapii CBT trzeciej fali: terapii schematów, ACT, DBT - Zna procesy i mechanizmy odpowiedzialne za pojawianie się objawów i problemów psychopatologicznych wyróżniane w podejściu terapii schematów, ACT, DBT - Zna techniki psychoterapeutyczne w podejściu terapii schematów, ACT, DBT - Wie w jakich zaburzeniach psychicznych dane podejście ma największą skuteczność w oparciu o dowody naukowe - Zna i rozumie różnice pomiędzy omawianymi podejściami
PSJ_U3 PSJ_U8	- Opisuje problemy psychiczne w języku mechanizmów i procesów charakterystycznych dla podejścia terapii schematów, ACT, DBT - Potrafi zaproponować interwencje terapeutyczną, w podejściu terapii schematów, ACT, DBT skierowaną na konkretny problem - Potrafi przygotować i przeprowadzić psychoedukację w podejściu terapii schematów, ACT, DBT - Potrafi pracować w grupie, stosować wiedzę o procesach odpowiedzialnych za rozwój problemu w oparciu o terapie schematów, ACT, DBT i i poszukiwać naukowych informacji wskazujących na efektywność danego podejścia w leczeniu problemów psychicznych
PSJ_K3 PSJ_K7	- Potrafi komunikować się merytorycznie z ekspertami, również z innych dziedzin, przy planowaniu oddziaływań terapeutycznych i przedstawiać argumenty za podjęciem leczenia w wybranym nurcie - Promuje przestrzeganie zasad etyki zawodowej i wysokiego standardu działań profesjonalnych w kontakcie z osobami z problemami psychicznymi i jej bliskimi, a także z profesjonalnym środowiskiem.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Terapia schematu	- Rafaeli, E., Bernstein, D., Young, J. (2011). Psychoterapia skoncentrowana na schematach. Wyd. Instytut Psychologii Zdrowia.
Dialektyczna Terapia Behavioralna	- Flynn, D., Kells, M., Joyce, M. (2021). Dialectical behaviour therapy: Implementation of an evidence-based intervention for borderline personality disorder in public health systems, <i>Current Opinion in Psychology</i>, 37, 152-157 - Dimeff, L., Koerner, K. (2012). Dialektyczna terapia behavioralna w praktyce klinicznej. wyd. WUJ, rozdział 1.
Terapia Akceptacji i Zaangażowania	- Hayes, S., Strosahl, K., Wilson, K. (2013). Terapia akceptacji i zaangażowania. Proces i praktyka zmiany. Część 1 - Harris, R. (2021). Zrozumieć ACT. GWP, rozdz. 1,2,3.

Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Analiza przypadków – konceptualizacja i wybrane interwencje w ramach podejścia terapii schematów	– Arntz, A., von Genderen, H. (2016). Terapia schematów w zaburzeniu osobowości borderline. GWP, rozdz. 3, 4,5,6 i 7.
Analiza przypadków – konceptualizacja i wybrane interwencje w ramach podejścia Dialektyczno-behawioralne (DBT)	– McKay, M., Wood, J., Brantley, J. (2015). Terapia dialektyczno-behawioralna. Wyd. WUJ
Analiza przypadków – konceptualizacja i wybrane interwencje w ramach podejścia ACT	– Russ Harris (2018). Zrozumieć ACT. GWP
Terapie trzeciej fali – podobieństwa i różnice	dyskusja
Dodatkowa, uzupełniająca, literatura zostanie podana na zajęciach	

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale zostanie przekazana na pierwszych zajęciach.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Wykład	Sprawdzian testowy obejmujący informacje przekazane na wykładzie i w literaturze obowiązkowej do wykładu	31-60
ćwiczenia	Grupowe zadanie praktyczne polegające na identyfikacji procesów/mechanizmów odpowiedzialnych za opisane problemy pacjenta w kontekście wybranego podejścia oraz zaproponowanie interwencji nakierowanych na te mechanizmy (poprawiające funkcjonowanie osoby)	14-28
ćwiczenia	Psychoedukacja przeprowadzona w ramach wybranego podejścia, terapii schematów, ACT, DBT, skierowana na problemy opisane w studium przypadku	6-12

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt

Nazwa przedmiotu:

Wybrane problemy psychiczne osób dorosłych

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia kliniczna i zdrowia
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120h
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab. Aleksandra Kroemeke, prof. Uniwersytetu SWPS akroemeke@swps.edu.pl

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
seminarium	30	24

Forma zajęć	Prowadzący
seminarium	dr Dorota Nowocin, dnowocin@swps.edu.pl dr Kamil Jaworski, kjaworski@swps.edu.pl dr Patryk Łakuta, plakuta@swps.edu.pl

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	seminarium	30	30	24	24
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć		45		48
	przygotowanie się do kolokwium	90	45	96	48
Łączny nakład pracy studenta		120		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się	
Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W16 PSJ_W26	Opisuje sposoby rozwiązania problemów praktycznych wykorzystując wiedzę o psychopatologii Opisując mechanizmy kształtowania się objawów i zaburzeń psychicznych oraz sposoby rozwiązania problemów praktycznych zauważa i wyjaśnia rolę wiedzy psychologicznej opartej na dowodach empirycznych
PSJ_U8 PSJ_U13	Formułuje problem praktyczny i projektuje jego rozwiązanie posługując się wiedzą psychologiczną opartą na dowodach Rozpoznaje wyzwania w pracy psychologa-praktyka i planuje proces zdobywania własnych kompetencji zawodowych
PSJ_K2 PSJ_K4	Wymienia i omawia ograniczenia psychologii przy rozwiązywaniu problemów praktycznych Planując własny rozwój zawodowy uwzględnia uczestnictwo w pracach dla dobra rozwoju środowiska społecznego, również w aspekcie naukowym

Treści programowe i formy zajęć	
Seminarium	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Praca nad motywacją do zmiany Zajęcia poświęcone problematyce niepewności, braku gotowości i impasu motywacyjnego jako naturalnej części procesu wprowadzania zmiany i zwalczania zaburzeń. Przedstawione zostaną wybrane metody pracy nad ambiwalencją, wzmacnianiem zaangażowania i budowaniem wewnętrznej motywacji na przykładach osób z zaburzeniami lękowymi i zaburzeniami odżywiania się.	- Arkowitz, H., Miller, WR, i Rollnick S. (red), <i>Dialog motywujący w terapii problemów psychologicznych</i> (s. s. 111 – 141 i 400 – 422). Kraków: WUJ. - Rosengren, D. B. (2013). Podstawy dialogu motywującego. W: <i>Rozwijanie umiejętności w dialogu motywującym</i> (s. 25 – 53). Kraków: WUJ. - Westra, H. A. Zrozumienie i przeformułowanie oporu wobec zmiany. W: <i>Dialog motywujący w terapii zaburzeń lękowych</i> (s. 97 - 125). Kraków: WUJ.
Złość, manipulacja i agresja w gabinecie psychologa klinicznego Zajęcia poświęcone zjawisku złości, manipulacji i agresji pacjenta wobec klinicysty. Poznanie strategii stosowanych przez pacjentów i szerszego kontekstu zjawiska. Podjęta zostanie próba poszukiwania rozwiązań trudnych sytuacji.	- Kmieciak, B. (2016). Problem agresji pacjentów – próba diagnozy, poszukiwanie rozwiązań. <i>Aktualności Neurologiczne</i>, 16(3), 158–162. - Mandal, E., Horak, A. (2016). Taktyki manipulacji pacjentów z zaburzeniami nerwicowymi w życiu codziennym i podczas terapii. <i>Psychiatria Polska</i>, 50(1), 65–76. - Norcross, J.C., Kobayashi, M. (1999). Treating Anger in Psychotherapy. Introduction and cases. <i>Journal of Clinical Psychology</i>, 55, 275-282.

Ograniczenia pracy ambulatoryjnej Zajęcia poświęcone ograniczeniom pracy ambulatoryjnej na przykładzie zaburzeń odżywiania i depresyjnych. Zostaną omówione niespecyficzne zaburzenia odżywiania, najbardziej powszechne patomechanizmy powstawania i utrzymywania się tego typu zaburzeń, a także kontekst somatyczny, bez którego nie można rozpatrywać poszczególnych zaburzeń odżywiania.	- Jabłońska E., Błądkowska K., Bronkowska M. (2019). Zaburzenia odżywiania jako problem zdrowotny i psychospołeczny. <i>Kosmos</i>, 68, 1 (322), 121-132. - Mikołajczyk E., Samochowiec J. (2004). Cechy osobowości u pacjentek z zaburzeniami odżywiania. <i>Psychiatria</i>, 1(2), 91-95. - Mróz M.W., Korek E. (2020). Przegląd niespecyficznych zaburzeń odżywiania. <i>Neuropsychiatria i neuropsychologia</i>, 15(1-2), 42-50.
Pacjenci z podwójną diagnozą. Pomijanie i zatajanie problemów przez pacjentów Zajęcia poświęcone zagadnieniu podwójnej diagnozy, które stanowi istotną kwestię w terapii uzależnień. Omówione zostaną modele obrazujące współwystępowanie różnych zaburzeń z uzależnieniami, patomechanizmy i czynniki ryzyka dotyczące uzależnień, zarówno od substancji psychoaktywnych, jak i behawioralnych. Poruszone zostanie również temat trudności diagnostycznych i terapeutycznych w tej grupie pacjentów.	- Klimkiewicz A., Klimkiewicz J., Jakubczyk A., Kieres-Salomoński I., Wojnar M. (2015). Współwystępowanie uzależnienia od alkoholu z innymi zaburzeniami psychicznymi. Część I. Epidemiologia podwójnego rozpoznania. <i>Psychiatria Polska</i>, 49(2), 265-275. - Miller P.M. (red.), (2013). <i>Terapia uzależnień - metody oparte na dowodach naukowych</i> (str. 92-130 - rozdziały 4 i 5; str. 325-340 - rozdział 17).
Ryzyko samobójcze Zajęcia poświęcone problematyce samobójstw, zwłaszcza metodom oceny ryzyka popełnienia samobójstwa i planowania działań ukierunkowanych na stabilizację stanu osoby zagrożonej samobójstwem.	- Butcher, J. N., Hooley, J. M. i Mineka, S. (2020). Zaburzenia nastroju i samobójstwo. W: <i>Psychologia zaburzeń: DSM-5</i> (s. 322 – 333). Sopot, GWP. - Jobes, D. A. (2019). <i>Terapia pacjenta z ryzykiem samobójczym. Metoda oparta na współpracy</i> (s. 17 – 50 i 130 - 140). Kraków: WUJ.
Nowe rozpoznania w ICD-11 Zajęcia poświęcone nowym diagnozom i ujęciom zaburzeń w ICD-11, np. złożonego zespołu stresu pourazowego czy zaburzeń adaptacyjnych. Podjęta zostanie próba zrozumienia nowych rozwiązań na gruncie wiedzy psychologicznej.	- Kazlauskas, E., Zelviene, P., Lorenz, L., Queroc, S. and Maercker, A. (2017). A scoping review of ICD-11 adjustment disorder research. <i>European Journal Of Psychotraumatology</i>, 8, 1421819. - Tomalski, R., Pietkiewicz, I. J. (2020). Złożony zespół stresu pourazowego – przełom w leczeniu zaburzeń osobowości. <i>Psychiatria i psychologia kliniczna</i>, 20(1), 54–60.
Aspekty prawne w pracy psychologa klinicznego. Wybrany problem psychiczny osób dorosłych – omówienie tematu zgłoszonego przez grupę Zajęcia poświęcone m.in. omówieniu aspektów prawnych pracy psychologa klinicznego: tajemnica zawodowa a udostępnianie informacji o pacjentach (osoby dorosłe, osoby małoletnie, miejsce pracy psychologa); zamiar samobójczy - uwarunkowania prawne podejmowanych interwencji; zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa popełnionego wobec pacjenta (osoby dorosłe, osoby małoletnie,	- Bednarek D. (2020). <i>Zawód psycholog. Regulacje prawne i etyka zawodowa</i> (str. 139-176 - rozdział 5). - Na zajęciach zostaną wskazane fragmenty Ustaw, które mogą stanowić literaturę uzupełniającą. - Dodatkowa literatura wskazana przez prowadzącego

społeczny versus prawny obowiązek zgłoszenia, gwałt i molestowanie seksualne). Omówienie dodatkowego tematu zgłoszonego przez grupę.	
KOŁOKWIUM ZALICZENIOWE Granica między życiem zawodowym i prywatnym psychologa Zajęcia poświęcone problemom i wyzwaniom w pracy psychologa klinicznego. Poruszone zostaną kwestie autodiagnozowania i diagnozowanie innych, pomagania i radzenia znajomym, modelowania postaw wobec zdrowia psychicznego, osobistego udziału w sytuacjach ryzykownych ze względu na zdrowie psychiczne własne i innych ludzi.	– Fengler, J. (2000). <i>Pomaganie mężczy. Wypalenie w pracy zawodowej</i> (str. 115-126 - rozdział 13). – Yalom, I. (2003). <i>Dar terapii. List otwarty do nowego pokolenia terapeutów i ich pacjentów</i> (str. 37-39 – rozdział 12).

Literatura uzupełniająca:

- Cierpiałkowska L., Ziarko M. (2010). *Psychologia uzależnień - alkoholizm*. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne.
- Elliott, R., McKinnon, A., Dixon, C., Boyle, A., Murphy, F., Dahm, T., Travers-Hill, E., Mul, C., Archibald, S.J, Smith, P., Dalgleish, T., Meiser-Stedman, R. and Hitchcock, C. (2021). Prevalence and predictive value of ICD-11 post-traumatic stress disorder and Complex PTSD diagnoses in children and adolescents exposed to a single-event trauma. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, pp 270–276.
- Ellison, W., D., Levy, K.N, Newman, M.G, Pincus, A.L., Wilson, S.J. and Molenaar, P.C.M (2020). Dynamics Among Borderline Personality and Anxiety Features in Psychotherapy Outpatients: An Exploration of Nomothetic and Idiographic Patterns. *Personality Disorders: Theory, Research, and Treatment*. Vol. 11, No. 2, 131–140.
- Franklin, J. C., Ribeiro, J. D., Fox, K. R., Bentley, K. H., Kleiman, E. M., Huang, X., Musacchio, K. M., Jaroszewski, A. C., Chang, B. P. i Nock, M. K. (2017). Risk factors for suicidal thoughts and behaviors: A meta-analysis of 50 years of research. *Psychological Bulletin*, 143(2), 187–232.
- Klimkiewicz A., Klimkiewicz J., Jakubczyk A., Kieres-Salomoński I., Wojnar M. (2015). Współwystępowanie uzależnienia od alkoholu z innymi zaburzeniami psychicznymi. Część II. Patogeneza i leczenie. *Psychiatria Polska*, 49(2): 277-294.
- Krawczyk, P., Świącicki, Ł. (2020). ICD-11 vs. ICD-10 – przegląd aktualizacji i nowości wprowadzonych w najnowszej wersji Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób WHO. *Psychiatria Polska* 54(1), 7–20.
- Rzeszutek, M, Lis-Turlejska, M., Pięta, M., Van Hoy, A., Zawistowska, M., Drabarek, K., Kozłowska, W. Szyszka, M. and Frąć, D. (2021). Profiles of Posttraumatic Stress Disorder (PTSD), Complex Posttraumatic Stress Disorder (CPTSD), and Subjective Well-Being in a Sample of Adult Children of Alcoholics. *Psychological Trauma: Theory, Research, Practice, and Policy*. Advance online publication. <http://dx.doi.org/10.1037/tra0001211>
- WHO (2021). Suicide. Key facts. Pobrane z: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/suicide>

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punktacja*
Kolokwium zaliczeniowe podczas ostatnich zajęć (seminarium nr 8): sprawdzian testowy składający się z pytań problemowych odnoszących się do treści poruszanych podczas seminarium i zawartych w lekturach obowiązkowych	51-100

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania.

Nazwa przedmiotu:

Zaawansowana diagnoza kliniczna

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia kliniczna i zdrowia
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Mgr Dominika Ustjan

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
ćwiczenia	24	21
projekt	6	3

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	ćwiczenia	30	24	24	21
	projekt		6		3
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	30	96	34
	Wykonanie prac cząstkowych		20		22
	przygotowanie się do pracy pisemnej		20		20
	Wykonanie pracy pisemnej - projektu		20		20
Łączny nakład pracy studenta		120	120		

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W20 PSJ_W19 PSJ_W9 PSJ_W10 PSJ_W11 PSJ_W12 PSJ_W13 PSJ_W14	– Dobiera narzędzia diagnostyczne uwzględniając zasady ich stosowania i ograniczenia – Wykorzystuje wiedzę z zakresu metodologii w procesie diagnozy psychologicznej – Wykorzystuje wiedzę o biologicznych podstawach zachowania człowieka w procesie diagnozy psychologicznej – Wykorzystuje wiedzę o zasadach funkcjonowania człowieka w otoczeniu społecznym w procesie diagnozy psychologicznej – Wykorzystuje wiedzę o emocjach i motywacji w procesie diagnozy psychologicznej – Wykorzystuje wiedzę o procesach poznawczych w procesie diagnozy psychologicznej – Wykorzystuje wiedzę o osobowości w procesie diagnozy psychologicznej – Wykorzystuje wiedzę o różnicach indywidualnych w procesie diagnozy psychologicznej
PSJ_U3 PSJ_U4 PSJ_U5 PSJ_U6	– Opisuje, analizuje i interpretuje dane psychologiczne oraz na tej podstawie tworzy hipotezy diagnostyczne – Dobiera adekwatne jakościowe i ilościowe narzędzia do weryfikacji hipotez diagnostycznych – Projektuje poprawny metodologicznie proces diagnozy psychologicznej – Interpretuje wyniki diagnozy oraz ocenia je z punktu widzenia normy i patologii w psychologii
PSJ_K3 PSJ_K5 PSJ_K6 PSJ_K8	– Wykonuje zadania i terminowo rozlicza się z nich rozlicza – Uczestniczy w dyskusjach grupowych, argumentując swoje stanowisko w danej sprawie – Realizuje projekty grupowe – Rozpoznaje specyfikę kompetencji psychologa w odróżnieniu od innych specjalistów w zakresie diagnozy

Treści programowe i formy zajęć

Ćwiczenia

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Specyfika klinicznej diagnozy klinicznej: - diagnoza kliniczna w różnych kontekstach (szpital, poradnia) - diagnoza kliniczna w odniesieniu do różnych grup osób badanych	– K. Stemplewska-Żakowicz (2009). Diagnoza psychologiczna. Diagnozowanie jako kompetencja profesjonalna. Gdańsk: GWP. – M.Filipiak, W.J.Paluchowski, B.Zalewski, M.Tarnowska (Red) (2015). Diagnoza psychologiczna: kompetencje i standardy. Wybrane zagadnienia. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP. – Kryteria diagnostyczne zaburzeń psychicznych DSM-5 (2018). Wrocław: Edra. Urban & Partner – M.B. First (2018) DSM-5. Diagnostyka różnicowa. Wrocław: Edra. Urban & Partner
Hipotezy diagnostyczne i sposoby ich weryfikacji: - formułowanie poprawnych hipotez diagnostycznych - narzędzia używane w diagnozie psychologicznej - dobór narzędzi do hipotez diagnostycznych	
Integracja danych i pisanie opinii: - konsolidacja danych z różnych narzędzi diagnostycznych - formułowanie wniosków pisemnych z diagnozy - najczęstsze błędy w opiniach pisemnych	

Etyczne aspekty diagnozy klinicznej:

- standardy diagnozy psychologicznej
- zakres kompetencji diagnostycznych psychologa a innych grup zawodowych
- postępowanie etyczne i nieetyczne w diagnozie

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale:

- J. Morrison. (2016). DSM-5 bez tajemnic. Praktyczny przewodnik dla klinicystów. Kraków: Wydawnictwo UJ.
- J. Morrison. (2012). Diagnoza psychiatryczna. Praktyczny przewodnik dla klinicystów. Kraków: Wydawnictwo UJ.
- W.J. Paluchowski (2007). Diagnoza psychologiczna. Proces-narzędzia-standardy. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne.
- M.Filipiak, W.J.Paluchowski, B.Zalewski, M.Tarnowska (Red) (2015). Diagnoza psychologiczna: kompetencje i standardy. Wybrane zagadnienia. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.
- J.Morrison (2016). Wstępny wywiad diagnostyczny. Kraków: WUJ.
- K.Semplewska-Żakowicz, K.Krejtz (2005). Wywiad psychologiczny. Wywiad jako spotkanie z człowiekiem. Tom 2 i 3. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.
- K.Fronczyk (red). (2009). Psychometria. Podstawowe zagadnienia. Warszawa: Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Seminarium	Prace cząstkowe	26-50
Projekt	Praca pisemna	25-50

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Specjalność: Psychologia biznesu

Nazwa przedmiotu:	
Psychologia ekonomiczna	
Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia biznesu
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Robert Mackiewicz

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
Wykład	24	18
Ćwiczenia	6	6

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	Wykład	30	24	24	18
	Ćwiczenia		6		6
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć (w tym kwerenda on-line)	90	30	96	33
	przygotowanie materiałów do prac ustnych i pisemnych na zajęcia		30		33
	przygotowanie prac zaliczeniowych		30		33
Łączny nakład pracy studenta		120			120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W3 PSJ_W4 PSJ_W12 PSJ_W15	– Potrafi opisać zachowanie ekonomiczne przy pomocy pojęć teorii psychologicznych – Potrafi opisać procesy podejmowania decyzji ekonomicznych w rodzinie u uwzględnieniu procesów rozwojowych – Identyfikuje psychologiczne heurystyki w zachowaniach ekonomicznych – Wyjaśnia, kiedy i dlaczego ludzie jako konsumenci zachowują się racjonalnie a kiedy nie – Potrafi opisać mechanizmy psychologiczne związane z oszczędzaniem, ubezpieczaniem się i płaceniem podatków.
PSJ_U05 PSJ_U04 PSJ_U03 PSJ_U10	– Posiada umiejętność krytycznej analizy zachowań ekonomicznych – Posiada umiejętność tworzenia programów promocji racjonalnych zachowań ekonomicznych, – Diagnozuje etapy rozwoju pojęć ekonomicznych dzieci i młodzieży – Potrafi zaprezentować opracowane wyniki diagnozy socjalizacji ekonomicznej
PSJ_K02 PSJ_K08	– Jest świadomy wyzwań wynikających z różnego poziomu świadomości ekonomicznej obywateli. – Potrafi krytycznie ocenić zachowania ekonomiczne (np. impulsywne zakupy, ubezpieczania się, uleganie perswazji) u siebie i u innych – Potrafi komunikować wyniki swojej pracy i jest otwarty na dyskusję odnoszącą się do nich.

Treści programowe i formy zajęć**Wykład: Psychologia Ekonomiczna**

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
– Zachowanie konsumenta – ekonomia, marketing i psychologia – Modele zachowań ekonomicznych w skali mikro i w skali makro. – Użyteczność i preferencje w zachowaniach ekonomicznych - wyjaśnienia teorii perspektywy – Zachowanie konsumentów na rynku – procesy poznawcze – Heurystyki podejmowania decyzji – aplikacje do wyjaśnienia zachowań konsumenta – Proste i złożone strategie decyzyjne – Racjonalność zachowań konsumenta na rynku – Wiedza konsumentów – jej budowanie i wykorzystywanie – Emocje i motywacje w zachowaniu konsumenta – Społeczne aspekty zachowań ekonomicznych: – Własność, posiadanie, oszczędzanie, symboliczna wartość dóbr. – Inwestycje finansowe – aspekty psychologiczne – Budowanie świadomości konsumentkiej – społeczna odpowiedzialność i zrównoważona konsumpcja – Zachowanie konsumenta w internecie: uwarunkowania prawne, technologiczne i społeczne. – Ecommerce – sprzedaż online, tworzeniu produktu online	– Ariely, D., Kreisler, J. (2019). Grosz do grosza. Jak wydawać mądrze i unikać pułapek finansowych. Sopot: Smak Słowa. – Doligalski, T. (2013). Internet w zarządzaniu wartością klienta. Warszawa: Oficyna Wydawnicza SGH. – Falkowski, A, Tyszka, T. (2009). Psychologia zachowań konsumenckich. Gdańsk: GPW. – Galinsky, A., Schweitzer, M. (2018). Przyjaciół i wróg. Sopot: Smak Słowa. – Kahneman, D. (2012). Pułapki myślenia. O myśleniu szybkim i wolnym. Poznań: Media Rodzina. – Stasiuk, K., Maison, D. (2014). Psychologia konsumenta. Warszawa: PWN. – Zaleśkiewicz, T. (2011). Psychologia ekonomiczna. Warszawa: PWN

Ćwiczenia: Psychologia Ekonomiczna

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
– Wprowadzenie do problematyki i badań socjalizacji ekonomicznej dzieci i młodzieży. – Wiedza ekonomiczna dzieci i młodzieży. Podstawowe pojęcia ekonomiczne: pieniądz, bank, praca, nierówności społeczne. Metody diagnostyczne związane z procesem socjalizacji ekonomicznej I. – Edukacja ekonomiczna dzieci i młodzieży. Oddziaływania społeczne i instytucjonalne. . – Aktywności rozwijające socjalizację ekonomiczną u dzieci. Dzieci jako konsumenci i odbiorcy przekazów reklamowych.	– Goszczyńska, Kołodziej, Trzcińska (2012). Uwikłani w świat pieniądza i konsumpcji. O socjalizacji ekonomicznej dzieci i młodzieży. Warszawa: Diffin. – Kupisiewicz, M. (2004). Jak kształtuje się u dzieci rozumienie wartości pieniądza. Metody diagnostyczne, ich cechy psychometryczne oraz wskazówki do interpretacji wyników badań. Warszawa: Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej. – Roland-Levy, C. (2004). W jaki sposób nabywamy pojęcia i wartości ekonomiczne. W: T. Tyszka (red.), Psychologia ekonomiczna (t. 1, s. 277-292). Gdańsk: GWP.

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punktacja*
Testy wiedzy	26-50
Projekt zespołowy i jego prezentacja: Celem projektu jest analiza procesów socjalizacji ekonomicznej wśród dzieci i młodzieży (wywiad + zadania diagnostyczne).	15 – 30
Praca pisemna: Stworzenie słownika podstawowych zagadnień psychologii ekonomicznej	10 – 20

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Zachowania konsumenckie

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia biznesu
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	prof. dr hab. Andrzej Falkowski

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
Wykład	24	18
Ćwiczenia	6	6

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	Wykład	30	24	24	18
	Ćwiczenia		6		6
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć (w tym kwerenda on-line)	90	30	96	33
	przygotowanie materiałów do prac ustnych i pisemnych na zajęcia		30		33
	przygotowanie prac zaliczeniowych		30		33
Łączny nakład pracy studenta		120	120		

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W3 PSJ_W10 PSJ_W11 PSJ_W12 PSJ_W17	– W pogłębionym stopniu wie na czym polega zarządzanie marketingowe z uwzględnieniem aspektów psychologicznych – Wie jakie są metody segmentacji rynku z uwzględnieniem aspektów psychograficznych – Jest w stanie zidentyfikować rolę aspektów poznawczych, emocji i motywacji oraz postaw konsumenckich w tworzeniu świadomości konsumenckiej. – Wie w jakim stopniu zachowania konsumenckie różnią się w zależności od kontekstu kulturowego
PSJ_U8, PSJ_U3, PSJ_U12	– Posiada umiejętność samodzielnego proponowania kreatywnych rozwiązań konkretnych/złożonych sytuacji w zakresie psychologii marki konsumenta – Formułuje problem praktyczny z zakresu zachowań konsumenta i analiza informacje z wykorzystaniem teorii psychologicznych i danych zastanych – Potrafi aktywnie uczestniczyć w pracy zespołowej na każdym etapie opracowania strategii dotarcia do odbiorcy docelowego dla wybranego produktu konsumenckiego lub kampanii społecznej –
PSJ_K04 PSJ_K06 PSJ_K07	– Jest w stanie zidentyfikować możliwości przygotowania strategii produktu / usługi / wartości w sposób przynoszący korzyści dla jednostki lub organizacji – Dostrzega wyzwania etyczne związane z różnymi sposobami dotarcia do konsumenta na współczesnych rynku (social media, metody manipulacji)

Treści programowe i formy zajęć

Wykład: Psychologia zachowań konsumenckich z elementami marketingu gospodarczego

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
– Zarządzanie marketingowe w aspekcie zachowań konsumenckich. – Analiza porównawcza trzech odmiennych orientacji w zarządzaniu marketingowym: (a) podejście zorientowane na maksymalizację sprzedaży, (b) podejście zorientowane na maksymalizację satysfakcji konsumenta, (c) podejście marketingu społecznego. Ustalanie hierarchii celów w planowaniu strategicznym oraz pokazanie w jaki sposób przyjęta orientacja marketingowa określa treść celów bardziej szczegółowych jak m.in. cele marketingu, strategię marketingowe (analiza na przykładach rozwoju firm gospodarczych, m.in. <i>The International Minerals and Chemical Corporation</i>, firmy produkującej urządzenia biurowe <i>Underwood</i>). – Segmentacja rynku. – Mikroekonomiczna teoria różnicowania ceny (efekt dochodu i efekt zastępowania). – Segmentacja rynku jako proces, segmentacja demograficzna, segmentacja psychograficzna. Osobowość a segmentacja psychograficzna: tworzenie wizerunku marki.	– Bagchi, R., Davis, D.F. (2012). How Presentation Order Affects Package Perceptions, <i>Journal of Consumer Research</i>, 39, 62-73. – Chernatony, L. (2003). Marka. Wizja i tworzenie marki. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. – Coulter, K. S., Coulter, R.A. (2007). Distortion of Price Discount Perceptions: The Right Digit Effect, <i>Journal of Consumer Research</i>, 34, 162-173. – Doliński, D. (2003). <i>Psychologiczne mechanizmy reklamy</i>. Gdańsk: Gdańskie

- Pozycjonowanie marki jako wymiar segmentacji psychograficznej; marketingowy program segmentacji psychograficznej „Wartości i style życia”. - Procesy sensoryczne w kontrolowaniu bodźców marketingowych. - Wrażliwość zmysłowa konsumenta: próg bodźca i spostrzeganie podprogowe (próg różnicy i prawo Webera). Przykłady marketingowych zastosowań prawa Webera: strategia zmniejszania wymiaru produktu/ceny (<i>downsizing</i>), strategia zwiększania wymiaru produktu/ceny (<i>upsizing</i>). - Reakcja konsumentów na cenę. - Strategie cenowe obniżania i podwyższania ceny produktu. Wrażliwość zmysłowa, elastyczność cenowa a uczciwe zachowanie firmy. Tworzenie korzystnej ceny odniesienia. Znaczenie drażliwości zmysłowej we wzmacnianiu lub osłabianiu spostrzeganych obniżek i podwyżek cen. - Psychologia spostrzegania i zasady konstruowania reklam. - Interpretacja bodźców marketingowych: organizacja percepcyjna, praktyczne zastosowania organizacji percepcyjnej. Skalowanie wielowymiarowe jako metoda pozycjonowania produktu i marki: odkrywanie poznawczej reprezentacji towarów określonego rodzaju umiejscawianych w "umyśle" konsumenta (mapy percepcji marek) oraz do określania poznawczej reprezentacji preferencji (mapy preferencji marek). - Uczenie się w zachowaniach konsumenckich. - Warunkowanie klasyczne i instrumentalne w strategiach marketingowych: warunkowanie klasyczne w reklamie, warunkowanie instrumentalne w strategiach promocyjnych (bodźce różnicujące, wzmacnianie nieregularne w stosowaniu rabatu, kształtowanie zachowania w supermarkecie). - Pamięć w zachowaniach konsumenckich. - Hamowanie retroaktywne a przypominanie bodźców marketingowych. Strategie reklamowe w perspektywie sieciowych modeli pamięci (wskazówki przywoływania reklamy). Pamięć autobiograficzna w reklamie: afekt w pamięci autobiograficznej a ocena marki i reklamy. Przerost wyobraźni w zniekształceniach pamięciowych bodźców marketingowych. Poznawcze i praktyczne implikacje tworzenia fałszywej pamięci konsumentów. - Motywacje i emocje w zachowaniach konsumenckich. - Ukryta motywacja w reklamie i pozycjonowanie reklamowanej marki, emocje pozytywne, emocje, emocje niespecyficzne, emocje kłopotliwe w reklamie. Procesy podświadome uruchamiane w percepcji reklamy. Specjalizacja półkul mózgowych w przetwarzaniu informacji rysunkowej, werbalnej i znaku towarowego. Metody badań nad nieświadomym procesem przetwarzania określonego typu materiału (rysunkowego i werbalnego) w spostrzeganiu reklamy i tworzenia się afektu do prezentowanych w reklamie bodźców marketingowych. - Postawy konsumenckie. - Poznawcza i afektywna komponenta postawy. Rozróżnienie między nastawieniem (postawą) do reklamy (<i>attitude toward the ad</i>) oraz nastawieniem (postawą) do określonej marki towaru (<i>attitude toward the brand</i>); Wieloaspektowe modele w badaniach postaw konsumenckich.	Wydawnictwo Psychologiczne. - Falkowski, A. (2002). Praktyczna psychologia poznawcza. Marketing i reklama. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne - Falkowski, A., Mackiewicz, R. (2015). Psychologiczne aspekty drażliwości cenowej: Perspektywa korzyści i strat. Marketing i Rynek, 22(1), 8-18. - Falkowski, A., Tyszcza, T. (2014). Psychologia zachowań konsumenckich (drugie wydanie). Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. - Thaler, R.H. (2018). Zachowania niepoprawne. Media Rodzina. -

- Marketingowe strategie zmian postaw konsumenckich w perspektywie wieloaspektowego modelu Fishbeina. - Psychologiczne strategie obrony w sytuacji nieuczciwej konkurencji na rynku. - Nieuczciwe praktyki na rynku konkurencji. - Niebezpieczeństwo wprowadzenia w błąd co do pochodzenia produktu. Ekspertyzy psychologiczne spraw sądowych czynów nieuczciwej konkurencji na przykładzie fałszywych opinii na rynku produktów i usług i w negatywnych reklamach porównawczych, m.in. stacje paliw <i>BP</i>, <i>Radio RFM FM</i> i <i>Grupa Kapitałowa Broker FM</i>, środki czyszczące <i>Vanish</i>).	

Ćwiczenia: Wpływ społeczny w zachowaniach konsumenckich

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
- Podstawowe reguły wpływu społecznego w zachowaniach konsumenckich. - Reguła wzajemności. Zaangażowanie i konsekwencja. Społeczny dowód słuszności. Lubienie i sympatia. Autorytet. Reguła niedostępności. Analiza spotów reklamowych pod kątem zastosowanych reguł. Ograniczenia stosowania reguł. - Podstawowe techniki wpływu społecznego w zachowaniach konsumenckich. Omówienie wybranych technik wpływu społecznego (m.in. stopa w drzwiach, huśtawka emocjonalna, niska piłka, drzwi zatrzaśnięte przed nosem, technika karate). - Postawy w zachowaniach konsumenckich. - Mechanizmy zmiany postaw. Modele przetwarzania informacji. FCB Grid. Postawa a zachowanie. Dysonans poznawczy i poddecyzyjny. Przekazy perswazyjne. Model SUCESSE Heatha.	- Cialdini, R. (1994). Wywieranie wpływu na ludzi. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. - Doliński, D. (2005). Techniki wpływu społecznego. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar. - Falkowski, A., Tyszka, T. (2009). Psychologia zachowań konsumenckich (drugie wydanie). Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punktacja*
Testy wiedzy	26 - 50
Indywidualne i grupowe zadania realizowane podczas spotkań. Nieobecność na zajęciach oznacza 0 punktów za zadanie.	15 - 30
Zadania domowe realizowane po zajęciach w formie quizu wiedzy.	10 - 20

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Zarządzanie zasobami ludzkimi

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia biznesu
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Kinga Padzik

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
Wykład	16	12
Ćwiczenia	14	12

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	Wykład	30	16	24	12
	Ćwiczenia		14		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć (w tym kwerenda on-line)	90	32	96	33
	przygotowanie materiałów do prac ustnych i pisemnych na zajęcia		30		33
	przygotowanie prac zaliczeniowych		30		33
Łączny nakład pracy studenta		120			120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W1 PSJ_W2 PSJ_W3 PSJ_W4 PSJ_W11	– Zdobywa poszerzoną wiedzę na temat dziedziny zarządzania zasobami ludzkimi integrującą aspekty psychologii jednostki i psychologii zarządzania z aspektami organizacji i zarządzania. – Zna zasady budowania i utrwalania zaangażowania u pracownika oparte o klasyczne modele psychologii motywacji. – Zdobywa pogłębioną wiedzę z zakresu zasad oceniania ludzi i udzielania im efektywnej (rozwijającej) informacji zwrotnej.
PSJ_U07 PSJ_U08 PSJ_U09	– Potrafi odróżnić kompetencje behawioralne od merytorycznych elementów kompetencji oraz zdefiniować podstawowe kompetencje behawioralne uwzględniane w typowej kulturze organizacyjnej. – Potrafi poprawnie określić wskaźniki dla wybranych kompetencji behawioralnych tak, by można było je wykorzystać w ocenie pracowników i przekazywaniu informacji zwrotnej. – Potrafi poprawnie zbudować podstawowy profil oczekiwań względem pracownika/kandydata na pracownika.
PSJ_K03 PSJ_K06	– Współpracuje z innymi, w tym z ekspertami z innych dziedzin, w celu stworzenia wspólnego opracowania złożonego z wielu rozwiązań. – Stosuje zasady odpowiedzialności etycznej psychologa (wobec pracowników) podczas projektowania procesów zarządzania zasobami ludzkimi w organizacji

Treści programowe i formy zajęć

Wykład: Zarządzanie zasobami ludzkimi

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1. Podstawowe obszary ZZL, ich zakresy, miejsce w całym systemie, znaczenie dla organizacji i powiązania ze strategią. 2. Pojęcie kompetencji i zarządzanie kompetencjami – zakres, cel, rola w ZZL. 3. Opis stanowiska pracy i jego rola w ZZL. 4. Nabór pracowników: rekrutacja, selekcja, adaptacja. Profilowanie oczekiwań względem kandydata na pracownika. Metody, techniki i narzędzia oceny selekcyjnej. 5. Utrzymanie pracowników i podnoszenie ich efektywności: ocenianie i motywowanie (finansowe/wynagrodzenia i niefinansowe/informacja zwrotna i rozwój). 6. Komunikacja i kultura organizacyjna, wizerunek pracodawcy. Powtórzenie materiału. Pytania. Dyskusja. Ważne: Wiedza z tematyki wykładów 2, 3, 4 jest konieczna do efektywnej pracy na ćwiczeniach, a w ramach ćwiczeń nie będzie powtarzana w formie wykładowej.	– Armstrong M., Zarządzanie zasobami ludzkimi, Wolters Kluwer, 2016 (wybór: tematyka zgodna z tematami wykładów) – Padzik K. (2013) Ocena pracowników. Nowa generacja narzędzi do oceny pracowników nowym ujęciu klasycznego modelu kompetencji, Wolters Kluwer Polska, Warszawa; (wybór: tematyka zgodna z tematami wykładów) – Padzik K. (2016) Ocena zintegrowana – Assessment i Development Center, Wolters Kluwer Polska, Warszawa (wybór: tematyka zgodna z tematami wykładów) – Strelau J. Psychologia. Podręcznik Akademicki, Tom 2, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne (wybór: tematyka zgodna z tematami wykładów, głównie: percepcja, pamięć, wyobrażenia, pojęcia, dział emocje i motywacja, dział osobowość i różnice indywidualne.

Ćwiczenia: Rekrutacja, motywowanie, ocena pracowników

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
- Studenci pracują w zespołach. Pierwszy etap pracy to przygotowanie opisu wymagań dla kandydata na członka zespołu projektowego. Studenci traktują swój zespół ćwiczeniowy jako zespół, do którego chcą dołączyć kolejną osobę, by wykonać projekt. Opisują wymagania względem tej osoby wg zasad modelu kompetencji behawioralnych oraz z wykorzystaniem kwestionariusza do motywacyjnego opisu stanowiska (zasady postępowania są omawiane wcześniej na wykładach). - Drugi etap pracy, to przygotowanie podstawowych form oceny wybranych aspektów opisu kandydata (ocena selekcyjna) z wykorzystaniem technik projekcyjnych i/lub symulacji. - Trzeci etap pracy, to przygotowanie informacji zwrotnej dla osób, które uzyskały w ocenie selekcyjnej negatywny wynik (ten etap będzie zależny od zakresu realizacji etapu 2, a zarys wyników, jakie uzyskał kandydat będzie przedstawiony przez prowadzącego na bazie tego, co zespół wypracował w dwóch pierwszych etapach pracy. Każdy z etapów prac zespołów będzie na bieżąco konsultowany/korygowany przez osobę prowadzącą ćwiczenia. Studenci są zobowiązani na bieżąco zapisywać/uwzględniać korekty i wskazówki, ponieważ będą one potrzebne do przygotowania pracy zaliczeniowej, która będzie polegała na przygotowaniu wg wskazanego formatu podsumowania wszystkich 3 etapów pracy wykonanej podczas ćwiczeń.	- Padzik K. (2013) Ocena pracowników. Nowa generacja narzędzi do oceny pracowników nowym ujęciu klasycznego modelu kompetencji, Wolters Kluwer Polska, Warszawa; (wybór: tematyka zgodna z tematami wykładów) - Padzik K. (2016) Ocena zintegrowana – Assessment i Development Center, Wolters Kluwer Polska, Warszawa (wybór: tematyka zgodna z tematami wykładów) - Strelau J. Psychologia. Podręcznik Akademicki, Tom 2, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne (wybór: tematyka zgodna z tematami wykładów, głównie: percepcja, pamięć, wyobrażenia, pojęcia, działań emocje i motywacja, działań osobowość i różnice indywidualne.

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punktacja*
Testy wiedzy	26-50
Ocena aktywności studentów i ich pracy zespołowej – bieżąca ocena studentów podczas ich pracy w zespołach (z elementami aktywizowania osób o małym zaangażowaniu)	8-16
Projekt: Przygotowanie wg wskazanego formatu podsumowania całości prac wykonanych w ramach ćwiczeń z uwzględnieniem korekt i wskazówek prowadzącego (zaliczenie zespołowe)	15 - 30

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Badania rynku

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia biznesu
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Robert Mackiewicz;

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
Warsztat 1	20	15
Warsztat 2	10	9

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	warsztat 1	30	20	24	15
	Warsztat		10		9
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć (w tym kwerenda on-line)	90	30	96	32
	przygotowanie materiałów do prac ustnych i pisemnych na zajęcia		30		32
	przygotowanie prac zaliczeniowych		30		32
Łączny nakład pracy studenta		120		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W02 PSJ_W03 PSJ_W21	– Zna pojęcia z zakresu zaawansowanej metodologii badań eksperymentalnych i nieeksperymentalnych – Zna techniki archiwizowania, raportowania i analizy danych zbieranych w badaniach marketingowych – Zna i rozumie zasady konstruowania narzędzi psychometrycznych, wykorzystywanych w badaniach rynkowych – Wie na czym polega różnica między różnymi typami wiedzy w organizacji (dane vs wiedza zarządcza)
PSJ_U07 PSJ_U08 PSJ_U10 PSJ_U12	– Potrafi wykorzystać wiedzę statystyczną w projektowaniu badań marketingowych ilościowych i jakościowych metod badania rynku. – Potrafi raportować wyniki analiz z uwzględnieniem specyfiki odbiorcy – Potrafi współpracować z innymi (w tym z członkami zespołów IT) w celu projektowania zasad systemów Business Intelligence.
PS2_K01 PS2_K04	– Potrafi współpracować przy opracowywaniu i raportowaniu wyników badań – Rozumie na czym polegają ograniczenia związane z wykorzystywanymi narzędziami badawczymi – Potrafi w odpowiedzialny sposób stosować narzędzia i komunikować wyniki badań.

Treści programowe i formy zajęć

Warsztat 1: Ilościowe metody badania rynku

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
– Marketing i pytania statystyczne. Przygotowywanie zbiorów danych. Podstawy eksploracji danych w postaci tabel i wykresów – Pytania marketingowe i typowe analizy danych, tworzenie modeli marketingowych i ocena ich skuteczności. Problem pozycjonowania. Na czym polega pozycjonowanie, w jaki sposób w pozycjonowaniu wykorzystywane jest skalowanie wielowymiarowe. – Uogólnione modele liniowe jako modele predykcyjne dla zależnych zmiennych dychotomicznych i zmiennych wielokrotnych odpowiedzi – Problemy klasyfikacji: segmentacja jako klasyfikacja, wykorzystanie metod dystansowych w tworzeniu skoringu marketingowego i finansowego – Wykorzystanie analizy głównych składowych do budowania obrazów produktów i segmentacji konsumentów – Metody uczenia maszynowego jako przykład tworzenia automatycznych modeli predykcyjnych i skoringowych.	– Bedyńska, Sylwia., Książek, Monika. Statystyczny drogowskaz : praktyczny przewodnik wykorzystania modeli regresji oraz równań strukturalnych. Warszawa : Wydawnictwo Akademickie Sedno : Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej, 2012. – Biela, A. (1992). Skalowanie wielowymiarowe jako metoda badań naukowych. Lublin: TN KUL. – Francuz, P., Mackiewicz, R. (2005). Liczby nie wiedzą skąd pochodzą. Przewodnik po metodologii i statystyce nie tylko dla psychologów. Lublin: RW KUL. – Larose, Daniel T., Wilbik, Metody i modele eksploracji danych / Daniel T. Larose ; z jęz. ang. przeł. Anna Wilbik. Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2008. – Wojciech Popławski, Eulalia Skawińska Badania marketingowe w zarządzaniu organizacją. Warszawa: Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, 2012.

Warsztat 2: Jakościowe metody badania rynku

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
- Podstawy przygotowywania i przeprowadzania badań jakościowych. Rola psychologa w moderowaniu grup fokusowych. - Przygotowywanie scenariuszy badań zgodnie z ustalonymi wcześniej założeniami - Zbieranie danych jakościowych przy pomocy wywiadu i technik projekcyjnych. - Analiza i raportowanie wyników badań.	- Wojciech Popławski, Eulalia Skawińska Badania marketingowe w zarządzaniu organizacją. Warszawa: Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne -

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punktacja*
Testy wiedzy	26-50
Raport z eksploracyjnej analizy danych w wybranym przypadku biznesowym	5 - 10
Stworzenie i ocena projektu badań jakościowych odnoszący się do pozycji firmy lub marki w świadomości	15 - 30
Stworzenie raportu z danych statystycznych przygotowany przy pomocy aplikacji typu Business Intelligence	5 - 10

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Decyzje i ryzyko

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia biznesu
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	Letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	prof. dr hab. Joanna Sokołowska

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
Wykład	16	12
Ćwiczenia	14	12

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	Wykład	30	16	24	12
	Ćwiczenia		14		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć (w tym kwerenda on-line)	90	30	96	33
	przygotowanie materiałów do prac ustnych i pisemnych na zajęcia		30		33
	przygotowanie prac zaliczeniowych		30		33
Łączny nakład pracy studenta		120			120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W01 PSJ_W02 PSJ_W03 PSJ_W07 PSJ_W10 PSJ_W11 PSJ_W12	– Ma pogłębioną wiedzę na temat tego, w jaki sposób zachowania człowieka opisywane są w różnych wersjach tzw teorii dwu-systemowych (element analityczny i percepcyjny). – Rozumie jakie czynniki środowiskowe i indywidualne (emocjonalne, motywacyjne) związane są podejmowaniem racjonalnych i nieracjonalnych decyzji – Ma wiedzę o powiązaniach psychologii z ekonomią i naukami o zarządzaniu i zakresie metodologii badań decyzyjnych – Zna terminologię używaną w psychologii decyzji i w finansach behawioralnych na poziomie rozszerzonym, rozumie jej źródła – Potrafi wykorzystać pojęcia teorii decyzji do opisu różnych problemów związanych z wyborami codziennymi i wyborami ekonomicznymi. – Zna modele ryzyka wykorzystywane do opisu zachowań finansowych
PSJ_U04 PSJ_U01 PSJ_U08 PSJ_U12	– Potrafi wykorzystać zasady rachunku prawdopodobieństwa do opisu odchyłeń od racjonalności w decyzjach. – Potrafi opisać zachowania ekonomiczne przy pomocy terminologii z zakresu finansów behawioralnych – Potrafi zidentyfikować elementy problemu decyzyjnego (opcje wyboru, prawdopodobieństwo, użyteczność) w przykładach z codziennego życia. – Potrafi pracować w zespole realizując projekt grupowy.
PSJ_K08 PSJ_K04 PSJ_K05	– Potrafi oceniać konsekwencje stosowania różnych strategii decyzyjnych i ich skutki dla zachowania innych osób. – Potrafi wykorzystać wiedzę psychologiczną do tworzenie architektury wyboru pomagając w przygotowaniu interwencji społecznych – Jest w stanie zidentyfikować na czym polega odpowiedzialność osób podejmujących decyzje w różnych rolach.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład: Decyzje i ryzyko

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
PODSTAWOWE TEORIE DUALIZMU POZNANIA I TERMINOLOGIA ▪ Co oznacza dualizm poznania? ▪ Ilustracja graficzna i filmowa działania Systemu 1 i Systemu 2 ▪ Przykłady eksperymentalne na działanie Systemu 1 i systemu 2 ▪ Podstawowe teorie; podobieństwa i różnice MODEL HEURYSTYCZNEGO TWORZENIA SĄDÓW: ▪ Proces i treść w dwóch systemach poznawczych według Kahnemana ▪ Mechanizm błędów w sądach heurystycznych ▪ Sądy oparte na cechach prototypowych i łamanie warunków stałości GRZECHY GŁÓWNE SYSTEMU 1 ▪ Wyrazistość cech (wymiarów) wspólnych i różnych przy operacjach Systemu 1 ▪ Znaczenie cech prototypowych przy operacjach Systemu 1 ▪ Wyrazistość cechy/bodźca a kontekst. GRZECHY GŁÓWNE SYSTEMU 1 A OCENA PRAWDOPODOBIENSTWA ▪ Wyrazistość bodźca a ocena prawdopodobieństwa	– Sokołowska, J. (2011). Dualizm poznania a procesy decyzyjne. W: A. Falkowski, T. Zaleśkiewicz (red.), Psychologia poznawcza w praktyce. Ekonomia, Biznes, Polityka. Warszawa: PWN. – Kahneman, D. (2012). Pułapki myślenia. O myśleniu szybkim i wolnym. Wydawnictwo Media Rodzinne.

▪ Kategorie podstawowe, prototypy i podobieństwo a ocena prawdopodobieństwa ▪ Reprezentatywność a ocena prawdopodobieństwa ▪ Myślenie a korona wirus GRZECHY GŁÓWNE SYSTEMU 1 A PREFERENCJE ▪ Wyrazistość bodźca a ocena atrakcyjności i wybory ▪ Łatwość dokonywania ocen ▪ Punkt odniesienia a preferencje ▪ Emocje a preferencje EMOCJE A POSTAWY WOBEC RYZYKA	

Ćwiczenia: Decyzje i ryzyko

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
BŁĘDY PRZY OCENIE PRAWDOPODOBIENSTWA ▪ Złudzenie gracza , gorąca ręka a rynki finansowe ▪ Nadmierny optymizm i nadmierna pewność siebie POMIAR POSTAW WOBEC RYZYKA ▪ Pomiar postaw wobec ryzyka w teorii oczekiwanej użyteczności ▪ Ryzyko w Teorii Portfelowej i jego pomiar ▪ Postawy wobec ryzyka a poszukiwanie doznań ▪ Ryzyko i afekt RÓŻNICE MIĘDZY SYSTEMEM 1 I SYSTEM 2 ▪ Proces i treść w dwóch systemach poznawczych według Kahnemana ▪ Test CRT ▪ Berliński Test Kompetencji Numerycznych ▪ Skala Epsteina MAKSYMALIZACJA CZY REGUŁA SATYSFAKCJI ▪ Kompensacyjne vs niekompensacyjne modele podejmowania decyzji	– Sokołowska, J. (1987). Akceptacja ryzyka przez dyrektorów firm prywatnych i państwowych. Przegląd Psychologiczny, XXX, 593-619. – Zielonka, P. (2003). Czym są finanse behawioralne, czyli krótkie wprowadzenie do psychologii rynków finansowych. Materiały i Studia, Zeszyt 158, Wydawnictwo NBP. – Sokołowska, J., Ducal, K., Chlebowska, K. (2012). Aspiracje a ocena ryzyka i wybór. Decyzje, 17, 65-86. – Tyszka, T., Domurat, A. ((2004). CZY ISTNIEJE OGÓLNA SKŁONNOŚĆ – JEDNOSTKI DO RYZYKA? Decyzje, 2, 85-104. – Zielonka, P. (2015). Giełda i psychologia. Behawioralne aspekty inwestowania na rynku papierów wartościowych. PWN. – Kahneman, D. (2012). Pułapki myślenia. O myśleniu szybkim i wolnym. Wydawnictwo Media Rodzinne. – Frederick, S. (2005): "Cognitive Reflection and Decision Making," Journal of Economic Perspectives, 19(4), 25—42. – Kahneman, D. (2012). Pułapki myślenia. O myśleniu szybkim i wolnym. Wydawnictwo Media Rodzinne. – Schwartz, B., Ward, A., Monterosso, J., Lyubomirsky, S., White, K., & Lehman, D. R. (2002). Maximizing versus satisficing: Happiness is a matter of choice. Journal of Personality and Social Psychology, 83(5), 1178-1197. doi:10.1037//0022-3514.83.5.1178 – Parker, A.M., Bruine de Bruin, W., & Fischhoff, B. (2007) Maximizers versus satisficers: Decision-making styles, competence, and outcomes. Judgment and Decision Making, 2 (6), 342-350

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się**Punktacja***

Testy wiedzy

26-50

Projekt zespołowy: identyfikacja kluczowych etapów problemu decyzyjnego w organizacji lub w decyzjach indywidualnych
Raport indywidualny: opis mechanizmów psychologicznych związanych z podejmowaniem nieracjonalnych decyzji.

25 - 50

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Komunikacja i perswazja

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia biznesu
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Vacat

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
Ćwiczenia	20	15
Warsztat	10	9

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	Ćwiczenia	30	20	21	15
	Warsztat		10		9
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć (w tym kwerenda on-line)	90	30	96	33
	przygotowanie materiałów do prac ustnych i pisemnych na zajęcia		30		33
	przygotowanie prac zaliczeniowych		30		33
Łączny nakład pracy studenta		120			120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W12 PSJ_W10 PSJ_W11 PSJ_W14	– Zna procesy psychologiczne związane z odbiorem przekazu perswazyjnego, w tym procesy poznawcze i różnice indywidualne – Potrafi wykorzystać wiedzę na temat emocji i motywacji odbiorców przy tworzeniu skutecznych komunikatów perswazyjnych. – Zna czynniki wpływające na skuteczność perswazji (związane z osobą przekonującą, treścią i strukturą wypowiedzi, sytuacją, odbiorcą itd.).
PSJ_U09 PSJ_U10 PSJ_U12	– Potrafi określić/przewidzieć skutki poszczególnych działań medialnych i perswazyjnych. – Potrafi skonstruować skuteczny komunikat – zarówno informacyjny, jak i perswazyjny. – Potrafi we współpracy z innymi opracować strategię perswazji dostosowując ją do różnych odbiorców. – Potrafi skonstruować badanie weryfikujące przewidywaną skuteczność danego komunikatu.
PSJ_K02 PSJ_K08 PSJ_K04	– Jest świadomy znaczenie kontekstu społecznego w odbiorze komunikatów perswazyjnych – Potrafi krytycznie ocenić wartość perswazji z uwzględnieniem różnych form przekazu (tv, media społecznościowe) – Potrafi przygotować programy interwencji psychologicznej pozwalające na oddzielenie rzeczywistych informacji od tzw fake newsów.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład: Komunikacja i perswazja

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
WPROWADZENIE – Kluczowe pojęcia: postawy, perswazja, modele perswazji, model podwójnego przetwarzania komunikatów perswazyjnych, model McGuire’a, MANIPULACJA ORAZ WPŁYW – Definicje pojęcia, rodzaje i poziomu wpływu społecznego, „decyzja należy do ciebie”, teoria równowagi, autopercepcja, autoperswazja, odgrywanie ról, PSYCHOLOGIA MEDIÓW – Efekt trzeciej osoby, hipoteza odbicia, The Male Gaze, twarzym, kodowanie informacji medialnych, nagłówki, efekt rozcieńczenia, efekt przerwy w komunikacji, efekt przespiania, rola powtórzeń – informacji, siła obrazu, PERSWAZJA W MEDIACH – Efekt dezinformacji, manipulacja obrazem, propaganda, opór w perswazji, backfire effect, perswazja podprogowa AUTOMATYCZNY WPŁYW SPOŁECZNY – Typy automatyczności, ucieleśnione poznanie, priming, aktywizacja schematów, dostępność – poznawcza, pre-perswazja WPŁYW SPOŁECZNY A KOMUNIKATY NIEWERBALNE – Płeć a komunikaty niewerbalne, dotyk, uśmiech, kontakt wzrokowy, niespecyficzny aktywator TECHNIKI SEKWENCYJNE	– Bohner, G., Wanke, M. (2004). <i>Postawy i zmiana postaw</i>. Gdańsk: GWP. – Brock, T.C., Green, M.C. (red.) (2007). <i>Perswazja. Perspektywa psychologiczna</i>. Kraków: Wydawnictwo UJ. – Chępa, S., Witkowski, T. (2018). <i>Psychologia konfliktów</i>, Wyd. Bez Maski, rozdział 1-4. – Cialdini, R. (2016). <i>Pre-swazja</i>. Gdańsk: GWP. – Doliński, D. (2005). <i>Techniki wpływu społecznego</i>. Wydawnictwo Naukowe Scholar. – Gracz, L. (2019). <i>Negocjacje i komunikacja. Wybrane aspekty</i>, Wyd. Edu-libri, rozdział 4, 5, 6, 7; – Jaworowicz, M., Jaworowicz, P. (2017), <i>Skuteczna komunikacja w nowoczesnej organizacji</i>, Wyd. Difin – Knapp, M. L. (1997) <i>Komunikacja niewerbalna w interakcjach międzyludzkich</i>, Wyd. Astrum, rozdział 7-11;

- „Stopa w drzwiach”, „drzwi zatrzaśnięte przed nosem”, „niska piłka” WPŁYW SPOŁECZNY A PROCESY POZNAWCZE I MOTYWACYJNE - Manipulowanie pamięcią i wyobraźnią, sugestia, autoperswazja WPŁYW SPOŁECZNY A EMOCJE I NASTRÓJ - Poczucie winy, wstyd, zakłopotanie, huśtawka emocjonalna, miłość do swojego imienia. WPŁYW SPOŁECZNY W JĘZYKU - Metafora, analogia, narracja. - STORYTELLING - Perswazja narracyjna TECHNIKI WPŁYWU SPOŁECZNEGO W MARKETINGU I SPRZEDAŻY. - Pułapka uniknięcia konfrontacji, „liczy się każdy grosz”, teoria perspektywy, efekt obdarowanego, - technika „a to nie wszystko”, podobieństwo, dialog, DTR – dobrze to rozegraj, teoria identyfikacji działania. KOMUNIKACJA W BIZNESIE - Wewnętrzne i zewnętrzne systemy komunikacji w organizacjach - Skuteczna komunikacja werbalna i pozawerbalna - Komunikacja w kontekście relacji biznesowych	- Maison, D., Stasiuk, K. (2017) Psychologia konsumenta, Wyd. PWN, rozdział 1 i 2. - Sikorski, W. (2018). Niewerbalna komunikacja interpersonalna. Doskonalenie przez trening, Warszawa: Difin, rozdział 1; - Terelak J., (2005). Psychologia organizacji, Warszawa: Difin, 143-167;

Ćwiczenia: Komunikacja i perswazja

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
- Komunikacja jako elementarne narzędzie w procesie budowania relacji w życiu jednostki społecznej oraz grupy. - W trakcie ćwiczeń omówione zostaną najważniejsze funkcje komunikacji a także zasady, których przestrzeganie zapewnia efektywne porozumiewanie się. Przedstawiona zostanie również struktura modelu komunikacyjnego. - Komunikacja werbalna i niewerbalna - Przedstawiona zostanie definicja komunikacji werbalnej i niewerbalne. Omówione zostaną dokładniej typy komunikacji niewerbalnej, tj. mimika, proksemika, kinezytyka i parajęzyk. Uczestnikom zaprezentowane zostaną przykłady komunikatów niewerbalnych. - Bariery i błędy w komunikacji oraz identyfikacja własnych postaw wobec innych (analiza transakcyjna) - Omówione zostaną najczęstsze bariery i błędy w komunikacji (osądzanie, decydowanie za innych, uciekanie od problemu itd.). Uczestnicy określą następnie, które z nich są najpowszechniejsze w ich pracy, i najbardziej uniemożliwiają im skuteczną komunikację. Przedstawione zostaną mechanizmy psychologiczne, które wpływają na zniekształcenie komunikacji. Przedstawione zostanie czym jest analiza transakcyjna Erica Berne'a. Poznanie wyróżnionych przez niego trzech schematów zachowania oraz charakterystycznych dla nich cech. Pokazane zostaną systemy postaw życiowych, które można spotkać w trakcie komunikacji oraz tak zwane transakcje ukryte - gry psychologiczne.	- Albert, R., Emmons, M. (2007). Asertywność. Gdańsk: GWP - Berne, E. (2007). W co grają ludzie. PWN - Falkowski, A., Tyszka, T. (2009) Psychologia zachowań konsumenckich. Gdańsk: GWP - Schulz von Thun, F. (2005). Sztuka rozmawiania I. Kraków: WAM - Nęcki, Z. (2006). Komunikacja międzyludzka, Kraków: Wydawnictwo Profesjonalnej Szkoły Biznesu - Tokarz, M. (2006). Argumentacja, manipulacja, perswazja. Gdańsk: GWP

- Style komunikowania się i komunikacyjny model von Thun'a - Przedstawione zostaną style komunikowania: oceniający, badający i rozumiejący. Omówiony zostanie model autorstwa von Thun'a opierający się o cztery wymiary, które wpływają na przekaz i odbiór komunikatu. - Aktywne słuchanie, zadawanie pytań oraz budowanie skutecznej argumentacji - Przedstawione zostaną techniki aktywnego słuchania takie jak parafrazowanie, klaryfikowanie i odzwierciedlanie. Uczestnicy poznają także cechy dobrego słuchacza oraz rodzaje pytań pozwalających na usprawnienie komunikacji. Przećwiczone zostaną sposoby budowania skutecznej argumentacji. - FUKO jako efektywne narzędzie do udzielania informacji zwrotnych - Omówione i przećwiczone zostaną zasady udzielania informacji zwrotnej niezbędne m.in w prawidłowym zarządzaniu personelem. - Konstruowanie skutecznych prezentacji - Skuteczny przekaz, czyli jak być dobrym nadawcą. Sztuka przygotowania dobrego wystąpienia. Zasady oraz sposoby prezentacji danych wpływające na odbiorców.	

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punktacja*
Testy wiedzy	26-50
Projekt indywidualny: zasady interwencji psychologicznej, które można wykorzystać do identyfikacji tzw fake newsów	10-20
Projekt grupowy - analiza mechanizmów perswazji na konkretnym przykładzie strategii komunikacyjnej firmy lub instytucji	115 - 30

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczeniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Psychologia reklamy

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia biznesu
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Karolina Szutkiewicz - Szekalska

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
Wykład	20	15
Warsztat	10	9

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	Ćwiczenia	30	20	24	15
	Warsztat		10		9
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć (w tym kwerenda on-line)	90	30	96	33
	przygotowanie materiałów do prac ustnych i pisemnych na zajęcia		30		33
	przygotowanie prac zaliczeniowych		30		33
Łączny nakład pracy studenta		120			120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W3 PSJ_W4 PSJ_W9 PSJ_W12 PSJ_W26	– Zna mechanizmy oddziaływania reklamy w świetle procesów percepcji, uczenia, pamięci, emocji i motywacji. – Potrafi zidentyfikować biologiczne mechanizmy skuteczności reklamy (warunkowanie sprawcze, warunkowanie emocjonalne) – Zna metodologię planowania i realizowania promocji oraz tworzenia reklamy w marketingu gospodarczym z wykorzystaniem wiedzy psychologicznej – Zna specyfikę tworzenia strategii promocyjno-reklamowych w aspekcie postaw konsumenckich i segmentacji psychograficznej rynku
PSJ_U07 PSJ_U08 PSJ_U09	– Potrafi zaprojektować kreatywne rozwiązania promujące markę na rynku z wykorzystaniem mechanizmów psychologicznych – Potrafi tworzyć i testować skuteczność reklam na podstawie wiedzy z psychologii percepcji, uczenia i pamięci oraz emocji i motywacji. – Potrafi pracować w grupie w celu stworzenia strategii promocyjnej z zastosowaniem segmentacji psychograficznej.
PSJ_K2 PSJ_K3 PSJ_K7	– Potrafi współpracować z ekspertami z innych dziedzin przy rozwiązywaniu problemów łączących psychologię i marketing. – Jest świadomy specyfiki metod badawczych wykorzystywanych w psychologii reklamy – Jest otwarty na dyskusję dotyczącą zaprojektowanych przez siebie metod oddziaływania – Potrafi komunikować wyniki swojej pracy uwzględniają specyfikę i kompetencje odbiorców

Treści programowe i formy zajęć

Wykład: Psychologiczne mechanizmy reklamy

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Współczesne rozumienie komunikacji marketingowej – Skuteczność reklamy w ujęciu ekonomicznym i psychologicznym – Formy reklamy i różnice między nimi w zakresie procesów poznawczych, emocjonalnych i motywacyjnych: Reklama tradycyjna a reklama natywna w różnych mediach – Wielozadaniowość w funkcjonowaniu współczesnego konsumenta – procesy uwagowe, decyzyjne i wykonawcze Procesy pamięciowe w promocji i reklamie – Sieciowe modele pamięci – Pamięć autobiograficzna w strategiach marketingowych – Wsteczne kształtowanie pamięci: wyobrażenia i wspomnienia. Sieć skojarzeniowa w powstawaniu zniekształceń pamięciowych – Czy reklama może poprawić nadszarpniętą reputację marki? Zastosowanie mechanizmów pamięciowych w kształtowaniu wizerunku marki – Skuteczność strategii marketingowych: Obraz czy tekst? Komunikat o pozytywnym czy negatywnym zabarwieniu afektywnym? Przekaz spójny czy	– Doliński, D. (2003). Psychologiczne mechanizmy reklamy. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. – Falkowski, A., Tyszka, T. (2009). Psychologia zachowań konsumenckich. Gdańsk: GWP. – Fennis, B.M. Stroebe, W. (2010). The Psychology of Advertising. New York: Psychology Press. – Grochowska, A. (2009). Procesy kategoryzacji i zniekształcenia pamięciowe w reklamie. Gdańsk: GWP. – Hultén, B., Broweus, N., van Rijk, M. (2011). Marketing sensoryczny. Warszawa: Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne. – Murphy, G.L., Medin, D.L. (1985). Rola teorii w spójności pojęć. W: Z. Chlewiński (red.) Psychologia poznawcza w trzech ostatnich dekadach XX wieku. Gdańsk:

niespójny? Komunikat autobiograficzny czy nieautobiograficzny? Kontekst w skutecznej kampanii marketingowej - Zewnętrzny i wewnętrzny kontekst spostrzegania w psychologii poznawczej: wiedza, doświadczenie, oczekiwania - Kontekst zewnętrzny i wewnętrzny w spostrzeganiu i zapamiętywaniu reklam prasowych, billboardów i informacji na stronach internetowych - pętyka zależności między kontekstem wewnętrznym a zewnętrznym w percepcji reklamy - Spójność w kampaniach marketingowych - Spójność pojęciowa w teoriach psychologicznych - Spójność reklamy – czym jest i kiedy może być użyteczna Spójność reklam a emocje i pamięć Niespójność z kontekstem zewnętrznym – czy pomaga reklamie? - Kontekst zewnętrzny a pamięć, afekt i struktura reklamy Motywacje w komunikatach perswazyjnych - Psychologiczne koncepcje motywacji w zastosowaniu do reklamy Podejście ewolucyjne do motywacji Podejście psychologii humanistycznej - Skuteczność odwoływania się do potrzeb w strategiach marketingowych - Ukryta motywacja w reklamie. Metody badań nieuświadomianych motywów Emocje w komunikatach perswazyjnych - Emocje w sieciowej strukturze umysłu - Funkcje nastroju w procesach poznawczych: zastosowanie w działaniach marketingowych - Model infuzji afektu - Intensywność emocji a skuteczność reklamy - Emocje specyficzne w reklamie - Humor w reklamie: dlaczego rzadko jest skuteczny? - Emocje w kampaniach społecznych Marketing sensoryczny - Wiedza o zmysłach ludzkich a skuteczność działań marketingowych: Percepcja smaku, dotyku, dźwięku, zapachu - Zapach a pamięć autobiograficzna - Dźwięk i emocje - Dotyk a informacja i afekt - Doświadczenie smaku a decyzje zakupowe - Spostrzeganie wielozmysłowe - Marka jako doświadczenie zmysłowe Mikrotargetowanie - Znaczenie komunikatów spersonalizowanych w dzisiejszych mediach - Cechy osobowości i możliwość przewidywania zachowań w mediach społecznościowych - Przewidywanie cech	Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. - Stasiuk, K., Maison, D. (2014). Psychologia konsumenta. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. - Stephens-Davidowitz, S. (2019). Wszyscy kłamią, przeł. Maciej Świerkocki, Kraków: Wydawnictwo Literackie. - Zaltman, G. (2003). Jak myślą klienci? Podróż w głąb umysłu rynku. Poznań: Wydawnictwo Forum.

Warsztat: Budowanie strategii marketingowych

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Marketing mix jako podstawa budowania strategii marketingowej ▪ Definicja 4P ▪ Cykl życia produktu ▪ Strategie wejścia na rynek ▪ Segmentacja, wybór rynku docelowego, pozycjonowanie Komunikacja marketingowa na rynku docelowym ▪ Znaczenie badań postaw konsumenckich (przykładowe metody i techniki badań) ▪ Elementy planu komunikacji marketingowej (reklama, sprzedaż osobista, promocja dodatkowa, public relations) ▪ A może marketing partyzancki? ▪ Lojalność klientów – dlaczego warto o nią walczyć? Ostatnie kroki do wdrożenia strategii ▪ Ustalenie polityki cenowej ▪ Wybór kanałów dystrybucji ▪ Monitorowanie postępu wdrożenia ▪ Case study – analiza opracowań, omówienie zawartości dokumentu opisującego strategię	– Czubała, A. (2012). Cena. W: Czubała, A. (red.). Podstawy marketingu. str. 119-147. Warszawa, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne – Czubała, A. (2012). Dystrybucja. W: Czubała, A. (red.). Podstawy marketingu. str. 148-199. Warszawa, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne. – ekonomiczna. str. 368-401. Gdańsk: GWP – Falkowski, A. (2004). Psychologiczne podstawy marketingu. W: Tyszka, T. (red.). Psychologia ekonomiczna. Warszawa: Scholar. – Falkowski, A., Tyszka, T. (2009). Psychologia zachowań konsumenckich (drugie wydanie). Gdańsk, Wydawnictwo GWP – Kotler, P. (1994). Marketing. Analiza, planowanie, wdrażanie i kontrola. Warszawa, Gebethner & S-ka. – Wiktor, J. W. (2012). Komunikacja marketingowa. W: Czubała, A. (red.). Podstawy marketingu. str. 200-244. Warszawa, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne.

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punktacja*
Testy wiedzy	26-50
Praca w grupach - analiza typu „studium przypadku” Przedstawienie projektu strategii promocyjno - reklamowej Dyskusja i krytyczna analiza innych projektów	25 - 50

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Stres w organizacji

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia biznesu
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	vacat

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
Wykład	16	12
Warsztat	14	12

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	Wykład	30	16	24	12
	Warsztat		14		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć (w tym kwerenda on-line)	90	30	96	33
	przygotowanie materiałów do prac ustnych i pisemnych na zajęcia		30		33
	przygotowanie prac zaliczeniowych		30		33
Łączny nakład pracy studenta		120	120		

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W16 PSJ_W9 PSJ_W14 PSJ_W10	– Zna współczesne modele stresu w organizacji. – Zna uwarunkowania syndromu wypalenia zawodowego i zmęczenia chronicznego. – Zna psychologiczne mechanizmy i skutki stresu z uwzględnieniem różnic indywidualnych – Rozumie uwarunkowania funkcjonowania człowieka w organizacji w warunkach stresu i w warunkach bezstresowych.
PSJ_U04 PSJ_U05 PSJ_U06 PSJ_U10 PSJ_U08	– Potrafi identyfikować czynniki modyfikujące reakcje na stres organizacyjny i stres pracy. – Potrafi zdiagnozować źródła stresu we własnym życiu osobistym i zawodowym. – Potrafi zastosować metody psychometryczne do diagnozy w jakim stopniu organizacja jest stresotwórcza – Potrafi stosować techniki relaksacyjne, wizualizację, desensytyzację do redukcji stresu
PSJ_K01 PSJ_K04 PSJ_K06	– Potrafi wykorzystać wiedzę o stresie w organizacji dla stworzenia programu redukcji stresu w organizacji – Potrafi tworzyć programy interwencyjno-prewencyjne zapobiegające stresowi w organizacji, stresowi pracy, stanom zmęczenia chronicznego i syndromowi wypalenia zawodowego. – Nabywa praktyczne umiejętności radzenia sobie ze stresem w różnych sytuacjach.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład: Stres w organizacji

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Sposoby definiowania stresu • Stres jako bodziec • Stres jako reakcja • Stres jako relacja: poznawczo-transakcyjna koncepcja stresu Richarda Lazarusa i Suzan Folkman • Teoria zachowania zasobów • Model deterioracji wsparcia społecznego Radzenie sobie ze stresem • Radzenie sobie jako proces • Radzenie sobie jako strategia • Radzenie sobie ze jako styl Symptomy i przyczyny stresu • Symptomy stresu • Biologiczne podstawy stresu • Rodzaje stresorów Konsekwencje stresu • Zespół stresu pourazowego • Wzrost potraumatyczny • Zdrowotne konsekwencje stresu • Stres a funkcjonowanie organizacji Wypalenie zawodowe • Koncepcja Maslach i współpracowników • Dwuczynnikowa koncepcja Demerouti i współpracowników • Zmęczenie chroniczne • Zaangażowanie w pracę • Równowaga praca – życie pozazawodowe	– Baka, Ł., Basińska, B. A. (2016). Psychometryczne właściwości polskiej wersji Oldenburskiego Kwestionariusza Wypalenia Zawodowego (OLBI). <i>Medycyna Pracy</i>, 67(1), 29-41. – Heszen, I. (2014). <i>Psychologia stresu</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. – Lipińska Demerouti, E., Grobelny, A. (2014). Od konfliktu do równowagi, czyli ewolucja poglądów na relację między życiem zawodowym i pozazawodowym, [w:] R. Tomaszewska-Lipiec (red.) <i>Relacje praca-życie pozazawodowe drogą do zrównoważonego rozwoju jednostki</i>, 47-60 – Rogala, A., Smoktunowicz, E., Żukowska, K., Kowalska, M., & Cieślak, R. (2016). Stres pomagających-efektywność interwencji internetowej dla osób pracujących z ofiarami traumy w obniżaniu wypalenia zawodowego i wzmacnianiu zaangażowania w

Modele stresu w organizacji • Model wymagania-kontrola • Model wymagania-kontrola-wsparcie • Model braku równowagi między wysiłkiem a nagrodą • Model wymagania w pracy-zasoby Nowe kierunki badań • Zasoby osobiste • Przekształcanie pracy • Pozytywne emocje w pracy • Przepływ w pracy • Badania podłużne w psychologii zdrowia w pracy • Pomiar zmiennych na poziomie kolektywnym • Psychologiczne interwencje internetowe i mobilne w pracy	pracę. <i>Medycyna Pracy</i>, 67(2), 223-237. – Widerszal-Bazyl, M. (2009). Pojęcie ryzyka psychospołecznego w pracy. <i>Bezpieczeństwo Pracy: nauka i praktyka</i>, 6-8.

Warsztaty: Radzenie sobie ze stresem w biznesie

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Czym jest stres? Sposoby definiowania stresu. Psychofizjologiczne mechanizmy stresu oraz powiązania między nimi. Etapy reakcji stresowej. Reakcje stresowe. Objawy stresu. Pomiar radzenia sobie ze stresem Strategie radzenia sobie ze stresem Wielowymiarowy Inwentarz do Pomiaru Radzenia Sobie ze Stresem – COPE Techniki radzenia sobie ze stresem Reakcja Relaksacyjna Herberta Bensona Techniki oddechowe Trening Autogenny Schultza Trening Neuromięśniowy Jacobsona Wizualizacja Uważność i współczucie Ćwiczenia izometryczne Joga Trening asertywności Trening udzielania informacji zwrotnej	– Albisetti, V. (2012). <i>Trening Autogeniczny</i>. Wydawnictwo Jedność. – Bigham, E., McDannel, L., Luciano, I., & Salgado-Lopez, G. (2014). Effect of a Brief Guided Imagery on Stress. <i>Biofeedback</i>, 42(1), 28-35. – Caudill, M., A. (1999). Zapanuj nad bólem zanim ból zapanuje nad tobą. Wydawnictwo W. A. B.: Warszawa. – Epstein, G. (1996). <i>Uzdrowienie przez wizualizację</i>. Poznań: Wydawnictwo Zysk i S- ka. – Heszen, I. (2014). <i>Psychologia stresu</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. – Juczyński, Z., Ogińska-Bulik, N. (2009). <i>Narzędzia Pomiaru Stresu i Radzenia Sobie ze Stresem</i>. Wyd. Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego: Warszawa. – Litzke, S.M. i Schuh, H. (2007). <i>Stres, mobbing i wypalenie zawodowe</i>. Gdańsk: GWP. – Manzoni, G. M., Pagnini, F., Castelnuovo, G., Molinari, E. (2008). Relaxation training for anxiety: a ten-years systematic review with meta-analysis. <i>BMC Psychiatry</i>, 8(41), 1-12. – Maslach, C. i Leiter M.P. (2011). <i>Prawda o wypaleniu zawodowym. Co robić ze stresem w organizacji</i>. Warszawa: PWN. – Sapolsky, R. M. (2010). Dlaczego zebry nie mają wrzodów? <i>Psychofizjologia stresu</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. – Stahl, J. E., Dossett, M. L., LaJoie, A. S., Denninger, J. W., Mehta, D. H., Goldman, R., Fricchione, G. L., Benson, H. (2015). Relaxation Response and Resiliency Training and Its Effect on Healthcare Resource Utilization. <i>PLOS ONE</i>, 10(10), 1-14. – Stetter, F., Kupper, S. (2002). Autogenic Training: A Meta-Analysis of Clinical Outcome Studies. <i>Applied Psychophysiology and Biofeedback</i>, 27(1), 45-98.

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się**Punktacja***

Testy wiedzy

31-60

Praca pisemna: Opracowanie diagnozy "Stres w organizacji" i wynikającego z niej programu profilaktycznego

20 - 40

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Spółeczna odpowiedzialność biznesu

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia biznesu
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Magdalena Gąsiorowska

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
Wykład	20	15
Ćwiczenia	10	9

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	Wykład	30	20	24	15
	Ćwiczenia		10		9
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć (w tym kwerenda on-line)	90	30	96	33
	przygotowanie materiałów do prac ustnych i pisemnych na zajęcia		30		33
	przygotowanie prac zaliczeniowych		30		33
Łączny nakład pracy studenta		120	120		

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W26 PSJ_W4 PSJ_W25	– Potrafi zidentyfikować mechanizmy psychologiczne związane z powstawaniem współczesnych wyzwań stojących przed odpowiedzialnym biznesem – Potrafi zidentyfikować strategie i przebieg procesów inicjatyw społecznych, które są finansowane przez przedsiębiorstwa dla korzyści obywatelskich. – Wie na czym polegają współczesne wyzwania etyczne związane z zasadami zrównoważonej konsumpcji. – Wie w jaki sposób wykorzystać zasady tzw. architektury wyboru do stworzenia skutecznych programów interwencji społecznych
PS2_U06 PS2_U11 PS2_U08	– Potrafi wykorzystać metody twórczego rozwiązywania problemów do osiągnięcia celów społecznych. – Potrafi diagnozować mechanizmy psychologiczne utrudniające przyjmowanie programów pro-środowiskowych.
PSJ_K04 PSJ_K05 PSJ_K06 PSJ_K07	– Potrafi zaprojektować innowacyjne rozwiązanie pro środowiskowe. – Potrafi opracować raport pokazujący korzyści wynikające z zastosowania kultury CSR w firmie – Uwzględnia wyzwania etyczne związane z CSR i zrównoważoną konsumpcją

Treści programowe i formy zajęć

Wykład: Społeczna odpowiedzialność biznesu

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Marketing środowiskowy na tle oczekiwań społecznych: ● zakres definicji społecznej odpowiedzialności biznesu Modele funkcjonowania CSR: ● wybrane modele funkcjonowania przedsiębiorstwa zgodnie z procesami odpowiedzialności społecznej ● rozwój CSR na przestrzeni dekad Diversity & Inclusion - Pochwała różnorodności: ● nieświadome uprzedzenia jako ograniczenia procesów biznesowych ● grupowe myślenie w otoczeniu biznesowym CSR na tle marketingu społecznego: ● reklama komercyjna vs reklama społeczna Łańcuch dostaw zgodny z polityką odpowiedzialności prośrodowiskowej: ● wzmacnianie wartości marki ● współpraca przedsiębiorstwo - organizacja non profit Odpowiedzialność prospołeczna jako schemat zarządzania przedsiębiorstwem: ● presja konsumentów na odpowiedzialny biznes przedsiębiorstw ● międzynarodowe standardy zarządzania CSR Krytyka etycznych przesłanek działań z zakresu odpowiedzialności społecznej:	– Bernatt M. (2009), Społeczna odpowiedzialność biznesu. Wymiar konstytucyjny i międzynarodowy, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania Uniwersytetu – Janeczek, U., (2016). Społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstwa a marketing. Wydawnictwo UE w Katowicach, Katowice – Kahneman D., Pułapki myślenia. O myśleniu szybkim i wolnym (2012), Media Rodzina, Poznań, s. 108-120 – Kopper J. (2011), Korzyści z odpowiedzialnego zarządzania łańcuchem dostaw, w: Ćwik N. (red.), Wspólna odpowiedzialność. Rola dostaw i zakupów, publikacja elektroniczna – Kotler, P., Hessekiel, D., Lee, N.R., (2014). Dobro popłaca! MT Biznes, 69-149. – Kowalski P., Marketing a orientacja rynkowa przedsiębiorstwa – ewolucja podejścia. W: Niestrój R. (red.), Tożsamość i wizerunek marketingu, PWE, Warszawa 2009.

• „biznes dla biznesu” jako działalność antyspołeczna • omówienie zagadnień egzaminacyjnych	– Lityńska, A., Studia ekonomiczne (2014), Rozważania Milтона Friedmana o demokracji i nierówności społecznych, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, 180 (1), 136-144 – Warszawskiego, Warszawa

Ćwiczenia: Strategie wpływu na zachowania prośrodowiskowe

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Wprowadzenie do Design Thinking (myślenia projektowego) oraz psychologii w obszarze środowiskowym. • Zastosowanie metodyki Design Thinking w projektach prośrodowiskowych. • Design Thinking jako metoda tworzenia innowacji. • Omówienie procesu i jego poszczególnych etapów. • Wkład psychologii w zrozumienie i przeciwdziałanie globalnym zmianom klimatycznym. Przegląd strategii wpływu na działania prośrodowiskowe. Przegląd strategii alfa i omega. Cele zrównoważonego rozwoju, CSR oraz Reklama społeczna	– Change. American Psychologist 66(4) 241- 250 Bell P.A., Greene Th.C., Fisher J.D., Baum A. (2004) Psychologia środowiskowa Rozdział 14. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. – Janet K. Swim, J. K., C. Stern, P. C., Thomas J. Doherty, T. J., Susan Clayton, S., – Kolter, P., Keller, K.L. (2017) Marketing Rozdział: 22 Długofalowe zarządzanie holistyczną organizacją marketingową., s. 678- 689. Poznań: Pearson – Norman, D. (2018) Dizajn na co dzień, rozdział 6 - Myślenie projektowe, Kraków: Karakter. – Reser, J. P., Weber, E. U., Gifford, R., Howard, G. S. (2011), Psychology's Contributions to Understanding and Addressing Global Climate – Thaler, R., H. (2017) Impuls, Zysk i S-ka Wydawnictwo, rozdział 12 - Ratowanie planety. Knowles Eric S., Linn Jay A., (2004) "Resistance and Persuasion", rozdział 7 – Wasilewski, P. (2007), Szlachetna propaganda dobroci czyli drugi tom o reklamie społecznej., s. 8-19. Kraków Agencja Wasilewski

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punktacja*
Testy wiedzy	26-50
Praca indywidualna z zakresu CSR oraz zrównoważonej konsumpcji - badanie działania wybranej organizacji	15 - 30
Projektowanie innowacyjnych rozwiązań prośrodowiskowych. Wykorzystywanie metod twórczego rozwiązywania problemów do osiągnięcia celów społecznych.	10 - 20

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczeniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Zarządzanie marką

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia biznesu
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	prof. dr hab. Andrzej Falkowski

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
Wykład	10	9
Ćwiczenia	20	15

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	Wykład	30	10	24	9
	Ćwiczenia		20		15
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć (w tym kwerenda on-line)	90	30	96	33
	przygotowanie materiałów do prac ustnych i pisemnych na zajęcia		30		33
	przygotowanie prac zaliczeniowych		30		33
Łączny nakład pracy studenta		120	120		

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W26 PSJ_W17 PSJ_W24 PSJ_W25	– Potrafi identyfikować psychologiczne procesy kategoryzacji w zachowaniach ekonomicznych – Uzasadnia od czego zależy wartość marki i jej kontrola w strukturze skojarzeniowej – Zna psychologiczne strategie ochrony znaku towarowego w sytuacji nieuczciwej konkurencji – Wie jak się tworzy i na czym polega społeczna i kulturowa wartość marki. – Ma wiedzę na temat tego, w jakim stopniu marki są chronione przy pomocy przepisów odnoszących się do praw własności intelektualnej.
PSJ_U08 PSJ_U10 PSJ_U12	– Potrafi zbadać psychologiczną wartość marki i ją pozycjonować na rynku konkurencyjnym – Potrafi zastosować metody odkrywania poznawczej reprezentacji marek w świadomości konsumentów i przygotować raport na ten temat. – Potrafi zaprojektować pracę zespołu przygotowującego rekomendacje odnośnie zarządzania marką.
PSJ_K08 PSJ_K07	– Potrafi zidentyfikować, jaka jest rola psychologa w tworzeniu strategii marki. – Promuje przestrzeganie zasad etyki zawodowej i wysokiego standardu działań profesjonalnych, biorąc udział w zadaniach związanych z badaniem lub tworzeniem obrazu marki w świadomości konsumentów. – Jest otwarty na dyskusję dotyczącą przygotowanych przez siebie raportów dla biznesu

Treści programowe i formy zajęć**Wykład: Psychologia zarządzania marką**

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Pojęcie marki i produktu ▪ Podstawowy poziom korzyści, poziom rodzajowy, markowe właściwości produktu, ▪ Świadomość i wizerunek marki ▪ Umysłowa reprezentacja marki i budowanie jej pozycji na rynku konkurencyjnym ▪ Marka jako znak towarowy ▪ Natura współzawodnictwa marki na rynku gospodarczym Skojarzeniowa struktura marki (brand equity) ▪ Znak towarowy: Marka jako instrument kreowania rzeczywistości rynkowej ▪ Konstrukcja znaków towarowych w świetle procesów psychologicznych (na przykładzie Coca Cola, Apple). ▪ Marka jako logo, marka jako instrument prawny, marka jako skrót (shorthand), marka jako reduktor ryzyka, marka jako pozycjonowanie, marka jako osobowość, marka jako zestaw wartości, marka jako wizja, marka jako wizerunek (image) Metody badania wartości znaku towarowego i jego pozycjonowanie na rynku konkurencji ▪ Pozycjonowanie na podstawie podobieństwa percepcyjnego	– Chernatony, L. (2003). Marka. Wizja i tworzenie marki. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. – Falkowski, A., Tyszka, T. (2009). Psychologia zachowań konsumenckich (drugie wydanie). Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. – Falkowski, A., Zaleśkiewicz, T. (2012). (red.). Psychologia poznawcza w praktyce: Ekonomia, biznes, polityka. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. – Gorbaniuk O. (2011). Personifikacja marki: perspektywa psychologiczna i marketingowa. Lublin: Wydawnictwo KUL

- Pozycjonowanie na podstawie podobieństwa znaczeniowego (przykłady z rynku gospodarczego i politycznego (m.in. Palmolive, wybory prezydenckie i in.).
- Skalowanie wielowymiarowe w pozycjonowaniu: Znaczenie skojarzeń pozytywnych i negatywnych w kształtowaniu wizerunku marki na rynku gospodarczym, analiza przykładów
- Znak towarowy a funkcjonalne i przedmiotowe organizowanie rzeczywistości rynkowej (sieci komórkowe Orange, Cellnet i Vodafone na rynku brytyjskim)

Marka i neuropsychologia

- Specyfika procesów podświadomych uruchamianych w percepcji znaku towarowego (badania neuropsychologiczne) i posiadana wiedza aktywizowana w spostrzeganiu marki
- Specjalizacja półkul mózgowych w przetwarzaniu informacji graficznej i werbalnej, nieświadomy proces przetwarzania określonego typu materiału (rysunkowego i werbalnego) i tworzenie się afektu do marki
- Integracja badań neuropsychologicznych i badań nad emocjami, i jej znaczenie dla skuteczności reklamowania marki

Psychologiczne strategie ochrony marki w sytuacji nieuczciwej konkurencji

- Niebezpieczeństwo wprowadzenia w błąd co do pochodzenia produktu
- Kolor i kształt w identyfikacji marki
- Fałszowanie pamięci marki
- ekspertyzy psychologiczne spraw sądowych czynów nieuczciwej konkurencji na przykładzie badania podobieństwa znaków towarowych i fałszywych opinii na rynku produktów i usług, m.in. Hortex-Hortino, Intel- Wintel, stacje paliw BP, Radio RFM FM i Grupa Kapitałowa Broker FM, Tiger-Black)
- Tworzenie fałszywej pamięci marek na rynku gospodarczym (ekspertyzy sądowe dla firmy Reckitt Benckiser w sprawie naruszenia prawa do znaku towarowego Vanish na rynku konkurencyjnym).

Pozycjonowanie i osobowość marki

- Znaczenie wartości marki w kształtowaniu wrażliwości konsumenta na zmiany ceny
- Rozszerzanie rynku marki w świetle psychologicznych zasad księgowania mentalnego
- Budowanie pozycji marki na rynku konkurencyjnym
- Znaczenie zgodności wizerunków marki i „ja” (realne, idealne, sytuacyjne) w preferencjach konsumenckich;
- Metodologia badań nad tworzeniem i odkrywaniem osobowości marki na podstawie adaptowanych kwestionariuszy do badania osobowości marki Deprecjacja marki w negatywnej reklamie porównawczej
- Negatywna reklama a zachowania na rynku finansowym (zachowania inwestorów giełdowych na przykładzie Grupy Kapitałowej Broker FM)
- Percepcja negatywnej reklamy porównawczej ukrytej (siła oddziaływania negatywnych reklam towarzystwa ubezpieczeniowego Link4 na postrzeganie konkurencyjnych towarzystw ubezpieczeniowych)
- Reklamy porównawcze w świetle zasad umysłowego księgowania (Spostrzeganie oferty usługi Internetowej „Netia” i „TP SA” w porównawczej reklamie „Netii”) Teoria perspektywy

- Keller, K.L. (2014) Strategiczne zarządzanie marką. Warszawa: Wolters Kluwer SA
- Strelau, J. Doliński, D. (2008). Rozdział 18: Podstawy psychofizjologii. W: Psychologia: Podręcznik akademicki. Tom 2. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

Warsztat: Budowanie marki

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Omówienie/przypomnienie najważniejszych terminów: produkt, marka, wizerunek, tożsamość, segmentacja rynku. Podstawy teoretyczne I: Skojarzeniowa struktura marki. Model Kellera. Świadomość marki a wizerunek marki. Podstawy metodologiczne: Analiza wizerunku marki na poziomie indywidualnym i zagregowanym. Wprowadzenie do badania struktury marki: Skojarzeniowy indeks podobieństwa Analiza skojarzeń: zastosowania praktyczne. Studium przypadku na przy Podstawy teoretyczne II: Skojarzenia osobowościowe z kategorią produktu i marką. Wielka Piątka osobowości marki. Podstawy metodologiczne: Skala Aaker do pomiaru osobowości marki Podstawy teoretyczne III: Sieciowe koncepcje emocji. Koncepcja Bowera. Podstawy metodologiczne: Emocje do marki i jej submarek na podstawie analizy skojarzeń. Skala Sieci Emocjonalnej. Pomiar nastawienia do marki. Podstawy teoretyczne IV: Zastosowanie badań jakościowych w tym FGI do badania wartości marki i postaw konsumenckich Podstawy metodologiczne: Rodzaje badań jakościowych stosowanych w marketingu. Etapy procesu badawczego – zasady tworzenia pytań, scenariusz badania. Badanie potrzeb nieuświadomionych konsumentów.	– Aaker J. (1997). Dimensions of Brand Personality. Journal of Marketing Research, 34, 347-356 – Bower, G.H. (1998). Niektóre relacje między emocjami a pamięcią. W: P. Ekman i R.J. Davidson (red.) Natura emocji (255-258). Przeł. B. Wojciszke. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. – De Chernatony, L. (2003). Marka: wizja i tworzenie marki. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. – Grochowska, A. Procesy kategoryzacji i zniekształcenia pamięciowe w reklamie. Gdańsk: GWP. – Jemielniak, D. (2012) T:2 Rozdział V: Wywiad w badaniach jakościowych; Rozdział VI: Badania fokusowe. W: Badania jakościowe. Metody i narzędzia. – Keller, K.L. (2014) Strategiczne zarządzanie marką. Warszawa: Wolters Kluwer SA – Maison, D. (2015). Jakościowe metody badań marketingowych. Jak zrozumieć konsumenta. Gdańsk, Wydawnictwo Naukowe PWN

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punktacja*
Testy wiedzy	26-50
Projekt zespołowy: Analiza wizerunku wybranej marki i prezentacja wyników badania wartości marki dokonana na podstawie metod poznanych na zajęciach	15 - 30
Aktywność na zajęciach, udział w dyskusjach	10 - 20

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczeniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Kompetencje zawodowe

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia biznesu
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	Letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Maria Sidoruk

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
Wykład	10	9
Ćwiczenia	20	15

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	Wykład	30	10	24	9
	Ćwiczenia		20		15
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć (w tym kwerenda on-line)	90	30	96	32
	przygotowanie materiałów do prac ustnych i pisemnych na zajęcia		30		32
	przygotowanie prac zaliczeniowych		30		32
Łączny nakład pracy studenta		120	120		

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W13 PSJ_W14 PSJ_W12 PSJ_W11	– Ma pogłębioną wiedzę na temat procesu oceniania pracowników z uwzględnieniem różnic indywidualnych, w osobowości, temperamencie, stylów poznawczych. – Rozumie, jaki wpływ ma proces oceniania na takie wymiary funkcjonowania pracownika jak subiektywne poczucie kontroli sytuacji, poczucie sensu działania i satysfakcji z tego płynącej, poczucie bezpieczeństwa i motywacji do działania. – Zna konsekwencje różnic indywidualnych widziane w perspektywie tworzenia relacji interpersonalnych w strukturze i społeczności organizacyjnej, a także w perspektywie takich zjawisk jak przywództwo, podejmowanie decyzji i rozwiązywanie problemów.
PSJ_U01 PSJ_U10 PSJ_U13 PSJ_U12	– Potrafi zdefiniować podstawowe kompetencje uwzględniane w typowej kulturze organizacyjnej, zapewniające utrzymywanie poprawnych relacji, współpracę i dobrą organizację pracy własnej. – Potrafi poprawnie określić wskaźniki dla poszczególnych kompetencji. – Potrafi wskazać/dobrać zadania (testy/ symulacje) diagnozujące poziom wybranych kompetencji w tym także w odniesieniu do siebie samego – Potrafi wskazać różnice w interakcjach i procesach psychologicznych mających miejsce w różnych typach zadań i powiązać te różnice z charakterystyką zadań. – Potrafi współpracować grupowo przy opracowywaniu wspólnego zadania zespołowego (dzielenie się obowiązkami i odpowiedzialnością, radzenie sobie z oporem zespołu, umiejętności przekonywania i radzenie sobie z konfliktami oraz negatywnymi emocjami w zespole).
PSJ_K08 PSJ_K06	– Poddaje krytycznej analizie postawy i zachowania swoje oraz innych osób w procesie diagnozowania kompetencji osobistych – Potrafi wykorzystać metody diagnozy kompetencji do planowania rozwoju w organizacji oraz swojego własnego

Treści programowe i formy zajęć

Wykład: Zarządzanie kompetencjami

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Kompetencje jako podstawowy przedmiot diagnozy psychologicznej w biznesie Z czego się składa kompetencja i jakie znaczenie mają jej poszczególne elementy dla oceny całości i dla właściwego reagowania po ocenie. Dlaczego ocena kompetencji bez odniesienia do wyników pracy (działań) człowieka nie ma większego sensu. Zachowania jako jedyny wymierny wskaźnik kompetencji. Zasady operacjonalizacji kompetencji. Poprawność operacjonalizacji jako warunek konieczny rzetelnej oceny. Natura potencjału i związane z tym parametry oceny. Odwołanie do wykładów nt. AC/DC jako metod badania potencjału. Rola testów psychologicznych w ocenie potencjału (wstęp do testów). Ocena selekcyjna	– Materiały źródłowe poszczególnych technik diagnostycznych (dotyczy testów). – Padzik K. (2013) Ocena pracowników. Nowa generacja narzędzi do oceny pracowników nowym ujęciu klasycznego modelu kompetencji, Wolters Kluwer Polska, Warszawa – 1 i 2 rozdz. – Richard J.G., Zimbardo Ph. Psychologia I życie, wydanie dowolne, zagadnienia: spostrzeganie; psychologia społeczna – Strelau J. (red.), Psychologia. Podręcznik akademicki, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, (dowolne wyd.) tematy: percepcja, pamięć, wyobrażenia, pojęcia,

Metody, techniki, narzędzia i skale – czym są, czym się różnią, jakie pełnią funkcje. Metoda sytuacji modelowych jako podstawa do wszystkich technik oceny pracowników Wywiad behawioralny (kompetencyjny) jako podstawowa technika oceny selekcyjnej. Omówienie przykładów i wniosków z praktyki oceny selekcyjnej.	emocje motywacja, osobowość, różnice indyw., teorie osobowości, style poznawcze. – Wywiad psychologiczny 1. Wywiad jako postępowanie badawcze, Opracowanie zbiorowe, Pracownia Testów Psychologicznych, 2010

Ćwiczenia: Diagnoza preferencji i predyspozycji zawodowych

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Kategorie charakterystyki zadań AC/DC: typologiczny cel zadania; rodzaj zadania ze względu na przebieg pracy i formę interakcji; rodzaj zadania ze względu na zakres wpływu poszczególnych członków grupy/zespołu na efekt końcowy zadania; rodzaj zadania ze względu na warunki aktywizujące procesy poznawcze; rodzaj zadania ze względu na odpowiedzialność za wykonanie; uwzględnienie wpływu liczby osób wykonujących zadanie; czasu trwania zadania i dostępności do zew. źródeł wiedzy. Omówienie zadania strategicznego typu MIX lub Przeprawa przez bagnistą łąkę: treść i przebieg zadania + przykłady ważnych zachowań obserwowanych w trakcie tego zadania. Omówienie zadania typu dyskusja bez lidera: treść i przebieg zadania + przykłady ważnych zachowań obserwowanych w trakcie tego zadania. Omówienie zadania klocki / budowla (ewentualnie – w zależności od przebiegu omawiania pierwszych zadań). Ocena potencjału i jej udział w planowaniu rozwoju pracowników Zintegrowane techniki testowe poświęcone ocenie preferencji zawodowych (motywacji zawodowej) oraz profili osobowościowych w kontekście wymogów biznesu (środowiska organizacji). Elementy doradztwa zawodowego Omówienie kategorii zintegrowanych testów poświęconych ocenie szeroko rozumianych kompetencji lub poszczególnych ich aspektów dedykowanych diagnozie dla potrzeb biznesu. Integracja w jednym narzędziu oceny profilu jednostki z wymogami opisu stanowiska pracy. Prezentacja i omówienie wybranych narzędzi na przykładach wybranych, autentycznych profili osób badanych: ▪ Insights Discovery ▪ Motivational Appraisal of Personal Potential, MAPP (Motywacyjna Analiza Potencjału Pracownika) ▪ Myers-Briggs Type Indicator (MBTI) – pol. Kwestionariusz Myers-Briggs Zarys kwestii etycznych stosowania narzędzi diagnozy kompetencji w środowisku biznesowym): aspekty prawne (prawa autorskie, przechowywanie i dostęp do wyników i informacji zwrotnych) oraz aspekty dotyczące relacji z ocenianymi.	– Forgas J.P., i współp. Umysł społeczny. Poznawcze i motywacyjne aspekty zachowań interpersonalnych, Gdańskie Wyd. Psychologiczne (dowolne wydanie) rozdz. Motywacja poznawcza i społeczna w procesie grupowego podejmowania decyzji + lit. z wykładu

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się**Punktacja***

Testy wiedzy

26-50

Praca w grupach - analiza typu „studium przypadku”

8 - 16

Przygotowanie projektu polegającego na zoperacjonalizowaniu jednego zadania AC/DC, czyli wpisaniu w wybrane zadanie wskaźników behawioralnych wybranych kompetencji;

17 - 34

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Negocjacje i mediacje

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia biznesu
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Vacat

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
Ćwiczenia	16	12
Warsztat	14	12

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	Ćwiczenia	30	16	24	12
	Warsztat		14		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć (w tym kwerenda on-line)	90		96	
	przygotowanie materiałów do prac ustnych i pisemnych na zajęcia				
	przygotowanie prac zaliczeniowych				
Łączny nakład pracy studenta		120		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W1 PSJ_W3 PSJ_W10	– Zna i rozumie w sposób pogłębiony uwarunkowania, źródła i rodzaje konfliktów w organizacji. – Zna style rozwiązywania konfliktów i wie, w jakich sytuacjach je stosować – Zna kluczowe etapy i efekty mediacji. – Wie na czym polega rola lidera w mediacjach. – Zna mechanizmy mobbingu i podstawy profilaktyki w zakresie tego zjawiska.
PSJ_U3 PSJ_U08 PSJ_U09	– Potrafi rozpoznawać symptomy konfliktogene – Potrafi przeprowadzić postępowanie mediacyjne – Potrafi zapobiegać procesom mobbingu w organizacji – Potrafi pracować w zespole
PSJ_K01 PSJ_K07	– Przestrzega zasad etyki zawodowej; dostrzega i formułuj problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą – Poszukuje optymalnych rozwiązań problemów społecznych i praktycznych proponuje sposoby ich naprawy.

Treści programowe i formy zajęć**Ćwiczenia: Konflikty: negocjacje i mediacje**

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Konflikt. Diagnoza konfliktu. Style czy strategie rozwiązywania konfliktów? Konflikty w organizacji i konflikty pracownicze – specyfika Negocjacje. Style negocjacji: twardy, miękki, oparty na obiektywnych kryteriach. Podstawowe pojęcia: dolna linia, BATNA, przedział zgodności, pozycja otwarcia. Rola oczekiwań/ nastawienia w negocjacjach. Emocje w negocjacjach. Jak negocjować by „odejść od NIE” Negocjacje to nie tylko proces komunikacyjny, czyli negocjacje w trzech wymiarach Wprowadzenie do mediacji. Zasady mediacji. Rola mediatora. Etapy mediacji. Sytuacje szczególne w mediacji.	– Cybulko A., Konflikt, w: Gmurzyńska E., Morek R. (red.), Mediacje. Teoria i praktyka, Wolters Kluwer, 2013, roz.4, str.79-97 – Szpor A., Konflikty w organizacjach – organizacje w konfliktach, w: Gmurzyńska E., Morek R. (red.), Mediacje. Teoria i praktyka, Wolters Kluwer, 2013, roz.5, str. 97-114 – Żurawska M., Mediacja jako metoda rozwiązywania indywidualnych i zbiorowych sporów pracy, w: Gmurzyńska E., Morek R. (red.), Mediacje. Teoria i praktyka, Wolters Kluwer, 2013, roz. 19, str. 351-377 – Ury W., Odchodząc od NIE. Negocjowanie od konfrontacji do kooperacji, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, 2000 – R.Fisher, D.Shapiro, Emocje w negocjacjach, Wyd. Jacek Santorski, 2009 – Lax D., Sebenius J., Negocjacje w trzech wymiarach, MT Biznes, 2007 – Morek R., Wprowadzenie, w: Gmurzyńska E., Morek R. (red.), Mediacje. Teoria i praktyka, Wolters Kluwer, 2013, roz.1, str. 17-33 – Waszkiewicz P., Zasady mediacji, w: Gmurzyńska E., Morek R. (red.), Mediacje. Teoria i praktyka, Wolters Kluwer, 2013, roz.8, str.157-173 – Gmurzyńska E., Etapy mediacji, w: Gmurzyńska E., Morek R. – Moore Ch., Mediacje. Praktyczne strategie rozwiązywania konfliktów, Wolters Kluwer, 2009, roz. 15 (Strategie radzenia sobie z sytuacjami szczególnymi), str.371-428

Warsztat: Mobbing**Treści programowe**

- Co to jest mobbing?
- omówienie definicji- prawnej i psychologicznej
- częstotliwość występowania zjawiska, cechy charakterystyczne
- rodzaje zachowań mobbingowych- typologia Leymanna
- fazy przebiegu mobbingu
- przyczyny mobbingu
- skutki mobbingu dla jednostki i organizacji
- Dyskryminacja i molestowanie seksualne
- specyfika obu zjawisk- kodeks pracy i aspekty psychologiczne
- dyskryminacja w zatrudnieniu
- rozróżnienie dyskryminacji i molestowania seksualnego od mobbingu
- Przeciwdziałanie mobbingowi jako element zarządzania firmą
- rola poszczególnych komórek w organizacji a przeciwdziałanie mobbingowi
- styl zarządzania a występowanie mobbingu
- znaczenie kultury organizacji
- perspektywa pracownika a perspektywa przełożonego
- budowanie narzędzi przeciwdziałania przemocy w miejscu pracy jako podstawa tworzenia bezpiecznego i przyjaznego środowiska pracy
- Procedura antymobbingowa
- rola procedury antymobbingowej w przedsiębiorstwie
- podstawowe elementy procedury antymobbingowej
- metody analizy skuteczności procedury antymobbingowej

Literatura obowiązkowa

- Kisiel- Dorohinicki W. (2009) Antymobbing. Walcz o swoje prawa. Str. 42-50, Warszawa, One Press;
- Zawadzka A.M. red. (2010) Psychologia zarządzania w organizacji. Str. 16-38, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN;
- Kisiel- Dorohinicki W. (2009) Antymobbing. Walcz o swoje prawa. Str. 169-170, Warszawa, One Press;
- Kisiel- Dorohinicki W. (2009) Antymobbing. Walcz o swoje prawa. Str. 161-168, Warszawa, One Press;

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się**Punktacja***

Testy wiedzy

26 - 50

Projekt grupowy (i ocena pracy zespołowej) - analiza typu „studium przypadku”

25 - 50

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Specjalność: Praktyczna psychologia społeczna

Sylabus opracowany w ramach Zintegrowanego programu rozwoju SWPS Uniwersytetu Humanistycznospołecznego, „Zadanie 4 - Wykorzystanie informacji z rynku pracy do projektowania kształcenia Uniwersytetu SWPS dopasowanego do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego”. Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Nazwa przedmiotu:

Współczesne wyzwania psychologii

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Praktyczna psychologia społeczna
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab. Wojciech Kulesza, prof. USWPS

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
wykład	12	9
seminarium	18	15

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	Wykład	30	12	24	9
	Seminarium		18		15
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	40	96	46
	przygotowanie prac pisemnych / argumentacji słownej		28		28
	przygotowanie się do egzaminu		20		20
	udział w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		120	120		

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W10 PSJ_W26	- Wymienia i opisuje przykłady najnowszych (z ostatniej dekady) teorii i badań psychologicznych na temat polaryzacji, mowy nienawiści, nierówności społeczno-ekonomicznych, empatii. - Wyjaśnia zjawiska polaryzacji, agresji, wpływu statusu społecznego na zachowanie oraz wpływu empatii na zachowanie w kategoriach mechanizmów poznawczych, oraz dyskutuje możliwość wykorzystania tej wiedzy w praktyce.
PSJ_U03	Podaje argumenty w dyskusji nad aktualnymi w wyzwaniami społecznymi, analizuje je i interpretuje wykorzystując wiedzę z zakresu psychologii społecznej.

Treści programowe i formy zajęć**Wykład**

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Polaryzacja i hejt - Polaryzacja – wyznaczniki, mechanizmy, konsekwencje. - Hejt w sieci, mowa nienawiści, mowa pogardy. Statystyki mowy nienawiści w Polsce. Mechanizm znieczulenia na mowę nienawiści. - Mikroagresja. - Jak odbudować więzi i stworzyć wspólnotę.	https://www.annualreviews.org/doi/10.1146/annurev-polisci-051117-073034#_i11 - Górska, P. (2019). <i>Polaryzacja polityczna w Polsce. Jak bardzo jesteśmy podzieleni?</i> http://cbu.psychologia.pl/2021/02/20/polaryzacja-polityczna-w-polsce-jak-bardzo-jestesmy-podzieleni/ - Bilewicz, M., Soral, W., Winiewski, M., & Skrodzka, M. (2017). Psychologia mowy nienawiści. Kilka wniosków z badań sondażowych. W: J. Brzeziński (red.), <i>Obcy i swoi. Psychologiczna natura stosunków międzyludzkich</i> (s. 71-94). Wydawnictwo Wydziału Nauk Społecznych UAM. - Winiewski, M., Hansen, K., Bilewicz, M., Soral, W., Świdorska, A. & Bulska, D. (2017). <i>Mowa nienawiści, mowa pogardy. Raport z badania przemocy werbalnej wobec grup mniejszościowych.</i> http://cbu.psychologia.pl/2021/03/16/mowa-nienawisci-mowa-pogardy-raport-z-badania-przemocy-werbalnej-wobec-grup-mniejszosciowych/ - Soral, W., Bilewicz, M., & Winiewski, M. (2018). Exposure to hate speech increases prejudice through desensitization. <i>Aggressive Behavior</i>, 44(2), 136–146. https://doi.org/10.1002/ab.21737 - Williams, M. T., Skinta, M. D., & Martin-Willett, R. (2021). After Pierce and Sue: A Revised Racial Microaggressions Taxonomy. <i>Perspectives on Psychological Science</i>, 16(5), 991–1007. https://doi.org/10.1177/1745691621994247
Klasowość i przywilej - Co ludzie myślą o nierównościach społeczno-ekonomicznych? - Wpływ (poczucia) statusu społecznego na emocje, przekonania i zachowania społeczne. - Wpływ nierówności społeczno-ekonomicznych na relacje społeczne.	- Piff, P. K., Kraus, M. W., & Keltner, D. (2018). Unpacking the inequality paradox: The psychological roots of inequality and social class. In J. Olson (Ed.), <i>Advances in Experimental Social Psychology</i>, 57, 53-124. - TED. (2015, marzec). <i>Jak bardzo pragniemy równości na świecie? Odpowiedź cię zaskoczy.</i> [Video] https://www.ted.com/talks/dan_ariely_how_equal_do_we_want_the_world_to_be_you_d_be_surprised?language=pl

Postęp moralny i "empatywizm" - Czy stajemy się coraz lepszymi ludźmi? - Rozszerzający się krąg zobowiązań moralnych. - Siła i słabość empatii - Wrażliwość empatyczna i pokolenie płatków śniegu. - Cancel culture. - Czy umiesz przeproszać?	- wybrany rozdział z: Pinker, S. (2015). <i>Zmierzch przemocy. Lepsza strona naszej natury</i>. Zysk i Ska. - wybrany rozdział z: Bloom, P. (2017). <i>Przeciw empatii. Argumenty za racjonalnym współczuciem</i>. Charaktery. - wybrany rozdział z: Feldman Barrett, L. (2020). W: <i>Jak powstają emocje. Sekretne życie mózgu</i>. Ce De Wu. - Lukianoff, G. & Haidt, J. (2015, wrzesień). The Coddling of the American Mind. <i>The Atlantic</i>. https://www.theatlantic.com/magazine/archive/2015/09/the-coddling-of-the-american-mind/399356/

Seminarium	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Polaryzacja i hejt Debata nad wybranym przez grupę zagadnieniem, np. - polaryzacja, - mowa nienawiści w internecie, - agresja w życiu społecznym, - czy możemy stworzyć wspólnotę.	Literatura z wykładu oraz: - Król, Z. (2018, maj). Nakreca się mrok. Rozmowa z Dorotą Masłowską. <i>Dwutygodnik</i>. https://www.dwutygodnik.com/arttykul/7779-nakreca-sie-mrok.html - Szostak, N. (2018, kwiecień, 23). Dorota Masłowska: "Inni ludzie" to mroczna wizja polskiej rzeczywistości. Wszystko pastelowe, a pod spodem buzuje horror. <i>Gazeta Wyborcza. Książki. Magazyn do czytania</i>. https://wyborcza.pl/ksiazki/7.154165.23281138.dorota-maslowska-a-inni-ludzie-to-mroczna-wizja-naszej-rzeczywistosci.html
Klasowość i przywilej Debata nad wybranym przez grupę zagadnieniem, np. - nierówności ekonomiczne, - klasowość, - feminizm.	Literatura z wykładu oraz: - Eribon, D. (2019). <i>Powrót do Reims</i>. Karakter. - Louis, E. (2019). <i>Koniec z Eddym</i>. Wydawnictwo Pauza. - Szczygieł, M. (2019, luty, 20). <i>Strachy na dziki. Las krzyży w ubraniach lesbijek i gejów</i>. Gazeta Wyborcza. Duży Format. https://wyborcza.pl/duzyformat/7,127290,24461076,strachy-na-dziki-las-krzyzy-w-ubraniach-lesbijek-i-gejow.html?fbclid=IwAR2X1vlqUw-M8LjnExkKiv8233ra9ZM67VsDJPdJcPOA8RTyxww3COb2_tA&disableRedirects=true - Kwaśniewski, T. (2021, listopad, 12). <i>Rycharski: Jak ludzie z miasta przestaną gardzić ludźmi ze wsi, to skończą się rządy PiS!</i> Gazeta Wyborcza. Magazyn. https://wyborcza.pl/magazyn/7,124059,27795970,rycharski-jak-ludzie-z-miasta-przestana-gardzic-ludzi-ze-wsi.html
Postęp moralny i "empatywizm" Debata nad wybranym przez grupę zagadnieniem, np. - postęp społeczny, - empatia - cancel culture, - wpływ nowych technologii na życie społeczne.	Literatura z wykładu oraz: - Bilewicz https://kulturaliberalna.pl/2022/02/15/bilewicz-zeby-byc-terfem-trzeba-nie-miec-za-grosz-empatii/ - Big Think. (2018, listopad, 4). <i>Have Americans become too fragile for their own good? Jonathan Haidt Big Think</i>. [Video] https://www.youtube.com/watch?v=K6SezZJsyfY - Przegalińska, A. (2021, czerwiec, 17). <i>Granice cancel culture</i>. Gość: Tomasz Stawiszyński i Janusz Schwertner. [Podcast] https://hewonce.net/epizod/granice-cancel-culture

Literatura uzupełniająca do zajęć::

Polaryzacja i hejt

- Myers, D. G., & Lamm, H. (1976). The group polarization phenomenon. *Psychological Bulletin*, 83(4), 602–627. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.83.4.602>
- Sieber, J., & Ziegler, R. (2019). Group Polarization Revisited: A Processing Effort Account. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 45(10), 1482–1498. <https://doi.org/10.1177/0146167219833389>
- Bilewicz, M., & Soral, W. (2020). Hate speech epidemic. The dynamic effects of derogatory language on intergroup relations and political radicalization. *Political Psychology*, 41, 3–33. <https://doi.org/10.1111/pops.12670>
- Fasoli, F., Paladino, M. P., Carnaghi, A., Jetten, J., Bastian, B., & Bain, P. G. (2016). Not “just words”: Exposure to homophobic epithets leads to dehumanizing and physical distancing from gay men. *European Journal of Social Psychology*, 46, 237–248. <https://doi.org/10.1002/ejsp.2148>
- Brady, W. J., Wills, J. A., Jost, J. T., Tucker, J. A., & Van Bavel, J. J. (2017). Emotion shapes the diffusion of moralized content in social networks. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 114(28), 7313–7318. <https://doi.org/10.1073/pnas.1618923114>
- Rathje, S., Van Bavel, J. J., & van der Linden, S. (2021). Out-group animosity drives engagement on social media. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 118(26), e2024292118. <https://doi.org/10.1073/pnas.2024292118>
- Roussos, G., & Dovidio, J. F. (2018). Hate Speech Is in the Eye of the Beholder: The Influence of Racial Attitudes and Freedom of Speech Beliefs on Perceptions of Racially Motivated Threats of Violence. *Social Psychological and Personality Science*, 9(2), 176–185. <https://doi.org/10.1177/1948550617748728>
- Blaya, C. (2019). Cyberhate: A review and content analysis of intervention strategies. *Aggression and Violent Behavior*, 45, 163–172. <https://doi.org/10.1016/j.avb.2018.05.006>
- Johnson, V. E., Nadal, K. L., Sissoko, D. R. G., & King, R. (2021). “It’s Not in Your Head”: Gaslighting, ‘Splaining, Victim Blaming, and Other Harmful Reactions to Microaggressions. *Perspectives on Psychological Science*, 16(5), 1024–1036. <https://doi.org/10.1177/17456916211011963>
- Can a divided America heal? [Rozmowa z Jonathanem Haidtem] https://www.ted.com/talks/jonathan_haidt_can_a_divided_america_heal
- Czy państwo Polscy przyjdą na terapię? Prof. de Barbaro: Jeśli tego nie zrobią, wściekłość ich zabije [Rozmowa z Bogdanem de Barbaro] <https://wyborcza.pl/magazyn/7.124059.24376152.pisiory-za-to-zaplaca-bogdan-de-barbaro-sprawdza-czy-dobra.html>
- The secret to living longer may be your social life [TES Susan Pinker] https://www.youtube.com/watch?v=ptlecdCZ3dg&ab_channel=TED

Klasowość i przywilej

- Kraus, M. W., Park, J. W., & Tan, J. J. X. (2017). Signs of social class: The experience of economic inequality in everyday life. *Perspectives on Psychological Science*, 12(3), 422–435.
- Sidanius, J., Cotterill, S., Sheehy-Skeffington, J., Kteily, N., & Carvacho, H. (2017). Social dominance theory: Explorations in the psychology of oppression. In C. G. Sibley & F. K. Barlow (Eds.), *The Cambridge handbook of the psychology of prejudice* (pp. 149–187). Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/9781316161579.008>
- Wang, X., Chen, Z., Poon, K.-T., & Jiang, T. (2021). Perceiving a Lack of Social Justice: Lower Class Individuals Apply Higher Moral Standards to Others. *Social Psychological and Personality Science*, 12(2), 186–193. <https://doi.org/10.1177/1948550619898558>
- Kraus, M. W., & Callaghan, B. (2016). Social Class and Prosocial Behavior: The Moderating Role of Public Versus Private Contexts. *Social Psychological and Personality Science*, 7(8), 769–777. <https://doi.org/10.1177/1948550616659120>
- Manstead, A. S. R. (2018). The psychology of social class: How socioeconomic status impacts thought, feelings, and behaviour. *British Journal of Social Psychology*, 57(2), 267–291. <https://doi.org/10.1111/bjso.12251>
- Tan, J. J. X., Kraus, M. W., Carpenter, N., Adler, N. E. (2020). The association between objective and subjective socioeconomic standing and subjective well-being: A meta-analytic review. *Psychological Bulletin*, 46(11), 970–1020.
- Fair Enough? The Inequality Paradox, Inequality Awareness, and System Justification <https://www.in-mind.org/article/fair-enough-the-inequality-paradox-inequality-awareness-and-system-justification>
- Faniko, K., Ellemers, N., Derks, B., & Lorenzi-Cioldi, F. (2017). Nothing Changes, Really: Why Women Who Break Through the Glass Ceiling End Up Reinforcing It. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 43(5), 638–651. <https://doi.org/10.1177/0146167217695551>

- Coetzee, J. M. (2003). *Hańba*. Znak.
- Rooney, S. (2018). *Normalni ludzie*. WAB.
- Joon-ho, B. (Reżyser). (2019). *Parasite* [Film].

Postęp moralny i "empatywizm"

- Schumann, K., & Dragotta, A. (2020). Is moral redemption possible? The effectiveness of public apologies for sexual misconduct. *Journal of Experimental Social Psychology*, 90. <https://doi.org/10.1016/j.jesp.2020.104002>
- Yohsuke Ohtsubo, Masahiro Matsunaga, Toshiyuki Himichi, Kohta Suzuki, Eiji Shibata, Reiko Hori, Tomohiro Umemura & Hideki Ohira (2020) Costly group apology communicates a group's sincere "intention", *Social Neuroscience*, 15:2, 244-254, DOI: [10.1080/17470919.2019.1697745](https://doi.org/10.1080/17470919.2019.1697745)
- ExcelinED. (2019, listopad, 19). #EIE19 Keynote - Dr. Jonathan Haidt. [Video] https://www.youtube.com/watch?v=87_iQMiz09g
- Haidt, J. (2022). Why the Past 10 Years of American Life Have Been Uniquely Stupid. *The Atlantic*. <https://www.theatlantic.com/magazine/archive/2022/05/social-media-democracy-trust-babel/629369/>
- You aren't at the mercy of your emotions -- your brain creates them [TED Lisa Feldman Barrett] https://www.ted.com/talks/lisa_feldman_barrett_you_aren_t_at_the_mercy_of_your_emotions_your_brain_creates_them#t-1095363
- Kushlev, K., Dwyer, R., & Dunn, E. W. (2019). The Social Price of Constant Connectivity: Smartphones Impose Subtle Costs on Well-Being: *Current Directions in Psychological Science*. <https://doi.org/10.1177/0963721419847200>
- Dwyer, R. J., Kushlev, K., & Dunn, E. W. (2018). Smartphone use undermines enjoyment of face-to-face social interactions. *Journal of Experimental Social Psychology*, 78, 233-239. <https://doi.org/10.1016/j.jesp.2017.10.007>

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Metoda 1	Egzamin testowy	(21) – 40
Metoda 2	Udział w debacie na zajęciach (poprzez odwoływanie się do teorii i badań z literatury)	(15) - 30
Metoda 3	Komentarz ekspercki	(15) -30

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Władza w relacjach społecznych

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Praktyczna psychologia społeczna
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Dorota Wiśniewska-Juszczak

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
wykład	12	9
warsztat	18	15

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	12	24	9
	warsztat		18		15
Samodzielna praca studenta*	przygotowanie do zajęć, w tym czytanie literatury	90	12	96	18
	przygotowanie prac zaliczeniowych		46		46
	przygotowanie się do egzaminu		30		30
	udział w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		120			120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W04 PSJ_W02 PSJ_W07	– Definiuje i rozpoznaje relacje władzy. – Klasyfikuje i analizuje motywy dążenia do pełnienia ról związanych z władzą. – Identyfikuje i omawia podstawowe społeczne, emocjonalne i poznawcze konsekwencje sprawowania i podlegania władzy dla jednostek i ich społecznego otoczenia.
PSJ_U01 PSJ_U10	– Wspólnie z innymi planuje i projektuje sposoby minimalizowania negatywnych skutków sprawowania władzy nad innymi w konkretnym kontekście organizacyjnym/społecznym. – Ilustruje i wyjaśnia zachowania jednostek w relacjach władzy
PSJ_K02 PSJ_K03 PSJ_K07	– Rozpoznaje negatywne skutki wynikające ze sprawowania i podlegania władzy innych, potrafi dobrać i uzasadnić sposoby na ich minimalizację.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Czym jest władza? Podleganie władzy – Jak manifestuje się władza w relacjach społecznych: w organizacjach, w rodzinie, w bliskich związkach – Skutki podlegania władzy. Patologiczna uległość. – Konsekwencje poznawcze, afektywne i behawioralne podlegania władzy.	– Wojciszke, B. (2011). Psychologia społeczna. Scholar. Rozdz. 17 str. 431-444 – Cislak, A., (2013). Power effects on person perception: All your boss can see is agency. Social Psychology, 44, 139-147. – Jaśko, K., Szastok, M. (2015). Źródła nierównych wynagrodzeń kobiet i mężczyzn. Psychologia Społeczna ,33, 128-140.
Sprawowanie władzy – Konsekwencje poznawcze, społeczne i behawioralne sprawowania władzy – Metamorficzne efekty władzy.	– Fast, N., Gruenfeld, D. H., Sivanthan, N., Galinsky, A. (2009). Illusory control: a generative force behind power's far-reaching effects. Psychological Science, 20, 502-508 – Guinote, A. (2007). Power and goal pursuit. Personality and Social Psychology Bulletin, 33, 1076-1087.
Władza kobiet – Płeć jako źródło nierówności. – Spostrzeganie kobiet jako kandydatek do sprawowania władzy: zjawisko szklanego sufitu, zjawisko szklanego urwiska, efekt "myśląc o przełożonym, myślisz o mężczyźnie". – Samouciszanie kobiet.	Literatura uzupełniająca – Galinsky, A., Schweitzer M. (2018). Przyjaciel i wróg. Sopot: Smak słowa. Rozdział 2,4. – French, J. R. P., Raven, B. (1959). The basis of social power. W: D. Cartwright (red.), Studies in Social Power (s. 150 – 167). Ann Arbor: University of Michigan Press

Warsztat

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Motywy sprawowania władzy – Typologia motywów sprawowania władzy. Jak badać motywację? – Diagnoza motywów u wybranych liderów politycznych i organizacyjnych	– Frieze, I., Boneva, B.(2009) Motywacja do sprawowania władzy, a motywacja do pomagania innym. W: A. Lee- Chai, J. Bargh (2008). Władza. Pokusy i zagrożenia. Gdańsk: GWP

– Negatywne sposoby zdobywania władzy w XXI wieku?	
Efekty podległości – Poznawcze i emocjonalne konsekwencje podlegania – Analizy przypadków podwładnych.	– Wiśniewska – Juszczyk, D. (2013). Konsekwencje stosowania różnych narzędzi władzy. <i>Psychologia Społeczna</i> , 8, 125-134. – Bąk, W. (2008). Teoria ukierunkowań regulacyjnych E.Tory Higginsa. <i>Roczniki psychologiczne</i> , tom XI, nr 1, 7-37.
Podleganie władzy i uległość – Różnica między perspektywą podwładnego i przełożonego. – Ulegania przekazom i propagandzie	– Czerwonka, M., (2015) Charakterystyka wskaźników modelu kulturowego Hofstede). W: J. Ostaszewski (red). <i>O nowy ład finansowy w Polsce</i> (str. 281-292). Warszawa: Oficyna Wydawnicza SGH.
Sprawowanie władzy – Metamorficzne skutki władzy: Czy władza zmienia na gorsze? Kiedy na lepsze? – Konsekwencje sprawowania władzy. Społeczna vs personalna władza. Promowanie odpowiedzialności.	– Fiske, S. T. (1993). Controlling other people: The impact of power on stereotyping. <i>American Psychologist</i> , 48, 621-628
Zmiana organizacyjna. Minimalizowanie skutków sprawowania władzy „Coach dla szefa” – ćwiczenia. – Informacje zwrotne.	– Galinsky, A. D., Gruenfeld D. H., Magee J. C. (2003). From Power to action. <i>Journal of Personality and Social Psychology</i> , 85, 453-466

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Metoda 1	Egzamin testowy z treści omawianych na wykładzie	(21) - 40
Metoda 2	Esej o podwładności i jej manifestacjach w życiu społecznym (praca indywidualna)	(10) - 20
Metoda 3	Prezentacja grupowa – Ćwiczenie: coach dla szefa	(8) - 16
Metoda 4	Diagnoza motywacji liderek (praca zespołowa)	(0) – 8
Metoda 5	Analiza przypadku podleganie władzy w organizacjach	(0) - 8
Metoda 6	Analiza przypadku sprawowanie władzy w organizacjach	(0) - 8

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczeniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Psychologia miłości, przyjaźni i bliskich związków I

Kierunek studiów	Psychologia
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Praktyczna psychologia społeczna
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Małgorzata Godlewska

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
wykład	12	9
warsztat	18	15

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	12	24	9
	warsztat		18		15
Samodzielna praca studenta*	przygotowanie do zajęć, w tym czytanie literatury do zajęć	90	30	96	32
	przygotowanie prac zaliczeniowych		30		32
	przygotowanie się do egzaminu I udział w egzaminie		30		32
Łączny nakład pracy studenta		120	120		

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W09 PSJ_W14 PSJ_W26	– Określa neurobiologiczne różnice między kobietami i mężczyznami w procesie zakochania i miłości romantycznej. – Identyfikuje elementy wiedzy o neurobiologicznych różnicach w zakresie mechanizmów doboru partnera.
PSJ_U01	– Opisuje i wyjaśnia zachowania człowieka, wykorzystując wiedzę z zakresu psychologii miłości.
PSJ_K02 PSJ_K03	– Wyjaśnia znaczenie wiedzy psychologicznej w rozwiązywaniu problemów pojawiających się w relacjach romantycznych.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
▪ Trójskładnikowe teorie miłości: Roberta Sternberga oraz Bogdana Wojciszke.	– Sternberg, R.J. (2007). Dwuskładnikowa teoria miłości. W: R.J. Sternberg, K. Weis (red.). <i>Nowa psychologia miłości</i> (s. 275-297). Taszów: Biblioteka Moderatora.
▪ Podejście behawiorystyczne do miłości romantycznej. Systemy przywiązania, opieki i seksualny. ▪ Biobehawioralny model przywiązania i tworzenia więzi.	– Wojciszke, B. (2022). <i>Psychologia miłości: Intymność, Namiętność, Zobowiązanie</i> (rozdz. 1, s. 9-39). Gdańsk: GWP. – Leckman, J. F., Hrды, S.B., Keverne, E.B., Carter, C. S. (2007). Biobehawioralny model przywiązania I tworzenia więzi. W: R.J. Sternberg, K. Weis (red.). <i>Nowa psychologia miłości</i> (s. 177 -223). Taszów: Biblioteka Moderatora. – Shaver, P. R., Mikulincer M. (2007). Podejście behawiorystyczne do miłości romantycznej. Systemy przywiązania, opieki i seksualny. W: R.J. Sternberg, K. Weis (red.). <i>Nowa psychologia miłości</i> (s. 59 – 101). Taszów: Biblioteka Moderatora.
▪ Wpływ stylów więzi na funkcjonowanie jednostki w społeczeństwie.	
▪ Neurobiologiczny mechanizm doboru partnera (koncepcja Helen Fisher).	– Johnson, S. (2015). <i>Sens miłości</i>. Warszawa: Wydawnictwo Zielone Drzewo Instytut Psychologii Zdrowia PTP (rozdz. 2, s. 41-71).
▪ O samotności jako odwrotności miłości i (patologicznych) trendach poppsychologii vs. psychoterapii w zakresie bliskich związków.	– Fisher, H. (2007). Popęd miłości – neuronalny mechanizm doboru partnera. W: R.J. Sternberg, K. Weis (red.). <i>Nowa psychologia miłości</i> (s. 133 -177). Taszów: Biblioteka Moderatora.

Warsztaty

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
▪ Mechanizmy prowadzące do powstawania bliskich związków i rozpadu bliskiego związku.	– Gottman, J. M. i Silver, N. (2014). <i>Siedem zasad udanego małżeństwa</i>. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
▪ Predyktory trwałości relacji intymnej według Julie i John Gottman.	– Moneta-Spyra, K. (2021). Diagnostyka do terapii par skoncentrowanej na emocjach. W: B. Zalewski i H. Pinkowska-Zielińska (red.), <i>Diagnostyka par w różnych</i>

Wymiar bliskość – izolacja w relacjach intymnych według Sue Johnson (IFT – Terapia skoncentrowana na emocjach).	podejściach (s. 217-260). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. Fonagy, P. i Bateman, A. (2016). <i>Mentalizowanie w praktyce klinicznej</i> (rozdz. 2 - Mentalizowanie, s. 55-118 i rozdz. 8 - Terapia rodziców i rodzin, s. 337-362). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
Rola mentalizacji w funkcjonowaniu związku intymnego.	

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Metoda 1	Sprawdzian (testowy)	(21) – 40
Metoda 2	Studium przypadku (projekt zespołowy – realizowany i oddawany podczas zajęć) – zadaniem osób studiujących będzie przygotowanie opisu funkcjonowania pary na podstawie materiału filmowego wyświetlonego na zajęciach według jednej z trzech koncepcji poznanych w trakcie warsztatów, zgodnie z kryteriami podanymi na zajęciach przez osobę prowadzącą. Najważniejsze punkty projektu zespoły zaprezentują na forum podczas ostatnich zajęć.	(23) - 45
Metoda 3	Aktywność – praktyczne wykorzystanie koncepcji omawianych na zajęciach do opisu dynamiki pary (ćwiczenia realizowane podczas zajęć i oddawane na classroomie).	(7) - 15

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczeniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Konflikty – uwarunkowania, dynamika, rozwiązywanie.

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Praktyczna psychologia społeczna
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Joanna Sweeklej

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
wykład	6	6
warsztaty	24	18

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	12	24	9
	warsztaty		18		15
Samodzielna praca studenta*	przygotowanie do zajęć, w tym czytanie literatury	90	30	96	32
	przygotowanie prac zaliczeniowych		40		42
	przygotowanie się do testu wiadomości		18		20
	udział w teście wiadomości		2		2
Łączny nakład pracy studenta		120			120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W24 PSJ_W25 PSJ_W26	– Identyfikuje stanowiska, interesy i potrzeby stron zaangażowanych w konflikt – Identyfikuje cele procesu zarządzania konfliktem – Identyfikuje potencjalne zagrożenia dla efektywnego i etycznego przebiegu sytuacji konfliktowej, z uwzględnieniem czynników indywidualnych i kontekstowych
PSJ_U01 PSJ_U12 PSJ_U13	– Omawia, analizuje i interpretuje zachowania człowieka w konflikcie, wykorzystując w dyskusjach grupowych wiedzę z zakresu psychologii i jej subdyscyplin – Definiuje i diagnozuje problem praktyczny i proponuje jego rozwiązanie, w oparciu o wiedzę psychologiczną dotyczącą zjawisk i mechanizmów istotnych dla przebiegu sytuacji konfliktowej – Projektuje strategię i plan procesu zarządzania konfliktem
PSJ_K03 PSJ_K05 PSJ_K07 PSJ_K08	– Wyjaśnia znaczenie wiedzy psychologicznej w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych związanych z sytuacjami konfliktowymi – Identyfikuje znaczenie ograniczeń epistemologicznych psychologii jako nauki stosowanej przy diagnozie, przewidywaniu dynamiki i planowaniu rozwiązania konfliktu

Treści programowe i formy zajęć

wykład (Konflikt - uwarunkowania psychospołeczne, dynamika i sposoby rozwiązywania)

Treści programowe	Literatura obowiązkowa (osoby prowadzące mogą podać inny oraz dodatkowy materiał źródłowy)
– Konflikty interpersonalne – charakterystyka, wymiary, źródła, możliwe interwencje. – Dynamika konfliktu. Eskalacja i deeskalacja. – Tendencje poznawcze i błędy atrybucji w konflikcie. – Diagnoza konfliktu jako pierwszy krok do pracy z konfliktem. – ADR. Metody rozwiązywania konfliktów w różnych dziedzinach życia: zastosowanie i wyzwania. – Style negocjacji. Wprowadzenie do negocjacji problemowych. – Charakterystyka mediacji jako metody rozwiązywania konfliktu. Typy mediacji, podstawowe zasady i metody pracy mediatora.	– Allred, K. (2005). <i>Złość i odwet w konflikcie: Znaczenie atrybucji</i>. W: M. Deutsch, J. Coleman (red.), <i>Rozwiązywanie konfliktów. Teoria i praktyka</i>. Kraków: Wydawnictwo UJ. – Fisher, R., Ury, W. Patton, B. (2016). <i>Dochodząc do tak. Negocjowanie bez poddawania się</i>. PWE Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne. – Lax, D. A., Sebenius, J. K. (2007). <i>Negocjacje w trzech wymiarach</i>. MT Biznes, rozdział 1. – Gmurzyńska, E., Morek, R. (2019). <i>Mediacje. Teoria i praktyka</i> (rozdz. 4, 9, 11, 14). Warszawa: Wolters Kluwer. – Thompson, L., Nadler, J. (2005). Tendencyjność sądów w rozwiązywaniu konfliktów. Jak ją pokonywać. W: M. Deutsch, J. Coleman (red.), <i>Rozwiązywanie konfliktów. Teoria i praktyka</i>. Kraków: Wyd. UJ. – Ury, W. (2013). <i>Odchodząc od nie. Negocjowanie od konfrontacji do kooperacji</i>. PWE.

warsztaty (Negocjacje i mediacje)	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa (osoby prowadzące mogą podać inny oraz dodatkowy materiał źródłowy)
Rozwiązywanie konfliktów - zagadnienia praktyczne – Style rozwiązywania konfliktów – Rola emocji i komunikacji w rozwiązywaniu konfliktów – Umiejętności przydatne w rozwiązywaniu konfliktów Praktyka negocjacji – Rodzaje, strategie i przebieg negocjacji – Analiza sytuacji konfliktowej i negocjacyjnej (case study) – Przygotowanie do negocjacji – Gry negocjacyjne Praktyka mediacji – Organizacja mediacji – Zasady mediacji – Specyfika mediacji w różnych typach spraw – Przeciwwskazania do mediacji	– Allred, K. (2005). Złość i odwet w konflikcie: Znaczenie atrybucji. W: M. Deutsch, J. Coleman (red.), <i>Rozwiązywanie konfliktów. Teoria i praktyka</i>. Kraków: Wydawnictwo UJ. – Fisher, R., Ury, W. Patton, B. (2016). <i>Dochodząc do tak. Negocjowanie bez poddawania się</i>. PWE Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne. – Lax, D. A., Sebenius, J. K. (2007). <i>Negocjacje w trzech wymiarach</i>. MT Biznes, rozdział 1. – Gmurzyńska, E., Morek, R. (2019). <i>Mediacje. Teoria i praktyka</i> (rozdz. 4, 9, 11, 14). Warszawa: Wolters Kluwer. – Thompson, L., Nadler, J. (2005). Tendencyjność sądów w rozwiązywaniu konfliktów. Jak ją pokonywać. W: M. Deutsch, J. Coleman (red.), <i>Rozwiązywanie konfliktów. Teoria i praktyka</i>. Kraków: Wyd. UJ. – Ury, W. (2013). <i>Odchodząc od nie. Negocjowanie od konfrontacji do kooperacji</i>. PWE.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Metoda 1	Sprawdzian pisemny lub egzamin ustny – Pytania testowe problemowe	(16) – 30*
Metoda 2	*Prezentacja zespołowa – analiza przypadku - meritum, opis kontekstu, stron i źródeł konfliktu, BATNA i WATNA, opis strategii i metod rozwiązania konfliktu, prognoza rozwoju konfliktu, identyfikacja pułapek etycznych i strategicznych oraz potencjalnych źródeł (nie)powodzenia i popełnionych błędów oraz refleksje końcowe wraz z ewentualną propozycją alternatywnego postępowania. * Szczegółowe wymagania i kryteria oceny zostaną przedstawione na początku zajęć.	(35) – 70

**Min-Max; uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia danego zadania.

Nazwa przedmiotu:

Psychologia polityczna

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Praktyczna psychologia społeczna
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab. Aleksandra Cisak-Wójcik

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
wykład	12	9
seminarium	18	15

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	12	24	9
	seminarium		18		15
Samodzielna praca studenta*	przygotowanie do zajęć, w tym czytanie literatury	90	22	96	28
	przygotowanie prac zaliczeniowych		36		36
	przygotowanie się do egzaminu		30		30
	udział w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta			120		120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się	
Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W04 PSJ_W02 PSJ_W07	– Wymienia i klasyfikuje psychologiczne podstawy orientacji i preferencji politycznych – Identyfikuje motywacyjne podstawy akceptacji systemów politycznych – Wskazuje rolę tożsamości społecznych w kształtowaniu relacji międzygrupowych i wewnątrzgrupowych
PSJ_U01 PSJ_U10	– Analizuje i wyjaśnia psychologiczne podstawy decyzji politycznych i organizacyjnych – Identyfikuje i omawia psychospołeczne charakterystyki liderów i liderów w oparciu o ich zachowania
PSJ_K02 PSJ_K03 PSJ_K07	– Identyfikuje ograniczenia epistemologiczne psychologii jako nauki stosowanej przy diagnozowaniu i przewidywaniu zachowań osób i grup w kontekście politycznym

Treści programowe i formy zajęć	
Wykład	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Psychologia polityczna - wprowadzenie i metody – Czym jest psychologia polityczna? – Specyfika metod psychologii politycznej	– Sears, D. O., Huddy & L. Jervis, R. (2008). Psychologie leżące u podstaw psychologii politycznej. W: D. O. Sears, L. Huddy & Jervis, R. (red.) Psychologia polityczna. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego – Mikiewicz, A. i Wojciszke, B. (2007). Delegitymizacja bogactwa materialnego. <i>Czasopismo Psychologiczne</i>, 13, 101-108.
Życie w systemie społecznym – Akceptacja status quo – Legitymizowanie systemu społecznego – Polska kultura negatywizmu	– Jost, J. T., Glaser, J., Kruglanski, A. W., & Sulloway, F. J. (2003). Political conservatism as motivated social cognition. <i>Psychological Bulletin</i>, 129, 339–375. https://doi.org/10.1037/0033-2909.129.3.339 – Carney, D. R., Jost, J. T., Gosling, S. D., & Potter, J. (2008). The Secret Lives of Liberals and Conservatives: Personality Profiles, Interaction Styles, and the Things They Leave Behind. <i>Political Psychology</i>, 29, 807–840.
Psychologiczne podstawy preferencji politycznych – Wymiar liberalizmu - konserwatyizmu – Rola osobowości i czynników poznawczo-motywacyjnych w kształtowaniu preferencji politycznych – W jakich domenach manifestują się orientacje polityczne?	– Cislak, A., Marchlewska, M., Wojcik, A. D., Śliwiński, K., Molenda, Z., Szczepańska, D., & Cichocka, A. (2021). National narcissism and support for voluntary vaccination policy: The mediating role of vaccination conspiracy beliefs. <i>Group Processes & Intergroup Relations</i>, 24(5), 701–719. https://doi.org/10.1177/1368430220959451 – Gronfeldt, B., Cislak, A., Sternisko, A., Eker, I., & Cichocka, A. (2022). A small price to pay: National narcissism predicts readiness to sacrifice in-group members to defend the in-group's image. <i>Personality and Social Psychology Bulletin</i>, 014616722210747. https://doi.org/10.1177/01461672221074790 – Budziszewska, M., Świdorska, A. (2021) Jakże są bariery zachowań środowiskowych? W: M. Budziszewska, A. Kardaś & Z. Bohdanowicz (red.) Klimatyczne ABC. Interdyscyplinarne podstawy współczesnej wiedzy o zmianie klimatu. Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego
Identyfikacje społeczne a wybory polityczne – Teorie tożsamości społecznej – Identyfikacja z własnym narodem a decyzje polityczne: szczepienia, przeciwdziałanie	

pandemii COVID-19, polityka prośrodowiskowa – Wewnątrzgrupowe manifestacje silnej identyfikacji społecznej	Literatura uzupełniająca: – Cichocka, A., & Jost, J. T. (2014). Stripped of illusions? Exploring system justification processes in capitalist and post-communist societies. <i>International Journal of Psychology</i>, 49(1), 6–29. https://doi.org/10.1002/ijop.12011 – Laurin, K. (2018). Inaugurating rationalization: Three field studies find increased rationalization when anticipated realities become current. <i>Psychological Science</i>, 095679761773881. https://doi.org/10.1177/0956797617738814 – Cislak, A., Wojcik, A. D., & Cichocka, A. (2018). Cutting the forest down to save your face: Narcissistic national identification predicts support for anti-conservation policies. <i>Journal of Environmental Psychology</i>, 59, 65–73. https://doi.org/10.1016/j.jenvp.2018.08.009 – van Zomeren, M., Postmes, T., & Spears, R. (2008). Toward an integrative social identity model of collective action: A quantitative research synthesis of three socio-psychological perspectives. <i>Psychological Bulletin</i>, 134(4), 504–535. https://doi.org/10.1037/0033-2909.134.4.504
Psychologia prośrodowiskowa – Polityczne czynniki wiążące się z poparciem dla polityki prośrodowiskowej – Polaryzacja polityczna: porównania międzykulturowe oraz obywatele-politycy – Dlaczego (nie) angażujemy się w działania na rzecz zmiany klimatu?	

Seminarium	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Życie w systemie społecznym – Dlaczego Polacy delegitymizują system polityczny? – Czemu służy narzekanie – Skrypty narzekania	– Szymków, A., Wojciszke, B. & Baryła, W. (2003). Psychologiczne funkcje narzekania. <i>Czasopismo Psychologiczne</i>, 9, 47-64. – Haidt, J. (2014). <i>Prawy Umysł. Dlaczego dobrych ludzi dzieli religia i polityka</i>. Smak słowa. Rozdz. 4 i 17
Fundamenty moralne polityki – Typologia kodów etycznych Haidta – Potoczne rozumienie moralności – Czy wartości są negocjowalne?	– Dhont, K., & Hodson, G. (2014). Why do right-wing adherents engage in more animal exploitation and meat consumption? <i>Personality and Individual Differences</i>, 64, 12–17. https://doi.org/10.1016/j.paid.2014.02.002 – Frimer, J. A., Skitka, L. J., & Motyl, M. (2017). Liberals and conservatives are similarly motivated to avoid exposure to one another's opinions. <i>Journal of Experimental Social Psychology</i>, 72, 1–12. https://doi.org/10.1016/j.jesp.2017.04.003
Czy polityka interesuje się Tobą? – Dlaczego musimy rozumieć motywacyjne podstawy zachowań? – Jak motywy i poglądy polityczne manifestują się w codziennych zachowaniach?	– Watts, A. L., Lilienfeld, S. O., Smith, S. F., Miller, J. D., Campbell, W. K., Waldman, I. D., Rubenzer, S. J., & Faschingbauer, T. J. (2013). The double-edged sword of grandiose narcissism: Implications for successful and unsuccessful leadership among U.S. presidents. <i>Psychological Science</i>, 24(12), 2379–2389. https://doi.org/10.1177/0956797613491970
Poczucie własnej wartości w polityce – Narcyzm a bezpieczna samoocena w polityce – Narcystyczne przywództwo i jego związki z działaniami politycznymi – Dlaczego narcyzm liderek można pomylić z charyzmą?	– Cichocka, A., Cislak, A., Gronfeldt, B., & Wojcik, A. D. (2021). Can ingroup love harm the ingroup? Collective narcissism and objectification of ingroup members. <i>Group Processes & Intergroup Relations</i>, 136843022110380. https://doi.org/10.1177/13684302211038058
Konstruktywne i destruktywne relacje wewnątrzgrupowe – Związek identyfikacji społecznej z działaniami wobec osób w grupie własnej – Jak kształtować lojalność wobec grupy?	Literatura uzupełniająca: – Cislak, A., Pyrczak, M., Mikiewicz, A., & Cichocka, A. (2020). Brexit and Poles: Collective narcissism is associated with support for leaving the European Union. <i>Social Psychological Bulletin</i>, 15(1), e2645. https://doi.org/10.32872/spb.2645

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się**Punktacja***

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Metoda 1	Test z treści omawianych na wykładzie	(16) - 30
Metoda 2	Analiza przypadku (przywództwo a identyfikacja) wraz z prezentacją grupową na zajęciach	(15) - 30
Metoda 3	Opracowanie w parach pisemnej argumentacji odwołującej się do motywów/kodów etycznych/podstaw identyfikacji dotyczącej wybranego problemu społeczno-politycznego	(15) - 30
Metoda 4	Przygotowanie w grupach podczas zajęć argumentacji opartej na teorii i badaniach	(5) - 10

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Psychologia miłości, przyjaźni i bliskich związków II

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Praktyczna psychologia społeczna
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab. Elżbieta Zdankiewicz-Ścigała, prof. USWPS

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
wykład	12	6
warsztat	18	18

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	12	24	6
	warsztat		18		18
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	20	96	20
	przygotowanie prac pisemnych – opracowanie diagnozy systemu rodzinnego		48		38
	przygotowanie się do egzaminu		20		30
	udział w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		120		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W04 PSJ_W02 PSJ_W25 PSJ_W26	– Omawia specyfikę przywiązania w relacjach rodzinnych, obejmującą terminologię, teorię i metodykę diagnozowania. – Rozpoznaje i identyfikuje czynniki środowiska wychowawczego jako bazy dla budowania prawidłowych więzi w rodzinie i podstawy zdrowia psychicznego człowieka. – Stosuje w praktyce zasady etyczne i wybrane aspekty prawne działalności zawodowej psychologa.
PSJ_U08	– Identyfikuje i selekcjonuje wiedzę z zakresu teorii systemowej funkcjonowania rodziny do analizowania problemów zgłaszanych przez rodziny i jej członków (funkcja objawu). – Planuje i organizuje pracę zespołową do projektowania działań pomocowych.
PSJ_K02 PSJ_K03	– Wymienia mechanizmy i analizuje ryzyko powstawania zachowań niebezpiecznych. – Klasyfikuje motywy indywidualne i społeczne powstawania dysfunkcyjnego funkcjonowania. Rozumie rolę różnic indywidualnych. – Projektuje działania zespołowe, angażuje się we współpracę z innymi, docenia wiedzę z zakresu innych dyscyplin psychologicznych dla rozwoju jednostki w zakresie kształtowania się dojrzałości osobowej.

Treści programowe i formy zajęć**Wykład**

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Więź z rodzicami, a ryzyko zaburzeń rozwoju emocjonalnego u dzieci i młodzieży. Rola więzi lękowych w komunikacji między członkami rodziny. Zaburzenia równowagi sił emocjonalnych w rodzinach pochodzenia partnerów a dysfunkcja w relacjach małżeńskich.	– Józefik, B., Iniewicz, G. (2008) (red.). <i>Koncepcja przywiązania. Od teorii do praktyki klinicznej</i>. Wydawnictwo UJ. – Mandal, E. (2008). <i>Miłość, władza i manipulacja w bliskich związkach</i>. W-wa. PWN. – Ryś, M. (2004). Jakość związku małżeńskiego a poziom bliskości małżonków i sposoby rozwiązywania przez nich konfliktów. <i>Studia Psychologica</i>, 5, 57-67 – Tryjarska, B. (2010). <i>Bliskość w rodzinie. Więzi w dzieciństwie a zaburzenia w dorosłości</i>. S.171-214. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR
Kryzys małżeński i rozwód z perspektywy dzieci i rodziców. Profilaktyka i wczesna diagnoza kryzysów emocjonalnych u dzieci.	– Błazek, M., Lewandowska-Walter, A. (2017). <i>Rozwód jako proces. Perspektywa dorosłych i dzieci</i>. Warszawa: Difin SA. – Conway, J. (2010). <i>Dorośle dzieci prawnie lub emocjonalnie rozwiedzionych rodziców. Jak uwolnić się od bolesnej przeszłości</i>. Warszawa. Wydawnictwo Logos. – Czerederecka, A. (2008). Manipulowanie dzieckiem przez rodziców rywalizujących o udział w opiece http://dzielnytata.pl/prawo/manipulowanie_dzieckiem_prze_z_rodzicow.pdf – Czerederecka, A. (2010). Potrzeba profesjonalnej dyskusji na temat PAS. <i>Psychiatria Polska</i>, tom XLIV, numer 1,13–26. http://strona.ppol.nazwa.pl/uploads/images/PP_1_2010/Czerederecka%20s13_Psychiatria%20Polska%201_2010.pdf

Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Efekty zaburzenia systemu rodzinnego. Konflikt a przemoc. Diagnoza przemocy w rodzinie.	– Kowalewska-Borys, E. (red.)(2012). Problematyka przemocy w rodzinie. Wyd Difin.
Przykładowe metody i narzędzia diagnostyczne wykorzystywane w procesie diagnozy systemu rodzinnego.	– Anastasi, A., Urbina, S. (1999). Testy psychologiczne. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP. 1. – McGoldrick, M., Gerson, R., Shellenberger, S., (2007). Genogramy. Rozpoznanie i interwencja. Wyd. Zysk i s-ka.
Tworzenie planów pomocy i wsparcia – psychoedukacja, tworzenie planów wychowawczych, planowanie i prowadzenie spotkania z rodzicami.	– Kołakowski, A. (red.)(2013). Sposób na trudne dziecko. Przyjazna terapia behawioralna. Sopot: GWP – Bloomquist, M. (2002). Trening umiejętności dla dzieci z zachowaniami problemowymi. Kraków: Wyd. UJ
Planowanie wywiadu z rodzicami i dzieckiem. Techniki prowadzenia wywiadu z rodzicami i dzieckiem. Współpraca ze środowiskiem szkolnym i kontekstem funkcjonowania dziecka.	– Wydawnictwo UW; lub przedruk w: K. Stemplewska-Żakowicz, K. Krejz (red.) (2005), Wywiad diagnostyczny. Tom 1. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP. – Suchańska, A. (2007). Rozmowa i obserwacja w diagnozie psychologicznej. Warszawa: WAIp - Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Metoda 1	Sprawdzian (testowy)	(20) - 40
Metoda 2	Projekt zespołowy, który polega na opracowaniu przez studentów prezentacji dotyczącej diagnozy systemu rodzinnego z wykorzystaniem poznanych metod diagnostycznych z uwzględnieniem zasobów oraz wskazaniemi do dalszej pracy. W prezentacji uwzględnić należy etyczne aspekty jakich ma przestrzegać diagnosta w opisie systemu oraz rolę poszczególnych członków systemu.	(31) - 60

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:	
Psychologia kryzysu I	
Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Praktyczna psychologia społeczna
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr Wojciech Kulesza

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
Wykład	12	9
Ćwiczenia	18	15

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	Wykład	30	12	24	9
	Ćwiczenia		18		15
Samodzielna praca studenta*	Wypełnienie arkuszy aktywności, w tym czytanie literatury	90	30	96	30
	Praca nad projektem grupowym - studium przypadku wybranego kryzysu		30		34
	Przygotowanie do egzaminu końcowego		28		30
	Udział w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		120	120		

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W03 PSJ_W09 PSJ_W25 PSJ_W26	– Rozpoznaje powiązania psychologii z innymi dyscyplinami i w ten sposób uzasadnia zastosowanie interdyscyplinarnych metod zarządzania kryzysem na różnych poziomach życia społecznego – Wymienia czynniki związane z biologicznymi podstawami zachowania człowieka w rozwiązywaniu problemów praktycznych w kontekście zachowań społecznych w kryzysie
PSJ_U01 PSJ_U06	– Analizuje i uzasadnia zachowania człowieka w sytuacjach kryzysowych, wykorzystując wiedzę z zakresu psychologii i ekonomii behawioralnej – Omawia współczesne konflikty i kryzysy z perspektywy systemowej – Rozpoznaje strukturę kryzysu wykorzystując wiedzę z zakresu psychologii społecznej z elementami teorii gier
PSJ_K02 PSJ_K04	– Monitoruje zakres własnego uczestniczenia w pracach dla dobra i rozwoju środowiska społecznego oraz rozwoju psychologii w kontekście zarządzania kryzysami. – Dobiera i uzasadnia rozwiązania systemowe dla wybranych kryzysów społecznych

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
– Współczesne kryzysy społeczne: studia przypadków – Poznawcze, emocjonalne i biologiczne aspekty zachowań społecznych w kryzysie – Kryzys klimatyczny a jakość życia	– Budziszewska, M., Kardaś, A., Bohdanowicz, Z. (2021) (red.). Klimatyczne ABC. Interdyscyplinarne podstawy współczesnej wiedzy o zmianie klimatu. Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego. – Cypryańska, M., & Nezlek, J. B. (2020). Anxiety as a mediator of relationships between perceptions of the threat of COVID-19 and coping behaviors during the onset of the pandemic in Poland. <i>PloS one</i>, 15(10), e0241464. – Van Bavel, J. J., Cichocka, A., Capraro, V., Sjästad, H., Nezlek, J. B., Pavlović, T., ... & Jørgensen, F. J. (2022). National identity predicts public health support during a global pandemic. <i>Nature communications</i>, 13(1), 517.

Ćwiczenia

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Dylematy społeczne i kryzysy: gry symulacyjne Warsztaty z myślenia systemowego: mapowanie, myślenie projektowe, kompleksowe planowanie interwencji dla sektora prywatnego, NGO i edukacji.	– van Dijk, E., & De Dreu, C. K. (2021). Experimental games and social decision making. <i>Annual Review of Psychology</i>, 72, 415-438. – Gandziarowska-Ziolecka, J., & Średnicka, J. (2011). Kapitał społeczny w ujęciu Elinor Ostrom: triumf interdyscyplinarności. <i>Polityka Społeczna</i>, 5(38), 7-13. – Van Lange, P. A., Joireman, J., Parks, C. D., & Van Dijk, E. (2013). The psychology of social dilemmas: A review. <i>Organizational Behavior and Human Decision Processes</i>, 120(2), 125-141. – Van Vugt, M. (2009). Averting the tragedy of the commons: Using social psychological science to protect the environment. <i>Current Directions in Psychological Science</i>, 18(3), 169-173.

	– Senge, P. M., & Lipa, M. (2012). Piąta dyscyplina: teoria i praktyka organizacji uczących się. Oficyna a Wolters Kluwer Business.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Metoda 1	Egzamin końcowy	(21) - 40
Metoda 2	Wypełnienie arkuszy aktywności: integracja literatury z doświadczeniem warsztatowym.	(15) -30
Metoda 3	Studium przypadku wybranego kryzysu	(15) -30

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:	
Wspomaganie rozwoju I	
Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Praktyczna psychologia społeczna
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Małgorzata Godlewska mgr Lan Bui-Wrzosińska

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
Wykład	12	9
Ćwiczenia	18	15

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	Wykład	30	12	24	9
	Ćwiczenia		18		15
Samodzielna praca studenta*	Wypełnienie arkuszy aktywności, w tym czytanie literatury	90	30	96	30
	Przygotowanie eseju		30		34
	Przygotowanie do egzaminu końcowego		28		30
	Udział w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		120	120		

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W03 PSJ_W02 PSJ_W26	– Klasyfikuje i rozpoznaje metody wspierania rozwoju na różnych poziomach organizacji w oparciu o wiedzę z zakresu psychologii i innych dyscyplin – Określa potencjał rozwojowy jednostek, zespołów i organizacji w oparciu o wskaźniki psychologiczne i społeczne – Wylicza bariery rozwojowe w kontekście wiedzy psychologicznej o rozwoju człowieka w cyklu życia
PSJ_U08 PSJ_U13	– Opisuje problem praktyczny i proponuje jego rozwiązanie, posługując się wiedzą psychologiczną: dobiera teorię psychologiczną i metody rozwiązania problemu, przeprowadza kwerendę źródłową, analizuje i syntetyzuje pozyskane informacje – Planuje, realizuje i monitoruje własny proces uczenia się
PSJ_K06 PSJ_K07	– Omawia pojawiające się możliwości rozwoju własnego i innych osób oraz ocenia możliwości ich wykorzystania zgodnie z zasadami etyki zawodowej

Treści programowe i formy zajęć

Wykład	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Psychologia zmiany: – teorie, – badania, – kierunki	– Cummings, T. G., & Worley, C. G. (2014). <i>Organization development and change</i>. Cengage learning. – Senge, P. M., & Lipa, M. (2012). Piąta dyscyplina: teoria i praktyka organizacji uczących się. Oficyna a Wolters Kluwer Business.
Wspomaganie rozwoju jednostki: – Coaching, mentoring, – doradztwo, – gamifikacja, – mindfulness, – job crafting, – planowanie kariery	
Wspomaganie rozwoju w pracy z grupą: – szkolenia, – facylitacja / moderacja, – design thinking, – budowanie i wzmacnianie zespołu, – prowadzenie spotkań, – interwencje, – world cafe.	
Wspomaganie rozwoju organizacji: – standardy społecznej odpowiedzialności, – 7 etapowy proces rozwoju organizacji – metody zarządzania konfliktem	

Warsztaty	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
– Modele pracy, narzędzia, etapy i poziomy pracy z klientem, komunikacja. – Praca z klientem w kontekście struktury organizacji. – Psycholog społeczny jako praktyk rozwoju i zmiany w organizacji	– Cummings, T. G., & Worley, C. G. (2014). <i>Organization development and change</i>. Cengage learning. – Senge, P. M., & Lipa, M. (2012). <i>Piąta dyscyplina: teoria i praktyka organizacji uczących się</i>. Oficyna a Wolters Kluwer Business.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Metoda 1	Egzamin końcowy	(21)-40
Metoda 2	Wypełnienie arkuszy aktywności: integracja literatury z doświadczeniem warsztatowym.	(15) -30
Metoda 3	Esej indywidualny Omówienie własnego procesu uczenia się i pojawiających się dalszych możliwości rozwoju w oparciu o prowadzony na zajęciach dziennik oraz wybrane modele teoretyczne i praktyczne.	(15) -30

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Wspomaganie rozwoju II

Kierunek studiów	Psychologia
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Praktyczna psychologia społeczna
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Małgorzata Godlewska

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
warsztat	30	24

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	warsztat	30	30	24	24
Samodzielna praca studenta*	przygotowanie do zajęć, w tym czytanie literatury do zajęć	90	40	96	42
	przygotowanie prac zaliczeniowych		50		54
Łączny nakład pracy studenta		120		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W4 PSJ_W2	- Identyfikuje kierunki rozwoju psychologii w obszarze pracy z grupą. - Wyjaśnia i uzasadnia w stopniu pogłębionym specyfikę zadań trenera w procesie grupowym, przygotowania szkolenia/warsztatu oraz rozumie etyczne aspekty pracy trenera
PSJ_U08 PSJ_U13	- Określa problem praktyczny i proponuje jego rozwiązanie, posługując się wiedzą psychologiczną – potrafi przygotować program szkolenia/warsztat, rozpoznawać przyczyny powstałych trudności oraz zaplanować przeciwdziałanie oraz aktywizować, angażować i integrować grupę. - Planuje, realizuje i monitoruje własny proces uczenia się, potrafi określić swoje zasoby i ograniczenia w obszarze pracy trenera.
PSJ_K06 PSJ_K08	- Identyfikuje możliwości rozwoju własnego i innych osób w ramach pracy w grupie. - Formułuje informację zwrotną dotyczącą postaw i zachowań swoich oraz innych osób w ramach roli zawodowej, określa poziom swojej wiedzy i umiejętności w obszarze pracy z grupą oraz identyfikuje potrzebę doskonalenia osobistego i zawodowego w tym obszarze.

Treści programowe i formy zajęć**Warsztaty**

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
▪ Przygotowanie programu szkolenia/warsztatu. Omówienie projektów szkolenia – informacja zwrotna.	- Kossowska, M., Jarmuż, S., Witkowski, T. (2008). Psychologia dla trenerów (s. 41-61). Kraków: Wolters Kluwer Sp. z o.o. - Łaguna, M., Fortuna, P. (2009). Przygotowanie szkolenia czyli jak dobry początek prowadzi do sukcesu (s. 61-86; 113-164). Gdańsk: GWP.
▪ Prowadzenie szkolenia/warsztatu - własna praca szkoleniowa (kompetencje przez doświadczenie i w oparciu o informację zwrotną).	- Kozak, A., Łaguna, M. (2009). Metody prowadzenia szkoleń czyli niezbędnik trenera (s. 27-120). Gdańsk: GWP. - Silberman, M. (2005). Metody aktywizujące w szkoleniach (s.200-226). Kraków: Oficyna Ekonomiczna. - Rae, L. (2006). Efektywne szkolenie. Techniki doskonalenia umiejętności trenerskich (s. 26-44). Kraków: Oficyna Ekonomiczna. - Szymczak, W., Wański, T. (2011). Profesjonalni trenerzy czyli jak planować i osiągać długofalowe rezultaty (s. 62-81; 142-163). Sopot: GWP.
▪ Punkty krytyczne w prowadzeniu szkolenia. Dobre praktyki trenera.	- Kossowska, M., Jarmuż, S., Witkowski, T. (2008). Psychologia dla trenerów (s. 199-222). Kraków: Wolters Kluwer Sp. z o.o.

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale:

- Brown, R. (2006). Procesy grupowe. Dynamika wewnątrzgrupowa i międzygrupowa. Gdańsk: GWP.
- Fortuna, P. (2010). Studium przypadku w praktyce szkoleniowej, czyli jak uczyć się na doświadczeniach innych. Gdańsk: GWP.
- Fortuna, P., Urban, M. (2014). Metafory i analogie w szkoleniach. Sopot: GWP.
- Jachimska, M. (1994). Grupa bawi się i pracuje. Oficyna Wydawnicza Jedność.
- Rae, L. (2006). Planowanie i projektowanie szkoleń. Kraków: Oficyna Ekonomiczna.
- Urban, M. (2010). Niekonwencjonalne metody szkoleniowe czyli jak uatrakcyjnić zajęcia. Gdańsk: GWP.
- Vopel, K. (2003). Jak pobudzić kreatywność grupy? Propozycje ćwiczeń i zabaw. Kielce: Wydawnictwo JEDNOŚĆ.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Metoda 1	Program warsztatu/szkolenia (projekt grupowy)	(31) - 60
Metoda 2	Refleksja własna trenera	(10) - 20
Metoda 3	Zadania realizowane w trakcie zajęć i na Classromie (obecność/ aktywny udział w części warsztatowej - rola trenera prowadzącego warsztat/uczestnika warsztatu/obserwatora).	(10) -20

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Psychologia kryzysu II

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Praktyczna psychologia społeczna
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	Letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr Wojciech Kulesza

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
Wykład	12	6
Ćwiczenia	18	18

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	Wykład	30	12	24	6
	Ćwiczenia		18		18
Samodzielna praca studenta*	Przygotowanie arkuszy aktywności, w tym czytanie literatury	90	28	96	31
	Przygotowanie scenariusza interwencji		28		31
	Przygotowanie eseju końcowego		34		34
Łączny nakład pracy studenta		120		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W03 PSJ_W09 PSJ_W25 PSJ_W26	- Omawia wiedzę z zakresu psychologii społecznej w kontekście celów zrównoważonego rozwoju i wskazuje rolę psychologa społecznego we wspieraniu rezyliencji na kryzysy - Identyfikuje wiedzę z zakresu komunikacji oraz wskazuje fazy rozwoju kryzysu w strategicznym projektowaniu komunikacji
PSJ_U01 PSJ_U06	- Opisuje dynamikę i strukturę wybranego kryzysu i dobiera działania i rozwiązania posługując się wiedzą psychologiczną oraz interdyscyplinarną z zakresu rezyliencji systemowej. - Identyfikuje nawet wczesne oznaki kryzysów w organizacjach jak i kapitał społeczny
PSJ_K02 PSJ_K03	- Identyfikuje obszary współpracy z ekspertami, również z innych dziedzin, przy rozwiązywaniu kryzysów oraz przy wdrażaniu standardów społecznej odpowiedzialności

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
• Kryzysy środowiskowe: perspektywa psycho-społeczna • Systemowe podejście do kryzysu i interwencji kryzysowej	- Kubacka-Jasiecka, D. (2010). Interwencja kryzysowa. <i>Pomoc w kryzysach psychologicznych</i>. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne. (strony 468-510) - Aldrich, D. P. (2012). <i>Building resilience: Social capital in post-disaster recovery</i>. University of Chicago Press.
• Interwencja kryzysowa i Interwencja prewencyjna	
• Rezyliencja osobista i społeczna	

Ćwiczenia

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
• Systemowe podejście do kryzysu i interwencji kryzysowej • Modele interwencji • Interwencja prewencyjna • Komunikacja	- Kubacka-Jasiecka, D. (2010). Interwencja kryzysowa. <i>Pomoc w kryzysach psychologicznych</i>. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne. (strony 468-510) - Maguire, B., & Hagan, P. (2007). Disasters and communities: Understanding social resilience. <i>Australian Journal of Emergency Management, The, 22(2)</i>, 16-20. - Reyers, B., Moore, M. L., Haider, L. J., & Schlüter, M. (2022). The contributions of resilience to reshaping sustainable development. <i>Nature Sustainability, 5(8)</i>, 657-664.
• Rezyliencja osobista i społeczna • Cele zrównoważonego rozwoju	

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się**Punktacja***

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Metoda 1	Esej: Czynniki budujące rezyliencję osobistą i społeczną na kryzysy: perspektywa teoretyczna i praktyczna	(21) - 40
Metoda 2	Wypełnienie arkuszy aktywności: integracja literatury z doświadczeniem warsztatowym.	(15) -30
Metoda 3	Scenariusz wybranej interwencji dla wybranego przypadku	(15) -30

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Przywódtwo

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie / studia drugiego stopnia
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Praktyczna psychologia społeczna
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	Letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Dorota Wiśniewska-Juszczak

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
wykład	6	6
warsztat	24	18

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	6	24	6
	warsztaty		24		18
Samodzielna praca studenta*	Przygotowanie do zajęć, w tym czytanie literatury do zajęć	90	30	96	36
	Przygotowanie prac zaliczeniowych		28		28

	Przygotowanie się do egzaminu		30		30
	Udział w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		120		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się	
Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W10 PSJ_W13 PSJ_W18	- Rozróżnia sposoby wyłaniania przywódców grupowych i identyfikuje cechy jednostki i sytuacji sprzyjające sprawowaniu ról przywódczych. - Wymienia koncepcje stylów zarządzania i wyjaśnia warunki ich skuteczności - Identyfikuje i omawia podstawy efektywnej komunikacji liderkiej - Identyfikuje najważniejsze pojęcia i koncepcje związane ze współpracą, kapitałem społecznym i zaufaniem.
PSJ_U01 PSJ_U08	- Analizuje, omawia i wyjaśnia motywacje liderkie w kontekście zarządzania i budowania efektywnych zespołów. - Identyfikuje omawia i ocenia zachowania liderkie w kontekście efektywności i spójności grup. - Dobiera warunki jakościowej współpracy - projektuje czynniki wpływające na efektywność i kreatywność w strukturach zarządzanych horyzontalnie i wertykalnie.
PSJ_K03 PSJ_K06	- Planuje rozwój innych i własny w kontekście rozwijania kompetencji przywódczych. - Rozpoznaje i ocenia własne zachowania w kontekście efektywności i spójności grup, do których należy. - Wyjaśnia i uzasadnia korzyści ze współdziałania i jakościowej współpracy.

Treści programowe i formy zajęć	
Wykład	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Style przywództwa ▪ Kto zostaje liderem_ką? ▪ Klasyfikacja stylów przywództwa. ▪ Skuteczność stylów przywództwa ▪ Pozytywne i negatywne zachowania liderów_ek – lider_ka zmienności – lider_ka stałości	- Karwowski M., Pawłowska K. (2009). <i>Style przywództwa w motywowaniu do twórczej pracy</i>. Warszawa: Bezpieczeństwo Pracy. - Wojtowicz E. (2011). <i>Cele życiowe oraz koncepcje cech, a satysfakcja z pierwszej pracy kobiet i mężczyzn</i>. Problemy Profesjologii nr 2, 89-95.
Umiejętności liderkie podejmowanie decyzji w sytuacji niepewności i wielu danych ▪ Jak sposób prezentacji danych finansowych wpływa na decyzje podejmowane przez profesjonalnych managerów? ▪ Teorie decyzji: normatywne vs. deskrypcyjne i predykcyjne	- Kahneman, D. (2012). Pułapki myślenia. O myśleniu szybkim i wolnym. Media Rodzina - Birnberg, J., Shields, M. (2019). Journal of management accounting research at 30 years: Reflections on its context, creation, challenges and contributions. <i>Journal of management 1</i>. - Gigerenzer, G. (2019). How to explain behavior? <i>Topics in cognitive science</i>. Vol. 12/4.

Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Motywacja do bycia liderem_ką – analiza własnych motywów. Analiza osobistego stylu komunikacji w pełnieniu ról liderskich, motywacja.	- Frieze I., Boneva B. (2009). <i>Motywacja do sprawowania władzy a motywacja do pomagania innym (97-114)</i> W: A.Y. Lee-Chai, J. A. Bargh (red.). Władza. Pokusy i zagrożenia. Gdańsk: GWP
Narzędzia władzy i budowania autorytetu lidera_ki - komunikacja liderska	- Koslowsky M., Schwarzwald J. (2009). <i>Interakcyjny model władzy. Teoria, metodologia i zastosowanie empiryczne</i>. W: A.Y. Lee-Chai, J. A. Bargh (red.). Władza. Pokusy i zagrożenia. Gdańsk: GWP - Davis K., Gardner W. (2012) Charisma under crisis revisited: Presidential leadership, perceived leader effectiveness, and contextual influences. <i>The Leadership Quarterly</i> (23) 918–933.
Emocje liderów i liderek: Zarządzanie emocjami, a funkcjonowanie w zespole; - Empatia i odkrywanie innej perspektywy; - Wprowadzenie do metody design thinking i realizacja I etapu projektów zespołowych - empatyzacja.	- Czub, T., Brzezińska, A. I. (2013). Regulacyjna wartość emocji wstydu w procesie kształtowania się tożsamości. <i>Psychologia Rozwojowa</i>, 1 (18), 27-43. - Brown, B. (2019). Odwaga w przywództwie. Cztery kompetencje autentycznego lidera. MT Biznes [wybrane rozdziały]. - Lewrick, M., Link, P., & Leifer, L. (2018). <i>The design thinking playbook: Mindful digital transformation of teams, products, services, businesses and ecosystems</i>. John Wiley & Sons.
Wyzwania liderskie: identyfikacja trudności, deficyty, potrzeby. Funkcjonowanie grupy a działania liderskie. Realizacja II etapu projektów zespołowych metodą design thinking – definiowanie problemu.	-Stoner J., Blanchard K., Zigarmi D. (2016). Siła wizji, w: Blanchard K. (2016). <i>Przywództwo wyższego stopnia</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, s. 37-50. - Fox Cabane, O. (2017). <i>Mit Charyzmy</i>. Poznań: Dom Wydawniczy REBIS, s. 113-130.
Przywództwo i partnerstwo: wspieranie kreatywności i oddolnych procesów zmiany. Kreatywność jako "stan umysłu", który można wspierać poprzez warunki pracy. Realizacja III etapu projektów zespołowych metodą design thinking - generowanie pomysłów na rozwiązanie.	-Mastrogiacomo, S., Osterwalder, A. (2021). <i>High-impact tools for teams: 5 tools to align team members, build trust, and get results fast</i> (Vol. 5). John Wiley & Sons. - Savoia, A. (2019). <i>Tactics Toolkit</i>, w: <i>The right it The Right It: Why So Many Ideas Fail and How to Make Sure Yours Succeed</i>, Harper One, s. 175-194.
Lider_ka w działaniu Realizacja IV i V etapu projektów zespołowych metodą design thinking - prototypowanie i testowanie w twórczej współpracy.	-Kelly, T., Kelly, D. (2019). Skok. Od planowania do działania, w: <i>Twórcza odwaga, otwórz się na design thinking</i>, MT Biznes Sp. z o. o. -Kaniasty, K. (2020). Social support, interpersonal, and community dynamics following disasters caused by natural hazards. <i>Current opinion in psychology</i>, 32, 105-109.

Warunki zaliczenia / kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się**Punktacja***

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Metoda 1	• Sprawdzian pisemny lub egzamin ustny – Pytania testowe problemowe	(16) – 30*
Metoda 2	• Kolokwium z literatury	(0) - 8
Metoda 3	• Analiza retoryki charyzmatycznej	(4) – 8*
Metoda 4	• Analiza studium przypadku motywacja menedżerska – propozycje rozwiązań	(8) – 16*
Metoda 5	• Kreowanie i analizowanie działań liderekich w realizowanych projektach zespołowych, projekt rozwoju – metoda design thinking	(19) – 38*

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Zastosowania psychologii społecznej.

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Praktyczna psychologia społeczna
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Joanna Sweklej

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
wykład	18	9
seminarium	12	15

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	12	24	9
	seminarium		18		15
Samodzielna praca studenta*	przygotowanie do zajęć, w tym czytanie literatury	90	30		32
	przygotowanie prac zaliczeniowych		40		42
	przygotowanie się do egzaminu		18		20
	udział w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta			120		120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W03 PSJ_W04	– Wymienia i opisuje przykłady interwencji psychologicznych, które znalazły zastosowanie w edukacji, ochronie zdrowia, biznesie, politykach publicznych, i umie wyjaśnić mechanizmy ich skuteczności. – Wskazuje domeny funkcjonowania człowieka, w których zastosowanie wiedzy z psychologii społecznej mogłoby przyczynić się do rozwiązania problemów praktycznych i uzasadnia wartość takich zastosowań. – Wyjaśnia, dlaczego ważne jest stosowanie wiedzy psychologicznej opartej na dowodach do rozwiązywania problemów praktycznych oraz uzasadnia zagrożenia związane ze stosowaniem wiedzy potocznej.
PSJ_U10	– Prezentuje wyniki badań na temat zastosowań psychologii społecznej w interesie publicznym.

Treści programowe i formy zajęć

wykład (Aktualne kierunki badań psychologii społecznej)

Treści programowe	Literatura (osoby prowadzące mogą podać inny oraz dodatkowy materiał źródłowy)
▪ Przeciwdziałanie przemocy w szkołach: Aplikacja RESQL	Hawley, P.H. & Williford, A. (2014). Articulating the theory of bullying intervention programs: Views from social psychology, social work, and organizational science. <i>Journal of Applied Developmental Psychology</i>, 37. 10.1016/j.appdev.2014.11.006.
▪ Wsparcie w radzeniu sobie ze stresem w pracy: e-interwencja Med-Stres	Smoktunowicz, E., Lesnierowska, M., Carlbring, P., Andersson, G., & Cieslak, R. (2021). Resource-Based Internet Intervention (Med-Stress) to Improve Well-Being Among Medical Professionals: Randomized Controlled Trial. <i>Journal of medical Internet research</i>, 23(1), e21445. https://doi.org/10.2196/21445
▪ Psychologia społeczna wobec kryzysów zdrowia publicznego: projekt MedFake/Gospostrateg, zachowania ludzi w pandemii COVID-19.	Brewer, N. T., Chapman, G. B., Rothman, A. J., Leask, J., & Kempe, A. (2017). Increasing Vaccination: Putting Psychological Science Into Action. <i>Psychological Science in the Public Interest</i>, 18(3), 149–207. https://doi.org/10.1177/1529100618760521 Larson, H. J., Jarrett, C., Eckersberger, E., Smith, D. M. D., & Paterson, P. (2014). Understanding vaccine hesitancy around vaccines and vaccination from a global perspective: A systematic review of published literature, 2007–2012. <i>Vaccine</i>, 32(19), 2150–2159. https://doi.org/10.1016/j.vaccine.2014.01.081

seminarium (Psychologia społeczna w interesie publicznym)

Treści programowe	Literatura (osoba prowadząca może podać inny oraz dodatkowy materiał źródłowy)
Przenoszenie wiedzy w świat • Czym jest psychologia stosowana i gdzie jest stosowana? • Formy wdrożeń: szkolenia/kursy/warsztaty na żywo i online, nowe technologie (appki, strony internetowe i nie tylko), popularyzacja (media tradycyjne, media społecznościowe), interwencje i e-interwencje, współpraca z innymi podmiotami, nudges i boosters • Komunikowanie o psychologii	Video: Ilu psychologów i psycholożek trzeba, aby zmienić świat? Wykład dr Katarzyny Jaśko https://www.youtube.com/watch?v=gAbgRnMt8Yo&ab_channel=biurokomunikacjinaukowej%2F%2Fpsychologia%2F%2Fuj Sutherland, A. (2006). What Shamu Taught Me About a Happy Marriage. The New York Times. https://www.nytimes.com/2006/06/25/fashion/what-shamu-taught-me-about-a-happy-marriage.html Opcjonalnie wybrane rozdziały z: Tropp, L. R. (2018). Making Research Matter: A Psychologist's Guide to Public Engagement. APA. Literatura uzupełniająca: Semin, G. R., & Fiedler, K. (1996). Applied Social Psychology. SAGE.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się *

Sposób weryfikacji efektów uczenia się *		Punktacja**
Metoda 1	Sprawdzian testowy	(16) -30
Metoda 2	Samodzielne opracowanie przez zespół wybranego zagadnienia związanego z potencjalnym zastosowaniem psychologii społecznej w interesie publicznym i zaprezentowanie go na zajęciach	(25) -50
Metoda 3	Aktywny udział w zajęciach Udział w dyskusji nad prezentowanymi na zajęciach zastosowaniami psychologii społecznej (krytyczna analiza i dawanie informacji zwrotnej z odniesieniem do wiedzy naukowej)	(10) -20

* Szczegółowe wymagania i kryteria oceny zostaną przedstawione na początku zajęć.

**Min-Max; uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia danego zadania.

Specjalność: Psychologia edukacyjna

Sylabus opracowany w ramach Zintegrowanego programu rozwoju SWPS Uniwersytetu Humanistycznospołecznego, „Zadanie 4 - Wykorzystanie informacji z rynku pracy do projektowania kształcenia Uniwersytetu SWPS dopasowanego do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego”. Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Nazwa przedmiotu:

Wstęp do psychologii edukacyjnej

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia edukacyjna
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr Magdalena Śniegulska

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
Wykład	26	22
E-learning	4	2

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	26	24	22
	e-learning		4		2
Samodzielna praca studenta*	Czytanie literatury do zajęć	90	60	96	60
	Przygotowanie się do egzaminu		28		34
	Udział w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		120			120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W3	Rozpoznaje powiązania psychologii edukacyjnej z innymi dyscyplinami psychologicznymi i dziedzinami pokrewnymi (pedagogika, nauki o edukacji).
PSJ_W4	Wskazuje kierunki rozwoju psychologii w obszarze edukacji i jej zastosowań, analizuje tendencje rozwojowe w tym obszarze
PSJ_W2	Opisuje w stopniu pogłębionym specyfikę psychologii edukacyjnej i jej zastosowań.
PSJ_W10	Opisuje zasady funkcjonowania ucznia, nauczyciela i psychologa w otoczeniu społecznym w edukacji.
PSJ_U8	Rozpoznaje problem praktyczny i zna oparte na dowodach sposoby rozwiązania.
PSJ_K3	Wskazuje na korzyści płynące ze współpracy z ekspertami, również z innych dziedzin, przy rozwiązywaniu problemów badawczych i praktycznych w obszarze psychologii edukacyjnej.
PSJ_K5	Odróżnia działania będące przejawami odpowiedzialnego wypełniania podjętych zobowiązań społecznych i zawodowych w psychologii edukacyjnej od działań nie spełniających tych wymagań.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
- Tożsamość zawodowa psychologa edukacyjnego - Kontekst instytucjonalny i prawny pracy psychologa edukacyjnego. Edukacja włączająca i klasy integracyjne. - Wyzwania związane ze współpracą z innymi specjalistami w systemie edukacji - Kontekst etyczny pracy psychologa edukacyjnego – kto jest klientem? Uzyskiwanie zgody na usługę psychologiczną wobec ucznia w wypadku rozbieżności stanowisk. - Kontekst etyczny pracy psychologa edukacyjnego Problem tajemnicy zawodowej we współpracy z innymi specjalistami. Złożoność ról psychologa edukacyjnego. - Rola zawodowa psychologa w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Diagnoza psychologiczna w PPP Opinia psychologiczna Orzeczenie IPET (Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny) WWR (Wczesne Wspomaganie Rozwoju) - Rola zawodowa psychologa szkolnego Konsultacja dla ucznia, rodzica, nauczyciela Zajęcia integracyjne Przesiewowa diagnoza - Rola zawodowa psychologa w edukacji pozaformalnej	– Bednarek, D. (2020). Zawód psycholog. Regulacje prawne i etyka zawodowa. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa. – Domagała-Zyśk, E. (2018). Racjonalne dostosowania i modyfikacje w edukacji uczniów mających specjalne potrzeby edukacyjne. W: Kompetencje przyszłości. Wydawnictwo FRSE. – Katra G., Sokołowska E. (2010). Rola i zadania psychologa we współczesnej szkole. Warszawa: Wolters Kluwer. – Materiały Ośrodka Rozwoju Edukacji. https://www.ore.edu.pl/2015/03/edukacja-wlaczajaca/ – Psychologia Edukacyjna (praca w przygotowaniu – planowane wydanie marzec 2023). Wydawnictwo Naukowe PWN.

9. Zastosowanie psychologii w kształtowaniu polityki edukacyjnej, programów edukacyjnych oraz redagowaniu podręczników szkolnych i materiałów weryfikujących efekty kształcenia 10. Zastosowanie psychologii do tworzenia nowatorskich metod pracy z uczniem, wspomagania rozwoju, oceny postępów edukacyjnych i rozwojowych 11. Rola psychologa w prewencji i przeciwdziałaniu przemocy 12. Praca psychologa edukacyjnego w wielokulturowej klasie i wobec zróżnicowanego kulturowo klienta 13. Praktyka oparta na dowodach w edukacji i w pracy psychologa edukacyjnego	

e-learning

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Narzędzia diagnozy w psychologii edukacyjnej	Materiały dostarczone przez prowadzącą

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
wykład	Sprawdzian testowy (z pytaniami problemowymi)	90 (46)
e-learning	Sprawdzian testowy	10 (5)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczeniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Edukacyjne i rozwojowe potrzeby ucznia

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia edukacyjna
Forma studiów	stacjonarna / niestacjonarna
Rok studiów	4
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Joanna Szen-Ziemiańska

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
ćwiczenia	24	20
e-learning	6	4

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	ćwiczenia	30	24	24	20
	e-learning		6		4
Samodzielna praca studenta*	Czytanie literatury do zajęć	90	70	96	70
	Przygotowanie zadań domowych i prac projektowych		20		26
Łączny nakład pracy studenta		120			120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W3	– Student/Studentka identyfikuje ogólne potrzeby rozwojowe, edukacyjne i społeczne uczniów w różnym wieku.
PSJ_W15	– Student/Studentka dostrzega powiązania psychologii z innymi dyscyplinami tj. pedagogiką i edukacją, analizuje wpływ powiązań na rozwój psychologii edukacyjnej. – Student/Studentka opisuje zakres i możliwości wykorzystywania wiedzy psychologicznej o rozwoju człowieka w cyklu życia w rozwiązywaniu problemów badawczych i praktycznych w edukacji
PSJ_U3	– Student/Studentka opisuje, analizuje i interpretuje zachowania człowieka, wykorzystując wiedzę z zakresu psychologii i jej subdyscyplin
PSJ_U8	– Student/Studentka formułuje problem praktyczny i proponuje jego rozwiązanie, posługując się wiedzą psychologiczną i pedagogiczną z obszaru rozwoju i edukacji: dobiera teorię psychologiczną i metody rozwiązania problemu, przeprowadza kwerendę źródłową, analizuje i syntetyzuje pozyskane informacje
PSJ_K3	– Student/Studentka jest gotów do współpracy z ekspertami, również z innych dziedzin (nauczycielami, pedagogami, rodzicami), przy rozwiązywaniu problemów praktycznych związanych z edukacją dzieci i młodzieży
PSJ_K6	– Student/Studentka zauważa pojawiające się możliwości rozwoju własnego i innych osób oraz jest gotów do wykorzystania tych możliwości zgodnie z zasadami etyki zawodowej

Treści programowe i formy zajęć**Ćwiczenia**

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Wprowadzenie (2h). Potrzeby dziecka a edukacja – refleksja nad systemem edukacji formalnej i nieformalnej, publicznej i niepublicznej.	– Knopik, T. (2018). <i>Zafascynowani światem. Efektywne wspieranie rozwoju zdolności i zainteresowań uczniów w codziennej praktyce szkolnej.</i> Ośrodek Rozwoju Edukacji.
Wiek przedszkolny (4h) Rozwój poprzez zabawę.	
Wczesny wiek szkolny (4h) Zadania rozwojowe a cele wczesnej edukacji. Stawanie się uczniem i uczenie się uczenia.	
Środkowy wiek szkolny (4h) Edukacja szkolna i pozaszkolna, a także formy spędzania czasu wolnego.	
Wczesna faza dorastania (4h) Uczniowie uzdolnieni, utalentowani, twórczy – identyfikacja potrzeb i wsparcie.	
Późna faza dorastania (4h) Wkraczanie w dorosłość i potrzeby związane z planowaniem przyszłości.	
Podsumowanie (2h) Uwarunkowania osiągnięć szkolnych i pozaszkolnych.	

Treści programowe i formy zajęć

E-learning

Treści programowe

Literatura obowiązkowa

E-learning składa się z 5 bloków, które uruchamiane zgodnie z tokiem ćwiczeń. Bloki zawierają literaturę obowiązkową do poszczególnych spotkań realizowanych w ramach ćwiczeń, a także quizy podsumowujące dany blok.

Rozwój i edukacja w zależności od wieku dziecka i etapu kształcenia.	Brzezińska, A. (red.) (2014). <i>Niezbędnik Dobrego Nauczyciela</i> . Instytut Badań Edukacyjnych. *Seria 24 książek obejmuje treści z podziałem na grupy wiekowe: 1) Rozwój; 2) Monitorowanie rozwoju; 3) Opieka i wychowanie; 4) Edukacja. W e-learningu znajdą się wybrane z nich.
1 blok: Wiek przedszkolny	
2 blok: Wczesny wiek szkolny	
3 blok: Środkowy wiek szkolny	
4 blok: Wczesna faza dorastania	
5 blok: Późna faza dorastania	

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się

Punktacja*

Ćwiczenia / e-learning	Prezentacja grupowa	30 (16)
	zadania i ćwiczenia wykonywane podczas zajęć	20 (10)
	e-learning	50 (25)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Specjalne potrzeby edukacyjne

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia edukacyjna
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	vacat

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
wykład	26	22
e-learning	4	2

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	26	24	22
	e-learning		4		2
Samodzielna praca studenta*	Czytanie literatury do zajęć	90	30	96	30
	Przygotowanie prac projektowych		30		30
	Przygotowanie się do egzaminu		28		34
	Udział w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		120			120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W9 PSJ_W12 PSJ_W17 PSJ_W24	– Rozpoznaje zastosowanie wiedzy o biologicznych podstawach zachowania człowieka w rozwiązywaniu problemów badawczych i praktycznych w obszarze psychologii edukacji. – Wskazuje zakres i możliwości wykorzystywania wiedzy o procesach poznawczych w rozwiązywaniu problemów badawczych i praktycznych w obszarze psychologii edukacji. – Rozpoznaje rolę wiedzy o perspektywie międzykulturowej w rozwiązywaniu problemów badawczych i praktycznych w obszarze psychologii edukacji. – Rozpoznaje rolę kontekstu kulturowego we wszystkich aspektach działalności zawodowej psychologa edukacyjnego.
PSJ_U3	– Analizuje zachowania ucznia, nauczyciela, rodzica wykorzystując wiedzę z zakresu psychologii i jej subdyscyplin.
PSJ_K3, PSJ_K4 PSJ_K6 PSJ_K7	– Wskazuje na korzyści płynące ze współpracy z reprezentantami innych specjalności dedykowanych wspieraniu rozwoju (m.in. pedagogika, logopedia, rehabilitacja) przy rozwiązywaniu problemów badawczych i praktycznych w obszarze psychologii edukacyjnej. – Przyciąga możliwości rozwoju własnego i innych osób oraz jest gotów do wykorzystania tych możliwości zgodnie z zasadami etyki zawodowej . – Opisuje działania związane z przestrzeganiem zasad etyki zawodowej i wysokim standardem działań profesjonalnych w kontekście psychologii edukacyjnej.

Treści programowe i formy zajęć**Wykład**

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1. Idea Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych, regulacje prawne 2. Specjalne potrzeby związane z chorobami somatycznymi, niepełnosprawnością ruchu, wzroku i słuchu 3. Specjalne potrzeby związane z niepełnosprawnością intelektualną i zaburzeniami psychicznymi i neurologicznymi 4. Specjalne potrzeby związane z atypowym rozwojem mózgu - spektrum autyzmu i ADHD. Specyfika funkcji poznawczych (percepcja, mowa, uwaga, pamięć, funkcje wykonawcze) oraz funkcjonowania emocjonalnego i społecznego. Dostosowania procesu edukacji, weryfikacji umiejętności, funkcjonowania w grupie. 5. Specjalne potrzeby związane z atypowym rozwojem mózgu - trudności w uczeniu, dyspraksja rozwojowa. Specyfika funkcji poznawczych (percepcja, mowa, uwaga, pamięć, funkcje wykonawcze) oraz funkcjonowania	– Barzykowski, K, Grzymała-Moszczyńska, H., Dzida, D., Grzymała-Moszczyńska, J i Kosno, M. (2013). One są wśród nas. Wybrane zagadnienia diagnozy psychologicznej dzieci i młodzieży w kontekście wielokulturowości oraz wielojęzyczności. Warszawa, MEN ORE. – Domagała-Zyśk, E. (2018). Racjonalne dostosowania i modyfikacje w edukacji uczniów mających specjalne potrzeby edukacyjne. W: Kompetencje przyszłości. Wydawnictwo FRSE. – Lipowska, M. (2011). Dysleksja i ADHD współwystępujące zaburzenia rozwoju. Wydawnictwo Naukowe Scholar. – Materiały Ośrodka Rozwoju Edukacji. https://www.ore.edu.pl/2015/03/edukacja-wlaczajaca/

emocjonalnego i społecznego. Dostosowania procesu edukacji i weryfikacji umiejętności. 6. Specjalne potrzeby związane z zaburzeniami komunikacji językowej. Dostosowania procesu edukacji i weryfikacji umiejętności. 7. Specjalne potrzeby związane z różnorodnością kulturową i językową 8. Specjalne potrzeby grup mniejszościowych związane ze stereotypami i ryzykiem dyskryminacji 9. Współwystępowanie zaburzeń 10. Postawy nauczycieli wobec SPE – wyzwania dla psychologa edukacyjnego 11. Zasady tworzenia dostosowań do SPE 12. Konsekwencje edukacyjne, psychologiczne i społeczne braku wdrożenia adekwatnych dostosowań 13. Praktyka oparta na dowodach w odniesieniu do realizacji edukacji włączającej osób ze SPE	– Psychologia Edukacyjna (praca w przygotowaniu – planowane wydanie marzec 2023). Wydawnictwo Naukowe PWN.

e-learning

Treści programowe

Doświadczenia edukacyjne osób ze SPE

Literatura obowiązkowa

Materiały dostarczone przez prowadzącą

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się

		Punktacja*
wykład	Sprawdzian testowy	90 (46)
wykład	Praca pisemna - indywidualna	10 (5)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczeniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Praca z grupą

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia edukacyjna
Forma studiów	stacjonarna / niestacjonarna
Rok studiów	4
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Łukasz Tanaś

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
ćwiczenia 1	14	12
ćwiczenia 2	16	12

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	ćwiczenia 1	30	14	24	12
	ćwiczenia 2		16		12
Samodzielna praca studenta*	Czytanie literatury do zajęć	90	30	96	30
	Przygotowanie prac projektowych		30		30
	Przygotowanie się do egzaminu		28		34
	Udział w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		120			120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W26	– Student/Studentka uzasadnia stosowania wiedzy. psychologicznej opartej na dowodach empirycznych w rozwiązywaniu problemów praktycznych oraz niebezpieczeństwa wynikające ze stosowania wiedzy potocznej.
PSJ_W24	– Student/Studentka analizuje rolę kontekstu kulturowego we wszystkich aspektach działalności zawodowej psychologa edukacyjnego
PSJ_W18	– Student/Studentka przedstawia zakres i możliwości wykorzystania wiedzy o komunikacji interpersonalnej w rozwiązywaniu problemów badawczych i praktycznych w psychologii edukacyjnej.
PSJ_W15	– Student/Studentka analizuje zakres i możliwości wykorzystywania wiedzy psychologicznej o rozwoju człowieka w cyklu życia w rozwiązywaniu problemów badawczych i praktycznych w psychologii edukacyjnej.
PSJ_W13	– Student/Studentka opisuje zakres i możliwości wykorzystywania wiedzy o osobowości w rozwiązywaniu problemów badawczych i praktycznych w psychologii edukacyjnej.
PSJ_U3	– Student/Studentka analizuje zachowania ucznia, nauczyciela, rodzica wykorzystując wiedzę z zakresu psychologii i jej subdyscyplin.
PSJ_U8	– Student/Studentka rozpoznaje problem praktyczny i proponuje jego rozwiązanie, posługując się wiedzą psychologiczną: doбира teorię psychologiczną i metody rozwiązania problemu, przeprowadza kwerendę źródłową, analizuje i syntetyzuje pozyskane informacje.
PSJ_K5	– Student/Studentka odróżnia działania będące przejawami odpowiedzialnego wypełniania podjętych zobowiązań społecznych i zawodowych od działań nie spełniających tych wymagań.
PSJ_K7	– Student/Studentka opisuje działania związane z przestrzeganiem zasad etyki zawodowej i wysokim standardem działań profesjonalnych w kontekście psychologii edukacyjnej.

Treści programowe i formy zajęć**Ćwiczenia 1**

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1. Grupy dziecięce i młodzieżowe w środowisku edukacyjnym - wprowadzenie do tematyki zajęć.	– Bloomquist, M.L. (2011). <i>Trening umiejętności dla dzieci z zachowaniami problemowymi. Podręcznik dla rodziców i terapeutów</i> . Kraków: WUJ.
2. Rola i zadania psychologa w kontekście pracy z grupą w środowisku edukacyjnym - perspektywy, cele i zadania.	– Geldard, K., i Geldard, D. (2005). <i>Jak pracować z dziecięcymi grupami terapeutycznymi</i> . Gdańsk: GWP.
3. Podstawowe reguły i zasady pracy z grupą dziecięcą w różnych środowiskach oraz	– Joachimowska, J. (1994). <i>Grupa bawi się i pracuje</i> . Wrocław: Oficyna Wydawnicza UZUS.
	– Kutra, G., i Sokołowska, E. (red.). (2010). <i>Rola i zadania psychologa we współczesnej szkole</i> . Warszawa: Wolters Kluwer Polska.
	– Kołakowski, A., i Pisula, A. (2010). <i>Sposób na trudne dziecko. Przyjazna terapia behawioralna</i> . Gdańsk: GWP Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

kontekstach edukacyjnych.	- Matras, J. i Żak, R. (2018). <i>Trener w rolach głównych: Podręcznik pracy trenera</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA. - Sikora, I. (2017). Odporność psychiczna w ujęciu psychologii pozytywnej : edukacja i terapia przez przygodę, <i>Psychoterapia</i>, 2(181), 75-86. - Wilkin-Day, A (2005). Trudne rozmowy z uczniami. Wywiad psychologiczny z dzieckiem w pracy psychologa szkolnego. W: K. Stemplewska-Żakowicz, i K. Krejtz (red.), <i>Wywiad Psychologiczny, wywiad w różnych kontekstach praktycznych</i>. Warszawa: PTP - Wojnarska, A. (2019). Uwarunkowania efektywności treningów umiejętności społecznych. <i>Edukacja – Technika – Informatyka</i>, 1(27), 105-112. Literatura uzupełniająca: - Frey, K.S. (2000). Second Step: Preventing Aggression by Promoting Social Competence. <i>Journal of Emotional & Behavioral Disorders</i>, 8(2), 102–113. - Harrell, A.A., Mercer, S.H., i DeRosier, M.E. (2009). Improving the Social- Behavioral Adjustment of Adolescents: The Effectiveness of a Social Skills Group Intervention. <i>Journal of Child and Family Studies</i>, 18, 378–387. - Spence, S. (2003). Social Skill Training with Youth and Young People. Theory, Evidence. Practice. <i>Child and Adolescent Mental Health</i>, 22, 84–96.
4. Podstawy behawioralnej modyfikacji zachowań z perspektywy pracy grupowej.	
5. Praktyczne zastosowanie behawioryzmu w pracy z dziecięcą grupą psychoedukacyjną//tematy czną.	
6. Trening umiejętności społecznych a środowisko szkolne - narzędzia i formy pracy grupowej.	
7. Gry i ćwiczenia realizujące specyficzne cele grupowe oraz indywidualne.	

Treści programowe i formy zajęć

Ćwiczenia 2

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1. Jak angażować dzieci i młodzież w ramach edukacji pozaformalnej? Metody i czynników wzmacniających motywację do podejmowania działań poza szkolnych przez dzieci i młodzież.	- Juczyński Z. (2012). <i>Narzędzia Pomiaru w Promocji i Psychologii Zdrowia. Wydanie drugie</i>. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych. - Matras, J., Żak, R., & Wydawnictwo Naukowe PWN. (2021). <i>Trener w rolach głównych: Podręcznik pracy trenera</i>. Wydawnictwo Naukowe PWN SA. - Mischel, W., Nowak-Młynikowska, Agnieszka & Wydawnictwo Smak Słowa. (2015). <i>Test Marshmallow</i>. Smak Słowa. - Naar-King, S., Suarez, M., & Kapera, M. (2012). <i>Wywiad motywujący z młodzieżą i młodymi dorosłymi</i>. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego. - Wilczyńska A., Heszen-Niejodek. (2013). <i>Uwarunkowania radzenia sobie młodzieży w sytuacjach zagrożenia wykluczeniem społecznym</i>. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego. - Wójcik M., Otrębska A., Wójcik P. (2014). <i>Psychologia społeczności. Empowerment psychologiczny i społecznościowy jako narzędzie edukacyjne wspierające partycypację i działania na rzecz własnej społeczności</i>. Instytut Studiów Międzynarodowych i Edukacji HUMANUM, No. 15 (4) 2014
2. Budowanie sprawczości i poczucia skuteczności wśród dzieci i młodzieży. Budowanie przekonania o posiadaniu odpowiednich umiejętności i mocy do rozwiązywania napotkanych trudności.	
3. Empowerment społeczny i psychologiczny w pracy z młodzieżą	
4. Wpływ czynnika poczucia swobody wyboru. Ćwiczenia praktyczne. Wolność w kształtowaniu swojej ścieżki edukacyjnej wśród uczniów / Dobrowolność w nauce - czy jest potrzebna?	
5. Praca z grupą podczas wyjazdu wakacyjnego. Integracja grupy w ramach wypoczynku. Wsparcie pracy wychowawczej.	
6. W jaki sposób projekty pozaszkolne wspierają proces edukacyjny i rozwojowy. Formy projektów edukacji pozaformalnej. Przykłady i ćwiczenia praktyczne.	
7. Czym są kompetencje przyszłości? Jak je rozwijać? Przegląd dostępnych raportów	

na temat zapotrzebowania danych umiejętności na rynku pracy oraz prognozy.	– Włoch, R., Śledziwska, K. (2018). <i>Kompetencje Przyszłości. Jak je kształtować w elastycznym ekosystemie edukacyjnym?</i> Warszawa: DELab UW Literatura uzupełniająca: – Dondi M., Klier, J., Panier, F., Schubert, J. (2021). <i>Defining the skills citizens will need in the future world of work</i> McKinsey & Company. – Perkins D. & Zimmerman, M. (1995). <i>Empowerment Theory, Research, and Application</i>, <i>American Journal of Community Psychology</i>, 23(5), 569-579.
8. Jak marzenia pomagają w edukacji Czym są marzenia? Jak rozumie je młodzież? W jaki sposób możemy wspierać marzeniami proces edukacyjny? Ćwiczenia praktyczne.	

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Ćwiczenia	Praca pisemna 1	50 (25)
	Praca pisemna 2	50 (26)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Diagnoza przesiewowa w szkole i przedszkolu

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia edukacyjna
Forma studiów	stacjonarna / niestacjonarna
Rok studiów	4
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr Monika Pudło

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
ćwiczenia 1	14	12
ćwiczenia 2	16	12

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	ćwiczenia 1	30	14	24	12
	ćwiczenia 2		16		12
Samodzielna praca studenta*	Czytanie literatury do zajęć	90	30	96	30
	Przygotowanie prac projektowych		30		30
	Przygotowanie się do egzaminu		28		34
	Udział w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		120			120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W18	Student/Studentka przedstawia zakres i możliwości wykorzystania wiedzy o komunikacji interpersonalnej w rozwiązywaniu problemów badawczych i praktycznych w psychologii edukacyjnej.
PSJ_W24	Student/Studentka analizuje rolę kontekstu kulturowego we wszystkich aspektach działalności zawodowej psychologa edukacyjnego.
PSJ_U3	Student/Studentka analizuje zachowania ucznia, nauczyciela, rodzica, wykorzystując wiedzę z zakresu psychologii i jej subdyscyplin.
PSJ_U4	Student/Studentka stosuje jakościowe i ilościowe narzędzia diagnozy psychologicznej.
PSJ_U5	Student/Studentka projektuje i realizuje proces diagnozy psychologicznej w edukacji.
PSJ_U6	Student/Studentka interpretuje wyniki diagnozy oraz ocenia je z punktu widzenia normy i patologii w psychologii edukacyjnej.
PSJ_K2	Student/Studentka rozpoznaje ograniczenia epistemologiczne psychologii jako nauki stosowanej przy rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych.
PSJ_K4	Student/Studentka rozpoznaje korzyści z inicjowania i uczestniczenia w pracach dla dobra i rozwoju środowiska społecznego w edukacji oraz rozwoju psychologii edukacyjnej, również w aspekcie naukowym.

Treści programowe i formy zajęć**Ćwiczenia 1**

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1. Symptomy zaburzeń językowych widoczne w praktyce edukacyjnej.	– Jarosz, E., Wysocka, E. (2006). <i>Diagnoza psychopedagogiczna</i>. Wydawnictwo Akademickie Żak. – Kutra, G., Sokołowska, E. (red.). (2010). <i>Rola i zadania psychologa we współczesnej szkole</i>. Warszawa: Wolters Kluwer Polska. – Materiały Ośrodka Rozwoju Edukacji. https://www.ore.edu.pl/2015/03/edukacja-wlaczajaca/ – Bednarek, D. (red.). (2023). <i>Psychologia Edukacyjna</i>. Wydawnictwo Naukowe PWN. – Suchańska, A. (2007) <i>Rozmowa i obserwacja w diagnozie psychologicznej</i>. Warszawa: WAIp.
2. Symptomy dysleksji widoczne w praktyce edukacyjnej.	
3. Symptomy zaburzeń uwagi, pamięci roboczej i funkcji wykonawczych widoczne w praktyce edukacyjnej.	
4. Symptomy innych zaburzeń rozwojowych widoczne w praktyce edukacyjnej.	
5. Praca z nauczycielem – pozyskiwanie informacji, uwrażliwianie, wsparcie.	
6. Rozmowa z rodzicami – pozyskiwanie informacji, uwrażliwianie, wsparcie.	
7. Omówienie wyników studentów.	

Treści programowe i formy zajęć

Ćwiczenia 2 - Diagnoza przesiewowa w szkole

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Specyfika badań przesiewowych w placówce edukacyjnej: cele i miejsce w postępowaniu diagnostyczno-terapeutycznym w edukacji.	– Brzezińska, A. I., Appelt, K., Ziółkowska, B. (2019). <i>Psychologia rozwoju człowieka</i>. Sopot: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. – Grzegorzewska, I., Cierpiatkowska, L., Borkowska, A. (2020). <i>Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
Zadania rozwojowe i potrzeby dzieci i młodzieży z perspektywy różnych etapów edukacyjnych.	– <i>Jak można wykorzystać IDS do badania gotowości szkolnej</i>. Pobrane z: https://www.practest.com.pl/wykorzystanie-ids-do-badania-gotowosci-szkolnej
Hipotezy i rekomendacje w kontekście diagnozy przesiewowej w środowisku edukacyjnym - możliwości i ograniczenia.	– Jerzak, M. (red.). (2016). <i>Zaburzenia psychiczne i rozwojowe u dzieci a szkolna rzeczywistość</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. – Katra, G., Sokołowska, E. (red.). (2010). <i>Rola i zadania psychologa we współczesnej szkole</i>. Warszawa: Wolters Kluwer Polska.
Wstępna ocena zdrowia z perspektywy badań przesiewowych: czynniki ryzyka oraz zasoby.	– Krasowicz-Kupis, G., Wiejak, K., Filipiak, M., Gruszczynska, K. (2019). <i>Diagnoza psychologiczna dla potrzeb edukacji. Standardy dla psychologów pracujących w poradniach psychologiczno - pedagogicznych</i>. Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia. (rozdz. 1)
Jakościowe i ilościowe metody diagnozy przesiewowej: wywiad, obserwacja, standaryzowane i znormalizowane narzędzia diagnostyczne. Możliwości ich zastosowania w placówce edukacyjnej.	– Morrison, J., Flegel, K. (2018). <i>Wywiad diagnostyczny z dziećmi i młodzieżą</i>. Rozpoznanie zgodne z DSM-5. Kraków: WUJ. – Najwyższa Izba Kontroli (2016). <i>Przeciwdziałanie zaburzeniom psychicznym u dzieci i młodzieży</i>. Warszawa: NIK.
Różne perspektywy w kontekście diagnozy przesiewowej: rola psychologa, rodziców, nauczycieli oraz innych specjalistów.	– Ostaszewski, K., Bobrowski, K., Borucka, A., Okulicz-Kozaryn, K., Pisarska, A., Raduj, J., Biechowska, D. (2013). <i>Monitorowanie zachowań ryzykownych i problemów zdrowia psychicznego młodzieży</i>. Badania mokatowskie 2012. Warszawa: Instytut Psychiatrii i Neurologii.
Zasady współpracy placówki edukacyjnej z poradnią psychologiczno-pedagogiczną i innymi ośrodkami diagnostyczno-interwencyjnymi – zagadnienia praktyczno-etyczne.	– Sajkowska, M. (red.). (2017). <i>Dzieci się liczą 2017 – raport o zagrożeniach bezpieczeństwa i rozwoju dzieci w Polsce</i>. Pobrane z: https://fdps.pl/co-robimy/raporty-z-badan/2017/dzieci-sie-licza-2017-raport-o-zagrozeniach-bezpieczenstwa-i-rozwoju-dzieci-w-polsce.html – Sajkowska, M. (red.). (2017). <i>Dzieci się liczą. Raport o zagrożeniach bezpieczeństwa i rozwoju dzieci w Polsce. Dziecko Krzywdzone. Teoria, badania, praktyka</i>, 16(1).
Praktyczny wymiar badań przesiewowych na przykładzie gotowości szkolnej.	– Soroko, E. (2020). <i>Metody stosowane w psychologicznej diagnozie klinicznej dzieci i młodzieży</i>. W: I. Grzegorzewska, L. Cierpiatkowska, A. Borkowska (red.), <i>Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży</i> (rozdz. 7). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. – Suchańska, A. (2007) <i>Rozmowa i obserwacja w diagnozie psychologicznej</i>. Warszawa: WAiP. – Trzebińska, E. (2012). <i>Ocena dobrostanu i zasobów w psychologicznej diagnozie zdrowia psychicznego</i>. <i>Czasopismo Psychologiczne</i>, 18(1), 17-23. – Wilkin-Day, A. (2005). <i>Trudne rozmowy z uczniami. Wywiad psychologiczny z dzieckiem w pracy psychologa szkolnego</i>. W: K. Stemplewska-Żakowicz, K. Krejtz (red.), <i>Wywiad Psychologiczny, wywiad w różnych kontekstach praktycznych</i>, t. 3 (str. 341-369) Warszawa: PTP.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się**Punktacja***

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Ćwiczenia	Praca pisemna – projekt grupowy	50 (25)
	Analiza przypadku w kontekście diagnozy przesiewowej dziecka w wieku szkolnym.	50 (26)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Diagnoza psychologiczna w edukacji

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia edukacyjna
Forma studiów	stacjonarna / niestacjonarna
Rok studiów	4
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr Monika Suchowierska

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
ćwiczenia 1	14	12
ćwiczenia 2	16	12

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	ćwiczenia 1	30	14	24	12
	ćwiczenia 2		16		12
Samodzielna praca studenta*	Czytanie literatury do zajęć	90	30	96	30
	Przygotowanie prac projektowych		30		30
	Przygotowanie się do egzaminu		28		34
	Udział w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		120			120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W20	Opisuje zaawansowane zagadnienia psychometrii, w tym zasady i ograniczenia stosowania narzędzi diagnostycznych w edukacji.
PSJ_W23	Wymienia zaawansowane metody i narzędzia analizy danych wykorzystywane w psychologii edukacyjnej.
PSJ_W25	Wymienia aspekty etyczne i wybrane aspekty prawne działalności zawodowej psychologa, w tym pojęcia praw autorskich i własności intelektualnej, w kontekście diagnozy psychologicznej.
PSJ_W26	Uzasadnia stosowania wiedzy psychologicznej w tym opartej na dowodach empirycznych w rozwiązywaniu problemów praktycznych oraz niebezpieczeństwa wynikające ze stosowania wiedzy potocznej.
PSJ_U4	Stosuje jakościowe i ilościowe narzędzia diagnozy psychologicznej.
PSJ_U5	Projektuje i realizuje proces diagnozy psychologicznej w edukacji.
PSJ_U6	Interpretuje wyniki diagnozy oraz ocenia je z punktu widzenia normy i patologii w psychologii edukacyjnej.
PSJ_K3	Wskazuje na korzyści płynące ze współpracy z ekspertami, również z innych dziedzin, przy rozwiązywaniu problemów badawczych i praktycznych w obszarze psychologii edukacyjnej.
PSJ_K7	Opisuje działania związane z przestrzeganiem zasad etyki zawodowej i wysokim standardem działań profesjonalnych w kontekście psychologii edukacyjnej

Treści programowe i formy zajęć**Ćwiczenia 1**

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1. Cele diagnozy psychologicznej w edukacji	– <i>Diagnoza Psychologiczna: Kompetencje i standardy</i>. M. Filipiak, W.J. Paluchowski, B. Zalewski i M. Tarnowska. (red.). (2015). Pracownia Testów Psychologicznych. – Gruszczyńska, K., Krasowicz-Kupis, G., Potapska, A., Wiejak, K., Filipiak, M. i Bednarek, D. (2018). <i>STANDARDY DIAGNOZY PSYCHOLOGICZNEJ W EDUKACJI dla psychologów pracujących w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i szkołach</i>. http://brpd.gov.pl/sites/default/files/standardy_diagnozy_psychologicznej_w_educacji.pdf – Jarosz, E. i Wysocka, E. (2006). <i>Diagnoza psychopedagogiczna</i>. Wydawnictwo Akademickie Żak. – Krasowicz-Kupis G., Wiejak K., Filipiak M., Gruszczyńska K. (2019). <i>Diagnoza psychologiczna dla potrzeb edukacji. Standardy dla psychologów pracujących w poradniach psychologiczno - pedagogicznych</i>. Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia.
2. Kontekst formalno-prawny diagnozy psychologicznej w edukacji	
3. Konceptualizacja zgłoszonego problemu w kategoriach diagnostycznych. Studium przypadku – spektrum autyzmu	
4. Konceptualizacja zgłoszonego problemu w kategoriach diagnostycznych. Studium przypadku - dysleksja	
5. Konceptualizacja zgłoszonego problemu w kategoriach diagnostycznych. Studium przypadku - ADHD	
6. Konceptualizacja zgłoszonego problemu w kategoriach diagnostycznych. Studium przypadku – do wyboru	
7. Typowe błędy w diagnozie psychologicznej w edukacji	

8. Omówienie prac studentów	Materiały Ośrodka Rozwoju Edukacji. https://www.ore.edu.pl/2015/03/edukacja-wlaczajaca/

Treści programowe i formy zajęć

Ćwiczenia 2 - Diagnoza przesiewowa w szkole

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1. Diagnoza w kierunku trudności w czytaniu i pisaniu	– Gruszczyńska, K, Krasowicz-Kupis, G, Potapska, A., Wiejak, K., Filipiak, M. i Bednarek, D. (2018). <i>STANDARDY DIAGNOZY PSYCHOLOGICZNEJ W EDUKACJI dla psychologów pracujących w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i szkołach.</i> http://brpd.gov.pl/sites/default/files/standardy_diagnozy_psychologicznej_w_educacji.pdf – Jarosz, E. i Wysocka, E. (2006). <i>Diagnoza psychopedagogiczna.</i> Wydawnictwo Akademickie Żak. – Krasowicz-Kupis G., Wiejak K., Filipiak M., Gruszczyńska K. (2019). <i>Diagnoza psychologiczna dla potrzeb edukacji. Standardy dla psychologów pracujących w poradniach psychologiczno - pedagogicznych.</i> Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia. – Materiały Ośrodka Rozwoju Edukacji. https://www.ore.edu.pl/2015/03/edukacja-wlaczajaca/
2. Diagnoza w kierunku trudności w czytaniu i pisaniu	
3. Diagnoza w kierunku trudności w czytaniu i pisaniu	
4. Diagnoza w kierunku trudności arytmetycznych	
5. Diagnoza w kierunku nadaktywności	
6. Diagnoza rozwoju społeczno-emocjonalnego	
7. Omówienie prac studentów	

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Ćwiczenia	Zadanie realizowane w trakcie zajęć – projekt grupowy	40 (21)
	Praca pisemna - indywidualna	60 (30)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczeniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Wspieranie poznawczego i emocjonalnego rozwoju dziecka

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia edukacyjna
Forma studiów	stacjonarna / niestacjonarna
Rok studiów	5
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	wakat

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
wykład	6	4
ćwiczenia	24	20

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	Wykład	30	6	24	4
	Ćwiczenia		24		20
Samodzielna praca studenta*	Czytanie literatury do zajęć	90	30	9	30
	Przygotowanie prac projektowych		30		30
	Przygotowanie się do egzaminu		28		34
	Udział w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		120		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W7 PSJ_W12 PSJ_W14	Student/Studentka podsumowuje zakres i możliwości wykorzystywania wiedzy o emocjach i motywacji, procesach poznawczych oraz różnicach indywidualnych w projektowaniu i prowadzeniu oddziaływań wspierających rozwój dziecka
PSJ_W16	Student/Studentka uzasadnia możliwości wykorzystywania wiedzy z psychopatologii w celu adekwatnego planowania oddziaływań zapobiegawczych
PSJ_U3	Student/Studentka opisuje, analizuje i interpretuje zachowania dziecka w celu optymalnego dostosowania wsparcia rozwojowego
PSJ_U13	Student/Studentka planuje, realizuje i monitoruje własny proces uczenia się odnosząc się do oczekiwań w zakresie tworzenia programów wspierania rozwoju
PSJ_K2	Student/Studentka uzasadnia potrzebę współpracy z reprezentantami innych specjalności dedykowanych wspieraniu rozwoju (m.in. pedagogika, logopedia, rehabilitacja)
PSJ_K5	Student/Studentka promuje przestrzeganie zasad etyki zawodowej i wysokiego standardu działań profesjonalnych w środowisku

Treści programowe i formy zajęć**Wykład**

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1. Przegląd kluczowych czynników rozwojowych na bazie badań neuropoznawczych: różnicowanie środowiska społecznego i poznawczego, interakcje i relacje z osobami znaczącymi, rola pozytywnych i negatywnych emocji w rozwoju pamięci i tożsamości, odporność psychiczna (<i>resilience</i>), nastawienie rozwojowe, wyrównywanie deficytów specyficznych funkcji dla optymalizacji poznawczego i emocjonalnego rozwoju.	– Materiały Ośrodka Rozwoju Edukacji. https://www.ore.edu.pl/2017/11/bank-dobrych-praktyk-materialy-do-pobrania/
2. Typy interwencji stosowane w nieharmonijnym rozwoju dziecka w kontekście specyfiki obszarów dysfunkcji (zaburzenia przetwarzania sensorycznego i poznawczego, zaburzenia rozwoju językowego, specyficzne trudności w uczeniu się, trudności w regulacji emocjonalnej i in.).	– Rzechowska, E. (2021). Edukowanie wspierające – interakcje rówieśnicze jako niewykorzystane źródło wspomaganie rozwoju. <i>Prima Educatione</i> 4(4), 177-186.
3. Przykłady społeczno-rozwojowych technik wsparcia dla dzieci młodszych (rola więzi z terapeutą, bajkoterapia, arteterapia, ruch rozwijający, trening wyobraźniowy, terapia zabawą, gry z zasadami, gry terapeutyczne) z uwzględnieniem odniesień badawczych i klinicznych.	– Sikorska, I. (2016). <i>Rozwój dziecka w przedszkolu Stymulujące wartości wybranych systemów edukacyjnych</i> . Kraków: Wydawnictwo UJ.
4. Przykłady społeczno-rozwojowych technik wsparcia dla dzieci starszych (modelowanie rówieśnicze, systemy wsparcia rówieśniczego, tutoring) z uwzględnieniem odniesień badawczych i klinicznych.	– Słupek, K. (2019). <i>Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi</i> . (Rozdział 1; specjalne potrzeby edukacyjne, IPET i program WWR). Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia.
5. Neuroplastyczność a tworzenie planu dostosowania wsparcia dla dzieci w różnym wieku. Program Wczesnego Wspomagania Rozwoju w kontekście znaczenia oddziaływań specjalistycznych i wychowawczych.	– Szulawski, M., Szapiro, J. (2016). W kierunku motywacji wewnętrznej w edukacji:

6. Zasady indywidualizacji wsparcia w systemie edukacyjnym. Optymalizacja wsparcia systemowego w kontekście IPET (indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny).	implikacje teorii autodeterminacji w środowisku szkolnym. <i>Psychologia Wychowawcza</i> , 52 (10): 257-266

Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1-2. Organizacja i prowadzenie programów wczesnego wspomaganie rozwoju (WWR) w poradni, placówkach terapeutycznych i oświatowych.	- Kochańska, M., Krasowicz-Kupis, G. (2014). Problemy edukacyjne uczniów z SLI i dysleksją rozwojową. W: E. Awramiuk (red.), Z problemów kształcenia językowego (T. 5; s. 223–252). Białystok: Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku. - Materiały Ośrodka Rozwoju Edukacji. https://www.ore.edu.pl/2017/11/bank-dobrych-praktyk-materialy-do-pobrania/ (Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET) dla dziecka z diagnozą autyzmu w edukacji przedszkolnej) - Olempska-Wysocka, M. (2014). Dziecko z zaburzeniami mowy w systemie oświaty. <i>Studia Edukacyjne</i>, (32), 211–224. DOI: 10.14746/se.2014.32.13. - Maryniak, A. (2016). Zaburzenia rozwoju językowego. W: M. Jerzak (red.), <i>Zaburzenia psychiczne i rozwojowe u dzieci a szkolna rzeczywistość</i> (s. 352–370). Warszawa: WN PWN. - Waclawowicz, B. (2018). Kompetencje bazowe a sukces dziecka. Program Stymulowania Rozwoju Funkcji Wykonawczych. <i>Psychologia Wychowawcza</i>, 55 (13): 213-221
3-4. Cele interwencji rozwojowej. Kryteria prawidłowo określonych celów rozwojowych (m.in. zgodność z procesem rozwoju, dostosowanie do profilu rozwojowego dziecka, jednoznaczność, mierzalność).	
5-6. Budowanie systemu wsparcia dla dzieci z zaburzeniami w obszarze języka (mówionego i pisanego) i komunikacji. Trzy poziomy oddziaływań: działania uniwersalne, ukierunkowane, specjalistyczne.	
7-8. Wsparcie nauczyciela: strategie responsywnej komunikacji i sposoby dostosowań edukacyjnych w zależności od wieku dziecka i etapu edukacyjnego (od narodzin do dorosłości).	
9-10. Tworzenie IPET (Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny) oraz programu pracy indywidualnej z psychologiem.	
11-12. Od opinii do działania – uwzględnienie procesu wdrażania zaleceń w środowisku dziecka. Różne formy i możliwości oddziaływania na dziecko w kontekście jego najbliższego otoczenia.	
13-14. Różne formy oddziaływania na środowisko dziecka: kształtowanie dobrostanu, wspieranie mocnych stron, wspieranie obszaru społeczno-emocjonalnego, określanie barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia w środowisku szkolnym lub przedszkolnym, eliminowania zagrożeń psychopatologią.	
15-16. Warsztaty psychoedukacyjne dla dzieci - wspieranie rozwoju psychicznego całych grup i profilaktyka zaburzeń, wsparcie komunikacji i integracji w grupie.	
17-18. Uwzględnianie wiedzy, perspektywy i zasobów członków systemu. Istota współpracy z rodzicami i zespołem pedagogicznym w kontekście udzielanego wsparcia oraz wyzwań etycznych – analiza przykładów.	
19-20. Praca indywidualna z uczniem na terenie szkoły. Różne formy wsparcia indywidualnego skierowane na realizację zaleceń oraz rozwój i wykorzystanie kompetencji dziecka w najbliższym otoczeniu.	
21-22. Wsparcie rozwoju społecznego, komunikacyjnego i poznawczego poprzez modelowanie rówieśnicze i trening z udziałem rówieśników. Wybór rówieśników, przygotowanie interwencji i ocena jej skuteczności.	
23-24. Zasady, możliwości oraz ograniczenia wynikające z kontaktu indywidualnego z uczniem w środowisku szkolnym.	

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Wykład	Sprawdzian testowy	40 (21)
Ćwiczenia	Projekt 1a, 1b (wiek przedszkolny): Tworzenie na bazie studium przypadku (a) IPET (Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny) wraz z mierzalnymi celami rozwojowymi oraz (b) programu pracy indywidualnej z psychologiem	40 (20)
	Projekt 2 (wiek szkolny): Praca pisemna – zaprojektowanie programu specyficznych oddziaływań wobec konkretnego przypadku (z uwzględnieniem współpracy różnych środowisk)	20 (10)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Programy profilaktyczne i wychowawcze

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia edukacyjna
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Wakat

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
wykład	6	4
ćwiczenia	24	20

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	6	24	4
	ćwiczenia		24		20
Samodzielna praca studenta*	Czytanie literatury do zajęć	90	30	96	30
	Praca projektowa		30		30
	Przygotowanie się do egzaminu		28		34
	Udział w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		120		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W10	opisuje zasady funkcjonowania człowieka w otoczeniu społecznym w kontekście niwelowania problemów rozwojowych dziecka
PSJ_W15	podaje przykłady, zakres i możliwości wykorzystywania wiedzy psychologicznej o rozwoju człowieka w cyklu życia
PSJ_W16	uzasadnia możliwości wykorzystywania wiedzy z psychopatologii w celu adekwatnego planowania oddziaływań zapobiegawczych
PSJ_U3,	opisuje, analizuje i interpretuje zachowania dziecka w celu optymalnego dostosowania wsparcia rozwojowego
PSJ_U6,	interpretuje wyniki diagnozy psychologicznej przy planowaniu programu wsparcia
PSJ_U13	planuje, realizuje i monitoruje własny proces uczenia się odnosząc się do oczekiwań w zakresie tworzenia programów wspierania rozwoju
PSJ_K2, PSJ_K3	uzasadnia potrzebę współpracy z reprezentantami innych specjalności dedykowanych wspieraniu rozwoju (m.in. pedagogika, logopedia, rehabilitacja)
PSJ_K4	uzasadnia potrzebę odpowiedzialnego wypełniania podjętych zobowiązań społecznych i zawodowych
PSJ_K7	poddaje krytycznej refleksji postawy i zachowania swoje oraz innych osób w ramach roli zawodowej, w kontekście etosu psychologa

Treści programowe i formy zajęć**wykład**

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1. Założenia programów profilaktycznych i wychowawczych w placówkach edukacyjnych na przykładzie treningu umiejętności społecznych (TUS), socjoterapii, programów wsparcia rówieśniczego - badania skuteczności. 2. Techniki stosowane w tworzeniu programów profilaktycznych i wychowawczym dla uczniów szkół różnych szczebli. 3. Wspieranie rozwoju kompetencji społecznych. Formy pracy z grupą socjoterapeutyczną. 4. Rozwój Treningu Umiejętności Społecznych. Ocena profilu grupy. Wdrożenie/utrwalenie umiejętności jako warunek efektywności. 5. Ryzykowne zachowania młodzieży (uzależnienia, przemoc, zachowania zagrażające zdrowiu, samookaleczenia) a ich profilaktyka. Programy profilaktyczne w kontekście współpracy z rodzinami.	– Bloomquist, M. (2011). Trening umiejętności dla dzieci z zachowaniami problemowymi. Kraków: Wydawnictwo UJ. – Goldstein, A.P., McGinnis E. (2001). Skillstreaming. Kształtowanie młodego człowieka. Nowe strategie i perspektywy nauczania umiejętności prospołecznych (s. 27-87). Warszawa: KARAN. – Grudzińska, E. (red.). (2015). Socjoterapia w pracy z dziećmi i młodzieżą. Warszawa: Difin – Kisiel, M., Zrałek-Wolny, M. (2019). Zabawa sztuką: Socjoterapeutyczne wsparcie dzieci nadpobudliwych i nieśmiałych w przedszkolu. Warszawa: Difin.

6. Czynniki zwiększenia skuteczności programów profilaktycznych i wychowawczych. Współpraca w ramach zespołu pedagogicznego.	

Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1-2. Zachowanie jako komunikat. Funkcjonalna analiza zachowania. Obserwacja i pomiar zachowania. Proces proponowania hipotez nt. funkcji zachowania w zespole. Oddziaływania proaktywne i reaktywne. 3-4. Dobór naturalnych motywatorów i dostosowań sensorycznych. Analiza preferencji. 5-6. Pomoce wizualne: plany aktywności, instrukcje wizualne. 7-8. Ocena potrzeb komunikacyjnych. Stosowanie, stopniowanie i wycofywanie podpowiedzi przy aktywnościach poznawczych i społecznych. 9-10. Konstruowanie systemów motywacyjnych. Ocena potrzeb dziecka, poziomu motywacji oraz zasobów systemu. 11-12. Pomiar trendów zachowania, optymalizacja i dostosowanie oddziaływań. 13-14. Nauka wyrażania i różnicowania emocji. Trening kompetencji emocjonalnych jako podstawa samoregulacji. 15-16. Trening samoregulacji. Wdrożenie i podtrzymanie samoobserwacji. 17-18. Technika przerywania/przekierowania reakcji w odniesieniu do zachowań niepożądanych. Wygaszanie zachowań niepożądanych – uwarunkowania skuteczności. 19-20. Znaczenie dobrej relacji i wsparcia w kształtowaniu zachowania. Wspieranie zaangażowania społecznego. 21-22. Rola pozytywnych relacji rówieśniczych w kształtowaniu zachowania. Zarządzanie problemowymi interakcjami w grupie rówieśniczej i negatywnymi reakcjami rówieśników o typowym rozwoju. 23-24. Podsumowanie. Prezentacja prac projektowych.	– Cousin, L. (2014). Jak kształtować zachowania małych dzieci. Wskazówki dla nauczycieli. Warszawa: PWN. – Gray, C. (2014). Nowe historyjki społeczne. Gdańsk: Harmonia. – McClannahan L. , Krantz P. (2016). Plany aktywności dla dzieci z autyzmem. Gdańsk: IWRD. – Miller, K. (2022). Ja i moje ADHD. 60 ćwiczeń, które pomogą dziecku w samoregulacji, koncentracji i odnoszeniu sukcesów. Gdańsk: GWP. – Suchowierska-Stephany, M., Ostaszewski, P., Bąbel, P. (2021). Analiza zachowania: Vademicum. Gdańsk: GWP. – Suchowierska-Stephany, M., Ostaszewski, P., Bąbel, P. (2018). Terapia behawioralna dzieci z autyzmem. Teoria, badania i praktyka stosowanej analizy zachowania. Gdańsk: GWP. – Waligórska, A. i Waligórski, M. (2015). Naturalistyczne interwencje rozwojowo-behawioralne jako konsensus w terapii autyzmu. W: A. Rozetti, F. Rybakowski (red.). Spektrum autyzmu – neurorozwojowe zaburzenia współwystępujące (s. 115-123). Łódź: Krajowe Towarzystwo Autyzmu, odd. Łódź.

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do wykładów i ćwiczeń do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów

Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Warsztaty	Sprawdzian testowy	40 (21)
Ćwiczenia: Projekt grupowy	Projekt (programy oddziaływania): Opracowanie programu zajęć wychowawczo-profilaktycznych, TUS albo socjoterapeutycznych dla grupy uczniów na podstawie opisu grupy docelowej i celów programu, wraz z planem oceny skuteczności programu.	60 (30)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Wstęp do programów modyfikacji zachowania

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia edukacyjna
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Wakat

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
warsztaty	14	12
ćwiczenia	16	12

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	warsztaty	30	14	24	12
	ćwiczenia		16		12
Samodzielna praca studenta*	Czytanie literatury do zajęć	90	30	96	30
	Praca projektowa		30		30
	Przygotowanie się do egzaminu		28		34
	Udział w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta			120		120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W10	opisuje zasady funkcjonowania człowieka w otoczeniu społecznym w kontekście niwelowania problemów rozwojowych dziecka
PSJ_W711, PSJ_W12, PSJ_W14,	podsumowuje zakres i możliwości wykorzystywania wiedzy o emocjach i motywacji, procesach poznawczych oraz różnicach indywidualnych w projektowaniu i prowadzeniu oddziaływań wspierających rozwój dziecka
PSJ_W16	uzasadnia możliwości wykorzystywania wiedzy z psychopatologii w celu adekwatnego planowania oddziaływań zapobiegawczych
PSJ_U3,	opisuje, analizuje i interpretuje zachowania dziecka w celu optymalnego dostosowania wsparcia rozwojowego
PSJ_U6,	interpretuje wyniki diagnozy psychologicznej przy planowaniu programu wsparcia
PSJ_U13	planuje, realizuje i monitoruje własny proces uczenia się odnosząc się do oczekiwań w zakresie tworzenia programów wspierania rozwoju
PSJ_K1,	rozpoznaje ograniczenia epistemologiczne psychologii jako nauki stosowanej przy opisie deficytów rozwojowych dziecka oraz metod ich wyrównywania
PSJ_K4	uzasadnia potrzebę odpowiedzialnego wypełniania podjętych zobowiązań społecznych i zawodowych
PSJ_K6	promuje przestrzeganie zasad etyki zawodowej i wysokiego standardu działań profesjonalnych w środowisku

Treści programowe i formy zajęć

Warszaty

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1. Modyfikacja zachowań podopiecznych w kontekście edukacji (podejście behawioralne i rozwojowo-behawioralne): podstawowe założenia ABA. 2. Rola motywacji w kształtowaniu zachowania. Naturalne motywy i systemy motywacyjne. 3. Główne techniki behawioralne (funkcjonalna analiza zachowania, modelowanie, podpowiedzi, modyfikacja bodźca poprzedzającego, analiza zadania, wygaszanie zachowań niepożądanych) 4. Podstawowe techniki modyfikacji zachowań wywodzące się z podejść rozwojowych (historijki społeczne, pomoce wizualne, plany aktywności, psychoedukacja).	– Kołakowski, A. (2020). Zaburzenia zachowania u dzieci: Teoria i praktyka. Gdańsk: GWP. – Pietrowska, B. (2013). Proaktywne i reaktywne strategie radzenia sobie z trudnymi zachowaniami u dzieci ze spektrum autyzmu. Studium przypadku. Konteksty Pedagogiczne, 1 (1), 195-212 – Pisula, A., Kołakowski, A. (2011). Sposób na trudne dziecko: Przyjazna terapia behawioralna. Gdańsk: GWP. – Suchowierska-Stephany, M., Ostaszewski, P., Bąbel, P. (2021). Analiza zachowania: Vademecum. Gdańsk: GWP. – Waligórska, A., Kucharczyk, S., Waligórski, M., Kuncewicz-Sosnowska, K., Kalisz, K. i Odom, S. (2019). Zintegrowany model

5. Samoregulacja zachowania, obserwacja i informacje zwrotne w treningu regulacji emocji. Dostosowania sensoryczne i społeczne.	terapii autyzmu opartej na dowodach – model National Professional Development Center on Autism Spectrum Disorders (NPDC). Psychiatria Polska, 53 (4), 753-770.
6. Podstawy konstruowania programów modyfikacji zachowania.	

Ćwiczenia

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1-2. Zachowanie jako komunikat. Funkcjonalna analiza zachowania. Obserwacja i pomiar zachowania. Proces proponowania hipotez nt. funkcji zachowania w zespole. Oddziaływania proaktywne i reaktywne. 3-4. Dobór naturalnych motywatorów i dostosowań sensorycznych. Analiza preferencji. 5-6. Pomoce wizualne: plany aktywności, instrukcje wizualne. 7-8. Ocena potrzeb komunikacyjnych. Stosowanie, stopniowanie i wycofywanie podpowiedzi przy aktywnościach poznawczych i społecznych. 9-10. Konstruowanie systemów motywacyjnych. Ocena potrzeb dziecka, poziomu motywacji oraz zasobów systemu. 11-12. Pomiar trendów zachowania, optymalizacja i dostosowanie oddziaływań. 13-14. Nauka wyrażania i różnicowania emocji. Trening kompetencji emocjonalnych jako podstawa samoregulacji. 15-16. Trening samoregulacji. Wdrożenie i podtrzymanie samoobserwacji. 17-18. Technika przerywania/przekierowania reakcji w odniesieniu do zachowań niepożądanych. Wygaszanie zachowań niepożądanych – uwarunkowania skuteczności. 19-20. Znaczenie dobrej relacji i wsparcia w kształtowaniu zachowania. Wspieranie zaangażowania społecznego. 21-22. Rola pozytywnych relacji rówieśniczych w kształtowaniu zachowania. Zarządzanie problemowymi interakcjami w grupie rówieśniczej i negatywnymi reakcjami rówieśników o typowym rozwoju. 23-24. Podsumowanie. Prezentacja prac projektowych.	– Cousin, L. (2014). Jak kształtować zachowania małych dzieci. Wskazówki dla nauczycieli. Warszawa: PWN. – Gray, C. (2014). Nowe historyjki społeczne. Gdańsk: Harmonia. – McClannahan L., Krantz P. (2016). Plany aktywności dla dzieci z autyzmem. Gdańsk: IWRD. – Miller, K. (2022). Ja i moje ADHD. 60 ćwiczeń, które pomogą dziecku w samoregulacji, koncentracji i odnoszeniu sukcesów. Gdańsk: GWP. – Suchowierska-Stephany, M., Ostaszewski, P., Bąbel, P. (2021). Analiza zachowania: Vademicum. Gdańsk: GWP. – Suchowierska-Stephany, M., Ostaszewski, P., Bąbel, P. (2018). Terapia behawioralna dzieci z autyzmem. Teoria, badania i praktyka stosowanej analizy zachowania. Gdańsk: GWP. – Waligórska, A. i Waligórski, M. (2015). Naturalistyczne interwencje rozwojowo-behawioralne jako konsensus w terapii autyzmu. W: A. Rozetti, F. Rybakowski (red.). Spektrum autyzmu – neurorozwojowe zaburzenia współwystępujące (s. 115-123). Łódź: Krajowe Towarzystwo Autyzmu, odd. Łódź.

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Warsztaty	Sprawdzian testowy	60 (31)
Ćwiczenia: Projekt grupowy	Przygotowanie w grupach scenariusza programu modyfikacji zachowania dla wybranego przypadku, z uwzględnieniem pomiaru zachowań, funkcjonalnej analizy zachowania, współpracy z rodziną i innymi specjalistami. Prezentacja wybranego przypadku i programu interwencji. Na bazie programu opracowanego w ramach ćwiczenia 1 przygotowanie listy możliwych trudności/ograniczeń wdrożenia programu oraz sposobów radzenia sobie z potencjalnymi trudnościami w trakcie jego realizacji. Przedstawienie sposobu ewaluacji programu oddziaływań i planu modyfikacji/aktualizacji programu.	40 (20)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Nowatorskie metody w edukacji

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia edukacyjna
Forma studiów	stacjonarna / niestacjonarna
Rok studiów	5
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Joanna Szen-Ziemiańska

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
projekt	6	6
ćwiczenia	24	18

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	projekt	30	6	24	6
	ćwiczenia		24		18
Samodzielna praca studenta*	Czytanie literatury do zajęć	90	30	96	30
	Przygotowanie prac projektowych		30		30
	Przygotowanie się do testu wiedzy		30		36
Łączny nakład pracy studenta		120			120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W3	Student/Studentka dostrzega różnice w zakresie modeli nauczania oraz aktywne i innowacyjne metody edukacyjne.
PSJ_W3	Student/Studentka opisuje powiązania psychologii z innymi dyscyplinami tj. pedagogiką i edukacją, analizuje wpływ powiązań na rozwój psychologii edukacyjnej.
PSJ_W26	Student/Studentka wskazuje wagę stosowania wiedzy psychologicznej opartej na dowodach empirycznych w rozwiązywaniu problemów praktycznych w edukacji oraz niebezpieczeństwa wynikające ze stosowania wiedzy potocznej.
PSJ_U8	Student/Studentka planuje i prowadzi zajęcia, warsztaty twórczymi i aktywnymi metodami.
	Student/Studentka formułuje problem praktyczny w obszarze edukacji i proponuje jego rozwiązanie, posługując się wiedzą psychologiczną i dydaktyczną, dobiera metodę do celu edukacyjnego, analizuje i syntetyzuje pozyskane informacje.
PSJ_U2	Student/Studentka planuje i organizuje pracę własną w celu realizacji określonych zadań.
PSJ_K3	Student/Studentka wskazuje korzyści płynące ze współpracy z ekspertami (nauczycielami, pedagogami, trenerami), przy planowaniu i realizowaniu działań edukacyjnych.

Treści programowe i formy zajęć**Projekt**

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Przygotowywanie programu warsztatu dostosowanego do grupy wiekowej i celu.	Wybrane fragmenty z:
Metody aktywizujące - rozgrzewki, przerywniki, podsumowania; integracja.	– Filipiak, E. (2012). <i>Rozwijanie zdolności uczenia się</i> . GWP.
Metody oparte na dyskusji (panel, debata Oxfordzka, burza mózgów; kapelusze de Bono).	– Kirschner, P. A., Hendrick, C., Heal, J., Caviglioli, O. (2022). <i>How Teaching Happens</i> . Routledge (wybrane fragmenty)
Metody problemowe (eksperymenty, projekty, prezentacje).	– Król, R. (2007). <i>Efektywność gier dydaktycznych w procesie kształcenia</i> . PWN
Metody twórcze (oparte na słowie, obrazie, ciele i innych formach ekspresji).	– Kwaśniewska, J. (2023). <i>Droga do kreacji czyli trening twórczości XXI wieku</i> . PWN
Metody oparte na grach (tworzenie i wykorzystywanie gier lub ich elementów w procesach nauczania - fabuła, planszówki, escape room, stacje, klocki lego).	– Sawiński, J. P. (2014). <i>Sposoby aktywizowania uczniów w szkole XXI wieku</i> . Pytania, refleksje, dobre rady. Difin.
Metody terenowe (wycieczki, spotkania tematyczne, kontakt z przyrodą i sztuką)	– Silbernam, M. (2003). <i>Uczymy się uczyć</i> . GWP.
Metody hybrydowe (blended learning)	
Podsumowanie	

Treści programowe i formy zajęć

Projekt

Treści programowe

Przygotowywanie programu warsztatu dostosowanego do grupy wiekowej i celu.

Literatura obowiązkowa

Literaturę wybierają studenci w zależności od tematyki projektu.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się

Punktacja*

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Ćwiczenia	Projekt (praca grupowa)	50 (26)
	zadania i ćwiczenia wykonywane podczas zajęć	30 (15)
	test wiedzy	20 (10)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Opinie psychologiczne w edukacji

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia edukacyjna
Forma studiów	stacjonarna / niestacjonarna
Rok studiów	5
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Wakat

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
ćwiczenia 1	14	12
ćwiczenia 2	16	12

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	ćwiczenia 1	30	14	24	12
	ćwiczenia 2		16		12
Samodzielna praca studenta*	Czytanie literatury do zajęć	90	30	96	30
	Przygotowanie prac projektowych		30		30
	Przygotowanie się do egzaminu		28		34
	Udział w egzaminie		2		2
Łączny nakład pracy studenta		120			120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W7	Wskazuje ograniczenia terminologii stosowanej w psychologii edukacyjnej.
PSJ_W10	Opisuje zasady funkcjonowania ucznia, nauczyciela i psychologa w otoczeniu społecznym w edukacji.
PSJ_W14	Analizuje zakres i możliwości wykorzystywania wiedzy o różnicach indywidualnych w rozwiązywaniu problemów badawczych i praktycznych w psychologii edukacyjnej i edukacji.
PSJ_U8	Formułuje problem praktyczny i proponuje jego rozwiązanie, posługując się wiedzą psychologiczną: dobiera teorię psychologiczną i metody rozwiązania problemu, przeprowadza kwerendę źródłową, analizuje i syntetyzuje pozyskane informacje.
PSJ_K3	Wskazuje na korzyści płynące ze współpracy z ekspertami, również z innych dziedzin, przy rozwiązywaniu problemów badawczych i praktycznych w obszarze psychologii edukacyjnej.
PSJ_K6	Przytacza możliwości rozwoju w obszarze psychologii edukacyjnej oraz rozumie jak do z nich korzystać zgodnie z zasadami etyki zawodowej.
PSJ_K7	Opisuje działania związane z przestrzeganiem zasad etyki zawodowej i wysokim standardem działań profesjonalnych w kontekście psychologii edukacyjnej.

Treści programowe i formy zajęć**Ćwiczenia 1**

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1. Ogólne zasady tworzenia opinii psychologicznych w kontekście edukacji. Wymagania formalno-prawne i kontekst etyczny.	– Domagała-Zyśk, E. (2018). Racjonalne dostosowania i modyfikacje w edukacji uczniów mających specjalne potrzeby edukacyjne. W: <i>Kompetencje przyszłości</i>. Wydawnictwo FRSE. – Gruszczyńska, K., Krasowicz-Kupis, G., Potapska, A., Wiejak, K., Filipiak, M. i Bednarek, D. (2018). <i>STANDARDY DIAGNOZY PSYCHOLOGICZNEJ W EDUKACJI dla psychologów pracujących w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i szkołach</i>. http://brpd.gov.pl/sites/default/files/standardy_diagnozy_psychologicznej_w_educacji.pdf – Jarosz, E. i Wysocka, E. (2006). <i>Diagnoza psychopedagogiczna</i>. Wydawnictwo Akademickie Żak. – Krasowicz-Kupis G., Wiejak K., Filipiak M., Gruszczyńska K. (2019). <i>Diagnoza psychologiczna dla potrzeb edukacji. Standardy dla psychologów pracujących w poradniach psychologiczno - pedagogicznych</i>. Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia. – Materiały Ośrodka Rozwoju Edukacji. https://www.ore.edu.pl/2015/03/edukacja-wlaczajaca/
2. Zasady tworzenia zaleceń i dostosowań w opinii psychologicznej.	
3. Opinia dotycząca zindywidualizowanej ścieżki nauczania.	
4. Opinia dotycząca objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną i dostosowania wymagań u dzieci z trudnościami w uczeniu się.	
5. Analiza opinii.	
6. Typowe błędy w tworzeniu opinii psychologicznych w edukacji.	
7. Omówienie prac studentów.	

Treści programowe i formy zajęć

Ćwiczenia 2

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1. Opinia dotycząca Wczesnego Wspomagania Rozwoju.	– Gruszczyńska, K, Krasowicz-Kupis, G, Potapska, A., Wiejak, K., Filipiak, M. i Bednarek, D. (2018). <i>STANDARDY DIAGNOZY PSYCHOLOGICZNEJ W EDUKACJI dla psychologów pracujących w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i szkołach.</i> http://brpd.gov.pl/sites/default/files/standardy_diagnozy_psychologicznej_w_educacji.pdf – Krasowicz-Kupis G., Wiejak K., Filipiak M., Gruszczyńska K. (2019). <i>Diagnoza psychologiczna dla potrzeb edukacji. Standardy dla psychologów pracujących w poradniach psychologiczno - pedagogicznych.</i> Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia. – Materiały Ośrodka Rozwoju Edukacji. https://www.ore.edu.pl/2015/03/edukacja-wlaczajaca/
2. Opinia dotycząca odroczenia obowiązku szkolnego.	
3. Opinia dotycząca indywidualnego programu lub toku nauczania.	
4. Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny	
5. Praca nad częścią opisową (diagnostyczną) opinii	
6. Praca nad tworzeniem dostosowań edukacyjnych	
7. Praca nad tworzeniem zaleceń dla ucznia i rodzica	
8. Omówienie wyników studentów	

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Ćwiczenia	Zadania realizowane w trakcie zajęć – praca grupowa	40 (21)
	Praca pisemna - indywidualna	60 (30)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Edukacja spersonalizowana

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia edukacyjna
Forma studiów	stacjonarna / niestacjonarna
Rok studiów	5
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Joanna Szen-Ziemiańska

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
ćwiczenia	30	24

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	Ćwiczenia	30		24	
Samodzielna praca studenta*	Czytanie literatury do zajęć	90	30	96	30
	Przygotowanie prac projektowych		30		30
	Przygotowanie się do testu		30		36
Łączny nakład pracy studenta		120		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się	
Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W18	– Student/Studentka wskazuje cele edukacji spersonalizowanej (tutoringu, mentoringu) oraz warunki konieczne do realizacji takich działań. – Student/Studentka opisuje zakres i możliwości wykorzystania wiedzy o komunikacji interpersonalnej w tutoringu i mentoringu.
PSJ_W15	– Student/Studentka rozpoznaje zakres i możliwości wykorzystywania wiedzy psychologicznej o rozwoju człowieka w cyklu życia w rozwiązywaniu problemów praktycznych obszarze spersonalizowanej edukacji.
PSJ_U2	– Student/Studentka stosuje metody, techniki i narzędzia tutoringowe, mentoringowe oraz coachingowe w pracy z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi. – Student/Studentka planuje i organizuje pracę własną w celu realizacji określonych zadań
PSJ_U8	– Student/Studentka formułuje problem praktyczny, proponuje jego rozwiązanie, korzystając z wiedzy i umiejętności z obszaru spersonalizowanej edukacji.
PSJ_K3	– Student/Studentka wskazuje korzyści płynące ze współpracy z pedagogami i nauczycielami oraz rodzicami przy rozwiązywaniu problemów praktycznych w szkole i rozwijania działań na rzecz spersonalizowanego wsparcia dzieci i młodzieży.
PSJ_K6	– Student/Studentka zauważa pojawiające się możliwości rozwoju własnego i innych osób, wykorzystuje podejść opartych na tutoringu i mentoringu w pracy, jest świadomy możliwości rozwoju w tej roli.

Treści programowe i formy zajęć	
Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Spersonalizowane podejście w edukacji. Tutoring, mentoring i coaching (TMC): geneza, podstawowe definicje, założenia, podobieństwa i różnice.	– Brzezińska, A., Rycielska, L. (2009). Tutoring jako czynnik rozwoju ucznia i nauczyciela. W: P. Czekierda, M. Budzyński, J. Traczyński, Z. Zalewski i A. Zemburzyńska (red). <i>Tutoring w szkole</i>. Towarzystwo Edukacji Otwartej. – Szen-Ziemiańska, J., Marszałek, B. (2023). Spersonalizowane formy wsparcia w rozwoju i edukacji – mentoring oraz tutoring. <i>Psychologia edukacyjna</i>. PW – Karpińska-Musiał, B. Panońko, M. (red.)(2018). <i>Tutoring jako spotkanie</i>. Wolters Kluwer. Część II: Studia przypadków na różnych etapach edukacji. Rozdział 5 – Rogers, J. (2017). <i>Coaching</i>. GWP (wybrane fragmenty). – Master, B. (2019). <i>Edukacja spersonalizowana</i>. BeMaster (wybrane fragmenty). – Czarnocka, M., Foryś, M., Truś, K. (2014). <i>Rozpoznać, wspierać, rozwijać</i>. Ośrodek Rozwoju Edukacji.
Role, charakter relacji i warunki konieczne do towarzyszenia w rozwoju.	
Typologie i obszary. Omówienie przykładowych programów opartych na podejściu spersonalizowanym na różnych poziomach i w różnych kontekstach edukacyjnych. Przegląd badań.	
W stronę praktyki – omówienie poszczególnych etapów procesu w tutoringu, mentoringu i coachingu.	

Omówienie głównych modeli i narzędzi.	Rozdział: Współpraca poradni psychologiczno-pedagogicznej ze szkołą w zakresie przygotowania i wspierania nauczycieli w pracy z uczniem zdolnym, z uwzględnieniem metody tutoringingu i mentoringu – Sławińska, M. (2015). Tutoring rówieśniczy w edukacji, czyli jak uczniowie uczą się od siebie wzajemnie i co z tego wynika. <i>Forum Oświatowe</i> , 27(2), 41–56. Pobrane z: http://forumoswiatowe.pl/index.php/czasopismo/article/view/311
TMC w pracy z: - dzieckiem w szkole - młodzieżą - ze studentem - z dorosłym w systemie edukacji - nauczycielem lub rodzicem	

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Ćwiczenia	Opis autorskiego programu wraz z przykładowym scenariuszem spotkania (praca grupowa)	50 (26)
	zadania i ćwiczenia wykonywane podczas zajęć	20 (10)
	test wiedzy	30 (15)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczeniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Specjalność: Neurokognitywistyka

Sylabus opracowany w ramach Zintegrowanego programu rozwoju SWPS Uniwersytetu Humanistycznospołecznego, „Zadanie 4 - Wykorzystanie informacji z rynku pracy do projektowania kształcenia Uniwersytetu SWPS dopasowanego do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego”. Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Nazwa przedmiotu:

Neuronauka

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Neurokognitywistyka
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr hab. Aneta Brzezicka, prof. USWPS

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna
wykład	18
seminarium	12

Bilans punktów ECTS			
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	18
	seminarium		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	30
	przygotowanie prezentacji		15
	przygotowanie się do egzaminu		45
Łączny nakład pracy studenta		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się	
Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W3 PSJ_W9	Wymienia i opisuje metody obrazowania struktury i funkcji mózgu. Potrafi opisać podstawowe struktury anatomiczne mózgu.
PSJ_U10	Krytycznie prezentuje wyniki badań na temat zastosowań wybranych metod obrazowania struktury i funkcji mózgu w psychologii posługując się odpowiednią terminologią.
PSJ_K2	Wyjaśnia, jaka jest waga dowodów naukowych pozyskanych z użyciem metod neuroobrazujących.

Treści programowe i formy zajęć	
Wykład	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
– Obrazowanie struktury i funkcji mózgu z perspektywy historycznej. Znaczenie uszkodzeń mózgu dla rozumienia funkcjonalnej organizacji tego organu. Ewolucja poglądów na temat związku mózg – zachowanie.	– Kalat, J. W., (2020). Biologiczne podstawy psychologii. Wydawnictwo Naukowe PWN. rozdział 3: Anatomia i metody badawcze. – Raichle, M. E. (2009). A brief history of human brain mapping. Trends in neurosciences, 32(2), 118-126.
– Następstwa uszkodzeń mózgu na przykładzie wybranych syndromów (zespół zaniedbywania stronnego, amnezje, afazje). Metody diagnozy neuropsychologicznej (omówienie wybranych testów, np. Mini Mental State Examination (MMSE), Test Rysowania Zegara (CDT), Test Pamięci Wzrokowej Bentona).	– Domańska, Ł., & Zawadzka, E. (2017). Diagnoza neuropsychologiczna. Współczesne wyzwania i perspektywy rozwoju. Difin SA. – Walsh, K., Darby, D., & Mroziak, B. (2014). – Neuropsychologia kliniczna. GWP. (fragmenty)
– Wprowadzenie do metod badania struktury i funkcji mózgu opartych o rezonans magnetyczny (MRI) oraz PET.	– Gut, M., & Marchewka, A. (2004). Funkcjonalny rezonans magnetyczny–nieinwazyjna metoda obrazowania aktywności ludzkiego mózgu. Konferencja Nowe metody w neurobiologii, 35-40. – Logothetis NK, Pauls J, Augath M, Trinath T, Oeltermann A, (2001). Neurophysiological investigation of the basis of the fMRI signal. Nature. 412(6843):150–7. – Grabowska, A., & Królicki, L. (1997). Emisyjna tomografia pozytronowa (PET) i jej zastosowania w diagnostyce klinicznej oraz badaniach funkcjonalnej organizacji mózgu. Kosmos, 46(3), 393-403. – Video: Jamie Ward Basics of fMRI https://www.youtube.com/watch?v=-C84RFgyzuE&list=PL9bHtYW9sTg2qVkvxA-N9teKQ1dVULeo4
– Metody badania aktywności elektrycznej mózgu – od rejestracji	– Wróbel, A. (1997). Zbiorcza aktywność elektryczna mózgu. Kosmos, 46(3), 317-326.

aktywności pojedynczych neuronów do zbiorczej aktywności mózgu. Oscylacje i potencjały związane ze zdarzeniem (ERP).	- Cohen, M. X. (2017). Where does EEG come from and what does it mean?. Trends in neurosciences, 40(4), 208-218. - https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0166223617300243 - Luck, S. J. (2014). An introduction to the event-related potential technique. MIT press. (wybrane rozdziały). - Dodatkowy materiał: - Lopez-Calderon, J., & Luck, S. J. (2014). ERPLAB: an open-source toolbox for the analysis of event-related potentials. Frontiers in human neuroscience, 8, 213.

Seminarium	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Tematy ogólne do dyskusji: - Co metody neuroobrazowania mówią nam o ludzkim umyśle? - Czy kryzys replikacji dotyka również neuronaukę? - Co to jest podejście otwartego dostępu i czy stosujemy je w neuronauce? - Etyczne aspekty stosowania metod neuroobrazujących.	- Poldrack, R. A. (2006). Can cognitive processes be inferred from neuroimaging data?. Trends in cognitive sciences, 10(2), 59-63. https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1364661305003360 - Video: Nancy Kanwisher: A neural portrait of the human: mind https://www.youtube.com/watch?v=5Yj3nGv0kn8 - Botvinik-Nezer, R., Holzmeister, F., Camerer, C. F., Dreber, A., Huber, J., Johannesson, M., ... & Rieck, J. R. (2020). Variability in the analysis of a single neuroimaging dataset by many teams. Nature, 582(7810), 84-88. - opinia do artykułu: https://www.the-scientist.com/news-opinion/research-teams-r-each-different-results-from-same-brain-scan-data-67545 - Paret, C., Unverhau, N., Feingold, F., Poldrack, R. A., Stirner, M., Schmahl, C., & Sicorello, M. (2022). Survey on Open Science Practices in Functional Neuroimaging. NeuroImage, 119306. - Luck, S. J., & Gaspelin, N. (2017). How to get statistically significant effects in any ERP experiment (and why you shouldn't). Psychophysiology, 54(1), 146-157.
- Studenci_tki omawiają szczegółowo jeden artykuł z listy. Każdy z artykułów pokazuje zastosowanie technik neuroobrazujących w kontekście psychologii.	- Luria, R., Balaban, H., Awh, E., & Vogel, E. K. (2016). The contralateral delay activity as a neural measure of visual working memory. Neuroscience & Biobehavioral Reviews, 62, 100-108. - Newson, J. J., & Thiagarajan, T. C. (2019). EEG frequency bands in psychiatric disorders: a review of resting state studies. Frontiers in human neuroscience, 12, 521. - Kowalczyk, N., Shi, F., Magnuski, M., Skorko, M., Dobrowolski, P., Kossowski, B., ... & Brzezicka, A. (2018). Real-time strategy video game experience and structural connectivity—A diffusion tensor imaging study. Human brain mapping, 39(9), 3742-3758. - Gola, M., Wordecha, M., Sescousse, G., Lew-Starowicz, M., Kossowski, B., Wypych, M., ... & Marchewka, A. (2017). Can pornography be addictive? An fMRI study of men seeking treatment for problematic pornography use. Neuropsychopharmacology, 42(10), 2021-2031.

	- Jednorog, K., Marchewka, A., Altarelli, I., Monzalvo Lopez, A. K., van Ermingen-Marbach, M., Grande, M., ... & Ramus, F. (2015). How reliable are gray matter disruptions in specific reading disability across multiple countries and languages? Insights from a large-scale voxel-based morphometry study. <i>Human brain mapping</i>, 36(5), 1741-1754. - Jakubowska, N., Dobrowolski, P., Binkowska, A. A., Arslan, I. V., Myśliwiec, M., & Brzezicka, A. (2021). Psychophysiological, but Not Behavioral, Indicator of Working Memory Capacity Predicts Video Game Proficiency. <i>Frontiers in Human Neuroscience</i>, 666.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się

Punktacja*

wykład seminarium	Sprawdzian testowy (15 pytań)	16-30
seminarium	Prezentacja zespołowa: samodzielne opracowanie wybranego artykułu z podanej przez prowadzącego listy.	25-50
seminarium	Udział w dyskusji nad prezentowanym na zajęciach zastosowaniem neuronauki w psychologii (krytyczna analiza i dawanie informacji zwrotnej z odniesieniem do wiedzy naukowej)	10-20

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Elektroencefalografia I

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Neurokognitywistyka
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Anna Duszyk-Bogorodzka

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna
wykład	18
warsztaty	12

Bilans punktów ECTS			
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	18
	warsztaty		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	15
	przygotowanie prac pisemnych		30
	przygotowanie się do kolokwium/egzaminu		45
Łączny nakład pracy studenta		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się	
Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W2 PSJ_W23	- student potrafi omówić kluczowe zagadnienia z zakresu generacji i rejestracji sygnału EEG - student potrafi omówić wybrane zagadnienia z zakresu analizy sygnałów bioelektrycznych właściwe dla programu kształcenia
PSJ_U9 PSJ_U3	- student potrafi przeprowadzić rejestrację czynności bioelektrycznej mózgu - student potrafi zidentyfikować podstawowe typy artefaktów w sygnale EEG - student potrafi przygotować dane EEG do analizy - student potrafi przeprowadzić podstawową analizę sygnału EEG

Wykład	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
- Charakterystyka sygnału EEG: mechanizmy generacji parametry fizyczne	- P.J. Durka (2007). <i>Matching Pursuit and Unification in EEG Analysis</i>. Artech House; 1st edition - S. Sanel i J. Chambers (2021). <i>EEG Signal Processing and Machine Learning</i>. Wiley; Edycja 2nd - P Jaśkowski (2004). <i>Neuronauka poznawcza - Jak mózg tworzy umysł</i>. Vizja Press&IT, str. 44-57. - Materiały przygotowane przez wykładowcę
- Przygotowanie danych do analizy: działanie i charakterystyka filtrów FIR i IIR montaż elektrod charakterystyka artefaktów w sygnale EEG usuwanie artefaktów za pomocą ICA	
- Analiza potencjałów związanych ze zdarzeniem wybór rozmiaru okna sygnału korekta na linię bazową sygnału	
- Analiza mocy oscylacji szybka transformata Fouriera spektrogram transformata falkowa	

Warsztaty	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
▪ Zapoznanie się z oprogramowaniem do rejestracji sygnału EEG	- P Jaśkowski (2004). <i>Zarys psychofizjologii</i>. Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Warszawie. - SJ. Luck (2014). <i>An Introduction to the Event-Related Potential Technique</i>. The MIT Press - Materiały przygotowane przez wykładowcę
▪ Przygotowanie osoby do pomiaru EEG - założenie czepka, sprawdzenie oporności elektrod oraz ocena jakości sygnału, rozpoznawanie artefaktów w sygnale	

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
wykład warsztaty	sprawdzian	31-60
warsztaty	prace domowe (cztery w trakcie semestru) - prace polegają na samodzielnym przeanalizowaniu danych EEG dostarczonych przez wykładowcę	10-20
warsztaty	kolokwium (dotyczące przeprowadzania pomiarów EEG)	10-20

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Elektroencefalografia II

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Neurokognitywistyka
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr Anna Duszyk-Bogorodzka

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna
Warsztaty I: Podstawy programowania badań neuronaukowych	12
Warsztaty II: Elektroencefalografia - analiza sygnału	18

Bilans punktów ECTS			
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	Warsztaty I	30	12
	Warsztaty II		18
Samodzielna praca studenta*	prace domowe	90	60
	przygotowanie się do kolokwium		30
Łączny nakład pracy studenta		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się	
Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W2 PSJ_W23	- student potrafi omówić kluczowe zagadnienia z zakresu programowania obiektowego - student potrafi przedstawić wybrane zagadnienia z zakresu analizy sygnałów bioelektrycznych właściwe dla programu kształcenia - student potrafi przedstawić wybrane zagadnienia z zakresu parametryzacji aktywności bioelektrycznej oraz zastosować odpowiednie testy statystyczne do ich porównań
PSJ_U9 PSJ_U10	- student potrafi napisać własny program do analizy sygnałów bioelektrycznych - student potrafi przeprowadzić podstawową parametryzację sygnału bioelektrycznego oraz obliczyć odpowiednie testy statystyczne

Treści programowe i formy zajęć	
Warsztaty Podstawy programowania badań neuronaukowych	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Wprowadzenie do języka programowania Python Tworzenie zmiennych liczbowych/tekstowych, list.	- M. Lutz (2020). <i>Python. Wprowadzenie</i>. Helion SA - Materiały dostarczone przez prowadzącego.
Operacje na listach (dodawanie, usuwanie, adresowanie), słowniki.	
Stwierdzenia warunkowe i funkcje.	
Pętle	
Funkcje	

Warsztaty	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
▪ Wczytywanie sygnału, podstawowe operacja na macierzach, wyrysowywanie sygnału	- P.J. Durka (2007). <i>Matching Pursuit and Unification in EEG Analysis</i>. Artech House; 1st edition - M. Lutz (2020). <i>Python. Wprowadzenie</i>. Helion SA - Materiały dostarczone przez prowadzącego.
▪ Podstawowe funkcje przydatne do analizy sygnału: obliczanie średniej, max i min wartości, definiowanie progów, filtrowanie sygnału	
▪ Obliczanie mocy i obwiedni sygnału, obliczanie prostych miar statystycznych (wariancja, odchylenie standardowe)	
▪ Parametryzacja sygnału i obliczanie prostych testów statystycznych	

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Warsztaty I	Prace domowe	15-30
Warsztaty I	Kartkówki - krótkie kartkówki na początku zajęć	10-20
Warsztaty II	Prace domowe (cztery w trakcie semestru) - prace polegają na samodzielnym przeanalizowaniu danych dostarczonych przez wykładowcę	10-20
Warsztaty II	Kolokwium	16-30

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:
Neuronauka społeczna

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Neurokognitywistyka
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr hab. Kamila Jankowiak-Siuda, prof. USWPS

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna
wykład	12
warsztaty	18

Bilans punktów ECTS			
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	18
	warsztaty		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	30
	Przygotowanie projektu grupowego		30
	Przeprowadzenie badania, analizy wyników i raportu		30
Łączny nakład pracy studenta		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W10 PSJ_W11	– Potrafi omówić teorie i odkrycia z obszaru neuronauki społecznej w zakresie objętym programem przedmiotu - w szczególności dotyczącą przetwarzania informacji społecznych i ekspresji mimicznych
PSJ_U3 PSJ_U9	– Opisuje, analizuje i interpretuje zachowanie człowieka wykorzystując wiedzę z zakresu neuronauki społecznej – Potrafi sformułować problem badawczy, zaprojektować, przeprowadzić procedurę badania ekspresji mimicznych za pomocą metodologii neuronaukowej i potrafi przeprowadzić analizę uzyskanych danych oraz wyciągnąć z nich poprawne wnioski
PSJ_K2	– Potrafi dyskutować i krytycznie przedstawić ograniczenia metodologiczne badań podstawowych i aplikacyjnych w obszarze neuronauki społecznej

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Mózg społeczny - wprowadzenie do neuronauki społecznej wraz z metodyką - Wprowadzenie do neuronauki społecznej - Metodologia badań w neuronauce społecznej	– Schurz, M., Radua, J., Tholen, M. G., Maliske, L., Margulies, D. S., Mars, R. B., Kanske, P. (2020). Toward a hierarchical model of social cognition: A neuroimaging meta-analysis and integrative review of empathy and theory of mind. <i>Psychological Bulletin</i> . Advance online publication. http://dx.doi.org/10.1037/bul0000303
Współodczuwanie a rozumienie innych – neurobiologiczne podstawy empatii. - Mechanizm reakcji empatycznej - Czynniki modulujące reakcję empatyczną	– Arnold, A.J., & Winkielman, P. (2019). The mimicry among us: Intra- and interpersonal mechanisms of spontaneous mimicry. <i>Journal of Non-Verbal Behavior</i> , 44:195–212.
Przyjmowanie perspektywy innych. Mózgowe podłoże moralności. Afektywne a poznawcze przyjmowanie perspektywy Dylematy osobiste a nieosobiste z perspektywy neurobiologii	– Rymarczyk K, Sobczak P. (2018). Neurofizjologiczny składnik emocji – mózgowe podłoże emocji oraz strategie pomiaru. W: Gasiul H (red.), <i>Metody badania emocji i motywacji</i> . Wydawca: Difin.
Od miłości do odrzucenia – neurobiologia miłości Biologiczny model miłości Helen Fisher Czy potrafimy wybaczyć innym? – z perspektywy psychofizjologicznej.	– Rymarczyk K, Żurawski Ł, Jankowiak-Siuda K, Szatkowska I. (2018). Neural Correlates of Facial Mimicry: EMG and fMRI Correlates of Dynamic Emotional Facial Expressions <i>Frontiers in Psychology</i> https://doi.org/10.3389/fpsyg.2018.00052
Mózg emocjonalny – mózgowe podłoże rozpoznawania ekspresji emocjonalnej Badania kliniczne a neuroobrazowe Udział struktur korowych i podkorowych	– Jankowiak-Siuda, K., Rymarczyk, K., & Grabowska, A. (2011). How we empathize with others: a neurobiological
Naśladowanie ekspresji emocjonalnych-badania z zastosowaniem elektromiografii powierzchniowej mięśni twarzy hipoteza mimicznego sprzężenia zwrotnego	
Rola dynamiki w percepcji emocji - znaczenie dynamiki bodźca - udział MNS w percepcji emocji	
Zaburzenia w rozpoznawaniu i wyrażaniu emocji	

▪ u osób z zaburzeniami osobowości u osób z atypowym rozwojem	perspective. <i>Medical Monitor Science</i>, 17 (1), 18–24. – Materiały przygotowane przez wykładowcę

Seminarium	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Co fizjologia może nam powiedzieć o procesach psychicznych i emocjonalnych? ▪ Wprowadzenie do opracowania projektów	– Winkielman, P., Niedenthal, P. (2009). Ucieleśniony emocjonalny umysł społeczny. W: M. Kossowska, M. Kofta (red) <i>Psychologia poznania społecznego</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. – Cacioppo, J. T., Berntson, G. G., Larsen, J. T., Poehlmann, K. M., & Ito, T. A. (2000). The psychophysiology of emotion. <i>Handbook of emotions</i>, 2, 173-191. Materiały przygotowane przez wykładowcę – Bradley, M.M., Lang, P.J. (2007) Emotion and motivation. W: J.T. Cacioppo, L.G. Tassinari, G.G. Bernston (red) <i>Handbook of Psychophysiology</i>. Cambridge: University Press <u>Do przeczytania:</u> Jaśkowski, "Zarys Psychofizjologii", 2004. wyd. Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Warszawie, rozdz. 6. Aktywność ruchowa
Projektowanie pomiaru psychofizjologicznego. ▪ Opracowanie projektu badania	
Przeprowadzenie i analiza badań z pomiarem elektromiografii twarzy ▪ Realizacja projektu badania ▪ Analiza wyników badań	

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0) Dobra plus (4,5) Dobra (4,0) Dostateczna plus (3,5) Dostateczna (3,0) Niedostateczna (2,0)	od 91 punktów do 100 punktów od 81 punktów do 90 punktów od 71 punktów do 80 punktów od 61 punktów do 70 punktów od 51 punktów do 60 punktów poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
wykład warsztaty	Sprawdzian testowy	26-50
warsztaty	Projekt grupowy	10-20
warsztaty	Raport z wyników analizy	15-30

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Neuroobrazowanie I

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Neurokognitywistyka
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab. Aneta Brzezicka, prof. USWPS

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna
Wykłady	12
Warsztaty	18

Bilans punktów ECTS			
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	12
	warsztaty		18
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	15
	przygotowanie się do egzaminu		30
	ćwiczenie umiejętności zdobytych na warsztatach		30
	przygotowanie projektu na warsztatach		15
Łączny nakład pracy studenta		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W3 PSJ_W9	– Potrafi omówić metody pomiaru aktywności metabolicznej mózgu i ich zastosowania w badaniach psychologicznych. – Potrafi przedstawić zasady prowadzenia badań neuroobrazowych zgodnie z założeniami podejścia otwartej nauki (open science framework).
PSJ_U9 PSJ_U10	– Formułuje problem badawczy oraz projektuje i przeprowadza symulację jego rozwiązania z użyciem metody funkcjonalnego rezonansu magnetycznego (fMRI). – Potrafi samodzielnie poruszać się po dokumentacji narzędzia do analizy danych fMRI. – Potrafi zaplanować proste badanie fMRI a następnie wie, jak pobrać zebrane dane i wykonać ich podstawową obróbkę i analizę. – Komunikuje wyniki podstawowych analiz danych fMRI w formie raportu z badań oraz prezentacji spełniającej standardy naukowe.
PSJ_K2	– Wyjaśnia, jaka jest waga dowodów naukowych pozyskanych z użyciem metod neuroobrazujących.

Treści programowe i formy zajęć**Wykłady Funkcjonalny Rezonans Magnetyczny**

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Historia fMRI. Omówienie techniki funkcjonalnego rezonansu magnetycznego.	– Poldrack, R. A., Mumford, J. A., & Nichols, T. E. (2011). Handbook of functional MRI data analysis. Cambridge University Press. – Poldrack, R. A. (2018). The new mind readers: What neuroimaging can and cannot reveal about our thoughts. Princeton University Press.
Założenia badań psychologicznych z użyciem fMRI, ważność warunku kontrolnego (odniesienia). Schematy badawcze: zdarzeniowy versus blokowy.	
Przygotowanie danych do analizy (preprocessing).	
Modelowanie statystyczne na poziomie jednej osoby. Omówienie znaczenia kontrastu BOLD (blood oxygenation level dependent contrast). Modelowanie statystyczne na poziomie grupy. Przykłady badań psychologicznych z użyciem fMRI.	

Warsztaty

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
– Studenci_tki poznają podstawy używania oprogramowania służącego do oglądania, pre-procesingu i analizy danych fMRI, np. SPM12. – Studenci_tki w trakcie zajęć planują prosty eksperyment fMRI. – Studenci_tki trenują rozróżnianie badań w schemacie blokowym i zdarzeniowym, dowiadują się, co to jest badanie stanu spoczynkowego i jak je wykonać. – Studenci_tki analizują dane pochodzące od pojedynczych osób, poznają proste analizy na poziomie grupy	– Soares, J. M., Magalhães, R., Moreira, P. S., Sousa, A., Ganz, E., Sampaio, A., ... & Sousa, N. (2016). A Hitchhiker's guide to functional magnetic resonance imaging. <i>Frontiers in neuroscience</i>, 10, 515. – Hall, C. N., Howarth, C., Kurth-Nelson, Z., & Mishra, A. (2016). Interpreting BOLD: towards a dialogue between cognitive and cellular neuroscience. <i>Philosophical Transactions of the Royal Society B: Biological Sciences</i>, 371(1705), 20150348.

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
wykład	Sprawdzian testowy (20 pytań)	21-40
warsztaty	Kartkówki	15-30
warsztaty	Projekt indywidualny - samodzielna analiza danych fMRI od podstaw. Projekt wymagać będzie zastosowania wszystkich zdobytych na zajęciach kompetencji w zakresie programowania i analizy sygnału fMRI..	15-30

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:
Elektroencefalografia III

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Neurokognitywistyka
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	Letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab. Aneta Brzezicka, prof. USWPS

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna
Warsztaty Zaawansowana analiza sygnału	30

Bilans punktów ECTS			
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	warsztaty	30	
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	30
	ćwiczenie umiejętności zdobytych na warsztatach		30
	Wykonanie prac domowych		30
Łączny nakład pracy studenta		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W1 PSJ_W23 PSJ_W9	– Poprawnie dobiera metodę analizy sygnału EEG do pozyskanych danych. Samodzielnie tworzy kod pozwalający na realizację kolejnych kroków analizy sygnału EEG. – Formułuje problem badawczy oraz projektuje i przeprowadza jego weryfikację stosując zaawansowane metody analizy.
PSJ_U13 PSJ_U11 PSJ_U10	– Potrafi samodzielnie poruszać się po dokumentacji narzędzia do analizy danych EEG – Komunikuje wyniki analiz danych elektrofizjologicznych w formie raportu z badań oraz prezentacji spełniającej standardy naukowe
PSJ_K3	– W zrozumiały sposób komunikuje napotkane błędy oraz problemy analityczne i techniczne.

Warsztaty Zaawansowana analiza sygnału

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Wstęp do tematyki zajęć. Wprowadzenie do środowiska Spyder/Jupyterlab.	– Cohen, M. X. (2014). Analyzing neural time series data: theory and practice. MIT press. – <i>Rozdział 2: Advantages and Limitations of Time- and Time-Frequency-Domain Analyses (15-31)</i> – <i>Rozdział 5: Introduction to the Physiological Bases of EEG (51 - 61)</i> – <i>Rozdział 7: Preprocessing Steps Necessary and Useful for Advanced Data Analysis (71-87)</i> – <i>Rozdział 8: EEG Artifacts: Their Detection, Influence, and Removal (87 - 97)</i> – <i>Rozdział 9: Overview of Time-Domain EEG Analyses</i> – Biasiucci, Andrea, Benedetta Franceschiello, and Micah M. Murray. "Electroencephalography." <i>Current Biology</i> 29.3 (2019): R80-R85. – Jackson, A. F., Bolger, D. J. (2014). The neurophysiological bases of EEG and EEG measurement: A review for the rest of us. <i>Psychophysiology</i>, 51(11), 1061-1071.
Podstawowe operacje na plikach, wczytywanie i wyświetlanie danych EEG oraz ich organizacja w pakiecie MNE.	<u>Wybrane tutoriale MNE Python:</u> – <i>Wstęp:</i> https://mne.tools/stable/auto_tutorials/intro/10_overview.html#sphx-glr-auto-tutorials-intro-10-overview-py – <i>Wczytywanie danych:</i> https://mne.tools/stable/auto_tutorials/io/20_reading_eeg_data.html – <i>Epokowanie:</i> https://mne.tools/stable/auto_tutorials/epochs/10_epochs_overview.html – <i>Analiza ERP:</i> https://mne.tools/stable/auto_tutorials/evoked/30_eeg_erp.html#sphx-glr-auto-tutorials-evoked-30-eeg-erp-py
Preprocessing danych EEG (filtrowanie, usuwanie artefaktów, ICA)	
Wstęp do analizy potencjałów wywołanych. Metadane i dzielenie na warunki.	
Operacje na wielu plikach. Grand average ERP.	
Wstęp do analizy statystycznej. Analiza statystyczna ERP.	
Wstęp do zaawansowanych metod analizy EEG - przegląd (analiza czas-częstość, cluster-based, lokalizacja źródeł, connectivity).	
Praca nad własnymi projektami w konsultacji z prowadzącym/prowadząc	

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

- Cohen, M. X. (2014). Analyzing neural time series data: theory and practice. MIT press. *Part III - Frequency and Time-Frequency Domains Analyses*
  - o *Analiza czas-częstość:*
https://mne.tools/stable/auto_tutorials/time-freq/20_sensors_time_frequency.html#sphx-gl-r-auto-tutorials-time-freq-20-sensors-time-frequency-py
  - o *Analiza źródeł i łączności:* Van Vliet, M., Liljeström, M., Aro, S., Salmelin, R., Kujala, J. (2018). Analysis of functional connectivity and oscillatory power using DICS: from raw MEG data to group-level statistics in Python. *Frontiers in Neuroscience*, 12, 586.
  - o *Wnioskowanie statystyczne:*
https://mne.tools/stable/auto_tutorials/stats-sensor-space/10_background_stats.html?highlight=cluster%20based%20permutation

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Warsztaty	Prace domowe	15-30
	Kartkówki	10-20
	Projekt indywidualny - samodzielna analiza danych EEG od podstaw. Projekt wymagać będzie zastosowania wszystkich zdobytych na zajęciach kompetencji w zakresie programowania i analizy sygnału EEG.	26-50

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczeniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:
Neuroobrazowanie II

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Neurokognitywistyka
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab. Aneta Brzezicka, prof. USWPS

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna
Wykłady	18
Warsztaty	12

Bilans punktów ECTS			
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	18
	warsztaty		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	30
	przygotowanie się do egzaminu		15
	przygotowanie prezentacji		15
	ćwiczenie nabytych podczas warsztatów umiejętności		30
Łączny nakład pracy studenta		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się	
Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W1 PSJ_W23 PSJ_W9	– Potrafi w krytyczny sposób omówić zaawansowane metody pomiaru obrazowania mózgu i sposoby ich wykorzystania w psychologii, m.in. w badaniach dotyczących różnic indywidualnych i osobowości.
PSJ_U9 PSJ_U11 PSJ_U10	– Formułuje problem badawczy oraz projektuje i przeprowadza symulację jego rozwiązania z użyciem metod neuroobrazowych. – Stosuje narzędzia do realizacji pomiarów i analizy danych rezonansowych. – Potrafi samodzielnie poruszać się po zaawansowanych opcjach dokumentacji narzędzi do analizy danych MRI. – Komunikuje wyniki podstawowych analiz danych MRI w formie raportu z badań oraz prezentacji spełniającej standardy naukowe.
PSJ_K2	– Wyjaśnia, jaka jest waga dowodów naukowych pozyskanych z użyciem metod neuroobrazujących.

Treści programowe i formy zajęć	
Wykłady Zaawansowane metody obrazowania	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Techniczne podstawy technik tomograficznych CT. Techniczne podstawy techniki MRI	– Poldrack, R. A., Mumford, J. A., & Nichols, T. E. (2011). Handbook of functional MRI data analysis. Cambridge University Press. – Poldrack, R. A. (2018). The new mind readers: What neuroimaging can and cannot reveal about our thoughts. Princeton University Press. – Hall, C. N., Howarth, C., Kurth-Nelson, Z., & Mishra, A. (2016). Interpreting BOLD: towards a dialogue between cognitive and cellular neuroscience. <i>Philosophical Transactions of the Royal Society B: Biological Sciences</i>, 371(1705), 20150348. – Mitra, A., & Raichle, M. E. (2016). How networks communicate: propagation patterns in spontaneous brain activity. <i>Philosophical Transactions of the Royal Society B: Biological Sciences</i>, 371(1705), 20150546.
Metody analizy danych. Metody wizualizacji i prezentacji wyników.	
Neuroobrazowanie z wykorzystaniem techniki fMRI. Zaawansowane obrazowanie fMRI. Przykłady badań czynnościowych fMRI i rsMRI.	
Obrazowanie szlaków istoty białej mózgowia: od morfologii do patologii. Sekwencje i metody wyznaczania traktów istoty białej Sekwencje i metody analizy badań strukturalnych Analiza sieci połączeń	

Warsztaty Zaawansowanie metody obrazowania	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa

Przedstawienie programów przeznaczonych do analizy danych funkcjonalnych i strukturalnych. Omówienie zaawansowanych metod analizy danych rezonansowych takich jak DTI, VBM, konektom. Dyskusja nad ograniczeniami neuroobrazowania. Studenci_tki poznają zaawansowane funkcje przykładowego programu do analizy danych rezonansowych, np. SPM12. Analiza danych pojedynczych osób. Analiza danych na poziomie grupy. Prezentacje przeprowadzonych analiz.	Video: Jamie Ward, Networks in the brain: mapping the connectome https://www.youtube.com/watch?v=ZudHhIDG3M4 – Turner, R. (2016). Uses, misuses, new uses and fundamental limitations of magnetic resonance imaging in cognitive science. <i>Philosophical Transactions of the Royal Society B: Biological Sciences</i>, 371(1705), 20150349.

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Wykłady	Sprawdzian pisemny (20 pytań)	20-40
Warsztaty	Kartkówki	10-20
Warsztaty	Projekt indywidualny - samodzielna analiza danych neuroobrazowych od podstaw. Projekt wymagać będzie zastosowania wszystkich zdobytych na zajęciach kompetencji w zakresie programowania i analizy sygnału MRI.	21-40

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Neuronauka poznawcza

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Neurokognitywistyka
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab. Aneta Brzezicka, prof. USWPS

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna
Wykłady	18
Seminarium	12

Bilans punktów ECTS			
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	18
	seminarium		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	25
	przygotowanie prezentacji artykułu		10
	przygotowanie prezentacji testu		10
	przygotowanie się do egzaminu		45
Łączny nakład pracy studenta		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W12 PSJ_W26	– Potrafi opowiedzieć o modelach organizacji mózgowej funkcji poznawczych. – Wymienia i opisuje metody obrazowania struktury i funkcji mózgu. Wyjaśnia, jaka jest waga dowodów naukowych pozyskanych z użyciem metod neuroobrazujących w kontekście badania funkcji poznawczych i różnic indywidualnych.
PSJ_U4 PSJ_U10	– Potrafi omówić rodzaje testów poznawczych stosowanych w neuronauce. – Krytycznie prezentuje wyniki badań na temat zastosowań wybranych metod obrazowania struktury i funkcji mózgu w psychologii poznawczej.
PSJ_K2	– Wyjaśnia, jaka jest waga dowodów naukowych pozyskanych z użyciem metod neuroobrazujących.

Treści programowe i formy zajęć

Wykłady

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Wprowadzenie do neuronauki poznawczej, podstawowe pojęcia i definicje. Przypomnienie podstawowych informacji na temat anatomii i elektrofizjologii mózgu.	– Ward, J. (2020). <i>The student's guide to cognitive neuroscience</i>. Routledge. (wybrane fragmenty). – MICHAEL. GAZZANIGA. (2018). <i>Cognitive neuroscience: The biology of the mind</i>. WW NORTON. (wybrane fragmenty). – Jaśkowski, P. (2009). <i>Neuronauka poznawcza</i>. Warszawa: Wizja Press & IT.
Metody badawcze neuronauki poznawczej: *ważność badań osób z uszkodzeniami mózgu, *badania z wykorzystaniem „wirtualnych lezji” wykonywanych z użyciem metod stymulacji mózgu, np. przezczaszkowej stymulacji magnetycznej – TMS, *inwazyjne i nieinwazyjne metody stymulacji mózgu, *strukturalne i funkcjonalne metody neuroobrazowe w tym obrazowanie połączeń strukturalnych i funkcjonalnych (<i>structural and functional connectivity</i>).	
Neuralna perspektywa w badaniu procesów percepcji, uwagi, języka i funkcji wykonawczych.	
Specjalizacja półkulowa, czego dowiedzieliśmy się z badań pacjentów z rozdzielonymi półkulami, czy wszystkie funkcje poznawcze mają asymetryczną lokalizację w mózgu? Model specjalizacji półkulowej dla procesów pamięci (the hemispheric encoding/retrieval asymmetry (HERA)) i starzenia się (hemispheric asymmetry reduction in older adults (HAROLD)).	

Seminarium

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Tematy ogólne do dyskusji: – Gestalt, iluzje wzrokowe i dwa strumienie przetwarzania informacji wzrokowej. – Asymetryczne zaangażowanie półkul	– Ocklenburg, S., & Güntürkün, O. (2012). Hemispheric asymmetries: the comparative view. <i>Frontiers in psychology</i>, 3, 5. – Parkin, B. L., Ekhtiari, H., & Walsh, V. F. (2015). Non-invasive human brain stimulation in cognitive neuroscience: a primer. <i>Neuron</i>, 87(5), 932-945.

mózgowych w procesy poznawcze – reguła czy wyjątek? - Stymulacja mózgu – użyteczne narzędzie badawcze czy nadzieja na odbudowę utraconych funkcji? 1. Studenci_tki dobierają się w zespoły i omawiają szczegółowo jeden artykuł z listy. 2. Studenci_tki zapoznają się z szeroką gamą testów poznawczych w kontekście neuronauki poznawczej. Wybierają jeden z testów poznawczych, zaprezentowanych np. tu: https://www.testable.org/ward i prezentuje swój pomysł na jego wykorzystanie w połączeniu z wybraną techniką obrazowania pracy mózgu.	- Video: Jamie Ward, Vision for Action: The Dorsal Stream: https://www.youtube.com/watch?v=dnSP7Kz_LbE&list=PL9bHtYW9sTg2qVkvxA-N9teKQ1dVULeo4&index=6 - Object Recognition: The Ventral Stream: https://www.youtube.com/watch?v=I4g2fYcO8JA&list=PL9bHtYW9sTg2qVkvxA-N9teKQ1dVULeo4&index=5 - NIBS - Non-Invasive Brain Stimulation in Cognitive Neuroscience https://www.youtube.com/watch?v=plm9tmkOV88 Teksty do wyboru: - Milner, A. D. (2017). How do the two visual streams interact with each other? <i>Experimental brain research</i>, 235(5), 1297-1308. - Habib, R., Nyberg, L., & Tulving, E. (2003). Hemispheric asymmetries of memory: the HERA model revisited. <i>Trends in cognitive sciences</i>, 7(6), 241-245. - Knights, E., Morcom, A. M., & Henson, R. N. (2021). Does Hemispheric Asymmetry Reduction in Older Adults in Motor Cortex Reflect Compensation? <i>Journal of Neuroscience</i>, 41(45), 9361-9373. - Vaidya, A. R., Pujara, M. S., Petrides, M., Murray, E. A., & Fellows, L. K. (2019). Lesion studies in contemporary neuroscience. <i>Trends in cognitive sciences</i>, 23(8), 653-671. - Bergmann, T. O., & Hartwigsen, G. (2021). Inferring causality from noninvasive brain stimulation in cognitive neuroscience. <i>Journal of cognitive neuroscience</i>, 33(2), 195-225.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0) Dobra plus (4,5) Dobra (4,0) Dostateczna plus (3,5) Dostateczna (3,0) Niedostateczna (2,0)	od 91 punktów do 100 punktów od 81 punktów do 90 punktów od 71 punktów do 80 punktów od 61 punktów do 70 punktów od 51 punktów do 60 punktów poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
wykład seminarium	Sprawdzian testowy (15 pytań)	16-30
seminarium	Prezentacja zespołowa wybranego artykułu	13-26
seminarium	Indywidualna prezentacja wybranego testu poznawczego w kontekście neuronauki	12-24
seminarium	Udział w dyskusji	10-20

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Neuropsychologia kliniczna I

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Neurokognitywistyka
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab. Krystyna Rymarczyk, prof. USWPS

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna
Wykłady	18
Seminarium	12

Bilans punktów ECTS			
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	18
	seminarium		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	40
	przygotowanie prezentacji z narzędzia		20
	opracowanie przypadku pacjenta		30
	opracowanie programu terapii		30
Łączny nakład pracy studenta		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PS2_W5 PS2_W12	– Potrafi opisać jak wiedza neuropsychologiczna i rozumienie biologicznych podstaw zachowania pozwalają na rozwiązywanie problemów badawczych i praktycznych - w szczególności w kontekstach klinicznych.
PS2_U2 PS2_U4	– Potrafi określić rodzaj zaburzenia lub choroby mózgu na podstawie występujących objawów neuropsychologicznych – Stosuje jakościowe i ilościowe narzędzia diagnozy neuropsychologicznej, potrafi ocenić przydatności technik neuroobrazowych w diagnostyce neuropsychologicznej
PS2_K1	– Potrafi wskazać ograniczenia metod diagnostycznych stosowanych w neuropsychologii i konsekwencji jakie ma to dla praktyki klinicznej.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
– Rodzaje uszkodzeń mózgu i metody ich weryfikacji – specyfika udarów mózgu – urazowe uszkodzenia mózgu – choroby otępienne – zmiany strukturalne mózgu w wyniku zakażenia SARS-CoV-2	– Armstrong, C.L., Morrow, L. (2018). Neuropsychologia medyczna. Red. wyd. pol. Michał Harciarek. Tom 1. Roz.2. Urazy mózgu; Roz. 6. Choroby i zaburzenia mózgowo-naczyniowe. Roz. 15. Otępienie. Wyd. PZWL. – Douaud, G., Lee, S., Alfaro-Almagro, F. i in. (2022). SARS-CoV-2 is associated with changes in brain structure in UK Biobank. Nature 604, 697–707 https://doi.org/10.1038/s41586-022-04569-5
– Deficyty neuropsychologiczne po uszkodzeniu mózgu - badania kliniczne a neuroobrazowe – zaburzenia zachowania i emocji – dysfunkcje wykonawcze – afatyczne zaburzenia mowy – zaburzenia spostrzegania wzrokowego	– Jodzio, K. (2011). Diagnostyka neuropsychologiczna w praktyce klinicznej. Roz. 5. Neuroanatomiczne korelaty zaburzeń neurobehawioralnych jako nadal aktualny problem diagnostyczny. Wyd. Delfin. – Walsh, K., Darby, D. (2016). Neuropsychologia kliniczna. Roz. 4. Płaty czołowe; 5. Płaty skroniowe, 6. Płaty ciemieniowe, 7. Płaty potyliczne. Wyd. GWP.
– Neuroobrazowanie funkcjonalne i strukturalne w chorobach neurodegeneracyjnych – choroba Alzheimerera – otępienie czołowo-skroniowe – choroba Parkinsona	– Felbecker, A, Limmroth, V., Tettenborn, B. (2020). <i>Choroby otępienne</i>. Roz.4. Postacie otępienia. Wyd. Elsevier Essentials.

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Literatura uzupełniająca:

- Łojek, E. i in. (2021). Neuropsychological disorders after COVID-19. Urgent need for research and clinical practice. *Adv Psychiatry Neurol*; 30 (2): 104-112. DOI: <https://doi.org/10.5114/ppn.2021.108474>

- Nolte, J. (2011). *Mózg człowieka. Anatomia czynnościowa mózgowia*. Red. J. Moryś. Tom 1. Roz. 3: Anatomia i budowa ogólna ośrodkowego układu nerwowego, Tom 2: Roz. 22. Kora mózgu. Wyd. Edra Urban & Partner.
- Grabowska, A., Jaśkowski P. i Seniów, J. (2008). *Mózgowe mechanizmy funkcji psychicznych i ich zaburzeń z perspektywy neuropsychologii i neuronauki*. W: Strelau, J., Doliński, D. (red.), Psychologia, Podręcznik akademicki. Roz. 17. Wyd. GWP.
- Pąchalska, M., Kropotov, J. D., Kaczmarek, B. L. J. (2014). *Neuropsychologia kliniczna. Od teorii do praktyki*. Roz. 4. Neuroobrazowanie mózgowia. Wyd. PWN.

Seminarium	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Diagnoza neuropsychologiczna – cele i założenia – metody przesiewowe	- Jodzio, K. (2011). <i>Diagnostyka neuropsychologiczna w praktyce klinicznej</i> . Roz. 1 Ogólna charakterystyka procesu diagnostycznego w neuropsychologii klinicznej. Wyd. Delfi
Ocena neuropsychologiczna – specyfika i zastosowanie wybranych testów neuropsychologicznych	Materiały do wybranych testów neuropsychologicznych.

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale

Literatura uzupełniająca:

- Walsh, K., Darby, D. (2016). *Neuropsychologia kliniczna*. Roz. 10. Diagnoza neuropsychologiczna. Wyd. GWP.
- Walsh K.W. (2001). *Jak rozumieć uszkodzenia mózgu*. Podstawy diagnozy neuropsychologicznej. Wyd. IPiN.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punktacja*
Sprawdzian pisemny	31-60
Kartkówki z omawianych tekstów	13-26
Studium przypadku (zadanie w parach)	7-14

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1

Nazwa przedmiotu:

Neuronauka rozwojowa

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Neurokognitywistyka
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	Letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr hab. Kamila Jankowiak-Siuda, prof. USWPS

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna
wykład	18
seminarium	12

Bilans punktów ECTS			
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	18
	seminarium		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	30
	przygotowanie projektu indywidualnego		30
	przygotowanie projektu grupowego		30
Łączny nakład pracy studenta		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W9 PSJ_W15	– Potrafi omówić objęte programem przedmiotu zagadnienia dotyczące neuronauki rozwojowej, w szczególności problematykę rozwoju atypowego w poszczególnych etapach życia człowieka. – Potrafi opisać jak wiedza o biologicznych podstawach zachowania człowieka służyć może do rozwiązywaniu problemów badawczych i praktycznych dotyczących typowego i atypowego rozwoju.
PSJ_U3 PSJ_U8	– Potrafi opisać i zinterpretować zachowanie człowieka w oparciu o wiedzę z zakresu neuronauki rozwojowej. – Potrafi zaprojektować formę oddziaływania psychologicznego (zabawę, trening) dostosowaną do potrzeb i okresu rozwojowego w oparciu o wiedzę nt. typowego i atypowego rozwoju oraz wiedzę z obszaru neuronauki rozwojowej.
PSJ_K8	– Potrafi krytycznie ocenić i omówić możliwości i ograniczenia oddziaływań stosowanych w kontekście problemów dotyczących typowego i atypowego rozwoju, w szczególności - etyczne konsekwencje oferowania różnych form terapii i wsparcia opierającego się na odkryciach neuronaukowych.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Integracja ponadsystemowa układu nerwowego od poczęcia po okres późnej dorosłości ▪ Czynniki biologiczne warunkujące powstawanie dysfunkcji rozwojowych a środowisko. ▪ Okresy krytyczne w rozwoju mózgu.	– Kalat, J. (2007). <i>Biologiczne podstawy psychologii</i>. str. 107 - 124. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN. 271-279. - Gilmore, J. H., Knickmeyer, R. C., & Gao, W. (2018). Imaging structural and functional brain development in early childhood. <i>Nature Reviews Neuroscience</i>, 19(3), 123. - Foulkes, L., & Blakemore, S. J. (2018). Studying individual differences in human adolescent brain development. <i>Nature neuroscience</i>, 21(3), 315-323. - Niewiadomska G. Starzenie się układu nerwowego. W: Górska T., Grabowska A., Zagrodzka J (red.). <i>Mózg a zachowanie</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN; 2005. pp. 544-66. - Pluvinage, J. V., & Wyss-Coray, T. (2020). Systemic factors as mediators of brain homeostasis, ageing and neurodegeneration. <i>Nature Reviews Neuroscience</i>, 1-10.
Rozwój mózgu/sieci neuronalnych w okresie od narodzin do wczesnego dzieciństwa. ▪ Typowy rozwój mózgu/sieci neuronalnych w okresie prenatalnym i wczesnego dzieciństwa ▪ Atypowy rozwój mózgu/sieci neuronalnych w okresie prenatalnym i okresie dzieciństwa	
Rozwój mózgu/sieci neuronalnych w okresie późnego dzieciństwa i w okresie adolescencji. ▪ Typowy rozwój mózgu/sieci neuronalnych w okresie późnego dzieciństwa i adolescencji ▪ Atypowy rozwój mózgu/sieci neuronalnych w okresie prenatalnym i okresie dzieciństwa	

Seminarium	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Analiza i interpretacja zachowań człowieka w oparciu o wiedzę z neuronauki rozwoju. - Formułowanie problemów i projektowanie badań z perspektywy rozwoju układu nerwowego na przestrzeni życia człowieka. - Zaprojektowanie formy oddziaływania psychologicznego (zabawa, trening) do wybranego okresu rozwojowego (typowego lub atypowego)	- Váša, F., & Mišić, B. (2022). Null models in network neuroscience. <i>Nature Reviews Neuroscience</i>, 1-12. - Goswami, U. (2006). Neuroscience and education: from research to practice?. <i>Nature reviews neuroscience</i>, 7(5), 406-413.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0) Dobra plus (4,5) Dobra (4,0) Dostateczna plus (3,5) Dostateczna (3,0) Niedostateczna (2,0)	od 91 punktów do 100 punktów od 81 punktów do 90 punktów od 71 punktów do 80 punktów od 61 punktów do 70 punktów od 51 punktów do 60 punktów poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
wykład seminarium	Sprawdzian testowy	26-50
seminarium	Projekt indywidualny	10-20
seminarium	Projekt grupowy	15-30

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Neuropsychologia kliniczna II

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Neurokognitywistyka
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab. Krystyna Rymarczyk, prof. USWPS

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna
Wykłady Rehabilitacja neuropsychologiczna	18
Warsztaty Metody neuroobrazowania w badaniach klinicznych	12

Bilans punktów ECTS			
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	18
	seminarium		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	30
	przygotowanie artykułu i jego prezentacji		30
	Przygotowanie do sprawdzianu testowego		30
Łączny nakład pracy studenta		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W2 PSJ_W9	– Potrafi opisać metody oddziaływań stosowane przez neuropsychologię kliniczną do rozwiązywania problemów badawczych i praktycznych – Potrafi wymienić metody oceny neuropsychologicznej i wskazać odpowiednie konteksty ich stosowania
PSJ_U3 PSJ_U4 PSJ_U11	– Potrafi sformułować problem praktyczny i proponuje jego rozwiązanie stosując odpowiednie zaawansowane narzędzia do wykonania diagnozy neuropsychologicznej (np. MRI, fMRI) i odpowiednie metody neurorehabilitacji (TMS) w oparciu o zdobytą wiedzę neuropsychologiczną – Prezentuje i omawia wyniki badań neuropsychologicznych w ramach komunikatu o charakterze naukowym
PSJ_K3	– Potrafi komunikować wyniki badań naukowych w sposób umożliwiający współpracę z ekspertami z innych dziedzin np. neurologów, psychiatrów przy rozwiązywaniu problemów badawczych i praktycznych.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Rehabilitacja neuropsychologiczna – cele i zasady terapii neuropsychologicznej – rodzaje oddziaływań terapeutycznych	– Galetto, V., Sacco, K. (2017). Neuroplastic Changes Induced by Cognitive Rehabilitation in Traumatic Brain Injury: A Review. <i>Neurorehabil Neural Repair</i> 31(9):800–813. https://doi.org/10.1177/1545968317723748 – Koenig, A., Luft, A., Cajigas, I. (2013). From neuroscience to neuro-rehabilitation: transferring basic neuroscientific principles from laboratory to bedside. <i>J NeuroEngineering Rehabil</i> 10, 6. https://doi.org/10.1186/1743-0003-10-6 – Seniów, J. (2019). Terapia neuropsychologiczna dorosłych chorych z uszkodzeniem mózgu. <i>Roz. 1-3. Wyd. IPIN.</i>
Reorganizacja funkcjonalna po udarze – spontaniczna i stymulowana reorganizacja funkcji po uszkodzeniu mózgu	– Prigatano, G.,P., Braga, L.,W., Johnson, S.,F, Souza, L.,M.,N. (2021). Neuropsychological rehabilitation, neuroimaging and neuroplasticity: A clinical commentary. <i>NeuroRehabilitation</i>.;49(2):255-265. doi: 10.3233/NRE-218024.
TMS w rehabilitacji deficytów neuropsychologicznych – możliwe zastosowania	– Seniów, J. (2019). Terapia neuropsychologiczna dorosłych chorych z uszkodzeniem mózgu. <i>Roz. 17. Wyd. IPIN.</i>

Literatura uzupełniająca:

- Pąchalska, M. (2014). Rehabilitacja neuropsychologiczna. *Roz. 2,6,8,9. Wyd. UMCS.*
- Seniów, J. (2019). Terapia neuropsychologiczna dorosłych chorych z uszkodzeniem mózgu. *Roz. 4-7. Wyd. IPIN.*
- Szepietowska, E.,M., Daniluk,B. (2018).*Rehabilitacja neuropsychologiczna ujęcie holistyczne.* *Roz. Neuropsychologia kliniczna w teorii i praktyce; Roz. Wirtualna rzeczywistość w rehabilitacji neuropsychologicznej.* *Wyd. UMCS.*

Warsztaty	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Oddziaływania terapeutyczne a reorganizacja funkcji w mózgu ▪ zaburzenia funkcji wykonawczych ▪ zaburzenia mowy ▪ zaburzenia emocjonalne	– Nowrangji, M. A., Lyketsos, C., Rao, V., Munro, C. A. (2014). Systematic review of neuroimaging correlates of executive functioning: converging evidence from different clinical populations. <i>The Journal of neuropsychiatry and clinical neurosciences</i>, 26(2), 114–125. https://doi.org/10.1176/appi.neuropsych.12070176 – Hertrich, I., Dietrich, S., Ackermann, H. (2020). The margins of the language network in the brain. <i>Front. Commun.</i> 5:519955. https://doi.org/10.3389/fcomm.2020.519955 – Yuvaraj R, Murugappan M, Norlinah M, I, Sundaraj K, Khairiyah M. (2013). Review of Emotion Recognition in Stroke Patients. <i>Dement Geriatr Cogn Disord</i>; 36:179-196. doi: 10.1159/000353440
Neuroobrazowanie funkcjonalne i strukturalne w chorobach neurodegeneracyjnych ▪ choroba Alzheimera ▪ otępienieczołowo-skroniowe ▪ choroba Parkinsona	– Schaeffer, M.,J., Chan, L., Barber, P.,A. (2021). The neuroimaging of neurodegenerative and vascular disease in the secondary prevention of cognitive decline. <i>Neural Regen Res.</i>16 (8): 1490-1499. doi: 10.4103/1673-5374.303011.

Literatura uzupełniająca:

Lungu, O. & Bares, M. (2020) Editorial: Neuropsychology Through the MRI Looking Glass. *Front. Neurol.* 11:609897. doi: 10.3389/fneur.2020.609897

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
wykład	Sprawdzian pisemny	31-60
warsztaty	Zreferowanie artykułu badawczego dotyczącego wybranego deficytu neuropsychologicznego	13-26
warsztaty	Aktywność w dyskusjach na zajęciach	7-14

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczeniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:
Kognitywistyka

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Neurokognitywistyka
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr hab. Kamila Jankowiak-Siuda, prof. USWPS

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna
wykład	18
seminarium	12

Bilans punktów ECTS			
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	18
	seminarium		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	30
	Przygotowanie do kartkówek		30
	Przygotowanie i udział w sprawdzianie testowym		30
Łączny nakład pracy studenta		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W2 PSJ_W3 PSJ_W4	– Student omawia najważniejsze pojęcia i zagadnienia w ramach kognitywistyki w kontekście innych dziedzin psychologii oraz praktycznych zastosowań. – Student prowadzi dyskusję na temat neuronalnych korelatów świadomości, stosuje terminologię używaną do jej wyjaśniania i potrafi opisać najnowsze trendy w badaniach jej dotyczących.
PSJ_U1	– Student formułuje i wyraża własne opinie oraz argumentuje swoje stanowisko w odwołaniu do dorobku psychologii i kognitywistyki
PSJ_K2 PSJ_K3	– Student skutecznie komunikuje jakie są zadania i metody kognitywistyki, jakie jest jej miejsce w psychologii oraz w jaki sposób można korzystać z jej ustaleń przy rozwiązywaniu problemów społecznych i jednostkowych.

Treści programowe i formy zajęć**Wykład**

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
– Od komputerów do mózgu i z powrotem, czyli historia nauk o poznaniu	– Bermúdez, J. L. (2014). Cognitive science: An introduction to the science of the mind. Cambridge: Cambridge University Press. – Clark, A. (2009). Supersizing the mind: Embodiment, action, and cognitive extension. Oxford: Oxford University Press. – Peter Godfrey-Smith, P. (2017). Other Minds: The Octopus, the Sea, and the Deep Origins of Consciousness. New York: Macmillan (przekład na polski w druku: Inne umysły. Kraków: Copernicus Center Press, 2018) – Trojan, M. (2013). Na tropie zwierzęcego umysłu. Warszawa: Scholar. – Wierzchoń, M. (2013). Granice świadomości. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
– Filozofia umysłu: problem umysł ciało	
– Reprezentacje umysłowe: klasyczne spory i współczesne ujęcia	
– Świadomość: kluczowe teorie (neuro)kognitywistyczne	

Literatura uzupełniająca:

- Frankish, K., Ramsey, W. (red.). (2012). The Cambridge handbook of cognitive science. Cambridge: Cambridge University Press.
- Jaśkowski, P. (2009). Neuronauka poznawcza. Warszawa: Wizja Press & IT.
- Purves, D., Brannon, E., Cabeza, R., Huettel, S. A., LaBar, K., Platt, M., Woldorff, M. (2013). Principles of cognitive neuroscience. Sunderland, MA: Sinauer Associates.
- Ward, J. (2015). The student's guide to cognitive neuroscience. New York: Psychology Press.

Seminarium

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Wybrane zagadnienia z zakresu filozofii umysłu: "trudny" problem świadomości, funkcjonalizm i jego krytycy	– Chalmers, D. J. (1995). Facing up to the problem of consciousness. Journal of consciousness studies, 2(3), 200-219. – Seth, A.K., Bayne, T. Theories of consciousness. Nat Rev Neurosci 23, 439–452 (2022). https://doi.org/10.1038/s41583-022-00587-4

Psychologiczne badania procesów “na skraju” świadomości (np. attentional blink, bodźce podprogowe)	– King, J. R., Pescetelli, N., Dehaene, S. (2016). Brain mechanisms underlying the brief maintenance of seen and unseen sensory information. <i>Neuron</i> , 92(5),1122-1134.
Neuronaukowe badania i teorie świadomości (np. global workspace theory, integrated information theory)	
Inne “formy” świadomości: świadomość zwierząt, sztuczna inteligencja (np. test lustra, test Turinga)	

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
wykład seminarium	Sprawdzian testowy	31-60
seminarium	Kartkówki	13-26
seminarium	Aktywność w dyskusjach na zajęciach	7-14

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Specjalność: Stosowana i kliniczna analiza zachowania

Nazwa przedmiotu:	
Analiza zachowania I	
Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Stosowana i kliniczna analiza zachowania
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Prof. dr hab. Paweł Ostaszewski

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
wykład	20	18
seminarium	10	6

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	20	24	18
	seminarium		10		6
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	40	96	46
	przygotowanie prac pisemnych		35		35
	przygotowanie się do egzaminu		14		14
	udział w egzaminie		1		1
Łączny nakład pracy studenta		120			120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W03 PSJ_W08 PSJ_W09	– w stopniu pogłębionym zna i rozumie specyfikę analizy zachowania, jako subdyscypliny psychologii – zna i rozumie biologiczne podłoże podstawowych procesów uczenia się, oparte na mechanizmach plastyczności mózgu – zna i rozumie ewolucyjne spojrzenie na podstawowe procesy uczenia, jako uniwersalne adaptacje – w stopniu pogłębionym zna i rozumie pojęcia i procesy związane z warunkowaniem klasycznym – w stopniu pogłębionym zna i rozumie pojęcia i procesy związane z warunkowaniem sprawczym – w stopniu pogłębionym zna i rozumie specyfikę funkcjonalnej analizy zachowań werbalnych w ujęciu Skinnera – w stopniu pogłębionym zna i rozumie pojęcia odnoszące się do podstawowych zachowań werbalnych w ujęciu Skinnera
PSJ_U03	– opisuje, analizuje i interpretuje zachowania człowieka z perspektywy analizy zachowania – opisuje i analizuje zachowania werbalne człowieka z perspektywy funkcjonalnej
PSJ_K02	– jest świadomy ograniczeń epistemologicznych analizy zachowania przy rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych

Treści programowe i formy zajęć

Wykład: Podstawy analizy zachowania: filozofia, pojęcia i prawa zachowania

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Behawioryzm klasyczny J. Watsona i behawioryzm radykalny B.F. Skinnera. Podstawowe procesy uczenia się, jako uniwersalne ewolucyjne adaptacje o podłożu neurobiologicznym.	– Bąbel, P. i Ostaszewski, P. (red., 2008). Współczesna psychologia behawioralna. Wybrane zachowania. Kraków: WUJ. – Bąbel, P., Suchowierska, M. i Ostaszewski, P. (2016). Analiza zachowania. Vademecum. Sopot: GWP. – Skinner, B. F. (1974/2013). Behawioryzm. Sopot: GWP. – Skinner, B. F. (1953/2022). Nauka i zachowanie człowieka. Warszawa: PWN.
Warunkowanie klasyczne: bodźce i reakcje warunkowe i bezwarunkowe, generalizacja i różnicowanie, wygaszanie i samoistne odnowienie odruchu, styczeńność w czasie vs znacznie zależności (kontyngencji), efekt zacieniania, efekt blokowania, model Rescorli-Wagnera, podstawowe praktyczne zastosowania warunkowania klasycznego.	
Warunkowanie sprawcze: trójelementowa zależność, wzmacnianie pozytywne i negatywne, karanie pozytywne i negatywne, behawioralne, biologiczne i neurobiologiczne koncepcje natury wzmocnień, operacje motywacyjne.	
Warunkowanie sprawcze: zależności karzące, kary pozytywne i negatywne, wygaszanie, operacje znoszące, odwracanie nawyków.	
Warunkowanie sprawcze: generalizacja i różnicowanie bodźców i reakcji, bodźce różnicujące i wygaszeniowe, klasy bodźców i reakcji, ekwiwalencja bodźców, wprowadzenie do teorii ram relacyjnych.	
Warunkowanie sprawcze: rozkłady wzmacniania sporadycznego, dokonywanie wyboru i prawo dopasowania, samokontrola i dyskontowanie, wprowadzenie do samozarządzania.	

Literatura uzupełniająca:

- Hayes, S. C. i Hofmann S. G. (red.) (2020). Terapia poznawczo-behawioralna oparta na procesach. Wiedza i kluczowe kompetencje. Sopot: GWP.
- Hayes, S. C., Strosahl, Wilson, K. G. (2013). Terapia akceptacji i zaangażowania. Proces i praktyka uważnej zmiany. Kraków: WUJ.

Seminarium: Wprowadzenie do problematyki zachowań werbalnych	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
– Funkcjonalne podejście do zachowań werbalnych w ujęciu B.F. Skinnera.	– Bąbel, P. i Ostaszewski, P. (red., 2008). Współczesna psychologia behawioralna. Wybrane zachowania. Kraków: WUJ. – Rozdział 7. – Suchowierska, M., Ostaszewski, P. i Bąbel, P. (2016). Terapia behawioralna dzieci z autyzmem. Teoria, badania i praktyka stosowanej analizy zachowania. Gdańsk: GWP. – Rozdział 6.
– Podstawowe werbalne zachowania sprawcze (np. reakcje typu takt, reakcje typu mand).	
– Metody oceny stopnia rozwoju kompetencji w zakresie zachowań werbalnych.	
– Metody wspomaganie rozwoju i kształtowania zachowań werbalnych.	

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Wykład	Test końcowy (pisemny; test jednokrotnego wyboru	60 (31)
Seminarium	Zadania realizowane w trakcie zajęć	30 (15)
Seminarium	Praca domowa	10 (5)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Stosowana analiza zachowania I

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Stosowana i kliniczna analiza zachowania
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr Monika Suchowierska-Stephany

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
seminarium	16	12
ćwiczenia	14	12

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	seminarium	30	16	24	12
	ćwiczenia		14		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	30	96	30
	przygotowanie prac pisemnych		30		30
	przygotowanie się do sprawdzianów		30		36
Łączny nakład pracy studenta		120		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W04 PSJ_W07 PSJ_W10 PSJ_W26	– w stopniu pogłębionym zna zna (wymienia, identyfikuje) definicję i cechy charakterystyczne subdyscypliny psychologii: stosowanej analizy zachowania (SAZ) – w stopniu pogłębionym zna zna (definiuje, wyjaśnia) terminologię SAZ – w stopniu pogłębionym zna zna i poprawnie identyfikuje zależności pomiędzy zachowaniem a wydarzeniami środowiskowymi – w stopniu pogłębionym zna określa powody stosowania technik opartych na dowodach
PSJ_U03 PSJ_U08	– opisuje, analizuje i interpretuje zachowania człowieka z perspektywy SAZ – formułuje problem praktyczny, definiuje zachowania modyfikowane, wybiera metodę pomiaru, proponuje metody oceny zachowania przed, w trakcie i po wprowadzeniu oddziaływań psychologicznych
PSJ_K02	– bierze pod uwagę (identyfikuje, podejmuje odpowiednie działania) ograniczenia epistemologiczne SAZ przy planowaniu oddziaływań praktycznych

Treści programowe i formy zajęć**Seminarium: Wprowadzenie do stosowanej analizy zachowania**

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Wprowadzenie do stosowanej analizy zachowania	– Baer, D.M. (2002). Stosowana analiza behawioralna. W N.J. Mackintosh i A.M. Colman (red.), Zdolności a proces uczenia się (s. 37-58). Poznań: Wydawnictwo Zysk i S-ka. – Bąbel, P. i Ostaszewski, P. (red., 2008). Współczesna psychologia behawioralna. Wybrane zachowania. Kraków: WUJ. – Rozdział 9. – Suchowierska, M., Ostaszewski, P. i Bąbel, P. (2016). Terapia behawioralna dzieci z autyzmem. Teoria, badania i praktyka stosowanej analizy zachowania. Gdańsk: GWP. – Rozdziały 3 i 4.
Podstawowe pojęcia z zakresu SAZ	
Wybór, definiowanie i pomiar zachowań	
Ocena, analiza i ewaluacja zmiany zachowania	
Ocena preferencji, wzmacnianie zachowań pożądanych	
Kontrola bodźcowa – różnicowanie i generalizacja	
Budowanie repertuaru nowych zachowań – kształtowanie i tworzenie łańcuchów zachowań	

Ćwiczenia: Podstawy stosowanej analizy zachowania: umiejętności praktyczne

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Cechy charakterystyczne SAZ: analiza badań	– Baer, D.M. (2002). Stosowana analiza behawioralna. W N.J. Mackintosh i A.M. Colman (red.), Zdolności a proces uczenia się (s. 37-58). Poznań: Wydawnictwo Zysk i S-ka. – Bąbel, P. i Ostaszewski, P. (red., 2008). Współczesna psychologia behawioralna. Wybrane zachowania. Kraków: WUJ. – Rozdział 9. – Suchowierska, M., Ostaszewski, P. i Bąbel, P. (2016). Terapia behawioralna dzieci z autyzmem. Teoria, badania i praktyka stosowanej analizy zachowania. Gdańsk: GWP. – Rozdziały 3 i 4.
Priorytetyzowanie zachowań modyfikowanych	
Definiowanie i pomiar zachowań	
Ocena preferencji	
Trening różnicowania	
Kształtowanie	

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Seminarium	Sprawdziany pisemne (test jednokrotnego wyboru i odpowiedzi na pytania otwarte); dwa sprawdziany – na 2. i 4. spotkaniu seminaryjnym	30 (16)
	Praca domowa – do oddania dwa tygodnie po ostatnich zajęciach seminaryjnych	20 (10)
Ćwiczenia	Zadania realizowane w trakcie zajęć – w czasie każdego spotkania można uzyskać max. 5 punktów za aktywną obecność	20 (10)
	Praca domowa – dwie prace domowe; pierwsza do oddania na 3. Zajęciach, druga – dwa tygodnie po ostatnich zajęciach ćwiczeniowych	30 (15)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Metody pomiaru i analiza danych I

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Stosowana i kliniczna analiza zachowania
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr hab. Wojciech Białaszek, prof. USWPS

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
wykład	12	12
ćwiczenia	18	12

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	12	24	12
	ćwiczenia		18		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	40	96	40
	przygotowanie prac pisemnych		20		20
	przygotowanie się do sprawdzianów		29		35
	Udział w teście		1		1
Łączny nakład pracy studenta		120			120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W19 PSJ_W23	– w stopniu pogłębionym zna i rozumie zagadnienia związane z metodologią badań behawioralnych – w stopniu pogłębionym zna i rozumie zagadnienia związane z pomiarem danych i ich analizą w nurcie behawioralnym
PSJ_U09 PSJ_U10	– projektuje badania z zakresu psychologii behawioralnej: stawia pytania badawcze, formułuje i weryfikuje hipotezy, gromadzi dane i je analizuje oraz interpretuje krytycznie uzyskane wyniki – prezentuje wyniki badań z zakresu psychologii behawioralnej
PSJ_K02	– jest świadomy ograniczeń epidemiologicznych związanych z przeprowadzaniem badań z zakresu psychologii behawioralnej

Treści programowe i formy zajęć

Wykład: Metody badawcze w analizie zachowania

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Schematy eksperymentalne wykorzystywane w badaniach behawioralnych i ich cechy charakterystyczne	– Bąbel, P., Ostaszewski, P. (red.) (2008). Współczesna psychologia behawioralna. Kraków: WUJ. (rozdział 2). – Shanhnessy, J. J., Zechmeister, E. B., Zechmeister, J. S. (2002). Metody badawcze w psychologii. Gdańsk: GWP. (Rozdział 9. Plany badań pojedynczych przypadków). – zachowania. Gdańsk: GWP. – str. 111-124.
Jednoprzedmiotowe schematy eksperymentalne (np. schemat ABAB, schemat eksperymentalny z wykorzystaniem pomiaru kilku poziomów wyjściowych zachowania, schemat eksperymentalny ze zmieniającym się kryterium, schemat eksperymentalny zmieniających się oddziaływań)	
Trafność, rzetelność, pomiar zgodności danych w badaniach behawioralnych	
Ocena wyników badań behawioralnych: analiza wizualna	

Ćwiczenia: Pomiar zachowania

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Metody zbioru danych: pośredni, bezpośredni, na podstawie produktu trwałego	– Suchowierska, M., Ostaszewski, P. i Bąbel, P. (2016). Terapia behawioralna dzieci z autyzmem. Teoria, badania i praktyka stosowanej analizy zachowania. Gdańsk: GWP. – rozdział 3.
Wymiary zachowania a zbiór danych	
Metody pomiaru zachowania: ciągły i nieciągły, częstość, długość trwania, opóźnienie, pomiar interwałowy, próbki czasowe, na podstawie produktu trwałego, pomiary pochodne	

Literatura dodatkowa (nieobowiązkowa):

- Gast, D. L. (2010). Single subject research methodology in behavioral sciences. Routledge.
- Kazdin, A. E. (2011). Single-case research designs: Methods for clinical and applied settings. Oxford University Press.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się**Punktacja***

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Wykład	Test końcowy (pisemny; test jednokrotnego wyboru)**	40 (21)
Ćwiczenia	Zadania realizowane w trakcie zajęć i/lub po zajęciach w formie pracy domowej	60 (30)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Analiza zachowania II

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Stosowana i kliniczna analiza zachowania
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	Letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Prof. dr hab. Paweł Ostaszewski

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
wykład	12	12
seminarium	18	12

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	12	24	12
	seminarium		18		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	40	96	40
	przygotowanie prac domowych		25		25
	przygotowanie się do egzaminu		24		30
	udział w egzaminie		1		1
Łączny nakład pracy studenta		120		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W03 PSJ_W04	– w stopniu pogłębionym zna i rozumie procesy behawioralne badanie w obrębie analizy zachowania, jako subdyscypliny psychologii – w stopniu pogłębionym zna i rozumie powiązania między eksperymentalną analizą zachowania a ekonomią – w stopniu pogłębionym zna i rozumie korzyści wynikające z łączenia przedmiotu i metodologii badań eksperymentalnej analizy zachowania z pojęciami i koncepcjami ekonomicznymi – w stopniu pogłębionym zna i rozumie specyfikę kontekstualnej nauki o zachowaniu i funkcjonalnego kontekstualizmu – w stopniu pogłębionym zna i rozumie teoretyczne zagadnienia i praktyczne implikacje teorii ram relacyjnych
PSJ_U03	– opisuje, analizuje i interpretuje zachowania człowieka z perspektywy ekonomii behawioralnej i analizy zachowania – opisuje, analizuje i interpretuje zachowania werbalne i procesy poznawcze z perspektywy teorii ram relacyjnych
PSJ_K02	– jest świadomy ograniczeń epistemologicznych eksperymentalnej analizy zachowania, ekonomii behawioralnej oraz kontekstualnej nauki o zachowaniu przy rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych

Treści programowe i formy zajęć**Wykład: Eksperymentalna analiza zachowania**

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Filozofia nauki w zakresie eksperymentalnej analizy zachowania.	– Skinner, B.F. (2013). <i>Behawioryzm</i>. Sopot, GWP. Rozdziały 1-4, 13 i 14. – Anderson, J.R. (1998) <i>Uczenie się i pamięć</i>, Warszawa, WSiP. Rozdział 3 – Hock, R.R. (2003). 40 prac badawczych, które zmieniły oblicze psychologii, Sopot, GWP. Strony 101-115 – Ostaszewski, P, Białaszek, W. <i>Prawo dopasowania i podstawy ekonomii behawioralnej</i>. W: P. Bąbel, P. Ostaszewski (red.), <i>Współczesna psychologia behawioralna</i>, Kraków, WUJ.
Przykłady badań nad eksperymentalnymi nad wybranymi, zaawansowanymi procesami behawioralnymi: analiza zachowania ludzi w warunkach działania rozkładów wzmocnienia sporadycznego, analiza zmienności zachowania, jako reakcji sprawczej, tworzenie pojęć u ludzi i zwierząt.	
Przykłady badań z obszaru ekonomii behawioralnej: behawioralna analiza dokonywania wyboru, prawo dopasowania, zmiana wartości wzmocnień (proces dyskontowania), badania nad elastycznością popytu, badania nad substytucyjnością wzmocnień.	

Seminarium: Kontekstualna nauka o zachowaniu

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Filozofia funkcjonalnego kontekstualizmu.	– Hayes, S. C., Strosahl, K. D., Wilson, K. G., (2013). <i>Terapia akceptacji i zaangażowania: Proces i praktyka uważnej zmiany</i>. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, s. 21-91. – Holman G, Kanter J, Tsai M. Kolhenberg R. J (2023) <i>Psychoterapia oparta na analizie funkcjonalnej</i>. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, s. 25-124.
Postskinnerowskie podejście do zachowań werbalnych, języka i procesów poznawczych człowieka: teoria ram relacyjnych (RFT).	
Kliniczna stosowana analiza zachowania: terapia akceptacji i zaangażowania (ACT), terapia oparta na analizie funkcjonalnej (FAP).	

Literatura uzupełniająca:

- Hayes, S. C., Barnes-Holmes, D., & Wilson, K. G. (2012). Contextual behavioral science: Creating a science more adequate to the challenge of the human condition. *Journal of Contextual Behavioral Science*, 1(1-2), 1-16
- Maitland, D. W., Kanter, J. W., Manbeck, K. E., & Kuczynski, A. M. (2017). Relationship science informed clinically relevant behaviors in functional analytic psychotherapy: The awareness, courage, and love model. *Journal of Contextual Behavioral Science*, 6(4), 347-359.
- Ramnero, J., & Törneke, N. (2008). *The ABCs of human behavior: Behavioral principles for the practicing clinician*. New Harbinger Publications.
- Tsai, M., Callaghan, G. M., & Kohlenberg, R. J. (2013). The use of awareness, courage, therapeutic love, and behavioral interpretation in functional analytic psychotherapy. *Psychotherapy*, 50(3), 366.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Wykład	Test końcowy (pisemny; test jednokrotnego wyboru z całego modułu. Pytania podwójnie punktowane)**	50 (26)
Seminarium	Zadania realizowane w trakcie zajęć i/lub po zajęciach w formie pracy domowej***	50 (25)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Stosowana analiza zachowania II

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Stosowana i kliniczna analiza zachowania
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	Letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr Monika Suchowierska-Stephany

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
ćwiczenia	30	24

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	ćwiczenia	30		24	
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	60	96	60
	przygotowanie prac domowych		30		36
Łączny nakład pracy studenta		120		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W12 PSJ_W13 PSJ_W14 PSJ_W17	– w stopniu pogłębionym omawia lub opisuje znaczenie wiedzy o procesach poznawczych w pracy z wykorzystaniem technik behawioralnych, zwłaszcza w przypadku osób o zaburzonym rozwoju – w stopniu pogłębionym omawia lub opisuje znaczenie wiedzy o osobowości w pracy z wykorzystaniem technik behawioralnych – w stopniu pogłębionym omawia lub opisuje znaczenie wiedzy o różnicach indywidualnych w pracy z wykorzystaniem technik behawioralnych, zwłaszcza w przypadku osób o zaburzonym rozwoju – w stopniu pogłębionym zna i rozumie kontekst kulturowy w pracy analityka zachowania, również w pracy analityka zachowania jako superwizora
PSJ_U08 PSJ_U12 PSJ_U13	– formułuje problem praktyczny, definiuje zachowania modyfikowane, wybiera metodę pomiaru, proponuje metody oceny zachowania przed, w trakcie i po wprowadzeniu oddziaływań psychologicznych – jest gotów do efektywnej pracy w zespole, również w roli koordynatora – planuje, realizuje i monitoruje własny proces uczenia się
PSJ_K03 PSJ_K05	– jest gotów do współpracy z innymi profesjonalistami (spoza dyscypliny SAZ) w rozwiązywaniu problemów praktycznych – jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania podjętych zobowiązań w roli analityka zachowania

Treści programowe i formy zajęć**Ćwiczenia**

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Przeprowadzanie oceny funkcjonalnej	– Bąbel, P. i Ostaszewski, P. (red., 2008). Współczesna psychologia behawioralna. Wybrane zachowania. Kraków: WUJ. – Suchowierska, M., Ostaszewski, P., Bąbel, P. (2012). Terapia behawioralna dzieci z autyzmem. Gdańsk: GWP
Analiza dokumentacji (również z innych dyscyplin niż psychologia) potrzebnych do przeprowadzenia kompleksowej oceny funkcjonalnej	
Określenie potrzeby oddziaływań terapeutycznych	
Ocena umiejętności pacjenta oraz jego mocnych stron	
Wykorzystanie wzmacniania pozytywnego i negatywnego w zwiększaniu częstości zachowań	
Wykorzystanie podpowiedzi	
Tworzenie łańcuchów zachowań	
Wykorzystanie metod nauczania: metoda wyodrębnionych prób i nauczanie w środowisku naturalnym	
Uczenie zachowań werbalnych (komunikacji)	
Współpraca z rodzicami i innymi profesjonalistami	
Analityk zachowania jako superwizor	

Lektura dodatkowa:

- Bąbel, P. (2011). Terapia behawioralna zaburzeń rozwoju z perspektywy analizy zachowania. Psychologia rozwojowa, 16, 3, s. 27-38.
- Cooper, J., Heron, T. i Heward, W. (2007). Applied Behavior Analysis: Second Edition. Upper Saddle River: Pearson.

- Kołakowski, A., Pisula, A. (2011). Sposób na trudne dziecko. Przyjazna terapia behawioralna. Sopot: GWP.
- Pomorska K. (2016). Co i jak chcesz mi powiedzieć- komunikacja z perspektywy behawioralnej W:Piotrowicz, R. i Walkowicz-Krutak, M. (red.), Małe dziecko-dużo pomysłów. Wybrane obszary wspomagania rozwoju dziecka. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, Warszawa
- Schramm R. (2019). Motywacja i wzmacnianie, czyli jak zdobyć przewagę nad autyzmem. Warszawa: SCOLARIS.
- Sundberg, M. (2015). VB-MAPP Ocena osiągnięcia kamieni milowych rozwoju i planowanie terapii: Program do oceny umiejętności językowych i społecznych dzieci z autyzmem i innymi zaburzeniami rozwoju. Podręcznik. Warszawa: Scolaris. Str 1-29

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Ćwiczenia	Zadania realizowane w trakcie zajęć – w czasie każdego spotkania można uzyskać max. 7 punktów za aktywną obecność	60 (31)
	Praca domowa – dwie prace domowe; pierwsza do oddania na 5. zajęciach, druga – dwa tygodnie po ostatnich zajęciach ćwiczeniowych. Obie prace domowe powinny być przesłane w formie elektronicznej do osoby prowadzącej.	40 (20)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Metody pomiaru i analiza danych II

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Stosowana i kliniczna analiza zachowania
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	Letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr Monika Suchowierska-Stephany

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
seminarium	10	6
ćwiczenia	20	18

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	seminarium	30	10	24	6
	ćwiczenia		20		18
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	50	96	50
	przygotowanie prac pisemnych		40		46
Łączny nakład pracy studenta		120			120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W20 PSJ_W23	– w stopniu pogłębionym zna i rozumie zasady i ograniczenia stosowania narzędzi diagnostycznych, zwłaszcza tych wykorzystywanych w diagnozie funkcjonalnej – w stopniu pogłębionym zna i rozumie zagadnienia związane z pomiarem danych i ich analizą w nurcie behawioralnym
PSJ_U04 PSJ_U05 PSJ_U06 PSJ_U13	– stosuje jakościowe i ilościowe narzędzia do diagnozy funkcjonalnej – projektuje i realizuje proces diagnozy funkcjonalnej – interpretuje wyniki diagnozy funkcjonalnej oraz ocenia je z punktu widzenia normy i patologii w psychologii – planuje, realizuje i monitoruje własny proces uczenia się
PSJ_K03 PSJ_K04	– jest gotów do współpracy z innymi profesjonalistami (spoza dyscypliny SAZ) w rozwiązywaniu problemów praktycznych, zwłaszcza w przypadku przeprowadzania diagnozy funkcjonalnej – jest gotów do uczestniczenia w pracach dla dobra i rozwoju środowiska społecznego oraz rozwoju psychologii behawioralnej

Treści programowe i formy zajęć

Seminarium: Prezentacja i interpretacja danych w analizie zachowania

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Powtórzenie informacji o konstrukcji wykresu behawioralnego, schematach eksperymentalnych i metodach analizy danych	Wybrane i współczesne badania empiryczne z zakresu stosowanej analizy zachowania (mogą się zmieniać w kolejnych latach akademickich)
Praktyczne wykorzystanie informacji pochodzących z wykresów behawioralnych – na podstawie współczesnych badań z zakresu SAZ	

Ćwiczenia: Ocena behawioralna

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Wybór narzędzi do diagnozy funkcjonalnej (ocena jakościowa i ilościowa)	– Goldstein, S. i Naglieri J.A. Polska adaptacja: Wrocławska-Warchala, E. i Wujcik, R. (2016). Zestaw Kwestionariuszy do Diagnozy Spektrum Autyzmu ASRS. Podręcznik. Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego. – wybrane części podręcznika będą udostępnione studentom na CR. – Schopler, E., Lansing, M. D., Reichler, R. J. i Marcus, L. M. Polska adaptacja: Pisula, E. (2019). PEP-3-PL. Profil Psychoedukacyjny. Wydanie 3. Podręcznik diagnosty. EduProf. – wybrane części podręcznika będą udostępnione studentom na CR. – Mikołajczyk, J. (2018). VB-MAPP - Właściwa ocena podstawą właściwej terapii. Głos – Język – Komunikacja, 5, 163-175.
Przeprowadzanie diagnozy funkcjonalnej: PEP-3, VB-MAPP, ABLLS, ASRS, ADOS-2, ADI-R	
Interpretacja wyników diagnozy funkcjonalnej	

Literatura dodatkowa (nieobowiązkowa):

- Domagała-Zyśk, E., Oszwa, U. i Knopik, T. (2018). Znaczenie diagnozy funkcjonalnej w edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. *Roczniki Pedagogiczne*, 3, 77-90.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Seminarium	Zadania realizowane w trakcie zajęć - w czasie każdego spotkania można uzyskać max. 6 punktów za aktywną obecność	12 (6)
	Praca domowa - dwie prace domowe; do oddania w terminach wyznaczonych przez prowadzącego (2. praca domowa będzie omówiona na ostatnich zajęciach ćwiczeniowych)	22 (11)
Ćwiczenia	Zadania realizowane w trakcie zajęć - w czasie każdego spotkania można uzyskać max. 6 punktów za aktywną obecność	36 (18)
	Wejściówki – na zajęciach 2. , 4. i 6. – quizy z literatury obowiązkowej przewidzianej dla ćwiczeń	30 (16)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Terapia behawioralna dzieci z zaburzeniami rozwoju

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Stosowana i kliniczna analiza zachowania
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr Monika Suchowierska-Stephany

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
seminarium	16	12
ćwiczenia	14	12

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	seminarium	30	16	24	12
	ćwiczenia		14		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	50	96	50
	przygotowanie prac pisemnych		40		46
Łączny nakład pracy studenta		120		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W16 PSJ_W18 PSJ_W17 PSJ_W26	– w stopniu pogłębionym zna i rozumie wykorzystanie technik behawioralnych w pracy z osobami o nietypowym rozwoju – w stopniu pogłębionym zna i rozumie zakres i możliwości wykorzystania wiedzy o komunikacji interpersonalnej, zwłaszcza w ujęciu BF Skinnera do rozwiązywania problemów praktycznych w pracy z osobami o zaburzonym rozwoju – zna i rozumie kontekst kulturowy w pracy analityka zachowania, również w pracy analityka zachowania jako superwizora – w stopniu pogłębionym rozumie wagę stosowania technik opartych na dowodach
PSJ_U03 PSJ_U12	– opisuje, analizuje i interpretuje zachowania człowieka, szczególnie osób o zaburzonym rozwoju z perspektywy SAZ – jest gotowy pracować w zespole, również w roli koordynatora
PSJ_K03 PSJ_K08	– jest gotów do współpracy z ekspertami, również z innych dziedzin, zwłaszcza edukacji specjalnej, rehabilitacji, logopedii przy rozwiązywaniu problemów praktycznych – poddaje krytycznej refleksji swoją postawę i zachowania jako osoby pomagającej dzieciom o zaburzonym rozwoju w kontekście etosu psychologa

Treści programowe i formy zajęć

Seminarium: Wprowadzenie do terapii behawioralnej dzieci z zaburzeniami rozwoju

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Wprowadzenie do zaburzeń neurorozwojowych: metody oparte na dowodach w pracy z osobami o zaburzonym rozwoju (ASD, ADHD, zaburzenia zachowania)	– Budzińska, A. (2020). Skuteczna terapia dziecka z autyzmem. Praktyczny poradnik dla terapeutów i rodziców. GWP. – Rozdziały: 13, 14, 19, 20, 21, 22. – Lew-Koralewicz, A. (2017). Trening komunikacji funkcjonalnej (FCT) jako metoda terapii zachowań trudnych dzieci o zaburzonej komunikacji językowej. [w:] A. Myszką, K. Bieńkowska, I. Marczykowska (red.), Głos – Język – Komunikacja. Tom 4. Funkcjonowanie społeczne dzieci z problemami komunikacyjnymi (135–146). Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego.
Metody nauczania osób o zaburzonym rozwoju: teoria (DTT, NET, podpowiedzi wizualne, plany aktywności, metoda skryptów, strukturalizacja otoczenia)	– Kawa, R. (2015). Picture Exchange Communication System (PECS) jako metoda rozwijania umiejętności komunikowania się dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. [w:] B. Kaczmarek i A. Wojciechowska (red.), Autyzm i AAC – alternatywne i wspomagające sposoby porozumiewania się w edukacji osób z autyzmem (255-268). Wydawnictwo Impuls.
Alternatywne metody komunikacji (PECS, trening komunikacji funkcjonalnej)	– Schramm, R. (2019). Motywacja i wzmacnianie czyli jak zdobyć przewagę nad autyzmem. Sclaris - Rozdział 2 – Sławek, J. (2019). Rozwijanie komunikacji funkcjonalnej w terapii dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, Poznańskie Studia Polonistyczne. Seria Językoznawcza, 26 (1), 253-268. DOI: 10.14746/pspsj.2019.26.2.17 – Suchowierska, M., Ostaszewski, P., Bąbel, P. (2012). Terapia behawioralna dzieci z autyzmem. GWP. – Rozdziały: Rozdziały 1, 4.
Szkolenie personelu do wdrażania metod efektywnego nauczania w pracy z osobami o zaburzonym rozwoju	

Ćwiczenia: Terapia behawioralna dzieci z zaburzeniami rozwoju: umiejętności praktyczne

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Nowoczesna terapia behawioralna w ujęciu praktycznym - istotność relacji terapeutycznej	- Budzińska, A. (2020). Skuteczna terapia dziecka z autyzmem. Praktyczny poradnik dla terapeutów i rodziców. GWP. – Rozdziały: 13, 14, 19, 20, 21, 22. - Lew-Koralewicz, A. (2017). Trening komunikacji funkcjonalnej (FCT) jako metoda terapii zachowań trudnych dzieci o zaburzonej komunikacji językowej. [w:] A. Myszka, K. Bieńkowska, I. Marczykowska (red.), Głos – Język – Komunikacja. Tom 4. Funkcjonowanie społeczne dzieci z problemami komunikacyjnymi (135–146). Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. - Kawa, R. (2015). Picture Exchange Communication System (PECS) jako metoda rozwijania umiejętności komunikowania się dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. [w:] B. Kaczmarek i A. Wojciechowska (red.), Autyzm i AAC – alternatywne i wspomagające sposoby porozumiewania się w edukacji osób z autyzmem (255-268). Wydawnictwo Impuls. - Schramm, R. (2019). Motywacja i wzmacnianie czyli jak zdobyć przewagę nad autyzmem. Sclaris - Rozdział 2 - Sławek, J. (2019). Rozwijanie komunikacji funkcjonalnej w terapii dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, Poznańskie Studia Polonistyczne. Seria Językoznawcza, 26 (1), 253-268. DOI: 10.14746/pspsj.2019.26.2.17 - Suchowierska, M., Ostaszewski, P., Bąbel, P. (2012). Terapia behawioralna dzieci z autyzmem. GWP. – Rozdziały: Rozdziały 1, 4.
Nauczanie metodą wyodrębnionych prób, wypowiedzi	
Nauczanie w środowisku naturalnym	
Komunikacja - priorytetowy cel terapeutyczny	

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się (zadania zaliczeniowe)*	Punktacja*	
Wprowadzenie do terapii behawioralnej dzieci z zaburzeniami rozwoju - Seminarium	Zadania realizowane w trakcie zajęć - w czasie każdego spotkania można uzyskać max. 6 punktów za aktywną obecność	24 (12)
	Praca domowa - dwie prace domowe	20 (10)
Terapia behawioralna dzieci z zaburzeniami rozwoju: umiejętności praktyczne - Ćwiczenia	Zadania realizowane w trakcie zajęć - w czasie każdego spotkania można uzyskać max. 6 punktów za aktywną obecność	24 (12)
	Wejściówki – na każdym spotkaniu ćwiczeniowym – quizy z literatury obowiązkowej	32 (17)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Punktacja elementów składowych przedmiotu	do zdobycia:	zalicza minimum:
Seminarium	44	22
Ćwiczenia	56	29

Nazwa przedmiotu:

Stosowana analiza zachowania: budowanie repertuaru nowych umiejętności

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Stosowana i kliniczna analiza zachowania
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr Monika Suchowierska-Stephany

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
seminarium	16	12
ćwiczenia	14	12

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	seminarium	30	16	24	12
	ćwiczenia		14		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	40	96	40
	przygotowanie prac pisemnych		20		23
	Przygotowanie projektu		30		33
Łączny nakład pracy studenta		120	120		

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W10 PSJ_W15 PSJ_W18 PSJ_W20	– w stopniu pogłębionym zna i rozumie zasady funkcjonowania człowieka w otoczeniu społecznym w kontekście rozwiązywania problemów związanych z deficytami społecznymi – w stopniu pogłębionym zna i rozumie zakres i możliwości wykorzystywania wiedzy psychologicznej o rozwoju społecznym człowieka podczas pracy z osobami przejawiającymi deficyty społeczne – w stopniu pogłębionym zna i rozumie zakres i możliwości wykorzystania wiedzy o komunikacji interpersonalnej w rozwiązywaniu problemów praktycznych związanych z deficytami w komunikacji społecznej – w stopniu pogłębionym zna i rozumie metody przeprowadzania oceny behawioralnej ukierunkowanej na tworzenie programu edukacyjno-terapeutycznego dla dzieci o zaburzonym rozwoju
PSJ_U04 PSJ_U05 PSJ_U06 PSJ_U08	– stosuje jakościowe i ilościowe narzędzia diagnozy psychologicznej, zwłaszcza w celu tworzenia programów edukacyjno-terapeutycznych dla dzieci o nietypowym rozwoju – projektuje i realizuje proces diagnozy psychologicznej, zwłaszcza w celu tworzenia programów edukacyjno-terapeutycznych dla dzieci o nietypowym rozwoju – interpretuje wyniki diagnozy oraz ocenia je z punktu widzenia normy i patologii w psychologii – formułuje problem praktyczny związany z funkcjonowaniem społecznym danej osoby, definiuje zachowania modyfikowane, wybiera metodę oddziaływań psychologicznych i poprawnie je wdraża
PSJ_K02 PSJ_K05	– jest świadomy ograniczeń epistemologicznych psychologii jako nauki stosowanej przy rozwiązywaniu problemów praktycznych, zwłaszcza w kontekście pracy z osobami przejawiającymi deficyty społeczne – jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania podjętych zobowiązań społecznych i zawodowych w kontekście pracy z grupą (trening umiejętności społecznych)

Treści programowe i formy zajęć

Seminarium: Umiejętności społeczne: metody oceny i techniki nauczania

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Rozwój zabawy w typowym rozwoju	– Mannix, D. (2014). <i>Kształtowanie umiejętności społecznych u dzieci z trudnościami wychowawczymi</i>. Centrum Terapii Behawioralnej Bis.
Ocena poziomu umiejętności zabawy i opracowanie programu interwencji	
Techniki nauczania zabawy	
Rozwój umiejętności społecznych w typowym rozwoju	
Ocena poziomu umiejętności społecznych i opracowanie programu interwencji	
Techniki kształtowania umiejętności społecznych; program „Skillstreaming”	

Ćwiczenia: Konstruowanie programów edukacyjno – terapeutycznych

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Wybrane metody oceny funkcjonalnej wykorzystywane w pracy edukacyjno- terapeutycznej z dziećmi z autyzmem (na przykładzie ABLLS, VB-MAPP, PEP)	– Sundberg, M. (2015). VB-MAPP Ocena osiągnięcia kamieni milowych rozwoju i planowanie terapii: Program do oceny umiejętności językowych i społecznych dzieci z autyzmem i innymi zaburzeniami rozwoju. Podręcznik. Warszawa: Sclaris. Str 1-29.
Tworzenie programu edukacyjno-terapeutycznego – długoterminowe cele terapeutyczne	
Przygotowywanie opisów poszczególnych ćwiczeń – krótkoterminowe cele terapeutyczne	
Sposoby notowania i analizowanie danych z terapii behawioralnej	
Interpretacja danych i ewaluacja programu	

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Seminarium	Zadania realizowane w trakcie zajęć	30 (16)
	Praca domowa	20 (10)
Ćwiczenia	Zadania realizowane w trakcie zajęć	30 (15)
	Projekt	20 (10)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Zachowania trudne: ocena funkcjonalna i metody oddziaływań

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Stosowana i kliniczna analiza zachowania
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr Monika Suchowierska-Stephany

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
seminarium	16	12
ćwiczenia	14	12

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	seminarium	30	16	24	12
	ćwiczenia		14		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	50	96	50
	przygotowanie prac pisemnych		20		23
	Przygotowanie prezentacji		20		23
Łączny nakład pracy studenta		120			120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W09 PSJ_W16 PSJ_W20 PSJ_W21	– w stopniu pogłębionym zna i rozumie zastosowanie wiedzy o biologicznych podstawach zachowania człowieka w rozwiązywaniu problemów praktycznych, zwłaszcza u klientów angażujących się w zachowania trudne – w stopniu pogłębionym zna i rozumie wykorzystanie technik behawioralnych w pracy z nietypowo-rozwijającymi się osobami, które przejawiają zachowania trudne – w stopniu pogłębionym zna i rozumie metody przeprowadzania oceny i analizy funkcjonalnej – w stopniu pogłębionym zna i rozumie zasady konstruowania narzędzi do przeprowadzania oceny i analizy funkcjonalnej
PSJ_U04 PSJ_U05 PSJ_U06 PSJ_U07	– stosuje jakościowe i ilościowe narzędzia do oceny i analizy funkcjonalnej – projektuje i realizuje proces oceny i analizy funkcjonalnej – interpretuje wyniki oceny i analizy funkcjonalnej z punktu widzenia patologii – konstruuje narzędzia do oceny i analizy funkcjonalnej, posługuje się nimi, analizuje i interpretuje otrzymane wyniki
PSJ_K03 PSJ_K07	– jest gotów do współpracy z ekspertami, również z innych dziedzin, zwłaszcza psychiatrii, edukacji specjalnej, rehabilitacji, logopedii przy rozwiązywaniu problemów praktycznych związanych z występowaniem zachowań trudnych – promuje przestrzeganie zasad etyki zawodowej i wysokiego standardu działań profesjonalnych w pracy z osobami angażującymi się w zachowania trudne

Treści programowe i formy zajęć

Seminarium: Wprowadzenie do tematyki zachowań trudnych i ich redukcji

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Podstawowe informacje dotyczące częstości występowania zachowań trudnych – przyczyny organiczne, nieorganiczne i mieszane; funkcje zachowań trudnych	– Suchowierska, M., Ostaszewski, P., Bąbel, P. (2012). Terapia behawioralna dzieci z autyzmem. Teoria, badania i praktyka stosowanej analizy zachowania. Gdańsk: GWP.
Przygotowanie narzędzi do oceny i analizy funkcjonalnej – metoda pośrednia i bezpośrednia	
Przeprowadzanie oceny funkcjonalnej – metoda pośrednia i bezpośrednia nieeksperymentalna	
Przeprowadzanie analizy funkcjonalnej – metoda bezpośrednia eksperymentalna	
Interpretacja wyników oceny i analizy funkcjonalnej	
Model jak najmniej restrykcyjnej terapii	
Model triady interwencyjnej: strategie proaktywne, wzmocnienie zachowań alternatywnych, strategie reaktywne	
Szkolenie osób do pracy z klientami angażującymi się w zachowania trudne	

Ćwiczenia: Metody oddziaływań w pracy nad zachowaniami trudnymi

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Oddziaływania oparte na funkcji: strategie proaktywne	– Suchowierska, M., Ostaszewski, P., Bąbel, P. (2012). Terapia behawioralna dzieci z autyzmem. Teoria, badania i praktyka stosowanej analizy zachowania. Gdańsk: GWP.
Oddziaływania oparte na funkcji: wzmacnianie zachowań alternatywnych	
Oddziaływania oparte na funkcji: strategie reaktywne	
Tworzenie toku postępowania w przypadku wystąpienia zachowań trudnych	

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Seminarium	Zadania realizowane w trakcie zajęć	30 (16)
	Praca domowa	20 (10)
Ćwiczenia	Zadania realizowane w trakcie zajęć	20 (10)
	Prezentacje grupowe dotyczące przygotowanego toku postępowania w przypadku wystąpienia zachowań trudnych	30 (15)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Stosowana analiza zachowania w edukacji

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Stosowana i kliniczna analiza zachowania
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	Letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr Monika Suchowierska-Stephany

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
seminarium	16	12
ćwiczenia	14	12

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	seminarium	30	16	24	12
	ćwiczenia		14		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	30	96	30
	przygotowanie prac pisemnych		20		23
	Przygotowanie projektu		40		43
Łączny nakład pracy studenta		120			120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W11 PSJ_W15 PSJ_W17	– w stopniu pogłębionym zna i rozumie zakres i możliwości wykorzystywania wiedzy o emocjach i motywacji w pracy z uczniami w wieku szkolnym – w stopniu pogłębionym zna i rozumie zakres i możliwości wykorzystywania wiedzy psychologicznej o rozwoju człowieka (starsze dzieciństwo i adolescencja) podczas pracy w placówkach edukacyjnych – w stopniu pogłębionym zna i rozumie rolę wiedzy o perspektywie międzykulturowej w kontekście pracy ze zróżnicowaną grupą dzieci w wieku szkolnym
PSJ_U08 PSJ_U13	– formułuje problem praktyczny związany z funkcjonowaniem dzieci w wieku szkolnym w grupie, definiuje zachowania modyfikowane, wybiera metodę oddziaływań psychologicznych i poprawnie je wdraża – planuje, realizuje i monitoruje własny proces uczenia się
PSJ_K03 PSJ_K05	– jest gotów do współpracy z ekspertami, również z innych dziedzin, zwłaszcza edukacji przy rozwiązywaniu problemów praktycznych związanych z pracą z uczniami w wieku szkolnym – jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania podjętych zobowiązań społecznych i zawodowych w kontekście pracy w placówkach edukacyjnych

Treści programowe i formy zajęć

Seminarium: Stosowana analiza zachowania w edukacji

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Nauczanie – sztuka czy technologia? Edukacja i ocenianie z perspektywy analizy zachowania	– Bąbel P., Wiśniak M., (2016). 12 zasad skutecznej edukacji. Sopot: GWP (s. 15-35 i 133-145) – Jerzak M. (2016) (red.) Zaburzenia psychiczne i rozwojowe u dzieci a szkolna rzeczywistość. (rozdział 1, 2). Warszawa: PWN – Kołakowski, A., Pisula, A. (2011). Sposób na trudne dziecko. Przyjazna terapia behawioralna. (rozdział 3.1, 3.2 oraz 4), Gdańsk: GWP Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne – Zielińska M. (2016). Jak reagować na agresję uczniów? Skuteczne techniki radzenia sobie z problemem. Gdańsk: Harmonia Universalis
Wzmacnianie vs. karanie. Którą strategię wybrać?	
Motywowanie ucznia w szkole -strategie proaktywne	
Motywowanie ucznia w szkole – systemy punktowe	
Motywowanie ucznia w szkole – zależności grupowe	
Zarządzanie zachowaniem uczniów w klasie	
Szkolny Model Pozytywnego Wspierania Zachowań.	

Ćwiczenia: Zastosowania strategii behawioralnych w edukacji

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Tworzenie systemów punktowych	– Ayllon, T. (2000). Jak stosować gospodarkę żetonową i system punktowy. Gdańsk: Stowarzyszenie Pomocy Osobom Autystycznym. – Bąbel, P. (2009). Punktowe systemy oceniania w praktyce edukacyjnej. W N. Grzegorzczak-Dłuciak (red.), Czas na dialog! Materiały z I Ogólnopolskiej Konferencji Nauczycieli Szkolnictwa Specjalnego (s. 35-52). Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”. – Kołakowski, A., Pisula, A. (2011). Sposób na trudne dziecko. Przyjazna terapia behawioralna. (rozdział 3.1, 3.2 oraz 4), Gdańsk: GWP Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne
Tworzenie grupowych systemów motywacyjnych	
Postępowanie z uczniami mającymi trudności w zachowaniu	

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
Seminarium	Sprawdzian pisemny (test jednokrotnego wyboru)	30 (15)
	Praca domowa	20 (10)
Ćwiczenia	Zadania realizowane w trakcie zajęć	14 (7)
	Projekt (praca grupowa)	36 (18)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Zmiana zachowań własnych

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Stosowana i kliniczna analiza zachowania
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	Letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	prof. dr hab. Paweł Ostaszewski

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
wykład	6	6
Projekt	10	6
warsztat	14	12

Forma zajęć	Prowadzący	Prowadzący
Wykład	prof. dr hab. Paweł Ostaszewski	prof. dr hab. Paweł Ostaszewski
Projekt	prof. dr hab. Paweł Ostaszewski	prof. dr hab. Paweł Ostaszewski
warsztat	Dr Joanna Dudek	Dr Joanna Dudek

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć		Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna
Liczba godzin kontaktowych	Wykład	30	6	24	6
	Projekt		10		6
	warsztat		14		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	20	96	20
	przygotowanie prac pisemnych		10		10
	Realizacja projektu i przygotowanie raportu		40		40
	Przygotowanie do testu		20		26
Łączny nakład pracy studenta			120		120

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W11 PSJ_W12 PSJ_W13	– w stopniu pogłębionym zna i rozumie zakres i możliwości wykorzystywania wiedzy o emocjach i motywacji w ujęciu kontekstualnych nauk o zachowaniu w rozwiązywaniu problemów praktycznych metodami behawioralnymi – w stopniu pogłębionym zna i rozumie zakres i możliwości wykorzystywania wiedzy o procesach poznawczych w ujęciu teorii ram relacyjnych w rozwiązywaniu problemów praktycznych metodami behawioralnymi – w stopniu pogłębionym zna i rozumie zakres i możliwości wykorzystywania wiedzy o osobowości w rozwiązywaniu problemów praktycznych z wykorzystaniem technik wspierających rozwój elastyczności psychologicznej
PSJ_U08 PSJ_U10 PSJ_U13	– prezentuje wyniki badań dotyczących poziomu podstawowego zachowań i zmian wynikających z wprowadzanych interwencji behawioralnych, w tym w ramach komunikatu o charakterze naukowym – formułuje problem praktyczny, definiuje zachowania modyfikowane, wybiera metodę pomiaru, proponuje metody oceny zachowania przed, w trakcie i po wprowadzeniu oddziaływań psychologicznych – planuje, realizuje i monitoruje własny proces uczenia się w zakresie rozwoju nowych zachowań lub zmiany częstości zachowań własnych
PSJ_K05 PSJ_K06	– jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania podjętych zobowiązań społecznych i zawodowych – zauważa pojawiające się możliwości rozwoju własnego i innych osób oraz jest gotów do wykorzystania tych możliwości zgodnie z zasadami etyki zawodowej

Treści programowe i formy zajęć

Wykład: Redukcja i rozwijanie zachowań własnych

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Aktywizacja behawioralna: metody i zastosowania.	– Higgins, S.T, Kurti, A.N., Keith, D.R. (2020). Sterowanie uwarunkowaniami. W: Terapia poznawczo-behawioralna oparta na procesach (s. 251-266). Sopot: GWP. – Malott, R. W., Harrison, H. C. (2005). I'll stop procrastinating when I get around to it. Kalamazoo, MI: Department of Psychology WMU. Do pobrania ze strony: http://old.dickmalott.com/students/undergradprogram/psy4600/selfmanage/ – Martell, C.R. (2020). Aktywizacja behawioralna. W: Terapia poznawczo-behawioralna oparta na procesach (s. 369-380). Sopot: GWP. – Miltenberger, R.G., Miller, B.G, Zenger, H.H., Novotny, M.A. (2020). Kształtowanie. W: Terapia poznawczo-behawioralna oparta na procesach (s. 281-292). Sopot: GWP. – Sarafino, E.P. (2020). Samozarządzanie. W: Terapia poznawczo-behawioralna oparta na procesach (s. 293-305). Sopot: GWP.
Samokontrola i zmiana zachowań nawykowych (odwracanie nawyków).	
Wykorzystanie modelu trzech zależności w zmianie zachowań własnych.	

Projekt: Redukcja i rozwijanie zachowań własnych

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Praktyczne wdrożenie programu zmiany własnych zachowań.	- Gebauer, R., Ostaszewski, P., Suchowierska-Stephany, M, Stephany, P. (w druku). Increasing water intake and walking with self-management intervention using negative and positive reinforcement. <i>Advances in Psychiatry and Neurology</i>. - Harrison, H. C. (2005). The three-contingency model of self-management. Western Michigan University, Kalamazoo, MI: niepublikowana rozprawa doktorska. Do pobrania ze strony: http://old.dickmalott.com/procrastination/

Warsztat: Znaczenie i rozwijanie elastyczności psychologicznej

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Podejście do natury ludzkiego cierpienia z perspektywy terapii akceptacji i zaangażowania (ACT).	- Hayes, S. C., Strosahl, K. D., Wilson, K. G., (2013). <i>Terapia akceptacji i zaangażowania: Proces i praktyka uważnej zmiany</i>. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, s. 21-214.
Model „heksafleks” – konceptualizacja i charakterystyka procesów składających się na elastyczność psychologiczną lub jej brak (defuzja lub fuzja poznawcza, Ja jako kontekst lub Ja skonceptualizowane, obecność elastycznej uwagi skupionej na chwili obecnej lub jej brak, świadomość własnych wartości lub jej brak, zaangażowane działanie lub pasywność i impulsywność behawioralna, akceptacja lub unikanie doświadczenia).	
Ćwiczenia praktyczne kształtujące adaptacyjne formy podstawowych procesów składających się na model elastyczności psychologicznej – krótki warsztat ACT.	

Literatura uzupełniająca:

- Carriochi J, Hayes L. (2019) *Trudny czas dojrzewania. Jak pomóc nastolatkom radzić sobie z emocjami, osiągać cele i budować więzi, stosując terapię akceptacji i zaangażowania oraz psychologię pozytywną*. Gdańsk, GWP.
- Harris R. (2018) *Zrozumieć ACT. Terapia akceptacji i zaangażowania w praktyce*. Gdańsk, GWP.
- Hayes S. C. (2020) *Umysł wyzwolony*. Gdańsk. GWP.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
wykład	Sprawdzian testowy**	30 (16)
Projekt	Raport końcowy z projektu zmiany własnego zachowania***	20 (10)
warsztat	Sprawdzian testowy**	30 (15)
	Dziennik uczenia się****	20 (10)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Zagadnienia etyczne dotyczące pracy analityków zachowania

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Stosowana i kliniczna analiza zachowania
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	Letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr Monika Suchowierska-Stephany

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	Liczba godzin – forma niestacjonarna
Seminarium	10	6
e-learning	20	18

Bilans punktów ECTS					
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna		Liczba godzin – forma niestacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	Seminarium	30	10	24	6
	e-learning		20		18
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	40	96	40
	przygotowanie prac pisemnych		20		23
	Wykonywanie zadań na e-learningu		30		33
Łączny nakład pracy studenta		120		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W24 PSJ_W25 PSJ_W26	– w stopniu pogłębionym zna i rozumie kontekst kulturowy w pracy analityka zachowania, zwłaszcza w kontekście dylematów natury etycznej – w stopniu pogłębionym zna i rozumie aspekty etyczne pracy analityka zachowania i wybrane aspekty prawne działalności zawodowej psychologa, w tym pojęcia praw autorskich i własności intelektualnej, w kontekście rozwiązywania problemów badawczych i praktycznych – w stopniu pogłębionym rozumie wagę stosowania wiedzy psychologicznej opartej na dowodach empirycznych w rozwiązywaniu problemów praktycznych oraz niebezpieczeństwa wynikające ze stosowania wiedzy potocznej
PSJ_U11 PSJ_U13	– posługuje się językiem angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w tym w zakresie terminologii stosowanej w SAZ, zwłaszcza treść kodeksu etycznego analityków zachowania – planuje, realizuje i monitoruje własny proces uczenia się
PSJ_K07 PSJ_K08	– promuje przestrzeganie zasad etyki zawodowej i wysokiego standardu działań profesjonalnych w środowisku – poddaje krytycznej refleksji postawy i zachowania swoje oraz innych osób w ramach roli zawodowej, w kontekście etosu psychologa

Treści programowe i formy zajęć

seminarium: Wprowadzenie do Kodeksu Etycznego analityków zachowania

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Podstawy etyki w analizie zachowania – rys historyczny rozwoju certyfikacji w dyscyplinie analiza zachowania	LITERATURA (podstawowe pozycje plus ew. literatura dodatkowa): Literatura obowiązująca – Kodeks Etyczny PLTB https://pltb.pl/aktualnosc/kodeks-etyczny-pltb – Ethics Code for Behavior Analysts, BACB – Bednarek, D (2016). Zawód psycholog. Regulacje prawne i etyka zawodowa. Wydawnictwo Naukowe PWN SA Literatura dodatkowa: – Professional and ethical compliance code for behavior analysts, BACB – Code-Enforcement Procedures, BACB – RBT Ethics Code (2.0), BACB – Bailey, J., Burch, M. (2016). <i>Ethics for Behavior Analysts</i>. New York: Routledge Taylor & Francis Group – Cooper, J., Heron, T. i Heward, W. (2007). <i>Applied Behavior Analysis: Second Edition</i>. Upper Saddle River: Pearson
Rdzeń kodeksu etycznego	

e-learning: Kodeks Etyczny analityków zachowania	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
Odpowiedzialne postępowanie analityka zachowania; Odpowiedzialność analityków zachowania wobec klientów	Materiały e-learningowe
Ocena zachowania; Analityk zachowania a program zmiany zachowania	
Analityk zachowania jako superwizor; Odpowiedzialność za etyczne postępowanie w obszarze analizy zachowania; Odpowiedzialność analityka zachowania za etyczne postępowanie wobec współpracowników	
Wypowiedzi na forum publicznym; Analityk zachowania i badania; Odpowiedzialność analityka zachowania za etyczne postępowanie względem Międzynarodowej Rady Certyfikacyjnej dla Analityków Zachowania	

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
seminarium	Zadanie realizowane w trakcie zajęć - prezentacje grupowe dotyczące treści zawartych w części e-learningowej	20 (11)
e-learning	Zadania realizowane na platformie LearnOnline	80 (40)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Specjalność: Psychologia międzykulturowa

Sylabus opracowany w ramach Zintegrowanego programu rozwoju SWPS Uniwersytetu Humanistycznospołecznego, „Zadanie 4 - Wykorzystanie informacji z rynku pracy do projektowania kształcenia Uniwersytetu SWPS dopasowanego do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego”. Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Nazwa przedmiotu:

Wstęp do psychologii międzykulturowej: kulturowe zaprogramowanie psychiki

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia międzykulturowa
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Karolina Mazurowska,

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna
wykład	20
seminarium	10

Bilans punktów ECTS			
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	20
	seminarium		10
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	40
	wykonanie projektu grupowego		29
	przygotowanie się do egzaminu		20
	udział w egzaminie		1
Łączny nakład pracy studenta		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W3, PSJ_W9, PSJ_W10, PSJ_W11, PSJ_W12, PSJ_W13, PSJ_W14, PSJ_W2, PSJ_W17	Student_ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym: – model eko-kulturowy; – hipotezę relatywizmu językowego; – zagadnienia kulturowych uwarunkowań procesów psychicznych, m.in. percepcji, emocji i poznania; – specyfikę kulturową atrakcyjności interpersonalnej i miłości; – problem uniwersalności poczucia własnej wartości i spór Sedikidesa i Heinego; – problem uniwersalności modelu Wielkiej Piątki; – pojęcie ja w kulturach ja niezależnego i współzależnego; – pojęcia wymiarów kultury, ze szczególnym uwzględnieniem wymiarów Hofstede, GLOBE i Schwartza.
PSJ_U3, PSJ_U10, PSJ_U13, PSJ_U12	Student_ka: – opisuje, analizuje i interpretuje zachowania człowieka, wykorzystując wiedzę z zakresu psychologii międzykulturowej; – potrafi podać przykłady tego, w jaki sposób nisza ekologiczna zamieszkiwana przez daną społeczność wpływa na szereg cech biologicznych i psychicznych jej członków, a także kształtuje kulturę; – prezentuje wyniki badań z zakresu psychologii międzykulturowej; – potrafi analizować wyniki badań z zakresu psychologii międzykulturowej oraz dyskutować na ich temat; – umie pracować w grupie
PSJ_K2, PSJ_K8, PSJ_K3, PSJ_K4	Student_ka: – wie, że większość zagadnień psychologicznych nie jest uniwersalna kulturowo i potrafi spośród procesów m.in. postrzegania, poznawczych lub emocjonalnych, wybrać zagadnienie specyficzne kulturowo; – potrafi uargumentować na czym polega specyfika kulturowa wybranego zagadnienia; – prezentując i dyskutując nt. danego zjawiska specyficznego kulturowo i wynikających z niego różnic kulturowych, zachowuje obiektywizm nie faworyzując ani nie deprecjonując żadnej z kultur (cechuje się wrażliwością kulturową).

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1) Omówienie kwestii organizacyjnych: cele, plan, wymogi i wyniki kształcenia. Wprowadzenie do psychologii między-kulturowej: różne kierunki wewnątrz dziedziny (emic, etic, psychologia interkulturowa). Model eko-kulturowy i biologiczne podstawy funkcjonowania człowieka a	– Boski, P. (2022). Paradygmaty psychologii i suwerenność psychologii kulturowej. W: P. Boski (red.), <i>Kulturowe ramy zachowań społecznych. Wydanie nowe</i> (s. 2-41). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA. – Boski, P. (2022). Ekokulturowy model uwarunkowań psychiki. W: P. Boski (red.), <i>Kulturowe ramy zachowań społecznych. Wydanie nowe</i> (s. 42-83). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA. – Matsumoto, D. i Juang, L. (2007). Kultura a biologiczne podstawy zachowania. W: D. Matsumoto i L. Juang (red.), <i>Psychologia międzykulturowa</i> (s. 123-126). Gdańsk: GWP.

kultura.	
2) Kultura a poznanie i percepcja. Myślenie analityczne i holistyczne, trójwymiarowy świat fizyczny i jego dwuwymiarowa percepcja, złudzenia optyczne, perspektywa geometryczna, procesy uwagi, style rozumowania, podstawowy błąd atrybucji, tolerancja sprzeczności, myślenie kreatywne.	– Boski, P. (2022). Ekokulturowy model uwarunkowań psychiki. W: P. Boski (red.), <i>Kulturowe ramy zachowań społecznych. Wydanie nowe</i> (s. 42-83). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA. – Heine, S. J. (2016). Cognition and perception. W: S. J. Heine (red.), <i>Cultural psychology. Third edition</i> (s. 345-374). Nowy Jork: W. W. Norton & Company. – Matsumoto, D. i Juang, L. (2007). Kultura a percepcja. W: D. Matsumoto i L. Juang (red.), <i>Psychologia międzykulturowa</i> (s. 127-134). Gdańsk: GWP. – Matsumoto, D. i Juang, L. (2007). Kultura a poznanie. W: D. Matsumoto i L. Juang (red.), <i>Psychologia międzykulturowa</i> (s. 135-146). Gdańsk: GWP.
3) Hipoteza relatywizmu językowego: Od Sapira-Whorfa po aktualne badania nad językiem i kulturą.	– Heine, S. J. (2016). Linguistic relativity. W: S. J. Heine (red.), <i>Cultural psychology. Third edition</i> (s. 382-400). Nowy Jork: W. W. Norton & Company. – Matsumoto, D. i Juang, L. (2007). Kultura, język, poznanie - hipoteza Sapira-Whorfa. W: D. Matsumoto i L. Juang (red.), <i>Psychologia międzykulturowa</i> (s. 331-336). Gdańsk: GWP. – Roberson, D., Davidoff, J., Davies, I. R. i Shapiro, L. R. (2005). Color categories: Evidence for the cultural relativity hypothesis. <i>Cognitive psychology</i>, 50(4), 378-411. https://research.gold.ac.uk/id/eprint/5673/1/PSY_davidoff-robertson-color-categories_2005.pdf
4) Kultura a emocje. Procesy mimicznego wyrażania emocji: Program twarzowy a kulturowe reguły wyrażania. Badania Ekmana i Matsumoto. Powszechność i specyfika uśmiechu. Rola języka w doświadczaniu i odczytywaniu wyrażanych emocji. Nowe trendy w badaniach doświadczania, wyrażania i percepcji emocjonalnej. Specyficzne kulturowo emocje.	– Heine, S. J. (2016). Emotions. W: S. J. Heine (red.), <i>Cultural psychology. Third edition</i> (s. 401-425). Nowy Jork: W. W. Norton & Company. – Matsumoto, D. i Juang, L. (2007). Kultura a emocje. W: D. Matsumoto i L. Juang (red.), <i>Psychologia międzykulturowa</i> (s. 281-322). Gdańsk: GWP. – Szarota, P. (2006). <i>Psychologia uśmiechu</i>. Gdańsk: GWP (rozdz. 3-4). – Wierzbicka, A. (1999). Emocje. Język i 'skrypty kulturowe'. W: A. Wierzbicka (red.), <i>Język-umysł-kultura</i> (s. 163-189). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
5) Piękno (atrakcyjność fizyczna) człowieka i miłość. Czy istnieją uniwersalne standardy względem urody kobiet i mężczyzn? Od atrakcyjności fizycznej do miłości. Czy istnieje uniwersalne doświadczenie miłości?	– Boski, P. (2022). Natura a kultura: atrakcyjność fizyczna, dobór płciowy, miłość. W: P. Boski (red.), <i>Kulturowe ramy zachowań społecznych. Wydanie nowe</i> (s. 42-83). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA. – Szarota, P. (2011). Anatomia randki. Warszawa: Wydawnictwo Muza S.A. – Szarota, P. i Barlińska, J. (2014). Światopogląd a style randkowania. <i>Psychologia Społeczna</i>, 9(31), 437-444. – Wojciszke, B. (2010). <i>Psychologia miłości. Drugie wydanie</i>. Gdańsk: GWP.
6) Pojęcie ja i poczucie własnej wartości w kulturach ja	– Boski, P. (2022). Konstrukcja i funkcje regulacyjne ja w kulturze. W: P. Boski (red.), <i>Kulturowe ramy zachowań</i>

niezależnego i wzajemnie zależnego. Czy istnieje uniwersalne dążenie do utrzymywania / podwyższania poczucia własnej wartości? Różne rozumienia poczucia własnej wartości. Godność - Ochrona Tworzy i Honor jako kulturowe postaci wartości ja.	<i>społecznych. Wydanie nowe</i> (s. 216-279). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA. - Sedikides, C., Gaertner, L. i Toguchi, Y. (2003). Pancultural self-enhancement. <i>Journal of Personality and Social Psychology</i>, 84(1), 60-79. https://doi.org/10.1037/0022-3514.84.1.60 - Heine, S. J. (2016). Motivation. W: S. J. Heine (red.), <i>Cultural psychology. Third edition</i> (s. 299-315). Nowy Jork: W. W. Norton & Company. - Heine, S. J. (2016). Self and personality. W: S. J. Heine (red.), <i>Cultural psychology. Third edition</i> (s. 203-245). Nowy Jork: W. W. Norton & Company.
7) Temperament i osobowość: Uniwersalność modelu Wielkiej Piątki?	- Matsumoto, D. i Juang, L. (2007). Kultura a procesy rozwojowe. W: D. Matsumoto i L. Juang (red.), <i>Psychologia międzykulturowa</i> (s. 199-210). Gdańsk: GWP. - Matsumoto, D. i Juang, L. (2007). Kultura, Ja, osobowość. W: D. Matsumoto i L. Juang (red.), <i>Psychologia międzykulturowa</i> (s. 367-412). Gdańsk: GWP. - Szarota, P. (2008). Wielka Piątka - stare problemy, nowe wątpliwości. <i>Roczniki Psychologiczne</i>, 11(1), 127-138.
8) Wymiary kultury: Od Hofstede do GLOBE.	- Boski, P. (2022). Psychologiczne wymiary kultur. Badania Hofstede. W: P. Boski (red.), <i>Kulturowe ramy zachowań społecznych. Wydanie nowe</i> (s. 84-127). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA.
9) Teoria wartości Shaloma Schwartz. Pomiar i struktura wartości. Wartości jednostkowe oraz kolektywna mapa wartości.	- Boski, P. (2022). Schwartz kolista teoria wartości i kulturowa mapa świata. W: P. Boski (red.), <i>Kulturowe ramy zachowań społecznych. Wydanie nowe</i> (s. 174-215). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA.
10) Szczęśliwy człowiek - szczęśliwe kraje. Kto? Kiedy i Dlaczego? na dwóch poziomach analizy. Uśmiech i ekspresje emocji u jednostki i w kulturze a poziom ich szczęścia.	- Boski, P. (2022). Od przeżycia do dobrostanu. Problematyka szczęścia w życiu jednostki i społeczeństwa. W: P. Boski (red.), <i>Kulturowe ramy zachowań społecznych. Wydanie nowe</i> (s. 280-345). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA. - Diener, E. i Biswas-Diener, R. (2010). <i>Szczęście</i> (s. 105-158). Sopot: Smak słowa.

Seminarium	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1) Konflikty kulturowe na tle wartości. Moralność, religia, poczucie sprawiedliwości a kultura.	- Heine, S. J. (2016). Morality, religion, and justice. W: S. J. Heine (red.), <i>Cultural psychology. Third edition</i> (s. 479-518). Nowy Jork: W. W. Norton & Company.
2) Kultura a motywacja: religia a motywacja osiągnięć, sprawczość i kontrola, motywacja do wyróżniania się vs. dopasowania się.	- Heine, S. J. (2016). Motivation. W: S. J. Heine (red.), <i>Cultural psychology. Third edition</i> (s. 299-344). Nowy Jork: W. W. Norton & Company.
3) Kultura a zachowania społeczne: agresja i konformizm.	- Matsumoto, D. i Juang, L. (2007). Kultura a zachowania społeczne. W: D. Matsumoto i L. Juang (red.), <i>Psychologia międzykulturowa</i> (s. 2504-516). Gdańsk: GWP.
4) Kultura a zdrowie.	- Heine, S. J. (2016). Physical health. W: S. J. Heine (red.), <i>Cultural psychology. Third edition</i> (s. 519-558). Nowy Jork: W.

	W. Norton & Company. - Heine, S. J. (2016). Mental health. W: S. J. Heine (red.), <i>Cultural psychology. Third edition</i> (s. 559-591). Nowy Jork: W. W. Norton & Company. - Matsumoto, D. i Juang, L. (2007). Kultura a zdrowie. W: D. Matsumoto i L. Juang (red.), <i>Psychologia międzykulturowa</i> (s. 251-280). Gdańsk: GWP.
5) Kultura Polski na tle Europy. Gdzie jest nasze miejsce: Wschód? Zachód? czy pomiędzy?	- Borowiak, A. i Szarota, P. (2000). Psycholodzy nad mapą Europy. <i>Przegląd Psychologiczny</i>, 43(3), 255-271 https://www.kul.pl/files/714/media/3.43.2000.art.1.pdf.pdf - Boski, P. Baran, M. (2018). Polska na kulturowej mapie Europy - Orientacja humanistyczne w kulturze Polski. W: M. Drogosz (red.) <i>Podzielony umysł: Polacy po ćwierćwieczu demokracji</i>. Warszawa: Liberi Libri (rozdz.1, 25-70).

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale: brak

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
wykład	Egzamin	(31-60)
seminarium	Aktywny udział w dyskusji podczas zajęć	(10-20)
seminarium	Grupowy projekt dot. popularyzacji wybranych, specyficznych kulturowo zagadnień (projekt publikacji na blogu) oraz ocena współpracy grupowej	(10-20)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Cywilizacja Dalekiego Wschodu

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia międzykulturowa
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Karolina Mazurowska,

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna
wykład	20
seminarium	10

Bilans punktów ECTS			
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	20
	seminarium		10
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	34
	napisanie eseju		30
	przygotowanie się do egzaminu		25
	udział w egzaminie		1
Łączny nakład pracy studenta		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W3, PSJ_W18, PSJ_W24	Student_ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu: – wybrane cechy wyróżniające cywilizację wschodnio azjatycką; – różne rodzaje struktur i instytucji życia społecznego, funkcjonowanie w zachodzących między nimi relacjach istotnych z punktu widzenia psychologii; – specyficzne uwarunkowania kulturowe w Azji Wschodniej wpływające na zachowanie jednostki w kontekście zawodowym.
PSJ_U3, PSJ_U9, PSJ_U11	Student_ka – potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę kulturoznawczą do szczegółowego analizowania złożonych zjawisk psychospołecznych; – potrafi dokonywać porównań między wielkimi systemami cywilizacyjnymi: Europa - Azja; – potrafi wykorzystać nabytą wiedzę o różnicach i kodach kulturowych do formułowania problemu badawczego oraz projektowania i przeprowadzania jego rozwiązania.
PSJ_K6, PSJ_K8	Student_ka: – potrafi wskazać zagadnienie specyficzne kulturowo typowe dla regionu Azji Wschodniej i uargumentować na czym polega specyfika kulturowa tego zagadnienia; – prezentując i dyskutując nt. danego zjawiska specyficznego kulturowo i wynikających z niego różnic kulturowych, zachowuje obiektywizm nie faworyzując ani nie deprecjonując żadnej z kultur (cechuje się wrażliwością kulturową); – poddaje krytycznej refleksji swoje etnocentryczne postawy wobec przedstawicieli kultur Azji Wschodniej.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1) Wstęp do różnic psychologiczno-kulturowych w krajach Azji Wschodniej. Konsekwencje filozofii konfucjańskiej dla rozwoju społeczno - kulturowego w Azji Wschodniej.	– Nakamura, H. (2005). <i>Systemy myślenia ludów Wschodu, Indii, Tybet, Japonia</i> . Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiello
2) Główne kody kulturowe w komunikacji społecznej i interpersonalnej w Azji Wschodniej. Kody kulturowe związane z relacyjnością	– De Mente, B. L. (2017). <i>Etykieta japońska</i> . Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego. - s.13-57 i wybrane rozdziały – De Mente, B. L. (2018). <i>The Korean Mind: Understanding Contemporary Korean</i> . Tuttle Publishing. - wybrane rozdziały – Zajdler, E. (2011) <i>Zrozumieć Chińczyków - kulturowe kody społeczności chińskich</i> . Warszawa: Dialog. - wybrane rozdziały
3) Indygeniczne normy zachowań typowe dla	– Niewdana, L. (2011). Osobowe relacje (guanxi) w chińskim biznesie. W: E. Zajdler (red.), <i>Zrozumieć Chińczyków -</i>

społeczeństw Azji Wschodniej (np. nunchi w Korei, amae w Japonii, guanxi w Chinach, itp.).	<i>kulturowe kody społeczności chińskich</i> (s. 205-232). Warszawa: Dialog. – Wesołowski, Z. (2011). Konfucjańskie podstawy porządku społecznego i zjawisko „twarzy”. W: E. Zajdler (red.), <i>Zrozumieć Chińczyków - kulturowe kody społeczności chińskich</i> (s. 175-205). Warszawa: Dialog.
4) Etykietalność zachowań jako kluczowy element życia społecznego (w aspekcie prywatnym, oficjalnym i biznesowym) w kulturze chińskiej, koreańskiej i japońskiej.	– De Mente, B. L. (2017). <i>Etykieta japońska</i>. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego. - s.13-57 i 134-163. – De Mente, B. L. (2018). <i>The Korean Mind: Understanding Contemporary Korean</i>. Tuttle Publishing. - wybrane rozdziały - Niewdana, L. (2011). Kultura czerwonych kopert społeczno-m funkcje darów i problem korupcji w społeczeństwach chińskich Zajdler (red.), <i>Zrozumieć Chińczyków - kulturowe kody społecz chińskich</i> (s. 237 -273). Warszawa: Dialog.
5) Hierarchiczność kultur Azji Wschodniej. Indywidualizm - kolektywizm w kulturach Azji Wschodniej.	– Mazurowska, K. (2017). Efektywna współpraca z Chińczykami z perspektywy międzykulturowej psychologii biznesu. <i>Azja - Pacyfik</i>, 20, 65-81.
6) Rola kobiet w kulturach post-konfucjańskich.	– Sławińska, A. (2022). <i>Przesłonięty uśmiech. O kobietach w Korei Południowej</i>. Warszawa: Wydawnictwo Czarne.
7) Kody kulturowe w komunikacji między Azjatami. Grzeczność i uprzejmość vs. asertywność w ujęciu międzykulturowym. Kody dotyczące ekspresji emocjonalnej i bliskości interpersonalnej.	– Verner, I. i Beamer, L. (2011). <i>Intercultural communication in the global workplace. 5th edition</i>. Mc Grow Hill Education. - wybrane rozdziały
8) Konsekwencje filozofii taoistycznej dla rozwoju społeczno - kulturowego w Azji Wschodniej. Myślenie holistyczne vs analityczne.	– Nisbett, R., E. (2009). <i>Geografia myślenia. Dlaczego ludzie Wschodu i Zachodu myślą inaczej?</i> Sopot: Wydawnictwo Smak Słowa.
9) Uczenie i nauczanie w Azji. Różnice w normach i wartościach związanych z edukacją.	– Boski, P. (2022). <i>Kulturowe ramy zachowań społecznych. Wydanie nowe</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA. - wybrane rozdziały
10) Podsumowanie zajęć. Test końcowy.	

Seminarium

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1) Konsekwencje kultur indywidualistycznych i kolektywistycznych dla współpracy z Azjatami z Azji Wschodniej.	– Mazurowska, K. (2017). <i>Efektywna współpraca z Chińczykami z perspektywy międzykulturowej psychologii biznesu. Azja- Pacyfik Rocznik</i>, 20, 65-81.

2) Kultura wysokiego i niskiego kontekstu, czyli komunikacja pośrednia i bezpośrednia - ćwiczenia umiejętności efektywnego komunikowania się.	- Meyer, E. (2014). <i>The culture Map. Decoding how people think, lead and get things done across cultures</i>. Public Affairs, New York. - Verner, I. i Beamer, L. (2011). <i>Intercultural communication in the global workplace</i>. Mc Grow Hill Education. (wybrane rozdziały)
3) Różnice międzykulturowe w prowadzeniu biznesu z Azjatami z Korei, Japonii i Chin.	- Djuliman, E. i Hjorth, L. (2017). <i>Buduj mosty, nie mury. 97 ćwiczeń z zakresu praw człowieka, zrozumienia interkulturowego i rozwiązywania konfliktów</i>. Wydawnictwo Akademickie Dialog.
4) Indygeniczne kody kulturowe - case studies.	- Barmeyer, Ch. i Franklin, P. (2012). <i>Intercultural management. A Case-Based Approach to Achieving Complementarity and Synergy</i>. Palgrave Mcmillan Education.
5) Savoir vivre i właściwy sposób zachowania się w sytuacjach osobistych i biznesowych - ćwiczenie umiejętności właściwych dla odpowiedniego kontekstu kulturowego.	- De Mente, B. L. (2017) <i>Etykieta japońska</i>. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego. (strony: 13-57 i 134-163) - De Mente, B. L. (2018) <i>The Korean Mind: Understanding Contemporary Korean</i>. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego. (wybrane rozdziały)

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale:

- Milewski, P. (2020). *Planeta K. Pięć lat w japońskiej korporacji*. Warszawa: Świat książki.
- Eberhard, W. (1996). *Symbole chińskie. Słownik. Obrazkowy język Chińczyków*. Kraków: Universitas.
- Jacoby, M. (2016). *Chiny bez makijażu*. Warszawa: Muza.
- Plebaniak, P. (2010). *Starożytna mądrość chińska w sentencjach*. Warszawa: PWN.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
wykład	Test wiedzy	(31-60)
seminarium	Praca indywidualna - esej (w eseju część autorefleksji nt. własnego etnocentryzmu)	(15-30)
seminarium	Aktywność - udział w dyskusji	(5-10)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Zawód: psycholog międzykulturowy

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia międzykulturowa
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Maria Baran

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna
konwersatorium	10
warsztat	20

Bilans punktów ECTS			
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	konwersatorium	30	10
	warsztat		20
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	40
	przygotowanie prezentacji		49,5
	ocena współpracy grupowej		0,5
Łączny nakład pracy studenta		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W24, PSJ_W25, PSJ_W26	Student_ka w pogłębionym stopniu: – Wie na jakie obszary życia społecznego może mieć wpływ psycholog międzykulturowy; – Wie na czym polega istota działalności psychologa międzykulturowego.
PSJ_U3, PSJ_U8, PSJ_U13, PSJ_U12	Student_ka: – Zna źródła i umie zdobywać informacje dotyczące pracy profesjonalnej; – Umie zaplanować ścieżkę rozwoju prowadzącą do rozpoczęcia profesjonalnej aktywności w obszarze psychologii międzykulturowej; – Umie pracować w grupie.
PSJ_K6, PSJ_K7	Student_ka: – Współpracuje z pozostałymi studentami w grupie w celu rozwiązania praktycznych problemów związanych z zawodem psychologa międzykulturowego; – Wykazuje aktywność w podejmowaniu problemów mieszczących się w roli zawodowej psychologa międzykulturowego.

Treści programowe i formy zajęć**Konwersatorium**

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1) Wprowadzenie, rola psychologa międzykulturowego w facylitowaniu kontaktów międzygrupowych	– Bilewicz, M. (2016). Psychologiczne źródła dystansu. Czyli dlaczego unikamy kontaktu z obcymi? <i>Nauka</i> , 2/2016. 39-62
2) Psycholog międzykulturowy w biznesie	– Meyer, E. (2023). <i>Mapa kulturowa. Jak skutecznie radzić sobie z różnicami kulturowymi w biznesie</i> . Wydawnictwo Znak. Rozdział 1.
3) Psycholog międzykulturowy w edukacji	– Anczyk, A., Grzymała-Moszczyńska, H., Krzysztof-Świdorska, A. i Prusak, J. (2019). Wielokulturowość nowym wyzwaniem etycznym w pracy polskich psychologów szkolnych i akademickich. <i>Psychologia Wychowawcza</i> , 57 (15), 126-138.
4) Psycholog międzykulturowy w ochronie zdrowia	– Anczyk, A., Grzymała-Moszczyńska, H., Krzysztof-Świdorska, A. i Prusak, J. (2020). Polscy migranci i norweska służba zdrowia: badanie pilotażowe. <i>Studia Migracyjne-Przegląd Polonijny</i> , 2 (176). 127-151.
5) Psycholog międzykulturowy a kryzys klimatyczny	– Czepkiewicz, M. (2022). Dobre życie, turystyka i zmiany klimatu. W poszukiwaniu umiaru. <i>Kultura Współczesna. Teoria. Interpretacje. Praktyka</i> , 117(1), 70-84.

Warsztat

Treści programowe	Literatura obowiązkowa

1 i 2. (zajęcia zablokowane) Rola psychologa międzykulturowego w facylitowaniu kontaktów międzygrupowych	Autorskie studium przypadku
3 i 4. (zajęcia zablokowane) Psycholog międzykulturowy w biznesie	Autorskie studium przypadku
5 i 6. (zajęcia zablokowane) Psycholog międzykulturowy w edukacji	Autorskie studium przypadku
7 i 8. (zajęcia zablokowane) Psycholog międzykulturowy w ochronie zdrowia	Autorskie studium przypadku
9 i 10. (zajęcia zablokowane) Psycholog międzykulturowy a kryzys klimatyczny	Autorskie studium przypadku

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale: brak

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
konwersatorium	Prezentacja i przygotowanie pytań do dyskusji z obszaru związanego z tematyką spotkania	(20-40)
warsztat	Grupowe rozwiązanie studium przypadku na każdych zajęciach oraz prezentacja wniosków na forum grupy (+ ocena współpracy w grupie)	(31-60)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Cywilizacja Islamu i Afryki Subsaharyjskiej

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia międzykulturowa
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	Letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Maria Baran

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna
wykład	20
seminarium	10

Bilans punktów ECTS			
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	20
	seminarium		10
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	35
	przygotowanie projektu grupowego		35
	przygotowanie się do egzaminu		20
	udział w egzaminie ustnym		1
Łączny nakład pracy studenta		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W3, PSJ_W4, PSJ_W17	Student_ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu: – różnice i podobieństwa pomiędzy cywilizacją muzułmańską a Zachodem; – różne rodzaje struktur i instytucji rodziny i roli kobiety w islamie; – specyfikę islamu, jego podstawowe dogmaty, nurty i inne elementy; – rolę religii w kontekście procesów adaptacji muzułmanów do nowoczesności; – zróżnicowanie świata islamu pod względem religijności i obyczajowości, a także stosunku do nowoczesności.
PSJ_U10, PSJ_U3, PSJ_U13 PSJ_U12	Student_ka: – Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę kulturoznawczą do szczegółowego analizowania złożonych zjawisk psycho-społecznych; – Potrafi dokonywać porównania między wielkimi systemami cywilizacyjnymi: Europa – Świat Islamu; – Analizuje i ocenia w sposób wrażliwy kulturowo współczesne wydarzenia polityczne w świecie islamu oraz na Zachodzie; – Umie pracować w grupie.
PSJ_K3, PSJ_K4	Student_ka: – Zauważa własny etnocentryzm i potrafi go przekroczyć, zachowując obiektywizm i neutralność w opisie zjawisk z innego kręgu kulturowego, nawet gdy wartości danej kultury nie są zbieżne z wartościami osobistymi; – dostrzega różnice pomiędzy kulturą Zachodu a cywilizacją muzułmańską/ Bliskiego Wschodu i odnosi się do nich z szacunkiem; – rozumie znaczenie religii w życiu publicznym w muzułmańskim kręgu kulturowym.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1) Wprowadzenie do cywilizacji islamu i Afryki Subsaharyjskiej. Prawo islamu i jego współczesne oblicze. Kontekst geograficzny, historyczny i kulturowy.	– Danecki, J. (1997). Podstawowe wiadomości o islamie. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie: Dialog, 1,2. – Machut-Mendecka, E. (2003). Oblicza współczesnego islamu. Warszawa: Academica.
2) Znaczenie i rola religii w życiu publicznym w muzułmańskim kręgu kulturowym. Dogmaty i nurty w islamie.	– Delcambre, M. M. (1996). <i>Mahomet. Głos Allaha</i>. Wrocław: Wydawnictwo Dolnośląskie. – Dziekan, M. (1997). <i>Jak modlą się muzułmanie. Antologia modlitwy</i>, Werbinum: Wydawnictwo Księży Werbistów. – <i>Koran</i> (1986) (przekład i wstęp J. Bielawski). Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy. – Mahomet. (1993). <i>Mądrości Proroka</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie DIALOG. – Mahomet. (1999). <i>O małżeństwie, kupcach i dobrym wychowaniu</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie DIALOG.

3) Zachód a muzułmański wschód: różnice i podobieństwa. Kształtowanie się wzajemnych stosunków ludzi wschodu i zachodu.	- Barber, B. R. (2000). <i>Dżihad kontra McŚwiat</i>. Warszawa: Warszawskie Wydawnictwo Literackie MUZA SA. - Brataniec, K. (2009). <i>Zachód i islam. Dylematy relacji</i>. Kraków: Krakowskie Towarzystwo Edukacyjne Sp. z o. o. - Oficyna Wydawnicza AFM. Link: https://core.ac.uk/download/pdf/214928661.pdf
4) Współczesny świat arabsko-muzułmański. Jedność czy różnorodność?	- Jaber, H. (1999). <i>Hezbollah. Walka i zemsta</i>. Warszawa: Oficyna Wydawnicza Rytm. Dom Wydawniczy Bellona. - Widy-Behiesse, M. (2014). <i>Islam w Europie: bogactwo różnorodności czy źródło konfliktów?</i> Wydawnictwo Akademickie Dialog.
5) Islam i obywatelskość w Europie.	- Górak-Sosnowska, K. i Krukowska, M. (2019). Islamic organisations in Europe and the refugee crisis of 2015+. W: K. Górak-Sosnowska, M. Pachocka i J. Misiuna (red.), <i>Muslim minorities and the refugee crisis in Europe</i>. - Górak-Sosnowska, K., Kubicki, P. i Pędziwiatr, K. (2006). <i>Islam i obywatelskość w Europie</i>. Warszawa: Dom Wydawniczy ELIPSA. Link: http://otworzksiazke.pl/images/ksiazki/islam_i_obywatelskosc/islam_i_obywatelskosc.pdf - Musiał, S. (2015). Muzułmanie we Francji - aspekty religijne i organizacyjne. <i>Polskie Studia Politologiczne Athenaeum</i>, 46, 53-67. - Widy-Behiesse, M (2012). Tożsamość europejskich muzułmanów w myśli Tariqa Ramadana. Wydawnictwo Akademickie Dialog. - Widy-Behiesse (2021), <i>Zarys ewolucji kultury popularnej tworzonej przez muzułmanów w wybranych krajach Zachodu. Od Le thé au harem d'Archy Ahmed po Madina Oh na na!</i>, Literatura i kultura popularna XVII, Wrocław - https://wuwr.pl/lkp/article/view/13789/12451
6) Muzułmanie w Polsce.	- Dziekan, M. (2000). Tatarzy-polscy muzułmanie. <i>Jednota</i> 8-9, 41-43. - Górak-Sosnowska, K. i Pachocka, M. (2019). Islamophobia and the quest for European identity in Poland. W: I. Zempi i I. Awan (red.), <i>International Handbook of Islamophobia</i>. The Routledge. - Górak-Sosnowska, k. I Łaszczarz, M. (2018). Can a Tatar move out of Islam? W: K. vsn Nieuwkerk (red.), <i>Moving in and out of Islam</i>.
7) Problemy społeczne świata islamu. "Arabska wiosna".	- Dzisiów-Szuszczkiewicz, A. (2011). "Arabska wiosna" - przyczyny, przebieg i prognozy. <i>Bezpieczeństwo Narodowe</i>, 2(18), 42-56. - Munoz, G. M. (2000). Arab youth today: The generation gap, identity crisis and democratic deficit. W: E. Meijer (red.), <i>Alienation or Integration of Arab Youth. Between Family, State and Street</i> (s. 17-43). Richmond: Curzon Press. - Lizak, W. (2013). Bliski Wschód - Stare i nowe problemy. <i>Rocznik Strategiczny</i>, 14, 256-275. https://wnpism.uw.edu.pl/wp-content/uploads/2020/06/14_2014.pdf - Luis, M. (2000). Youth, the street and violence in Algeria. W: E. Meijer (red.), <i>Alienation or Integration of Arab Youth. Between Family, State and Street</i> (s. 83-105). Richmond: Curzon Press.
8) Problemy gospodarcze w świecie	- Saleh, A. Z. (2018). Kryzys ekonomiczny i jego postrzeganie w świecie arabskim jako jedna z kluczowych części składowych sytuacji na Bliskim Wschodzie. <i>Fabrica Societatis</i>, 1, 79-92.

arabsko-muzułmańskim.	- https://repozytorium.uni.wroc.pl/Content/94083/02_02_Z_Abu_Saleh_Kryzys_ekonomiczny_i_jego_postrzeganie_w_swiecie_arabskim.pdf
9) Współczesna rodzina muzułmańska. Rola kobiety w świecie islamu.	- Puchnarewicz, E. (2001). W stronę państwa liberalnego. Rodzina w zmieniającym się otoczeniu społecznym -refleksje dotyczące Egiptu i Polski. <i>Working Paper No 30</i>, Institute of Developing Countries. Faculty of Geography and Regional Studies. University of Warsaw. - Rzepecka, A. (2000). Polsko-muzułmańskie małżeństwa mieszane. <i>Jednota</i>, 8(9), 30-33. - Szczepankiewicz-Rudzka, E. (2014). An- Nisaiyat- różne wymiary feminizmu w świecie islamu. <i>KULTURA I WARTOŚCI</i>, 1(9), 83-102. - Zyzik, M. (2003). <i>Małżeństwo w prawie muzułmańskim</i>. Warszawa: Dom Wydawniczy ELIPSA. - Widy-Behiesse, M. (2021), <i>Feministki muzułmańskie na Zachodzie</i>, Dialog
10) Ciało w kulturze muzułmańskiej.	- Kryvosheieva, S. (2022). Ciało jako troska polityki. Wpływ egipskiej myśli nacjonalistycznej na kształtowanie seksualności obywateli. W: K. Pachniak (red.) <i>Świat arabsko-muzułmański. Tradycja i nowoczesność</i> (s. 95-104). Warszawa: Uniwersytet Warszawski, Wydział Orientalistyczny. Link: http://arabistyka.uw.edu.pl/wp-content/uploads/sites/355/2023/02/Swiat-arabsko-muzulmanski.pdf - Pachniak, K. i Nowaczek-Walczak, M. (2016). Ciało w kulturze muzułmańskiej. Warszawa: Katedra Arabistyki i Islamistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Link: https://depot.ceon.pl/bitstream/handle/123456789/9543/Cia%C5%82o_w_kulturze_muzu%C5%82man%C5%81skiej_Pachniak_Nowaczek-Walczak.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Seminarium	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1) Konflikty z pierwszych stron gazet.	- <i>Dzień niepodległości. Konflikt na Bliskim wschodzie</i>, (2000) Gazeta Wyborcza (16.XI.). - Frister, R. (2000). <i>Trudny dzień w Knesecie</i>. Polityka, 50 (9.XII). - <i>Islamski dżihad zaatakował</i>. (2001). Rzeczpospolita, 74 (28.III.). - Jagielski, W. (2000). <i>Trzy lwy i koń trojański Przygotowania do wojny przeciw talibom w Afganistanie</i>. Gazeta Wyborcza (24.XI.). - Montgomery, K. (2000). <i>Bartoszewski w Palestynie</i>. Gazeta Wyborcza (30.XI.). - <i>Ruch nielegalny. Iran. Gnębienie opozycji</i>. (2001). Gazeta Wyborcza (19.III.). - Słowakiewicz, M. (2001). <i>Mordowanie Algierii</i>. Gazeta Wyborcza (27. III.). - Słowakiewicz M. i Rubinowicz R. (2001). <i>Zemsta mułłów. Iran. Wysokie wyroki na dysydentów</i>. Gazeta Wyborcza (5. I.) . - Szostkiewicz, A., (2001). <i>Rozstrzelać Buddę</i>. Polityka 11 (17.III.). - Warszawski, D. (2000). <i>Krajobraz pełen śmierci</i>. Gazeta Wyborcza (30. XI.).
2) Tradycjonalizm i nowoczesność.	- Mrozek-Dumanowska, Z. (2004). Między tradycjonalizmem a nowoczesnością : fundamentalizm islamu. <i>Krakowskie Studia Międzynarodowe</i>, 3, 11-35.

3) Kobieta w świecie Islamu. Feminizm w islamie.	- Abu-Rub, H. i Zabża, B. (2002), Status kobiety w islamie. Wrocław: Muzułmańskie Stowarzyszenie Kształotowania Kulturalnego w RP. - Durrani, T. (1995), <i>Mój pan i władca</i>. Warszawa: Amber. - Chmielowska, D., Grabowska, B. i Machut-Mendecka, E. (2003) <i>Być kobietą w Oriencie</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Dialog. - Widy-Behiesse, M. (2021). Feministki muzułmańskie na Zachodzie. Wydawnictwo Akademickie Dialog.
4) Obraz islamu na Zachodzie.	- Brataniec, K. (2009). Zachód i islam. Dylematy relacji. Kraków: Krakowskie Towarzystwo Edukacyjne Sp. z o. o. - Oficyna Wydawnicza AFM. Link: https://core.ac.uk/download/pdf/214928661.pdf - Charlie Hebdo - wybrane numery
5) Obraz islamu w Polsce. Prezentacja projektów studentów.	- Pędziwiatr, K. (2020). Transformacje postaw wobec Arabów w społeczeństwie polskim z perspektywy członków społeczności arabskiej i muzułmańskiej. <i>Studia Humanistyczne AGH</i>, 19(2), 89-106. - Stefaniak, A. (2015). Postrzeganie muzułmanów w Polsce: Raport z badania sondażowego. Warszawa: Centrum Badań nad Uprzedzeniami. Link: https://www.mowanienawisci.info/wp-content/uploads/2016/12/Postrzeganie-muzu%C5%82man%C3%B3w-w-Polsce.pdf

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale: brak

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
wykład	Egzamin (ustny, 3 pytania za każde max. 20 pkt) 1. prezentacja wybranej przez osobę studencką lektury (z listy) 2. prezentacja wybranego tematu – jeden z omawianych na zajęciach – wyboru dokonuje osoba studencka na podstawie sylabusa 3. pytanie z materiału omawianego na wykładach	(31-60)
seminarium	Projekt grupowy zawierający: - analizę tematyczną wizerunku Muzułmanów w Polsce na podstawie wybranych mediów; - prezentacja ustna wyników analizy na forum grupy - indywidualną autorefleksję nt. własnego stosunku do wybranych medialnych treści	(20-40)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Psychologia migracji i akulturacji. Teoria – badania

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia międzykulturowa
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	Letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Maria Baran

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna
wykład	18
ćwiczenia	12

Bilans punktów ECTS			
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	18
	ćwiczenia		12
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	35
	przygotowanie prezentacji grupowej		33
	zaprezentowanie projektu i ocena pracy zespołowej		1
	przygotowanie się do egzaminu		20
	udział w egzaminie		1
Łączny nakład pracy studenta		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W17, PSJ_W4, PSJ_W10, PSJ_W11, PSJ_W12, PSJ_W13, PSJ_W19, PSJ_W24	Student_ka: - rozumie czym jest akulturacja i posiada pogłębioną wiedzę na temat głównych teorii akulturacji (ABC akulturacji, strategię akulturacyjne, Kulturowa Teoria Akulturacji, model przystosowania psychologicznego i adaptacji socjo-kulturowej, model integracji tożsamości dwukulturowej, IAM, RAEM), rozumie podobieństwa i różnice między nimi; - zna i rozumie główne klasyfikacje migrantów i związane z nimi konsekwencje dla procesów akulturacji; - zna i rozumie pięć podstawowych podejść do integracji i sposób w jaki ewoluowało rozumienie celu akulturacji (od asymilacji do integracji); - rozumie jakie czynniki środowiskowe i indywidualne (emocjonalne, motywacyjne, poznawcze i osobowościowe) i w jaki sposób wpływają na akulturację jednostki; - ma pogłębioną wiedzę na temat modeli społeczeństwa pluralistycznego; - zna jakościowe i ilościowe metody pomiaru akulturacji.
PSJ_U8, PSJ_U13, PSJ_U12	Student_ka: - w oparciu o wyniki badań naukowych potrafi sformułować praktyczny problem społeczny związany z akulturacją migrantów oraz zaproponować odpowiednie do problemu rozwiązanie; - potrafi aktywnie uczestniczyć w pracy zespołowej na każdym etapie realizacji projektu (ustalenie problemu, desk research i analiza dostępnych danych, synteza pozyskanych informacji, sformułowanie rozwiązania, prezentacja projektu).
PSJ_K1, PSJ_K5, PSJ_K7, PSJ_K2	Student_ka: - dostrzega i uznaje znaczenie wiedzy psychologicznej z zakresu psychologii akulturacji w rozwiązywaniu praktycznych problemów migrantów; - dba o przestrzeganie standardów etycznych, w tym wrażliwości kulturowej, w zakresie realizacji projektów społecznych; - potrafi krytycznie ocenić efekty badań naukowych; - jest otwarty na dyskusję dotyczącą prowadzonych przez siebie projektów; - potrafi komunikować wyniki swojej pracy.

Treści programowe i formy zajęć**Wykład**

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1) Omówienie kwestii organizacyjnych: cele, plan, wymogi i wyniki kształcenia. Akulturacja - konceptualizacja, główne podejścia i definicje (ABC akulturacji wg Colleen Ward). Różnorodność czynników wpływających na proces akulturacji. Typy i rodzaje migracji (Bochner, 2006) oraz ich konsekwencje.	- Bochner, S. (2006). Sojourners. W: D. Sam i J. Berry (Red.), <i>The Cambridge Handbook of Acculturation Psychology</i> (Cambridge Handbooks in Psychology, s. 181-197). Cambridge: Cambridge University Press. https://doi:10.1017/CBO9780511489891.016 - Boski, P. (2009). <i>Kulturowe Ramy Zachowań Społecznych</i> (s. 505-524; 530-533). Warszawa: PWN. - Matsumoto, J. L. (2007). Enkulturation. W: J. L. Matsumoto (red.), <i>Psychologia międzykulturowa</i> (s. 169-198). Gdańsk: GWP.

2) Orientacja społeczeństw wobec różnorodności kulturowej (Berry, 2006), wielokulturowość i tolerancja. Wpływ postaw społeczeństwa wobec wielokulturowości na procesy akulturacji jednostki. Migracja w Polsce.	– Kwiatkowska, A. (2019). <i>Wielokulturowość w ujęciu interdyscyplinarnym</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. – Berry, J. W. (2006). <i>Contexts of acculturation</i>. W: D. L. Sam i J. W. Berry (red.), <i>The Cambridge handbook of acculturation psychology</i> (s. 27–42). Cambridge University Press. https://doi.org/10.1017/CBO9780511489891.006 – Boski, P. (2023). Wielokulturowość, zaufanie społeczne względem obcych oraz postawy imigracyjne. W: A. Elias i K. Skarżyńska (red.), <i>Nieufność: źródła i konsekwencje</i> (s. 141-178). Warszawa: Instytut Problemów Współczesnej Cywilizacji im. Marka Dietricha. – Boski, P., Penczek-Zapała, M., Baran, M. (2017) <i>Wielokulturowość w dobie kryzysu uchodźczego i terroryzmu: Wydarzenia globalne i reakcje lokalne Polaków</i>. W: J. M. Brzeziński (red.). <i>OBCY i SWOI. Psychologiczna natura stosunków międzyludzkich</i> (s.213-256). Poznań: Wydawnictwo Naukowe Wydziału Nauk Społecznych UAM.
1) Kontakt kulturowy i jego konsekwencje. Wyzwania związane z życiem za granicą, tradycyjne koncepcje akulturacji (Oberg, 1960; Lysgaard, 1955). Szok kulturowy a stres akulturacyjny.	– Bochner, S. (2003). Culture shock due to contact with unfamiliar cultures. <i>Online Readings in Psychology and Culture</i>, 8 (1). https://doi.org/10.9707/2307-0919.1073 – Boski, P. (2009). <i>Kulturowe Ramy Zachowań Społecznych</i> (s. 505-524; 533-541). Warszawa: PWN. – Demes, K. A. i Geeraert, N. (2015). The highs and lows of a cultural transition: A longitudinal analysis of sojourner stress and adaptation across 50 countries. <i>Journal of Personality and Social Psychology</i>, 2, 316-337. – Oberg, K. (1960). Cultural shock: Adjustment to new cultural environments. <i>Practical Anthropology</i>, 7, 177-182.
2) Strategie akulturacji wg Johna Berry'ego - omówienie koncepcji i jej ograniczeń. Współczesne modele akulturacji nawiązujące do taksonomii Berry'ego: IAM i RAEM.	– Berry, J. W. (2006). <i>Stress perspectives on acculturation</i>. W: D. L. Sam i J. W. Berry (red.), <i>The Cambridge handbook of acculturation psychology</i> (s. 43–57). Cambridge University Press. https://doi.org/10.1017/CBO9780511489891.007 – Boski, P. (2009). <i>Kulturowe Ramy Zachowań Społecznych</i> (s. 505-524; 533-541). Warszawa: PWN. – Kwiatkowska, A. (2019). <i>Wielokulturowość w ujęciu interdyscyplinarnym</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
3) Koncepcja przystosowania psychologicznego i adaptacji socjo-kulturowej (Ward i Kennedy, 1993). Kulturowy model akulturacji Pawła Boskiego: rola kompetencji w procesach akulturacji.	– Boski, P. (2009). <i>Kulturowe Ramy Zachowań Społecznych</i> (s. 505-524; 548-563; s. 541-548). Warszawa: PWN. – Boski, P. (2022). Kulturowa teoria akulturacji Boskiego. W: P. Boski (red.), <i>Kulturowe ramy zachowań społecznych. Wydanie nowe</i> (s. 702-729). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA. – Ward, C. i Kennedy, A. (1993). Psychological and socio-cultural adjustment during cross-cultural transitions: A comparison of secondary students overseas and at home. <i>International Journal of Psychology</i>, 28 (2), 129-147.
4) Dwukulturowość według Veronicy Benet-Martinez: model Integracji Tożsamości Dwukulturowej (BII, Bicultural Identity Integration) na podstawie badań nad mechanizmem zwrotnicy kulturowej. Współczesne formy	– Benet-Martínez, V. i Haritatos, J. (2005). Bicultural Identity Integration (BII): Components and Psychosocial Antecedents. <i>Journal of Personality</i>, 73(4), 1015-1050. https://doi.org/10.1111/j.1467-6494.2005.00337.x – Boski, P. (2009). <i>Kulturowe Ramy Zachowań Społecznych</i> (s. 567-575). Warszawa: PWN. – Boski, P. (2022). Metatożsamość dwukulturowa: teoria i skale pomiarowe Benet-Martinez. W: P. Boski (red.), <i>Kulturowe ramy zachowań społecznych. Wydanie nowe</i> (s. 730-732). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA.

akulturacji: akulturacja do kultury globalnej (na podstawie badań z udziałem studentów międzynarodowych i badań dotyczących migracji ekonomicznych), Dzieci Trzeciej Kultury (TCK, <i>Third Culture Kids</i>), tożsamość wielokulturowa.	
5) Od etnocentryzmu do relatywizmu. Rozwojowy Model Wrażliwości Kulturowej (DMIS, Developmental Model of Intercultural Sensitivity) Milтона Bennetta. Różne sposoby rozumienia integracji według Pawła Boskiego.	- Bennett, M. J. (2004). Becoming interculturally competent. W: J. S. Wurzel (red.) <i>Toward multiculturalism: A reader in multicultural education</i>. Newton, MA: Intercultural Resource Corporation. - Boski, P. (2022). Etnocentryzm i etnorelatywizm. W: P. Boski (red.), <i>Kulturowe ramy zachowań społecznych. Wydanie nowe</i> (s. 765-781). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA. - Boski, P. (2008). Five meanings of integration in acculturation research. <i>International Journal of Intercultural Relations</i>, 32(2), 142-153. https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2008.01.005
6) Pomiar procesów akulturacji w badaniach jakościowych - wytyczne do wywiadów studenckich w ramach przedmiotu "Wywiad i diagnoza akulturacji".	- Grzymała-Moszczyńska, J. (2005). Spotkanie z osobą z innej kultury. W: K. Stemplewska-Żakowicz i K. Krejtz (red.), <i>Wywiad psychologiczny 2. Wywiad jako spotkanie z człowiekiem</i> (s. 81-89). Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
7) Pomiar procesów akulturacji w badaniach ilościowych. Przegląd narzędzi.	- Boski, P. (2022). Akulturacja: sposoby stawania się i bycia osobą dwukulturową. W: P. Boski (red.), <i>Kulturowe ramy zachowań społecznych. Wydanie nowe</i> (s. 738-744). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA. - Boski, P. (2022). Psychologia akulturacji. W: P. Boski (red.), <i>Kulturowe ramy zachowań społecznych. Wydanie nowe</i> (s. 696-702). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA.

Ćwiczenia

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1) Omówienie kwestii organizacyjnych: cele, plan, wymogi i wyniki kształcenia. Problemy migrantów i społeczeństw wielokulturowych - przegląd możliwych oddziaływań (od szkoleń adaptacyjnych do polityki społecznej) - dobre i złe praktyki. Zasady projektowania rozwiązań: design thinking i podejście oparte o dowody naukowe. Kulturowa analiza problemu (emic + etic). Promowanie i facylitacja integracji społecznej -	- Baran, M. i Grzymała-Moszczyńska, H. (2022). Polityka integracyjna. W: M. Budkowski i M. Duszczyk (red.), <i>Gościnną Polską 2022+. Jak mądrze wesprzeć Polskę i Polaków w pomocy osobom uciekającym przed wojną w Ukrainie?</i> (s. 105-118). WISE Europa. Strona internetowa: https://wise-europa.eu/wp-content/uploads/2022/06/Raport-Gościnną-Polską-2022.pdf

czym jest integracja migrantów?	
2) Zapobieganie i przeciwdziałanie dyskryminacji, uprzedzeniom i stereotypom w społeczeństwie przyjmującym.	– Bilewicz, M. (2006). Kiedy kontakt osłabia uprzedzenia? Kategoryzacje społeczne i temporalne jako warunki skuteczności kontaktu międzygrupowego. <i>Psychologia Społeczna</i> , 2(2), 63–74. http://czasopismo.badania.net/wp-content/uploads/2016/10/Bilewicz_2006_2.pdf
3) Facylitowanie procesów akulturacji u migrantów w odniesieniu do ABC akulturacji - działania zorientowane na radzenie sobie ze stresem.	– Jacquez, F., Vaughn, L.M. & Suarez-Cano, G. Implementation of a Stress Intervention with Latino Immigrants in a Non-traditional Migration City. <i>J Immigrant Minority Health</i> 21, 372–382 (2019). https://doi.org/10.1007/s10903-018-0732-7 link: https://link.springer.com/article/10.1007/s10903-018-0732-7
4) Facylitowanie procesów akulturacji u migrantów w odniesieniu do ABC akulturacji - działania zorientowane na procesy uczenia się z wykorzystaniem asymilatorów kulturowych.	– Boski, P., Mazurowska, K., Olczak-Kielak, E. & Jędrzejczak-Tallandier, A. (2012). <i>Peeking through Critical Incidents: German Cultural Interactions with Neighboring Poles and Far Eastern Chinese</i> , In: Ulrich Zeutschel (Ed.). <i>Kultur zwischen Standard und Kreativitat</i> . Bloomsbury Publishers.
5) Facylitowanie procesów akulturacji u migrantów w odniesieniu do ABC akulturacji - działania zorientowane na procesy identyfikacji / integracji.	– Brance, K., Chatzimpyros, V. i Bentall, R. P. (2023). Increased social identification is linked with lower depressive and anxiety symptoms among ethnic minorities and migrants: A systematic review and meta-analysis. <i>Clinical Psychology Review</i> , 99, 102216. https://doi.org/10.1016/j.cpr.2022.102216
6) Prezentacje projektów studentów. Podsumowanie zajęć.	

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale: brak

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się**Punktacja***

wykład	Egzamin pisemny	(31-60)
ćwiczenia	Projekt grupowy (i ocena pracy zespołowej) - prezentacja ustna projektu	(15-30)
ćwiczenia	Aktywność na zajęciach	(5-10)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Wywiad i diagnoza akulturacji

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia międzykulturowa
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów	4
Semestr	Letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Karolina Mazurowska,

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna
konwersatorium	6
warsztat	14
projekt	10

Bilans punktów ECTS			
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	konwersatorium	30	6
	warsztat		14
	projekt		10
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	15
	przygotowanie się do testu		8
	przygotowanie grupowej struktury wywiadu na zajęcia		2
	napisanie indywidualnego raportu		15
	przygotowanie się do - oraz przeprowadzenie wywiadu w grupie		15
	wykonanie analizy danych pochodzących z wywiadu w grupie		20
	napisanie raportu z wywiadu w grupie		15
Łączny nakład pracy studenta		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W3, PSJ_W10, PSJ_W17, PSJ_W19, PSJ_W24	Student_ka: • zna cele, zasady i techniki prowadzenia wywiadu akulturacyjnego; • zna i rozumie proces operacjonalizacji; • zna i rozumie zaawansowane rodzaje pytań oraz parafrazy; • zna i rozumie główne teorie akulturacji oraz kulturowe style komunikacji; • rozumie procesy jakim podlegają migranci, włączając w to zjawiska stresu akulturacyjnego i uprzedzeń.
PSJ_U4, PSJ_U5, PSJ_U11	Student_ka: • umie nawiązać profesjonalny kontakt z klientem z innej kultury, poprawnie merytorycznie i etycznie przeprowadzić wywiad akulturacyjny (również w języku angielskim) oraz zinterpretować dane z wywiadu w oparciu o wybrany model akulturacji; • potrafi integrować dane z różnych źródeł (wywiad, obserwacja i recypatia) i poprawnie scharakteryzować proces akulturacji klienta wraz z prognozą na przyszłość. • stosuje zaawansowane rodzaje pytań oraz parafrazy; • potrafi współpracować w zespole.
PSJ_K6, PSJ_K7, PSJ_K8	Student_ka: • przestrzega zasad etyki zawodowej, dostrzega różnice kulturowe i zachowuje się z szacunkiem pomimo różnic kulturowych (cehuje się wysoką wrażliwością kulturową); • poddaje krytycznej refleksji własny etnocentryzm.

Treści programowe i formy zajęć

Konwersatorium

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1) Omówienie kwestii organizacyjnych: cele, plan, wymogi i wyniki kształcenia. Rodzaje wywiadów psychologicznych - miejsce i rola wywiadu kulturowego / akulturacyjnego. Etyka a etnocentryzm - wymóg wrażliwości kulturowej w postępowaniu diagnostycznym.	– Bennett, M. J. (2004). <i>Becoming interculturally competent</i>. W: J. S. Wurzel (red.) <i>Toward multiculturalism: A reader in multicultural education</i>. Newton, MA: Intercultural Resource Corporation. – Boski, P. (2022). Etnocentryzm i etnorelatywizm. W: P. Boski (red.), <i>Kulturowe ramy zachowań społecznych. Wydanie nowe</i> (s. 765-781). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA. – Chodynicka, A. M. i Więckowska, J. (2005). Wywiad kulturowy. W: K. Stemplewska-Żakowicz i K. Krejtz (red.), <i>Wywiad psychologiczny 3. Wywiad w różnych kontekstach praktycznych</i> (s. 370-394). Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego. – Grzymała-Moszczyńska, H. (2005). Spotkanie z osobą z innej kultury. W: K. Stemplewska-Żakowicz i K. Krejtz (red.), <i>Wywiad psychologiczny 2. Wywiad jako spotkanie z człowiekiem</i> (s. 81-89). Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego. – Stemplewska-Żakowicz, K. (2018). <i>Diagnoza psychologiczna. Diagnozowanie jako kompetencja profesjonalna</i>. Gdańsk: GWP.
2) Operacjonalizacja wywiadu	– Boski, P. (2009). <i>Kulturowe Ramy Zachowań Społecznych</i> (s.

kulturowego w oparciu o główne modele i teorie akulturacji - część I.	505-524; s. 548-563; s. 541-548). Warszawa: PWN. - Boski, P. (2022). Kulturowa teoria akulturacji Boskiego. W: P. Boski (red.), <i>Kulturowe ramy zachowań społecznych. Wydanie nowe</i> (s. 702-729). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA. - Ward, C. i Kennedy, A. (1993). Psychological and socio-cultural adjustment during cross-cultural transitions: A comparison of secondary students overseas and at home. <i>International Journal of Psychology</i>, 28 (2), 129-147.
3) Operacjonalizacja wywiadu kulturowego w oparciu o główne modele i teorie akulturacji - część II.	- Boski, P. (2009). <i>Kulturowe Ramy Zachowań Społecznych</i> (s. 505-524; s. 548-563; s. 541-548). Warszawa: PWN.

Warsztat	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1) Kulturowe style komunikacji i praktyczne zastosowanie w wywiadzie kulturowym.	- Hall, E. T. (1959). <i>Bezgłówny język</i>. Państwowy Instytut Wydawniczy.
2) Etnocentryzm a etnorelatywnizm podczas wywiadu kulturowego. Dobre praktyki.	- <i>Kodeks etyczny psychologa Polskiego Towarzystwa Psychologicznego</i>. Link: https://psych.org.pl/dla-psychologow/kodeks-etyczny
3) Instrumenty konwersacyjne: zaawansowane rodzaje pytań diagnostycznych i parafraza. Operacjonalizacja - budowanie struktury wywiadu.	- Krejtz, K. i Krejtz, I. (2005). Wywiad psychologiczny. Instrumenty konwersacyjne. Rozróżnienia, klasyfikacje i badania. W: K. Stemplewska-Żakowicz i K. Krejtz (red.), <i>Wywiad psychologiczny 3. Wywiad w różnych kontekstach praktycznych</i> (s. 141-151). Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
4) I spotkanie z gościem (gość z Afryki Subsaharyjskiej)	- Boski, P. (2015). Podróże we śnie, czyli nie potraciemy wyjechać z Afryki. W: P. Boski, J. Różyczka-Tran i P. Sorokowski (red.), <i>Podróże psychologiczne przez kultury świata</i> (s. 11-91). Poznań: Sorus. - Ząbek, M. (2009). Africans in Poland. <i>International Journal of Sociology</i>, 39(3), 68-78. DOI: 10.2753/IJS0020-7659390304.
5) Analiza I spotkania z gościem	
6) II spotkanie z gościem (gość z Indii lub Wietnamu)	- Andrejuk, K. (2019). Imigranci wietnamscy w Polsce – dynamika przemian społeczności według urzędowych danych statystycznych. <i>Studia BAS</i>, 4(60), 143-161. https://doi.org/10.31268/StudiaBAS.2019.34 - Bąbiak, I. i Gmaj, K. (2015). Namaste Polsko! Sytuacja i potrzeby imigrantów z Indii w Polsce. - Staniszevska, P. (2012). Kultura i życie religijne migrantów wietnamskich w Polsce. <i>Nurt SVD</i> 46/wyd. spec., 83-93 https://bazhum.muzhp.pl/media/files/Nurt_SVD/Nurt_SVD-r2012-t46-nwyd_spec_/Nurt_SVD-r2012-t46-nwyd_spec_-s83-93/Nurt_SVD-r2012-t46-nwyd_spec_-s83-93.pdf

7) III spotkanie z gościem (gość z Bliskiego Wschodu: Syria lub Palestyna)	– Jonker, G. (2006) Problemy komunikacji pomiędzy muzułmanami i społeczeństwem – analiza rzeczywistości i przykłady praktyczne. W: K. Górak-Sosnowska, P. Kubicki i K. Pędziwiatr (red.), <i>Islam i obywatelskość w Europie</i> . Warszawa: Elipsa. http://www.depot.ceon.pl/bitstream/handle/123456789/2201/Islam_i_obywatelskosc_w_Europie.pdf?sequence=1 f

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale: brak

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0) Dobra plus (4,5) Dobra (4,0) Dostateczna plus (3,5) Dostateczna (3,0) Niedostateczna (2,0)	od 91 punktów do 100 punktów od 81 punktów do 90 punktów od 71 punktów do 80 punktów od 61 punktów do 70 punktów od 51 punktów do 60 punktów poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
konwersatorium	Test wiedzy na ostatnich zajęciach	(10-20)
warsztat	Indywidualny raport akulturacyjny z wizyty gościa	(10-20)
warsztat	Aktywność na spotkaniach z gośćmi	(3-6)
warsztat	Grupowa praca domowa: struktura wywiadu	(2-4)
projekt	Raport akulturacyjny z wywiadu przeprowadzonego przez Studentów w parach	(26-50)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Dwu- i wielojęzyczność w komunikacji międzykulturowej w rodzinie, szkole i biznesie

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia międzykulturowa
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Maria Baran

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna
wykład	20
ćwiczenia	10

Bilans punktów ECTS			
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	20
	ćwiczenia		10
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	30
	research literatury związanej z tematyką zajęć i pozwalający na rozwiązywanie studiów przypadków		29
	przygotowanie się do egzaminu		30
	udział w egzaminie		1
Łączny nakład pracy studenta		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W3, PSJ_W17, PSJ_W18, PSJ_W20, PSJ_W24	Student_ka w stopniu pogłębionym zna i rozumie: – wybrane koncepcje z zakresu psycholingwistyki i dwu-wielojęzyczności; – wyzwania dzieci dwu- wielojęzycznych w szkole; – relacje między językiem a funkcjami poznawczymi, tożsamością kulturową i emocjami.
PSJ_U8, PSJ_U3, PSJ_U12	Student_ka: – formułuje problem praktyczny z zakresu wspierania dzieci dwujęzycznych i/lub ich rodziców i nauczycieli i proponuje jego rozwiązanie, posługując się wiedzą psychologiczną: dobiera teorię psychologiczną i metody rozwiązania problemu, przeprowadza kwerendę źródłową, analizuje i syntetyzuje pozyskane informacje, – Potrafi aktywnie uczestniczyć w pracy zespołowej na każdym etapie pracy projektowej.
PSJ_K2, PSJ_K6, PSJ_K7, PSJ_K3	Student_ka: – dostrzega i uznaje znaczenie wiedzy z zakresu psycholingwistyki i dwujęzyczności w rozwiązywaniu praktycznych problemów dzieci dwujęzycznych; – dba o przestrzeganie standardów etycznych, w tym wrażliwości kulturowej, w zakresie realizacji projektów społecznych; – potrafi krytycznie ocenić efekty badań naukowych; – jest otwarty na dyskusję dotyczącą prowadzonych przez siebie projektów; – potrafi komunikować wyniki swojej pracy.

Treści programowe i formy zajęć**Wykład**

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1) Wprowadzenie do kursu: sylabus i wymogi. Wprowadzenie do psycholingwistyki i dwujęzyczności - podstawowe pojęcia, definicje i teorie. Biologiczne podstawy zachowań komunikacyjnych dzieci i człowieka dorosłego. Percepcja mowy i rozumienie języka u dzieci dwujęzycznych.	– Aitchison, J. (1991). Ssak, który mówi: Wstęp do psycholingwistyki. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. – Gleason, J. B. i Ratner, N. B. (2005). Wprowadzenie do psycholingwistyki - wiedza użytkowników języka. W: J. B. Gleason i N. B. Ratner (red.), Psycholingwistyka (s.15-64). Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. – Gleason, J. B. i Ratner, N. B. (2005). Biologiczne podstawy zachowań komunikacyjnych człowieka. W: J. B. Gleason i N. B. Ratner (red.), Psycholingwistyka (s.66-120). Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. – Gleason, J. B. i Ratner, N. B. (2005). Dwujęzyczność i przyswajanie języka drugiego. W: J. B. Gleason i N. B. Ratner (red.), Psycholingwistyka (s.477-506). Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
2) Rozwój językowy u dzieci - różnice między jednojęzycznością a dwujęzycznością. - Etapy rozwoju językowego u dzieci dwujęzycznych.	– Wodniecka-Chlipalska, Z., Mieszkowska, K., Durlik-Marcinowska, J. i Haman, E. (2018). Kiedy 1+1 ≠ 2, czyli jak dwujęzyczni przyswajają i przetwarzają język(i). W: E. Czaplewska (red.), <i>Logopedia międzykulturowa</i> (s. 92-131). Sopot: Harmonia Universalis.

- Czynniki wpływające na nabywanie języka u dzieci dwujęzycznych. - Interakcje społeczne i środowisko a rozwój językowy u dzieci dwujęzycznych.	
1) Dwujęzyczność a funkcje poznawcze u dzieci. - Wpływ dwujęzyczności na zdolności poznawcze (uwaga, pamięć). - Przetwarzanie informacji u dzieci dwujęzycznych. - Znaczenie dwujęzyczności dla rozwoju poznawczego u dzieci.	- Haman, E. (2017). Wczesny rozwój leksykalny: środowiskowy kontekst i poznawcze konsekwencje. W: M. Kurowska i J. Zawadka (red.), <i>Język i komunikacja - perspektywa lingwistyczna i logopedyczna</i> (s. 28-44). Warszawa: Elipsa.
2) Wpływ języka na emocje u osób dwujęzycznych w różnych środowiskach (edukacyjnych, biznesowych, itd.): badanie związku między językiem a wyrażaniem oraz rozpoznawaniem emocji, w tym analiza wpływu języka ojczystego na doświadczanie emocji.	- Harris, C. L., Gleason, J. B. i Aycicegi, A. (2006). When is a first language more emotional? Psychophysiological evidence from bilingual speakers. W: A. Pavlenko (red.), <i>Bilingual minds: Emotional experience, expression, and representation</i> (s. 257- 283). - Pavlenko, A. (2002). Bilingualism and emotions. <i>Multilingua. Journal of Cross-Cultural and Interlanguage Communication</i>, 21(1), 45-78. doi:10.1515/mult.2002.004
3) Wpływ języka na rozwój społeczny u dzieci dwujęzycznych. - Komunikacja werbalna i niewerbalna u dzieci dwujęzycznych. - Empatia i rozwiązywanie konfliktów w kontekście szkolnym. - Wpływ języka na interakcje społeczne dzieci dwujęzycznych w szkole.	- Alkimovich, T. i Baranovskaya, B. (2014). Rozwój umiejętności komunikacyjnych u dzieci dwujęzycznych w nowym środowisku na podstawie wyników badań dzieci dwujęzycznych (język rosyjski - polski). <i>Rocznik Instytutu Polsko-Rosyjskiego</i>, 1(6), 143-154. https://bazhum.muzhp.pl/media/files/Rocznik_Instytutu_Polsko_Rosyjskiego/Rocznik_Instytutu_Polsko_Rosyjskiego-r2014-t-n1/Rocznik_Instytutu_Polsko_Rosyjskiego-r2014-t-n1-s143-154/Rocznik_Instytutu_Polsko_Rosyjskiego-r2014-t-n1-s143-154.pdf
4) Dwujęzyczność a tożsamość kulturowa u dzieci. - Związek między dwujęzycznością a kształtowaniem tożsamości kulturowej. - Wpływ języka na postrzeganie siebie i innych u dzieci dwujęzycznych.	- Schwartz, S. J., Luyckx, K., Vignoles, V. L. (2011). Ethnic and cultural identities. W: S. J. Schwartz, K. Luyckx i V. L. Vignoles (red.), <i>Handbook of identity theory and research</i> (s. 791-844). Springer. - Chen, S. X., Benet-Martinez, V. i Bond, M. H. (2008). Bicultural identity, bilingualism, and psychological adjustment in multicultural societies: Immigration-basen and globalization-based acculturation. <i>Journal of Personality</i>, 76(4), 803-838. DOI: 10.1111/j.1467-6494.2008.00505.x https://onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1111/j.1467-6494.2008.00505.x?casa_token=RPsiAejK23oAAAAA:4-siXn6exO48w

- Rola społeczno-kulturowa języka w życiu dzieci dwujęzycznych.	d6lw8rUUKHGb5dOnxPc2lgrzqyY3eC_aXjl_HAWozx20K64Vh9yfWGERwJ2lWAjPg
5) Język a trudności szkolne: Omówienie związku między trudnościami szkolnymi a językiem, takich jak dysleksja, zaburzenia mowy i trudności w nauce języka obcego. Przedstawienie strategii interwencji i terapii dla dzieci z tego rodzaju trudnościami.	- Czaplewska, E., Kocharńska, M., Maryniak, A., Haman, E. i Smoczyńska, M. (2014). <i>SLI - specyficzne zaburzenia językowe. Podstawowe informacje dla rodziców i nauczycieli</i>. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych. - Haman, E., Fronczyk, K. i Łuniewska, M. (2014). Wykorzystanie pojęcia normy w badaniach ilościowych nad rozwojem słownika umysłowego. <i>Poradnik Językowy</i>, 4, 39-53. http://poradnikjezykowy.uw.edu.pl/wydania/poradnik_jezykowy.713.2014.04.pdf#page=40 - Krasowicz-Kupis, G. (2012). <i>SLI i inne zaburzenia językowe</i>. Sopot: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
6) Dwujęzyczność a edukacja: Badanie wpływu dwujęzyczności na zdobywanie umiejętności czytania, pisanie i naukę przedmiotów szkolnych. Problemy diagnostyczne.	- Grzymała-Moszczyńska, H., Barzykowskii, K., Dzida, D., Grzymała-Moszczyńska, J. i Kosno, M. (2011). Dziecko uwikłane. Sytuacja dzieci romskich w polskim systemie edukacji oraz ich funkcjonowanie poznawcze i językowe. W: B. Weigl i M. Różycka (red.), <i>Romowie 2011. Życie na pograniczu</i> (s. 56-88). Warszawa: Wydawnictwo SWPS. - Haman, E., Łuniewska, M., Maryniak, A. i Wodniecka, Z. (2018). Specyficzne zaburzenia językowe (SLI) i dwujęzyczność: pozorne związki i realne konsekwencje. W: E. Czaplewska (red.), <i>Logopedia międzykulturowa</i> (s. 150-172). Sopot: Harmonia Universalis. - Łuniewska, M., Kołak, J., Kacprzak, A., Białecka-Pikul, M., Haman, E. i Wodniecka, Z. (2015). Wyzwania w diagnozie rozwoju językowego dzieci dwu- i wielojęzycznych. W: A. Myszka i E. Oronowicz-Kida (red.), <i>Głos - język - komunikacja. Tom 2</i> (s.35-56). Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. - Otwinowska-Kasztelanic, A., Banasik, N., Białecka-Pikul, M., Kiebzak-Mandera, D., Kuś, K., Miękiś, A., Szewczyk, J., Cywińska, M., Kacprzak, A., Karwala, M., Kołak, J., Łuniewska, M., Mieszkowska, K., Wodniecka, Z. i Haman, E. (2012). Dwujęzyczność u progu edukacji szkolnej - interdyscyplinarny projekt badawczy. <i>Neofillog</i>, 39, 7-29. link: https://ruj.uj.edu.pl/xmlui/bitstream/handle/item/23994/bialecka-pikul-et-al-dwujezyczosc-u-progu-edukacji-szkolnej-2012.pdf?sequence=1&isAllowed=y
7) Dwujęzyczność a adaptacja szkolna: Analiza wyzwań z jakimi spotykają się dzieci dwujęzyczne w procesie adaptacji do nowego środowiska szkolnego oraz identyfikowanie strategii wsparcia psychologicznego i społecznego dla tych uczniów.	- Kryc, B. (2018). Rozwijanie kompetencji narracyjnej dziecka dwujęzycznego w Polsce a jego sukces edukacyjny. Porównawcze studium przypadku. <i>Języki obce w szkole</i>, 4, 85-92. - Jaskólska, D. (2022). Dziecko bilingwalne w placówce szkolnej. Czy o dziecku du- i wielojęzycznym można mówić jako o uczniu ze specjalnymi potrzebami? ANaliza tematu z perspektywy nauczyciela. <i>Zeszyty Studenckiego Ruchu Naukowego Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach</i>, 31(1), 59-67. https://www.wnow.uni.lodz.pl/fileadmin/Wydzialy/Wydzial_Nauk_o_Wychowaniu/ulotki/ZSRN.pdf#page=60 - Rabczuk, W. (2013). Czynniki niesprzyjające i chroniące w przebiegu kariery szkolnej uczniów imigrantów. <i>Edukacja międzykulturowa</i>, 2, 38-56.
8) Rola języka w wielokulturowych salach lekcyjnych: Analiza	- Czeniek, A. (2014). Jedna szkoła, jedna klasa, ale czy ten sam język polski? - o zróżnicowanym poziomie opanowania języka polskiego wśród dzieci polskiego pochodzenia na

wyzwań i korzyści związanych z różnorodnością językową i kulturową w salach lekcyjnych oraz strategii tworzenia inkluzywnego i zróżnicowanego środowiska edukacyjnego.	przykładzie prac dzieci mieszkających w Wielkiej Brytanii. <i>Poradnik Językowy</i>, 4, 54-68. http://poradnikjezykowy.uw.edu.pl/wydania/poradnik_jezykowy.713.2014.04.pdf#page=40 - Deckert, M. (2018). D.I.A.L.O.G. - projekt na miarę. <i>Języki obce w szkole</i>, 4, 57-60. - Nowak, A. (2018). Klasa tolerancji. <i>Języki obce w szkole</i>, 4, 53-56. - Radkowski, M. (2018). Polonez po amerykańsku, czyli o projekcie "Living Together". <i>Języki obce w szkole</i>, 461-64.

Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1) Wprowadzenie do zajęć. Doradztwo i konsultacje w wykonaniu psychologa. Funkcjonowanie dzieci w wielokulturowej rodzinie. Wielokulturowość w szkole jako wyzwanie etyczne dla psychologów.	- Anczyk, A., Grzymała-Moszczyńska, H., Krzysztof-Świdorska, A. i Prusak, J. (2019). Wielokulturowość nowym wyzwaniem etycznym w pracy polskich psychologów szkolnych i akademickich. <i>Psychologia wychowawcza</i>, 57(15), 126-138. - Grzymała-Moszczyńska, J., Durlik, J., Szydłowska, P. i Grzymała-Moszczyńska, H. (2016). Język polski - swój czy obcy? O wyzwaniach językowych dzieci powracających z emigracji. <i>Języki obce</i>, 1, 118-122. - Pawlus, M. i Grzymała-Moszczyńska, H. (2011). Sytuacja dziecka w wielokulturowej rodzinie - opis na podstawie analizy wybranych przypadków. <i>Pediatrics Polska</i>, 86(5), 498-505.
1) Projektowanie programu wsparcia społeczno-emocjonalnego dla dziecka dwujęzycznego doświadczającego trudności emocjonalnych i problemów behawioralnych. Studenci będą opracowywać strategie i narzędzia interwencji, które pomogą dziecku radzić sobie z emocjami, regulować zachowanie i budować zdrowe relacje z rówieśnikami.	- Alkimovich, T. i Baranovskaya, B. (2014). Rozwój umiejętności komunikacyjnych u dzieci dwujęzycznych w nowym środowisku na podstawie wyników badań dzieci dwujęzycznych (język rosyjski - polski). <i>Rocznik Instytutu Polsko-Rosyjskiego</i>, 1(6), 143-154. https://bazhum.muzhp.pl/media/files/Rocznik_Instytutu_Polsko_Rosyjskiego/Rocznik_Instytutu_Polsko_Rosyjskiego-r2014-t-n1-s143-154/Rocznik_Instytutu_Polsko_Rosyjskiego-r2014-t-n1-s143-154.pdf - Pavlenko, A. (2002). Bilingualism and emotions. <i>Multilingua. Journal of Cross-Cultural and Interlanguage Communication</i>, 21(1), 45-78. doi:10.1515/mult.2002.004
1) i 4) Doradztwo dla rodziców dziecka dwujęzycznego w kontekście trudności edukacyjnych. Studenci będą rozwiązywać studium przypadku, wcielając się w rolę doradczą, tworząc informację zwrotną adresowaną do rodziców, projektując strategię wsparcia rodziców dziecka dwujęzycznego oraz pomagając, aby pomóc im lepiej	- Haman, E., Łuniewska, M., Maryniak, A. i Wodniecka, Z. (2018). Specyficzne zaburzenia językowe (SLI) i dwujęzyczność: pozorne związki i realne konsekwencje. W: E. Czaplewska (red.), <i>Logopedia międzykulturowa</i> (s. 150-172). Sopot: Harmonia Universalis. - Łuniewska, M., Kołak, J., Kacprzak, A., Białecka-Pikul, M., Haman, E. i Wodniecka, Z. (2015). Wyzwania w diagnozie rozwoju językowego dzieci dwu- i wielojęzycznych. W: A. Myszka i E. Oronowicz-Kida (red.), <i>Głos - język - komunikacja. Tom 2</i> (s.35-56). Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego.

zrozumieć potrzeby edukacyjne swojego dziecka dwujęzycznego.	
5) Doradztwo dla nauczycieli pracujących z dziećmi dwujęzycznymi w klasie. Studenci będą odgrywać rolę doradcy dla nauczycieli, udzielając im wskazówek dotyczących strategii nauczania, tworzenia inkluzyjnego środowiska klasowego i dostosowania programu nauczania do potrzeb uczniów dwujęzycznych.	- Deckert, M. (2018). D.I.A.L.O.G. - projekt na miarę. <i>Języki obce w szkole</i>, 4, 57-60. - Nowak, A. (2018). Klasa tolerancji. <i>Języki obce w szkole</i>, 4, 53-56. - Radkowski, M. (2018). Polonez po amerykańsku, czyli o projekcie "Living Together". <i>Języki obce w szkole</i>, 461-64. - Szydłowska, P., Durlik, J., Grzymała-Moszczyńska, J. i Grzymała-Moszczyńska, H. (2017). (Nie)równe traktowanie dzieci powracających w polskiej szkole. <i>Edukacja międzykulturowa</i>, 2(7), 200-224.

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale: brak

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
wykład	Egzamin	(31-60)
ćwiczenia	Praca grupowa: analiza studiów przypadków dotyczących wspierania dzieci dwu- i wielokulturowych, ich rodziców i nauczycieli w szkole	(20-40)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Metodologia i statystyka w badaniach międzykulturowych

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia międzykulturowa
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Maria Baran

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna
wykład	16
ćwiczenia	14

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	16
	ćwiczenia		14
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	35
	przygotowanie grupowej pracy pisemnej		23
	zaprezentowanie pracy		1
	przygotowanie się do egzaminu		30
	udział w egzaminie		1
Łączny nakład pracy studenta		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W20, PSJ_W21, PSJ_W19, PSJ_W23	Student_ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu: – główne metody wykorzystywane w badaniach międzykulturowych; – rodzaje ekwiwalencji pomiaru; – cel i metody sprawdzania ekwiwalencji pomiaru; – różnice pomiędzy jednostkowym a kulturowym poziomem analizy; – zagadnienie kulturowej adaptacji narzędzi psychologicznych; – triangulację danych i strategię SMAR.
PSJ_U9, PSJ_U10, PSJ_U12	Student_ka: – Potrafi samodzielnie przeprowadzić analizę z wykorzystaniem analizy wariancji i wielokrotnej regresji na danych otrzymanych w badaniach międzykulturowych; – potrafi zaprojektować badanie międzykulturowe (sformułować problem badawczy, hipotezy i dobrać odpowiednią metodę) z wykorzystaniem jednej z metod typowych dla dziedziny; – potrafi aktywnie uczestniczyć w pracy zespołowej na każdym etapie realizacji badania (ustalenie problemu, sformułowanie hipotez, zaprojektowanie metody).
PSJ_K2, PSJ_K3, PSJ_K7	Student_ka: – jest świadomy specyfiki metod badawczych wykorzystywanych w psychologii międzykulturowej; – dba o przestrzeganie standardów etycznych w zakresie realizacji badań naukowych; – jest otwarty na dyskusję dotyczącą zaprojektowanych przez siebie badań empirycznych; – potrafi komunikować wyniki swojej pracy.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1) Typy badań w psychologii międzykulturowej i kulturowej - wprowadzenie. Badania skoncentrowane na strukturze relacji między zmiennymi oraz na różnicach w zakresie poziomu zmiennych. Taksonomia van de Vijvera i Leunga (2001). Fazy rozwoju badań (między-)kulturowych.	– Heine, S. (2016). Methods for studying culture and psychology. W: S. Heine (red.), <i>Cultural psychology</i> (s. 116 - 157). Nowy Jork: W. W. Norton. – Kwiatkowska, A. (2014). Problemy metodologiczne w badaniach międzykulturowych i kulturowych. <i>Psychologia Społeczna</i>, 1(28), 8-27. doi: 10.7366/189618002014280101
2) Metodologia badań w psychologii międzykulturowej - część II: badania rozpakowujące kulturę. Podejście eksperymentalne: próbki sytuacji i torowanie kulturowe. Eksperyment	– Boski, P. (2022). Eksperyment kulturowy: przykład dydaktyczny z wielu wykładów. W: P. Boski (2022). <i>Kulturowe ramy zachowań społecznych</i> (s. 32-36). Warszawa: PWN. – Boski, P. (2022). Główny nurt i rodzina nauk z pogranicza psychologii i kultury. W: P. Boski (2022). <i>Kulturowe ramy zachowań społecznych</i> (s. 14-41). Warszawa: PWN.

kulturowy wg Boskiego: koncepcja i przykłady.	- Heine, S. (2016). Methods for studying culture and psychology. W: S. Heine (red.), <i>Cultural psychology</i> (s. 116 - 157). Nowy Jork: W. W. Norton. - Kwiatkowska, A. (2014). Problemy metodologiczne w badaniach międzykulturowych i kulturowych. <i>Psychologia Społeczna</i>, 1(28), 8-27. doi: 10.7366/189618002014280101
1) Poziomy pomiaru w psychologii międzykulturowej. Poziom jednostkowy, kulturowy, multi-level studies.	- Boski, P. (2022). Główny nurt i rodzina nauk z pogranicza psychologii i kultury. W: P. Boski (2022). <i>Kulturowe ramy zachowań społecznych</i> (s. 14-41). Warszawa: PWN. - Heine, S. (2016). Methods for studying culture and psychology. W: S. Heine (red.), <i>Cultural psychology</i> (s. 116 - 157). Nowy Jork: W. W. Norton.
2) Kulturowa adaptacja testów psychologicznych.	- Brzeziński, J. M. (2019). Problemy adaptacji kulturowej testów. W: J. M. Brzeziński (red.), <i>Metodologia badań psychologicznych. Wydanie Nowe</i> (s.409-424). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. - Hornowska, E. i Paluchowski, W. J. (2011). Kulturowa adaptacja testów psychologicznych. W: J. M. Brzeziński (red.), <i>Metodologia badań społecznych. Wybór tekstów</i> (s. 177-242). Poznań: Zysk i S-ka Wydawnictwo.
3) Pułapki metodologiczne w badaniach (między-)kulturowych i zjawiska zakłócające pomiar.	- Heine, S. (2016). Methods for studying culture and psychology. W: S. Heine (red.), <i>Cultural psychology</i> (s. 116 - 157). Nowy Jork: W. W. Norton. - Kwiatkowska, A. (2014). Problemy metodologiczne w badaniach międzykulturowych i kulturowych. <i>Psychologia Społeczna</i>, 1(28), 8-27. doi: 10.7366/189618002014280101
4) Problem równoważności (ekwiwalencji): ekwiwalencja funkcjonalna, strukturalna i metryczna. Pełna ekwiwalencja wyników/wskaźników.	- Heine, S. (2016). Methods for studying culture and psychology. W: S. Heine (red.), <i>Cultural psychology</i> (s. 116 - 157). Nowy Jork: W. W. Norton. - Kwiatkowska, A. (2014). Problemy metodologiczne w badaniach międzykulturowych i kulturowych. <i>Psychologia Społeczna</i>, 1(28), 8-27. doi: 10.7366/189618002014280101
5) Metody jakościowe w badaniach międzykulturowych na przykładzie wywiadów psychologicznych.	- Anczyk, A. i Grzymała-Moszczyńska, H. (2021). Qualitative methods. W: A. Anczyk i H. Grzymała-Moszczyńska (red), <i>The Psychology of Migration. Facing cultural and religious diversity</i> (s. 27-34). Amsterdam: Brill Research Perspectives. - Maciejewski, G. (2020). Uwarunkowania kulturowe prowadzenia zogniskowanych wywiadów grupowych. W: K. Mazurek-Łopacińska i M. Sobocińska (red.), <i>Badania marketingowe wobec nowych trendów w otoczeniu</i> (s. 45 - 59). Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. - Vasthagen, M., Ozdemir, M., Ghaderi, A., Kimber, B., Giles, C. J., Ozdemir, S. B., Oppedal, B. i Enebrink, P. (2022). Refugee parents' experiences of coming to Sweden: A qualitative study. <i>International Journal of Intercultural Relations</i>, 91, 97-109. https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2022.08.010
6) Dążenie do obiektywizacji procesu badawczego. Strategia SMAR. Triangulacja danych, czyli jak łączyć podejście emic i etic?	- Mazurowska, K. i Boski, P. (2014). Czynniki istotne w procesie rozwiązywania konfliktu w międzykulturowym środowisku pracy. Triangulacja w interpretacji danych. <i>Psychologia Społeczna</i>, 9, 1(28), 38-53. doi: 10.7366/189618002014280103 - Wieczorek, T. (2014). Triangulacja metod w badaniach społecznych. <i>Zagadnienia społeczne</i>, 1(1), 15-34. Link: http://czasopismo.nwsp.pl/01%20TWieczorek%20Triangulacja%20metod%20w%20badaniach_1(1)%202014.pdf - Wojciszke, B. (2004). Systematycznie Modyfikowane Autoreplikacje: logika programu badań empirycznych w psychologii. W: J. Brzeziński (red.), <i>Metodologia badań</i>

	psychologicznych. Wybór tekstów. Poznań: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Ćwiczenia	
Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1) Analiza danych pochodzących z eksperymentu kulturowego (analiza wariancji).	– Bedyńska, S. i Cypryańska, M. (2012). <i>Statystyczny drogowskaz 1. Praktyczne wprowadzenie do analizy statystycznej</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie SWPS. – Cypryańska, M. i Bedyńska, S. (2013). <i>Statystyczny drogowskaz 2. Praktyczne wprowadzenie do analizy wariancji</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie SWPS. – Bedyńska, S. i Książek, S. (2013). <i>Statystyczny drogowskaz 3. Praktyczne wykorzystanie modeli regresji i modelowania strukturalnego</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie SWPS.
2) Analiza danych zastanych pochodzących z dużych badań międzykulturowych (wielokrotna analiza regresji).	– Bedyńska, S. i Cypryańska, M. (2012). <i>Statystyczny drogowskaz 1. Praktyczne wprowadzenie do analizy statystycznej</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie SWPS. – Cypryańska, M. i Bedyńska, S. (2013). <i>Statystyczny drogowskaz 2. Praktyczne wprowadzenie do analizy wariancji</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie SWPS. – Bedyńska, S. i Książek, S. (2013). <i>Statystyczny drogowskaz 3. Praktyczne wykorzystanie modeli regresji i modelowania strukturalnego</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie SWPS.
3) Mediacje i moderacje. Zmienne na poziomie jednostkowym i kulturowym.	– Bedyńska, S. i Cypryańska, M. (2012). <i>Statystyczny drogowskaz 1. Praktyczne wprowadzenie do analizy statystycznej</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie SWPS. – Cypryańska, M. i Bedyńska, S. (2013). <i>Statystyczny drogowskaz 2. Praktyczne wprowadzenie do analizy wariancji</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie SWPS. – Bedyńska, S. i Książek, S. (2013). <i>Statystyczny drogowskaz 3. Praktyczne wykorzystanie modeli regresji i modelowania strukturalnego</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie SWPS. – Hayes, A.F. (2018). <i>Introduction to mediation, moderation, and conditional process analysis. A regression-based approach. 11nd edition</i>. Nowy Jork: The Guilford Press.
4) Indywidualne zadanie obliczeniowe na zaliczenie z oceną	
5) Konfirmacyjna analiza czynnikowa. Demonstracja - testowanie ekwiwalencji pomiarowej narzędzi - część I.	– Bedyńska, S. i Cypryańska, M. (2012). <i>Statystyczny drogowskaz 1. Praktyczne wprowadzenie do analizy statystycznej</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie SWPS. – Cypryańska, M. i Bedyńska, S. (2013). <i>Statystyczny drogowskaz 2. Praktyczne wprowadzenie do analizy wariancji</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie SWPS. – Bedyńska, S. i Książek, S. (2013). <i>Statystyczny drogowskaz 3. Praktyczne wykorzystanie modeli regresji i modelowania strukturalnego</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie SWPS.
6) Demonstracja - testowanie ekwiwalencji pomiarowej narzędzi - część II.	– van de Vijver, F. i Leung, K. (1997). <i>Methods and data analysis for cross-cultural research</i>. Londyn: SAGE Publications.
7) Prezentacje projektów	

studentów. Podsumowanie zajęć.	

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale: brak

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
wykład	Egzamin	(26-50)
ćwiczenia	Indywidualne zadanie z zakresu analizy statystycznej na danych zastanych.	(12-24)
ćwiczenia	Grupowe zadanie (praca pisemna i prezentacja) projektu badania międzykulturowego z wykorzystaniem jednej z metod charakterystycznych dla dziedziny.	(13-26)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Zarządzanie międzykulturowe i przywództwo

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia międzykulturowa
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	mgr Radosław Stanczewski

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna
wykład	16
seminarium	14

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	16
	seminarium		14
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	28
	przygotowanie referatu grupowego		30
	przygotowanie raportu grupowego		30
	ocena współpracy grupowej		1
	udział w egzaminie		1
Łączny nakład pracy studenta		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W3, PSJ_W2, PSJ_W17, PSJ_W18	Student_ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym: – powiązania psychologii z zarządzaniem i międzykulturowym przywództwem; – specyfikę różnic międzykulturowych istotnych w zarządzaniu i przywództwie; – rolę wyników badań międzykulturowych z zakresu międzykulturowego zarządzania i przywództwa w rozwiązywaniu problemów badawczych i praktycznych; – zakres i możliwości wykorzystania wiedzy o komunikacji interkulturowej w rozwiązywaniu problemów badawczych i praktycznych w zakresie zarządzania i przywództwa; – globalny charakter współczesnych organizacji i zarządzania.
PSJ_U3, PSJ_U8, PSJ_U12	Student_ka: – W oparciu o wyniki badań naukowych potrafi sformułować praktyczny problem organizacyjny związany z pracą w środowisku międzykulturowym oraz zaproponować odpowiednie do problemu rozwiązanie; – Potrafi aktywnie uczestniczyć w pracy zespołowej na każdym etapie rozwiązywania case studies w procesie zarządzania i przywództwa; – Potrafi zastosować wiedzę teoretyczną w praktycznym ujęciu w hipotetycznym kontakcie z klientami z biznesu międzynarodowego.
PSJ_K6, PSJ_K7, PSJ_K3	Student_ka: – poddaje krytycznej refleksji własny etnocentryzm; – dostrzega i uznaje znaczenie wiedzy z zakresu różnic kulturowych i kompetencji kulturowych w rozwiązywaniu praktycznych w organizacjach międzynarodowych i międzykulturowym środowisku pracy; – dba o przestrzeganie standardów etycznych, w tym wrażliwości kulturowej, w zakresie realizacji projektów w międzykulturowym środowisku pracy; – potrafi krytycznie ocenić efekty badań naukowych; – jest otwarty_a na dyskusję dotyczącą prowadzonych przez siebie projektów; – potrafi komunikować wyniki swojej pracy wobec ekspertów z innych dziedzin.

Treści programowe i formy zajęć

Wykład

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1) Wstęp do kursu. Rozwijanie wrażliwości kulturowej w międzykulturowym środowisku organizacji i pracy. Międzykulturowe kompetencje w zarządzaniu.	– Bennett, J. M. i Bennett, M. J. (2004). <i>Developing intercultural sensitivity. An Integrative Approach to Global and Domestic Diversity</i>. W: D. Landis, J. M. Bennett i M. J. Bennett (Red.), <i>Handbook of intercultural training</i> (s.147-165). Thousand Oaks: Sage Publications. – Deardorff, K. (2009) <i>The SAGE Handbook of Intercultural Competence</i>. SAGE. - rozdział 3
1) Zarządzanie różnicami kulturowymi w	– Becker, T. H. (2004). <i>Doing business in the New Latin America. A guide to cultures, practices and opportunities</i>.

międzykulturowym i interkulturowym środowisku pracy.	Praeger. - rozdział 4: Using Cultural Literacy to Hone Your competitive Edge (s. 112-147) – House, R., Hanges, P. J., Javidan, M., Dorfman, P. W. i Gupta, V. (2004). <i>Leadership, Culture and Organizations. The GLOBE study of 62 societies</i>. Thousand Oaks, CA: SAGE.
1) Kultura korporacyjna i przywództwo, w tym przywództwo kobiet. <i>Inclusive leadership</i> : kwestie związane z płcią, wartości, normy, oczekiwania.	– Deardorff, K. (2009) <i>The SAGE Handbook of Intercultural Competence</i>. SAGE. - rozdział 15: <i>Intercultural Competence in HR</i>, rozdział 16: <i>Intercultural Competence in Business</i>.
1) Bariery i bramy do komunikacji międzykulturowej w miejscu pracy.	– Verner, I. i Beamer, L. (2011) <i>Intercultural communication in the global workplace</i>. 5th edition. McGraw Hill Education.- rozdział 8: <i>Information, Decision and Solutions</i>, (s. 289-320) – Matsumoto, D. i Juang, L. (2017). <i>Culture and Psychology</i>. Sixth Edition. Cengage Learning. - rozdział 10: Culture, Language and Communication (s. 226-252) – Meyer, E. (2014). <i>The culture Map. Decoding how people think, lead and get things done across cultures</i>. Nowy Jork: Public Affairs.
1) Negocjacje w międzykulturowym środowisku pracy.	– Verner, I. i Beamer, L. (2011) <i>Intercultural communication in the global workplace</i>. 5th edition. McGraw Hill Education. - rozdział 9: <i>Intercultural Negotiation Teams</i> (s. 329-364) – Matsumoto, D. i Juang, L. (2017). <i>Culture and Psychology</i>. Sixth Edition. Cengage Learning. - rozdział 15: Culture and Organizations (s. 376- 399).
1) Coaching międzykulturowy i edukacja kulturalna – szkolenie trenerów działających w biznesie.	– Deardorff, K. (2009) <i>The SAGE Handbook of Intercultural Competence</i>. SAGE. - rozdział 17: <i>Intercultural Competence in Teacher Education</i>
1) Praca w zespołach różnorodnych kulturowo. Strategie rozwiązywania konfliktów w międzykulturowym środowisku pracy.	– Lewis, R. D. (2015). <i>When cultures collide. Leading Across Cultures. 3rd edition</i>. Nicolas Brealey International. - rozdział 7: Status, Leadership and Organizations (s. 101-124), rozdział 8: Team Building and Horizons (s. 125-139), rozdział 9: Motivating people and building trust (s. 141-153) i rozdział 10: Meetings of the Minds (s. 153-175).
1) Podsumowanie wykładów. Dyskusja. Test końcowy.	

Seminarium

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1-3 (zblokowane) Konflikty międzykulturowe i strategie rozwiązywania konfliktów - case studies. Praca w zespołach różnorodnych kulturowo -case studies. <i>Inclusive leadership</i> - case studies.	– Brimm, L. (2016). What the best cross-cultural managers have in common. <i>Harvard Business Review Digital Articles</i>, 2-4. https://hbr.org/2016/06/what-the-best-cross-cultural-managers-have-in-common – S. R., Lee, Y. T. i Brannen, M. Y. (2012). Marginals as Global Leaders: Why they might just excel!. <i>The European Business Review</i>, 7-10.

4-7 (zablokowane) Studia przypadków kultury organizacyjnej w perspektywie międzykulturowej · Czy zarządzanie międzykulturowe jest polem minowym? – dyskusja · Mapowanie kultur przywództwa · Różnice w stylach zarządzania w edukacji i biznesie – Azja Południowo-Wschodnia · Liderzy międzykulturowi – kim oni są?	– Meyer, E. (2014). Navigating the cultural minefield. <i>Harvard Business Review</i>, 92(5), 119-123. https://hbr.org/2014/05/navigating-the-cultural-minefield – Meyer, E. (2017). Being the boss in Brussels, Boston, and Beijing. <i>Harvard Business Review</i>, 95, 70-7. https://hbr.org/2017/07/being-the-boss-in-brussels-boston-and-beijing – Toegel, G. i Barsoux, J. L. (2017). 3 Situations Where Cross-Cultural Communication Breaks Down. <i>Harvard Business Review</i>. https://hbr.org/2016/06/3-situations-where-cross-cultural-communication-breaks-down

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale: brak

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania	
W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:	
Bardzo dobra (5,0) Dobra plus (4,5) Dobra (4,0) Dostateczna plus (3,5) Dostateczna (3,0) Niedostateczna (2,0)	od 91 punktów do 100 punktów od 81 punktów do 90 punktów od 71 punktów do 80 punktów od 61 punktów do 70 punktów od 51 punktów do 60 punktów poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
wykład	Egzamin testowy	(26-50)
seminarium	Projekt grupowy: Casus organizacyjny w zarządzaniu międzykulturowym z zachowaniem standardów wrażliwości kulturowej- Raport i ocena współpracy grupowej	(12-24)
seminarium	Projekt grupowy: Porównanie dwóch kultur zarządzania (Referat-opracowanie)	(13-26)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczeniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Treningi i szkolenia kompetencji kulturowych

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia międzykulturowa
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	Letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Karolina Mazurowska

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna
warsztat	20
projekt	10

Bilans punktów ECTS

	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	warsztat	30	20
	projekt		10
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć		40
	przygotowanie indywidualnych prac pisemnych		9
	wykonanie projektu szkolenie międzykulturowego		40
	zaprezentowanie projektu		1
Łączny nakład pracy studenta		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W17, PSJ_W24, PSJ_W10, PSJ_W25, PSJ_W26	Student_ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu: – rodzaje szkoleń i treningów kompetencji kulturowych; – główne rodzaje technik i metod szkoleniowych wykorzystywanych w treningach kompetencji kulturowych; – metodę standardów kulturowych oraz asymilatory kulturowe; – sposoby ewaluacji treningów.
PSJ_U10, PSJ_U8, PSJ_U11, PSJ_U12, PSJ_U13	Student_ka: – umie nawiązać profesjonalny kontakt z potencjalnymi klientami biorącymi udział w szkoleniu, poprawnie merytorycznie i etycznie przygotować i przeprowadzić trening kompetencji kulturowych w oparciu o krytyczny przegląd literatury i integrację wiedzy z podejść emic i etic. – umie dobrać rodzaj szkolenia do potrzeb grupy szkoleniowej; – prezentuje wyniki badań w formie dostosowanej do odbiorcy szkolenia; – umie pracować w grupie.
PSJ_K6, PSJ_K7, PSJ_K8	Student_ka: – przestrzega zasady etyki zawodowej, cechuje się wysoką wrażliwością kulturową potrafi zaprojektować i przeprowadzić trening kompetencji międzykulturowych; – na forum grupy poddaje krytycznej refleksji metody i techniki stosowane w treningach kompetencji międzykulturowych, a także własny etnocentryzm.

Treści programowe i formy zajęć

Warsztat

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1 i 2 (zablokowane) Wprowadzenie do zajęć i omówienie oczekiwań Studentów. – Aktywności integracyjne. – Konsekwencje dwóch głównych paradygmatów w psychologii (między-)kulturowej w treningach. – Klaryfikacja różnic pomiędzy treningami, coachingiem, konsultingiem i mentoringiem. – Trzy podstawowe typy treningów (między-)kulturowych (ogólne, specyficzne i adaptacyjne). – ABC projektowania szkoleń - potrzeby klientów, oczekiwania, diagnoza kompetencji międzykulturowych, uwzględnianie zasad etycznych w praktyce.	– Boski, P. (2022). Treningi w psychologii stosowanej: ze Stanów Zjednoczonych do Polski. W: P. Boski (red.), <i>Kulturowe ramy zachowań społecznych. Wydanie nowe</i> (s. 782-834). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA. – Berry, J. W., Poortinga, Y. H., Breugelmans, S. M., Chasiotis, A. i Sam, D. L. (2011). Interpretive positions: Culture-comparative psychology. <i>Cultural psychology. Indigenous psychology</i>. W: J. W. Berry, Y. H. Poortinga, S. M. Breugelmans, A. Chasiotis i D. L. Sam (red.), <i>Cross-cultural psychology. Research and Applications</i> (s. 11-19). Cambridge: University Press. – Bhawuk, D. P. S. i Brislin, R. W. (2000), Cross cultural training. A Review. <i>Applied Psychology: An International Review</i>, 49(1), 162-191.
3 i 4 (zablokowane) Metody treningowe 1:	– Shirts, G. (1973). BAFA-BAFA: A Cross-Cultural Simulation. Del Mar, CA.

- Kulturowa gra symulacyjna: aktywność i debriefing. - Rola etnocentryzmu w interakcjach międzykulturowych. - Różne rodzaje treningów i metod: oparte o wiedzę vs. doświadczenie.	- Bennett, J. M. i Bennett, M. J. (2004). Developing Intercultural Sensitivity: An Integrative Approach to Global and Domestic Diversity. W: D. Landis, J. M. Bennett i M. J. Bennett (red.), <i>Handbook of Intercultural Training</i> (s. 147-165). Thousand Oaks: Sage Publications. - Kinast, E. A. (2010). Intercultural Training. W: A. Thomas, E. U. Kinast i S. Schroll-Mach (red.), <i>Handbook of Intercultural Communication and Cooperation</i> (s. 159-166). Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht.
5 i 6 (zablokowane) Metody treningowe 2: - Odgrywanie ról - Metafory kulturowe - Krótkie filmy - Krótkie wykłady i prezentacje - Inne rodzaje ćwiczeń	- Gannon, M. J. (2011). Cultural Metaphors: Their Use in Management Practice as a Method for Understanding Cultures. <i>Online Readings in Psychology and Culture</i>, 7(1). - Brislin, R. (2002). Encouraging Depth Rather than Surface Processing about Cultural Differences Through Critical Incidents and Role Plays. <i>Online Readings in Psychology and Culture</i>, 7(1). - Berry, J. W., Poortinga, Y. H., Breugelmans, S. M., Chasiotis, A. i Sam, D. L. (2011). Intercultural communication and training. W: J. W. Berry, Y. H. Poortinga, S. M. Breugelmans, A. Chasiotis i D. L. Sam (red.), <i>Cross-cultural psychology. Research and Applications</i> (s. 358-380). Cambridge: University Press. - Stringer, D. M. i Cassidy, P. A. (2003). <i>52 Activities for Exploring Values Differences</i>. Intercultural Press. Boston: A Nicholas Brealey Publishing Company. (wybrane rozdziały) - Stringer, D. M. i Cassidy, P. A. (2009). <i>52 Activities for Improving Cross-Cultural Communication</i>. Intercultural Press. Boston: A Nicholas Brealey Publishing Company. (wybrane rozdziały)
7 i 8 (zablokowane) - Treningi specyficzne kulturowo: standardy kulturowe, incydenty krytyczne, asymilatory kulturowe i studia przypadków. - Tworzenie asymilatora kulturowego: praktyka studentów oparta o standardy kultury polskiej i incydenty krytyczne studentów międzynarodowych w Polsce.	- Aroszko, P. (2008). Trening kompetencji kulturowej: Technika incydentu krytycznego i asymilatora kulturowego. W: J. Rajang i J. Lessing-Pernak (red.), <i>Psychologia w życiu osobistym i zawodowym człowieka</i> (s. 78-89). Bydgoszcz: Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego. - Thomas, A. (2010). Theoretical Basis: Intercultural Communication and Cooperation. W: A. Thomas, E. U. Kinast i S. Schroll-Machl (red.), <i>Handbook of Intercultural Communication and Cooperation</i> (s. 17-27). Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht. - Fink, G., Kölling, M. i Neyer, A.-K. (2005). The cultural standard method. <i>El Working Papers/ Europainstitut</i>, 62. Vienna: WU Vienna university of Economics and Business. - Kinast, E. A. (2010). Intercultural Training. W: A. Thomas, E. U. Kinast i S. Schroll-Machl (red.), <i>Handbook of Intercultural Communication and Cooperation</i> (s. 167-178). Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht.
9 i 10 (zablokowane) - Ewaluacja treningu. - Metody oceny i diagnozy tzw. świadomości kulturowej. - Prezentacje projektów grupowych.	

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale: brak

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
warsztat	Aktywność	(10-20)
warsztat	Prace domowe	(8-16)
projekt	Grupowy projekt szkolenia kulturowego (w biznesie lub innych organizacjach): prezentacja i projekt w formie pisemnej (agenda szkolenia + propozycja dwóch ćwiczeń + ocena współpracy grupowej)	(33-64)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Konflikty etniczne. Ochrona międzynarodowa

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia międzykulturowa
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	Letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Maria Baran

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna
wykład	16
seminarium	14

Bilans punktów ECTS			
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	16
	seminarium		14
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	40
	wykonanie zadań domowych		10
	przygotowanie się do egzaminu		39
	udział w egzaminie		1
Łączny nakład pracy studenta		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W16, PSJ_W26, PSJ_W3, PSJ_W4, PSJ_W2, PSJ_W17, PSJ_W24	Student_ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu: – Konwencję genewską i procedury prawne związane z otrzymaniem statusu uchodźcy; – źródła i przyczyny uchodźstwa; – główne wyzwania, których doświadczają uchodźcy oraz ich dzieci w kraju pobytu; – wpływ potencjalnie traumatycznych wydarzeń na funkcjonowanie uchodźców; – czynniki ryzyka związane z występowaniem zaburzeń psychicznych wśród uchodźców (m.in. lęk, depresja, PTSD); – kulturowe uwarunkowania diagnozy psychologicznej i główne problemy w diagnozie osób z innej kultury, w tym uchodźców; – ograniczenia kulturowe narzędzi diagnostycznych wykorzystywanych w pracy z uchodźcami i ich dziećmi; – podstawowe wytyczne związane z udzielaniem pierwszej pomocy psychologicznej dla osób w kryzysie uchodźczym.
PSJ_U3, PSJ_U8, PSJ_U12	Student_ka: – analizuje i ocenia w sposób wrażliwy kulturowo postępowanie diagnostyczne (psychologów pracujących z uchodźcami) przedstawione w studiach przypadków; – wykorzystuje wiedzę nt. różnic kulturowych i zjawiska akulturacji oraz specyfiki migracji przymusowych do rozwiązywania problemów praktycznych uchodźców i dylematów etycznych w pracy psychologa z uchodźcami; – potrafi aktywnie uczestniczyć w pracy zespołowej na każdym etapie rozwiązywania case studies związanych z pracą z uchodźcami.
PSJ_K7, PSJ_K2, PSJ_K3, PSJ_K4, PSJ_K6, PSJ_K3	Student_ka: – promuje przestrzeganie zasad etyki zawodowej i wysokiego standardu działań profesjonalnych w środowisku, zwłaszcza w kontekście pracy z uchodźcami i ich dziećmi; – jest świadomy znaczenia kontekstu kulturowego w procesie diagnozy oraz ograniczeń związanych w wykorzystywaniem narzędzi diagnostycznych powstałych na Zachodzie do pracy z uchodźcami pochodzącymi z innych kręgów kulturowych; – jest świadomy wyzwań i specyfiki pracy z uchodźcami np. w trzecim sektorze i współpracy z ekspertami świadczącymi wsparcie uchodźcom; – potrafi krytycznie ocenić efekty badań naukowych; – jest otwarty na dyskusję dotyczącą efektów swojej pracy; – potrafi komunikować wyniki swojej pracy.

Treści programowe i formy zajęć

Warsztat

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1) Uchodźcy - sytuacja i kontekst migracji przymusowej. Konwencja genewska i procedury prawne związane z uzyskaniem statusu uchodźcy. Rodzaje i źródła konfliktów będące	– Górny, A., Grzymała-Moszczyńska, H., Klaus, W. i Łodziński, S. (2017). Uchodźcy w Polsce: Sytuacja prawna, skala napływu i integracja w społeczeństwie polskim oraz rekomendacje. Komitet Badań nad Migracjami PAN. Link: https://informacje.pan.pl/images/serwis/2018/02/Uchod%C5%BACy_w_Polsce_ekspertyza_KBnM_PAN.pdf

źródłem uchodźstwa. Sytuacja uchodźców w Polsce - współczesny kontekst i zmiany na przestrzeni lat	- Rajaram, P. K. (2002). Humanitarianism and Representations of the Refugee. <i>Journal of Refugee Studies</i>, 15(3), 247-264.
2) Specyfika psychologiczna sytuacji uchodźczej - problemy związane z pobytem w nowym kraju, jak i wpływ potencjalnie traumatycznych wydarzeń na funkcjonowanie uchodźców. Trauma uchodźcza - podejście ekosystemiczne.	- Anczyk, A. i Grzymała-Moszczyńska, H. (2021). Acculturation processes and mental health well-being of migrants as an axis for problem-centered psychology of migration. W: A. Anczyk i H. Grzymała-Moszczyńska (red.), <i>The Psychology of Migration. Facing cultural and religious diversity</i> (s. 40-67). Amsterdam: Brill Research Perspectives. - Kmak, M. i Farzambar, M. (2022). Personal and academic narratives of exiled and displaced scholars. W: M. Kmak i H. Björklund (red.), <i>Refugees and Knowledge Production: Europe's Past and Present</i> (s. 109-127). Routledge, Taylor & Francis. https://doi.org/10.4324/9781003092421-9 - Kruglanski, A. W., Chernikowa, M., Babush, M., Dugas, M. i Schump, B. M. (2015). The Architecture of Goal Systems: Multifinality, Equifinality, and Counterfinality in Means-End Relations. <i>Advances in Motivation Science</i>, 2, 69-98. https://doi.org/10.1016/bs.adms.2015.04.001
3) Źródła odporności psychicznej u uchodźców. Co pomaga uchodźcom w akulturacji?	- Grzymała-Moszczyńska, H. i Różańska-Mgłej, M. (2023). Challenges for the Mental Health of Refugee Artists: Perspectives of the ADAPT Model. <i>International Journal of Environmental Research and Public Health</i>, 20(9). https://doi.org/10.3390/ijerph20095694 - Hutchinson, M. i Dorsett, P. (2012). What does the literature say about resilience in refugee people? Implications for practice. <i>Journal of Social Inclusion</i>, 3(2), 54-78. Link: file:///Users/majabaran/Downloads/55-58-1-PB%20(1).pdf - Sleijpen, M., Mooren, T., Kleber, R. J. i Boeije, H. R. (2017). Lives on hold: A qualitative study of young refugees' resilience strategies. <i>Childhood</i>, 24(3), 348-365.
4) PTSD, lęk, depresja - predyktory i czynniki ryzyka u uchodźców. Główne problemy psychologiczne uchodźców i ich źródła	- Harrell-Bond, B. D. i Wilson, K. B. (1990). Dealing with dying: Some anthropological reflections on the need for assistance by refugee relief programmes for bereavement and Burial. <i>Journal of Refugee Studies</i>, 3(3), 228-243. https://doi.org/10.1093/jrs/3.3.228 - Henkelmann, J., De Best, S., Deckers, C., Jensen, K., Shahab, M., Elzinga, B. i Molendijk, M. (2020). Anxiety, depression and post-traumatic stress disorder in refugees resettling in high-income countries: Systematic review and meta-analysis. <i>BJPsych Open</i>, 6(4), E68. doi:10.1192/bjo.2020.54 - Lindert, J., von Ehrenstein, O. S., Priebe, S., Mielck, A. i Brahler, E. (2009). Depression and anxiety in labor migrants and refugees - A systematic review and meta-analysis. <i>Social Science & Medicine</i>, 69(2), 246-257. https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2009.04.032 - Simonsen, K. B. (2018). What it means to (not) belong: A case study of how boundary perceptions affect second-generation immigrants' attachments to the nation.

	<i>Sociological Forum</i>, 33(1), 1071-1092. https://doi.org/10.1016/bs.adms.2015.04.001
5) Problemy diagnostyczne w przypadku osób z doświadczeniem migracji. Kulturowe uwarunkowania diagnozy psychologicznej. Główne wyzwania kulturowe w diagnozie uchodźców. Narzędzia diagnostyczne wrażliwe kulturowo.	– Anczyk, A. i Grzymała-Moszczyńska, H. (2021). Acculturation processes and mental health well-being of migrants as an axis for problem-centered psychology of migration. W: A. Anczyk i H. Grzymała-Moszczyńska (red), <i>The Psychology of Migration. Facing cultural and religious diversity</i> (s. 40-67). Amsterdam: Brill Research Perspectives. – Kwiatkowska, A. i Grzymała-Moszczyńska, H. (2008), Psychologia międzykulturowa. W: J. Strelau i D. Doliński (red.), <i>Psychologia – podręcznik akademicki</i> (s. 449-496). Gdańsk: GWP.
6) Sytuacja dzieci uchodźców. Główne problemy, wyzwania i możliwe działania.	– Grzymała-Kazłowska, A. i Grzymała –Moszczyńska, H. (2014). The Anguish of repatriation: Immigration to Poland and integration of Polish descendants from Kazakhstan. <i>East European Politics and Societies and Cultures</i>, 28(3), 593-613. – Grzymała-Moszczyńska, H. i Trąbka, A. (2014). From children of migrants to migrant children. <i>Studia Migracyjne-Przegląd Polonijny</i>, 40(3), 5-16.
7) Problemy diagnostyczne w przypadku dzieci z doświadczeniem migracji. Główne wyzwania kulturowe w diagnozie dzieci uchodźców.	– Durik, J., Grzymała-Moszczyńska, J., Szydłowska-Klakła, P., Grzymała-Moszczyńska, H. i Klakła, J. (2016). Praca diagnostyczna i terapeutyczna z powracającymi dziećmi i młodzieżą: praktyczne wskazówki dla psychologów. <i>Psychologia Wychowawcza</i>, 52(10), 267-283. – Barzykowski, K., Grzymała-Moszczyńska, H., Dzida, D., Grzymała-Moszczyńska, J. i Kosno, M. (2013). <i>Wybrane zagadnienia diagnozy psychologicznej dzieci i młodzieży w kontekście wielokulturowości oraz wielojęzyczności</i>. Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji / Ministerstwo Edukacji Narodowej.
8) Pierwsza pomoc psychologiczna w kontekście uchodźczym - wytyczne.	– Ruzek, J. I., Brymer, M. J., Jacobs, A. K., Layne, C. M., Vernberg, E. M. i Watson, P. J. (2007). Psychological first aid. <i>Journal of Mental Health Counseling</i>, 29(1), 17-49. https://doi.org/10.17744/mehc.29.1.5racqxjueafbgwp – National Center for PTSD. Psychological First Aid. Field Operations Guide. 2nd Edition. Link: https://www.ptsd.va.gov/professional/treat/type/PFA/PFA_2ndEditionwithappendices.pdf – Webinar dr Patricii Watson "Pierwsza pomoc psychologiczna w czasach wojny": https://www.youtube.com/watch?v=bR3ioy6m-bA&embeds_referring_euri=https%3A%2F%2Fweb.swps.pl%2F&source_ve_path=MjM4NTE&feature=emb_title

Seminarium

Treści programowe

Literatura obowiązkowa

1)	Doświadczenia kobiet uciekających przed wojną w Ukrainie do Polski - oddajemy głos uchodźczyńiom. Analiza emocji i trudności psychologicznych kobiet - praca z wybranymi fragmentami wywiadów psychologicznych.	Materiały badawcze z projektu pod kierownictwem dr Marii Baran "Doświadczenia Ukrainek uciekających przed wojną w Ukrainie: adaptacja w Polsce"
2)	Wrażliwość kulturowa jako wymóg etyczny i jedna z trzonowych kompetencji psychologa. Problemy dzieci z doświadczeniem uchodźstwa w szkole. Możliwe sposoby wsparcia a także wyzwania w kontekście pracy w szkole - studium przypadku.	- Grzymała-Moszczyńska, H. i Trąbka, A. (2014). From children of migrants to migrant children. <i>Studia Migracyjne-Przegląd Polonijny</i> , 40(3), 5-16.
3)	Praca diagnostyczna z dzieckiem z doświadczeniem migracji: potencjalne błędy w diagnozie - studium przypadku.	- Durik, J., Grzymała-Moszczyńska, J., Szydłowska-Klakła, P., Grzymała-Moszczyńska, H. i Klakła, J. (2016). Praca diagnostyczna i terapeutyczna z powracającymi dziećmi i młodzieżą: praktyczne wskazówki dla psychologów. <i>Psychologia Wychowawcza</i> , 52(10), 267-283.
4)	Praca diagnostyczna z uchodźcami (część I): dobór narzędzi(a?) kulturowych- studium przypadku.	- Anczyk, A. i Grzymała-Moszczyńska, H. (2021). Acculturation processes and mental health well-being of migrants as an axis for problem-centered psychology of migration. W: A. Anczyk i H. Grzymała-Moszczyńska (red), <i>The Psychology of Migration. Facing cultural and religious diversity</i> (s. 40-67). Amsterdam: Brill Research Perspectives.
5)	Praca diagnostyczna z uchodźcami (część II): potencjalne błędy diagnostyczne - studium przypadku.	- Anczyk, A. i Grzymała-Moszczyńska, H. (2021). Acculturation processes and mental health well-being of migrants as an axis for problem-centered psychology of migration. W: A. Anczyk i H. Grzymała-Moszczyńska (red), <i>The Psychology of Migration. Facing cultural and religious diversity</i> (s. 40-67). Amsterdam: Brill Research Perspectives.
6)	Religia, duchowość i kontekst kulturowy jako zasoby w interwencjach psychologicznych. Przykłady dobrych i złych praktyk.	- Hefti, R. (2011) . Integrating Religion and Spirituality into Mental Health Care, Psychiatry and Psychotherapy. <i>Religions</i> , 2, 611-627. https://doi.org/10.3390/rel2040611
7)	Realia pracy z uchodźcami: spotkanie z psychologiem zawodowo pracującym z uchodźcami.	

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale: brak

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)

od 91 punktów do 100 punktów

Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
wykład	Egzamin	(26-50)
seminarium	Praca grupowa: - Rozwiązywanie studiów przypadków (krytyczna analiza) w klasie - Prezentacja wyników pracy na forum grupy Praca indywidualna: zadania domowe	(25-50)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.

Nazwa przedmiotu:

Globalizacja i trendy rozwojowe w kulturze europejskiej

Kierunek studiów	psychologia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowe: specjalność Psychologia międzykulturowa
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów	5
Semestr	Letni
Liczba punktów ECTS	4
Nakład pracy studenta (liczba godzin)	120
Język wykładowy	polski
Koordinator	mgr Radosław Stanczewski

Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna
wykład	16
seminarium	14

Bilans punktów ECTS			
	Forma zajęć	Liczba godzin – forma stacjonarna	
Liczba godzin kontaktowych	wykład	30	16
	seminarium		14
Samodzielna praca studenta*	czytanie literatury do zajęć	90	35
	przygotowanie pracy pisemnej		30
	przygotowanie się do egzaminu		34
	udział w egzaminie		1
Łączny nakład pracy studenta		120	

*Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć (godzina lekcyjna oznacza 45 minut)

Efekty uczenia się

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
PSJ_W15, PSJ_W26	Student_ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu: – czym są globalne identyfikacje społeczne i jakie są ich rodzaje; – główne predyktory i konsekwencje społeczne globalnych identyfikacji społecznych ze szczególnym uwzględnieniem postaw patriotycznych i prośrodowiskowych, międzygrupowych, a także postaw wobec praw człowieka; – związek między rozwojem człowieka w cyklu życia a kształtowaniem się szerokich identyfikacji społecznych; – wagę stosowania wiedzy opartej na dowodach empirycznych w rozwiązywaniu problemów praktycznych i naukowych.
PSJ_U3, PSJ_U8, PSJ_U10	Student_ka: – analizuje i interpretuje zachowania człowieka w odniesieniu do globalnych identyfikacji społecznych; – formułuje problem badawczy i krytycznie analizuje dostępną literaturę, po to, aby sformułować odpowiedź na pytanie badawcze; – umie pracować w grupie.
PSJ_K4, PSJ_K7	Student_ka: – jest świadomy wagi problemów związanych z prawami człowieka, kryzysem klimatycznymi i kwestiami społecznymi związanymi z globalnymi identyfikacjami; – projektuje rozwiązania powyższych problemów w oparciu o krytyczną analizę badań naukowych.

Treści programowe i formy zajęć

Warsztat

Treści programowe	Literatura obowiązkowa
1) Globalne identyfikacje społeczne historycznie. Kwestia globalizacji i backlash.	– McFarland, S. (2011). Presidential address: The slow creation of humanity. <i>Political Psychology</i>, 32, 1-20. http://dx.doi.org/10.1111/j.1467-9221.2010.00801.x – Pástor, L. i Veronesi, P. (2021). Inequality aversion, populism, and the backlash against globalization. <i>J. Finance</i> 76, 2857–2906. https://doi.org/10.1111/jofi.13081
2) i 3) Czy globalne identyfikacje społeczne wykluczają patriotyzm? Rodzaje globalnych identyfikacji społecznych, związki z różnymi rodzajami przywiązania do narodu i ich korelaty.	– Carmona, M., Guerra, R., Dovidio, J.F., Hofhuis, J. i Sindic, D. (2022). Unpacking all-inclusive superordinate categories: Comparing correlates and consequences of global citizenship and human identities. <i>Frontiers in Psychology</i>. 13:986075. doi: 10.3389/fpsyg.2022.986075 – Carmona, M., Sindic, D., Guerra, R. i Hofhuis, J. (2020). Human and Global Identities: Different Prototypical Meanings of All-Inclusive Identities. <i>Political Psychology</i>, 41(5), 961–978. https://doi.org/10.1111/pops.12659 – Hamer, K. (2021). Identyfikacje społeczne młodych Polaków oraz uznawane przez nich kryteria polskości i fundamenty moralne. W: Skarżyńska, K. (red.). <i>Młodzi dorośli: identyfikacje, postawy, aktywizm i problemy życiowe</i> (str. 17-34). Warszawa: Instytut Problemów Współczesnej Cywilizacji im Marka Dietricha.

	– Reysen, S. i Katzarska-Miller, I. (2018). <i>The psychology of global citizenship: A review of theory and research</i>. Lexington Books.
4) i 5) Skąd się biorą globalne identyfikacje społeczne? Rola wczesnych doświadczeń, osobowości, wartości, doświadczeń międzykulturowych i innych czynników. <i>Global Citizenship Education</i> (Edukacja dla globalnych obywateli – program UNESCO).	– Hamer K. i McFarland, S. (2023). The role of early intergroup experiences for identification with all humanity in adulthood. <i>Frontiers in Psychology</i>, 14:1042602. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1042602 – Hamer, K., McFarland, S. i Penczek, M. (2019). What lies beneath? Predictors of Identification with All Humanity. <i>Personality and Individual Differences</i>, 141, 258-267. https://doi.org/10.1016/j.paid.2018.12.019 – Reysen, S. i Katzarska-Miller, I. (2013). A model of global citizenship: Antecedents and outcomes. <i>International Journal of Psychology</i>, 48, 858-870. http://dx.doi.org/10.1080/00207594.2012.701749 – Sparkman, D. i Hamer, K. (2020). Seeing the Human in Everyone: Multicultural Experiences Predict More Positive Intergroup Attitudes and Humanitarian Helping through Identification with All Humanity. <i>International Journal of Intercultural Relations</i>, 79, 121-134. https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2020.08.007
6) Czego predyktorem są globalne identyfikacje społeczne? Skutki społeczne i polityczne.	– Gulevich, O. A., & Osin, E. N. (2023). Generalized trust and military attitudes in Russia: The role of national and global human identification. <i>British Journal of Social Psychology</i>, 1-14. https://doi.org/10.1111/bjso.12648 – Hamer, K. i Penczek, M. (2016). Wybaczenie międzygrupowe a szerokie identyfikacje społeczne. <i>Fides et Ratio</i> 2(26), 112 – 127. – Hamer, K., Penczek, M. i Bilewicz, M. (2018). Between universalistic and defensive forms of group attachment. The indirect effects of national identification on intergroup forgiveness. <i>Personality and Individual Differences</i>, 131, 15-20. https://doi.org/10.1016/j.paid.2018.03.052
7) Kto czuje się obywatelem świata a kto członkiem społeczności ludzkiej? Globalne identyfikacje społeczne w różnych krajach	– McFarland, S., Hackett, J., Hamer, K., Katzarska-Miller, I., Malsch, A., Reese, G., Reysen, S. (2019). Global Human Identification and Citizenship: A Review of Psychological Studies. <i>Advances in Political Psychology</i>, 6, 141-171. https://doi.org/10.1111/pops.12572 – McFarland, S., Webb, M., & Brown, D. (2012). All humanity is my ingroup: A measure and studies of "Identification with all humanity." <i>Journal of Personality and Social Psychology</i>, 103, 830-851. http://dx.doi.org/10.1037/a0028724
8) Prawa człowieka w różnych kulturach i ich związki z globalnymi identyfikacjami społecznymi.	– McFarland, S. (2015). Culture, individual differences, and support for human rights: A general review. <i>Peace and Conflict: Journal of Peace Psychology</i>, 21, 10-27. http://dx.doi.org/10.1037/pac0000083

Seminarium

Treści programowe

Literatura obowiązkowa

1) Wprowadzenie do zajęć. Omówienie wymogów zaliczenia. Jak identyfikacja narodowa i patriotyzm mają się do globalnych identyfikacji społecznych?	- Hamer, K. (2021). Identyfikacje społeczne młodych Polaków oraz uznawane przez nich kryteria polskości i fundamenty moralne. W: Skarżyńska, K. (red.). <i>Młodzi dorośli: identyfikacje, postawy, aktywizm i problemy życiowe</i> (str. 17-34). Warszawa: Instytut Problemów Współczesnej Cywilizacji im Marka Dietricha. - Harari Y.N (2018). <i>21 lekcji na XXI wiek</i>. Wydawnictwo Literackie. – rozdział 7 „Nacjonalizm”. - McFarland, S., Hackett, J., Hamer, K., Katzarska-Miller, I., Malsch, A., Reese, G., & Reysen, S. (2019). Global human identification and citizenship: A review of psychological studies. <i>Political Psychology</i>, 40, 141-171. https://doi.org/10.1111/pops.12572
2) Czy globalne identyfikacje społeczne sprzyjają trosce o sprawy globalne i środowisko? Spojrzenie z perspektywy różnych kultur.	- Fritsche, I., Barth, M., Jugert, P., Masson, T., & Reese, G. (2018). A social identity model of pro-environmental action (SIMPEA). <i>Psychological Review</i>, 125(2), 245. https://doi.org/10.1037/rev0000090
3) Jak globalne identyfikacje społeczne wiążą się z postawami wobec celów zrównoważonego rozwoju Narodów Zjednoczonych?	- Barth, M., Jugert, P., Wutzler, M., & Fritsche, I. (2015). Absolute moral standards and global identity as independent predictors of collective action against global injustice. <i>European Journal of Social Psychology</i>, 45(7), 918–930. https://doi.org/10.1002/ejsp.2160
4) Czy wzbudzanie globalnych identyfikacji społecznych przynosi więcej złego czy dobrego?	- Hamer, K. (2021). Different ways and outcomes of making global identities salient. A review of studies. <i>Unpublished report</i>. IPPAS. - Hamer, K. i Penczek, M. (2016). Wybaczenie międzygrupowe a szerokie identyfikacje społeczne. <i>Fides et Ratio</i> 2(26), 112 – 127.
5) Prezentacje projektów grupowych.	
6) Prezentacje projektów grupowych.	
7) Prezentacje projektów grupowych.	

Literatura uzupełniająca (dodatkowa) do zajęć do wskazania przez koordynatora/ wykładowcę przedmiotu na wydziale:

a) do wykładu: Hamer, K. (2012). Identyfikacje społeczne a płeć biologiczna i psychologiczna W: A. Chybicka, N. Kosakowska-Berezecka i P. Pawlicka (red.), *Podróże między kobiecością a męskością* (s. 17-38). Kraków: Impuls.

b) teksty do wyboru w celu analizy krytycznej w ramach projektów grupowych:

- Brito-Pons, G., Campos, D., & Cebolla, A. (2018). Implicit or explicit compassion: Effects of compassion cultivation training and comparison with mindfulness-based stress reduction. *Mindfulness*, 9, 1494–1508. <http://doi.org/10.1007/s12671-018-0898-z>
- Dhont, K., Roets, A., & Van Hiel, A. (2011). Opening closed minds: The combined effects of intergroup contact and need for closure on prejudice. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 37, 514–528. <https://doi.org/10.1177/0146167211399101>
- Greenaway, K. H., & Louis, W. R. (2010). Only human: Hostile human norms can reduce legitimization of intergroup discrimination by perpetrators of historical atrocities. *British Journal of Social Psychology*, 49(4), 765-783. <https://doi.org/10.1348/014466609X479202>

- Greenaway, K. H., Quinn, E. A., & Louis, W. R. (2011). Appealing to common humanity increases forgiveness but reduces collective action among victims of historical atrocities. *European Journal of Social Psychology*, 41, 569-573. DOI: 10.1002/ejsp.802
- Hamer, K., McFarland, S., & Penczek, M. (2019). What lies beneath? Predictors of identification with all humanity. *Personality and Individual Differences*, 141, 258-267. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2018.12.019>
- Hamer, K., Penczek, M., McFarland, S., ...& Delouvée, S. (2021). Identification with All Humanity – A test of the factorial structure and measurement invariance of the scale in five countries. *International Journal of Psychology*. 56, 157-174. <https://doi.org/10.1002/ijop.12678>
- Jenkins, S. T., Reysen, S., & Katzarska-Miller, I. (2012). Ingroup identification and personality. *Journal of Interpersonal Relations, Intergroup Relations and Identity*, 5(1), 9-16.
- Lipsey, M. W., & Wilson, D. B. (2001). *Practical meta-analysis*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Loy, L. S., Tröger, J., Prior, P., & Reese, G. (2021). Global Citizens–Global Jet Setters? The Relation Between Global Identity, Sufficiency Orientation, Travelling, and a Socio-Ecological Transformation of the Mobility System. *Frontiers in Psychology*, 12. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.622842>
- Morton, T. A., & Postmes, T. (2011). What does it mean to be human? How salience of the human category affects responses to intergroup harm. *European Journal of Social Psychology*, 41(7), 866-873. <https://doi.org/10.1002/ejsp.831>
- Morton, T. A., & Postmes, T. (2011). Moral duty or moral defence? The effects of perceiving shared humanity with the victims of ingroup perpetrated harm. *European Journal of Social Psychology*, 41(1), 127-134. <https://doi.org/10.1002/ejsp.751>
- Pong, V. & Tam, K-P (2023) Relationship between global identity and pro-environmental behavior and environmental concern: a systematic review. *Frontiers in Psychology* 14:1033564. doi: [10.3389/fpsyg.2023.1033564](https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1033564)
- Reese, G., Proch, J., & Finn, C. (2015). Identification with all humanity: The role of self-definition and self-investment. *European Journal of Social Psychology*, 45, 426–440. doi:10.1002/ejsp.2102
- Reysen, S., Katzarska-Miller, I., Gibson, S., Mohebpour, I., & Flanagan, J. (2017). Global citizenship identification and willingness to protest unethical corporations. *International Journal of Business and Globalisation*, 18(4), 480-492. <https://doi.org/10.1504/IJBG.2017.084352>
- Röpke, A., Fritsche, I., & Reese, G. (2019). Get together, feel together, act together: International personal contact increases identification with all humanity and global collective action. *Journal of Theoretical Social Psychology*, 3, 35–48. <https://doi.org/10.1002/jts5.34>
- Snider, J. S., Reysen, S., & Katzarska-Miller, I. (2013). How we frame the message of globalization matters. *Journal of Applied Social Psychology*, 43(8), 1599-1607. <https://doi.org/10.1111/jasp.12111>
- Stürmer, S., Rohmann, A., & van der Noll, J. (2016). Mobilizing the global community to combat Ebola: Psychological effects of the Band Aid 30 campaign. *The Journal of Social Psychology*, 156(3), 291-304.
- Wohl, M. J. A., & Branscombe, N. R. (2005). Forgiveness and collective guilt assignment to historical perpetrator groups depend on the level of social category.... *Journal of Personality and Social Psychology*, 88, 288-303. DOI: 10.1037/0022-3514.88.2.288.

Warunki zaliczenia/kryteria oceniania

W celu zaliczenia przedmiotu należy osiągnąć od 51 do 100 punktów, przy czym w odniesieniu do ocen przedstawia się to w następujący sposób:

Bardzo dobra (5,0)	od 91 punktów do 100 punktów
Dobra plus (4,5)	od 81 punktów do 90 punktów
Dobra (4,0)	od 71 punktów do 80 punktów
Dostateczna plus (3,5)	od 61 punktów do 70 punktów
Dostateczna (3,0)	od 51 punktów do 60 punktów
Niedostateczna (2,0)	poniżej 51 punktów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się		Punktacja*
wykład	Egzamin	(26-50)
seminarium	Aktywność	(8-16)
seminarium	Projekt grupowy: - Praca pisemna - Prezentacja ustna projektu grupowego - Ocena współpracy grupowej	(17-34)

*Uzyskanie minimalnej punktacji podanej w tabeli jest warunkiem zaliczenia zadania. Przy zaliczaniu każda z form realizacji wymaga otrzymania przez studenta co najmniej 50% punktów. Do ostatecznego zaliczenia przedmiotu koordynator określa wyższą wagę dla jednego z zadań zaliczeniowych. Całość przedmiotu zaliczana jest przy uzyskaniu przez studenta 50% punktów + 1 punkt.